

Progressive Education Society's

Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous),

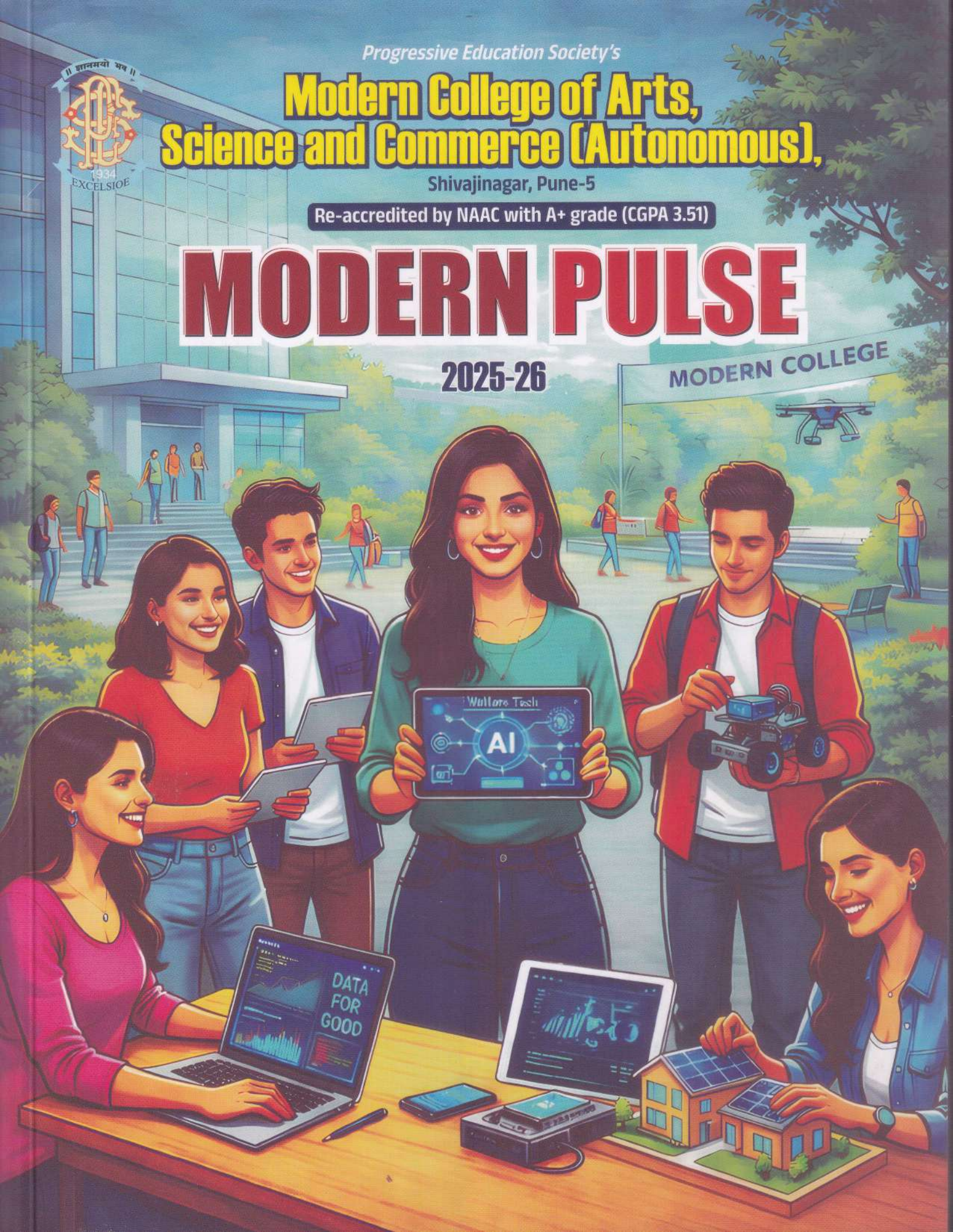
Shivajinagar, Pune-5

Re-accredited by NAAC with A+ grade (CGPA 3.51)

MODERN PULSE

2025-26

MODERN COLLEGE

Special Moments

Anandotsav

Krida Paaritoshik Vitaran Samarambh

Sankatetun Sankalpakade Sanmaan Sohala

93rd Foundation Day of P.E.Society

Pune Pustak Mahotsav Granth Dindi

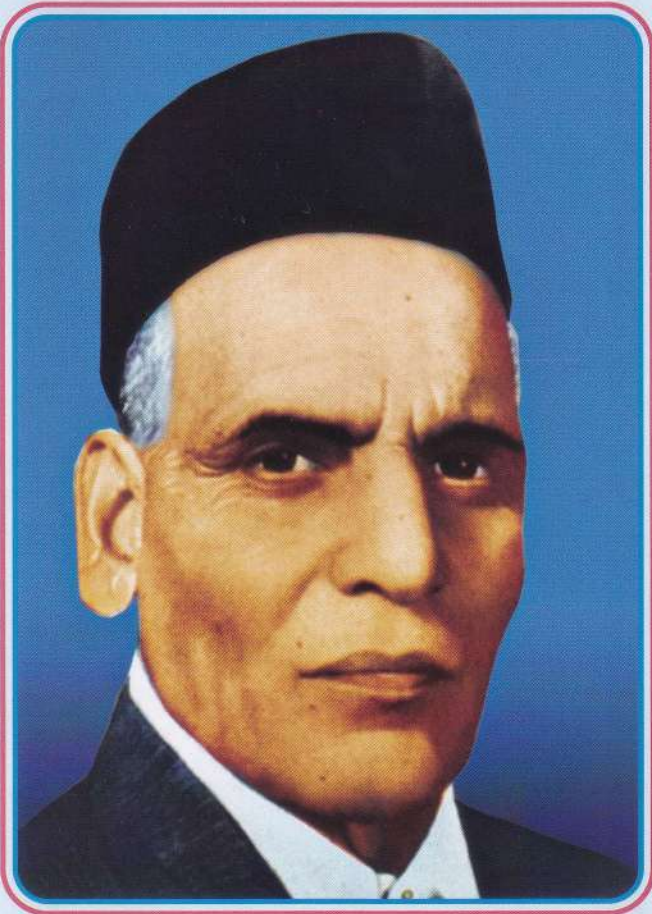
Raste Suraksha Abhiyan Karyashala

Rashtriya Shaikshanik Dhoran 2020 Karyashala

Vijayotsav

The Pioneer and Visionary

Late Shri. Shankarrao Kanitkar
Founder
Progressive Education Society
Pune - 5.

Late Shri. Vishnu T. Tatke
Founder Member
P.E.S.
Modern College of
Arts, Science and Commerce,
Pune - 5.

The Visionary and Missionary

प्रशासनातील आधारस्तंभ

मा. प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे
कार्याध्यक्ष,
प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी

मा.प्रा.डॉ. ज्योत्सना एकबोटे
सहकार्यवाह, प्रो.ए.सो.
अध्यक्षा,
स्थानिक व्यवस्थापन समिती

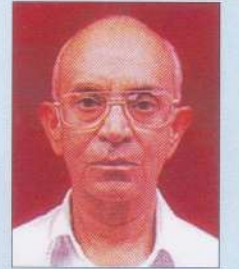
मा. प्रा. शामकांत देशमुख
कार्यवाह, प्रो.ए.सो.
उपप्राचार्य (प्रशासन)

मा.प्रा.डॉ. राजेंद्र झुंजारराव
प्राचार्य
(३१.०८.२०२५ पर्यंत)

मा. प्रा. डॉ. निवेदिता एकबोटे
प्राचार्या
(०१.०९.२०२५ पासून)

मा. प्रा. डॉ. अ. के. पांडे
उपकार्याध्यक्ष,
प्रो.ए.सोसायटी

प्रा. डॉ. अमृता ओक
सल्लागार, कला शाखा

प्रा. डॉ. अंजली सरदेसाई
उपप्राचार्य (शैक्षणिक)

प्रा. डॉ. विजय गायकवाड
उपप्राचार्य, वाणिज्य शाखा

प्रा. डॉ. शिल्पा मुजुमदार
उपप्राचार्य, संशोधन

प्रा. डॉ. शुभांगी पुराणिक
उपप्राचार्य, पदव्युत्तर विभाग

प्रा. डॉ. सचिन सकटे
उपप्राचार्य, विज्ञान शाखा

प्रा. डॉ. रोहिदास जगतप
उपप्राचार्य, परीक्षा व मूल्यमापन

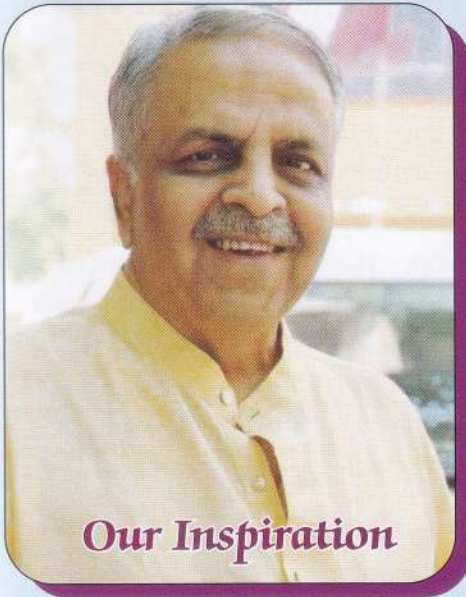

प्रा. अलका कांबळे
उपप्राचार्य, कला शाखा

श्री. गणेश साठे
प्रबंधक

Message

Our Inspiration

Modern College of Arts, Science, and Commerce, the first senior college of the Progressive Education Society, was founded in 1970 with the goal of providing young minds with a high-quality education in Shivajinagar, Pune-5. For the two visionary educators who founded the Progressive Education Society, the late Shri. Shankarrao Kanitkar and the late Shri. V. T. Tatke, this institution was "a dream come true." The institution's remarkable success over the past 50 years has demonstrated that we have met our goals of educating students, fostering a holistic education, developing research and problem-solving abilities, preparing them for the global marketplace, and being technologically sound.

The institution, which offers undergraduate to doctoral education and was awarded Autonomous Status by UGC in 2019 and coveted "Empowered Autonomous Status" by the Savitribai Phule Pune University in 2025, has always been at the forefront of offering new courses in response to the demands of the market. Students responded very well to courses like Animation, B.Voc Animator, B.Sc. Blended Biosciences, B.Sc Data Science, Fashion Technology and Apparel Designing, BBA, BBA(CA), and BBA(IB).

Many honours and recognitions have been bestowed upon Modern College, Pune-5, including the "Best College Award" from Savitribai Phule Pune University in 2008 and 2021; the FIST (Funds for Improvement of Science & Technology Infrastructure) grants from DST, New Delhi in 2012 and 2019; the BSR funds from UGC in 2013; the STAR College Scheme from DBT, New Delhi in 2014; the NAAC, Bangalore re-accreditation with 'A+' Grade CGPA:3.51 in 2017; the UGC-approved Community College Scheme in 2015; the Ministry of Social Justice and Empowerment's National Award for the Best Accessible Website in 2018; received approval as a Mentor College in 2019 as part of the Paramarsh "UGC Scheme for Mentoring NAAC Accreditation Aspirant Institutions to Promote Quality Assurance in Higher Education." Another feather in Modern College's cap is the Unnat Bharat Scheme, a major initiative of the Ministry of Education in 2020.

It gives me great pride to state that the college has broken all previous records in both academics and athletics. For the first time in SPPU Pune's history, Modern College, Pune-5 earned the 'Best College Award (Sports)' for eight years in a row starting in 2015. These honours demonstrate how committed the college's faculty, staff, and students are to attaining success.

We enrolled almost 12,000 students in our college for a variety of disciplines during the 2025–2026 academic year. Additionally, the greatest number of international and visually impaired students applied to Modern College, Shivajinagar, Pune-5, in order to pursue their education. The college provides modern facilities like an 'Audio Notice Board', Accessible College Website, Basic and advanced computer learning facility, Braille Books, Audio Books, Wheelchair facility for the physically challenged and visually impaired students.

All the departments of the college have successfully organized several events throughout the year with active participation from enthusiastic students. The NSS and NCC Units of the college have excelled in the activities conducted by them in the academic year.

Under the sustained guidance and dedication of the P. E. Society's Joint Secretary and CDC Chairperson, Prof. Dr. Mrs. Jyotsna G. Ekbote, the college undertook the implementation of the National Education Policy (NEP) 2020 under the leadership of the then Principal Dr. Rajendra Zunjarrao during the Academic Year 2023–24.

Subsequently, the devotion and dedication of the newly appointed Principal, Prof. Dr. Nivedita Gajanan Ekbote (in the Academic Year 2025–26), along with the Vice Principals, Heads of Departments, and faculty members, contributed significantly to addressing the academic and administrative challenges related to NEP implementation, particularly in the areas of Internships, On-the-Job Training (OJT), and allied curricular components.

Further, the Progressive Education Society frequently organizes orientation programmes, which effectively train teachers for the successful implementation of the National Education Policy.

The recently constructed new building is home to international-standard laboratory facilities, classrooms and administration areas in consideration of the college's ongoing expansion in terms of courses, laboratories, research centres and number of students.

Modern College, Shivajinagar, Pune-5 has rightly earned its place as the 'PRIDE' of the Progressive Education Society. I extend my heartfelt congratulations to the Principal of the College, Dr. Nivedita Ekbote, and to all her associates who have played a pivotal role in the continued success and growth of the institution. I am confident that the College will always remain true to its guiding mantra of being 'Modern' and 'Progressive'. The credit for these commendable achievements goes to the able leadership of the Head of "Team Modern", Dr. Nivedita Ekbote, and the College Development Committee, comprising eminent educationists such as Prof. Dr. A. K. Pande and Prof. Dr. Mrs. Jyotsna G. Ekbote, whose guidance has been invaluable in shaping the College's academic excellence and vision.

Vice Principals viz. Prof. S. S. Destumukh, Dr. Anjali Sardesai, Prof. Dr. Vijay Gaikwad, Dr. Shilpa Mujumdar, Dr. Shubhangi Puranik, Prof. Mrs. Alka Kamble, Dr. Sachin Sakate and Dr. R. M. Jagtap, have been proficiently supporting the Principal. I am happy to mention that all the members of Teaching and Non-Teaching are responsible for the success and achievement of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5.

I congratulate the Principal, all CDC Members, the staff members and students of this college for their achievements. I also appreciate the sincere efforts of Prof. Dipali Lodh, Dr. Vaijayantimala Jadhav and the members of the editorial board for publishing this annual magazine, 'MODERN', for the academic year 2024-25.

Prof. Dr. Gajanan Ekbote
M.S., M.N.A.M.S.
Chairman,
Business Council,
P.E.Society, Shivajinagar, Pune-5.

Message

Chairperson, CDC
Prof. Dr. Mrs. Jyotsna G. Ekbote

Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5, was founded in 1970 and has made remarkable strides since then in accomplishing the goals of the P. E.Society's first senior college, which were set forth by the late V. T. Tatke and Shankarrao Kanitkar, its visionary founders.

Due to the launch of various professional courses that are in high demand at the moment, such as Computer Science, Animation, Biotechnology, Microbiology, BBA, BBA (CA), BBA (IB), and B.Voc (Fashion Technology), the college has established itself in the higher education sector.

In each of the three accreditation cycles, the National Assessment and Accreditation Council (NAAC) has awarded Modern College of Arts, Science, and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5, several accreditations. In 2017, NAAC, Bangalore, re-accredited the college with an A+ grade (CGPA: 3.51). Prof. Dr. Gajanan R. Ekbote, the ever forward-thinking Chairman of the Progressive Education Society, and other management members intended to move toward "autonomy for the college" after the college achieved higher grades in the three consecutive accreditation cycles and with the excellent suggestions of the NAAC Peer Team. Consequently, the college was given Autonomous Status by the University Grants Commission, New Delhi, for a ten-year period, spanning from 2019–20 to 2028–29. In 2025-26, the Savitribai Phule Pune University, Pune, bestowed 'Empowered Autonomous Status' on the college for a period of ten years till 2034-2035.

We are honoured that the University Grants Commission, New Delhi, has designated Modern College, Shivajinagar, Pune-5, as a Mentor College under the Paramarsh "UGC Scheme for Mentoring NAAC Accreditation Aspirant Institutions to promote Quality Assurance in Higher Education in 2019." Another feather in Modern College's cap is the Unnat Bharat Scheme, a major initiative of the Ministry of Education in 2020.

During my visits to the college, I have witnessed the dedicated efforts of both teaching and non-teaching staff. The institution has a strong research foundation with 77 Ph.D. faculty members, several others nearing completion, and 14 Ph.D. centres affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune. Faculty members have earned national and

international recognition through research presentations in India and abroad. These sustained efforts have been rewarded with the prestigious 'College with Potential for Excellence' status by the UGC and the 'Star College Scheme' status by the Department of Biotechnology, Government of India. Alongside academic excellence, the College has also created a remarkable legacy in sports by receiving the 'Best Sports College Award' from SPPU, Pune for eight consecutive years. The Department of Physical Education continues to groom students for State, National, and International level competitions.

In research initiatives supported by multiple organisations, the teaching staff has effectively represented them. Modern labs encourage researchers to produce high-quality work, and as a result, our Science Faculty instructors have registered for both national and international patents under their names.

Under the able leadership and guidance of Progressive Education Society's Chairman, Prof. Dr. Gajanan Ekbote, the College has proactively implemented the National Education Policy (NEP) 2020 from the academic year 2023–24 and has also successfully adopted the updated NEP 2024 pattern. This reflects the institution's strong commitment to holistic, multidisciplinary education, academic innovation, and alignment with national educational reforms aimed at enhancing learning outcomes for the 21st century.

I, as the Chairperson of CDC, Modern College, Pune-5 congratulate newly appointed Principal Dr. Nivedita G. Ekbote, all the Vice Principals, Head of the Departments, Registrar, all teaching and non-teaching staff members; students of this college; alumni on their success. Through the unending dedication shown by all of you, the unit has become a Jewel in the Crown of Progressive Education Society

I sincerely appreciate the dedicated efforts of the Editorial Board in bringing out the annual magazine, 'MODERN', for the academic year 2025–26.

Prof. Dr. Mrs. Jyotsna G. Ekbote

Chairperson, CDC

Joint Secretary, Progressive Education Society,
Shivajinagar, Pune-5.

From the Principal's Desk

Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 has long been a beacon of academic excellence, strong values, and societal commitment. I felt honoured to join an organization with such a prestigious history when I took over as Principal in September 2025. Building upon this strong foundation, the college continues its journey of nurturing young minds through quality education, innovation, and holistic development.

The college is committed to holistic education by fostering women's empowerment, technological advancement, and skill development in alignment with national priorities and institutional objectives. Through inclusive policies, equitable academic opportunities, leadership development, and the ethical integration of artificial intelligence, the institution promotes digital competence, innovation, and active participation across teaching, learning, research, and governance. In alignment with the vision of Atmanirbhar Bharat and Skill India, the institute promotes indigenous knowledge systems, entrepreneurship, research orientation, and community engagement, while emphasizing industry collaboration, experiential learning, and skill-based training to enhance employability, institutional excellence, and sustainable national development.

Building on key milestones such as the A+ Grade accreditation by NAAC, continuation of College with Potential for Excellence status by UGC, and ₹1.5 crore funding under the DST-FIST scheme, Modern College, Shivajinagar, Pune-5 has achieved yet another significant milestone with the conferment of Empowered Autonomous Status for ten years (2025–26 to 2034–35) by the Savitribai Phule Pune University, Pune. Under the visionary leadership of Prof. Dr. Gajanan R. Ekbote and the guidance of Prof. Dr. Mrs. Jyotsna G. Ekbote, the college has also earned several prestigious honours, including the State Level Best College Award, eight consecutive Best College (Sports) Awards, Best College (NSS) Award, Best Innovative Teacher Award, and Best NSS Programme Officer Award, reflecting sustained excellence across academics, sports, and extension activities.

I appreciate the strong academic and administrative framework of the institution, with the IQAC playing a key role in systematic planning and continuous quality enhancement. The college is supported by a fully automated library with rich physical and digital resources, inclusive facilities like a computer training laboratory and Audio Notice Board for visually impaired students, and advanced infrastructure such as an e-content development studio, well-equipped laboratories, and a modern gymkhana, all of which collectively enhance learning, research, inclusivity, and overall student development.

Academic vibrancy on campus is reflected through the active involvement of students in various events, festivals, workshops, and extension activities organized by all departments. The NSS and NCC units have consistently demonstrated excellence through meaningful participation and organization of socially relevant programmes. Further, several departments actively conduct workshops, guest lectures, exhibitions, and entrepreneurship-oriented activities under the Institutional Innovation Council, an initiative of the Ministry of Education, which has significantly contributed to orienting students towards innovation, start-ups, and entrepreneurial competencies.

I am particularly encouraged by the dedication of the teaching faculty, who continuously strive to achieve higher academic standards while efficiently balancing their teaching responsibilities and routine institutional commitments. Their collective efforts form the backbone of the institution's sustained pursuit of quality enhancement, academic excellence, and holistic development of students.

The college boldly embarked on the implementation of the National Education Policy 2020 from the academic year 2023 - 2024 under the guidance and inspiring leadership of Prof. Dr. Gajanan R. Ekbote, Chairman of the P.E. Society, and Prof. Dr. Mrs. Jyotsna G. Ekbote, Joint Secretary and Chairperson of the CDC. The specialized course Generic IKS was developed by the expert teachers from the college and is offered as a MOOC course to all the First Year students as a part of their curriculum.

The zeal of all the Vice Principals, Head of the Departments and all teachers helped us to tackle the situation of implementing various patterns of syllabus and evaluation.

I am also thankful to the non-teaching staff members and housekeeping personnel who work diligently throughout the day to maintain cleanliness, hygiene, and a well-organized campus environment.

I express my sincere gratitude to the authorities of Progressive Education Society, especially Prof. Dr. Gajanan R. Ekbote, Chairman, Business Council, P.E. Society, for his valuable guidance and constant encouragement. Under his able leadership, we are confident that our college, along with other institutions of P.E.S., will continue to achieve sustained progress and excellence. I am also deeply thankful to Dr. A. K. Pande, Chairperson of the College Development Committee Prof. Dr. Mrs. Jyotsna G. Ekbote, and Prof. Shamkant Deshmukh, Secretary of P.E. Society, for their unwavering support, guidance, and encouragement.

I am indeed very satisfied and happy to note that the Magazine Committee has been very innovative and has once again taken painstaking efforts and ensured that an improved quality magazine is ready for publication. I congratulate the Chairpersons Dr. Vaijyantimala Jadhav, Prof. Dipali Lodh and all the members of the Annual Magazine Committee for their innovative efforts and quality work. This college magazine is a testimony to the dedication, creativity, and intellectual enthusiasm of our students and faculty, and it reflects our collective resolve to carry forward the proud legacy of the institution while confidently embracing the future of higher education.

Prof. Dr. Nivedita Gajanan Ekbote
Principal

Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)

Shivajinagar, Pune - 411 005.

Office Bearers

Prof. Dr. Nivedita Ekbote
Principal

Prof. Shamkant Deshmukh
Secretary, P.E.S., Pune-5
Vice Principal (Admin.)

Dr. Anjali Sardesai
Vice Principal (Academics)

Dr. Amruta S. Oke
Advisor

Prof. Dr. Vijay Gaikwad
Vice Principal
(Faculty of Commerce)

Prof. Dr. Sachin Sakate
Vice Principal
(Faculty of Science)

Prof. Alka Kamble
Vice Principal (Arts)

Dr. Shilpa Mujumdar
Vice Principal (Research)

Dr. Shubhangi Puranik
Vice Principal (PG)

Prof. Dr. Rohidas Jagtap
Vice Principal
(Exam & Evaluation)

Mr. Ganesh Sathe
Registrar

Printed at
SHREE SADGURU ENTERPRISES,
Pune 411035.

Empowered Autonomous College Status by SPPU, Pune (2025)
Award of Autonomous Status by UGC, New Delhi (2019)
DST-FIST Scheme (2019)
SPPU, Pune Best College Award by SPPU (2008, 2020)
SPPU, Pune Best College Award (Sports), by SPPU
(2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2022, 2023, 2024)
CPE Status by UGC New Delhi (2011 & 2017)
National Award for Best Accessible Website (2018)
'A+' Grade with 3.51 CGPA by NAAC (2017)
UGC-BSR (2012)
Star College Scheme by DBT, Govt. of India (2013)
DST-FIST Schemes (2013)
Best College Award (NSS) by SPPU (2014, 2021)
SPPU, Pune Best Principal Award by SPPU (2014)
ISO 9001:2008 Certification (2015)
Community College Scheme by UGC (2015)
Unnat Bharat Scheme (2020)
Mentor Institution under 'PARAMARSH' Scheme by UGC (2019)

Editor-in-Chief : Principal Dr. Nivedita Ekbote
In-charge : Dr. Shantashree Sengupta and
Dr. Vaijayantimala Jadhav

Sr. No.	Name	Committee Role
1.	Prof. Dipali Lodh	Chairperson
2.	Prof. Alka Kamble	Coordinator
3.	Dr. Nisha Bhandare	Coordinator
4.	Prof. Lawly Das	Coordinator
5.	Prof. Pratul Gadagkar	Coordinator
6.	Shri. Ganesh Sathe	Member
7.	Dr. Savitha Fernandes	Member
8.	Prof. Sameer Nerlekar	Member
9.	Prof. Sukanya Garg	Member
10.	Prof. Haridas Jadhav	Member
11.	Prof. Arun Gavande	Member
12.	Dr. Amol Nikale	Member
13.	Prof. Aishwarya Karikar	Member
14.	Dr. Vaishali Aher	Member
15.	Prof. V.V. Suryavanshi	Member
16.	Prof. Bhakti Kapre	Member
17.	Mrs. Sonali Chavan	Member
18.	Mrs. Smita Shinde	Member
19.	Mrs. Sarika Sable	Member

Progressive Education Society, Pune - 5.

List of Institutes

॥ ज्ञानमयो भव ॥

- 1 Shishu Vidya Mandir, Pune 5
- 2 Prathamik Vidya Mandir, Pune 5
- 3 Modern High School, Pune 5
- 4 P. E. S. Girls High School, Pune 5
- 5 S.S.D.Hostel, Pune 5
- 6 P.E.S.Girls Hostel, Pune 5
- 7 P.E.S. Boys' Hostel, Shivajinagar, Pune 5
- 8 Modern College of Arts, Science and Commerce, Pune 5
- 9 Modern College of Engineering, Pune 5
- 10 Modern College of Education (for ladies), Pune 5
- 11 Modern College, Pune 5 (Wing of Computer and Business Studies)
- 12 Modern Pre-Primary Eng. Med. School, Pune 5
- 13 Modern Primary Eng. Med. School, Pune 5
- 14 Modern High School Eng. Med. School, Pune 5
- 15 Modern College of Physiotherapy, Pune 5
- 16 Modern Institute of Business Management, Pune 5
- 17 Modern College of Agriculture Biotechnology, Paud
- 18 Shishu Vidya Mandir, Ganeshkhind, Pune 16
- 19 Prathamik Vidya Mandir, Ganeshkhind, Pune 16
- 20 Modern High School & M.C.V.C., Ganeshkhind, Pune 16
- 21 Modern College of Arts, Science and Commerce, Pune 16
- 22 Modern Law College, Ganeshkhind, Pune 16
- 23 Shishu Vidya Mandir, Nigdi, Pune 44
- 24 Prathamik Vidya Mandir, Nigdi, Pune 44
- 25 Modern High School & Jr. College, Nigdi, Pune 44
- 26 Modern Pre-Primary Eng. Med. School, Nigdi, Pune 44
- 27 Modern Primary Eng. Eng. Med., Nigdi, Pune 44
- 28 Modern High School Eng. Med. School, Nigdi, Pune 44
- 29 Modern College of Pharmacy, Nigdi, Pune 44
- 30 IMCD (M.B.A., M.C.A.) Nigdi, Pune 44
- 31 Modern College of Commerce and Computer Studies, Pune 44
- 32 Shishu Vidya Mandir, Warje, Pune 58
- 33 Prathamik Vidya Mandir, Warje, Pune 58
- 34 Modern High School, Warje, Pune 58
- 35 Modern Pre-Primary Eng. Med. School, Warje, Pune 58
- 36 Modern Primary Eng. Med. School, Warje, Pune 58
- 37 Modern High School Eng. Med. School, Warje, Pune 58
- 38 Modern Junior College, Warje, Pune 58
- 39 K.G.N.C.L. Pashan, Pune 8
- 40 Primary N.C.L. Eng. Med. School, Pashan, Pune 8
- 41 Modern High School, (Eng. Med.), Pashan, Pune 8
- 42 Modern High School, Bhose.
- 43 Modern College of Pharmacy, (For Ladies) Moshi.
- 44 Modern Senior College, Warje, Pune 58.

Editors' Speak

EditorSpeak

Dear Readers,

It is our pleasure to present to you, our multilingual College Annual Magazine – Modern 2025-26. The magazine bears witness to all the achievements and accolades garnered by the students and faculty members in the academic year 2025-26.

All the departments and committees excelled in academic and extracurricular activities as is evidenced by the departmental reports and student achievement photos. We congratulate them on their achievements and wish them luck for their future endeavours.

Extracurricular activities this year included regular favourites like the 'Vyapar Mela', 'Aura' and the 'Kartikeya Rindani Competitions', along with various exhibitions, contests and programmes held at the departmental levels. The Annual Exhibition conducted by the Department of English as well as The Fashion Show conducted by the department of Fashion Technology was a resounding success. The Department of Performing Arts invited many stalwarts and internationally acclaimed artistes to conduct guest lectures and performances. The NSS, NCC and Physical Education Department added feathers to our cap with their outstanding achievements.

The section 'Abhivyakti' showcases the creative talent of our students. The collection has poems, stories, essays, illustrations, sketches, portraits, landscapes and photographs on a large variety of topics.

The Editorial Board expresses heartfelt gratitude to the Office Bearers of PES, Principal, Dr. Nivedita Ekbote and all the Vice-Principals for their constant support and guidance. We thank all our colleagues, office staff, non-teaching staff and students for their efforts and cooperation. Thanks are also due to Shri. Avinash Kakade of Shree Sadguru Enterprises, for his zeal, promptness and patience.

The magazine is the product of the efforts and team work of the College Annual Magazine Committee. We hope you enjoy the fruits of our labour of love.

Prof. Dipali Lodh
Dr. Vaijayantimala Jadhav

CONTENTS

REPORTS

Internal Quality Assurance Cell	1	Business Administration Campus	
Office	3	B.Com. & M.Com. (Self-Financed)	75
Department of Economics	5	BBA	80
Department of English	6	BBA (CA)	85
Department of Geography	7	BBA (IB)	87
Department of German	9	Junior College	88
Department of Hindi	13	Library & Information Centre	90
Department of History	23	Fashion Technology	93
Department of Marathi	24	Art Circle	95
Department of Performing Arts	27	Department of Sanskrit	96
Institution's Innovation Council (IIC)	30	Best Student Trophy Committee	97
Department of Political Science	31	Commerce Association	98
Department of Psychology	33	Institutional Social Responsibility (ISR)	99
Department of Animation	37	National Cadet Corps -NCC	101
Department of Biotechnology	40	3 MAH Naval Unit DIV VII	102
Department of Botany	45	National Service Scheme (Senior Wing)	103
Department of Chemistry	46	National Service Scheme +2 Level (Jr. Wing) ...	107
Department of Computer Science	49	Planning Forum	109
Department of Electronic Science	53	Science Association	110
Department of Mathematics	57	Green Campus Committee	112
Department of Microbiology	60	Competitive Examination Centre	113
Department of Physics	63	Student Development Committee	113
Department of Statistics	65	Time Table Committee	113
Department of Zoology	67	Career Katta	114
Department of Commerce	71	Department of Physical Education (Senior)	115
		Department of Physical Education (Junior)	122

अभिव्यक्ती 125 - 190

Internal Quality Assurance Cell

The functioning of the Internal Quality Assurance Cell is under the able guidance of Chairperson IQAC, Dr. Nivedita Ekbote. The IQAC committee is revised in the year 2025-26.

The major achievement in the year 2025-26 is the award of Empowered Autonomous Status by Savitribai Phule Pune University, Pune 7.

The seed money project proved to be a special achievement for the teachers who applied for the funds and got the sanction for the project.

NEP Implementation :

From the academic year 2025-26, the Second Year of NEP 2024 Pattern was implemented. The syllabus framework and detailed syllabus was prepared as per the guidelines of NEP 2020 2024 pattern. The NEP 2024 pattern TY UG syllabus is also developed and implemented. The various BOS meetings were conducted and the NEP syllabus was passed through the Academic Council. As per the SPPU circular, the syllabus was sent to SPPU for approval.

The PG 2026 pattern frameworks were prepared by all the departments and are passed through respective BOS meetings and the Academic Council.

Being an autonomous college, specialization subjects for the following courses which are run by our College are introduced. The specialization subjects are required in view of the current market trend and from the student welfare point of view.

The details of the courses and required specializations are as below :

Sr. No.	Name of the Course	Sanctioned Intake	Specialization to introduce	Additional Intake required
1	B.B.A.	240	Supply Chain and Logistics	No
2	B.B.A.		Retail Management	
3	B.B.A. (C.A.)	240	Artificial Intelligence And Data Science	No
4	B.B.A. (C.A.)		Generative AI	
5	B.Com. (Self Financed section)	360	Fintech	No

Exclusive Feedback Collection mechanism was developed in Vriddhi ERP through which the students individual feedback was received through his/her personal login. Semester wise feedback was conducted. Some changes w.r.t. NEP Curriculum are also made in the feedback forms.

Started and conducted two batches of a certificate course '*Sangeet Rasaswad / Music Appreciation*' in association with Lalit Kala Kendra, SPPU in online mode. The Department of Music conducted courses on Tabla, Harmonium and Bharatnatyam. The Department of Performing Arts, Modern College Shivajinagar, Pune jointly with Modern College Ganeshkhind Pune proudly presents "Swaramadhuri 2026", a State-level Open Classical Khayal Singing Competition, organised in memory of Guruvarrya Pt. Shankarrao Kanitkar.

The workshops such as "On Notes 'n' Notations", 'भै भी कबीर', a reflective music workshop as part of the Pune Kabir Festival, organised in collaboration with the 'Baithak Foundation', were conducted by the Department of Performing Arts. They received a huge response from the students and society.

The Department of German co-organized an International Conference on 'Representation of India in German Literature' along with the Ludwig - Maximilians - University, Munich, Germany on Tuesday, 23rd September which received good response from the participants.

Department of Fashion Technology organized 'Darpan', the yearly Fashion show and Vyapar Mela. Department of Computer Science and Department of Animation Organized Kartikeya Rindani Competitions, through which various intercollegiate competitions were organized. The Department of Animation showcased the students' talent through the Aura Exhibition.

In 2025-26, the college conducted many curricular and extra-curricular activities. Every department conducted the yearly Fest, departmental activities and submitted the reports to IQAC.

This year also the data collection, data compilation and record keeping of data processes were revamped. The generalized formats were prepared and the focus was given on online data collection. The data was collected and compiled which was used for the submission of AISHE, NIRF, Annual Reports, MIS and Self appraisal reports of the institution.

The college conducted Departmental AAA for every Department and the compliance reports were sent to IQAC.

In addition to these conferences, various workshops, seminars, guest lectures and teachers training programs were proposed and organized by IQAC.

The College has several committees and associations for the curricular, co-curricular, extra-curricular, extension, outreach and ISR activities. The formation and coordination of all the committees was successfully done by the IQAC and the report of activities conducted by each committee during the academic year was received.

The IQAC conducts the meetings of Head of all the Departments for the planning and improvement in the infrastructure development, innovations in the process of teaching learning and evaluation, organization of conferences and seminars, planning of academic, curricular, co-curricular and extra-curricular activities, review of result analysis for the admission process, examination reforms, department wise budget allocation and utilization of available funds.

The regular meetings of IQAC are conducted and new resolutions, proposals are initiated in the meetings which are then approved in CDC for the implementation.

IQAC pays deepest gratitude to Hon'ble Dr. G. R. Ekbote, Chairman, Business Council, Progressive Education Society, Prof. Shamkant Deshmukh, Secretary, Progressive Education Society, Prof. Jyotsna G. Ekbote, Chairperson College Development Committee and Dr. A. K. Pande for their constant support, guidance and motivation towards the effective functioning of IQAC towards achieving excellence in quality.

The IQAC team is thankful to the chairperson IQAC, Dr. Nivedita Ekbote for her continuous efforts, innovative ideas, future planning, all time guidance and constant support for the inculcation and implementation of academic and quality culture in the institution. Under the able guidance of all of them, IQAC assures to excel in functioning and dreaming towards the highest grade by NAAC in the next accreditation cycle.

- **Dr. Anjali Sardesai**
Coordinator, IQAC

Form IV

Statement about ownership and other particulars about
Modern College Magazine

Place of Publication : Pune Periodicity of its Publication : Annual

Publisher's Name : **Principal Dr. Nivedita Ekbote**

Modern College of Arts, Science and Commerce, (Autonomous) Pune - 411 005 (India).

Name of the editor : **Prof. Dipali Lodh, Dr. Vaijayantimala Jadhav**

Printer's Name : Shree Sadguru Enterprises, Pune - 411 035.

Name and address of individuals who own the paper and partners or shareholders holding more than one percent of total capital : Not applicable.

I, Dr. Nivedita Ekbote, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Principal Dr. Nivedita Ekbote

या अंकात प्रकाशित झालेली मते ही त्या लेखकांची वैयक्तिक मते आहेत, त्याच्याशी संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही.

REPORTS

Office

The College Office plays a vital role in the smooth and efficient functioning of day-to-day administrative activities under the expert guidance of respected Principal Madam. The office is equipped with well-trained and computer-literate staff possessing updated technical knowledge.

With students as the focal point, the office ensures prompt, transparent, and efficient services to students, teaching staff, non-teaching staff, management, and government authorities.

The administrative system is designed to maintain accuracy, accountability, and timely compliance with university and government regulations.

List of Retired Staff 2025-26

Sr. No.	Name	Department	Designation	Date
1.	Dr.R. S. Zunjarrao	Botany	Principal	30.08.2025
2.	Mrs. Bharati Bhosale	Office	Office Superintendent	30.06.2025
3.	Shri. Gopal Daundkar	Zoology	Laboratory Attendant	30.06.2025
4.	Prof. Sunita Nighot	Chemistry	Supervisor, Junior College	31.12.2025
5.	Mrs. Sujata Ughade	Physics	Laboratory Assistant	31.12.2025
6.	Dr. Amol Desai	Commerce	Associate Professor	31.01.2026
7.	Shri. R. D. Jadhav	Commerce	Laboratory Attendant	31.01.2026
8.	Shri. Chandrakant Mhalim	Computer Science	Laboratory Attendant	31.01.2026

Details of Staff Members

Sr. No.	Category	Grant	Non-Grant	Total
1	Teaching Staff	75	225	300
2	Non-Teaching Staff	82	34	116
	Grand Total	157	259	416

Student Strength

Sr. No.	Faculty	Male	Female	Total
1	Commerce	1956	2043	3999
2	Arts	731	1133	1864
3	Science	1894	1867	3761
	Grand Total	4581	5043	9624

Details of Software Used in Office

The college office uses updated and government-approved software systems for efficient administration:

- **Tally ERP 9.0** – Accounting & Financial Management
- **Vridhhi Software** – Online Admissions, Examination & Student Records
- **ISM, Google Marathi & Akruti** – Marathi Typing
- **Winman (TDS Software)** – TDS Management
- **MahaDBT Portal** – Scholarship Management
- **Online EPF & Profession Tax Portal** – Statutory Compliance

- **HTE Sevarth & Shalarth** – Grant-in-Aid Payroll System
- **MS Office** – Documentation & Reporting
- **Easebuzz Online Payment Gateway** – Online Fee Collection

Infrastructural Facilities Available in Office

- Well-organized and systematic office furniture
- Number of Computers : 48
- Number of Scanners : 04
- Number of Printers : 30
- Number of Xerox Machines : 03
- Number of Laptops : 03

The office is digitally equipped to ensure paperless communication, data security, and efficient workflow management.

Administrative Hierarchy (Role-wise)

Registrar

- Head of the College Office Administration
- Overall supervision of administrative, establishment, examination, and statutory work
- Reports to Principal / Management

Superintendent

- Assists Registrar
- Supervises daily office functioning
- Controls clerical staff

Head Clerk

- In-charge of Establishment Section
- Supervises clerical documentation and records
- Handles service books, approvals, and grants

Steno

- Handles confidential and official correspondence
- Drafts letters, minutes, and reports
- Assists Registrar / Principal

Senior Clerk

- Handles specialized sections (Scholarship, Accounts, Examination, Admission, etc.)
- Supervises Junior Clerks

Junior Clerk

- Performs routine clerical work
- Data entry, dispatch, inward/outward, filing

Peon

- Office support staff
- File movement, dispatch, record handling, and general assistance

Future Plans

- Further digitization of records.
- Training programs for office staff.
- Implementation of a paperless office system.
- Strengthening student service delivery mechanism.

The College Office has successfully carried out all administrative responsibilities during the academic year with efficiency, transparency, and dedication. Continuous efforts are being made to improve administrative standards and provide better services to stakeholders.

We express our sincere gratitude to our Hon'ble Chairman, Prof. Dr. Gajanan Ekbote; Chairperson, LMC, Prof. Dr. Jyotsna Ekbote; Secretary, PES, Prof. Shamkant Deshmukh; and Principal, Prof. Dr. Nivedita Ekbote, for their continuous support, encouragement, and valuable guidance, which have greatly contributed to the smooth and effective functioning of the college administration.

- Mr. Ganesh Sathe
Registrar

The Department of Economics conducted various activities in the academic year 2025-26 successfully. All exam related work was conducted within the given time limit. All the results of UG Arts and Commerce, PG (MA Economics) and ACBF (Advance Course in Banking and Finance) were declared as per the schedule of the college. Various competitions were held by the Department of Economics organized by the Planning Forum. Economics Fest, "Arthasaptah 2026" was organized by the Department of Economics, in January, 2026.

The faculty members of the department of Economics excelled in achieving various degrees, awards and recognition in this academic year.

Students involved into various activities of Economics Fest and Planning Forum 2025-26

Following activities were organized by the department in 2025-26:

- 1) Guest lecture was organized by the Department of Economics on 16th September, 2025. The guest was Mr. Chandrakant Deshpande, Retired AGM, NABARD, who spoke on the topic "Changing Dimensions of NABARD".
- 2) Guest lecture was organized by the Department of Economics on 10th January, 2026. The guest being Mr. Bipin Deokar, Senior Deputy Director, EPW Research Foundation, who spoke on the topic "Atmanirbhar Bharat".
- 3) Guest lecture was organized by the Department of Economics on 27th January, 2026. The guest being Ms. Juthika Patankar, Retired IAS officer, who spoke on the topic "Smart Cities and Sustainable Urban Development".

Faculty Achievements:

Details of the academic achievements of the faculty members of the Department of Economics in the academic year 2025-26:

Dr. Padmashri Mujumdar

1. Appointed as External Subject Expert on the Local Selection Committee s in the subject of Economics at Symbiosis College of Arts and Commerce, Pune on 14th June, 2025.
2. Invited as Panel Expert for V. M. Dandekar Memorial Series: International Conference 2025 scheduled for 26th and 27th November 2025 at Symbiosis College of Arts and Commerce, Senapati Bapat Road, Pune. The

theme of the International Conference was Enablers of Empowerment, Equity and Enterprise.

Dr. Amrita Priyam

1. Presented a research paper titled "Collision of Agro meteorology Services on Sustainable Agriculture in the Aeon of Climate Change in India", at the International Symposium on Tropical Meteorology (INTROMET 2025) organized by the Indian Meteorological Society (IMS) at the Indian Institute of Tropical Meteorology (IITM) Pune, from 18th to 20th November, 2025.
2. Paper titled "From Home to Stewardship: The Metamorphic Power of Women Tycoon in India", published in Volume 15 Issue I, January 2026, by International Journal of Science and Research (IJSR), with ISSN:2319-7064.
3. Presented a research paper titled "Reinforcement of Green Building Technologies and IKS Inspired Sustainable Architecture" at the Two -Day National Conference organized by Amity School of Economics, Noida, on 16th and 17th March, 2026.
4. An article titled "India as a Vishwa Guru: A Journey of Transformation towards 2047" on the theme India@2047 published in "Economica", an in-house magazine of the Department of Economics, Nowrosjee Wadia College, Pune.
5. Presented and published a research paper titled "Assessing Rural Tourism as a Shock-Absorber for India's Primary Sector" in a National and Students Conference at School of Commerce and Economics, Indira University on 12th March, 2026.
6. Invited as a Session Chair for National and Students Conference at School of Commerce and Economics, Indira University on 12th March, 2026.

Prof. Arya Pansare

1. Published a research paper titled "Unpaid Labour, Unseen Barriers: Identifying Constraints to Women's Empowerment in Maharashtra" in the Social Innovation Research Fellowship at Pune International Centre in March, 2026.

Students Achievement:

1. Harshawardhini Jadhav, student of MA Economics, Part II qualified NET exam in February, 2026.

- **Dr. Suresh Deshmukh**
Head, Dept. of Economics

The Department of English organised the following activities for the year 2025-26:

- 1) The Annual English Meet was organised on 9th August, 2025 as an opportunity for students of various years to meet and interact with one another.
- 2) A Letter Writing Competition was organised on 23rd August, 2025 on the topic 'Letter to AI'. The Competition was coordinated by Dr. Nilam Ingole. Around 100 students across the faculties of Arts, Science and Commerce participated in the activity. The competition was judged by Ms. Aishwarya Karikar.
- 3) A Field Visit to Pune Book Festival on 17th December, 2025 was organised for the M.A. II students. The visit was organised by Dr. Nilam Ingole. Students explored various books related to English Language and Literature.
- 4) A guest lecture on 'Issues in Literary Translation' by Dr. Sumit Paul was organised on 2nd January, 2026.
- 5) An Educational Tour to Hadshi Museum was organised on 8th January, 2026. The activity was conducted by Dr. Nilam Ingole along with students and other members of the department.
- 6) The Annual Poetry Reading Competition was organised on 31st January, 2026. The event saw an overwhelming number of participants and was judged by poet Ms. Simran Khurana.
- 7) The Annual exhibition "Maléfactor", was organised on 10th February, 2026. The theme of the exhibition was antagonists from literature and entertainment media. Ms. Dipali Lodh, Ms. Sukanya Garg and Mr. Saad Ahmed Shaikh were the coordinators for the exhibition. Prof. Dishant Mistry worked as a judge for the event.
- 8) A Field Visit to Bhandarkar Oriental Research Institute on 21st February, 2026. Students were given information about the institute, and visited an exhibition on ancient manuscripts.
- 9) A Farewell for TYBA and MA II students was organised on 24th March, 2026. Students participated in various games and reminisced about their journey in Modern College. 10) A Placement Drive by ITeach was conducted on

25th March, 2026 for students of TYBA and MA II.

Personal Achievements:

Dr. Sandeep Sanap:

1. Coordinated the Refresher Course on Indian and Foreign Languages for MMTTC, HRDC, and SPPU, Pune in January 2026.
2. Invited as a subject expert for PhD pre-registration presentations at B. R. Gholap College, Sangvi, Pune.
3. Invited for a guest lecture on 'Forms of Writing' at Trinity College of Arts, Commerce and Science in March 2026.
4. Invited as a Chairperson for the National Conference on 'Reimagining Knowledge: Voices, Expressions, Counter-Narratives of the Humanities and Social Sciences in the Era of AI-Driven Technology' in March 2026.

Alka Kamble:

1. Was appointed as President of Rotary Club of Pune, Shivajinar.
2. Was appointed as Chair for Literacy Avenue (Happy School Project) in Rotary District 3131.

Dipali Lodh:

1. Edited a book of short stories entitled 'Phoenix Stories' for the Eklavya Foundation for Mental Health in January, 2026.

Dr. Nilam Ingole:

1. Was awarded Doctor of Philosophy (PhD) on 15th January, 2026. Her topic was 'Unravelling the Conundrum of Science and Technology in Selected Indian and Western Science Fiction: A Globalised Perspective'.
2. Was invited for a guest lecture at JSPM University on 13th February, 2026. The topic was 'Engineering the Future: From Sci-fi Dreams to Real World Innovations'.

Sukanya Garg:

1. Co-authored and presented a research paper titled 'The Normalisation of Queer Identities in Fanfiction' at the annual International Conference on Language, Literature, and Culture in Transition hosted by Symbiosis College of Arts and Science, Pune in January 2026.
2. Won the second prize in the Faculty and Research Scholar category for the abovementioned paper in the annual International Conference on Language, Literature, and Culture in Transition hosted

by Symbiosis College of Arts and Science, Pune in January 2026.

Saad Ahmed Shaikh:

1. Invited as a judge for Inverse Poetry Slam organised by BITS Goa on 29th June 2025 at MIT-WPU.
2. Featured as a special artist at Kommune Pune's Open Mic held on 23rd August 2025.
3. Hosted the book launch of Bindu Unnikrishnan's Luminara on 31st August 2025.
4. Published 3 English poems in Poems India on 9th September, 2025.
5. Invited as Judge for Slam Poetry Competition at Symbiosis School of Liberal Arts on 28th March 2026.

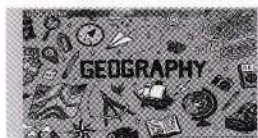
Shivam Ubhe:

1. Cleared the Maharashtra SET in English in August 2025.
2. Conducted an interview with renowned kirtankar Dr. Charudatta Aphale as part of 'Muktachhanda' organised by Fergusson College in February, 2026.

Saurav Suman:

1. Joined the Department of English as an Assistant Professor.
2. Cleared the Maharashtra SET in English in August 2025.

Dr. Sandeep Sanap
Head, Department of English

Department of Geography

Field Visit/ Study Tour: -

1. **Second Year (SY) and Third Year (TY) B.A. and B.Sc. to Junnar-Naneghat-Shivneri Fort:**

One day exposure visit to Junnar – Naneghat – Shivneri Fort was arranged on 18th December 2025 for 56 students of F.Y. B.A./ B.Sc. for the academic year 2025–26. The visit was accompanied by teaching staff namely Prof. (Dr.) Amit E. Sonawane (H.O.D), Asst. Prof. Navnath Wayal (Coordinator), Asst. Prof. Sanjay Tarange, Asst. Prof. Aniket Adsul, Asst. Prof. Shikha Yadav, Asst. Prof. Prachi Shinde and Dr. Deepali Ausarmal.

2. **Second Year (SY) and Third Year (TY) B.A. and B.Sc. to Kerala :-**

Geography students participated in a 10-day exposure visit to Southern India (Kanyakumari and Kerala) organized from 16th February 2026 to 25th February 2026. A total of 33 students were accompanied by Prof. Navnath L. Wayal, Prof. Sanjay S. Tarange and Prof. Shikha Yadav, while Prof. Dr. Amit E. Sonawane coordinated and arranged the visit. The main objective of the visit was to provide field-based geographical learning related to coastal geomorphology, wetland ecosystems, plantation agriculture, urban geography and cultural landscapes. Students engaged in field observation, landscape interpretation, interaction with local communities and documentation of geographical features, making the visit an enriching academic experience.

3. **First Year (FY), Second Year (SY) and Third Year (TY) B.A. and B.Sc to India Meteorological Department.**

Geography students participated in an exposure visit to the India Meteorological Department, Pune, on the occasion of National Science Day on 28 February 2026. A total of 35 students took part under the guidance of Asst. Prof. Sanjay Tarange, Dr. Deepali Ausarmal and Asst. Prof. Prachi Shinde, with support from Prof. Dr. Amit E. Sonawane. Students were introduced to key meteorological instruments and their role in weather forecasting, gaining practical exposure that enhanced their understanding of atmospheric processes and real-world applications.

4. **First Year (FY) B.A. and B.Sc to Konkan (Harihareshwar – Anjarle – Ballaleshwar, Pali)**

Students participated in a 2-day study tour to Konkan (Harihareshwar – Anjarle – Ballaleshwar, Pali) from 12th March 2026 to 13th March 2026. A total of 37 students were accompanied by 4 staff members. The tour focused on field-based learning of coastal geomorphology and wetland ecosystems, where students observed coastal landforms, understood processes like erosion and deposition, and studied environmental features. The learning approach included field observation, landscape interpretation, interaction with local communities and documentation of geographical aspects.

Guest Lecture conducted by Department of Geography (2025)

Day/Date: - Monday, 18th August 2025

Guest Lecturer: - Dr. Avinash M. Kandekar, Savitribai Phule Pune University

Topic: 'Career Opportunities in Geography'

A guest lecture on "Career Opportunities in Geography" was delivered by Dr. Avinash M. Kandekar at Lata Mangeshkar Hall at 10:30 a.m. (offline mode) for all the students of Geography. He highlighted various career avenues after studying Geography, key fields of work, and the essential skills required for professional growth. The session included an interactive question and answer round, where students actively participated. The program was conducted in the presence of all faculty members under the guidance of the Head of the Department, Prof. Dr. Amit E. Sonawane, making it an informative and engaging session.

Vasundhara Fest 2026 : "Geo Vision: Exploring Earth through Innovation"

Vasundhara Fest is a Departmental level fest organized annually by the Department of Geography, Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune, which is well appreciated in the Academic Circles and well attended by UG and PG students. The Students of the Dept. of Geography (Undergraduate and Post-Graduate) belonging to the Arts and Science faculty volunteer to work together for the said festival. More than 80 students participated in various competitions. In the academic year 2025-26, Vasundhara Fest was organized for the occasion of Geography Day on Saturday, 24th January 2026, 8 Am to 6 Pm.

INAUGURAL FUNCTION

- Chief Guest: Prof. (Dr.) Nivedita Ekbote (Principal, MCASC, Pune-05), Dr. Sachin Sakte (Vice principal Science section, IIC Faculty Coordinator), Dr. Alka Kamble (Vice principal Science section) and Dr. Shantashree Sengupta (Librarian, IIC Coordinator) Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-05.
- Guest of Honour: Prof. (Dr.) Arjun H. Musmade (Principal, S.S. Dhamdhare Arts & Commerce College, Pune-422208)
- Prof. (Dr.) Amit E. Sonawane, Head, Department of Geography, Modern College of

Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune

The detail of the program are as follows:-

The Vasundhara Fest 2025 with the theme of "Geo Vision: Exploring Earth through Innovation" commenced with the inaugural function on Saturday, 24th January 2026 at the hands of Prof. (Dr.) Nivedita Ekbote (Principal, MCASC, Pune-05) and Prof. (Dr.) Arjun H. Musmade (Principal, S.S. Dhamdhare Arts & Commerce College, Pune-422208). The function began with ribbon cutting and Saraswati Pujan. The inaugural ceremony was attended by Dr. Vilas Kamble, Head, Department of Geography, along with Prof. N. L. Wayal, Prof. A. E. Sonawane, Prof. Sanjay Tarange, Prof. Aniket Adsul, Prof. Shikha Yadav, Prof. Prachi Shinde, Dr. Deepali Ausarmal and Dr. Gokul Jadhav. The programme was introduced by Prof. (Dr.) Amit E. Sonawane, In-Charge of Vasundhara Fest 2025. Fig. 6. Students showcasing their creativity and innovation through models, rangoli, and posters during Vasundhara Fest, alongside glimpses of the inaugural ceremony and last two pictures showcases the Overall Winner trophy of Intercollegiate Geography Competitions conducted by Sir Parasurambhau College, Pune-411030

Academic and Administrative Audit 2025-2026

Academic and Administrative Audit 2024-2025 of the Geography Department was successfully held on 29/08/2025 under chairmanship of Prof. Dr Vilas B. Kamble (Principal, Dr. Babasaheb Ambedkar Commerce and Maharshi Vitthal Ramji Shinde Arts College, Nanapeth Pune-411002). The meeting was also accompanied by the teaching as well as non-teaching members of the department.

Farewell function, 2024-2025 on 9th march 2025

Title: - Farewell Function 2025-2026

Date: 9th march 2026

Time: -10:30 am to 05:30 pm

No. of participants: 120 students and faculty members of Geography Department

Mode of event: - offline

Every year the students of S.Y.B.A and M.A -I organize a farewell event for the students of T.Y and M.A-II, likewise this year that event was held on 9th March 2026. It began at 10:30 am with the welcoming of professors and seniors in the

traditional manner by offering them sweets. After that the Honorable H.O.D along with all the professors of the department lit the lamp. Then the students felicitated all the professors after which two short movies of T.Y.B.A and M.A-II Students were screened. After this the students of MA II and a few students of T.Y.B.A shared their experiences of their college years. The teachers also addressed the students. Thereafter gifts were given to the seniors and the programme ended with folk dance and other performances.

Meeting of BOS 2025-2026 (Online)

The meeting of BOS 2025-2026 of geography department was successfully held on 10/03/2024 under chairmanship of Prof. Dr. Avinash Kandekar, Geography department, Savitribai Phule Pune University, Prof. Dr. Virendra Nagarale, Department of Geography, S.N.D.T. Women's University Prof. (Dr.) Ratnadeep Jadhav (Willingdon College Sangli) and Dr. Manoj Nimbalkar (Shardabai Pawar Mahila Mahavidyalaya, Shardanagar, Baramati). The detailed structure of syllabus of SYBA, SYBSc, TYBA& TYBSc as per the NEP curriculum framework were discussed. The meeting was also accompanied by the teaching as well as non-teaching members of the department.

Departmental Achievements 2025-2026

During the academic year 2025–2026, the Department of Geography recorded significant achievements. Prof. Dr. Amit E. Sonawane was promoted from Associate Professor to Professor, marking a major academic milestone. Prof. Navnath L. Wayal was awarded by a Ph.D. degree from Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur for the research titled “*Impact of Watershed Development on Livelihood of Tribals: A Case Study of Upper Mula, Pravara and Adula Watersheds in Akole Tahsil, Dist. Ahmednagar, Western Maharashtra*” under the guidance of Prof. (Dr.) N. G. Shinde on 5th March 2026. Additionally, Prof. Gokul S. Jadhav was awarded by a Ph.D. degree from SPPU Pune for the research titled “*Dairy Activity for Inclusive Development in Sevgaon Tehsil, Ahmednagar District of Maharashtra*” under the guidance of Prof. Dr. Amit E. Sonawane on 30th September 2025. These accomplishments highlight the department's commitment to academic excellence and research advancement.

- Prof. (Dr.) Amit E. Sonawane
Head, Dept. of Geography

As the In-Charge of the Department of German, it gives me great pleasure to present the annual report, showcasing the vibrant array of activities organized and attended by our dedicated staff and enthusiastic students, as well as the noteworthy achievements accomplished by members of our department throughout the academic year.

ACTIVITIES, PROGRAMMES, COMPETITIONS:

1. 29th and 30th May 2025: BKD Workshop on Creative Writing and Music in DaF

The BKD workshops on *Geschichten schreiben – in Deutsch als Fremdsprache und Musik, Sprache, Kreativität; Künstlerische Selbsterfahrung und Deutsch lernen* were found to be highly engaging and enriching by the students and teachers. Through these sessions, the students were introduced to new vocabulary and creative approaches to learning German as a foreign language.

Despite the overall positive experience, some students found it slightly challenging to follow the sessions completely, as the pace of spoken language was quite fast. Nevertheless, the workshops included a variety of interactive and participatory activities that enhanced the learning process. The highlight of the sessions was singing songs together, which not only made learning enjoyable but also strengthened pronunciation and group bonding among the students

2. Thursday, 7th August 2025: German Meet/ Welcome function for students of first year.

The German Department warmly welcomed the new batch of F.Y.B.A students on Thursday, 7th August 2025, with a vibrant and joyful welcome function. The event was thoughtfully organized by the T.Y.B.A and S.Y.B.A. students, setting the tone for an exciting academic journey ahead.

The program began with a warm introduction and welcome address by the Former Head of the Department, Ms. Sneha Mahajan, who spoke about the department's vision and the opportunities that awaited the new students.

The celebration featured energetic dance performances, soulful music, and fun-filled games that helped break the ice and brought everyone

together in a lively atmosphere. A special “meet and greet” session allowed the freshers to interact with their seniors, leading to a meaningful exchange of thoughts, ideas, and experiences.

The event was a perfect start to the academic year, fostering a sense of belonging, enthusiasm, and camaraderie within the German Department.

3. Tuesday, 26th August 2025: Visit from the Bavarian Elite Academy, Germany.

On 26th August 2025, 8 students from the Bayerische Elite Akademie (BEA), Germany visited the college. The Department of German hosted them for the first half of the day, organizing an interactive session with German language students. The delegation visited the departments of Microbiology, Animation, Computer Science, Biotechnology and Chemistry during their time on campus. The exchange featured cultural sharing and conversations in German, enriching the learning experience for all.

4. Tuesday, 23rd September 2025: International Conference on “Representation of India in German Literature”

The Department of German, Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune - 05, organized an International Conference on “Representation of India in German Literature” on 23rd September 2025. The conference was jointly conducted in collaboration with Ludwig-Maximilians-University (LMU), Munich, Germany. The conference was conceptualized and designed by Ms. Sneha Mahajan (Former Head, Department of German, Modern College, Pune) and Dr. Anna Axtner-Borsutzky (Assistant Professor, LMU, Munich). It successfully brought together eminent academicians and scholars from both India and Germany to deliberate on the diverse perspectives and portrayals of India in German literature. The primary objective of the conference was to provide an invaluable platform for intercultural exchange, scholarly dialogue, and collaborative learning between Indian and German students. It also aimed to strengthen academic ties between the Department of German and the international academic community.

As part of the extended cultural programme accompanying the international conference a Cultural Evening (Kulturabend) was organized at Modern College, highlight of the evening being a well-curated cultural performance featuring a fusion of Indian Classical Music and Kathak dance, presented by a local performing group. Also, a day

of curated visits to significant historical and cultural landmarks in Pune like Visit to Pune Handmade Paper, site visit at Shaniwar Wada and Agakhan Palace was organized for the LMU delegation on Monday, 22nd September. The objective of the visits was to provide participants with a broader understanding of the region’s historical legacy and artisanal heritage.

The formal academic sessions began with a presentation by Dr. Anna Axtner-Borsutzky and Ms. Rebecca Thoss, professors from LMU Munich. The remainder of the first half featured poster presentations and analytical interpretations by LMU students, who explored selected German literary texts representing various perspectives on India. Their work reflected in-depth research, literary insight, and cross-cultural understanding. In the second half participants were divided into five mixed groups comprising students from all three participating colleges - Fergusson College, Sir Parshurambhau College and Modern

College. Each group was assigned a literary text related to the conference theme and worked collaboratively to prepare short, creative presentations.

The conference proved to be a resounding success, offering participants an enriching space for intellectual exchange, artistic expression, and intercultural learning. It was a truly memorable experience for everyone involved, further strengthening academic collaboration and the spirit of Indo-German cultural understanding.

5. 15th - 17th November 2025: Training Program for teachers by BKD, Goethe Institut / Max Mueller Bhavan, Pune.

From 15th to 17th November 2025, a teacher training program was organized by BKD, Goethe-Institut / Max Mueller Bhavan, Pune, focusing on the theme “*Unterricht für große Gruppen: eine Herausforderung oder eine Chance - II*” (Teaching Large Groups: A Challenge or an Opportunity - II). The training took place in Lonavala.

The intensive training sessions involved in-depth discussions and brainstorming on didactical approaches and the pedagogy of teaching German as a foreign language. Participants received valuable new inputs and had the opportunity to exchange ideas, experiences, and innovative teaching strategies.

The sessions were conducted by expert resource person- Seralathan Panneerselvam (Goethe-Institut Chennai). The training was attended by Ms. Aishwarya Karikar from the

Department of German, who found the experience enriching and insightful.

6. Monday, 8th December: Visit from the Johanna-Wittum-Schule, Pforzheim

As part of the collaboration between Departments of Biotechnology and German from Modern College and the school Johanna-Wittum-Schule, Pforzheim, German, a group of students along with their coordinator from Germany visited Modern College for a week. The visit was designed to encourage intercultural learning and provide students with a firsthand experience of Indian academic and cultural life. During their stay, the Department of Performing Arts in collaboration with the Department of German organized a vibrant cultural program on 8th December, showcasing the richness of Indian music and dance through engaging performances, practical demonstrations, and interactive discussions.

In addition, the students of the German Department conducted a Warli painting workshop for the visiting delegation. This hands-on session introduced the guests to a traditional Indian tribal art form and was highly appreciated by the participants. Overall, the visit served as a valuable platform for cultural exchange, fostering mutual understanding, collaboration, and lasting academic connections between the two institutions.

7. Wednesday, 24th December 2025: Nikolaustag Celebration – Culture Through Festivity

The Nikolaustag celebration at the department was a joyful event that brought together students from FY, SY, and TY to experience an important German tradition. Held in December, the celebration introduced students to the customs associated with St. Nicholas Day in Germany. Students exchanged small gifts, took part in fun games, and participated in a quiz focused on the cultural aspects of the festival. The event was designed to be both educational and entertaining, helping students understand the significance of Nikolaus in German-speaking countries. The cheerful atmosphere, and interactive elements made the day truly special. It gave students a chance to celebrate as a community while immersing themselves in German culture in a fun and memorable way.

8. 06th – 08th February 2026: Deutschlehrkräftetagung Westindien (Teachers' Conference, West India Zone).

Aishwarya Karikar and Sae Karwe attended

the **Deutschlehrkräftetagung Westindien** (German Teachers' Conference – West India Zone) which was held over two days, bringing together educators and professionals engaged in the teaching of German as a foreign language. This annual conference, organized under the aegis of the **Goethe-Institut / Max Mueller Bhavan**, serves as a vibrant platform for the exchange of ideas, teaching strategies, and best practices among German language teachers from across the western region of India.

The event featured a variety of sessions including expert talks, interactive workshops, and panel discussions on contemporary didactic methods, classroom innovations, and the integration of technology in language teaching. Participants had the opportunity to update their knowledge, network with fellow educators, and gain new perspectives on improving learner engagement and outcomes in the German classroom.

9. Departmental Competitions and Workshops attended by the students 1% Saturday, 06th December 2025: Kochtag – A Taste of German Speaking Countries

Kochtag stood out as one of the most exciting and highly anticipated events of the academic year, giving students a wonderful chance to experience German culture through its cuisine. Participants were invited to prepare and showcase authentic German dishes, transforming learning into a hands-on, flavorful journey beyond the classroom. From classic potato salads to savory Mushroom toasties and indulgent desserts like Apfelstrudel, the impressive spread highlighted both creativity and dedication.

The event was a resounding success, marked not just by enthusiastic participation but also by strong teamwork and meaningful intercultural exchange. The lively atmosphere, rich with the scent of freshly cooked dishes and conversations with the German Student and Teacher Group from Johanna-Wittum-Schule, Pforzheim made the experience even more memorable. It was a joyful and delicious celebration of culture that left everyone looking forward to the next Kochtag.

• **Wednesday, 25th February 2026: Quiz on DACHL Countries (German Speaking Countries)**

This year, the department organized an engaging and dynamic Quiz Competition centered on the DACHL countries – Germany, Austria, Switzerland, and Liechtenstein. Students from all

years participated enthusiastically in groups, showcasing strong team spirit, collaboration, and a deep understanding of German culture, geography, language, and history.

The quiz went beyond being a simple test of knowledge; it became an interactive and enriching learning experience for everyone involved. With exciting rounds such as fastest finger first and rapid-fire segments, the competition kept the participants fully engaged and on their toes.

The event not only highlighted the students' knowledge but also fostered teamwork and camaraderie while promoting cultural awareness. It was a proud moment for the department to witness students actively applying their classroom learning in such a lively, energetic, and fun-filled setting.

- **Thursday, 21st August 2025: BKD Workshop and visit to multisensory Exhibition on Ernst Jandl**

The BKD workshops and exhibition dedicated to *Ernst Jandl* were highly informative and creatively stimulating for the students. During the workshops, the students explored the significance of sound, rhythm, and pronunciation in shaping the meaning of poetry. They also engaged in performing poems with varied expressions and experimented with language through innovative word combinations inspired by Jandl's poetic style.

The students further enacted these poems in their own unique ways, which encouraged creativity and deeper engagement with the text. The exhibition, organized on the occasion of Jandl's 100th birth anniversary, offered valuable insights into his life and literary contributions. The visual displays, photographs, and audio elements enabled the students to better appreciate his distinctive and experimental use of language.

- **Saturday, 11th March 2026: Orientation Session for M.A. in German at Savitribai Phule Pune University**

The orientation session for the M.A. in German at Savitribai Phule Pune University was informative and interactive, providing the students with a comprehensive overview of the program. The faculty members explained the course structure in detail, including subjects, duration, and evaluation methods. It took place at the Department of German, Modern college.

They also emphasized the growing importance of the German language in the global context and highlighted the academic and professional opportunities available to students. The session

helped the students gain clarity about the course expectations and future prospects, making it a valuable introduction to their postgraduate journey.

- **Wednesday, 18th March 2026: Farewell for students of T.Y.B.A**

On Wednesday, 18th March 2026, the F.Y.B.A and S.Y.B.A students of the German Department organized a warm and memorable farewell for the outgoing T.Y.B.A batch. The event was a joyful mix of fun, music, memories, and heartfelt moments.

Interactive games and a playful fish pond kept the mood lively and engaging. A special musical rendition dedicated to the seniors added an emotional note to the celebration.

The gathering was made even more enjoyable with delicious food and drinks, shared amid laughter and cheerful conversations. TYBA students shared their feedback, reflecting on their experiences, expressing gratitude, and recalling fond memories from their time in the department.

It was a beautiful morning that celebrated the spirit of togetherness, marking a fitting farewell as the T.Y.B.A students step into a new chapter.

ACHIEVEMENTS:

Aishwarya Karikar, In - Charge

- Co-conducted a workshop at SPPU on Ernst Jandl in August 2025.
- Attended a workshop at Goethe Institute on Ernst Jandl in August 2025. Ĩ% Attended a 2 days BKD Workshop on Creative Writing and Music in DaF in May 2025.
- Attended a 3 days BKD Workshop on Teaching Large Groups: A Challenge or an Opportunity in Lonavala in November 2025.
- Attended a workshop on 'Literatur Verfilmung' at SPPU.
- Co-organized an International Conference at Modern College on "Representation of India in German Literature" in September 2025.
- Attended BBK Seminar at SPPU on 'Letters in and as Literature' in January 2026. Ĩ% Got qualified for UGC NET as Assistant Professor and PhD in January 2026. Ĩ% Wrote a research paper and got selected to present it at an international conference in Thailand in July 2026.
- Attended a 3 days conference by Goethe Institute, BKD: Deutschlehrer*innentagung 2026 in February 2026.
- Co-organized Orientation Session for M.A. in German with SPPU in March 2026.

Sae Karwe, Staff member

- Attended Deutschlehrkräftetagung Westindien (Teachers' Conference, West India Zone) in February 2026.
- Attended a workshop at Goethe Institute on Ernst Jandl in August 2025.
- Co-hosted two events for Deutsch Activ Institute: Poetry in Translation and a Cultural Quiz - Kaffeequiz in September 2025.
- Co-organized an International Conference at Modern College on "Representation of India in German Literature" in September 2025.
- Attended a 3 days conference by Goethe Institute, BKD: Deutschlehrer*innentagung 2026 in February 2026.

Janhvi Mandge, T.Y.B.A. German Minor

- Has been awarded the DAAD Hochschul-Sommerkurs (HSK) Scholarship, a program fully funded by the German Academic Exchange Service (DAAD). This scholarship enables selected international students to attend a one-month intensive summer course at a German university, (I am scheduled to participate in this program in July) focused on advanced German language training and cultural immersion.
- In conclusion, the academic year 2025-26 has been a resounding success for the German Department, characterized by academic excellence, cultural exploration, and creative expression. I extend my heartfelt congratulations to all the students for their remarkable achievements and express my gratitude to the faculty and staff for their unwavering support and dedication.

- Dr. Vaijayantimala Jadhav
Head, Department of German

- हिंदी विभाग : छात्रों की बैठक (१९ सितंबर २०२५) - दिनांक १९ सितंबर २०२५ को हिंदी विभाग द्वारा आयोजित छात्रों की बैठक संपन्न हुई। इस बैठक में हिंदी की विभिन्न कक्षाओं के मुख्य विषय हिंदी और के छात्र शामिल हुए। इस समय हिंदी विभाग के सभी प्राध्यापक भी उपस्थित थे। छात्रों ने इस बैठक में अपनी अकादमिक समस्याएँ तथा अध्ययन के विविध मुद्दों पर हिंदी विभागाध्यक्ष और प्राध्यापकों से चर्चा की। यह बैठक सफलतापूर्वक संपन्न हुई।
- स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को हिंदी विभाग के पूर्व प्राध्यापक सदानंद महाजन से १८५ पुस्तकें भेंट (१९ सितंबर २०२५) -
- दिनांक १९ सितंबर २०२५ को हिंदी विभाग में १९७३-१९७५ के समय प्राध्यापक के रूप में कार्यरत आदरणीय प्रा. सदानंद महाजन सर ने हमारे विभागीय ग्रंथालय को अपने संचय की २० पुस्तकें प्रदान की। इसके पूर्व ८० से अधिक पुस्तकें भेंट रूप में दे चुके हैं।

सन १९७९ के आसपास मॉडर्न महाविद्यालय में होनेवाले उपक्रम, उस समय का वातावरण, विभिन्न विभाग, विविध विषयों के प्राध्यापक, हिंदी विभाग के प्रथम विभागाध्यक्ष डॉ. श्रीरंग संगोराम सर, आदरणीय प्रा. ताटके सर, आदरणीय प्रा. लिमये सर और उनका कार्य आदि अनेक स्मृतियाँ आज महाजन सर ने हमें बताईं।

हिंदी विभाग में डॉ. श्रीरंग संगोराम सर के साथ काम करने के अनुभव उन्होंने हमसे साझा किए। हिंदी विभाग और मॉडर्न महाविद्यालय की स्मृतियाँ आज भी उन्होंने अपने मन में संजोकर रखी हैं, यह देखकर मुझे बड़ी प्रसन्नता हुई। आज पुस्तकों के रूप में उनकी विरासत और आशीर्वाद लेते हुए अत्यंत सार्थकता प्रतीत हुई। तत्कालीन प्रा. सदानंद महाजन आज के पुणे के सुप्रतिष्ठित नंदादीप कार्ड और मयूर कार्ड के प्रकाशक और संस्थापक हैं। मराठी में सर्वप्रथम ग्रीटिंग कार्ड बनाने की पद्धति आदरणीय महाजन सर ने आरंभ की। साथ ही वे गृहनिर्माण क्षेत्र के उद्योगपति हैं।

- हिंदी विभाग : भारतीय भाषाओं के विविध उपकरण (टूल्स) : कार्यशाला की शानदार संपन्नता (३० सितंबर २०२५) - प्रोग्रेसिव एज्युकेशन सोसायटी के अंतर्गत मॉडर्न कला, विज्ञान और वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायत्त), शिवाजीनगर, पुणे के हिंदी विभाग द्वारा हिंदी माह के उपलक्ष्य में भाषाओं के विविध उपकरण (टूल्स) विषय पर ३० सितंबर २०२५ को एक दिवसीय कार्यशाला का सफल आयोजन किया गया।

कार्यशाला का शुभारंभ मान्यवरों द्वारा पौधे को जल अर्पण कर किया गया। हिंदी विभागाध्यक्ष डॉ. प्रेरणा उबाळे ने कार्यक्रम का प्रास्ताविक प्रस्तुत करते हुए कार्यक्रम की अध्यक्ष,

हिंदी विभाग

हिंदी विभाग : वार्षिक प्रतिवेदन २०२५-२६

हिंदी विभाग ने २०२५-२६ में विविध गतिविधियों का आयोजन इस वर्ष किया। साथ-साथ विभागीय ग्रंथालय, हिंदी भाषा प्रयोगशाला को देखने हेतु अनेक विद्वान लेखक- कवि आए। इनका निर्माण हमारे हिंदी विभाग की ही नहीं मॉडर्न महाविद्यालय की अत्यंत महत्वपूर्ण उपलब्धि सिद्ध हुई। हिंदी विभागीय गतिविधियाँ हिंदी और हिंदीतर प्रदेशों में विद्वानों द्वारा सराही गईं। इन सबका विस्तार से विवरण इस प्रकार दिया जा सकता है।

प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे के प्रति आभार ज्ञापित करते हुए उनको धन्यवाद कहा और कार्यशाला के उद्देश्य पर प्रकाश डाला। उन्होंने कहा कि बदलते समय में भाषाओं का अध्ययन केवल साहित्यिक दृष्टि से नहीं, बल्कि तकनीकी दृष्टि से भी आवश्यक है। उन्होंने इस बात की ओर भी संकेत किया कि हमें विदेशी उपकरणों के स्थान पर स्वदेशी उपकरणों का प्रयोग करना चाहिए।

उपप्राचार्य, कला शाखा, उपाध्यक्षीय मंतव्य में भाषाई उपकरणों के साहित्यिक उपयोग और भाषा के विकास में उनकी भूमिका पर विचार व्यक्त किए। उन्होंने छात्रों को प्रेरित किया कि वे हिंदी भाषा के संवर्धन और प्रसार में प्रौद्योगिकी का सहारा लें। उन्होंने हिंदी विभाग की प्रशंसा करते हुए उनके द्वारा किए जाने वाले कार्यक्रमों की प्रशंसा की।

कार्यशाला में विद्वानों और विशेषज्ञों ने अपने सारगर्भित व्याख्यान प्रस्तुत किए। डॉ. धनंजय झाल्टे (सलाहकार, संगणक भाषा वैज्ञानिक, एस.टी.जी समूह, सी-डैक, पुणे) ने भाषा और तकनीक के पारस्परिक संबंध पर विस्तृत व्याख्यान दिया। उन्होंने बताया कि आज भाषाई उपकरण (टूल्स) अनुवाद, संपादन, शिक्षण और अनुसंधान सभी क्षेत्रों में क्रांतिकारी परिवर्तन ला रहे हैं। उन्होंने विविध अनुवाद संबंधी उपकरणों जैसे विद्यापति आदि के बारे में विस्तृत जानकारी दी।

श्री. प्रशांत चौधरी (भाषा वैज्ञानिक, एस.टी.जी समूह, सी-डैक, पुणे) ने विद्यार्थियों को भाषा संसाधन और अनुवाद की नवीनतम प्रवृत्तियों से अवगत कराया। उन्होंने उदाहरणों के माध्यम से समझाया कि किस प्रकार हिंदी सहित अन्य भारतीय भाषाओं के अनुवाद के लिए आधुनिक डिजिटल साधनों का विकास सीडेक जैसे संशोधन केंद्रों द्वारा हो रहा है। हिंदी के लिए भारत सरकार द्वारा बनाए गए कंठस्थ, मिशन भाषिणी, विद्यापति, भारती, श्रुतलेखन, प्रवचन, चित्रांकन, ईशान EILMT जैसे विविधता ब्राउज़र और अनुवाद में सहायक उपकरणों की जानकारी प्रदान की।

इस कार्यशाला के दौरान विद्यार्थियों ने डिजिटल सिक्युरिटी, और भाषाओं के विविध उपकरणों से सम्बंधित विषयों पर विशेषज्ञों से प्रश्न किए। विशेषज्ञों ने विद्यार्थियों से बातचीत के दौरान प्रश्नों के जवाब देकर आज के युग में डिजिटल उपकरणों का उपयोग वे कैसे सरलता और सुगमता से कर सकते हैं इस बात को रेखांकित किया।

इस कार्यशाला ने छात्रों को भाषाओं के अध्ययन की आधुनिक दिशा से परिचित कराया। विद्यार्थियों ने व्याख्यानों और चर्चाओं के माध्यम से यह जाना कि आज के समय में अनुवाद सॉफ्टवेयर, भाषा संसाधन उपकरण, ई-लर्निंग

प्लेटफॉर्म और अन्य डिजिटल उपकरणों जैसे साधन कितने आवश्यक हो गए हैं। साथ ही, यह भी स्पष्ट हुआ कि हिंदी भाषा को वैश्विक स्तर पर सशक्त करने में तकनीकी साधनों की भूमिका अहम है।

कार्यशाला ने न केवल हिंदी माह की सार्थकता को बढ़ाया, बल्कि विद्यार्थियों और अध्यापकों में भाषाई उपकरणों के उपयोग के प्रति नई उत्सुकता भी जगाई। यह आयोजन हिंदी विभाग की ओर से किया गया एक महत्वपूर्ण शैक्षणिक और बौद्धिक प्रयास था, जिसने भाषा और तकनीक के मध्य एक सशक्त सेतु का निर्माण किया।

कार्यक्रम का संचालन हिंदी विभाग के प्रा. सूरज बिरादर ने किया हिंदी विभाग के सभी प्राध्यापक इस कार्यशाला में उपस्थित रहे। साथ ही बड़ी संख्या में हिंदी के छात्रों ने इस कार्यशाला का लाभ उठाया।

- **गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को डॉ. रमेश गुप्त 'मिलन' से ८५ पुस्तकें भेंट (२८ अक्तूबर २०२५) -**

डॉ. रमेश गुप्त मिलन बाल साहित्यकार, हिंदी के वरिष्ठ आलोचक, आसरा मुक्तांगन साहित्यिक पत्रिका के संपादक, पुणे ने हिंदी विभागीय ग्रंथालय के लिए अपने संचय की ८५ पुस्तकें भेंट रूप में प्रदान की। इसके पूर्व लगभग २०० पुस्तकें वे हमारे ग्रंथालय के लिए दे चुके हैं।

डॉ. रमेश गुप्त मिलन को हिंदी भाषा और साहित्य सेवा के लिए भारत के विभिन्न पुरस्कार प्राप्त हुए हैं। कविता, कहानी, नाटक, हास्य-व्यंग्य, विविध विधाओं में लेखन करने वाले डॉ. रमेश गुप्त मिलन की रचनाएँ दिल्ली, कर्नाटक, महाराष्ट्र की विविध पाठशालाओं, महाविद्यालय के पाठ्यक्रम में समाविष्ट हैं।

- **वैश्विक हिंदी परिवार द्वारा आयोजित प्रतियोगिताओं में मॉडर्न महाविद्यालय के छात्रों ने जीते सर्वाधिक पुरस्कार (१० नवंबर २०२५) -**

वैश्विक हिंदी परिवार (भारत के अलावा ७० देशों में कार्यरत), केंद्रीय हिंदी संस्थान (आगरा), दक्षिण भारत हिंदी प्रचार सभा (चेन्नई) के द्वारा सितंबर २०२५ में युवाओं के लिए राज्यस्तरीय निशुल्क हिंदी प्रश्नोत्तरी प्रतियोगिता का आयोजन किया गया था। इस प्रतियोगिता में संपूर्ण भारत के एक लाख से अधिक छात्र शामिल हुए थे और महाराष्ट्र प्रांत से ५०९७ छात्रों ने इसमें सहभाग लिया। महाराष्ट्र के विभिन्न शहरों के २५ छात्र पुरस्कार के हकदार बने।

दिनांक ०९ नवंबर २०२५ को इस प्रतियोगिता में महाराष्ट्र प्रांत के शत-प्रतिशत अंक पाने वाले छात्रों को

पुरस्कृत किया गया। इंडिया एक्सिम बैंक मुंबई के सहयोग से छात्रों को नकद पुरस्कार राशि प्रदान की गई। महाराष्ट्र राष्ट्रभाषा प्रचार समिति कार्यालय, पुणे में इस प्रतियोगिता के पुरस्कार वितरण का समारोह संपन्न हुआ।

महाराष्ट्र के सभी छात्रों में हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय के छात्र अधिक संख्या में सहभागी और उत्तीर्ण हुए हैं। साथ ही सबसे अधिक विद्यार्थी पुरस्कृत भी हुए -

१. कांचन शेळके- प्रथम- शत प्रतिशत अंक प्राप्त -२५००/- पुरस्कार राशि + सम्मानचिह्न
२. संस्कृती धामणकर- द्वितीय -२०००/- पुरस्कार राशि + सम्मानचिह्न
३. रेश्मा यादव - तृतीय- १०००/- पुरस्कार राशि + सम्मानचिह्न
४. साक्षी कांबळे - चतुर्थ - प्रमाणपत्र

महाराष्ट्र से २५ छात्रों को पुरस्कृत किया गया। इस पुरस्कार वितरण समारोह में महाराष्ट्र राष्ट्रभाषा प्रचार समिति के कार्याध्यक्ष ९५ वर्ष के हिंदी सेवी श्री. जयराम फगरे तथा प्रा. सदानंद महाजन, आयोजक डॉ. सुनील देवधर, आयोजक सुश्री स्वरांगी साने, भाषाविद डॉ. सुमित पॉल, बालभारती पुस्तक निर्माण मंडल की अध्यक्ष डॉ. अलका पोतदार, साहित्य अकादमी पुरस्कृत लेखक डॉ. रमेश यादव आदि हिंदी क्षेत्र के लेखक - विद्वान उपस्थित थे।

कार्यक्रम के अंत में वैश्विक हिंदी परिवार और महाराष्ट्र राष्ट्रभाषा प्रचार समिति पुणे के द्वारा आयोजित हिंदी कवि सम्मेलन दिनांक ०९ नवंबर २०२५ को महाराष्ट्र राष्ट्रभाषा प्रचार समिति, पुणे में हिंदी कवि सम्मेलन का आयोजन किया गया था। इसमें पुणे, सांगली, नागपुर तथा अन्य शहरों के कवि शामिल हुए। इस कवि सम्मेलन में मुझे अपनी कुछ शीर्षक कविता प्रस्तुत करने का अवसर प्राप्त हुआ।

● हिंदी विभाग से कवि सुनील जोशी की चर्चात्मक भेंट (१२ नवंबर २०२५) -

आज दिनांक १२ नवंबर २०२५ को हिंदी के लब्धप्रतिष्ठित कवि, श्री. सुनील जोशी ने आज हिंदी विभाग और गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को भेंट की। हिंदी भाषा, साहित्य, कविता लेखन पर आज हिंदी विभाग के साथ उन्होंने अपने विचार साझा किए।

सुनील जोशी के १२ साझा काव्य संकलन प्रकाशित हैं। उनकी रचनाएँ विभिन्न राष्ट्रीय समाचारपत्रों, पत्रिकाओं में, सी बी एस ई के दीक्षा पोर्टल तथा आकाशवाणी पर प्रकाशित हुई हैं। उनके साथ हिंदी विभाग को सुखद वार्तालाप करने का अवसर मिला।

● संविधान जागरूकता से बने अच्छे नागरिक हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय द्वारा समारोह का आयोजन (२६ नवंबर २०२५) -

हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय की ओर से संविधान से बने अच्छे नागरिक कार्यक्रम का आयोजन संपन्न हुआ। हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे; मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार और सना साइबर फोरेंसिक इन्वेस्टिगेशन एंड डाटा सिक्युरिटी सर्विसेस के संयुक्त तत्वावधान में प्रोग्रेसिव एज्युकेशन सोसायटी के सभागार में संविधान दिवस के भव्य समारोह का आयोजन किया गया था।

वन्दे मातरम से समारोह का आरंभ हुआ। हिंदी विभागाध्यक्ष डॉ. प्रेरणा उबाळे ने अपनी प्रस्तावना में कहा, संविधान दिवस के माध्यम से संविधान के संदर्भ में जागरूकता निर्माण करने वाला कार्यक्रम करना मेरे लिए देशसेवा समान है। संविधान निर्माण के पीछे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर का समर्पण भाव, उनकी समिति के परिश्रम और भारत के नागरिकों के जीवन को सुव्यवस्थित बनाने की डॉ. आंबेडकर की भूमिका का महत्व सबके सामने रखा।

सभागार में मॉडर्न कला, विज्ञान और वाणिज्य महाविद्यालय, मॉडर्न कॉलेज ऑफ इंजीनियरिंग, मॉडर्न बी. बी. ए., बी. सी. ए. कॉलेज, मॉडर्न हाईस्कूल, राष्ट्रीय सेवा योजना और स्काउट और गाइड के छात्र, मानव संसाधन विकास मंत्रालय के निमंत्रित अतिथियों को संबोधित करते हुए प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे ने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर की प्रतिमा को सुमन अर्पित किए। डॉ. निवेदिता एकबोटे ने संविधान की जानकारी आज के सभी बच्चों को होना कितना आवश्यक है बताया। संविधान के माध्यम से न्याय सबके लिए समान होने की बात प्रतिपादित की।

संविधान का महत्व बताने वाले तथा वर्तमान समय में संविधान का पालन करने की आवश्यकता पर बल देने वाले तीन व्याख्यान इस अवसर पर संपन्न हुए। वकील, नोटरी, पोश और पोस्को प्रशिक्षक श्रीमती प्रीतिसिंह परदेसी ने अपने व्याख्यान में संविधान द्वारा दिए गये मानवीय अधिकारों का महत्व समझाया। स्वतंत्रता और अतिरिक्त स्वतंत्रता के बीच के अंतर को समझने की सलाह उपस्थित छात्रों को दी। गूगल पर शोध किये जाने वाले डाटा के संदर्भ में अधिक सतर्क रहने के लिए उन्होंने सबको सुझाया।

मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार के श्रम विभाग की प्रतिनिधि श्रीमती प्रीति साखरे ने उपस्थित छात्रों और प्राध्यापकों के लिए हितकर कानून व्यवस्था की जानकारी दी। हाल ही में गिग मजदूरों के लिए जो कानून पारित किया

गया, उसका महत्व और जानकारी उन्होंने प्रदान की। इंटरनेट का होनेवाला गलत प्रयोग आज की सबसे बड़ी चिंता उन्होंने प्रतिपादित की।

इसके अतिरिक्त श्रीमती स्वरदा कबनूरकर ने साइबर सिक्युरिटी पर व्याख्यान देते हुए कहा कि आज के समय में विभिन्न एप के माध्यम से फोटो अपलोड करने की सुंदर दिखने की होड़ मची हुई है परंतु उससे ये फोटो अनुचित कार्यों के लिए इस्तेमाल हो रहे हैं। भारत के अधिकांश लोगों का डाटा मोबाइल से किस तरह अनेक अनाधिकृत कंपनियों के पास जा रहा है इस संदर्भ में आंकड़े भी बताए। संकट में पड़ने पर महिलाएँ, छात्र कैसे पुलिस व्यवस्था से संपर्क कर सकते हैं इसकी भी जानकारी दी। डॉ. प्रेरणा उबाळे ने सीनियर पोलीस इन्स्पेक्टर श्री. नितीन लांडगे और सना साइबर फॉरेंसिक इन्वेस्टिगेशन एंड डाटा सिक्युरिटी सर्विसेस के प्रमुख श्री. नचिकेत दांडेकर के सहयोग तथा उपस्थितों के प्रति आभार ज्ञापित किए।

प्रोग्रेसिव एज्युकेशन सोसायटी, पुणे के अध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, सहकार्यवाह डॉ. ज्योत्सना एकबोटे, सचिव प्रा. शामकांत देशमुख के मार्गदर्शन और प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे के सहयोग से यह समारोह संपन्न हुआ। हिंदी विभाग द्वारा आयोजित इस समारोह का मंचसञ्चालन और व्याख्यानों का आयोजन हिंदी विभागप्रमुख डॉ. प्रेरणा उबाळे ने किया। मॉडर्न इंजीनियरिंग कॉलेज की उपप्राचार्या डॉ. सुहासिनी इटकर और हिंदी विभाग के प्रा. विनोद सूर्यवंशी, प्रा. सुरज बिरादार, प्रा. सबिना शेख, प्रा. शुभम राउत ने समारोह के आयोजन में सहयोग दिया। इस समारोह में चार सौ से अधिक छात्र और प्राध्यापक उपस्थित रहें। उपस्थितों के द्वारा डॉ. आंबेडकर की प्रतिमा को पुष्प अर्पित किए गए। संविधान जागृति हेतु आयोजित समारोह अत्यंत सुचारु ढंग से संपन्न हुआ।

● **‘आभा’ साहित्यिक लेखन फलक का २०२५-२६ में उद्घाटन (०२ दिसंबर २०२५)**

हिंदी विभाग के छात्रों के लिए २०२४-२५ से आरंभ किए गए साहित्यिक-प्रस्तुति फलक पर इस वर्ष छात्रों द्वारा लिखित साहित्य लगाने हेतु दिसंबर २०२५ में उद्घाटन किया गया। यह उद्घाटन छात्रों के द्वारा किया गया। अप्रैल २०२६ तक शैक्षिक वर्ष के अंत तक यह हर महीने नए नए साहित्य से सजा रहेगा। दिसंबर २०२५ के अंक के लिए छात्रों ने हिंदी साहित्य के भक्तिकाल की जानकारी, कबीर के दोहे, सूरदास के पड़, संत तुलसीदास शर्शक से बनाए गये हिंदी के छात्रों के पोस्टर्स लगाये गए। साथ ही ‘प्राथमिकता की सूची में मन सबसे ऊपर हो, भय और निडरता के सही संतुलन से मिति है

सही सफलता, नकारात्मकता से बचने का बीज मंत्र, दोनों मुल्कों के साझा इतिहास को तलाशने की दरकार’ नामक समाचारपत्रों में प्रकाशित महत्वपूर्ण आलेख छात्रों ने जमा किए थे। इन्हें भी ‘आभा’ फलक पर छात्रों ने खूब सजाया।

● **आज का मुहावरा : २०२५-२६ फलक का उद्घाटन और आज का मुहावरा २०२४-२५ के संकलन का विमोचन (०५ दिसंबर २०२५) -**

सन २०१६ में आज का शब्द से शुरु की गई हिंदी गतिविधि ‘आज का मुहावरा’ संकल्पना तक पहुँच गई है। पिछले आठ सालों से यह गतिविधि जारी है। मॉडर्न महाविद्यालय के पोर्च में पाँच वर्षों तक हिंदी विभाग के फलक पर हररोज नया हिंदी शब्दयुग्म और उसका अर्थ लगाया जाता था। उसके बाद आज का मुहावरा पिछले दो सालों से हर रोज उसके अर्थ के साथ लगाया जाता है।

शैक्षिक वर्ष २०२५ २६ के आज का मुहावरा फलक का उद्घाटन दिनांक ०५ दिसंबर २०२५ को पोर्च में संपन्न हुआ। इस समय हिंदी विभाग के प्राध्यापक और छात्र मौजूद थे।

अब हर रोज एक नया हिंदी मुहावरा अर्थ के साथ आप सभी पढ़ पाएँगे। पिछले सात सालों से अनेक प्राध्यापक और शिक्षकेतर कर्मचारियों ने भी हमें नए शब्द और उसकी जानकारी मिलने के लिए हमें धन्यवाद दिए हैं। और उनकी सराहना के कारण ही हमारा प्रोत्साहन बढ़ता रहा, जिसके चलते आठ सालों से हम यह गतिविधि निरंतर रूप से चला रहे हैं। आप सभी के प्रति इसलिए बहुत धन्यवाद। इस फलक पर अब तक ९०० से अधिक शब्द और मुहावरे लगाए जा चुके हैं।

आज का मुहावरा २०२५-२६ के उद्घाटन के समय पिछले वर्ष जो मुहावरे हमने फलक पर लगाए उन मुहावरों के संकलन का विमोचन भी इस समय किया गया।

● **गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय हेतु वरिष्ठ हिंदी लेखक नंदलाल मणि त्रिपाठी ‘पीतांबर’ जी से पुस्तकें भेंट (१८ दिसंबर २०२५) -**

हिंदी के सुप्रतिष्ठित लेखक नंदलाल मणि त्रिपाठी पीतांबर जी ने जनपद, गोरखपुर, उत्तर प्रदेश से अपने नए प्रकाशित ०२ महत्वपूर्ण हिंदी कहानी संग्रह – वरेण्य और खानाबदोश हमारे स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को भेंट रूप में प्राप्त हुई। इसके पूर्व भी उन्होंने अपनी रचनावली से ०६ पुस्तकें गोरखपुर से हमारे हिंदी विभागीय ग्रंथालय को भेजी हैं। कल डाक से ये पुस्तकें मुझे प्राप्त हुईं।

उनकी विभिन्न पुस्तकों में से अरमानों का आकाश कहानी-संग्रह और नायक उपन्यास के लिए मैंने भूमिका लिखी है। आदरणीय त्रिपाठी सर अयोध्या में भारतीय जीवन बीमा

निगम से मंडलीय प्राचार्य पद से सेवा निवृत्त हैं। उन्होंने लगभग सभी धर्म ग्रंथों का अध्ययन किया है। उनकी १०० से अधिक पुस्तकें, अनेक शोध पत्र प्रकाशित हुए हैं। उनका संपूर्ण साहित्य भारतीय संस्कृति, धरोहर, उदात्त मूल्यों पर आधारित है। सामाजिक कार्य में भी उनका योगदान महत्वपूर्ण है।

● **MIL HINDI FOR FOREIGN STUDENTS की एक और बैच का पाठ्यक्रम समाप्त इस बार बच्चों के वीडियोज भी निर्मित (२४ दिसंबर २०२५) -**

हिंदी विभाग द्वारा मॉडर्न महाविद्यालय की सभी शाखाओं के द्वितीय वर्ष के विदेशी छात्रों के लिए निर्मित MIL HINDI पाठ्यक्रम की समाप्ति २४ दिसंबर २०२५ को हुई। इसके अंतर्गत ३० कक्षाओं में इसका अध्यापन इस महीने पूरा किया। इस अवसर पर MIL HINDI के विदेशी छात्र हिंदी विभाग में एकत्रित हुए।

हमारा हिंदी विभाग सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय के अंतर्गत आनेवाला पहला विभाग है, जिसने इस विषय के लिए विदेशी छात्रों के लिए अलग पाठ्यक्रम का निर्माण किया है।

इस पाठ्यक्रम में हिंदी विभाग में विभिन्न देशों के छात्रों ने हिंदी वर्णमाला, व्यवहारोपयोगी हिंदी भाषा तथा देवनागरी लिपि का अध्ययन किया। स्वाध्याय के तौर पर इन छात्रों ने हिंदी में लघुकथा भी लिखी। सभी छात्रों को हिंदी पढ़ते हुए अत्यंत आनंद मिला। अधिकांश छात्र हिंदी में अपना परिचय देना, छोटे-छोटे वाक्यों द्वारा वार्तालाप करना सीख पाए। यह इस पाठ्यक्रम की सार्थक उपलब्धि है।

इस पाठ्यक्रम से संबंधित पहली कार्यशाला हमने दिसंबर २०१६ में आयोजित की थी। उसके बाद भी इस तरह की कार्यशालाओं का आयोजन हिंदी विभाग में होता रहा और अब हिंदी विभाग विदेशी छात्रों को MIL HINDI अर्थात् Modern Indian Languages / आधुनिक आर्य भाषाएँ : हिंदी पाठ्यक्रम पिछले पाँच वर्षों से पढ़ा रहा है।

● **श्री. निशांत शहा की ओर से गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को पुस्तकें भेंट (०५ जनवरी २०२६) -**

दिनांक ०५ जनवरी २०२६ श्री. निशांत शहा, सहायक प्रबंधक, बैंक ऑफ महाराष्ट्र, पुणे की ओर से गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को २५ पुस्तकें भेंट की। श्री. निशांत शहा हिंदी विभाग, सा. फुले पुणे विश्वविद्यालय, पुणे में २०११-१२ के मेरे पूर्व छात्र थे। अब वे बैंक ऑफ महाराष्ट्र, पुणे में कार्यरत हैं। सन २०१९ में हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय, बैंक ऑफ महाराष्ट्र, पुणे

और नेत्रदीप प्रतिष्ठान, मुंबई ने संयुक्त तत्वावधान में दृष्टिबाधित व्यक्तियों के लिए राज्यस्तरीय गायन, वक्तृत्व, वादविवाद प्रतियोगिता का आयोजन किया था।

पुस्तकें देने के लिए प्रिय छात्र श्री. निशांत शहा को बहुत धन्यवाद। बच्चों के बड़े होने की ओर काम में हाथ बांटने की खुशी इस तरह मिलती रहें, यही ईश्वर से प्रार्थना। एक शिक्षक के लिए और क्या चाहिए...

● **श्री. शिरीष चिटणीस से हिंदी विभाग के साथ साहित्यिक भेंट और चर्चा (०७ जनवरी २०२६) -**

महाराष्ट्र साहित्य परिषद के कार्यवाह और मराठी लेखक, समीक्षक श्री. शिरीष चिटणीस ने हिंदी विभाग और गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को भेंट प्रदान की। साहित्यकार के रूप में उनके द्वारा लिखित मराठी पुस्तक 'आनंदझरा' विशेष लोकप्रिय है। महाराष्ट्र में उन्होंने अनेक साहित्यिक कार्यक्रम किए हैं। साथ ही पुणे पुस्तक जत्रा के वे प्रमुख आयोजक हैं।

सातारा से वे हिंदी विभाग देखने आए थे। वे स्वयं एक शैक्षिक संस्था के अध्यक्ष हैं और उन्होंने अपनी लोकमंगल संस्था के अंतर्गत सातारा में पाठशाला चला रहे हैं। इसमें उन्होंने छात्रों के लिए अनेक रोजगारपरक पाठ्यक्रमों का निर्माण किया है।

● **डॉ. प्रभा माथुर की स्मृति में आयोजित शोकसभा के अवसर पर तथा गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को पुस्तकें भेंट देने वाले चार सदस्यों को इस सालभर में करना पड़ा विदा (०१ फरवरी २०२६) -**

डॉ. प्रभा माथुर, पुणे की ज्येष्ठ हिंदी लेखिका को १४ दिसंबर २०२५ के दिन हिंदी जगत ने खो दिया। नाटक, उपन्यास, कहानी, कविता, पटकथा लेखन में वे अंत तक व्यस्त रहीं। राष्ट्रपति के हाथों उन्हें पुरस्कृत किया गया था। दूरदर्शन पर कुछ वर्षों पूर्व 'रजनी' नाम की धारावाहिक प्रसारित होती थी जिसकी पटकथा और संवाद लेखन डॉ. प्रभा माथुर ने किया था और इस धारावाहिक के माध्यम से वे देश-विदेश में जाने जाने लगी थी। प्रिया तेंदुलकर ने इस धारावाहिक में मुख्य अभिनेत्री भूमिका निभाई थी। हमारे हिंदी विभाग के ग्रंथालय को उन्होंने २०० से अधिक पुस्तकें भेंट की। उनका स्नेह हमेशा मुझपर नानी की तरह बना रहा। हमेशा ही मेरे कामकाज के संदर्भ में हाल-चाल पूछती थी। घर के सदस्यों से भी अप्रत्यक्ष रूप से वह जुड़ गई थी। मेरी कविताएँ उन्हें बहुत पसंद थी। दो-तीन बार उन्होंने काव्य सम्मेलनों के लिए मुझे आमंत्रित किया। ०२ फरवरी को उनके जन्मदिन के अवसर

पर उनकी बेटी ने स्मृतिशेष कार्यक्रम का आयोजन किया था जिसमें उनकी स्मृतियों को ताजा किया गया। हिंदी क्षेत्र से जुड़े बहुत से लेखक, विद्वान और उनके रिश्तेदार इस समय मौजूद थे। उनका लोगों से संबंध बनाए रखना और उनसे स्नेहपूर्ण व्यवहार करना उनके स्वभाव में था। यह हमेशा ही याद रहेगा। इस कार्यक्रम में लेखक प्रेमचंद जी के पौत्र और पौत्री ने अपना संदेश भेजा था, जिसे वहाँ पढ़कर सुनाया गया।

- **प्रा. उद्धव महाजन, पुणे** के हिंदी-उर्दू के वरिष्ठ लेखक, कवि, गज़लकार, शायर और महारष्ट्र राज्य हिंदी अकादमी द्वारा वे सम्मानित हो चुके थे। उद्धव महाजन सर का निधन २६ जनवरी २०२६ को हुआ। कल उनकी स्मृति प्रीत्यर्थ शोकसभा का आयोजन किया गया था। ... पिछले वर्ष जैसे ही उन्हें पता चला कि मुझे अपने ग्रंथालय के लिए हिंदी गज़ल की पुस्तकें ज्यादा प्राप्त नहीं हुई हैं। तब वे बिल्कुल स्व. शंकरराव कानिटकर ग्रंथालय के उद्घाटन के दिन ही ६५ पुस्तकें उर्दू और हिंदी गज़लों की लेकर आ गये थे। उर्दू शायरी की तकनीक और शैली की बहुत-सी बातें मैंने उनसे सीखी।

- **डॉ. शहाबुद्दीन शेख, लोकसेवा महाविद्यालय, औरंगाबाद** के पूर्व प्राचार्य और हिंदी सेवी के रूप में विख्यात थे। जिनका हृदय की बीमारी से अचानक निधन हुआ। उन्होंने हिंदी विभागीय ग्रंथालय को १०० पुस्तकें प्रदान की थीं। और हमेशा ही हिंदी विभाग के कार्यक्रमों में वे जुड़े रहें। अपने अतिरिक्त अन्य विद्वानों को भी उन्होंने हिंदी विभागीय ग्रंथालय से जोड़ दिया था। स्वतन्त्रता पूर्व काल के रीतिकालीन नाटकों पर मेरा अनुसंधान कार्य पता चलने पर उन्होंने इस विषय पर व्याख्यान देने के लिए मुझे विशेष निमंत्रित किया था। उनके जाने के एक दिन पहले मैं, हिन्दी के लेखक, डॉ. विश्वनाथ कराड एक कार्यक्रम में थे। दूसरे ही दिन अहमदनगर में दिल का दौरा पडने से उनका निधन हुआ। हिंदी जगत के वे बहुत अध्ययनशील प्राध्यापक को हमने खो दिया।

- **श्री. विश्वनाथ शिरढोणकर, इंदौर, मध्यप्रदेश**, जिन्होंने अपनी रचनावली हमें प्रदान की थी। अंतिम बार मेरी बात उनसे फोन पर हुई थी। किसी कार्यक्रम में उन्हें देखकर मुझे लगा, शायद उनका स्वास्थ्य ठीक नहीं है तब पता चला कि कैंसर से जूझ रहे हैं। हमारे विभागीय ग्रंथालय के समूह पर वे फिर हर रोज अपनी कविताएं भेजते रहें, लिखते रहे। फोन पर उन्होंने कहा था कि जब तक मैं लिखता रहूंगा तब तक आप अपनी कुछ समीक्षात्मक प्रतिक्रिया भेजे। तब मैंने भी वह समीक्षात्मक टिप्पणियां उन्हें भेजी। हिंदी में उनकी रचनाएं काफी चर्चित रहीं। उपन्यास, कहानी संग्रह उन्होंने लिखें। प्रतिलिपि पर उनकी लघुकथाएं भी प्रकाशित हुई थी।

ये सभी महानुभाव हिंदी विभाग के ग्रंथालय को केवल पुस्तकें नहीं अपितु अपनी भावनाएं और विरासत सौंपकर चले गये। उद्घाटन के समय सभी उपस्थित थे और उन्हें अपनी पुस्तकें सुरक्षित जगह पर पहुँचाने का आनंद भी हुआ। ये सभी विद्वान जीवन के अंत तक हिंदी सेवा और लेखन कार्य में कार्यरत रहें। मुझपर इनका सबका प्रेम और आशीर्वाद हमेशा रहा। बिलकुल मृत्यु के कुछ दिन पूर्व तक भी इन सबसे बातें होती रहीं। कामकाज के अलावा भी संबंधों का निर्वाह करना उन्हें अटूट बनाए रखना जरूरी होता है।

स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय के समूह पर सभी ने समय-समय पर इनके प्रति श्रद्धा सुमन अर्पित किए। साथ ही मैं प्रत्यक्ष रूप में इनके परिवार के साथ उपस्थित रहीं थीं। मॉडर्न महाविद्यालय के किसी समूह पर इसकी सूचना नहीं भेजी थी। लेकिन डॉ. प्रभा माथुर जी के स्मृति शेष अवसर पर यह महसूस हुआ कि इनके माध्यम से जीवन की सार्थकता निरंतर कार्यशील रहने में और शांति से खुशी से उसका आनंद किस तरह लिया जा सकता है, ये उत्तम उदाहरण हैं। मैं और हिंदी विभाग हमेशा ही उनके प्रति ऋणी रहेंगे कि उनके माध्यम से अनेक पुस्तकें सआशीर्वाद ग्रंथालय को प्राप्त हुईं।

- **हिंदी हास्य-व्यंग्य लेखक सुधीर ओखदे, जळगाव जी से भेंट (२७ फरवरी २०२६) -**

दिनांक २७ फरवरी २०२६ हिंदी विभाग को हिंदी हास्य-व्यंग्य लेखक सुधीर ओखदे ने भेंट की।

लेखक सुधीर ओखदे सभी प्रतिष्ठित हिंदी पत्र-पत्रिकाओं में नियमित लेखन वे कर रहे हैं। इंडिया टुडे साहित्य वार्षिकी में उनकी रचनाएँ प्रकाशित हैं। साथ ही कई समाचार पत्रों की साहित्य वार्षिकी में नियमित लेखन प्रकाशित है। सुभाष चंदर द्वारा संपादित संग्रह बीसवीं शताब्दी की चर्चित व्यंग्य रचनाएँ एवं बीसवीं शताब्दी की चर्चित हास्य रचनाएँ दोनों ही ग्रंथों में रचनाओं को ससम्मान स्थान प्राप्त है।

सुधीर ओखदे हिंदी व्यंग्य साहित्य में एक स्थापित नाम हैं। उन्होंने अनेक रचनाओं का मराठी में अनुवाद किए हैं। व्यंग्य के साथ-साथ कहानी, समीक्षा एवं व्यंग्यालोचन में भी लेखन कार्य किया है। उनकी अनेक रचनाएँ भारत के विभिन्न विश्वविद्यालयों के पाठ्यक्रमों में समाहित है। बुजदिल कहीं के, राजा उदास है, साक्षर होने की पीड़ा (व्यंग्य संग्रह) प्रकाशित हैं।

आकाशवाणी में कार्यक्रम अधिकारी के रूप में नौकरी करते हुए भी उन्होंने अपना महत्वपूर्ण योगदान दिया।

● **मॉडर्न हिंदी अध्ययन मंडल बैठक की संपन्नता (02 मार्च 2026) -**

दिनांक 02 मार्च 2026 को हिंदी विभाग द्वारा आयोजित मॉडर्न हिंदी अध्ययन मंडल की बैठक आभासी प्रणाली से सफलतापूर्वक संपन्न हुई। इस बैठक में हिंदी के प्राध्यापक और हिंदी अध्ययन मंडल के सदस्य डॉ. सुनील देवधर, डॉ. गिरीश काशिद, डॉ. ऋचा शर्मा, डॉ. मीना ठाकुर ने उपस्थित रहकर अपना योगदान दिया। डॉ. प्रेरणा उबाळे, अध्यक्ष हिंदी विभाग ने संचालन किया साथ ही नए निर्मित पाठ्यक्रमों की रूपरेखा विस्तृत विवरण के साथ सामने रखी। नई शिक्षा नीति : 2020 के आधार पर चतुर्थ वर्ष कला, एम्. ए. हिंदी प्रथम वर्ष, 2023 प्रणाली का तृतीय वर्ष कला के पाठ्यक्रमों का निर्माण हिंदी विभाग के द्वारा किया गया। मॉडर्न हिंदी अध्ययन मंडल के सभी सदस्यों के द्वारा इसे स्वीकृति प्राप्त हुई।

● **डॉ. एस.एन. पठाण (पूर्व कुलपति) से गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को श्रमनिष्ठा शीर्षक पुस्तक की तीन प्रतियाँ भेंट (90 मार्च 2026) -**

डॉ. एस. एन. पठाण नागपूर विश्वविद्यालय के पूर्व कुलपति और एक प्रसिद्ध शिक्षाविद हैं। उन्होंने महाराष्ट्र के उच्चतर शिक्षा निदेशक तथा शिक्षा क्षेत्र के अनेक महत्वपूर्ण पदों पर कार्य किया है। उन्हें ए.पी.जे अब्दुल कलम पुरस्कार से सम्मानित किया जा चुका है। विश्व शांति केंद्र, आलंदी MAEER के एम्. आई. टी. पुणे के सलाहकार और राष्ट्रीय समन्वयक के रूप में कार्य किया है। 'कमाइए और पढ़िए' पद्मभूषण कर्मवीर भौराव पाटिल यांनी रयत शिक्षण संस्था के द्वारा आरंभ की गई, आर्थिक दृष्टि से दुर्बल छात्रों को शिक्षा के साथ ही रोजगार उपलब्ध करा देने वाली महत्वपूर्ण योजना है। इसके अंतर्गत विद्यार्थी शिक्षा लेते समय कार्यालयीन कामकाज, तकनीकी या फील्ड वर्क करके प्रति घंटे 80 से 45 रूपयों का मानदेय प्राप्त कर सकते हैं।

डॉ. एस. एन. पठाण की 'श्रमनिष्ठा' पुस्तक 'कमाइए और पढ़िए' योजना कर्मवीर भौराव पाटिल के क्रान्तिकारी विचारों पर आधारित अनुभव कथन है। यह पुस्तक युवाओं की जिद, संघर्ष और श्रम से निर्मित सफलता का जीता-जागता दस्तावेज है। युवाओं को स्वावलंबी बनने की शिक्षा इस पुस्तक के द्वारा दी गई है। 'श्रमनिष्ठा' की तीन प्रतियाँ उन्होंने हमारे हिंदी विभागीय ग्रंथालय को प्रदान की।

● **हिंदीतरांत मातृभाषा दिवस, युवा रचनापाठ* तथा व्याख्यान : हिंदी लोकल से ग्लोबल (06 मार्च 2026) -**

शुक्रवार, दिनांक 6 मार्च 2026 को हिंदी विभाग मॉडर्न महाविद्यालय, शिवाजीनगर, महाराष्ट्र राष्ट्रभाषा प्रचार समिति,

पुणे और वैश्विक हिंदी परिवार (विश्व के 70 देशों में कार्यरत) के संयुक्त तत्वावधान में हिंदीतरांत प्रांत मातृभाषा दिवस, युवा रचनापाठ और व्याख्यान का आयोजन मॉडर्न महाविद्यालय में किया गया था।

कार्यक्रम के प्रमुख अतिथि डॉ. जवाहर कर्णावट, डॉ. दामोदर खडसे डॉ. सुनील देवधर, डॉ. नीलम जैन, डॉ. प्रेरणा उबाळे, स्वरांगी साने के हाथों सरस्वती पूजन संपन्न हुआ और युवा पाठ कार्यक्रम का उद्घाटन हिंदी विभाग की परंपरा के अनुसार पौधे को पानी देते हुए उसे सींचकर काव्यपाठ करने वाले हमारे हिंदी के प्रिय छात्रों के शुभ करकमलों से कार्यक्रम का उद्घाटन किया गया।

हिंदी विभागाध्यक्ष डॉ. प्रेरणा उबाळे ने कार्यक्रम के आरंभ में हिंदी विभाग में विभागाध्यक्ष के रूप में पिछले 90 वर्षों से अविरत चलने वाली विभिन्न गतिविधियों से परिचय कराया जैसे, आज का शब्द, आज का मुहावरा, अरुणिमा साहित्यिक पत्रिका, राष्ट्रीय हिंदी निबंध लेखन प्रतियोगिता, विज्ञापन लेखन प्रतियोगिता, काव्यपाठ, हिंदी फिल्म क्लब, फिल्म स्क्रीनिंग, विभिन्न विषयों पर आयोजित राज्यस्तरीय कार्यशालाएं, बिदाई समारोह, पुराने छात्रों का स्नेहमिलन, विभिन्न व्याख्यानमालाएँ आदि की जानकारी अतिथि मान्यवर और उपस्थितों को दी। सभी का स्वागत उन्होंने शॉल और मॉडर्न महाविद्यालय की पत्रिका देते हुए किया।

युवा रचना पाठ में उस्मान मोहम्मद (कश्मीर), शाहिद बशीर (कश्मीर), सदुर्शना अरुणागिरी (श्रीलंका), मुकेश रावत (कुमाऊं, हिमालय), साक्षी कांबले, योगेश काले, विद्या केलकर-सराफ (महाराष्ट्र), ने अपनी मातृभाषाओं में अनुक्रमतः कश्मीरी, तमिल, कुमाऊनी, हिंदी, मराठी, भाषा में सारगर्भित कविताएं पढ़ी। इन छात्रों की कविताओं ने सबका मन मोह लिया। इस समय हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय ने युवा रचना पाठ होने के बावजूद भी हिंदी विभाग के आरंभिक समय की एक छात्रा को निमंत्रित किया था। हिंदी विभाग के प्रथम अध्यक्ष डॉ. श्रीरंग संगोराम की छात्रा रह चुकी हैं। विद्या केलकर-सराफ (1979) ने मॉडर्न महाविद्यालय और हिंदी विभाग की स्मृतियों को तजा करते हुए अपनी कविता पढ़ी। साथ ही अनेक वर्षों बाद विभाग में आने की खुशी जताई। भूतकाल और वर्तमान समय के हिंदी विभाग के छात्रों के काव्यपाठ का सुंदर मिलाप यहाँ दिखाई दिया।

डॉ. प्रेरणा उबाळे ने अतिथि मान्यवारों का परिचय कराया। इसके बाद महाराष्ट्र राष्ट्रभाषा प्रचार समिति के कार्याध्यक्ष और आकाशवाणी पुणे के पूर्व सहायक निदेशक, हिंदी लेखक डॉ. सुनील देवधर ने व्याख्यान के आयोजन और हिंदी के वैश्वीकरण

के संदर्भ में भूमिका सामने रखी। इस्त्रायल का उदाहरण देते हुए उन्होंने यह बताया कि हिब्रू भाषा कैसे अनिवार्य करने के बाद जीवंत हो उठी।

प्रस्तुत कार्यक्रम के प्रमुख अतिथि डॉ. जवाहर कर्णावट, भोपाल ने हिंदी लोकल से ग्लोबल विषय पर अपना व्याख्यान दिया। उन्होंने अपने व्याख्यान में कहा कि जब हमें हवा, भोजन और पानी शुद्ध चाहिए तो हिंदी शुद्ध क्यों नहीं? उन्होंने यह प्रश्न उपस्थित किया कि हम हिंदी को देवनागरी के बजाए रोमन में क्यों लिखते हैं? हिंदी के साथ-साथ भारतीय भाषाओं के विश्व में विस्तार की जानकारी उन्होंने प्रदान की? डॉ. जवाहर कर्णावट ने विश्व के लगभग ६० देशों में यात्रा करते हुए वहाँ हिंदी की स्थिति का जायजा लेकर 'विश्व में हिंदी' शीर्षक पुस्तक की रचना की वह पुस्तक उन्होंने हिंदी विभागाध्यक्ष डॉ. प्रेरणा को प्रदान की। डॉ. जवाहर कर्णावट हिंदी भाषा, साहित्य के संदर्भ में संपूर्ण विश्व में अनुसंधान कार्य कर रहे हैं। उनके हिंदी से संबंधित समर्पण भाव से किए गए कार्य के कारण फिजी की संसद में उन्हें हिंदी सेवी सम्मान से सम्मानित किया जा चुका है।

कार्यक्रम के अध्यक्ष डॉ. दामोदर खडसे, जिन्होंने भारतीय सभी मंत्रालयों, समितियों, संस्थाओं से जुड़कर हिंदी से संबंधित कार्य किया है तथा नई शिक्षा प्रणाली में भारतीय भाषाओं के संदर्भ में जिनका ठोस योगदान रहा है। उन्होंने अपने व्याख्यान में प्रवासी हिंदी साहित्यकार तथा विदेशों में व्याप्त हिंदी की स्थिति और गति के संदर्भ में अपने अनुभव कथन किए।

इस कार्यक्रम को डॉ. नीलम जैन प्रवासी हिंदी साहित्यकार का सानिध्य प्राप्त हुआ। उन्होंने अपने भाषण में भारतीय संस्कृति, अध्यात्म, प्रवासी हिंदी साहित्य और वैश्विक हिंदी के संदर्भ में सबसे संवाद किया। साथ ही प्रस्तुत कार्यक्रम के आयोजन हेतु डॉ. प्रेरणा को बधाई दी।

कार्यक्रम का आभारज्ञापन कवयित्री, पत्रकार डॉ. स्वरांगी साने ने किया। वैश्विक हिंदी परिवार की प्रांत संयोजक के रूप में संयुक्त तत्वाधान में हिंदी विभाग से जुड़कर इस कार्यक्रम के आयोजन में वह सक्रियता से जुटी रही।

इस अवसर पर हिंदी विभाग के प्राध्यापक तथा विभाग के स्नातक और स्नातक स्तर के छात्र बड़ी संख्या में मौजूद थे। इस कार्यक्रम में हिंदी कहानीकार डॉ. राजेंद्र श्रीवास्तव, नाटककार डॉ. रमेश मिलन भारतीय संस्कृति की अध्येता डॉ. ममता जैन, हिंदी कवि हितेश व्यास, मंजू चोपड़ा, श्री. देशमुख आदि हिंदी-मराठी लेखक पत्रिकाओं के कुछ संपादक, अन्य महाविद्यालयों के प्राध्यापक भी उपस्थित रहे। संपूर्ण कार्यक्रम का संचालन डॉ. प्रेरणा उबाळे ने किया। कार्यक्रम के अंत में काव्यपाठ करने वाले सभी छात्रों को प्रमाणपत्र देकर सम्मानित

किया गया। संपूर्ण कार्यक्रम अत्यंत सुचारु ढंग से संपन्न हुआ। सभी मान्यवरो ने स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को भेंट दी। ग्रंथालय को ६०० पुस्तकें प्रदान करने वाले डॉ. दामोदर खडसे और अन्य विद्वानों ने अपनी पुस्तकें संजोकर रखने पर प्रसन्नता व्यक्त की।

● **डॉ. सिद्धेश्वर गायकवाड और डॉ. संदीप पाटिल की हिंदी विभाग को भेंट (१७ मार्च २०२६) -**

दिनांक १७ मार्च २०२६ को हिंदी के अध्ययनशील प्रोफेसर डॉ. सिद्धेश्वर गायकवाड, अध्यक्ष, हिंदी विभाग, बी.जे.एस. कला, विज्ञान, और वाणिज्य महाविद्यालय, वाघोली, पुणे ने हमारे हिंदी विभाग में भेंट की। डॉ. सिद्धेश्वर गायकवाड हिंदी के सुप्रतिष्ठित प्रोफेसर हैं। वे नाटक, अनुवाद विषयों के विद्वान हैं। हिंदी से संबंधित महत्वपूर्ण समिति, संस्थानों में वे विभिन्न पदों पर कार्यरत हैं। उनकी कई पुस्तकें प्रकाशित हो चुकी हैं।

साथ ही डॉ. संदीप पाटिल अभियांत्रिकी महिला महाविद्यालय, भारती विद्यापीठ के ख्यातनाम प्रोफेसर नामित सदस्य के रूप में पधारे थे। हिंदी विभाग और ग्रंथालय की जानकारी प्राप्त होने पर देखने की इच्छा उन्होंने व्यक्त की। अतः उन्होंने हिंदी विभाग और गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय में भेंट की। भेंट रूप में प्राप्त लगभग १५ लाख रुपयों की पुस्तकों से बना ग्रंथालय देखकर उन्हें बहुत प्रसन्नता हुई और इस संकल्पना की उन्होंने सराहना की। हिंदी भाषा प्रयोगशाला में पढ़ाए जाने वाले डिजिटल हिंदी, हिंदी सॉफ्टवेयर आदि विषयों की जानकारी उन्होंने ली।

● **'चिं. वि. जोशी : ज्ञानतपस्वी व्यक्तिमत्त्व' शीर्षक लेख में गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय का उल्लेख (२१ मार्च २०२६)**

'पुण्यनगरी' दैनिक समाचारपत्र, पुणे में ग्रंथ और उनके कारण बने महान तपस्वी चिं. वि. जोशी के व्यक्तित्व पर आधारित मराठी लेख में ग्रंथों का महत्त्व बताया गया है। इस लेख में वर्तमान समय में ग्रंथों का महत्त्व प्रतिपादित करते हुए हिंदी विभागप्रमुख डॉ. प्रेरणा उबाळे द्वारा मॉडर्न महाविद्यालय, शिवाजीनगर में निर्मित गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय की प्रशंसा की गई है। यह हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय के लिए गौरवपूर्ण बात है कि हिंदी विभागीय ग्रंथालय की चर्चा और स्तुति लोगों में हो रही है, इसका प्रचार-प्रसार हो रहा है।

● **डॉ. प्रेरणा उबाळे, अध्यक्षा, हिंदी विभाग द्वारा गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय हेतु ५० पुस्तकें भेंट (०९ अप्रैल २०२६)**

गुरुवार, दिनांक ०९ अप्रैल २०२६ को हिंदी विभागप्रमुख

डॉ. प्रेरणा उबाळे ने स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को ५० पुस्तकें भेंट की जिसमें हिंदी लेखकों की लोकप्रिय पुस्तकें तथा कुछ महत्वपूर्ण पत्रिकाएँ समाहित हैं।

सन २०२३ में डॉ. प्रेरणा उबाळे ने गुरुवर्य स्व. शंकरराव कानिटकर हिंदी विभागीय ग्रंथालय को अपने पिता स्व. विलास उबाळे की स्मृति में २७,०००/- रुपयों की यू. पी. एस. सी. हिंदी मीडियम की पुस्तकें भेंट रूप में दी थीं साथ ही मॉडर्न महाविद्यालय के बी. बी. ए., बी. सी. ए. केंद्र के एक खिलाड़ी को २०००/- की छात्रवृत्ति प्रदान की थी।

शैक्षिक उपलब्धियाँ : २०२५-२६

- डॉ. प्रेरणा विलास उबाळे : सहायक प्राध्यापक, अध्यक्ष, हिंदी विभाग
- महत्वपूर्ण पुरस्कार एवं सम्मान :
- 'सावित्रीबाई ज्योतिबा फुले साहित्य सम्मान - विश्व हिंदी प्रचार-प्रसार नेटवर्क चॉइस कॉलेज-पुणे, राष्ट्रीय शिक्षक संचेतना-उजैन, नगरी लिपि परिषद- नई दिल्ली इकाई महाराष्ट्र के संयुक्त तत्वावधान में विश्व हिंदी दिवस के अवसर पर 'सावित्रीबाई ज्योतिबा फुले साहित्य सम्मान' से सम्मानित - ११ जनवरी २०२६
- 'महादेवी वर्मा साहित्य सेवा सम्मान' - राष्ट्रीय शिक्षक संचेतना, उजैन; जगदीश साहित्य संस्थान, प्रयागराज द्वारा अंतर्राष्ट्रीय महिला दिवस समारोह के उपलक्ष्य में साहित्य, शिक्षा एवं संस्कृति तथा लोककल्याण के क्षेत्र में उत्कृष्ट योगदान हेतु 'महादेवी वर्मा साहित्य सेवा सम्मान' से सम्मानित - १५ मार्च २०२६
- राष्ट्रीय पद पर नियुक्ति :
- राष्ट्रीय शिक्षक संचेतना, उजैन में महाराष्ट्र महिला इकाई के प्रदेश सचिव के रूप में नियुक्ति - १४ जनवरी २०२६ से।
- महाराष्ट्र सरकार द्वारा अनुदित पुस्तक 'शूनःशेष' का सरकारी ग्रंथालयों में रखने हेतु चयन :
- ग्रंथालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, नगर भवन, मुंबई द्वारा २०२३ में प्रकाशित भारतभर के मराठी, हिंदी, अंग्रेजी पुस्तकों में मेरी अनुदित पुस्तक 'शूनःशेष' का राज्य ग्रंथालय नियोजन समिति की सहायक समिति द्वारा चयन किया गया है। अतः महाराष्ट्र राज्य सरकार द्वारा स्थापित राज्य सरकार के सभी ग्रंथालयों में यह पुस्तक उपलब्ध होगी - ३० सितंबर २०२५

शैक्षिक और अन्य महत्वपूर्ण उपलब्धियाँ :

- NEWS PCM, वेबपोर्टल, दिल्ली (संपादक- अरुण प्रधान, दिल्ली) पर २०२३-२५ तक दो वर्षों में हिंदी, मराठी, अंग्रेजी ८० कविताएँ प्रकाशित जून २०२३ - सितंबर २०२५
- महाराष्ट्र राष्ट्रभाषा सभा, पुणे और ज्ञानदा, पुणे द्वारा आयोजित ८८ वें वर्धापन दिवस पर मेरी अनुदित पुस्तक

'शूनःशेष' महाराष्ट्र राज्य हिंदी साहित्य अकादमी द्वारा पुरस्कार प्राप्त होने पर अभिनंदन हेतु सम्मान - २४ मई २०२५

- आसरा मुक्तांगन (समाज, साहित्य, संस्कृति, शिक्षा, कला, अध्यात्म, स्वास्थ्य, अनुसंधान से संबंधित पत्रिका) में 'गुरु और शिष्य' लेख प्रकाशित (संपादक - दो. रमेश गुप्त 'मिलन', मई जून २०२५, ISBN पे. २४५५-९८४४, पृष्ठ क्र. ३२, ३३, ३४)
- ज्येष्ठ हिंदी लेखक डॉ. विजय नगरकर की पुस्तक में हिंदी के विकास में हिंदीतर भाषियों के योगदान श्रृंखला में 'डॉ. प्रेरणा उबाळे : साहित्य, शिक्षा और समाजसेवा में उत्कृष्ट योगदान' शीर्षक लेख प्रकाशित - ३० मई २०२५
- राष्ट्रीय दृष्टिहीन संघ, महाराष्ट्र द्वारा आयोजित राष्ट्रीय उत्सव में काव्यपठन प्रतियोगिता हेतु परीक्षक के रूप में कार्य - जून २०२५
- समिति संवाद (महाराष्ट्र राष्ट्रभाषा प्रचार समिति, पपुणे) की राष्ट्रीय पत्रिका में 'आनेवाले आए ही नहीं' (अनुदित कविता) और 'यायचे ते आलेच नाहीत' (मूल कविता) प्रकाशित श्र (संपादक ज. गं. फगरे, डॉ. सुनील देवधर; वर्ष-२२, अंक-जून-जुलाई २०२५, संयुक्तांक, ISBN no. MAHHIN/२०१०/४८६४५)
- ज्योतिर्मय (दैनिक समाचारपत्र, सतारा) में शूनःशेष को साहित्य अकादमी- मामा वरेरकर कांस्य पुरस्कार प्राप्त होने पर मेरा साक्षात्कार 'शूनःशेषच्या अनुवादाच्या निमित्ताने' प्रकाशित - २६ जुलाई २०२५
- प्रबुद्ध विमर्श (साहित्य, संस्कृति तथा सामाजिक सरोकारों के लिए प्रतिबद्ध हिंदी मासिक पत्रिका, संपादक- डॉ. राजेश कुमार, उत्तर प्रदेश, वर्ष-१८, अंक-०४, अगस्त-सितंबर २०२५) में 'तुम आते रहें', 'भारत देश', 'युद्ध में मरती है मानवता' शीर्षक कविताएँ प्रकाशित। अगस्त-सितंबर २०२५
- नवलमल फिरोदिया विधि महाविद्यालय, पुणे में अंतर्राष्ट्रीय त्रिभाषी वाद-विवाद प्रतियोगिता में परीक्षक के रूप में कार्य ०४ - सितंबर २०२५
- लिटररी वॉरिअर्स ग्रुप, मुंबई द्वारा आयोजित साहित्य उत्सव में राष्ट्रीय ऑनलाइन हिंदी कविता प्रतियोगिता में परीक्षक के रूप में कार्य - सितंबर २०२५
- भारत इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेड, भारत सरकार, पुणे के राजभाषा विभाग द्वारा हिंदी माह के उपलक्ष्य में आयोजित कार्यशाला में 'हिंदी भाषा का राष्ट्रीय-सामाजिक योगदान' में व्याख्यान - २४ सितंबर २०२५
- केंद्रीय हिंदी संस्थान, दक्षिण भारत हिंदी प्रचार सभा और भारतीय भाषा मंच, भारतीय आयात-निर्यात बैंक के सहयोग

से विश्व स्तर पर हिंदी भाषा, साहित्य के लिए कार्यरत वैश्विक हिंदी परिवार के राजभाषा विभाग, स्वर्ण जयंती पर हिंदी विषय के उपलक्ष्य में महाराष्ट्र प्रान्त के महाविद्यालयों, विश्वविद्यालयों के छात्रों के लिए निःशुल्क हिंदी ऑनलाइन प्रतियोगिता के महाराष्ट्र प्रांत की संयोजक मंडल में कार्य – सितंबर २०२५

- अनुवाद (मराठी सहित्यिक पत्रिका, दीपावली विशेषांक, पुणे; संपादक : रवीन्द्र गुर्जर, पुणे) पत्रिका में कवि ग्रेस की विविध कविता- संग्रहों से चुनी हुई कविताओं का हिंदी अनुवाद - संध्यामठ, बेटी, नूरजहाँ, पेड़ों के टिप्पण, पहाड़ी थिएटर, खोज, दूःख को होने दें विराट, मेरे पावन क्षणों, बांग देनेवाला कबीर, पाजेब, प्राक्तन - शीर्षक से प्रकाशित अक्तूबर २०२५ । इस अनुवाद माध्यम से कवि ग्रेस को हिंदी में सर्वप्रथम ले जाने का सौभाग्य मुझे मिला है ।
- महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे ; पुस्तक जात्रा, पुणे बुक फियर के संयुक्त तत्वावधान में आयोजित पुणे पुस्तक जात्रा और मराठी साहित्य मेला में कवि सम्मलेन में निमंत्रित कवि के रूप में कविता प्रस्तुति - ०२ नवंबर २०२५
- दैनिक भास्कर, समाचारपत्र ०६ नवंबर २०२५ के अंक में 'श्रीशक्ति शृंखला के अंतर्गत मेरे व्यक्तित्व और कार्य पर' लेख प्रकाशित - ०६ नवंबर २०२५
- वैश्विक हिंदी परिवार और महाराष्ट्र राष्ट्रभाषा प्रचार समिति, पुणे द्वारा आयोजित हिंदी काव्य सम्मलेन में सहभाग, 'कुछ' शीर्षक कविता का पठन - ०९ नवंबर २०२५
- विश्वशांति केंद्र (आलंदी), मार्स एम्. आय. टी. पुणे भारत द्वारा संचालित भारतीय संस्कृति दर्शन, वैश्विक मूल्याधिष्ठित शिक्षण : भाग ०१ और यशस्वी व्यक्तिमत्व विकास : भाग ०२ नामक अध्यात्म- ज्ञान- विज्ञानाधिष्ठित शिक्षण शिष्यवृत्ति पुस्तक में मेरे दो पाठों का समावेश हुआ । अ) भारतातील प्राचीन विद्यापीठे ,आ) महाराष्ट्रातील संतांचे सामाजिक योगदान ; संपादन डॉ. एस. एन. पठान (पूर्व कुलपति, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज, नागपुर विश्वविद्यालय)- १८ नवंबर २०२५
- पी. वी. जी. वाणिज्य और विज्ञान महाविद्यालय, पुणे द्वारा 'हिंदी भाषा क्षमता संवर्धन' विषय पर आयोजित उपचारात्मक या सुधारात्मक कक्षाओं (Remedial course) में व्याख्यान - ०८ नवंबर २०२५
- संस्था एक प्रयास, भारत के राष्ट्रीय कार्यकारी अध्यक्ष श्री. महेंद्र माणिक द्वारा आयोजित श्री. राजेंद्र श्रोत्रिय, जावरा, रतलाम द्वारा लिखित 'माँ निरुत्तर है' कविता संग्रह का विमोचन एवं काव्य सम्मलेन में प्रमुख अतिथि के रूप में निमंत्रित - २० दिसंबर २०२५

- कवि संदीप मिश्रा 'सरस' के पुणे आगमन पर कवयित्री इंदिरा पूनावाला, पुणे द्वारा आयोजित काव्यगोष्ठी में 'मिटता कुछ नहीं जिंदगी से' 'भूख थोड़ी बची रहे' शीर्षक कविता का पठन - २३ दिसंबर २०२५
- विश्व हिंदी प्रचार-प्रसार नेटवर्क चॉइस कॉलेज-पुणे, राष्ट्रीय शिक्षक संचेतना- उजैन, नगरी लिपि परिषद- नई दिल्ली इकाई महाराष्ट्र के संयुक्त तत्वावधान में विश्व हिंदी दिवस के अवसर पर दो दिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी और कवि सम्मलेन में सहभाग १० - ११ जनवरी २०२६
- सक्षम समीक्षा (मराठी भाषा, वाङ्मय और अनुसंधान कार्य के लिए समर्पित ग्रंथ, त्रैमासिक) (Peer Reviewed Journal) पत्रिका में हिंदी और मराठी के ख्यातनाम लेखक, समाज-सुधारक डॉ. सुनीलकुमार लवटे साहित्य विशेषांक हेतु डॉ. सुनीलकुमार लवटे द्वारा संपादित तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी : सर्वकष आकलन : एक समीक्षा शीर्षक लेख प्रकाशित । (संपादक- प्रा. शैलेश त्रिभुवन, पुणे; ISSN no. २२३१४३७२, वर्ष १५, अंक-पहला, अप्रैल-मई-जून २०२५- अंक ०१)
- महाराष्ट्र साहित्य परिषद, म.का. पाटिल सिंधुदुर्ग महाविद्यालय, मलावन के संयुक्त तत्वावधान में आयोजित ३२ वे अधिवेशन एवं द्विदिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी हिंदी गीत और ग़ज़ल : विविध परिदृश्य विषय पर आयोजित द्विदिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी में सहभाग ०९ - १० जनवरी २०२६
- भाषा विभाग और IQAC विभाग, एस.एस.पी.एम्. का कला शाखा महाविद्यालय, नांदुर (घाट), बीड द्वारा Artificial Intelligence in Language, Literature, Cultural Studies : Challenges Possibilities आयोजित एकदिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी में सहभाग और भाषा व समाज की दृष्टि कृत्रिम बुद्धिमत्ता की चुनौतियाँ से शोध-आलेख वाचन - २६ फरवरी २०२६
- हिंदी विभाग, मूलजी जेठ महाविद्यालय (स्वायत्त) जलगाँव द्वारा संपादित हिंदी अनुवाद प्रमाणपत्र (२०२५-२६) में साहित्य की विविध विधाओं का नुवाद के अंतर्गत काव्य, कथा-साहित्य और कथेतर साहित्य के अनुवाद विषयों पर अतिथि व्याख्यान - ०२-०३ मार्च २०२६
- दैनिक समाचारपत्र 'केसरी' में मेरी मराठी कविता 'बाईपण जागवायचं असतं' प्रकाशित - १२ मार्च २०२६
- लोकमंगल हाईस्कूल, सतारा में वार्षिक पुरस्कार वितरण समारोह में प्रमुख अतिथि और व्याख्याता के रूप में निमंत्रित- ०१ अप्रैल २०२६

- डॉ. प्रेरणा उबाळे
सहायक प्राध्यापक, अध्यक्षा, हिंदी विभाग

The Department of History has always been active in promoting Indian History, traditional knowledge and culture, with the department staff members actively being involved in the same. Our staff members and students are not only active in academic activities but also in extracurricular activities. Below are the achievements of our department, staff and students for this year:

Formation of Syllabi for self reliance and self empowerment

Our department has created unique syllabus and titles, which are industry based and essential for self reliance and self empowerment.

Development of Research Centre

The department is a registered PhD research centre with PhD students enrolled under the guidship of Dr. Rajesh Kulkarni, Head of the Department.

Exhibits Gallery

The department has created a gallery of exhibits on Harappan seals and statues. This was created with the aim of helping students to see the actual replicas of the Harappan seals to enhance their understanding of the period. Statues of the dancing girl and priest alongwith the Pashupati seal have been created for the History department by Dr. Sameer Nerlekar from the Department of Animation.

Workshop on Governance and Administration Skills

A workshop was held on Governance and Administration Skills for UG and PG students, staff and other members conducted at the Department of History on 9th October, 2025. The speaker was Dr Rajesh Kulkarni, Head of the Department.

Gurukul Lecture Series

The Department of History organized the Gurukul Lecture Series for Competitive Exams and Administrators on 5th, 6th, and 7th January 2025, with Dr. Rajesh Kulkarni, Head of the Department of History, as the speaker. Focusing on Raj Vidya, Chanakya Niti, and New Age Administration, the lecture series thoughtfully connected ancient Indian political wisdom with the needs of contemporary governance and competitive

examinations. Attended by faculty members and students from FYBA to PG, the sessions highlighted leadership, ethics, and administrative responsibility through engaging discussions and historical examples. The series proved to be intellectually enriching and practically relevant, encouraging students to view Indian knowledge traditions as living ideas with lasting relevance for modern administrators.

Heritage Walk

The Department of History organized a Heritage Walk to the Theosophical Society, Pune, on 3rd January 2026, under the guidance of the Head of the Department, Dr. Rajesh Kulkarni. Faculty members and students participated in this enriching visit, which offered insights into the Theosophical movement and its role in shaping modern Indian thought through the interaction of Eastern philosophy and Western ideas. The group also visited the premises of the Gokhale Institute of Politics and Economics, gaining exposure to its historical association with nationalism, social reform, and economic thinking. The walk was concluded by visiting V.D. Savarkar's hostel room in Fergusson College. The heritage walk successfully transformed historical learning into a meaningful, experiential activity beyond the classroom.

Iti Festival

The Department organized its annual *Iti - The History festival* on the 8th January 2026, held simultaneous events at different venues across the college campus. Themed this year as the "*Paramparik Gyaan*" (Traditional Knowledge) with the aim of expressing traditional knowledge, connecting students with people, and highlighting the relevance of traditional wisdom for sustainable living. The event was divided into four segments - 1. Quiz Competition on Maratha History conducted by Prof. Lahu Kale, which generated active student participation. 2. Art Gallery Exhibition of traditional Buddhist artworks 3. The Book and Literature Exhibition of traditional texts was curated by Dr. Jyotiram Deshmukh at the college library with the cooperation of Librarian Dr. Shantashree Sengupta madam and her staff. 4. The event was concluded with a Traditional Music event convened by Dr. Priyanka Joshi. The segment was enriched by the guest speaker, Dr. Nalini Joshi who was present online from Pune, making the festival an engaging blend of academic learning and cultural expression.

The staff of the department have actively contributed to the institutional development as well as personal development. To name a few :

Dr. Priyanka Joshi:

1. Paper presented titled: "Ancient Indian Traditional Knowledge as Heritage." in a National Seminar on IKS (Indian Knowledge System) at Chhatrapati Shivaji Maharaj College, Satara on 1st October, 2025.
2. The above paper was published in "Research Journey" International E-Research Journal by International Research Fellows Association in October, 2025.
3. Paper presented titled: "Re-imagining Women in History: Literature, Mythology, Theatre and Cinema in 21st Century" in an International Seminar on Portrayal of Women in 21st Century Literature and Cinema at Chhatrapati Shivaji Maharaj College, Satara on 27th December, 2025.
4. Published Book "*Museum Culture: Memory, Meaning and the Modern Mind*" published by Nyra Publishers. Date and Year of Publication: July 2025. ISBN - 978-8198967893
5. Dr. Joshi was also invited to judge the Lok Niti Competition in the Arth Saptah held by the Planning Forum, Department of Economics (January 2026)

Prof. Lahu Kale :

- Joined the Department this year.

Prof. Monika Adhav:

- Joined the Department this year (since February 2026)

Student achievements:

The Department is proud to build national, patriotic and humanitarian characteristics among students. Some of our students have been achieved new heights in other fields also such as:

- MA Part II (former) student, Lahu Ankush Kale appointed as Assistant Professor on Adhoc basis u in the department itself.
- Department students actively participated in Vyapar Mela 2026. They sold photoframes which were highly popular among students and teachers.
- Former MA student - Ms. Richa Bujji joined as a teacher in Goa after completing B.Ed. She was a dedicated and hardworking student.
- Former MA students - Ms. Gayatri Shahapurkar joined as a teacher at Modern

School. She was a dedicated and sincere student.

- Prathmesh Gaikwad, MA student, won the gold in the 68th National Shooting Championship held at New Delhi in 2025 and Bronze medal as Maharashtra team. He has also won Gold in Inter-college Pistol shooting Competition and Gold at SPPu zonal shooting competition.

The Department is highly proud of its student achievers as they are the shining stars of our department and the future.

- **Dr. Rajesh Kulkarni**

Head, Dept. of History

मराठी विभाग

कालावधी: १५ जून २०२५ ते ३० मार्च २०२६

मराठी विभागाने शैक्षणिक वर्ष २०२५२६ दरम्यान विविध शैक्षणिक, सांस्कृतिक आणि उपक्रमशील कार्यक्रम यशस्वीरित्या राबविले. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी विभागाने सातत्याने प्रयत्न केले.

१. शैक्षणिक वर्षाची सुरुवात

शैक्षणिक वर्षाच्या प्रारंभी आषाढीवारी निमित्त विशेष कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. या कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांनी मोठ्या संख्येने सहभाग नोंदविला. वारकरी परंपरेची ओळख आणि सांस्कृतिक जडणघडण विद्यार्थ्यांना अनुभवता आली.

२. दुर्मिळ ग्रंथांचे प्रदर्शन

दिनांक ४ ऑक्टोबर २०२५ रोजी विभागाच्या वतीने दुर्मिळ ग्रंथांचे प्रदर्शन आयोजित करण्यात आले. या प्रदर्शनातून विद्यार्थ्यांना प्राचीन आणि दुर्मिळ साहित्याचा परिचय झाला.

३. विज्ञान दिनानिमित्त कार्यक्रम

मराठी विभाग आणि 'भावार्थ' यांच्या संयुक्त विद्यमाने विज्ञान दिनानिमित्त कथाकथन स्पर्धा आयोजित करण्यात आली. या कार्यक्रमात प्रसन्न करंदीकर यांनी प्रसिद्ध वैज्ञानिक लेखक जयंत नारळीकर यांच्या कथेचे प्रभावी अभिवाचन केले.

४. विभागातील प्राध्यापक मंडळी

मराठी विभागात खालील प्राध्यापक कार्यरत आहेत:

- डॉ. वैजयंतीमाला जाधव
- डॉ. गजानन अपीने
- प्रा. विनोद पवार
- डॉ. सारिका थोरात
- डॉ. सुरेश रासकर (Visiting Faculty)

५. मराठी भाषा संवर्धन उपक्रम

विभागाने मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा मोठ्या उत्साहात साजरा केला. या कालावधीत विविध स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले:

- निबंध स्पर्धा
- वक्तृत्व स्पर्धा

तसेच मराठी वाचन प्रेरणा दिन साजरा करण्यात आला, ज्यामध्ये इयत्ता ११ वी ते पदव्युत्तर सर्व विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग घेतला. स्पर्धामधील विजेत्या विद्यार्थ्यांना विभागप्रमुख डॉ. निशा भंडारे यांच्या मार्गदर्शनाखाली प्रमाणपत्रे देण्यात आली.

६. भाषा गौरव दिन व निरोप समारंभ

दिनांक २७ फेब्रुवारी २०२६, शुक्रवार रोजी सकाळी ९ वाजता लता मंगेशकर सभागृहात भाषा गौरव दिन आणि तृतीय वर्ष (कला शाखा मराठी विषय) विद्यार्थ्यांचा निरोप समारंभ आयोजित करण्यात आला. या कार्यक्रमात:

- विद्यार्थी पारंपरिक वेशभूषेत सहभागी झाले
- विविध स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले:
- वक्तृत्व
- निबंध
- कविता सादरीकरण
- एकपात्री अभिनय
- रांगोळी
- पोस्टर
- गायन व वादन

हा कार्यक्रम अत्यंत उत्साहपूर्ण वातावरणात संपन्न झाला.

७. पुणे पुस्तक महोत्सवातील सहभाग

पुणे पुस्तक महोत्सव २०२५ मध्ये ग्रंथदिंडी आयोजनाचा सन्मान मॉडर्न महाविद्यालयाला प्राप्त झाला. सुमारे ७५ ग्रंथदिंड्या या महोत्सवात सहभागी झाल्या होत्या. मराठी विभागाने या उपक्रमात सक्रिय सहभाग घेतला.

८. विभागीय ग्रंथालय उपक्रम

विद्यार्थ्यांनी विभागीय ग्रंथालयात ३,००० हून अधिक पुस्तकांचे वर्गीकरण केले.

तसेच OJT (On Job Training) आणि फील्डवर्क साठी विभागीय ग्रंथालयाचा प्रभावी उपयोग करण्यात आला.

९. संशोधन उपक्रम

पीएच.डी. विद्यार्थ्यांनी सहा महिन्यांचा अहवाल सादरीकरण विभागासमोर केले, ज्यामुळे संशोधन प्रक्रियेची सखोल समज विकसित झाली. यात संशोधन विभागाच्या विद्यार्थ्यांचे 'सहामाही सादरीकरण' झाले. त्यांनी विषयाच्या अनुषंगाने त्या त्या विषयाचे विद्यार्थ्यांनी पोस्टर बनवले. प्रा.विजय जाधव यांची प्रि-व्हायवा प्रा.डॉ.निशा भंडारे यांच्या मार्गदर्शनाखाली झाला. बही:स्थ परीक्षक

म्हणून प्रा. डॉ. राजेंद्र थोरात सर (प्रभारी प्राचार्य, वारजे महाविद्यालय) यांनी काम पाहीले.

१०. अभ्यासक्रम व प्रशिक्षण

- विभागाच्या वतीने योग प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरू करण्यात आला.
- डॉ. सारिका थोरात यांनी योग वर्ग घेतले.
- डॉ. गजानन अपिने यांनी मुद्रितशोधन (Proofreading) वर्ग घेतले, ज्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या भाषिक कौशल्यात वाढ झाली. मराठी विभागाने या शैक्षणिक वर्षात शैक्षणिक गुणवत्ता, सांस्कृतिक परंपरा आणि कौशल्य विकास यांचा समन्वय साधत विविध उपक्रम यशस्वीरित्या राबविले. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी विभागाने घेतलेले प्रयत्न निश्चितच उल्लेखनीय आहेत.

विभागीय कामगिरी :

प्रा. डॉ. निशा भंडारे (मराठी विभाग व संशोधन केंद्र प्रमुख)

- १) S.N.D.T. महिला विद्यापीठ 'मराठी विभाग' येथे 'अतर्वासिता (Internship) सेवाकाल' या विषयाच्या अभ्यासक्रम समितीवर विषयतज्ञ म्हणून काम केले.
- २) मॉडर्न महाविद्यालय शिवाजीनगर पुणे ५. N.S.S. च्या हिवाळी शिबिरात व्याख्यान दिले.
- ३) इंद्रायणी महाविद्यालय, तळेगाव येथे बाह्य परीक्षक म्हणून पदव्युत्तर विभागातील अभ्यासक्रम, एम.ए. (मराठी) च्या मुलाखती घेतल्या.
- ४) सावित्रीबाई फुले जयंती निमित्त प्रमुख वक्त्या म्हणून 'सावित्रीबाई फुले यांचे साहित्यिक योगदान' या विषयावर व्याख्यान दिले.
- ५) श्रीमती सी. के. गोयल महाविद्यालय दापोडी, येथे राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेसाठी परीक्षक म्हणून काम केले.
- ६) डॉ. डी. वाय. पाटील महिला महाविद्यालय, पिंपरी येथे 'मराठी भाषा गौरव दिन' निमित्त 'मराठी भाषा व दिन विशेष' या विषयावर व्याख्यान दिले.
- ७) संस्कार मंदिर संस्था संचलित कला व वाणिज्य महाविद्यालय वारजे-माळवाडी पुणे येथे राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेसाठी परीक्षक म्हणून काम केले.
- ८) S.N.D.T. महिला विद्यापीठ पीएचडी (मराठी) विद्यार्थ्यांच्या RAC (Research Advisory Committee) साठी विषयतज्ञ म्हणून काम केले.
- ९) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ मराठी विभागात पीएच.डी. विद्यार्थ्यांच्या प्री-पीएच.डी. कोर्सवर्क साठी विषयतज्ञ म्हणून काम केले.

- १०) भारत इतिहास संशोधक मंडळ आणि सर परशुरामभाऊ कॉलेज, पुणे येथे मराठी व इतिहास या संयुक्त विद्यमाने राष्ट्रीय परिषदेत 'मराठी साहित्यातील विविध प्रवाह' या विषयावर सत्र अध्यक्ष म्हणून उपस्थित राहिले.
- ११) महात्मा गांधी विद्यामंदिर, नाशिक संचलित लोकनेते व्यंकटराव हिरे महाविद्यालयात 'मराठी संशोधन केंद्र' पीएच.डी. कोर्सवर्क मध्ये 'मराठी साहित्य व आंतरविद्याशाखीय अभ्यास' या विषयावर मार्गदर्शन केले.
- १२) एम.एम.सी.सी. कॉलेज, पुणे येथे पीएच.डी. विद्यार्थ्यांच्या प्री-पीएच.डी. सादरीकरणासाठी विषयतज्ञ म्हणून उपस्थित राहिलो.
- १३) शिक्षक निवडणूक समन्वयक म्हणून काम केले. साहेवान येथे महिला बचत गट, महिला सक्षमीकरणावर 'स्त्रियांचे प्रश्न स्त्रियांच्या' या विषयावर व्याख्यान दिले.
- १४) आदिम महिला बचत गट महासंघ व कला क्रीडा विकास समिती पिंपरी-चिंचवड यांच्या वतीने 'शैक्षणिक व सामाजिक क्षेत्रात विशेष कार्याबद्दल' 'कर्तृत्ववान महिला पुरस्कार' प्राप्त झाला.
- १५) पुणे जिल्हा नागरी पतसंस्था सहकारी फेडरेशन शिवाजीनगर पुणे यांच्या वतीने 'जिल्हास्तरीय सहकार रत्न सन्मान पुरस्कार' प्राप्त झाला.
- १६) समता शिक्षण संस्था संचलित आनंदधाम प्राथमिक शाळा तळेगाव ढमढेरे यांच्या वतीने 'जागतिक महिला दिनानिमित्त' 'कर्तृत्ववान महिलांचा सत्कार' या कार्यक्रमात प्रमुख वक्त्या म्हणून व्याख्यान दिले.
- १७) मॉडर्न महाविद्यालय शिवाजीनगर पुणे ५. विशेष कला गुणांच्या कार्यक्रमात नृत्य परीक्षक म्हणून काम केले.

डॉ. वैजयंतीमाला जाधव

१. सावित्रीबाई फुले महिला महाविद्यालय, सातारा शिवाजी विद्यापीठ शिक्षण संघ, कोल्हापूर यांच्या वतीने आयोजित दिन दिवसीय अधिवेशन आणि '२००० नंतरची मराठी कथा या राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग आणि निबंध वाचन .
२. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ संचालित लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील महिला महाविद्यालय, सोलापूर यांच्या वतीने आयोजित एक दिवसीय मराठी साहित्यातील विविध प्रवाह या विषयावर आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग
३. उच्च आणि तंत्र शिक्षण विभागाच्या वतीने आयोजित स्त्री सन्मान सोहळा कार्यक्रमात सूत्रसंचालन
४. जर्मन विभागप्रमुख पदाचा अधिभार प्राप्त
५. कला शाखा समन्वयक म्हणून नेमणूक
६. युजीसी, गुजरात विद्यापीठ आणि मालवीय मिशन यांच्या वतीने

आयोजित १जुलै ते २८ जुलै २०२५ या कालावधीत Faculty Induction Program मध्ये सहभाग

७. मालवीय मिशन आणि पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळाचे अण्णासाहेब मगर महाविद्यालय, करियर कट्टा यांच्या वतीने आयोजित १० दिवसीय Faculty Development Program मध्ये सहभाग.
८. आविष्कार या संशोधन स्पर्धेत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन आणि समितीत सहभाग
९. शिवाजी विद्यापीठ आणि नाईट कॉलेज ऑफ कोमेर्स यांच्या वतीने आयोजित मराठी विषयाच्या नवीन अभ्यासक्रमावर आधारित शिक्षक प्रशिक्षण कार्यशाळेत सहभाग
१०. मराठी भाषेचा उगम आणि विस्तार या विषयावर इंडियन नॉलेज सिस्टीम या ई कंटेंट साठी विडीओ निर्मिती.
११. महाराष्ट्र शासनाच्या कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, औंध यांच्या वतीने आयोजित वंदे मातरम गीताच्या १५० व्या वर्धापन दिनानिमित्त आयोजित निबंध स्पर्धेत समन्वयक म्हणून काम.
१२. जर्मन विभागप्रमुख पदाचा अधिभार प्राप्त.

डॉ. गजानन रावसाहेब अपिने -

१. लोकनेते विठ्ठलराव हिरे कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायत्त), पंचवटी नशिक येथील पीएच.डी. संशोधन केंद्राने आयोजित केलेल्या कार्यशाळेत आधुनिकतावाद आणि उत्तर-आधुनिकतावाद या विषयावर दोन व्याख्याने दिली. (३ आणि ४ डिसेंबर २०२५)
२. प्रमोद मनोहर कोपाडे, प्रतिष्ठान सातारा यांच्याकडून दिल्या जाणाऱ्या साहित्य-संस्कृतीविषयक राज्यस्तरीय पुरस्कारांसाठी (२०२५-२६) परीक्षक म्हणून काम केले.
३. प्रसिद्ध कथाकार सु.य.बोसागाकर स्मृतिप्रित्यर्थ संबोधी प्रतिष्ठान, सातारा यांच्याकडून दिल्या जाणाऱ्या राज्यस्तरीय नवोदित कथाकार पुरस्कारासाठी (२०२५-२६) परीक्षक म्हणून काम केले.
४. आबासाहेब गरवारे कला आणि विज्ञान महाविद्यालय, पुणे येथील तृतीय वर्षाच्या मराठी विभागातील विद्यार्थ्यांच्या जगद प्रकल्पाच्या मूल्यमापनासाठी परीक्षक म्हणून काम केले. (८ आणि ९ एप्रिल २०२६)
५. एन. जी. आचार्य आणि डी. के. मराठे कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, चेंबूर (पूर्व), मुंबई ने आयोजित केलेल्या साहित्य आणि समाज अभ्यासाचे समकालीन संदर्भ या एकदिवशीय आंतरराष्ट्रीय चर्चासत्रात एका सत्राचे अध्यक्षपद भूषविले. (१० एप्रिल २०२६)
६. आविष्कार या संशोधन स्पर्धेत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन आणि समितीत सहभाग.

प्रा. विनोद पवार

- १) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, आयोजित ज्ञानोबा ते तुकोबा या दोन दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेत सहभाग- दिनांक -२७, २८ फेब्रुवारी २०२६
- २) महाराष्ट्र शासन मराठी भाषा विभाग महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ, भांडारकर प्राच्यविद्या विद्यामंदिर, पुणे मराठी विश्वकोश नोंदलेखन व समीक्षण कार्यशाळा - नोंदलेखक म्हणून नियुक्ती.
- ३) डॉ. तुकाराम रोंगटे यांचे साहित्य एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्रात यात सक्रिय सहभाग. दिनांक २१ फेब्रुवारी २०२६
- ४) सावित्रीबाई फुले, विषयक चरित्रात्मक कादंबऱ्यांवर UGC-पियर रिव्ह्यू जर्नल मध्ये दोन लेख प्रकाशित.

डॉ. सारिका थोरात -

१. पद्मावती येथील योग वर्गावर योगाभ्यासाची पूर्वतयारी या विषयावर व्याख्यान दिले.
२. योगाच्या परीक्षेचे परीक्षक म्हणून काम पाहिले.
३. सुगम संगीत प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमात सहभाग.
४. 'अश्विनी धोंगडे यांची कविता' हे पुस्तक अभिरुची पब्लिकेशनच्या वतीने प्रकाशित.

- प्रा. डॉ. निशा भंडारे
मराठी विभाग प्रमुख

Department of Performing Arts

The department stepped into its third year of operations in June 2025. As per the new NEP 2024, 46 FY students chose Music as one of their three core subjects. We had 3 SYBA (Music Major) students in 2025-26 and 4 students of Minor continuing with their TYBA (Music Minor) in 2024-25. 9 students of SY and 20 FY students took music subjects for their OE (Open Elective). We continued with our afternoon hobby classes in Tabla, Bharatanatyam, Violin, Harmonium and Sugam Sangeet.

We successfully conducted the first batch of 'Intermediate Course in Western Music' course for kids with the support of Suzuki School of Violin. The course spread over 12 online and offline interactive sessions (Aug-Oct 2025) was attended by 13 students and their parents. Sessions were conducted on Fundamentals of Western Music, Instruments used in Western Music, Periods in

Western Music, Musical forms and contexts and Western Popular and Film music by Shri. Kuldeep Barve and Shri. Shardul Bapat. The course was conceived, coordinated and executed by Dr. Pushkar Lele (HoD, Dept. of Performing Arts) with the course contents being planned by Ms. Rama Chobhe (Suzuki School of Violin), Shardul Bapat and Kuldeep Barve. We had the pleasure to host Mr. Dhruva Sheshadri ji, an IRS officer and pianist of repute as our guest, to give away the certificates and encourage these bright young musical minds.

Due to the efforts of Dr. Pushkar Lele, HoD, selected students of SY and TY BA (Music) and FYBA attended the prestigious Lonavala Khandala Sangeet Sammelan from 8th - 10th August 2025.

Dr. Pushkar Lele successfully conducted yet another batch (5th) of the 'Certificate Course in Music Appreciation' (Online) from Jan to April 2026. There were 44 participants who benefitted from this prestigious course joining in from different parts of the country like Pune, Panchgani, Mumbai, Thane, Solapur, Hyderabad, Bengaluru, Gurugram and Delhi as well as some from Kuwait and USA.

The Department organized the following activities for the year 2025-26:

1. We had the privilege to host Shri. Milind Vasudev Kulkarni, a renowned harmonium artist, for a full day harmonium workshop on 26th June 2025 in collaboration with MIVA Universal Studio. Known for his rich experience as a soloist, accompanist, and educator, Shri. Milind Vasudev has significantly contributed to the field of Hindustani Classical music and music education.

The workshop was divided into two focused sessions and was designed to build a strong foundation in harmonium playing. Participants learned basic practice techniques and fingering methods essential for developing fluency on the keyboard. The session introduced the twelve musical notes and helped students gain a basic understanding of the structure and role of the harmonium in Indian classical music. Students practiced various palta-s in selected taal-s and received insights into how these rhythmic patterns function in performance. The workshop was attended enthusiastically by students, accompanists and music faculty. The sessions were appreciated for their clarity and structured approach offering students both theoretical understanding and practical tools.

2. We had the pleasure and honour of hosting Pt. Ajay Pohankar on 16th July 2025. He captured our hearts with his easy demeanor, grace and mellifluous singing. Pt. Pohankar blessed the department and wished it a bright future.
3. We organised the screening of फूल का छंद / 'Rhythm of a flower', (82 min, dir. Amit Dutta), a creative animated film essay on the life, music and ideas of Pt. Kumar Gandharva (Best Film, MAMI International Film Festival 2024) on Saturday 19th July 2025 at 10.30 am in collaboration with Jaipur Gunijankhana. The screening was followed by a discussion with Kuldeep Barve (co-writer & music consultant) and Dr. Srijan Deshpande (eminent musicologist, UCLA). The screening was attended by many eminent artists like playwright Satish Alekar, Bharatanatyam exponent- Guru Sucheta Bhide-Chapekar, violinist Swapna Datar, musicologist scholar Dr. Keshavchaitanya Kunte, artist Shriram Hasabnis and several other *rasiks* and students.
4. We hosted 'Sahaj Yog' – a unique music programme presented by the international artists from Austria, Ukraine, Russia, and other countries on 6th August 2025. The programme included Devotional songs presented by these International volunteers in Marathi and Hindi languages with the guided meditation sessions in between the musical performance, offering a serene and introspective experience for the audience.
5. We organised the 'Guru Abhivadan Sohala' in collaboration with the disciples of the renowned tabla maestro Pt. Ramdas Palsule ji from the 11th to 15th August 2025 at Bharat Ratna Lata Mangeshkar Sabhagriha. The programme was organised on the occasion of 'Guru Poornima' and was held in five sessions. The students of the department were present along with a large number of tabla students, music lovers and connoisseurs from Pune city as well as other parts of Maharashtra. Many eminent musicians like Padma Shri Taalyogi Pt. Suresh Talwalkar, eminent Shehenai player Shri. Kalyan Apaar, Shri. Satyajeet Talwalkar, Pt. Pandurang Ghotkar, Pt. Pramod Marathe, Shri. Milind Kulkarani, Shri. Ravindra Kshirsagar, Pt. Milind Tulankar, Shri. Vishal Moghe, and many others attended the programme.
6. We hosted a unique demonstration of Innovative Card Games developed by Mr. Hemakant Navdikar and Ashwin Chikerur on 12th August 2025. These specially designed card games proved to be both entertaining and intellectually stimulating, offering students an engaging way to learn, arrange, and think about Raag-s. Beyond being enjoyable, the activity highlighted the potential of this method as an effective teaching tool for music education.
7. We presented 'काव्यसुमनांची ओंजळ', a musical programme featuring the poems of our respected Principal Dr. Rajendra Zunjarrao, on Saturday 23rd Aug 2025 jointly with Kala Mandal at 10.30am at Bharat Ratna Lata Mangeshkar Sabhagriha. The programme featured a Ganesh Vandana sung by students of DPA, an abhang by our student Suranjan Jaybhaye followed by several poems beautifully composed and set to music by renowned singer and tabla player Parag Pandav as well as some poetry reading by Swati Patwardhan. The programme featured several song types like Saraswati Vandana in Raag Hansadhwani, children's song, gazal, bhavgeet, folk inspired melodies etc. The co-artists were Shripad Shirwalkar (Tabla), Aditi Garade (Harmonium), Raturaj Dhupkar (Keyboard), Ashish Behere (Violin) and Prof. Renu Bhalerao (compering). It was attended by a large number of staff and students from the college.
8. We organized a cultural program for a group of German students and their accompanying teachers from Johanna-Wittum-Schule, Pforzheim, Germany on Monday, the 8th of December. The program was designed to introduce the rich traditions of Indian performing arts, offering both practical demonstrations and interactive discussions. The event served as a meaningful platform for cross-cultural exchange, fostering appreciation and understanding of India's diverse musical and dance heritage. The program saw presentations of Tabla solo, Vocals and Bharatanatyam by our BA and Hobby classes students and faculty.
9. We organised a workshop in collaboration with Baithak Foundation on 14th Jan 2026, as part of the 4th Pune Kabir Festival 2026 on 'मैं भी कबीर' by Shri. Prateek Narsimha (Ahmedabad)

- exploring Kabir as a living presence within us through music and dialogue. The event was free and open to all explorers of music and spirituality. 'Main Bhi Kabir' was an intimate inquiry that invited participants to encounter Kabir Das not as a distant saint-poet, but as a living presence within their own lives. Through conversation, listening, and shared experiences, the workshop explored how Kabir's sharp questions, fearless honesty, and compassionate rebellion echo in our everyday struggles - faith and doubt, love and conflict, tradition and self-inquiry. Moving beyond texts and interpretations, 'Main Bhi Kabir' became a space to recognise how each of us carries a fragment of Kabir's दृष्टि (worldview); questioning, inclusive, and deeply human—within ourselves.
10. We hosted a musical programme titled 'Ehsaas' under the initiative 'Swaranubhuti' by the Postgraduate Department of Music, Pune, under Shreemati Nathibai Damodar Thackersey (SNDT) Women's University, Mumbai on Friday 20th February 2026. The programme featured performances by the artists Savani Joshi, Shriya Shinde, Shruti Vaidya, Shrutika Kode, and Harsha Wankhede, who presented a captivating musical recital.
 11. The students of our department were invited to present a musical programme titled 'Naach re Mora Naach' for young children as part of the 'Yuva and Baal Sahitya Sammelan 2026' organised by Vivek Sahitya Manch held at Ferguson College, Pune on 31st January 2026.
 12. We organised the 29th edition of state-level 'Swarmadhuri' Hindustani Classical Vocal Khayal Gayan Music Competitions 2025 jointly with Modern College, Ganeshkhind. The competitions have been held by Modern College, Ganeshkhind since the academic year 1993-94 in memory of PES's founder, respected Late. Shri. Shankarrao Kanitkar. This year the competitions were made open to all those in the age group of 16-30 years, within the state of Maharashtra. A total of 52 entries were received from all over the state. An independent panel of judges screened the music videos sent by participants and selected 24 talented vocalists for the second (final) round, which was held on 28th February 2026.

Personal Achievements of the staff

Dr. Pushkar Lele:

1. Conducted an orientation session for students of Lalit Kala Kendra Gurukul on 10th July 2025.
2. Ideated and executed 'Intermediate Course in Western Music'.
3. Judged the Pt. D V Paluskar Smriti Hindustani Classical Vocal Music competitions on 28th Sept 2025.
4. Successfully curated and conducted the 5th Batch of 'Certificate Course in Music Appreciation'.
5. Successfully completed a 5-day FDP on IKS by Malviya Mission Teacher's Training Centre and UGC.
6. Worked as external examiner for MA Part 2 exams of Lalit Kala Kendra, SPPU
7. Was invited as Subject Expert for PM SHRI Jawahar Navodaya Vidyalaya interviews for engagement of contractual teachers.

Dr. Priyal Sathe

1. Delivered three solo music performances at prominent cultural platforms in New Delhi and Bangalore.
2. Released an original musical composition on Spotify.
3. Invited as an Examiner for Masters and Ph.D. programs at Bharati Vidyapeeth.
4. Conceptualized and initiated an M.A. course in Staff Notation at Bharati Vidyapeeth.

Prof. Shripad Shirwalkar:

1. Published and presented a research paper in a Refereed and Peer-Reviewed Annual Multilingual "Naad Nartan" Journal.
Title: "खानदेश के जनपदीय लोकवाद्य परंपरा और वर्तमान"
Organized by: Ministry of Culture, Government of India & Bhatkhande Sanskriti Vishwavidyalaya, Lucknow
ISSN: 2349-4654
2. Published and presented a research paper in a Refereed and Peer-Reviewed Annual Multilingual "Naad Nartan" Journal of Dance and Music (UGC-CARE Listed).
Title: "खानदेशी लोकसंगीत परंपरा और स्वरूप"
Organized by: School of Kalayoga & Naad Nartan Journal
ISSN: 2349-4654

3. Presented and published a research paper at an International Conference held at the Department of Dramatics, The Maharaja Sayajirao University of Baroda

Title: “खानदेशी तमाशा लोकनाट्य परंपरा, स्वरूप, सादरीकरण”

4. Presented a research paper (selected for publication in a reputed journal) at an International Conference organized by Alliance University

Title: “The Aesthetic Essence of Farukhabad Gharana Tabla Presentation: Traditional and Contemporary Approaches”

5. Successfully completed the Two-Credit Course on Research and Publication Ethics (RPE), a UGC-mandated course conducted by the Centre for Publication, Savitribai Phule Pune University.

6. Published and presented a research paper at a National Conference organized by Swami Ramanand Teerth Marathwada University.

Title: “लिपीपद्धतीची आवश्यकता आणि आव्हाने”

ISSN: 2278-9308

7. Presented a research paper at a National Conference organized by Kavayatri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University (under PM-USHA).

Title: “कथक नृत्य तथा तबला वादन के निहित सौंदर्य तत्व”

8. Participated in a Webinar on “Performing Arts and Research Approach”, organized by Insieme Arti Journal for Performing Arts.

9. Presented a research paper at a National Conference organized by Mahilaratna Pushpatai Hire College Malegaon.

Title: – “लोकसंगीत परंपरेत खानदेशातील स्त्रियांचे योगदान आणि शैक्षणिक मूल्य”

10. Presented a research paper at a National Conference organized by Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University and SBBS College, Chatrapati Sambhajanagar.

Title: – “खानदेशातील संत सखाराम महाराजांच्या भजन कीर्तन परंपरेतील सांगीतिक वैशिष्ट्ये”

Personal Achievements of the students of T.Y.B.A. (Music Major)

Vaishali Ingawale:

Has sung 3 songs in the Marathi film ‘Phula’, releasing on 17 April. One of her songs “Hind Kesari” is now available on YouTube. She is also part of a devotional band ‘Namha’ that performs regularly.

Rohit Dake

Worked as Backing Vocalist for Marathi Movies & TV Serials. He also contributed backing vocals to the Marathi film ‘Krantijyoti Vidhyalay’ and background music for TV serials ‘Tu Tevha Tashi’ and ‘Lavangi Mirchi’. He also performed in the live concert ‘The Folk Aakhyan’, showcasing Maharashtra’s folk music forms.

Tushar Gore

Received the ‘Pt. Babanrao Haldankar scholarship’ instituted by Rasa Rang Gurukul Pune

Suranjan Jaybhaye

Received the ‘Naad Sadhana’ Puraskar instituted by Dhananjay Kharwandikar (Belwalkar Sanskrutik Manch, Pune). He also received the first prize in the Sudhakar Jadhawar State level music competitions organised by Sudhakar Jadhawar College.

Aniket Humbare

He worked as playback singer in the short film titled “निर्जली” that was selected for Pune International Film Festival. He was part of the chorus for a song based on Swami Samarth’s “जिकण्याचा मोह नाही हरण्याचे भय नाही” and for the Marathi album song “एक चांदण्याची रात”. Aniket sang a song and provided voice for the entire background music in the Marathi movie “नवरदेव Bsc एॅग्री” by “Zee Talkies”

- **Dr. Pushkar Lele**

Head, Department of Performing Arts

Institution’s Innovation Council (IIC)

The Institution Innovation Council (IIC) has had an exceptionally active and enriching academic year in 2025–2026. All college departments have participated in the IIC, which is committed to promoting an innovative, entrepreneurial, and hands-on learning culture. Since September 2025, the IIC has held two special planning sessions to guarantee the smooth implementation of these objectives. This careful planning paid off, as the council has successfully planned an astounding 42 events since December 2025.

Throughout the year, various departments spearheaded a diverse array of activities tailored to their respective fields:

- **Technology & Innovation:** The Computer Science department successfully hosted the Smart India Internal Hackathon and the Kartikeya Rindani Scholarship & Intercollegiate Competitions. Additionally, the Arts, Sci. & Com. departments organized dedicated AI Workshops for both faculty and students.
- **Fests & Exhibitions:** Departmental festivals brought vibrant energy to the campus. Notable highlights included “Aura” by the Animation department, the “Biotech Fest”, “Vyapar Mela” and the “Darpan Annual Fashion Show” by Fashion Technology, and the “Vasundhara Fest” organised by Geography. Other significant department-led events included “Microcosm” by Microbiology, “Ekatvam” by Political Science, “Saankhya” by Statistics, and “Zoologic Innovation” by Zoology.
- **Industry & Field Visits:** Bridging the gap between academia and industry, several departments organized extensive exposure visits. The Electronic Science department took students to Leo Lights in Ambernath and GMRT in Khodad. The Geography department conducted numerous field trips, including visits to Junnar-Naneghat-Shivneri, Kerala, IMD Pune, and a Konkan Tour. The BBA-IB department also facilitated a practical Port Visit.
- **Workshops & Academic Enrichment:** Academic rigour was maintained through events like the “Math-Tech” program by Mathematics, “Arthsaptah” by Economics, “Psych Week” and a Counselling Camp by Psychology, and literary activities such as Literary Translation and Poetry Reading by the English department.

To amplify our reach and document these milestones, an official Instagram channel for Modern College was launched this academic year. This dynamic platform proudly hosts videos and highlights of all the events, exposure visits, and guest lectures conducted under the IIC banner, allowing the broader community to engage with our students’ initiatives.

Excellent organisational discipline was seen in the administrative documentation for these events. With strict adherence to the standard IIC format, the great majority of departments have successfully filed their needed documentation,

which includes signed reports, geotagged pictures, and attendance records.

The phenomenal success of the 2025-26 IIC calendar underscores our institution’s unwavering commitment to holistic education, skill-building, and fostering an innovative mindset among the student body. This vibrant array of activities would not have been possible without the visionary leadership and continuous encouragement of Principal Dr. Nivedita Ekbote.

We also extend our deepest gratitude to the Heads of the Departments, the IIC Departmental Coordinators, and the IIC Faculty Coordinators. Their relentless dedication, meticulous planning in our foundational meetings, and collaborative spirit have been the driving force behind the highly impactful year for the Institution Innovation Council.

- Prof. Dr. Sachin S. Sakate
President, IIC.

- Prof. Dr. Shantashree Sengupta
Vice President, IIC.

- Dr. Sheetal Pardeshi
Convenor, IIC.

Department of Political Science

Activity Report on Guest Lecture Organized on the Occasion of Constitution Day

The Department of Political Science, Progressive Education Society’s Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5, organized a Guest Lecture on the occasion of Constitution Day on 27 November 2025. The session was delivered by Prof. Adv. Mayuri Bharde, a distinguished legal practitioner and expert.

The programme began with the introductory remarks by Prof. Haridas Jadhav, U.G. Coordinator of the Department of Political Science. He elaborated the importance of Constitution day. Prof. Trupti Dhumal introduced the guest speaker, highlighting her professional background and notable contributions. The proceedings of the event were conducted by Prof. Pragati Punde.

The theme of the lecture was “Constitutional Values and Today’s Youth.” Adv. Bharde elaborated on the fundamental constitutional values justice, equality, liberty, and fraternity and explained their contemporary relevance through insightful and

relatable real-life examples. Her presentation highlighted the importance of nurturing constitutional awareness, democratic responsibility, and civic sensitivity among the younger generation.

The programme received an enthusiastic response from students. Following the lecture, an interactive session was conducted in which students posed thoughtful questions related to constitutional rights and responsibilities. Adv. Bharde responded with clarity, depth, and practical understanding, making the discussion highly enriching.

The programme was chaired by Prof. D. L. Khokale, Head of the Department of Political Science, who appreciated the speaker's efforts and the students' active participation. The vote of thanks was proposed by Prof. P. S. Preshit, P.G. Coordinator of the Department, who expressed gratitude to the speaker, faculty members, students, and college administration.

Faculty members and students from the department were present in significant numbers for the event. Overall, the guest lecture greatly enhanced the students' understanding of constitutional principles and contributed meaningfully to the department's ongoing efforts toward fostering informed, aware, and responsible citizenship.

This guest lecture was organized under the guidance of the Principal, Dr. Nivedita Ekbote.

Ekatvam 26

The primary objective of Ekatvam'26 Activity was to promote the values of world peace, unity in diversity, and democratic harmony in the context of the current global situation. Through various competitions such as poster making, quiz, cultural harmony, regional political attire, reel making, treasure hunt, the activity aimed to encourage students to creatively express ideas of tolerance, dialogue, cooperation, and mutual respect.

The programme sought to foster civic awareness, critical thinking and collective responsibility among the students towards building a peaceful and conflict-free global society.

The activity enhanced students' understanding of global peace, democracy and contemporary international issues while developing their creativity, critical thinking, teamwork, communication, and leadership skills through active participation in diverse competitions.

Report On Essay Competition

The Department of Political Science and Career Katta of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune – 5, in collaboration with Akashvani Pune, organized an Essay Competition on the occasion of Constitution Day

The competition was held on Thursday, 4th December 2025 at 11:00 AM at Swarsamragny Lata Mangeshkar Auditorium of the college. The event aimed to encourage students to express their views on constitutional values, democracy, and contemporary socio-political issues while enhancing their analytical and writing skills.

Students from various classes, ranging from First Year (FY) to M.A. Part II, actively participated in the competition. A large number of students enthusiastically contributed, reflecting their awareness and understanding of the Constitution and related themes.

The programme was successfully conducted under the guidance of the Principal, Dr. Nivedita Ekbote, whose support and encouragement played a vital role in the smooth execution of the event. The faculty members of the Political Science Department coordinated the activity efficiently.

The competition provided a valuable platform for students to showcase their intellectual abilities, creativity, and critical thinking. It also helped in promoting awareness about constitutional values and civic responsibilities among students.

Report on Participation and Achievement in Youth Parliament Competition

The students of the Department of Political Science, Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune – 5, actively participated in "Vidhibhashya 1.0", an academic event organized by Modern Law College, Ganeshkhind, Pune – 411016.

As part of this event, a Youth Parliament Competition was conducted to provide students with a platform to understand parliamentary procedures, debate on contemporary issues, and develop leadership and communication skills.

A team of enthusiastic students from the Department of Political Science represented the college with great dedication and preparation. They demonstrated excellent knowledge of parliamentary practices, effective debating skills, and strong coordination as a team.

Their outstanding performance and in-depth understanding of the subject led them to secure the First Prize in the Youth Parliament Competition. The achievement brought great pride to the institution and highlighted the academic excellence and co-curricular strength of the department.

The participation was guided and supported by the faculty members of the Political Science Department, whose mentorship played a crucial role in the success of the team.

- Prof. D. L. Khokale
Head, Dept. of Political Science

Department of Psychology

1. **Title:** Session on Indian Knowledge Systems
2. **Date:** March 2026
3. **Mode:** Offline
4. **Description:** Our college organized an enlightening session on *Indian Knowledge Systems*, conducted by the distinguished academician, Dr. Sagar Vidwans from DES Pune University. The session focused on the depth, diversity, and contemporary relevance of Indian traditions and knowledge frameworks.

Dr. Vidwans shared valuable insights into how ancient Indian knowledge continues to influence modern education and intellectual thought. His engaging talk encouraged students to appreciate the rich cultural and scholarly heritage of India while exploring its applications in present-day learning.

The session proved to be highly informative and inspiring, providing students with a meaningful opportunity to connect with traditional knowledge systems. The program concluded with a vote of thanks, expressing sincere gratitude to Dr. Sagar Vidwans for his guidance and contribution.

1. **Title:** Mental Health Awareness Rally
2. **Date:** March 2026
3. **Mode:** Offline
4. **Description:** The students of the Department of Psychology, Modern College, Shivajinagar, organized a Mental Health Awareness Rally to promote the importance of mental well-being and emotional health. Centered around the theme, *"Awareness is the first step toward healing,"* the

rally aimed to spread compassion, understanding, and support within the community.

Through slogans, placards, and active participation, students conveyed the powerful message that *"It's okay to not be okay."* The initiative encouraged open conversations about mental health and sought to reduce stigma associated with psychological challenges.

The rally was a meaningful step toward fostering a more mindful and empathetic society, inspiring individuals to prioritize mental health and support one another.

1. **Title:** Skill Development Session on Clinical Readiness
2. **Date:** Mental Health Awareness Day 2025
3. **Mode:** Offline
4. **Description:** The Department of Psychology organized a skill development session on *"Clinical Readiness: Translating Theory into Therapeutic Practice"* on the occasion of Mental Health Awareness Day 2025. The session aimed to bridge the gap between theoretical knowledge and practical application in the field of psychology.

The session was conducted by the esteemed expert, Dr. George Varghese, who provided valuable insights into clinical practices and guided students on developing essential therapeutic skills. His engaging and informative approach helped students gain a deeper understanding of real-world psychological practice.

The session proved to be highly beneficial, inspiring students to enhance their competencies and prepare for professional roles in mental health. The department expresses its sincere gratitude to Dr. George Varghese for his guidance and contribution.

1. **Title:** Interactive Activities on Mental Health Awareness
2. **Date:** March 2026
3. **Mode:** Offline
4. **Description:** The students of the Department of Psychology organized engaging and interactive activities aimed at promoting mental health awareness and breaking societal stigmas. As part of the initiative, students designed innovative games to educate participants about psychological well-being in an interactive and accessible manner.

In addition, creative visual representations were developed to highlight the importance of Psychological First Aid and mental health support during emergencies. These activities effectively

conveyed crucial messages while encouraging active participation and learning.

The initiative showcased the creativity and dedication of the students, fostering greater awareness and understanding of mental health in a thoughtful and impactful way.

1. Title: Seminar on Mental Health & Wellness

2. Date: 13th October 2025

3. Mode: Offline

4. Description: The Department of Psychology, Modern College, Shivajinagar, Pune-05, in collaboration with the Lions Club of Pune 21st Century, organized an inspiring seminar on *Mental Health & Wellness*. The seminar focused on promoting awareness, self-care, and emotional well-being among students.

The session featured esteemed speakers, Dr. Chandrabhas Shetty, a motivational speaker and mentor, and Ms. Raviebala Kakatkar, an NLP trainer and counsellor. They shared valuable insights on self-awareness, emotional balance, and resilience, encouraging participants to adopt a positive and mindful approach toward mental health.

The seminar provided a platform for meaningful discussions and reflections, making it a motivating and enriching experience for all attendees.

1. Title: Book Exhibition

2. Date: 13th October 2025

3. Mode: Offline

4. Description: The Department of Psychology successfully organized a Book Exhibition for students, aimed at encouraging reading and enhancing academic knowledge. The exhibition featured a diverse collection of books related to psychology and allied subjects, catering to varied interests and learning needs.

Students actively participated in the event, exploring a wide range of titles and selecting resources to support their academic and personal growth. The exhibition provided a valuable opportunity for learners to engage with informative and insightful reading materials.

The event concluded successfully, with appreciation extended to all the students who visited and contributed to making the exhibition a meaningful experience.

1. Title: PsychWeek: A Pathway to Entrepreneurship and Careers in Psychology

2. Date: 15th December 2025 – 19th December 2025

3. Mode: Offline

4. Description: The Department of Psychology organized *PsychWeek: A Pathway to Entrepreneurship and Careers in Psychology*, a series of expert talks conducted from 15th to 19th December 2025. The initiative aimed to provide students with comprehensive exposure to diverse career pathways and emerging domains within psychology.

The sessions covered a wide range of specialized areas including Neuropsychology, Forensic Psychology, Psychometrics, Expressive Arts Therapy, Animal-Assisted Interventions, and Entrepreneurship in Psychology. Esteemed experts and alumni shared valuable insights into theoretical foundations, practical applications, and professional opportunities within their respective fields.

Participants gained in-depth knowledge of psychological assessment tools, therapeutic techniques, ethical practices, and interdisciplinary applications. The sessions also emphasized skill development in areas such as observation, intervention planning, emotional awareness, and critical thinking.

PsychWeek successfully created awareness about self-employment and entrepreneurial ventures in psychology, including private practice, counselling services, wellness initiatives, and consulting roles. The interactive discussions and experiential activities further enhanced students' understanding and engagement.

Overall, the event proved to be highly enriching, equipping students with the knowledge, skills, and motivation required to pursue diverse and meaningful careers in the field of psychology.

1. Title: Movie Screening and Panel Discussion

2. Date: 30th January 2026

3. Mode: Offline

4. Description: The Department of Psychology, Modern College, organized an engaging movie screening followed by an insightful panel discussion on 30th January 2026. The event aimed to provide students with a deeper understanding of psychological themes through visual media and expert interaction.

The panel featured distinguished speakers, Mrs. Vaishnavi Kulkarni and Mrs. Insiya Ajabshawala, who shared their valuable

perspectives and enriched the discussion with thought-provoking insights. Their expertise helped students connect theoretical concepts with real-life applications.

The session proved to be highly interactive and informative, encouraging critical thinking and meaningful dialogue among participants. Overall, it was an enriching experience for all attendees

1. Title: Counseling Camp 2026

2. Date: 11th & 12th February 2026

3. Mode: Offline

4. Description: The Department of Psychology, Modern College, Shivajinagar, Pune-05, organized *Counseling Camp 2026* on 11th and 12th February 2026, from 10:00 AM to 4:00 PM at the CC Building, Modern College.

The camp aimed to provide students and participants with a supportive platform to discuss mental health concerns and receive professional guidance. Through one-on-one counseling sessions, attendees were encouraged to express their thoughts and emotions, promoting self-awareness and emotional well-being.

The initiative emphasized the importance of listening and empathetic support, helping participants feel understood and lighter in their mental and emotional burdens. The event fostered a safe and encouraging environment for dialogue on mental health and wellness.

STUDENTS ACHIEVEMENTS

Sai Shivraj Sashte (SYBA)

- 2nd place for team Maharashtra in 22nd Federation Cup Korfball

Mukta Dalvi (SYBA)

University

- All india university quater finalist
- West zone inter University gold medalist
- Krida Mahotsav inter University silver medalist
- Inter College pune city department - gold medalist

Individual

- Nanded 5th state ranking tournament women's category silver medalist
- State championship women's category silver medalist
- Wtt Vadodara international tournament - U/19 category - top 16

Maitreyee Rishi (TYBA)

- Presented research poster at the National Conference of Psychology at Flames University
- Participated in Intra College Avishkar Research competition

Rashi Gandhi (TYBA)

- 1st place in college level (humanities) and zonal qualification for Avishkar Competition

Anisha Yadav (TYBA)

- Secured 2nd position in Intra College Avishkar Research competition & later had got selected for the Zonal level, i.e inter college competition

Girija Sarje (TYBA)

- Research Competition: Participated in the prestigious Aavishkar Research Competition showcasing research on Gender differences in Friendship Commitment.
- Entrepreneurial Venture: Launched a small business and successfully managed a stall at the college's Vyapar Mela.
- National Conference Presentation: Presented research on Challenges & Needs of Working Women at the Flames University National Psychology Conference.

Jay More (TYBA)

- I have got selected in Scuba Diving National level Camp Held in Mumbai, Colaba, Western Naval Command (WNC) (From 3rd Nov 25 to 5th Nov 25)
- Also Completed the Combined Annual Training Camp-713. 2025 held at NCC Group Headquarter, Pune (From 1st August 2025 to 10th August 2025)
- And Also I have completed the NSS Special Winter Camp 2025 held at Phulgoan, Pune (From 23th December 25 to 29th December 25)

Arpita Pawar and Reeyah Guptaa

- 1st prize in SPPU German Kochtag

Staff Achievements -

Dr. Vijaya K. Jagtap:

- Attended National Seminar on Qualitative Research in Psychology organized by Sir Parashurambhau College (Sponsored by MHRD RUSA).
- Attended Online Short-Term Faculty Development Programme Certification.

- Published a Paper titled, “ Gender Differences in Logical Intelligence among Secondary School Students: A Comparative Study” in An International Journal for Multidisciplinary Research.
- Published a Paper titled, “ The Brain and Bytes: Understanding Human Cognition and AI” in an International Journal of Indian Psychology
- Presented a research paper titled: कृत्रिम बुद्धिमत्तेची मानसशास्त्रातील भूमिका : in a one day national conference held at Mahatma Phule Mahavidyalaya, Pimpri

Dr. Smita Vaidya:

- Completed Ph.D in psychology from SNTD university
- Invited as a resource person for conducting a workshop on “Personality Development” sponsored by MHSU for Modern college of Physiotherapy on 14th Feb 2026.
- Invited as a resource person for conducting a workshop on “Stress Management” sponsored by MHSU for Modern college of Physiotherapy on 16th Feb 2026.
- Published article “Hum sath sath hai” in Manokalpa magazine
- Attended National Seminar on Qualitative Research in Psychology organized by Sir Parashurambhau College (Sponsored by MHRD RUSA).
- Published 9 research papers with students of M.A. II in three different journal namely ‘Phonex international journal of Psychology’, International Journal of Indian Psychology (IJIP)”, and ‘ International Journal of Social Impact(IJSI)“

Dr. Shradha Sakatkar

- Attended National Seminar on Qualitative Research in Psychology organized by Sir Parashurambhau College (Sponsored by MHRD RUSA).
- Invited as a BOS member at D.B.J. college Chiplun (Mumbai University)
- Course coordinator for SWAYAM MOOC General Psychology course re-run by SWAYAM Portal (1100 students enrolled)
- Published 9 research papers with students of M.A. II in three different journal namely ‘Phonex international journal of Psychology’,

International Journal of Indian Psychology (IJIP)”, and ‘ International Journal of Social Impact(IJSI)“

Uma Desai

- Attended National Seminar on Qualitative Research in Psychology organized by Sir Parashurambhau College (Sponsored by MHRD RUSA).
- Attended a national conference on Indian Knowledge System: Science and Technology held at IISER Pune.
- Presented a paper at National Conference ‘PsyCon’ organized by School of Humanities, Flame University
- Guided students for ‘Aavishkar’ Intercollegiate Research Competition.

Rashmi Kadam

- Board of Studies member of Psychology, Savitribai Phule Pune University for syllabus of Sports Psychology.
- Attended National Seminar on Qualitative Research in Psychology organized by Sir Parashurambhau College (Sponsored by MHRD RUSA).

Akanksha Brahme

- Published 9 research papers with students of M.A. II in two different journals namely ‘Phonex international journal of Psychology’and ‘ International Journal of Indian Psychology (IJIP)”
- Attended online the National Seminar organized by S.P College on Qualitative Research Seminar on 23rd and 24th February 2026.
- Delivered a Lecture on Expressive Arts therapy on the occasion of PsychWeek organized by the Psychology Department of Modern College.
- Completed Capacity Building Program on Indian Knowledge System by MMTTC under UGC.
- Invited as Facilitator for Dance Movement Therapy Workshop at Grow2fly for Children with Learning difficulties and behavioural issues.
- Teaching Assistant for SWAYAM MOOC General Psychology course re-run by SWAYAM Portal (1100 students enrolled)

Prajakta Jori

- Board of Studies member of Psychology, Dibrugarh Hanumanbax Surajmall Kanoi College for syllabus of Undergraduate Courses.
- Invited as a resource person for conducting a workshop on “Stress Management” sponsored by MHSU for Modern college of Physiotherapy on 16th Feb 2026.
- Attended National Seminar on Qualitative Research in Psychology organized by Sir Parashurambhau College (Sponsored by MHRD RUSA).
- Presented at National Conference ‘Psycon’ organized by School of Humanities, Flame University
- Guided students for ‘Aavishkar’ Intercollegiate Research Competition.

Anushka Jadhav

- Attended National Seminar on Qualitative Research in Psychology organized by Sir Parashurambhau College (Sponsored by MHRD RUSA).
- Completed Certified Family therapy (Practitioner level)

Gargi Aparajit

- Attended online the National Seminar organized by S.P College on Qualitative Research Seminar on 23rd and 24th February 2026.
- Delivered a Lecture on Psychometric and related career opportunities on the occasion of PsychWeek organized by the Psychology Department of Modern College.

- Dr. Vijaya Jagtap

Head, Department of Psychology

Department of Animation, Modern College, Pune-05 is engaged in molding tomorrow’s information and communication technologists and animators today. The current era is a technology era which must get influenced in fields like education, teaching and learning. Use of technology in teaching pedagogy, online teaching, e-learning process, e-content development are the key areas which are nowadays promoted by Govt.of India

Establishment of the Department

The Department of Animation is established in the Academic Year 2019-20 as a separate Department. Initially it was under the Department of Computer Science. The course run by the department is B.Sc. Animation which is a 3 years degree course started by Savitribai Phule Pune University in the Academic Year 2012-13 and in Modern College in the year 2013-14.

Under autonomous status the department has also started M.Sc. Animation course from the academic year 2022-23. The Department of Animation, Modern College is the pioneer to start an Msc in Animation Course under the Savitribai Phule Pune University. The Department is also the only one to do so in Maharashtra State. UGC NSDC had sanctioned B.Voc. Animator (3D Animation and VFX), 3 years degree course which started from Academic Year 2021-22. Savitribai Phule Pune University also granted approval to both Msc in Animation and BVoc Animator. The department also launched a Graphic Designing and Animation (GDA) certificate course and teacher’s training course. The intention of running these courses is to bridge the gap between Industry and academics and to produce skilled manpower required for the Animation Industry by giving relevant knowledge and practical experience to the students.

The department is well equipped with modern facilities and tools required for the animation studies. It includes four computer labs and one VFX studio and one recording studio. All the staff members are qualified and experienced in their subjects. Along with the teaching they also participate in various off-campus industrial and educational activities.

The department also conducts various lectures and seminars on relevant industry subjects by experts from the field. As a result, the students of Modern College, Shivajinagar, Pune-5 are at the forefront in the Animation field. During their graduate studies they undertake the projects which are relevant to the current Industrial needs. These

Department of Animation

The Indian Animation Industry encompasses traditional 2D animation, 3D animation and visual effects for feature films. Now-a-days Animation has huge demand in E-content Development, Film, Gaming industry, Web and in Advertising Industry. There are many reasons behind this increasing demand for Indian studios worldwide. With a rise in Artificial intelligence and its influence on the arts industry, The need of an hour is excellence in every field of operation and particularly Animation and Visual Effects. Realizing this need, the

projects have helped students to apply their theoretical knowledge to the real life situation. They develop a portfolio to showcase their expertise gained in three years of degree course. Through practical demonstrations, Guest Lectures, Group Discussions etc, we bring the latest in Animation technology to our students. Co-curricular activities sharpen their minds and other skills that help in overall development.

We have a dedicated team of teachers, experts and well equipped laboratories. The young and highly qualified team of faculty members spare no efforts to keep the students well motivated and in updating their knowledge, creativity and skills. The students also reciprocate by their high achievements in academic performance.

Technical Support

The Department of Animation provides technical support to the various events and programs carried out throughout the year. This includes audio-visual presentation, live video coverage through the Modern Media Station Youtube channel and other technical assistance to broadcast all the events organized in the college.

E-content Development Cell

For creation, development and deployment of the in-house e-content, the department of Animation has an E-content Development Cell with etiquette infrastructure facilities. Under this activity the college has started its own YouTube channel- Modern Media Station for live broadcasting the academic events conducted in the college campus and online delivery of college notices and lectures.

Focal Point & Aura Showcase Exhibition

The department of animation conducts two annual festivals named 'Focal Point' and 'Aura' respectively. Focal point celebrates expression through the visual medium such as photography, cinematography and shadowplay. Aura Showcase is a new initiative organised by the Department of animation, in collaboration with the Department of Computer Science, for the Kartikeya Rindani Annual Event. This year's Focal point took place on 12th February 2024. Mr. Nandkumar Angal, professional photographer conducted a lecture on Industrial photography, Followed by Mr. Rutudhwaj Deshpande, Director of Sharkfinn Studios who took a session on industrial animation.

Aura Showcase, is an exhibition that is curated to display the artworks created by the students in the semester year. The exhibition was conducted

on 21st February, 2026. The artworks consisted of Digital Renders, Photographs, Water color and Oil Paintings, Portraits and Sketches.

There was no restriction of any subject and hence the students came up with some creative artworks. From Life-like portraits to Digital Caricatures, from gritty photographs to some stunning illustrations, the students displayed a wide variety of talent that they possess. The Exhibition was appreciated by the students and teachers alike. The students were also encouraged by the likes of the Vice- Principal Dr. Shamkant Deshmukh Sir, Principal Dr. Nivedita Ekbote Madam and the chief guest of honor, Dr. Rindani himself. Three students were felicitated for showcasing the best artwork. Shruti Rukadikar from TY BSc Animation for a magnificent oil painting based Portrait of Shri Swami Samarth Maharaj. Tejas Mutkule from SY BSc Animation, was felicitated for his works in watercolor paintings that consisted of great detail. Mukta Chavan from FY BVoc Animator, was felicitated for showcasing her Marble Painting-Style artworks.

All in all, the students had a good learning experience from the event, and as the Department of Animation we only look forward to taking this event to further and bigger heights.

Career Guidance session :

A Career guidance session on 'Placement opportunities in Animation' was conducted by Rutudhwaj Deshpande, Owner Sharkfinn studio. This was conducted for Third year students as it is important for them to prepare themselves before stepping into the outside world. He also guided them with his experience of how the industry works and how to plan your career effectively. The session was conducted on 6th March at the Walt Disney lab, Animation Department. The students gave a warm response to the session and appreciated the insights given by Mr. Deshpande.

KARTIKEYA RINDANI Memorial Event

The Department of Animation collaborated with the Department of computer science, Co-organized the annual Kartikeya Rindani Memorial Event. The event took place on 18th to 21st February, 2026. The event started with the Seminar Competition on the 18th. Project competition, Debate and Short film competition on the 20th followed by TechnoQuiz, Programming and Poster competition on the 21st. The event ended with a cultural program with performances from various students in various categories like dance, music, drama etc.

The department of animation spearheaded the short film competition. Kartikeya Rindani Short Film Competition was held on Friday, 20th February 2026 at Walt Disney Laboratory, Department of Animation at 10:00 am. The entrance of the lab was decorated by a beautiful Rangoli drawn by the student volunteers. The title of the event was - 'Panorama', meaning a wide angle horizontal view of a scene. The Event was inaugurated by Honorable Mr. Girish Mahamuni, the judge of the competition and Honorable Dr. Anjali Sardesai, HOD, Animation and Vice-Principal (Academics).

There was an enthusiastic response for the competition from various colleges of Maharashtra state, like Khandesh College Education Society's Institute of management & research, Jalgaon , Dr. D.Y.Patil Arts, Commerce & Science College, Pimpri, Prin. N.G. Naralkar Institute of Career Development & Research, Pune, Naralkar Institute Vocational Wing, Pune, Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Vishwakarma Institute of Technology (VIT), Pune.

The short films based on different subjects like Dark web, Travel, Psychological and social issues were showcased in the event. Prof. Hari Pagire coordinated the event. Technical support was given by the staff members of the Animation Department.

Short Film Competition Winners

1st Prize : Film Name - Priy Pune

Film By Prasad Ashok Hatwalne (S.Y Diploma In Computer Animation), Naralkar Institute Vocational Wing

2nd Prize : Film Name - Magova

Film By Pranjal gargote & Rutuja kale (S.Y Diploma In Computer Animation), Naralkar Institute Vocational Wing

3rd Prize : Film Name -The Mysterious Misery

Film By Preeti Kulkarni (T.Y. B.Sc. Animation), MCASC (Autonomous) Shivajinagar, Pune 5

Staff achievements

Asst Prof. Sameer Nerlekar :

- Participated in the National Conference on Indian Knowledge System organized by IISER on 7th March 2026.

Asst. Prof Haribhau Pagire

- Invited as a resource person on the BoS panel at YCMOU
- Conducted guest lecture on VFX at Naralkar Institute, Tilak Road, Pune
- Conducted sessions on Motion Graphics at Times and Trends Academy, Deccan , Pune

Asst. Prof Dishant Mistry

- Invited as a Judge at the Slam Poetry Competition, ICE Fest, Symbiosis School of Liberal Arts, Viman Nagar.
- Participated in Digital Nodal centers and Digital Academic E-Content Development Swayam organized by Maharashtra State Faculty Development Academy on 17th and 18th march
- Invited as a Chief guest at Elpro International School for an Open Mic Event.
- Compered the Darpan Annual Fashion Show organized by the Department of Fashion Technology.
- Invited as a judge for a Debate competition at ILS College.
- Invited as a judge for the English Department Annual Exhibition.

Asst. Prof Shivraj Dumbre:

- Participated in Digital Nodal centers and Digital Academic E-Content Development Swayam organized by Maharashtra State Faculty Development Academy on 16th and 17th march

Asst. Prof Suraj Waghchaure:

- Participated in Digital Nodal centers and Digital Academic E-Content Development Swayam organized by Maharashtra State Faculty Development Academy on 16th and 17th march

Asst. Prof Hariom Jagtap

- Cleared the entrance for Phd in Animation at LPU Punjab
- Participated as a Model at the Darpan Fashion Show organised by the Department of Fashion Technology, MCASC-05

- **Dr. Anjali Sardesai**
Head, Dept. of Animation

Department of Biotechnology

The Department of Biotechnology established in 2005 is a vibrant department arranging many activities for overall development of students. All the students and staff members were involved in various co-curricular and extracurricular activities along with all curricular activities. This year also the department conducted the annual event “Biotech Fest 2025-26” in which various competitions were conducted. There was a huge response from the students for this annual activity. The “BiotechFest” was conducted from 5th to 7th Jan 2026. The program was inaugurated by Dr. Neeta Patil HOD Botany at 11 am.

On 5th January 2026 followed by inauguration of Biotech Fest the very first competition was **Biorangoli**. Students were supposed to express their thoughts and opinions on social issues through biological concepts and using biological material with rangoli. Students not only expressed but also explained their thought process. The rangolis were evaluated on parameters like drawing, material used, creativity/idea, colour combination and overall impact of rangoli and expression by students. The judge of the competition was Dr. Neeta Patil (Head of department-Botany). The second competition conducted in BiotechFest was the Navinya competition – Innovative minds in Biotechnology competition. It was conducted on 3rd Jan 2026. Total groups participated in the competitions are five. A competition of **Petri plate art** was organized where students were allowed to showcase their talent on the petri plate in the form of growth of microbes in a specific pattern. About 28 students participated in this competition from different classes of Biotechnology and Blended courses. The students were told to display their art from 11.00-1.00 pm in the department laboratory. The poster and model competition was the third event conducted on 5th Jan 2026. A total of 18 posters and 16 models were exhibited in it. The next day the first competition conducted was fuelless cooking. The numbers of participants were 31 groups. The next competition conducted was Chemomagic competition for B.Sc Biotechnology and B.Sc Blended (Bioscience) students on 6th January 2026. Students participating in this competition performed magical experiments and

explained the principle and chemical reactions behind the experiment.

In Biotech Fest, on the last day of the morning session, a Labathon competition was conducted.

A total of 24 groups, each one including three students, participated in the competition.

In round one three tasks A, B and C were performed by three distinct students in a group independently one after the other. Time required for each task was recorded and accuracy in performance was observed. Students enjoyed thoroughly not only as participants but also as audience. Different fun games based on biotechnology concepts were arranged for students.

Participants and audience were on their toes and exhilarated in the competition. The last competition was “BioFormans” where students expressed concepts of Biotechnology through performing arts. Our students not only staged the skit but also wrote scripts on their own and developed characters incorporating their biotechnology concepts. Overall it was a fulfilling experience for the students. It helped to explore talent and aptitude for co-curricular activities among students. All staff members enthusiastically involved in organizing the Biotech fest along with non-teaching staff members. Like last year in this academic year also the students and staff members of the department involved in “The German Exchange Program” that was initiated in the academic year 2020 with Johanna Wittum Schule from Germany and our college, Modern College of Arts, Science, and Commerce, Shivajinagar, Pune-05. In the initial few years it was via online mode but since last academic year i.e. 2023-24 is in offline mode. It has been an enriching and transformative experience for both the students from Germany and our institution. The India–Germany Exchange Program is an academic initiative aimed at promoting scientific learning, cultural exchange, and interdisciplinary exposure among students. The December 2025–26 program focused on combining modern biotechnology techniques with traditional knowledge systems to provide a holistic learning experience. The program included laboratory experiments, plant studies, industrial exposure, and cultural visits, allowing students to understand both theoretical and practical aspects of life sciences. 2nd December 2025 (Tuesday) the participants arrived in India and Modern College. On 3rd Dec the day marked the beginning of an academic and cultural exchange aimed at providing interdisciplinary exposure to students. A welcome

program was organised, followed by an introductory meeting with the Principal, Prof. Dr. Nivedita Ekbote, where the objectives and structure of the exchange program were explained. The session helped students understand the importance of international academic collaborations and interdisciplinary learning in the field of biotechnology and life sciences. The second day of the program focused on traditional knowledge systems and modern analytical techniques. The third day of the exchange program focused on understanding the biological effects of plant extracts through different experimental models. Overall, the sessions conducted on this day provided a clear understanding of how plant extracts are tested at different biological levels, ranging from microorganisms to embryos and cultured cells. The fourth day of the program included both cultural and industrial exposure, allowing students to gain insights beyond laboratory learning. After lunch, students visited KF Bioplants Pvt. Ltd., Manjari, one of India's largest agricultural biotechnology companies. During the industrial visit, students were introduced to large-scale plant tissue culture and in-vitro plant production techniques. The final day of the India–Germany Exchange Program included academic interaction sessions and the valedictory function. The India–Germany Exchange Program was a well-structured initiative that successfully combined academic learning with cultural exchange. The program provided students with exposure to laboratory techniques, traditional medicinal knowledge, industrial biotechnology, and cultural heritage. Interactions with faculty members, industry professionals, and international students enriched the learning experience.

Another important activity was conducted with international collaboration was “Research Camp organised by University of Melbourne. It was held at the University of Melbourne from 24th November to 29th November, offering the third year BSc Blended Biosciences students a chance to dive into cutting edge research, learn from top academics, and explore advanced scientific ideas. The camp's lecture series covered key areas like Plant Biotechnology, Neural Development, Imaging Techniques, Industrial Collaborations, Biotechnology Commercialization, giving students a comprehensive understanding of the latest developments in the field. The camp commenced with an orientation session that introduced participants to the University of Melbourne's research environment. This was followed by an interactive session with senior FoS of University

of Melbourne, and an overview of the week's academic schedule, setting the stage for a stimulating series of lectures and discussions.

The department had organised a one-day awareness program on honey beekeeping on 5th August 2025 for First- and Second- Year Biotechnology and Blended Bioscience students at Modern College of Arts, Science and Commerce Shivajinagar, Pune -05. The program was coordinated and organised by Dr. Kavita Hadawale (Assistant Professor, Department of Biotechnology) in the presence of the dignitaries, including the Dr. Shubhangi Puranik (Vice -Principal, P.G. Section), Dr. Rama Phadke (Head of the Biotechnology Department), Dr. P. S. Kudnar (Professor of Zoology Department), Mr. Rahul Kale (Beekeeping Resource Person, CBRTI, Pune), and Dr. Sharad Goswami and other faculties of Department of Biotechnology. The active and enthusiastic participation of around 100 students, made it a truly engaging and learning experience. This Program was funded by Central Bee Research Training Institute (CBRTI), Khadi Village Industries Commission (KVIC), Government of India.

On 25th September 2025, as a second activity under the MoU, Homeopathic Medical College was organized at Department of Biotechnology, Modern College, Shivajinagar for staff members of Lokmanya Homeopathic Medical College and Hospital, Chinchwad.

Staff members reached the Department at 11.30 am. They were welcomed by Dr. Rama Phadke, HoD along with UG and PG coordinators and other staff members of the Biotechnology department. After brief introduction of staff members from both Colleges, there was an insightful power point presentation on Biotechnology as a subject field and as a well established Department accomplishing 20 years by Head. They visited labs at the department including tissue culture labs. Elaborate and insightful discussions were transpired regarding Biotechnology, Homeopathy, collaborations in research, challenges faced as new budding researchers in homeopathy, working on human subjects, education in medicine and biotechnology etc.

The Department of Biotechnology has also organized several guest lectures and talks from different fields of Science like Pharmacy, Industrial processes, Patents. Eminent Scientists from different research institutes have come to deliver

their guest talk in the department especially for B.Sc. Biotechnology and Blended students. The students also attended a few lectures organized by Savitribai Phule Pune University departments under various schemes.

The list of Events and guest lecturers organized by the department in the year is as follows:

Sr. No. - Day and Date - Name of the Guest lecturer - Topic

1. **26th July 2025 - Mr. Kartik Adake**, Assistant Professor St. Xaviers College, Mumbai – Career Advancement in Digital Age: Mastering LinkedIn and CV Building
2. **19th July 2025, - Dr. Manisha Puranik**, Assistant Professor at SBL Centre of Sanskrit and Indological Studies, Tilak Maharashtra Vidyapeeth, Pune – Introduction and Orientation of IKS
3. **6th August 2025 – Dr. Manisha Puranik**, Assistant Professor at SBL Centre of Sanskrit and Indological Studies, Tilak Maharashtra Vidyapeeth, Pune. – Significance of IKS in Biology
4. **29th August 2025, – Dr. Sneha Sagarkar**, Scientist D from D.Y Patil Medical College hospital and Research centre – Fundamentals of Epigenetics
5. **23rd December 2025, – Dr. Sachin Kote –** Careers in Biotechnology

Every year our department organises several educational visits for both UG and PG classes. The list of educational visits is as follows:

Sr. No. – Day and Date – Participation

1. 2nd Jan 2026 – Biodiversity park Mahabaleshwar for SY Blended and TY Blended students
2. 25th Feb 2026 – Central Bee Research Training Institute, Shivajinagar for FY Biotechnology students
3. 7th March 2026 – MSc I Biotechnology and TY Blended to Chitale Foods and KF Bioplant.

Like every year Dr. Kavita Hadavale from the department organized two batches of workshops entitled “Animal Models in Developmental Biology” in collaboration with the Department of Zoology. It was a hands-on practical workshop where students learned the life cycles of many model organisms and their maintenance.

Achievements of staff members:

1. Dr. Rama Phadke:

1. Completed three days Faculty Development program “From crises to Catalysts for a sustainable tomorrow organized by MSFDA

and Ecological Society from 11th to 13th November 2025.

2. Visited LSFPEF’s Lokmanya Homeopathic Medical College, Chinchwad along with HOD and UG coordinator under the MoU signed with the college to discuss various activities to be conducted for students and staff members from both the colleges to carry out interdisciplinary activities in the field of Biotechnology and Homeopathy.
2. **Dr. Sharad Goswami:** 1. Participated in the Two-Day International Conference on Interdisciplinary Research Approaches in Life Sciences (IRALS) organized by Shardabai Pawar Mahila Arts, Commerce and Science College, Baramati on 24th and 25th February 2026.
3. **Dr. Radhika Velankar :**
 1. Completed three days Faculty Development program “From crises to Catalysts for a sustainable tomorrow organized by MSFDA and Ecological Society from 11th to 13th November 2025.
 2. Completed the NEP 2020 Orientation & Sensitization Programme under Malaviya Mission Teacher Training Programme (MMTTP) of Ministry of Education, Government of India organized by e (MMTTC, SRCC) from 16th December 2025 to 24th December 2025.
 3. Participated in the Two-Day International Conference on Interdisciplinary Research Approaches in Life Sciences (IRALS) organized by Shardabai Pawar Mahila Arts, Commerce and Science College, Baramati on 24th and 25th February 2026.
 4. Successfully participated in the two-day hands-on workshop entitled “Plant Gene Expression Analysis” organized by the Department of Botany, Savitribai Phule Pune University, Pune-7 on 13th and 14th March 2026.
 5. Worked as a departmental coordinator for India German Exchange program organized by Department of Biotechnology and Department of German from 1st to 10th December 2025.
 6. Visited LSFPEF’s Lokmanya Homeopathic Medical College, Chinchwad along with HOD and UG coordinator under the MoU signed with the college to discuss various activities to be conducted for students and staff members from both the colleges to carry out interdisciplinary

activities in the field of Biotechnology and Homeopathy.

4. **Dr. Sukhada Akole** : 1. Participated in two day international conference on interdisciplinary research approach in life sciences
5. **Dr. Mukta Nagpurkar** : 1. Conducted Orientation lectures for SY and TY students regarding field project and research project in current semester
2. Worked as a Faculty coordinator in Prajatantra 2025 and one team from Sy BSc Biotechnology participated in competition
3. Organized two lecturers of IKS expert on generic IKS as well as IKS for biology for Fy and Sy students from Biotechnology and Blended Bioscience respectively in association with IKS committee
4. Visited LSFPEF's Lokmanya Homoeopathic Medical College, Chinchwad along with HoD and PG Coordinator under MoU signed with Homoeopathic Medical College, to discuss various activities to be conducted for students and staff from both institutes to contribute to good research in the field of Biotechnology and Homoeopathy and develop good skills in students from both the fields
5. Delivered a lecture on 'Introduction to Research Methodology and Scientific Writing', at LSFPEF's Lokmanya Homoeopathic Medical College, Chinchwad for staff and interns of homoeopathy medical college
6. Developed E content on two modules Vedic literature and Upanishada from syllabus of Generic IKS in MOOC course on Generic IKS for first year NEP students from Modern College, Shivajinagar, Pune

(2025-26 Term 2) -

1. Attended National Symposium on Chronobiology, scheduled to be held on 7-8 November 2025 at SPM's Prin. B. V. Bhide Foundation for Research, Innovation and Incubation, Pune.
2. Attended online International conference on Sustainable and Indigenous Technologies and Cultures (Multidisciplinary) - 2025 (ICIT - 2025) on 2nd and 3rd December 2025 at St. Thomas College (Autonomous), Thrissur, Kerala
3. Participated in the National Conference on "Industrial Trends in Pharmaceutical Sciences: From Laboratory to Market" held on 7

February 2026 (Online Mode), organized by SPM's Prin. B. V. Bhide Foundation for Research, Innovation and Incubation.

4. Actively participated and successfully completed Capacity Building Program for Teachers on Indian Knowledge System at MMTTC, HRDC, Savitribai Phule Pune University, Pune

23rd February - 28th February 2026

5. Attended online National Seminar on Indian Knowledge System (IKS: Integrating India's Civilizational Wisdom into Contemporary Education on 1st & 2nd March, 2026 (hybrid mode) Organized by Department of Teacher Education Vikram Dev University, Jeypore, Koraput, Odisha
6. Attended National Conference on Indian Knowledge System: Science And Technology on 7th March 2026 at IISER Pune
7. Invited as an External Examiner in the Subject of Biotechnology, Experiments in Environment Biotechnology SEE - Oct Nov 2025 B.Sc Biotechnology (Third Year) on 12/10/2025 and 13/10/2025 at Sir Parashurambhau College (Empowered Autonomous)
8. Invited as an External Examiner in the Subject of Biotechnology, Experiments in PTC and Proteomics SEE - MAR- APR 2026 B.Sc. Biotechnology (Third Year) on 23/03/2025 at Sir Parashurambhau College (Empowered Autonomous)
9. The research project on Plant diversity analysis is selected under the SEED money scheme for the year 2025-26.
10. Participated in paper setting activities for common exam conducted by University of Melbourne for Biology course in BSc Blended Bioscience
11. Actively participated in designing and implementation of German visit program at Department from 3rd December to 9th December 2025

7. Dr. Kavita Hadavale :

1. Organised Hands-on workshop (9-19th December 2026) on "Animal models in Developmental biology".
2. Active participation in German students Exchange Program

3. Organized guest lecture of Dr. Sachin Kote for B.Sc. Blended, B. Sc. Biotech and M.Sc. Biotech students on 23rd December 2026.
4. Worked as Co-ordinator of Poster and Model making competition of Biotech Fest 2025-26.
5. Guided project students for Poster presentation in International conference organised by MIT ADT University, Pune.
6. Attended ANRF supported National symposium on model systems in biomedical research at S.P.Pune University, Pune
7. Organised student's visit at Central Bee Research and Training Institute, Shivajinagar, Pune-05.
8. Invited as an External examiner at Abasaheb Garware college on 16-20th March 2026.

8. Ms. Nikita Dagade:

1. Registered for PhD in botany (SPPU, Pune).
2. Completed seven days FDP on generative Ai.
3. The research project on Plant diversity analysis is selected under the SEED money scheme for the year 2025-26.
4. Participated in paper setting activities for a common exam conducted by University of Melbourne for Biology course.
5. Completed the NEP 2020 Orientation & Sensitization Programme under Malaviya Mission Teacher Training Programme (MMTTP) of Ministry of Education, Government of India organized by e (MMTTC, SRCC) from December 16, 2025 to December 24, 2025.
6. Completed a workshop on Modern analytical techniques under DBT builder organized by Modern college, Ganeshkhind. 7. Participated in the Two-Day International Conference on Interdisciplinary Research Approaches in Life Sciences (IRALS).
7. Successfully participated in the two-day hands-on workshop entitled "Plant Gene Expression Analysis" organized by the Department of Botany, Savitribai Phule Pune University, Pune-7.

9. Ms. Mitali Dandage:

1. Published research paper on "Development and characterization of bioplastic based on chitosan synthesis from mierspenaeopsis Hardwickii shells" in International Research Journal of Engineering and Technology (IRJET).

2. Published Review Article on Study of Raphides in International journal.
3. Published Article on "Proteins: The hidden pillar of healthy life" in Navarashtra Newspaper and digital platform.
4. Completed Molecular Docking Certification course on Biogrademy 5) Participated in webinar on "Tools and Techniques in Cancer Biology" organized by Merck Innovation Lab-Bangalore
6. Participated in One-day international Symposium Biowaves 2026 Conducted by St. Xaviers College Mumbai
7. Conducted 3-Day Intercollegiate Animal Cell Culture Workshop
8. Conducted Online Lecture on Introduction to Animal Cell Culture for DBJ College students
9. Completed Animal Cell Culture Workshop conducted by GeneVarsity
10. Guided students for the YSS project and won first Prize in the UG category.
11. Organized a guest lecture on "Career Advancement in Digital Age: Mastering LinkedIn and CV Building"
12. Organized a visit to CSAIF laboratory for T.Y.BSc. Nanotechnology students
13. Worked as organizing committee member at college level Avishkar Research competition
14. Participated in a visit organized at KF Bioplants for German Students Exchange Program.

10. Ms. Madhura Palshikar :

1. Published a review paper in International Journal of modernisation in engineering technology and science.
2. 'Research project based on Cytotoxicity assessment was selected under SEED money scheme 2025-26.
3. 'Completed the NEP 2020 Orientation & Sensitization Programme under Malaviya Mission Teacher Training Programme (MMTTP) of Ministry of Education, Government of India organized by (MMTTC, SRCC).

11. Dr. Akanksha Gupta :

1. Completed the NEP 2020 Orientation & Sensitization Programme under Malaviya Mission Teacher Training Programme (MMTTP) of Ministry of Education, Government of India organized by e (MMTTC,

SRCC) from January 12, 2026 to January 20, 2026.

2. Attended a workshop on Modern analytical techniques under DBT builder organized by Modern college, Ganeshkhind.

12. Dr. Ruchita Khare :

Successfully completed NEP 2020 Orientation and Sensitisation Program under Malviya Mission Teacher Training Program (MMTTP) of Ministry of Education, Government of India organised by MMTC, SRCC from December 16, 2025 to December 24, 2025

Our one of the students Ms. Nabhangi Deskar has won the “ Best Students’ Trophy” in the PG section.

- Dr. Rama Phadke
Head, Dept. of Biotechnology

The academic, research, co-curricular and extracurricular activities were conducted by faculty and students of the Botany department as discussed in the term end meeting held for academic year 2025-26. The activities and achievements for the academic year 2025-26 are as follows.

Admission process

Faculty members under the guidance of Head of the Department counseled students during the admission process for FYBSc students. They explained the framework and guided them in choosing the combination of subjects.

Academic activities

- Excursion tours were successfully conducted at Amboli Malvan for TYBSc students from 15th to 18th February 2026.
- Field visit to Lakaki lake was conducted for the students of SYBSc on 20th February 2026
- Board of studies meeting was held on 20th March 2026 to approve the syllabus of TYBSc Botany (2024 Pattern), fourth year honors B.Sc honors, fourth year honors B.Sc honors and research and MSc I as per NEP framework.
- Students of TYBSc were given OJT at various institutions and have completed the OJT successfully
- Students of M.Sc. Part 2 attended a Multi District Environment Conference on Circular

Economy conducted by Rotary Club conducted on 14th and 15th March 2026

- Dr. Ravisha Sawant and Mrs. Poonam Nagarkar attended a two day workshop on “Teaching Plant Diversity in Higher Education Institutions” on 05th and 06th February 2026.
- Dr. Prachi Pimpalgaonkar attended 1 day workshop on “Air Quality Index (AQI)” on 6 February 2026
- Dr. Prachi Pimpalgaonkar attended 3 days workshop on “Landscape Ecology” on 27 to 29 March 2026
- Dr. Prachi Pimpalgaonkar attended 1 day workshop on “Tree identification: Cultivation, Conservation and Utilization on 31 March 2026

Research activities

- Dr. Rajkumar Barmukh published two research papers in international journals.
- Dr. U. R. Wayase and Dr. R. B. Barmukh were sanctioned an Indian patent for ‘Solar powered indoor air purification device using plants and algae’.

Co-curricular activities

- Poster and model competition was conducted for the students of FYBSc students on 7th January 2026.
- Marigold activity which was based on topics related to Ayurveda, Fruit and vegetable preservation, Botany related art and Horticulture was conducted for SYBSc and TYBSc students on 14th February 2026.

Extra-curricular activities/ or Extension Activity- Nil

Achievements

- Dr. Ravisha Sawant worked as an Editor for the Book “Advances in Horticulture: Crop Production, Sustainable Practices and Innovative technologies”, Iterative International Publications
- Dr. Prachi Pimpalgaonkar conducted ‘Tree Walk at Nakshtavan’, Pimpale Saudagar on 6 & 7 February 2026
- Dr. Prachi Pimpalgaonkar worked as Judge for Best Out of Waste competition on 21 February 2026 organized by Poonam Ecovision.
- Dr. Prachi Pimpalgaonkar attended Wild Tuber festival on 15 February 2026 at Shahaji College, Kolhapur
- Dr. Prachi Pimpalgaonkar conducted “Floristic Walk” on 14 March 2026 with Jeevitnadi.

- Dr. Prachi Pimpalgaonkar wrote following popular article in news paper and magazine
- ग्रीष्मातील दाह शमावणारी रानफळे, अग्रोवन, गुरुवार ५ मार्च २०२६
- रानभाज्या, वनोपज आणि आदिवासी महिलांचे अतूट नाते, वनराई, जानेवारी २०२६
- अद्भुत अनोखी बुरशी, महाराष्ट्र टाइम्स, १८ आणि १९ मार्च २०२६

- Prof. Dr. Neeta Patil
Head, Department of Botany

- The Chemistry Department is one of the biggest departments in the college having about one thousand junior wing students, five hundred U.G. students and hundred P.G. students & 2 Research students. Under the leadership of Dr. H. K. Gaikwad, Head, Department of Chemistry the department of chemistry has established a new research laboratory.
- The college has received the DST-FIST Scheme in 2019 in terms of Rs. 1.3 crore funds for development of instrumentation facility for Research and PG students. Under the valuable guidance of the college administration, the “Central Sophisticated Instrumentation Facility” of the college is created at the Department of Chemistry. This well-equipped laboratory is fully functional with high end analytical instruments like GC, HPLC, IR, UV, UV-DRS spectrophotometers. Definitely with the utilization of this facility the research quality of the PG and Ph. D students is going to be enhanced.
- In April 2022, a committee of Savitribai Phule Pune University visited the Chemistry Department on our application for a Recognised Ph.D Research Centre in Chemistry. After approval by Savitribai Phule Pune University, the Ph.D. in Chemistry course has started from the academic year 2023-2024.

Teachers' Achievements

Dr Harsh K. Gaikwad

Professor and Head of the Department

1. Promoted as a ‘Professor in Chemistry’ under Career Advancement Scheme in June, 2025.
2. Worked as a Chairman, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
3. Published a patent on the synthesis of Chiral α Amino Carbonyl Derivative on 19/03/2026
4. Published a book on “Role of AI in Drug Discovery or in Chemistry in February 2026

Dr. Sachin S. Sakate

1. Promoted as a ‘Professor in Chemistry’ under Career Advancement Scheme in June 2025
2. Worked as a Co-ordinator of Technical Coordination Committee of ‘Central Sophisticated Analytical Instrumentation Facility’ (CSAIF) of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
3. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
4. Worked as a Research Coordinator and Vice-Principal (Science).
5. Organized a Laboratory Safety Workshop for UG and PG students sponsored by SPPU on 27/03/2026
6. Guided B. Sc Chemistry students for OJT and Community engagement projects (T. Y. BSc & S.Y.BSc)
7. Guided PG students for Research projects.

Research Papers Published:

1. Temperature dependent glycine-oxalate assisted synthesis of CuO nanocrystallites for catalytic reduction of 4-nitrophenol in water, S. K. Pardeshi J. S. Patil, T. M. Jori, M. D. Babar, S. S. Sakate and R. M. Jagtap *Discover Chemistry 2,277,2026. (*Springer-Nature*)
2. Recent Progress in Photocatalytic Degradation of Antibiotics: Materials, Mechanisms, and Environmental Impact Mohini Sakhare, Dr. Sharda E. Kondawar*, Sachin S. Sakate* Chemistry Select, 2026 Accepted

Prof. Pratibha B. Suryavanshi

1. Published a patent on the synthesis of Chiral β Amino Carbonyl Derivative on 19/03/2026
2. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
3. Worked as a U.G. Coordinator for B. Sc Chemistry Course.
4. Completed a 10-Day Faculty Development Program (FDP) on 'Emotional Intelligence in Teaching and Learning' in June 2025
5. Worked as a Member of NSS and Science Association Committees of *P.E.S. Modern*
6. Guided PG student for Research project.
7. Guided B. Sc Chemistry students for OJT and Community engagement projects (T. Y. BSc & S.Y.BSc)
8. Presented a research paper in oral mode entitled "Synthesis of Zr Doped WO_3 Nanostructures By Chemical Bath Deposition Method for Enhanced Energy Storage Application" in the Inter National Conference on 21st July 2025 organized by MIT Pune

Dr. Rohidas M. Jagtap

1. Promoted as a 'Professor in Chemistry' under Career Advancement Scheme in February, 2026.
2. Appointed as an Editorial Board Member of Springer Nature Journal "Scientific Reports" in September 2025.
3. Worked as COE and Vice- Principal
4. Guided B. Sc Chemistry students for OJT and Community engagement projects (T. Y. BSc & S.Y.BSc)
5. Guided PG student for Research project.
6. Completed a minor research project on 'Glycine and oxalate assisted fabrication of CuO nanoparticles for catalytic application towards one pot synthesis of bis-1,3,4-thiadiazolyl amines' funded under seed-money project of Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune 5 (2023-2025).

Research Papers Published:

1. Temperature dependent glycine-oxalate assisted synthesis of CuO nanocrystallites for catalytic reduction of 4-nitrophenol in water, S. K. Pardeshi J. S. Patil, T. M. Jori, M. D. Babar, S. S. Sakate and R. M. Jagtap*

Discover Chemistry 2,277,2026. (*Springer-Nature*)

2. Electrochemical performance enhancement of lanthanum nickelate by Sr doping for supercapacitor application, BP Patil, RM Jagtap, SK Pardeshi, Discover Electrochemistry 2 (1), 19, 2025. (*Springer-Nature*)
3. Delivered an Online invited talk on "Career Opportunities in Chemistry" at Aamdar Shashikant Shinde Mahavidyalay, Medha, Satara, Maharashtra - 415 012 on 19th August, 2025.
4. Attended UGC-sponsored One-day Conference – "VIKAS 2025 – Western Zone: Venturing into Industry Knowledge, Apprenticeship and Skilling" at University of Mumbai, on 6th June 2025.

Prof. Arun Gawande

1. Patent published on 'SUBSTITUTED 1,4-DISUBSTITUTED 1,2,3-TRIAZOLE-LINKED HETEROARYL CHALCONE COMPOUNDS AS ANTIINFLAMMATORY AGENTS' dated on 06-03-2026
2. 10-Day Faculty Development Program (FDP) on 'Emotional Intelligence in Teaching and Learning' from 28th July 2025 to 7th August 2025
3. PhD course work competed on 'Two credit course work in Research and Publication Ethics' from 18th Aug. 2025 to 23rd Sep. 2025
4. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
5. Guided B. Sc Chemistry students for OJT and Community engagement projects (T. Y. BSc & S.Y.BSc)
6. Research Paper Published on Biological Evaluation and Molecular Docking Study of Thiophene-Chalcone Tethered 1,2,3-Triazoles as Potential COX-2 Inhibitors

Prof. Lalita Tushar Bhirud

1. Presented Oral presentation on "Facile Synthesis and Characterization of Copper Coordination Polymers: Exploring their Adsorption Properties of Methylene Blue Dye" on 26th and 27th February 2026 at 32nd Memorial Conference at Department of Chemistry, Savitribai Phule Pune University, Pune.

2. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
3. Guided PG student for Research project.

Prof. Amol S. Warangule

1. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
2. Worked as a Member of the NSS Committee of *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
3. Worked as LMS Co-ordinator of the Department of Chemistry.
4. Guided B. Sc Chemistry students for OJT and Community engagement projects (T. Y. BSc & S.Y.BSc)
5. Conducted a Chemiad Exam for F.Y.BSc. students organized by Chemistry Department, SPPU
6. Attended National Conference on Recent Advances in Chemical Science organized by S.P. College in February 2026

Prof. Manisha Kashid

1. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
2. Worked as a Member of the NSS Committee of *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
3. Guided PG students for Research projects.

Prof. Snehal Sawant

1. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
2. Guided B. Sc Chemistry students for OJT and Community engagement projects (T. Y. BSc & S.Y.BSc)

Prof. Tejswini Manolikar

1. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.

2. Guided B. Sc Chemistry students for OJT and Community engagement projects (T. Y. BSc & S.Y.BSc)

Prof. Vikram Bhumkar

1. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
2. Guided B. Sc Chemistry students for OJT and Community engagement projects (T. Y. BSc & S.Y.BSc)
3. Guided PG students for Research projects.

Prof. Archana Khutwad

1. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
2. Guided B. Sc Chemistry students for OJT and Community engagement projects (T. Y. BSc & S.Y.BSc)

Prof. Sonali Lokhande

1. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
2. Guided PG students for Research project.

Prof. Akash Suroshe

1. Worked as a Member, Board of Studies in Chemistry of the *P.E.S. Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)*, Shivajinagar, Pune 5.
2. Conducted a Chemiad Exam for F.Y.BSc. students organized by Chemistry Department, SPPU
3. Guided PG students for Research project.
4. Worked as External Reviewer for F.Y.BSc. Blended Course in Biotech Department.

Students' Activities

- **Sandya Sonawane MSc II (Analytical Chemistry) academic year 2024-25 qualified CSIR-UGC NET with AIR 40 in June 2025**

CHEMIAD - 2026

CHEMIAD is an annual university-level chemistry examination organized by the Department of Chemistry, Savitribai Phule Pune University (SPPU), with the objective of enhancing conceptual understanding among F.Y.B.Sc students. The examination is open

to students from SPPU-affiliated colleges and was conducted on 1 March 2026.

A total of 40 students from our Chemistry Department participated in the examination, and all students received certificates of participation. Students securing a minimum of 35% marks are considered qualified, while meritorious students are awarded cash prizes and felicitated by the university. CHEMIAD plays a vital role in fostering analytical thinking, logical reasoning, and problem-solving abilities among students. The event was efficiently coordinated by Prof. Amol S. Warangule and Prof. Akash Suroshe.

Visit to the Central Instrumentation Facility, Department of Chemistry, SPPU, Pune

Department of Chemistry, MCASC, Pune - 05 arranged a visit of M.Sc. I (Analytical/Organic Chemistry) and M.Sc. II (Analytical Chemistry) students to Central Instrumentation Facility, SPPU, Pune on 12th August 2025.

Science Exhibition (Poster and Exhibit Presentation)

Centre for Science Education and Communication, Savitribai Phule Pune University, Pune had organised a science exhibition (poster and exhibit presentation) on 28th February 2026, On the occasion of Science Day. M.Sc. I (Analytical and Organic) and M.Sc. II (Analytical chemistry) students participated in the exhibition and presented posters and exhibits on the allotted topics.

- Mansi, M.Sc. II (analytical Chemistry) student has participated in Prof. S. F. Patil Lecture Competition on 24th February 2026, organized by Dr. D. Y. Patil Arts, Commerce and Science College, Pimpri, Pune in association with Prof. H. J. Arnikar Trust, Pune. She has presented a lecture on "Role of Chemistry in Addressing Global Challenges"

Laboratory Safety Workshop

Department of Chemistry, MCASC, Pune - 5 organized a laboratory Safety Workshop on 27th March 2026 for T.Y.B.Sc. (Chemistry) and M.Sc. (Chemistry) students

- Dr. Harsh Gaikwad
Head, Dept. of Chemistry

Department of Computer Science

At the Department of Computer Science, we strongly believe in achieving excellence in everything we do. We are at par with the changing Technology in terms of infrastructure and knowledge. Realizing the Industry demand, we put in constant efforts in molding futuristic Technologists today. Our Alumni are found holding important positions in leading organizations across the globe.

We offer UG and PG courses in Computer Science, Computer Application and Data Science. The undergraduate courses conducted by the Department are B.Sc. (Computer Science), BCA (Science) and B.Sc. Data Science. Admission to these courses is on the basis of their performance at HSC. At the Postgraduate level their performance at the entrance examination is the criteria for admission to M.Sc. (Computer Science) and M.Sc. (Computer Application) courses.

The faculty members are well qualified, dedicated, focused and highly motivated. They work consistently to take the Department forward. Many staff members have published several books which are widely used by all Computer Science students and also hold positions in several college and University level committees including Board of Studies, syllabi revision committees, paper setting and evaluation panels etc. The Department has well-furnished classrooms and state-of-the-art laboratories.

We have a dedicated team of IT Experts, Alumni and non teaching staff. The active and highly qualified team of Faculty members spare no efforts to keep the students well informed and updated with current trends in Technology. The students are also reciprocating by their high achievements in academics, extra curricular activities and Placements.

The Department gives quality education to students as well as works for its overall development. Several curricular and co-curricular activities are organized to develop the overall personality of the students. The Department also encourages students to enroll in NCC/NSS and also participate in various competitions organized by other Departments in the college and other Institutions.

The students of the Department are in high demand by the IT industry due to their strong academic foundation combined with excellent technical skills. The Department puts in special efforts for the Placement activity for undergraduate as well as postgraduate students. We conduct various activities throughout the year to make the students Industry-ready. These include Soft skills training, technical and aptitude test preparations, seminars by leading IT experts, and also provide Project mentorship.

Several known IT companies conduct recruitment drives every year. To name a few are Tech Mahindra, Quickheal, TCS, CapGemini, Cognizant, Omniscent, Harbinger Systems, Spring CT.

We are proud that the students opt for our centre with highest priority. As a result, the students of Modern College, Shivajinagar, Pune-5 are at the forefront in the IT field. During their graduate and postgraduate studies they undertake the projects which are relevant to the current Industry needs. These projects have helped students to apply their theoretical knowledge to real life situations. Through practical demonstrations, Guest Lectures, Group Discussions etc., we bring the latest in computer technology to our students. Co-curricular activities sharpen their minds and other skills that help in overall development.

Salient Features of the Department

- Established in 1986 Pioneer in the field of Computer Science
- Well equipped Lab with ultra modern facilities
- Highly experienced, qualified and motivated staff
- Wi-Fi enabled department
- Strong and active alumni support
- ICT enabled teaching learning infrastructure with digitally equipped classrooms
- More than 80% placement with active placement cell

Activities conducted every year:

- Kartikeya Rindani Intercollegiate Programming and Quiz Contest (20th Feb - 22nd March 2026)
- R.M. Marathe Programming Competition (11th January 2026)
- Github Workshop (10th September 2025)
- Placement Activity

- Seminars
- Workshop
- Group Discussion
- Mock Interview
- On-line Admission process for all the courses
- Conducting M.Sc. (CS) and M.Sc. (CA) Entrance Examination at Mass Level
- Student/Career Counseling
- “Zaroka” - The Desktop article column

Overview of Major activities:

● **Kartikeya Rindani Scholarship and Competitions**

This was the 16th year of Kartikeya Rindani Scholarship and Competitions. Kartikeya Rindani Intercollegiate Competitions encompass a variety of activities designed to enhance students' academic, technical, and creative skills. The programming competition focused on developing problem-solving abilities, which are essential for computer science students, while the quiz competition helped students evaluate their general knowledge and awareness of current trends in the field of Information Technology. The seminar competition encouraged students to gain in-depth knowledge of specific subjects and present their ideas effectively, thereby improving their communication and presentation skills, which are crucial for business communication and research. The poster competition provided a platform for students to creatively express their ideas on diverse topics, including those beyond their curriculum, and is valuable for research poster presentations. The project competition endorsed students to implement innovative ideas through software development, giving them practical experience and helping them identify gaps in their work. The debate competition promoted constructive discussion on emerging IT topics such as Artificial Intelligence and Machine Learning, enabling students to analyze multiple perspectives. Overall, these competitions collectively contributed to the holistic development of students by fostering technical expertise, creativity, communication skills, and critical thinking. Scholarships worth Rs. 2,00,000 were given to deserving students. Our T.Y.B.Sc. CS students, Ajay Kumavat, Shweta Avhad and Krutika Dhake developed a website for KR

Competitions which handled student registration, competition attendance and certificate generation. Harshal and Nisha worked on the Quiz Score Board application.

- **R M Marathe Programming Contest** RM Marathe Competition was conducted on 11th Jan 2026. About 80 students from UG participated in this C Programming Competition. Prof. Pushpalata Gorade worked as the Coordinator of this Workshop. Winners of RM Marathe Competition, Mr. Shivprasad Sonawane, F.Y.B.Sc. CS and Ms. Trishakumari Sah, S.Y.B.Sc. CS.

- **GitHub Copilot Workshop**

The GitHub Copilot Workshop was conducted on 10th September 2025 by our esteemed alumna, Ms. Dhanashree Chavan, who is currently working at GitHub. The workshop aimed to familiarize participants with the features and practical applications of GitHub Copilot, an AI-powered coding assistant that enhances programming efficiency and productivity. Around 80 students and 10 staff members actively participated in the session, gaining valuable insights into modern coding practices and tools used in the software industry. The Workshop was conducted with the Department of Computer Science. Dr. Kalyani Salla coordinated the Workshop.

Ms. Dhanashree Chavan from Github conducting Github Copilot Workshop

- **Seminar on Artificial Intelligence**

A session was conducted on '**Application of Artificial Intelligence in Science**' on 24th February 2026 by Dr. Parikshit Mahalle, Dean, Research, VIT College, Pune. The session was organized by the Science Association along with the Department of Computer Science.

Dr. Mahalle commenced the session with the role of Artificial Intelligence, Data Science in day to day life. He discussed the advances in Generative AI and and Agentic AI. Real world applications of Artificial Intelligence such as self-driven cars, healthcare, education, finance, retail, transportation, manufacturing, agriculture, entertainment, smart cities, Defence and Security were discussed.

- **Seminar by Alumni**

Our Alumna, Mr. Sushant Paundrik from LTI Mindtree conducted sessions on .NET Framework for M.Sc. Computer Science and M.Sc. Computer Application students.

- **Industry visit**

An Industry visit to PHN Technologies was arranged on 27th February 2026. About 110 students and 6 Faculty members. The company is revolutionizing education by delivering comprehensive, industry-driven learning solutions. PHN Technology was established to bridge the gap between traditional education and industry requirements, ensuring students gain practical, job-ready skills. Their solutions-driven approach ensures that students are equipped with the right skills, knowledge and exposure to thrive in a rapidly advancing world of Artificial Intelligence and Robotics. The Industry visit was coordinated by Placement Coordinator, Prof. Manisha Suryawanshi.

- **Seminars by Faculty Members**

Prof. S.S. Deshmukh, Vice-Principal and Head, Department of Computer Sc. conducted guidance sessions for our M.Sc. Computer Science and M.Sc. Computer Application students undergoing Industrial Training. Placement Co-ordinator Prof. Mrs. Manisha Suryawanshi conducted Seminar on 'Placement Guidance and Career Opportunities'

- ❖ **Activities and support from the Alumni**

- Past students have supported in placement of current batch students in the reputed IT Industries and in offering training programs
- Project guidance is made available from Alumni to the students in the form of lectures, project guidance and by conducting counseling sessions
- Group Discussion and Seminars Group discussion sessions of the present students were arranged and seminar sessions of past students are arranged on every Saturday on different topics.
- Mock Interviews were conducted by the past students who are working in reputed IT Industries for the current batch students to face the challenges of present competitive world and to make them mentally prepared for the competition.

- ❖ **Special achievement of Teaching and Non Teaching staff members:**

Prof. S. S. Deshmukh

1. Worked as a Member of Technical Committee formed for conduction of Entrance Exam by

CET cell for BCA/BBA/ B.Sc. Hotel Management.

2. Working as a member of Academic Council in New Arts, Commerce and Science College (Autonomous), Ahmednagar.
3. Working as a member of Academic Council in Tuljaram Chaturchand College, Baramati.
4. Working as a Member of 'Observer Committee' of Autonomy implementation in Indira College of Science and Commerce, Tathawade, Pune.
5. Worked as Chairperson and Advisor for conduction of Smart India Hackathon in Department of Computer Science

Prof. Manisha Suryawanshi

1. Registered for Ph.D. at MIT, World Peace University
2. Organized interactive sessions with alumni for UG and PG students
3. Worked as advisor for conduction of Smart India Hackathon conducted by the Department of Computer Science
4. Guided students for Avishkar Competition where 2 Groups were selected for next level(Zonal)
5. Guided students for Smart India Hackathon Competition where one Group was selected for next level

Prof. Sangita Raut

1. Motivated and Guided F.Y.B.Sc. Computer Science students for Avishkar Competition and Smart India Hackathon Competition

Prof. Dr. Shilpa Dange

1. Worked as Coordinator in Organizing Smart India Internal Hackathon 2025 first time in our college.Total 21 teams participated with 126 students. Out of these 7 teams got shortlisted for the next national round.
2. Guided two projects for Avishkar. One projects received First rank under UG section at college level and selected for zonal level.

Prof. Dr. Kalyani Salla

1. Worked as a member of BoS in Computer Application for RM College
2. Research paper entitled 'LSB Steganography: A survey of techniques' accepted for publication in International Journal of Data Security
3. Organized Github workshop by Ms. Dhanashri Chavan, Senior Developer Advocate in our

Department. 120+students participated and benefited

4. Guided students for Avishkar and Smart India Hackathon. Group of M.Sc. Computer Application students working on AgroYugin has been shortlisted for next round

Prof. Sheetal Patil

1. Appointed as LIC member by SPPU for New College Permission System (NCPS) at Audyogik Shikshan Mandal's College Of Commerce, Science and Information Technology, Pune.

Prof. Trupti Gohad

1. Registered for Ph.D. in Computer Science in MIT, World Peace University

Prof. Meghmala Patil

1. Organized a Smart India Internal Hackathon 2025 first time in our college.Total 21 teams participated with 126 students. Out of these 7 teams got shortlisted for the next national round.
2. Guided three projects for Avishkar .Two projects received First and Second rank under PG section at college level and selected for zonal level.
3. Guided two projects "AluminiSetu "and "Viashield "for Smart India Hackathon.Both selected for next round.

Prof. Priyanka Shahaji Jadhav.

1. Completed Seven Days National Level FDP on The Art and Science of Teaching: Tools, Trends, and Techniques organised by IOT.
 2. Guided students in Avishkar competition. 2 projects selected at zonal level.

Prof. Ankit Bhardwaj

1. New Appointment in the Department of Computer Science
2. Completed Seven Days National Level FDP on "The Art and Science of Teaching: Tools, Trends, and Techniques" organised by IOT.

Prof. Harshali More

1. New Appointment in the Department of Computer Science.
2. Guided one project "ChangaHealth" for Smart India Internal Hackathon 2025, which took place for the first time in the Computer Science Department. The same team got shortlisted for the next round.

- Completed Seven Days National Level FDP on "The Art and Science of Teaching: Tools, Trends, and Techniques" organised by IOT.
- Complete Seven days FDP on Gen -AI by Excelr
- Worked as member of Organizing Committee for Smart India Hackathon

Prof. Sanika Surwase

- New Appointment in Department of Computer Science
- Completed Seven Days National Level FDP on "The Art and Science of Teaching: Tools, Trends, and Techniques" organised by IOT.

Student Achievements

Our students have actively participated at State, National and International Events and Competitions and won prestigious accolades.

❖ **Research Profile:**

There has been a rise in Ph.D., M.Phil., and NET/SET qualified staff members. Current Research publication details are as follows:

- Ph.D. Awarded: 2, M.Phil. Awarded: 5
- Ph.D. Pursuing: 6
- NET/SET qualified: 8
- Total Research papers published: 38
- Books published: 12
- Number of Citations in all: 30
- Academic Publications: Text Books: 30

❖ **Placement service provided to the students:**

The Department of Computer Science has a Placement Cell and runs placement activity through a Placement Cell for Post-Graduate Students and Under-Graduate Students. Prof. Manisha Suryawanshi has been working as a Placement Co-ordinator and Chairperson of the Placement Committee for the placement activity under her able guidance 80% of students from the Post-Graduate wing M.Sc.(Computer Science), MSc (Computer Application) are placed in reputed organizations.

❖ **Any other relevant information:**

- Staff members have actively participated in the admission process of F.Y.B.Sc. (Computer Science), F.Y.B.Sc. (Data Science), FYBCA, M.Sc.(Computer Science) and M.Sc.(Computer Application) courses

- A committee was constituted for conducting M.Sc. (Computer Science) and M.Sc. (Computer Application) Entrance Examinations. Prof. Dr. G. R. Ekbote (Chairman, P.E. Society), Prof. Mrs. Jyostna Ekbote (Chairperson, LMC) provided necessary guidance and administrative support in organizing the entrance examinations smoothly.

Apart from the several events and activities conducted by our department every year, we wish to organize some more Workshops, Seminars and Conferences in future. We plan to conduct some more successful employability enhancement programs for our students. We plan to increase the number of M.Phil., Ph.D. and NET/SET qualified staff. We feel confident about reaching higher targets due to our active, dynamic and highly skilled faculty members and constant support received from college authorities and our parent body Progressive Education Society.

- Prof. S.S. Deshmukh

Vice Principal and Head

Department of Computer Science

Department of Electronic Science

The Department of Electronic Science of the college is actively engaged in various academic, curricular and extracurricular activities during the year. The department runs courses from XI - XII (Bifocal – Electronics) to Ph. D. degree, with a total 728 students enrolled this year. 10 Students are pursuing research work in Electronic Science at the Post Graduate Research Centre recognized by Savitribai Phule Pune University.

[A] Activities conducted during the year

- The department organized a welcome function for F.Y. B. Sc. (2025-26) students with Electronics Science as a major subject in the month of August, 2025.
- Imagine 2025 Poster cum Project Competition organized by Department of Electronic Science, Modern college of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune -411005 dated on Saturday, 20th December 2025.
- Study tour organized by Department of Electronic Science, Modern college of Arts, Science and Commerce (Autonomous),

Shivajinagar, Pune -411005 dated on 15th February 2026 at Leo Lights, Ambarnath West - 421501.

4. A study visit was organized for B. Sc. and M. Sc. students on the occasion of Science Day at GMRT, Khodad, Pune on 28th February, 2026.
5. Project cum Poster competition was organized for undergraduate and postgraduate students of Electronic Science and Computer Science students.
6. The department of Electronic Science had organized a guest lecture on career opportunities in Electronic Science for F. Y. B. Sc. students on Thursday 5th March 2026.
7. The department of electronic science had organized a study tour for F. Y. B. Sc. Students to Creative Industries, Nanded Phata on 11th March 2026.

[B] Research, Paper Presentation by Staff Members

Dr. M. R. Bodke

2. Participated in an International Conference on "Innovation in Science and Technology" (ICST-2026) held on 9th and 10th January 2026, Shivaji University Sponsored and organized by Smt. Kasturbai Walchand College of Arts and Science, Sangli.
3. Participated in an international conference on "Innovation in Materials Science for Sustainable Future" (ICMS-2026) held on February 3-5, 2026, organized by Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Chhatrapati Sambhjinagar.
4. Worked as a member of 'National Advisory Committee' for two days National Conference on "Smart Electronics for Automation" organized by Department of Electronic Science, Sir Parshurambhau Arts, Science and Commerce College, Pune on 23rd and 24th February 2026.
5. Published research paper on "Enhancement of Micro-strip Patch Antenna Design and Performance for S-Band Applications Using Fuzzy Logic" in *International Journal of Advanced Research In Computer and Communication Engineering*, DOI 10.17148/IJARCCCE, January 2026.
6. Published research paper on "Fuzzy Logic Based Optimization of Patch Width (W) Length (L) I a Micro-strip Patch Antenna for S-Band

Communication", *AJANTA*, Volume-XV, Issue-I-January-March- 2026.

7. Dr. P. S. Varade participated in an international conference on "Innovation in Materials Science for Sustainable Future" (ICMS-2026) held on February 3-5, 2026, organized by Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Chhatrapati Sambhjinagar.

[C] Research Student Activities:

1. Mr. Tanaji Sonawane presented a research paper entitled "Synthesis and characterization of MXene by MILD route" at an International conference on Innovations in Science and Technology (ICIST-2026) organized by Smt. Kasturbai Walchand College of Arts, and Science, Sangli dated on 9th and 10th January 2026
2. Five research students participated and presented research papers in the 'National Level Conference' organized by S. P. College, Pune.

[D] Achievements by students

1. Mr. Shounak Thigale qualified a National Level Eligibility Test for Ph.D. Admission.
2. Miss. Kirti Admane qualified a National Level Eligibility Test for assistant professor.

[E] Achievements by staff members

Dr. M. R. Bodke -

1. Worked as a member of the committee constituted by SPPU for approval of new Ph. D. research center in Electronic Science at KTHM College, Nashik.
2. Worked as V. C. nominee BoS member in Electronic Science for Panchwati College, Nashik.
3. Worked as a Chairman, BOS in Electronic Science for Syllabus framing of T. Y. B. Sc. (Electronic Science), S. Y. B. Sc (CS), B. Sc. (Honors), B. Sc. (Honors + Research) at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune- 411005.
4. Worked as a member BoS in Electronic Science at SPPU for the T. Y. B. Sc, T. Y. B. Sc (CS) and T. Y. B.C. A. Electronic Science syllabus framing.
5. Published two research papers in the International Peer reviewed Journals.
6. Worked as a member of the admission committee for the F. Y. B. Sc./M. Sc.- I NEP 2024 admissions form May 2025 to July 2025.

7. Worked as Chairman of the paper setting panel for UG and PG courses paper setting for all semesters at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune- 411005.
8. Worked as paper setter for F. Y. B. Sc, S. Y. B. Sc and T. Y. B. Sc classes for both the semesters of Academic year 2025-26, at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune- 411005.
9. Worked as examiner and moderator in the subject of Electronic Science for both the semesters of Academic year 2025-26 at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune- 411005.

Prof. T. B. Sonawane

1. Presented a paper at the International conference on Innovations in Science and Technology (ICIST-2026) organized by Smt. Kasturba Walchand College of Arts, and Science, Sangli dated on 9 th and 10 th January 2026.
2. Completed two credit Ph. D. course work on Publication Ethics organized by Center for Publication Ethics, SPPU, Pune - 411007 dated on 20 th February 2026 – 30 th March 2026.
3. Worked as a member of Board of Studies of Department of Electronic Science, Modern college of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune dated on 23 rd March 2026 to frame TYBSc Electronic Science (NEP-2024), UG fourth year NEP-2023 (Honors & Research) and MSc –I NEP-2023 syllabi.
4. Worked as a Coordinator for the Imagine 2025 Poster cum Project Competition organized by Department of Electronic Science, Modern college of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune -411005 dated on Saturday, 20th December 2025.
5. Worked as an In-charge for the study tour organized by Department of Electronic Science, Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune -411005 dated on 15th February 2026 at Leo Lights, Ambarnath West – 421501.

Prof. A. V. Kamble

1. Worked as In-charge for the study visit organized by Department of Electronic Science, Modern college of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune for B. Sc. and M. Sc. students on the occasion

of Science Day at GMRT, Khodad, Pune on 28th February, 2026 .

2. Worked as a member of Board of Studies of Department of Electronic Science, Modern college of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune dated on 23 rd March 2026 to frame TYBSc Electronic Science (NEP-2024), UG fourth year NEP-2023 (Honors & Research) and MSc –I NEP-2023 syllabi.
3. Appointed as paper examiner and moderator in the subject of Electronic Science for both the semesters of Academic year 2025-26 by BoS Electronics, Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune- 411005.
4. Worked as paper setter to set question papers for the, F. Y. B. Sc. (CS), S. Y. B. Sc. (CS) and T. Y. B. Sc (CS) class for both the semesters of Academic year 2025-26 by BoS Electronic Science, Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune- 411005.

Dr. P. S. Varade

1. Worked as a member of ‘National Advisory Committee’ for two days National Conference on “Smart Electronics for Automation” organized by Department of Electronic Science, Sir Parshurambhau Arts, Science and Commerce College, Pune on 23rd and 24th February 2026.
2. Worked as VC nominee subject expert in the subject of Electronics for the CAS of Associate professor at SPPU and Neminath Jain College, Chandwad college.
3. Worked as VC nominee subject expert in the subject of Electronics for the selection of assistant professor at Arts, Science and Commerce College, Jategaon.
4. Worked as organizing committee member for the ‘National Integration Camp (NIC)-2026’ and ‘Prerana’ organized by Savitribai Phule Pune University.
5. SPPU allotted one more Ph. D students in the subject of Electronic Science for the academic year 2025-26.
6. Appointed as paper setter and moderator in the subject of Electronics (Computer Science) for both the sessions of Academic year 2025-26 by BoS Electronics, Bharati Vidyapeeth and Indira University.
7. Participated in the one-day International Conference on “Innovations in Materials

Science for Sustainable Future” organized by Department of Physics Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Chhatrapati Sambhajanagar.

8. Participated in the one-day National Conference on “Smart Electronics for Automation” organized by S. P. College, Pune on 23rd and 24th February, 2026.
9. Worked as a member in the planning and organization of Pune Pustak Mahostav (PPM) and International Marathi Conference at Fergusson College.
10. Working as a district coordinator of NSS for Pune District for the academic year 2025-26.
11. Successfully organized one day District level Pre NRD/ SRD selection camp for NSS volunteers in the month of September 2025.
12. Successfully organized a one day District level workshop on – “Indian Constitution Amrit Mahotsav” for NSS volunteers on 11th October 2025.
13. Worked as a subject expert for the Ph. D Synopsis presentation at Department of Electronics, Garware College, Pune.
14. Worked as a member, BOS Electronic Science for Syllabus framing of T. Y. B. Sc, T. Y. B. Sc. (CS) and M. Sc. at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005 conducted on 23rd March, 2026.
15. Working as P. G. and Ph. D. Coordinator at departmental level.

Prof. R. V. Vidap

1. Worked as a member, BOS Electronic Science for Syllabus framing of T. Y. B. Sc, S. Y. B. Sc. (CS) and M. Sc. at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005 conducted on 23rd March, 2026.
2. Completed twenty-five years of Service in Modern College, Shivajinagar, Pune-5.

Prof. T. R. Kumbhar

1. Worked as a member, BOS Electronic Science for Syllabus framing of T. Y. B. Sc, T. Y. B. Sc. (CS) and M. Sc. at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005 conducted on 23rd March, 2026.
2. Worked as a paper setter to set question papers for the F. Y. B. Sc, and T. Y. B. Sc classes for both the semesters of Academic year 2025-26 by BoS Electronic Science, Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005.

3. Worked as paper examiner and moderator in the subject of Electronic Science for both the semesters of Academic year 2025-26 by BoS Electronics, Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005.
4. Worked as an In-charge for the study tour organized by Department of Electronic Science, Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune for F. Y. B. Sc. Students at Creative Industries, Nanded Phata on 11th March 2026.

Prof. G. M. Tarate

1. Worked as a member, BOS Electronic Science for Syllabus framing of T. Y. B. Sc, T. Y. B. Sc. (CS) and M. Sc. at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005 conducted on 23rd March, 2026.

Prof. A. S. Londhe

1. Worked as a member, BOS Electronic Science for Syllabus framing of T. Y. B. Sc, T. Y. B. Sc. (CS) and M. Sc. at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005 conducted on 23rd March, 2026.
2. Participated in the National Conference on “Smart Electronics for Automation” organized by the Department of Electronic Science, Sir Parshurambhau Arts, Science and Commerce College, Pune on 23rd and 24th February 2026.

Prof. Vaishali A. Chaudhari

Worked as a member, BOS Electronic Science for Syllabus framing of T. Y. B. Sc, T. Y. B. Sc. (CS) and M. Sc. at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005 conducted on 23rd March, 2026.

Prof. S. N. Gawali

1. Worked as a member, BOS Electronic Science for Syllabus framing of T. Y. B. Sc, T. Y. B. Sc. (CS) and M. Sc. at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005 conducted on 23rd March, 2026.

Prof. M. D. Dixit

1. Worked as a member, BOS Electronic Science for Syllabus framing of T. Y. B. Sc, T. Y. B. Sc. (CS) and M. Sc. at Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005 conducted on 23rd March, 2026.

Prof. U. V. Ghotekar

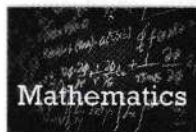
1. Worked as a member, BOS Electronic Science for Syllabus framing of T. Y. B. Sc, T. Y. B. Sc. (CS) and M. Sc. at Modern College of Arts,

Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-411005 conducted on 23rd March, 2026.

2. Participated in the National Conference on "Smart Electronics for Automation" organized by the Department of Electronic Science, Sir Parshurambhau Arts, Science and Commerce College, Pune on 23rd and 24th February 2026.

- **Dr. M. R. Bodke**

Head, Dept. Electronic Science

Department of Mathematics

About the department:

The Department of Mathematics is one of the oldest and most developed departments of Modern College. It is also popular among the student community. The teaching staff of the department is highly qualified, efficient and devotes wholeheartedly for the benefit of students throughout the year. The department offers the following programs.

1. BSc in Mathematics
2. MSc in Mathematics
3. PhD in Mathematics

There are twelve teaching staff members, one non-teaching staff member and one research guide out of three fully available at the department. The department also caters to some of the other departments like Computer Science, Biotech and Blended Bio Science.

Departmental Activity :

On February 20, 2026, the Department of Mathematics, in collaboration with the IIC, successfully conducted MATH-TECH 2026, a workshop on Computational Mathematics. With the guidance of Head of Department Dr. A.N. Bhavale and Departmental Coordinator Pratul Gadagkar, the session was conducted by Prof. Dr. Vikas Jadhav from Nowrosjee Wadia College, Pune. The program saw enthusiastic participation from about 90 students of B.Sc. Mathematics, B.Sc. Computer Science, and M.Sc. Mathematics, who explored the practical applications of SageMath and GAP software. Organized with the constant support of respected Principal Dr. Nivedita Gajanan Ekbote and the active contribution of all faculty members in the department, the workshop saw enthusiastic participation and effectively

bridged the gap between mathematical theory and modern technology.

Staff Achievements:

Prof. Dr. A. N. Bhavale

1. Promoted to Professor (Academic Level 14) under CAS on 24.02.2026.
2. Guided a PhD student who reached up to state level in Avishkar 2025.
3. The following four research papers (Scopus Indexed) are published.
 - i) *Counting of lattices on four comparable reducible elements having nullity up to three* by Aware and Bhavale, Journal of Combinatorial Mathematics and Combinatorial Computing, 127 (2025), 179-197. <https://arxiv.org/abs/2412.03627>
 - ii) *Dimension of RC-lattices* by Bhavale, Journal of Combinatorial Mathematics and Combinatorial Computing, 128 (2025), 151-162. <https://doi.org/10.61091/jcmcc128-09>
 - iii) *Antimagic labelings of a complete graph* by Bhavale, Mathematics Student, 94 (3-4) (2025), 113-120. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2506.15221>
 - iv) *Counting of lattices containing up to 5 reducible elements and having nullity up to 3* by Bhavale, Journal of Combinatorial Mathematics and Combinatorial Computing, 130 (2026), 123-136. <https://doi.org/10.61091/jcmcc130-09>
4. The following research paper (Scopus Indexed) is accepted.

Counting of lattices containing up to 4 reducible elements and having nullity up to 3 by Bhavale, Journal of the Indian Mathematical Society, (2026). <https://doi.org/10.48550/arXiv.2407.06736>
5. The following four research papers (Scopus Indexed) are communicated.
 - i) *Enumeration of lattices of nullity k and containing r comparable reducible elements* by Bhavale, Soft Computing. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2502.06912>
 - ii) *Equivalence of labeled graphs and lattices* by Bhavale, Congressus Numerantium. <https://arxiv.org/abs/2501.05064>

This paper is selected for "Short Communication" in the International Congress of Mathematicians (ICM 2026) which is to be held in July 2026 at Philadelphia, Pennsylvania, USA.

- iii) *Counting of lattices on five comparable reducible elements having nullity up to three* by Aware and Bhavale, *Utilitas Mathematica*. <https://arxiv.org/abs/2503.13519>
- iv) *Counting of RC-lattices having nullity up to three* by Aware and Bhavale, *Mathematics Student*.

Mr. P. V. Gadagkar

1. Worked as a Departmental Coordinator for One day workshop on SAGE and GAP softwares to be organized by the Department of Mathematics under the Institutional Innovation Council (IIC) of our college in February 2026.
2. Worked as a Resource person in "Introduction to Innovative Pedagogies for College Teachers" organised by SRM College, Kudal, in collaboration with IISER Pune, in August 2025.
3. Worked as Master Trainer in a workshop "Inquiry-based Mathematics for College Teachers" organised by Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon, in collaboration with IISER Pune and MSFDA, in August 2025.
4. Participated in an online Webinar on "Notebooks as Instructional Tools" organised by Wolfram, *Mathematica* in October 2025.
5. Worked as a member of the Organising committee in Avishkar Competition at College Level.
6. Prepared E-content for Generic IKS MOOC Course on "Ancient Indian Mathematics".
7. Attended the Online Workshop on "Cyber Security and Cryptography", organized by Indian Academy of Industrial and Applicable Mathematics (IAIAM), in Association with Resonance Automation, Pune in November 2025.
8. Completed "Mathematics for Machine Learning : PCA" an online course authorised by Imperial College of London and offered through Coursera in January 2026.
9. Completed the Capacity Building Programme on IKS under "Malaviya Mission Teacher Training Programme (MMTTP)" of UGC organized by UGC - MMTTP Centre of Savitribai Phule Pune University in February 2026.
10. Participated in the Artificial Intelligence (AI) Fluency Workshop organised by the Institution Innovation Council of Modern College of Arts,

Science and Commerce, Pune 5 in association with the Sambhav Foundation (Sponsored by Google) in January 2026.

11. Worked as a Resource Person in "Workshop on Mathematics Problem Solving for Undergraduates" organized by S.P. College, Pune in January 2026.
12. Completed an online two day online workshop on "Data to Dashboard using Tableau" conducted by NPTEL in November 2025.
13. Worked as a Resource person in "Workshop for the students on Empowering Youth in the World of Mathematics" organized at Dr. Homi Bhabha State University, Mumbai, under the PM-USHA scheme in December 2025.
14. Worked as a Resource Person in Lodha Genius IISER Pune (LGIP) Programme of Weekend Science Circles in January 2026.

Dr. P. M. Paratane

1. Designed Ph. D coursework syllabus for SPPU as a part of BOS and Subcommittee for Ph. D coursework syllabus restructuring of SPPU.
2. Designed syllabus of 'Operations Research, LPP and game Theory' for T. Y. B. Sc. at SPPU as a part of BOS and Subcommittee member of syllabus restructuring of SPPU.
3. Appointed as a BOS member for Tikaram Jagannath College, Khadki, Pune 3
4. Delivered lecture on 'Interdisciplinary Approach of Research Projects' at M. Sc Computer Science Students of Modern College, Shivajinagar, Pune 5
5. Successfully completed the course on 'Mathematics for Machine Learning: Calculus of Several Variables' conducted by Imperial College of London through Coursera in January 2026.
6. Participated in the 'Artificial Intelligence (AI) Fluency Workshop' organised by the Institution Innovation Council in association in Modern College, Shivajinagar, Pune 5
7. Delivered a guest lecture on 'Board Examination preparation for Mathematics' in Shri Fatechand jain Junior College, Chinchwad, Pune on 24th December 2025.

Mrs. M. S. Rane

1. Conducted a tutorial session in Lodha Genius IISER Pune (LGIP) Programme of Weekend Science Circles in January 2026.

2. Participated in a One day workshop on SAGE and GAP softwares to be organized by the Department of Mathematics under the Institutional Innovation Council (IIC) of our college in February 2026.
3. Completed "Linear Algebra in Machine Learning" an online course authorised by Imperial College of London and offered through Coursera in January 2026.

Mr. R. K. Gawade

1. Participated in "EduAI & I – The ReSearcher's Companion" program organized by Maharashtra State Faculty Development Academy (MSFDA), Pune in November 2025.
2. Attended One-day seminar on Indian Knowledge Systems organized by Bhandarkar Oriental Research Institute, Pune in December 2025.
3. Worked as a Programme Coordinator for One day workshop on SAGE and GAP softwares to be organized by the Department of Mathematics under the Institutional Innovation Council (IIC) of our college in February 2026.
4. Worked as a Resource Person in Lodha Genius IISER Pune (LGIP) Programme of Weekend Science Circles in January 2026.

Mr. B. P. Aware

1. Participated at state level Avishkar 2025 competition in Phd category.
2. Counting of lattices on four comparable reducible elements having nullity up to three by Aware and Bhavale, Journal of Combinatorial Mathematics and Combinatorial Computing, 127 (2025), 179-197. <https://arxiv.org/abs/2412.03627>
3. Counting of lattices on five comparable reducible elements having nullity up to three by Aware and Bhavale, Utilitas Mathematica, (communicated). <https://arxiv.org/abs/2503.13519>
4. Counting of RC-lattices having nullity up to three by Aware and Bhavale, Mathematics Student, (communicated).
5. Participated in a One day workshop on SAGE and GAP softwares to be organized by the Department of Mathematics under the Institutional Innovation Council (IIC) of our college in February 2026.
6. Completed industrial visit on 19th march 2026 at DRDO.

Mr. V. V. Ubale

1. Participated in a One day workshop on SAGE and GAP softwares to be organized by the Department of Mathematics under the Institutional Innovation Council (IIC) of our college in February 2026.
2. Published a paper entitled *Hasse diagrams of basic blocks containing four comparable reducible elements and having nullity six* by Bhavale et al., International Journal Of Mathematics And Computer Research, 13(09), 5605-5620. <https://doi.org/10.47191/ijmcr/v13i9.04>
3. Presented a paper entitled "*Hasse Diagram of Basic Blocks Containing Four Comparable Reducible Elements and Having Nullity Six*" at the Tokyo 10th International Innovative Studies & Contemporary Scientific Research Congress, held from 1 to 3 September 2025.
4. Participated in the Aavishkar 2025 held on 15th September, 2025 under PPG level in Pure science category organized by Modern college of ASC(A), Shivajinagar, Pune -5. In coordination with IQAC, SPPU.
5. Participated in National level seminar on "ANCIENT INDIAN MATHEMATICS" Organized by Department of Mathematics, Sir Parashurambhau College (Empowered Autonomous), Pune-30 held on 25th and 26th February 2026.

Ms. A. B. Gavhane

1. Participated in the Artificial Intelligence (AI) Fluency Workshop organised by the Institution Innovation Council of Modern College of Arts, Science and Commerce, Pune 5 in association with the Sambhav Foundation (Sponsored by Google) in January 2026.
2. Participated in a One day workshop on SAGE and GAP softwares to be organized by the Department of Mathematics under the Institutional Innovation Council (IIC) of our college in February 2026.

Ms. B. S. Nikam

1. Conducted a tutorial session in Lodha Genius IISER Pune (LGIP) Programme of Weekend Science Circles in January 2026.
2. Participated in the Artificial Intelligence (AI) Fluency Workshop organised by the Institution Innovation Council of Modern College of Arts, Science and Commerce, Pune 5 in association with the Sambhav Foundation (Sponsored by Google) in January 2026.

- Participated in a One day workshop on SAGE and GAP softwares to be organized by the Department of Mathematics under the Institutional Innovation Council (IIC) of our college in February 2026.

Ms. T. S. Deore

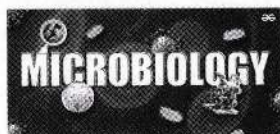
- Participated in a One day workshop on SAGE and GAP softwares to be organized by the Department of Mathematics under the Institutional Innovation Council (IIC) of our college in February 2026.
- Participated in the Artificial Intelligence (AI) Fluency Workshop organised by the Institution Innovation Council of Modern College of Arts, Science and Commerce, Pune 5 in association with the Sambhav Foundation (Sponsored by Google) in January 2026.

Ms. S. N. Hendre

- Participated in a One day workshop on SAGE and GAP softwares to be organized by the Department of Mathematics under the Institutional Innovation Council (IIC) of our college in February 2026.
- Participated in the Artificial Intelligence (AI) Fluency Workshop organised by the Institution Innovation Council of Modern College of Arts, Science and Commerce, Pune 5 in association with the Sambhav Foundation (Sponsored by Google) in January 2026.

- Dr. A. N. Bhavale

Head, Dept. of Mathematics

**Department of
Microbiology**

Staff Achievements:

1. Dr. Shilpa. Mujumdar:

- Worked as Academic Research Coordinator for AVISHKAR Competition.
- Contributed for the YSS Scheme of College as Chairperson.
- Contributed to the SEED Money Scheme of College as Chairperson.
- Contributed as an Incharge of MICROCOSOM 25-26 by Department of Microbiology.
- One Ph.D. student Dr. Anushka Devale awarded Ph.D.
- Attended State level conference organized by FC College on "Policy and Practice: Reality,

Opportunities and Challenges under NEP-2020.

- Worked as BOS member for Bajaj College of Science, Werdha, Maharashtra.

Dr. Sheetal Pardeshi

- Contributed as an activity incharge for the Model and Poster Competition as well as the Member, Organizing Committee for Prize Distribution Programme organized under Microcosm 25-26 by Department of Microbiology.
- Successfully defended PhD Viva in Microbiology (SPPU, Pune) on 4 November 2025 under the guidance of Dr. Shede, Associate Professor, Department of Microbiology, MES' Abasaheb Garware College (Autonomous), Pune
- Filed Indian patent for an invention entitled "A method for biodegradation of pollutants in contaminated water".
- Attended State level conference organized by Fergusson College on "Policy and Practice: Reality, Opportunities and Challenges under NEP-2020".

Dr. Anushka Devale

- Contributed as an activity incharge for the Microbiology Rangoli competition as well as the Member, Organizing Committee for Prize Distribution Programme organized under Microcosm 25-26 by Department of Microbiology.
- Successfully defended PhD Viva in Microbiology (SPPU, Pune) on 2 February 2026 under the guidance of Dr. Shilpa Mujumdar, Head, Department of Microbiology from Department of Microbiology Research centre, Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar (Autonomous) Pune.

Asst. Prof. Madhuri K. Kothawade

- Contributed as an activity incharge for the Microbiology Microtoon competition as well as the member, organizing committee for prize distribution programme organized under Microcosm 25-26 by Department of Microbiology.
- Worked as UG coordinator for the year 2025-26

Asst. Prof. Saili Kirtiwar

- Contributed as an activity in-charge for the Documentary Competition as well as the Member, Organizing Committee for Prize

Special Moments

Best Student Trophy 2026

Best Student Trophy 2026

Best Student Trophy 2026

Best Student Trophy 2026 Winners

Poster and model competition for the students of FYBSc students on 7th January 2026.

Marigold Activity

Pune, Maharashtra, India

AURA 2026

Kartikeya Rindani Competition 2026

Special Moments

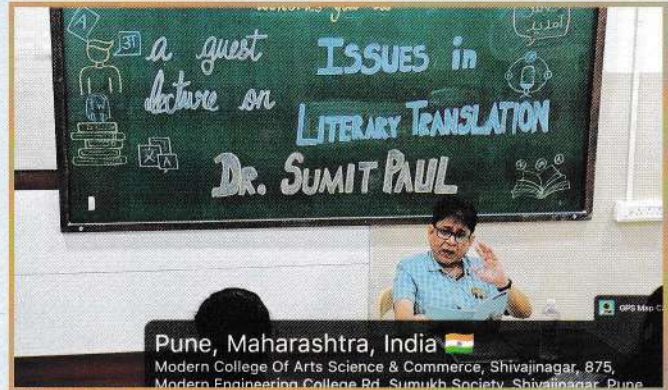
DoPA Pune Kabir Festival 2026

DoPA - Raag based Cards Games

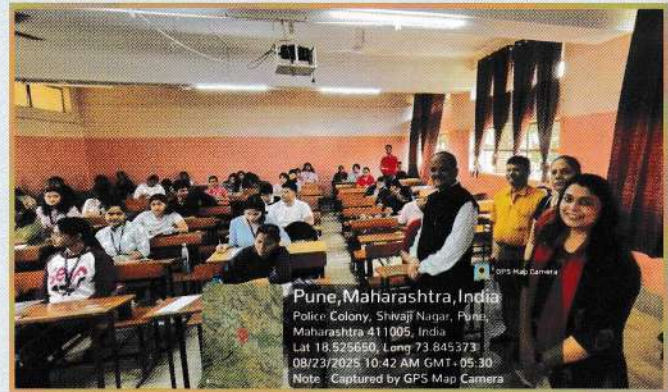
Dept. Of English Visit to BORI, Pune

Dept. of English Guest Lecture by Dr. Sumit Paul

Dept. Of English Annual Exhibition 'Male Factor'

Dept. of English Letter Writing Competition

Dept. of English Visit to Pune Book Festival

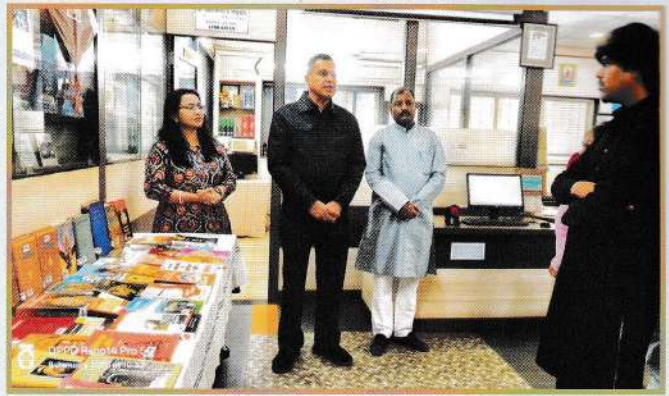

Dept. of English Educational Tour to Hadshi

Special Moments

History Department - Heritage Walk

History Department - Iti Festival

Research Camp at University of Melbourne

Visit by Homeopathic Medical College faculty regarding MOU for research

Bee Keeping Awareness Session

Dr.Sneha Sagarkar delivering lecture Epigenetics

06 Aug 2025 Banking Exhibition

09 Aug 2025 Rakshabandhan Celebration as a Social Initiative

Special Moments

BBA - Industrial Visit at AXA Global Business Services

BBA - Academic Visit to Heritage Fest at Bhandarkar Oriental Research Institute

BBA - Industrial Visit

BBA - Udyamita - Lets Grow

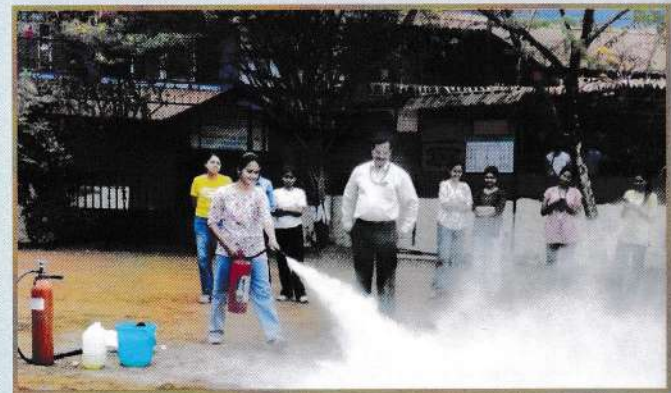
14 Sept 2025 Hindi Divas

12 Aug 2025 Cultural Activity INDRADHANU

Bag collection for Plastic

Laboratory Safety Workshop by Dept. of Chemistry

Special Moments

German Department, International Conference, September 2026

German Department, Visit to Ernst Jandl Multisensory Exhibition, August 2026

German Department, German Meet, August 2026

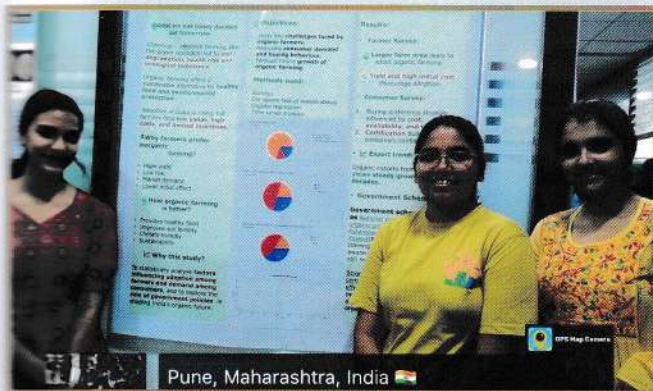
German Department, Cooking competition, December 2025

31 July 2025 Guest Lecture on Case Study Methodology

Statistics Fest Saankhya

Participation in Avishkar

IMD Visit by Dept. of Geography

Special Moments

Bharat Ratna Dr. B. R. Ambedkar Jayanti 14.4.2026

Dept. of Comp. Sci. Industry Visit

NSS Camp (Junior College)

NSS Camp (Junior College)

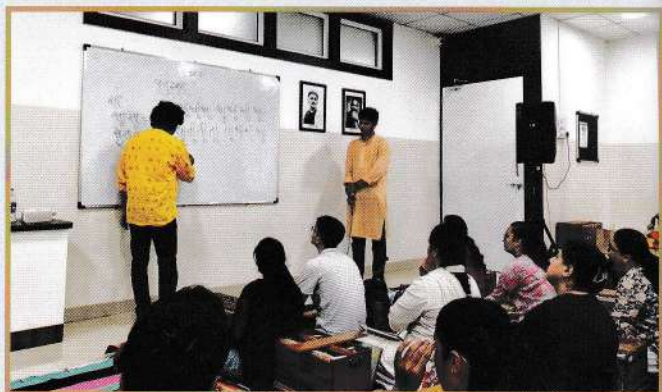
NSS Camp (Junior College)

NSS Camp (Junior College)

DoPA_Film Screening of Phool Ka Chhand_19-06-2025

DoPA - Harmonium Workshop by Shri. Milind Vasudeo

Special Moments

Republic Day 2026

Kartikeya Rindani Competition

Welcome of German teachers and students by Department of Biotechnology during German Exchange Programme

Counselling Camp 2026

History Department - Workshop

History Department - Gurukul lecture series

Pune, Maharashtra, India
Grfx+q5r, Shivajinagar, Pune, Maharashtra 411005,
Jan 2026 Guest Lecture on Career Opportunities in
Professional Courses

DoPA Swaramadhuri 2026

Record Breaking Glorious Moments

PUNE CITY ZONAL SPORTS COMMITTEE
Inter Collegiate Athletics General Championship
Winner (M & W)

Inter Collegiate Winner Team Hockey (M)

Inter Collegiate Winner Team Volleyball (W)

Inter Collegiate Winner Team Netball (M)

Inter Collegiate Winner Team Netball (W)

1. Inter Collegiate Winner Team Kho-Kho (M)

Inter Collegiate Winner Team Badminton (M)

Inter Collegiate Winner Team Table tennis (W)

Distribution Programme organized under Microcosm 25-26 by Department of Microbiology.

- Guided students for YSS Projects.
- Abstract published in Proceeding of National Conference 'Microbiology in 21st Century: Opportunities and Challenges' at S P College, Pune.

Asst. Prof. Raksha Shendge

- Contributed as an activity incharge for the Microbiology Documentary competition as well as the member, organizing committee for prize distribution programme organized under Microcosm 25-26 by Department of Microbiology.
- Worked as a IIT Bombay Virtual lab departmental Co-ordinator.

Asst. Prof. Vasundhara More

- Contributed as an activity in-charge for the Model and Poster Competition as well as the Member, Organizing Committee for Prize Distribution Programme organized under Microcosm 25-26 by Department of Microbiology.
- Invited as Guest speaker to deliver an online lecture on 'Fine tune between teaching and research' (04th July 2025) organised by Biopractify.
- Served as BOS member for Biotechnology Syllabus framework at Willingdon College, Sangli.
- Attended and presented a poster on part of Ph.D work at the National Conference organised by Goa University on 21st Jan 2026 to 23rd Jan 2026.

Asst. Prof. Tejashri V. Tambe

- Contributed as an activity incharge for the Model and Poster Competition as well as the member, organizing committee for prize distribution programme organized under Microcosm 25-26 by Department of Microbiology.
- Served as a guide in YSS 2025 and secured first position.

Asst. Prof. Shivani Gaonkar

- Contributed as an activity in-charge for the Documentary and Reel making competition as well as the Member, Organizing Committee for Prize Distribution Programme organized under Microcosm 25-26 by Department of Microbiology.

- Abstract published in Proceeding of National Conference 'Microbiology in 21st Century: Opportunities and Challenges' at S P College, Pune.

- Attended two day National Conference 'Microbiology in 21st Century: Opportunities and Challenges' at S P College, Pune.

- Worked as Assistant Coordinator for the Yuva Sanshodhak Scheme 2025-26.

- Worked as Assistant Coordinator for the Avishkar College Level Competition 2025-26

- Worked as MOOC co-ordinator for the department

- Worked as IIC Departmental Co-ordinator 2025-26

- Worked as co-ordinator for seed money project scheme 2025-26

- Participated in the Artificial Intelligence (AI) Fluency Workshop organised by the Institution Innovation Council in association with the Sambhav Foundation, Modern College

- Completed 3 hour hands on workshop on mastering basics R for Bio-informatics organized by Dr.Omics

- Has attended multidisciplinary international conference on sustainable development solutions for future held on february 2025 and presented her research paper organised by Padmashri Manabai Desai College.

- Has successfully attended online mastering program on instrumentation conducted by Nano nest Laboratory

- Has actively participated in a two day multidisciplinary national workshop (online) on "Basics of Research Methodology" organized by Shri Vyantakesh Arts, Commerce & Science College.

- Attended National Seminar on Cutting-Edge Research & Scientific Innovation for Sustainable Development (Online) 8th-9th March 2026 organized by D.Y Patil Unitech Society's College, Pune

Asst. Prof. Apurva Paithankar

- Contributed as an activity incharge for the Microbiology Rangoli competition as well as the Member, Organizing Committee for Prize Distribution Programme organized under Microcosm 25-26 by Department of Microbiology.

Asst. Prof. Prajakta Ajgar

- Joined on 1 June 2024
- Contributed as an activity incharge for the Microbiology Microtoon competition as well as the Member, Organizing Committee for Prize Distribution Programme organized under Microcosm 25-26 by Department of Microbiology.

Asst. Prof. Tejas Salunke

- Book chapter titled '*Plant Transcription Factors: Key Regulators of Stress Tolerance Mechanisms*' published by Scrivener Publishing LLC in 2026."
- Research paper entitled '*Plant microbiomes and heavy metal tolerance: A comprehensive review of stress mitigation strategies*' published in Springer- Symbiosis (Impact Factor: 03).
- Research paper entitled '*Microbial modulation of plant epigenetics: The role of miRNA and lncRNA in enhancing salt tolerance*' published in Springer- Discover Plants.
- Won the 'Best Oral Presentation Award' (Division: Faculty) at the National Conference "*Millet for a Sustainable Future: Unlocking the Potential of Ancient Grains*" held by Center for Millet Research and Training (CMRT) and Department of Botany, Savitribai Phule Pune University, Pune.

Students Achievements

- The Best Student Trophy was awarded to Ms. Nisha Ghadi UG wing Microbiology Department.
- Anushka Sarangi Best Student Runner – up in UG wing.
- Harsha Bhosale Best Student Runner - up in PG wing.

Departmental Activities:

The department organized "Microcosm 2025-26" for UG and PG students.

The department of Microbiology, Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar Pune organized various activities under Microcosm 2025-26.

MICROCOSM 25-26

in collaboration with Science Association

Report

The Microcosm 2025-26 three day's event was conducted by the Department of Microbiology in collaboration with the Science Association on 10th and 12th and 13th January 2026

Venue for various events will be Department of Microbiology and GS Lata Mangeshkar Sabhagriha.

The activities were successfully conducted under the valuable guidance of respected principal Dr. Nivedita Ekbote, Dr. Shilpa Mujumdar, Head, Department of Microbiology and Vice principal, Research.

The overall planning and coordination of the event was done by assistant professor Dr. Sheetal Pardeshi.

Day 1

• **Microtoon Competition**

Name of Incharge : Asst Prof. Madhuri Kothawadi.

Asst. Prof. Prajakta Ajgar.

Microtoon Drawing was conducted on Day 1 at Microbiology department and was displayed in the Lata Mangeshkar hall on 10th January 2026. Cartoon representations of Microbiology concepts were creatively depicted by UG and PG students of Microbiology through their Microtoons. Students showed overwhelming response to the competition. 80 students participated and showed the concept with the creativity of colours. The microtoons were evaluated by a respected judges, Dr. Bharat Kalbage and Dr. Yugandhar Shinde

• **Microbiology Rangoli Competition**

Name of Incharge : Asst Prof. Anushka Devale, Asst. Prof. Apurva Paithankar

Microbiology Rangoli competition was held on 10th January 2026 (11.30 am to 12.30 pm), at the department of microbiology corridor. The Maximum number of participants allowed per group was 2. The art by students was judged by Dr. Shubhangi Puranik from department of Zoology, Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar Pune.

Day 2

• **Model Competition**

Name of Incharge : Asst Prof. Tejashri V. Tambe, Asst. Prof. Vasundhara More

The model competition was conducted successfully with active participation from

students. Participants showcased innovative and well-designed 11 models explaining scientific concepts clearly. The models reflected creativity, technical understanding, and practical application of knowledge. Overall, the competition enhanced problem-solving skills, teamwork, and scientific thinking among students

- **Poster Competition**

Name of Incharge : Asst Prof. Sheetal Pardeshi, Asst. Prof. Tejas Salunke

The posters demonstrated scientific understanding, creativity, and relevance of the topics. Overall, the event encouraged academic discussion and improved students' presentation and communication skills. A total of 29 posters were evaluated by the judges. 22 from UG and 7 from PG category. Students presented their posters made with creativity, talent and hardwork. The poster presentation competition was conducted successfully with enthusiastic participation from students. Participants effectively presented their research ideas using well-structured visuals and clear explanations.

Day 3

- **Documentary Competition**

Name of Incharge : Asst Prof. Shivani Gaonkar, Asst. Prof. Raksha Shendge, Asst Prof. Saili Kirtiwar

Department of Microbiology, conducted a Documentary competition, on 12th January 2026, from 12pm onwards for B. Sc. and M. Sc. Microbiology students. A Documentary competition in the assembly hall of our college. Students of B.Sc. and M.Sc. Microbiology produced very creative and informative documentaries and presented those in front of UG ,PG students, Faculty and respected judges Dr.Rajkumar Barmukh and Dr.Avinash Mali.

The examiners evaluated the students based on their creativity, screen play, concept, video and audio quality etc and selected winners among them.

- **Dr. Shilpa Mujumdar**
Head, Dept. of Microbiology

Department of Physics

All the teaching and non teaching staff members extended their whole hearted support and cooperation in smooth functioning of the department mostly in offline mode.

Student Strength:

- F. Y. B. Sc. – 56 (Under NEP 24)
- S. Y. B. Sc. Major – 02 (Under NEP 24)
- S. Y. B. Sc. Minor – 19 (Under NEP 24)
- T. Y. B. Sc. Major – 19 (Under NEP 23)
- T. Y. B. Sc. Minor – 33 (Under NEP 23)
- T. Y. B. Sc. – 02 (Autonomous)
- M. Sc. I – 01 (Under NEP)
- M. Sc. II – 02 (Under NEP)
- Ph. D. - 05

Activities for Students:

1. **Poster competition: Ideation to Impact for U.G. and P.G. students:** Poster exhibition and competition on the theme “Nano to Cosmos” and “Quantum Universe” was organized for all U.G. and P.G. Physics students held on 8th January 2026 at the Department of Physics.
2. **Quiz competition: ThingNova for U.G. and P.G. students:** Quiz competition was organized for all U.G. and P.G. Physics students held on 10th January 2026 at the Department of Physics.
3. **A Study Tour to Koyana Hydropower Station** was organized for all U.G. and P.G. Physics students on 12th February 2026.
4. **Guest Lecture of Dr. Harshda Babrekar** was organized for UG and PG students on the topic “**Academic and Professional Advancement on Physics**” on 10th January 2026.
5. **Bridge Course on Mathematical Physics** was organized for UG and PG students in between 26th Dec 2025 to 28th February 2026
6. **Study Visit to I-Hub Quantum Technology Foundation in ISSER, Pune** on 29th September, 2025.
7. **The B.Sc. Physics students** visited the **Bhandarkar Oriental Research Institute for an IKS-based educational study visit.**

8. **Field Project visit to the Indian Institute of Tropical Meteorology (IITM), Pashan, Pune on 15th September 2025**

2. **Results of the Department: For the academic year 2024-25**

Class wise Result Analysis (2024-25)

Title of the Course	Total no. of students appeared	Division (No. Of students)				Total Pass	Total Fail
		Distinction	I	II	III		
F.Y. B.Sc.	57	-	-	-	-	32	25
S.Y. B.Sc.	19	-	-	-	-	19	0
T.Y. B.Sc.	8	-	-	-	-	7	01
M.Sc. I	2	-	1	-	-	1	1
M.Sc. II	4	1	1	1	-	3	1

3. **Achievements of Students:**

● **Mr. Adesh D. Gavali, student of T. Y. B. Sc. (Physics) qualified JAM (Physics) 2026.**

4. **Ph. D. Students Achievements:**

● **Mrs. Abhilasha Rokade, a Ph. D. student attended the 32th Raman Memorial Conference held at the Department of Physics, Savitribai Phule Pune University on 26th to 27th February 2026.**

● **Mrs. Abhilasha Rokade, a Ph. D. Student published a paper entitled "Microwave-Assisted Synthesis of Pb-Free MASnI₃-xCl_x Mixed-Halide Perovskite Films for Flexible Photodetectors" in the ACS Applied Electronic Materials in 2026. (Impact Factor: 4.7)**

5. **Contribution by the Teaching Staff:**

- All staff members actively participated in implementation of NEP-2020 and its syllabus.
- All the teaching staff members extended their whole hearted support and cooperation in smooth functioning of the department.

6. **Achievements of Teaching Staff Members:**

- **Dr. Nileshkumar Pardeshi, Dr. Sandip S. Patil and Dr. Vaishali S. Waman were promoted to Associate Professor through the Career Advancement Scheme (CAS).**
- **Dr. Nileshkumar Pardeshi attended a "CSR Project Proposal Writing Workshop" organized by CSRNexus, SoBM, DES Pune University, Pune.**
- **Dr. Sandip S. Patil completed an Interdisciplinary Refresher course in Physical**

Sciences from 15th July to 31st July 2025 Conducted by Malviya Mission Teacher Training Center, Pt. Ravishankar Shukla University, Raipur, Chhattisgarh.

● **Dr. Vaishali S. Waman** published a paper entitled "Microwave-Assisted Synthesis of Pb-Free MASnI₃-xCl_x Mixed-Halide Perovskite Films for Flexible Photodetectors" in the ACS Applied Electronic Materials in 2026. (Impact Factor: 4.7)

● **Dr. Vaishali S. Waman** attended a two day state level conference on "Policy to Practice: Reality, Opportunities and Challenges under NEP 2020" organized by Fergusson College, Pune on 13th - 14th March 2026.

● **Dr. Vaishali S. Waman** attended a Faculty Development Program on "NEP 2020 Orientation and Sensitization Programme" organized by Malviya Mission, UGC-MMTTC, Assam University, Silchar from 01/09/2025 to 11/09/2025.

● **Ms Pooja R. Kulkarni and Mrs. Archana A Gadre** attended "Physics Olympiad Exposure Camp 2025" organized by Homi Bhabha Center for Science Education (HBCSE), TIFR, Mumbai during 10/11/2025 to 14/11/2025

● **Ms Trupti Aher** has participated in the conference and R&D product displays on "Emerging Battery Technologies: Indian Context for Commercialization" held on 24/07/2025 to 26/07/2025 at IISER Pashan, Pune.

● **Ms Trupti Aher** has completed an intensive course in Battery Technology organised by IISER, Pune from Oct-Nov 2025.

7. **Contribution by the non-teaching staff:**

● All the Non Teaching staff members extended their cooperation for conducting practical's for Junior, Senior, Post Graduate and B.Sc. Blended classes successfully.

8. **Superannuation/Retirement:**

1. Smt. Sujata Ughade, Lab Assistance (Physics Sr. Lab), Department of Physics retired as per Government Norms on 31-12-2025.

- **Dr. Nileshkumar Pardeshi**
Head, Department of Physics

Department of Statistics

The Department of Statistics has organized the following academic activities during the year 2025-26.

- As a Part of Statistics Day celebration, a lecture by Ms. Madhura Gandhi, was arranged on "Impact of Vitamin D on oncology trials" on 31st June 2025. She is working as a Statistician at Dr. D.Y.Patil Medical College, Hospital and Research Centre, Pune.
- Statistics Fest (Saankhya 2025-26): Department is organizing "Statistics Fest" every year to inculcate logical thinking and to enhance soft skill. In this year the Department organized "Statistics Fest" on 13th January 2026 for F.Y., S.Y., T.Y. B.Sc. and M. Sc. I students. M.Sc. II students organised the Fest under the guidance of staff members.

Following activities were conducted:

- A) **Quiz:** Four teams, each containing one F.Y.B.Sc., S.Y.B.Sc. and T.Y.B.Sc. and M.Sc. I students were formed for this activity.

Winners of Quiz competition:

- Ms. Purva Chordiya (F.Y.B.Sc.)
- Ms. Pragati Kare (S.Y.B.Sc.)
- Ms. Rucha Hiray (T.Y.B.Sc.)
- Ms. Akshata Patil (M.Sc. I)

- B) **Poster Presentation:** This activity was especially arranged for M.Sc. Students.

Winners of Poster Presentation:

First prize : (M.Sc. II)

- Ms. Kiran Sanap, Ms. Yamuna Magar, Ms. Palak Gandhi

Second prize : (M.Sc. II)

- Ms. Aachal Tiwari, Ms. Shrusti Bankar, Ms. Manasi Kulkarni

Third prize: (M.Sc. II)

- Ms. Manasi Shinde, Ms. Sagarika Udhane

C) Statistical Game

Winners of Statistical Game (Treasure Hunt):

- Mr. Shourya Andhare (F.Y.B.Sc.)
- Ms. Sanika Thakur (S.Y.B.Sc.)
- Mr. Yogesh Mahajan (T.Y.B.Sc.)
- Mr. Sanket Phatangare (M.Sc. I)

D) Guest Lecture:

Mr. Girish Desai, Alumni of the Statistics Department was the chief guest for this program. Dr. P.G. Dixit, former HOD of Department of Statistics, worked as a judge for the poster competition.

Workshops organised:

1. **Applications of Power BI in data presentation** was organised on 13th September and 20th September 2025 for M.Sc. II students. Ms. Vaishnavi Ingale conducted the workshop. She is our past student and an IT professional.

2. **Lean Six Sigma Workshop** was organised on 9th and 10th February 2026 for M.Sc. I students.

Mr. Santosh Awasarkar from Pursullence Technologies Pvt. Ltd., Pune conducted the workshop.

1. Participation and Achievements of Students:

- **Avishkar Competition:** The following students participated in "Avishkar 2025" competition at college level. Dr M M Sane guided all the students.

Group I : Ms. Yamuna Magar, Ms. Kiran Sanap (M.Sc. II)

Group II: Ms. Aachal Tiwari, Ms. Manasi Kulkarni, Ms. Srushti Bankar (M.Sc. II)

Group III: Ms. Shravani Parbhune, Ms. Maithili Nimagaonkar, MS. Vaishnavi Kulkarni (M.Sc. I)

- Attended one day workshop on "From Data to Development" organised by NSO and Department of Statistics SPPU on 19th September 2026

Following is the list of M.Sc. II students who attended the workshop: Ms. Kiran Sanap, Ms. Yamuna Magar, Ms. Sai Kolhe, Ms. Manasi Shinde, Mr. Pruthva Patil, Ms. Sakshi Murawade, Mr. Harshal Patil

- **Poster Presentation**

M.Sc. II students Ms Yamuna Magar, Ms. Kiran Sanap and Ms. Palak Gandhi presented a poster entitled as "A Statistical Study of rare earth element enrichment in carbonate deposits worldwide at the two day National Symposium on Rare Earth elements and strategic Minerals - Exploration, Processing and Applications held on 6th and 7th February

2026 at K J Somaiya College of Science and Commerce, Mumbai.

1. **Pune University Statistics Association's Quiz**

1. Two groups of T.Y.B.Sc. (Group I: Ms. Rucha Hiray, Ms. Aarya Kadam, Group II: Ms. Sakshi Mishra, Mr. Lakhan Jadav and Mr. Shivam Ugale) in Intercollegiate Online Project Presentation Competition, jointly organized by the Pune University Statistics Association and Department of Statistics, Tuljaram Chaturchand College on 28th March 2026. Ms. Rucha Hiray, Ms. Aarya Kadam's group secured third rank in it.
2. Mr. Paras Khutwad and Mr. Bhaskar Kamble Students appeared in the Merit list of Inter collegiate S.Y.B.Sc. Statistics Quiz Round 2025 and participated in the second round conducted on 14th March 2026 at the Department of Statistics, Vidya Pratishthan's Arts, Science and Commerce College, Vidyanagari, Baramati.
3. Ms. Sanskruti Mahale, FYBSc Students appeared in Merit list of Inter collegiate F.Y.B.Sc. Statistics Quiz Round 2025.

2. **Entrance Exam of IIT –JAM**

Ms. Rucha Hiray (T.Y.B.Sc.) cleared the entrance examination of IIT JAM MS 2026. She secured AIR-454.

3. **Qualified SET examination:**

List of Past students who qualified SET examinations is as follows:

1. Prof. Mugdha Gandhi
 2. Ms. Madhura Gandhi
 3. Ms. Tejshri Tambe
 4. Mr. Yash Badgujar
 5. Mr. Niraj Sape
- **Placement:**
ACL digital company conducted a placement drive and our two students Ms. Achal Tiwari and Ms. Kiran Sanap got selected for an internship of 9 months. After the successful completion and strong performance in internship they may be considered for a post of Associate Statistical Programmer.

2. **Workshops attended/ organised:**

Dr. M. M. Sane organised the following two workshops for PG students.

1. Applications of Power BI in data presentation
2. Lean Six Sigma Workshop

Dr. A.T.Kamble, Prof. T.N. Chaudhari, Prof. S.M. Khirid, Prof. Sonali Karadkar, Prof. Mugha Gandhi, Prof. Vaishnavi Mane and Prof. Shravani Kotwal and Prof. Ashwini Rana attended a one day offline workshop on "Artificial Intelligence Fluency" conducted by the Institution Innovation Council in association with Sambhav Foundation (Sponsored by Google) on 5th and 6th January 2026.

Dr. A.T.Kamble

1. Successfully completed Online Workshop on Survival Analysis Using JASP, Jamovi and R organised by Resilient Foundation For Academic Innovation and Scientific Research, New Delhi from 29th to 31st December 2025.
2. Attended a National Level Seminar on "Statistical Applications in Ecology," highlighting the role of statistical methods in understanding environmental and ecological systems conducted by Department of Statistics, Sir Parashurambhau College, Pune on 27th & 28th February 2026.

Prof. P.S. Waldhe

1. Attended a National Level Seminar on "Statistical Applications in Ecology," highlighting the role of statistical methods in understanding environmental and ecological systems conducted by Department of Statistics, Sir Parashurambhau College, Pune during 27th & 28th February 2026.
2. Wrote a textbook on computational mathematics for F.Y.B.Sc. Data Science students, published by Nirali publication.
3. Completed One week short term course on "MOOCS, E-Content development and online Pedagogy" held from 20/12/2025 to 31/12/2025.
4. Worked as a judge for projects evaluation in Science Exhibition on 27th February 2026 organized by Department of Statistics, S.P. College, Pune-411030.

Prof. Shivani Galande

1. Successfully completed International Data Analyst Associate Internship offered by Excelerate in collaboration with Saint Louis University
2. Attended National webinar organized by Indian Society for Clinical Research on Optimizing Analysis in Clinical Trials.

3. Completed Course work on “Data Management for Clinical Research Studies” offered by Global Health Network

3. Resource Person:

Dr. M.M. Sane and Dr. A.T. Kamble worked as a resource person for the Ph.D. Coursework in Statistics organised by the IQAC and Research Center of K.R.T. Arts, B.H. Commerce and A.M Science College of Nashik.

Dr. M.M. Sane

Topic : Categorical Data Analysis on 10th and 11th February 2026.

Dr. A.T. Kamble

Topic : 1. Hoelling’s T² Statistics on 31st January 2006

2. Canonical Correlation Analysis on 18th February 2026

4. Achievements and Publications.

Dr. M. M. Sane

Wrote a Practical workbook “Statistical Data Analysis using R programming” for F.Y.B.Sc.(Computer Science), S.Y.B.Sc., F.Y. B.Sc. (Data Science).

Prof. P.S. Waldhe:

Appointed as Deputy COE.

Prof .Trupti N.Chaudhari

Wrote a book on “Practical Statistics for Commerce-I “ for F.Y.B.Com. Semester I 24 NEP pattern published by Nirali Prakashan Pune on September 2025 with ISBN 936-993-467-7.

Prof. Vaishnavi B. Mane

Wrote a Practical workbook “Statistical Data Analysis using R programming” for F.Y.B.Sc.(Computer Science), S.Y.B.Sc., F.Y. B.Sc. (Data Science).

Prof. Mugdha Gandhi

Wrote a Practical workbook “Statistical Data Analysis using R programming” for F.Y.B.Sc.(Computer Science), S.Y.B.Sc., F.Y. B.Sc. (Data Science).

5. Miscellaneous (E-governance and Extension):

Dr. Asmita. T. Kamble is working as a Nodal Officer of Modern College for All India

Survey on Higher Education (AISHE) by MHRD Government of India and National Ranking Framework (NIRF).

6. Scholarships/ Funds: 2025-2026

Sr. No.	Scholarship sponsored by	No. of Beneficiaries	Amount
1	Cytel software Ltd. Pune (under Corporate Social Responsibility scheme)	25	265000/-

- Dr. M. M. Sane

Head, Department of Statistics

Department of
Zoology

It gives us immense pleasure to present the annual report for Academic year 2025-26 of the Zoology department highlighting the departmental activities and achievements. The Department proudly reflects upon a year marked by academic excellence and active student engagement aiming at the holistic development of students and the promotion of scientific temperament. All the staff members of junior wing, senior wing and PG wing smoothly carried out their activities and duties.

Departmental Activities

Zoofest - Department of Zoology in association with Science Association and IIC organized ‘ZOOFEEST’ under “Zoologic Innovation” from January 10th -13th, 2026, with the inspiration of Principal Dr.Nivedita Ekbote and under the leadership of the Head of the Department Dr. B. T. Kalbage. The event was inaugurated by Hon. Prof. Dr Sachin Sakate, Vice-Principal, Science faculty.

ZOOFEEST started with a quiz competition “Zoo-Quiz” on 10th January 2026. Approximately 60 Students from F.Y, S.Y and T.Y B.Sc enrolled for the screening round for the Zoo-quiz. Four teams were prepared for the final Zoo-Quiz round, named Physiology Phantom, Helix Hunter, Neuron Ninja and Trophic Titans.

Physiology Phantoms was the winning team with Gold medals and Helix Hunters was the runner-up team with Silver medals. Zoo-Quiz was coordinated by Dr. Netra Kulkarni.

On 12th January 2026 “Zoo-vision”- Exhibition was conducted which included poster and model competitions. Total 200 students, of Junior, Senior and PG wing participated in the poster and model

presentation. Dr. Rama Phadke and Dr. U.R Wayse worked as judges for the exhibition. Zoo-vision activity was coordinated by Dr. P. S. Kudnar and Prof Sagar Bhisade.

On 13th January 2026, ZOOFEST continued with. "ZooLens"- Photography competition. 40 students participated in the photography competition. Prof. Atharva Chavan worked as the judge for the photography competition. The photography competition was coordinated by Dr.Yugandhar Shinde.

Poem and Essay writing competition was coordinated and assessed by Ms. Manisha Magar where 11 students participated in the poetry competition and 33 in the essay writing competition.

Seminar Presentation competition was coordinated by Dr. Netra Kulkarni and judged by Dr. Sharad Goswami where 7 students participated. The Rangoli competition was coordinated by Ms. Shilpa Mandlik where 9 students participated and judged by Dr. Kavita Hadawale.

Over 300 students from the Modern English medium and Marathi medium school along with their teachers visited Zoovision. Staff from different departments visited the event and appreciated the hard work and creativity of the participating students. Overall the event was a grand success.

Our S.Y.B.Sc, T.Y.B.Sc and M.Sc. Zoology students took a lot of effort for all these activities and decoration of the department.

Results of Zoo-Fest-

Poster Competition-

- Jr. wing – First rank – Gold medal- Aditi Taru & Group (11th Std), Sr. Wing- First rank- Gold medal- Apurva Bade (F.Y.B.Sc) and PGwing – First rank – Gold medal- Atharva Saraf and Devyani Narute (M.Sc. I).
- Jr. wing –second rank –Silver medal- Sahu Aarti & Group (11th Std), Sr. Wing- second rank-silver medal - Sanghmitra Waghmare and Anjali Ghene (F.Y B.Sc) and P G wing – second rank –silver medal- Madhura Devale and Yukta Kadale Narute (M.Sc. I).
- Jr. wing –Third rank –Bronze medal- Purva More & group (11th Std), Sr. Wing- Third rank –Bronze medal- Harsh Patwardhan (F.Y.B.Sc), Nikita Chaudhary and .Khushi Sharma (T.Y Bsc) and P G wing – Third rank –Bronze medal - Chakradhar Dugane (M.Sc I)

Model Competition –

- Jr. wing – First rank – Gold medal- Mansi Patane & group (11th Std), Sr. Wing- First rank- Gold medal Shravani Mote and.Shourya Sheth (F.Y.B.Sc)
- Jr. wing –second rank –Silver medal Virani Nivekar & group (11th Std), Sr. Wing- second rank-silver medal - Bartika Ghosh (T.Y B.Sc)
- Jr. wing –Third rank –Bronze medal- Anushree Naidu , Asmita Sarkate & group (11th Std), Sr. Wing- Third rank –Bronze medal - Victoria Bhagwat, Akash Sutar and Rohan Kutwal (F.Y B.Sc)

Photography Competition-

- Sr. Wing- First rank- Gold medal - Rohan Nitin Kutaval (F.Y B.Sc), P G wing – First rank – Gold medal- Yukta Jagdish Kadale (M.Sc I)
- Sr. Wing- second rank-silver medal - Abhishek Surte (T.Y B.Sc), P G wing –second rank – silver medal- Madhura Dilip Devale (M.Sc I)
- Sr. Wing- Third rank –Bronze medal - Arya Bhumkar (T.Y B.Sc)

Seminar Competition –

- Sr. Wing- First rank- Gold medal- Pranjal Gujarathi (S.Y B.Sc)
- Sr. Wing- second rank-silver medal- Shraddha Gaikwad (T.Y B.Sc)
- Sr. Wing- Third rank –Bronze medal - Khushi Sharma (T.Y B.Sc)

Essay Writing –

- Jr. wing – First rank – Gold medal- Samiksha Gaikwad (11th Std), Sr. Wing- First rank- Gold medal- Abhishek Surte (T.Y B.Sc) and P G wing – First rank – Gold medal- Sanchet Gaikwad (M.Sc. II).
- Jr. wing –second rank –Silver medal- Pratiksha Sawant (11th Std), Sr. Wing- second rank-silver medal Khushi Sharma (T.Y B.Sc)and P G wing –second rank –silver medal- Siddhi Somnath Wakchaure (M.Sc II)
- Sr. Wing- Third rank –Bronze medal- Mandira Chinchane, Toshali D. Shivankar (T.Y Bsc) and P G wing – Third rank –Bronze medal - Shivanjali S Gholap (M.Sc II)

Rangoli Competition –

- Sr. Wing- First rank- Gold medal - Anjali Ghene (F.Y B.Sc),
- Sr. Wing- second rank-silver medal - Vaibhav Bathe, Mrudula patil & Toshali Shivankar (T.Y B.Sc), Sr. Wing- Third rank – Tulsi Pille, Roshni kale & Sanskriti Sable (S.Y B.Sc),

Poem Competition-

- Sr. Wing- First rank- Gold medal - Sanghmitra Prakash Waghmare (F.Y B.Sc), P G wing – First rank – Gold medal- Y Sanchet Sanjiv Gaikwad (M.Sc II)
- Sr. Wing- second rank-silver medal - Mandira Chinchane (T.Y B.Sc), P G wing –second rank –silver medal- Siddhi Somnath Wakchaure (M.Sc II)
- Sr. Wing- Third rank –Bronze medal - Pranjal Gujarathi (S.Y B.Sc),

Zoo-Fest Prize Distribution Function- It was arranged on 07/3/2026. The prizes are distributed by the hands of Vice- Principals Dr.Sachin Sakate, Dr. Shubhangi Puranik, Head of Department Dr. Bharat Kalbage and Supervisor Jr. Wing Mrs. Vaishali Chabukswar.

Guest Lectures under Zoology Association

- 1) **Dr. Umesh Krishna Bhagat** (Founder and Director, Nat Edu Welfare Foundation Pune) - Department of Zoology of Modern College of Arts , Science and Commerce (Autonomous) Shivajinagar Pune -5 in collaboration with Indian Women Scientist Association organized lecture on the topic '**Tiger Vs पुलियल**' for the students of B.Sc. and M.Sc. life sciences on 29th July 2025.
- 2) **Dr. Ravindra Kshirsagar** (Department of Zoology, Modern College of Arts, Science and Commerce, Ganeshkhind, Pune 53) delivered a lecture on **Guidance on Biology Board Exams** on 08/01/2026. The lecture is to make students aware of the HSC board examination.

Certificate Courses

- 1) Two batches of 10 Days Certificate course on Animal Models in Developmental Biology conducted by Dr. S.S.Puranik in collaboration with the Biotechnology department. The first batch was conducted from 25th June to 4th July 2025. Twenty students were enrolled in this batch. A second batch was conducted from 10th July to 20th July 2025 and 15 students were enrolled in the batch.
- 2) A Workshop on Vermitechnology (IVTC) was organized on 25th and 27th March 2026 in collaboration with INORA Pune. This workshop was sponsored by Board of Students Development, Savitribai Phule Pune University. Dr. BT. Kalbage worked as coordinator for this workshop.

Academic Administrative Audit (AAA) of

Zoology: The Academic and Administrative Audit of Zoology department was carried out on 24/09/2025. Dr. Narahari Gramapurohit, HOD Zoology, SPPU worked as External Auditor. He appreciated all the activities like research work and publications, ISR activities, syllabus, team work of teaching and non teaching staff and quality of education

- 1) **Study Tours-** S.Y.B.Sc. A Study Tour was arranged to KKV, Dapoli and Harne on 16th and 17th February 2026. Dr. B.T. Kalbage and Mr. Yogesh Jare accompanied the students.
- 2) A Study tour of T.Y.B.Sc. and M.Sc. classes was organized on 5th March 2026 at Bhigwan **Bird Sanctuary, Pune**. Dr. Y.S. Shinde, Dr. Shubhangi Puranik (Tour In charge) Dr.. Netra Kulkarni, Dr. Priyanka Saha, Mr. Sagar Bhisade and non teaching staff Mr. Atul Kanhere accompanied the students.

BOS meeting: The BOS meeting of the Zoology department was held on 16/3/2026. In the meeting T.Y.B.Sc. NEP- 2024 and T.Y.B.Sc. NEP -2023 pattern Honour and Research and M.Sc. part I framework and syllabus is prepared.

Activities /Achievements of Staff

Dr. Bharat T. Kalbage-

1. Guided in organizing Zoo-fest
2. Worked as External Reviewer for paper setting in Zoology subject at Fergusson College and S.P. College, Pune.
3. Worked as Expert for YSS scheme.
4. Invited as judge for Microtoon competition at Microbiology department.
5. Delivered lecture at the SPPU sponsored Vermitechnology workshop in the department

Dr. P. S. Kudnar-

1. Invited as Guest speaker to deliver a lecture on Apiculture At CBRTI. (On 19/08/25, 17/10/25 & 7/01/26)
2. Worked as External Reviewer for paper setting in Zoology subject at Fergusson College.
3. Arranged visit of S.Y.B.Sc. Students to Heritage Fest at Bhandarkar Oriental Research Institute, Pune on 21 Feb. 2026.
4. Conducted lecture at the SPPU sponsored Vermitechnology workshop

Dr. Yugandhar Shinde:-

1. Working as a Ph.D. guide for 2 students.
2. Guided students for Yuva Sanshodhak Scheme (YSS) for faunal diversity of Modern College Campus.
3. Got awarded by the college with seed-money to the research project entitled "Assessing spatial and temporal heterogeneity of microcrustaceans from naturally formed riverine potholes" (Rs. 100000/-)
4. Received grant from Savitribai Phule Pune University through ASPIRE Research Mentorship Scheme entitled "Microcrustacean diversity from discrete freshwater aquatic habitats of basaltic rocky outcrops with focus on Eltonian shortfall" (Rs. 300000/-)
5. Delivered lecture as Resource Person during Ph.D. Coursework in Zoology at KTHM College, Nashik.
6. External expert for PhD progress report at Fergusson College.
7. Conducted lecture at the SPPU sponsored Vermitechnology workshop.
8. Promoted to Associate Professor in Zoology.

Dr. Netra Kulkarni:-

1. Awarded Ph. D. degree from Savitribai Phule Pune University in Zoology subject on 20th February 2026
2. Received Seed money of Rs. 100000=00

Prof. Vaishali Chabukswar:-

1. Appointed as Supervisor for Junior College.
2. Worked as Chief Conductor for H.S.C. board examination.
3. Received National Ideal Teachers Award-2026 from Be the change Foundation, Mumbai.

Prof. Ashwini Deshkar:-

1. Participated in the International conference ICFST-2025 organised by R.P. Gogate and R.V. Jogalekar College Ratnagiri and give oral presentation on the topic "Influence of culture conditions on spore yield of *V. lecanii* and its role in pest management".
2. Received Sahakar Ratna Female Award with second position as an Best Vice- Chairman for the year 2024-25 from Federation of Nagari Sahakari Patsanstha Pune District on 11th March 2026

Current activities of the Post-Graduate Research Centre:

The following staff members contributed in research work and published research papers in the national and international journals

Dr. Yugandhar S. Shinde-

1. R.R. Khairnar, **Y.S. Shinde** (2025) First record of *Tanycypris alfonsi* Nagler et al., 2014 (Crustacea, Ostracoda) from India. Check List 21 (5), 884-889
2. S.M. Yeola, R.R. Khairnar, **Y.S. Shinde** (2025) *Cypris decaryi* Gauthier, 1933 (Crustacea: Ostracoda: Cyprididae): a new record for Maharashtra, India, with a note on its distribution. Journal of Threatened Taxa 17 (8), 27346-27354

Prof. Netra D. Kulkarni

1. Netra Kulkarni et al (2026) Water mediated efficient green synthesis of substituted isoxazole 5-(4H) ones using waste derived potassium alum catalyst., March 2026, Research Journal of Chemistry and Environment.
2. Netra Kulkarni et al(2026) Metal free sonochemical synthesis, in silico Molecular docking and ADME profiling of 2-Aryl- 1H benzimidazole as promising antimicrobial agents., February 2026, Russian Journal of Organic Chemistry.

Shilpa Mandlik

1. Shilpa Mandlik, Pradnya Khatav, Radha Mhapankar, Archana Sharbidre et al (2025) **A** Combined Diet of High Fat, Sugar, And Salt Affects Development and Aging *Drosophila Melanogaster*, IJES, vol.11, 7, 2025

Dr. H. V. Ghate- (Former HOD of Zoology) has published research papers,

1. Kawalkar D, Patil P, Ghate HV, Manchi S (2026) Rediscovery and redescription of thread-legged assassin bug *Myiophanes kempii* China, 1924 (Heteroptera, Reduviidae, Emesinae) from caves in the Andaman Island, India. *Subterranean Biology* 55: 77–94. Published March 2026
2. Digvijay R. Jadhav , Archana A. Sharbidre & Hemant V. Ghate (July 2026) Redescription of a leaf-footed bug *Homoeocerus glossatus* Ahmad & Perveen (Heteroptera: Coreidae) from Dhule, Maharashtra, India Journal of Threatened Taxa | www.threatenedtaxa.org | 26 July 2025 | 17(7): 27233–27241

PGRC Zoology carried out following Ph. D. related activities:

Progress Reports presentation- Six monthly Progress Reports presentation of Ph.D. students Renuka Khairnar and Shruti Yeola was held on 26/06/2025 at PGRC Zoology. Research scholars Prachi Surwade and Mohinaj Mahedi presented their progress reports on 22/08/2025. The second session of progress report presentation was conducted on 24/12/2025, in this session, Renuka Khairnar and Shruti Yeola presented their progress reports. A third round of progress report presentation was conducted on 24/02/2026 where Varada Kulkarni presented her progress reports. On 04/03/2026 one more session of progress reports presentation was arranged in which Prachi Surwade, Mohinaj Mahedi and Hinakausar Begade presented their reports.

Dr. Varsha Wankhede (HOD, Zoology SPPU), Dr. Avinash Vanjare, Dr. Archana Sharbidre and Dr. Samir Terdalkar worked as External research expert and Dr. B. T. Kalbage worked as an internal expert.

Ph. D. Degree Awarded: Netra Kulkarni Research scholar of PGRC Zoology, awarded Ph.D. degree on 20/02/2026 under the guidance of Dr. Manisha Modak by Savitribai Phule Pune University.

Student's progression: M.Sc. in Zoology at SPPU- 1 student, M.sc. In Modern College Pune- 5- 02 students, M.Sc. in Zoology in other colleges- 02, LLB-01, Central University Delhi -01

Students Achievements-

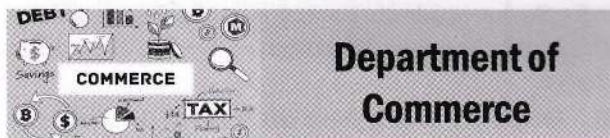
- 1) Madura Dewale, Yukta Kadale, Atharve Saraf, Devyani Narute (M.Sc.I) received YSS Project of Rs. 5000=00

New Appointment- Sagar Bhisade and Manisha Magar appointed as new faculty in the zoology department

The strength for the Zoology subject in the academic year 2025- 2026

Class	No. of Students
11 th Science	199
12 th Science	133
F.Y.B.Sc	125
S.Y.B.Sc	21
T.Y.B.Sc	38
M.Sc. I	12
M.Sc. II	11

- **Dr. B. T. Kalbage**
Head, Department of Zoology

Department of Commerce

Student Development Activities

1) Lecture on Career Counseling

The following lecture was organized for students of F.Y. B. Com class in association with Pune Chapter of The Institute of Cost Accountants of India.

Day and Date : Monday, 14th July, 2025

Theme of the Session : Career opportunities provided by the Institute of Cost Accountants of India

Name of the Speaker(s) : CMA Amey Tikale

The students were also informed about the new Skill Based Employment Oriented Course designed by The Institute of Cost Accountants of India. Seventy six students attended the lecture. The lecture was coordinated by Dr. Rasika Date.

2) Five Day Workshop on Stock Exchange Operations :-

A Five Day Workshop on Stock Exchange Operations for the students of commerce was organised between 5th January, 2026 and 9th January, 2026. The objective of the workshop was to create awareness among the students regarding various terms associated with stock markets, working of primary and secondary markets, documentation, placing of an order, IPOs, different investment avenues, fundamental and technical analysis etc. The programme was conducted as under

Day and Date - Topic of the Session - Name of the Speaker(s)

Monday, 5/1/2026 - Introduction to Financial Markets, History of Stock Markets and Types of Securities - Mr. Suhas Rajderkar

Tuesday, 6/1/2026 - Primary Market Operations - Mr. Makrand Vipat

Wednesday, 7/1/2026 - Secondary Market Operations - Mr. Makrand Vipat

Thursday, 8/1/2026 - Fundamental & Technical Analysis - Mr. Bhushan Mahajan

Friday, 9/1/2026 - 1. Market Dynamics - Mr. Vikram Awasarikar

2. Personal Financial Planning - Mr. Amitabh Bhav

Fifty Seven students participated in the workshop. The workshop was coordinated by Dr. Shraddha Hirwe.

- 3) **One Day Workshop on “GST 2.0”** : One day workshop on “GST 2.0” for the students of third year B.Com. students in association with D.S. Savkar Chair of Savitribai Phule Pune University on 12th February, 2026. The workshop was organised to acquaint our students with the paradigm shift of GST, routine procedure, filling of returns, e-challan etc. 79 students participated in the workshop. The schedule was as under.

Session No. – Topic of the Session – Name of the Speaker(s)

Session 1 – Paradigm Shift GST 2.0 – CMA Dr. Sanjay Bhargave

Session 2 – Routine Procedure – CMA Tanuja Mantravedi

Session 3 – Filling of Returns – CMA Gayari Mahendrakar

The workshop was coordinated by Dr. Shraddha Hirwe and Dr. Amol Nikale.

- 4) **Budget Pe Charcha** : A guest lecture was organised on Union Budget 2026 on 17th February, 2026 for the students of Third year B.Com. to update the students with the provisions of the new budget. The lecture was delivered by a practicing Chartered Accountant Mr. Adwait Dhawalikar. 97 students attended the lecture. The lecture was coordinated by Dr. Shraddha Hirwe.
- 5) **Report on Three-Day Lecture Series on Intellectual Property Rights (IPR)**

A three-day lecture series on Intellectual Property Rights (IPR) was successfully organized by the Department of Commerce under the guidance of Prof. Dr. Vijay Gaikwad, Vice Principal and Head, on 30th March, 2nd April, and 4th April 2026. The program was efficiently coordinated by Prof. Rahul D. Jadhav and Dr. Amol N. Nikale.

Prof. R. Y. Deshpande, the distinguished guest speaker, delivered comprehensive lectures on the fundamentals, significance, and protection of intellectual creations. The sessions covered key components of IPR such as patents, copyrights, trademarks, industrial designs, and trade secrets, with a special emphasis on their relevance to commerce and academia. He also highlighted the role of IPR

in fostering innovation, safeguarding creators' rights, and promoting economic development in the contemporary knowledge-based economy.

A total of 18 M.Com (Sem -IV) students participated enthusiastically and gained valuable knowledge and insights into various aspects of IPR. The program thus contributed to strengthening an IPR-aware culture among postgraduate commerce students and encouraged them to integrate IPR considerations into their future research and entrepreneurial endeavours.

- 6) **Training and Placement Programme** : A training and placement activity was successfully conducted for the B.Com students in association with TNS India Foundation. The program aimed to equip students with essential employability skills, including communication, interview techniques, resume building and workplace readiness. In addition, students were provided specialized training in Advanced Excel, Power BI and SQL, enabling them to develop strong analytical and technical skills relevant to industry requirements. Through interactive sessions, practical exercises and expert guidance, students gained valuable insights into career opportunities and industry expectations. The initiative not only enhanced their confidence but also prepared them to face recruitment processes more effectively, thereby bridging the gap between academic learning and professional demands.

OTHER ACHIEVEMENTS

Dr. Vijay N. Gaikwad -

1. Dr. Vijay Gaikwad and Shruti Sonawane June 2025 - Published research paper on 'A Study of Awareness among the Students about Artificial Intelligence (AI) Tools for Investment in Stock Market' in Peer Reviewed International Journal
2. Dr. Vijay Gaikwad and Shruti Sonawane July 2025 - Published research paper on 'A Study on Financial Performance Analysis of Zomato and Swiggy for the Period 2021 to 2025' in Peer Reviewed International Journal
3. Dr. Vijay Gaikwad and Shruti Sonawane June 2025 - Paper Presented and published on 'A Study on Emerging Competencies in Financial Market' in National Conference.

4. Dr. Vijay Gaikwad and Shruti Sonawane June 2025 - Paper Presented and published on 'Humans vs AI : A Comparative Study in Stock Market Analysis' in National Conference.
5. Participated and presented a research paper titled "The Sustainability Performance Indicators of Green Supply Chain Management with regards to Apple Inc." in two days National Conference on 'Innovating for Impact: Rethinking Business for a Sustainable & Inclusive Future' organized by Abeda Inamdar Sr. College Faculty of Commerce and Management Pune, on 26th & 27th September 2025. [Cosmos Peer Reviewed Bi Annual Academic Journal Vol.XXI Special Issue No.9 / September 2025 ISSN:2249-6408 Page No. 17-26]
6. Lakra, A.E., & Gaikwad, V. N. (2025). Conceptualizing the True Cost of E-Commerce Convenience: A Theoretical Framework for Multi-Dimensional Valuation. *Cosmos*, 21(7), 1-13
7. Lakra, A.E, & Gaikwad, V. N. (2025). Leveraging the Open Network for Digital Commerce (ONDC): A Conceptual Framework for HEI-Industry Collaboration to Enhance Graduate Employability in India's Hybrid Retail Sector. *Jidnyasa*, 13, 79-87

Dr. Rupesh Bansode:

1. Worked as Research coordinator for Ph.d Students.
2. Worked as a Chairman of the Commerce Association.
3. Worked as Guide for Ph.d students. During the year 3 new Students have registered for Ph.D.
4. Invited as Expert for Ph.d Viva, and for Interviews of Ph.D. Students at Savitribai Phule Pune University
5. Invited as Reservation V.C Nominee for Ph.D. students at Savitribai Phule Pune University
6. Attended Seminar online and wrote Research Paper on Green Finance and Sustainable Investment Practices
7. Wrote Paper on " Empowering Youth for Vision Viksit Bharat @2047" and has been Presented this paper in seminar organised by St.Vincent College, Pune
8. Wrote Paper on " From Satya(Truth) to Smart Contracts : Integrating Vedic Ethics with Blockchain - based Credentialization for India's

Higher Education Transformation" This paper is published in 'Vidyayana An international Multidisciplinary Peer-viewed E-Journal with ISSN no 2454-8596.

9. Invited as chief guest for syllabus framing conference at Narayangaon Arts Science Commerce College
10. Worked as Member of Business Law Board at Savitribai Phule Pune University

Prof. A.V. Desai :

1. Worked as Administrative P.G.Coordinator for MCom Course for the academic year - 2025-26 till 31st January, 2026 i.e. till the date of retirement.
2. Coordinated one session of the Workshop on Stock exchange operations jointly conducted by Modern college , Shivajinagar , Pune-5.

Dr. Shraddha Hirwe -

1. Coordinated a five day workshop on Stock Exchange Operations
2. Coordinated a one day workshop on "GST 2.0" for the students of third year B.Com. students in association with Savkar Chair of Savitribai Phule Pune University on 12th February, 2026. The workshop was organised to acquaint our students with the paradigm shift of GST, routine procedure, filling of returns, e-challan etc.
3. Coordinated a guest lecture on Union Budget 2026, for the students of Third year B.Com. on 17th February, 2026 to update the students with the provisions of the new budget.
4. Conducted two competitions of the Commerce Association viz. Mock Interview and Creative Ad-Making Competition during Commerce Fest January,2026.

Dr. Rasika Date

1. Felicitated by Rotary Club of Pune Katraj on the occasion of Chartered Accountants Day on 5th July, 2025

Dr. Moreshwar Yamamanppa Meeshi

Coordinated Competitions for the students

S.No. Name of Competition Number of Students

1	Photography Competition	50
2	P.P.T. Competition	28
3	Theme Based Rangoli Competition	27

Academic/ Industrial Visits

S.No - Place - Number of Students

1. Pune Zilla Sahakari Dudh UtpadakSangh Maryadit, (Katraj Dairy)Satara Road, Katraj, Pune – 411046. – 60
2. Bhakti Vedanta Research Centre,ISCON, NVCC, Pune - 4110048. – 50

Prof. Prajakta Sabane :

1. Successfully Completed Faculty Induction Programme Organised by MMTTC SPPU From 8/1/2026 to 4/2/2026.
2. Worked as Organising Committee member for one day workshop on “GST 2.0” for the students of third year B.Com. students in association with Savkar Chair of Savitribai Phule Pune University on 12th February, 2026.
3. Attended a guest lecture on Union Budget 2026 on 17th February, 2026.
4. Invited as a Judge for Poster Making Competition Organised by the Department of Commerce.
5. Attended a workshop on NEP Structure on 11.2.2026 Organised by Modern College, Shivajinagar,Pune-05.
6. Worked as Organising Committee member for Granth Dindi on 13.12.2025 Organised by Modern College, Shivajinagar,Pune-05.
7. Participated in the Artificial Intelligence (AI) Fluency Workshop organised by the Institution Innovation Council in association with the Sambhav Foundation (Sponsored by Google) on 05th & 6th January 2026.

Dr. Amol Nanasaheb Nikale

1. Appointed as an External Supervisor for Tally Practical Examination by Garware College of Commerce.
2. Coordinated one day workshop on “GST 2.0” for the students of third year B.Com. students in association with D. S. Savkar Chair of Savitribai Phule Pune University and IIC on 12th February, 2026. The workshop was organised to acquaint our students with the paradigm shift of GST, routine procedure, filling of returns, e-challan etc.
3. Conducted Poster Presentation Competition of the Commerce Association during Commerce Fest January,2026.
4. Participated in the Artificial Intelligence (AI) Fluency Workshop organised by the
5. Institution Innovation Council in association with the Sambhav Foundation (Sponsored by Google) on 05th & 6th January 2026.

9) Prof. Shweta Padekar :

Academic/ Industrial Visits :

Sr.No. – Place – No of Sudents

1. Pune Zilla Sahakari Dudh Utpadak Sangh Maryadit, (Katraj Dairy)Satara Road, Katraj, Pune – 411046. – 60
2. Bhakti Vedanta Research Centre, ISCON, NVCC, Pune - 4110048. – 50
3. Setu Advertising, Gokhale Business Bay Survey No 20/2,Plot No A6/A7. – 30
4. Heritage Fest-An exhibition based on Indian Knowledge System under NEP 2020 , at Bhandarkar Oriental Research Institute, Pune. – 20

Prof. Rahul Datta Jadhav:

1. Working as Administrative P.G.Coordinator for M.Com Course from 1st February, 2026 till date.
2. Working as Placement Officer/Coordinator from 1st January, 2026 till date.

A) Papers/Articles Written:

Sr.No. – Title of Paper/Article – Whether Published or Not – Name of Journal / Magazine and Vol. No. – Place

1. A Study on the Impact of Work-Life Balance, Work Stress and Motivation on Employee Performance and Productivity with a Focus on Occupational Stress and Coping Strategies – Published – Akshara Multidisciplinary Research Journal,October - 2025,Special Issue 19,Volume V,SJIF Impact - 6.86,E-ISSN: 2582-5429 – Jalgaon
2. Occupational Stress, Job Satisfaction, and Employee Well-Being among Bus Drivers and Conductors: A Cross-Sectional Study in Maharashtra State Road Transport Corporation” – Conference Attended and Paper Presented Presented – At - One Day MultidisciplinaryINTERNATIONAL E-CONFERENCE -Indian Constitution and Viksit Bharat @ 2047:Foundations for Inclusive, Democratic, and Sustainable Nation-Building Organised by - Rayat Shikshan Sanstha’sVeer Wajekar Arts, Science and Commerce College, UranMahalan Vibhag, Phunde, (Uran) Navi Mumbai- 400 702
3. To Formulate Evidence-based stress management interventions for mitigating occupational stress and optimizing job satisfaction and productivity among public transport employees in Maharashtra –

Presented Presented - At - One Day Multidisciplinary International e-Conference on Language, Literature, Technology, Environment, International Trade and Scientific Approach: From Ancient to the AI Era.) Organised by - Dyanganga Shikshan Prasarak Mandal, Sanchalit, Shripatrao Chougule Arts and Science College Malwadi-Kotoli, Organized by: Internal Quality Assurance Cell (IQAC).

4. Impact of Working Stress on Productivity and Job Satisfaction in Public Transport Organisation of Maharashtra : The Role of Coping Strategies and Work-Life Balance – Published – International Journal of Economics, Business, Accounting, Agriculture and Management towards Paradigm Shift in Research (IJBAMPSSR), ISSN: 3065-9140, Volume:2, Issue:5, 31 October, 2025, Impact Factor: SJI-If 2025 SJI - 7.003 Royal International Global LLC16192 Coastal Highways, County of Sussex, Lewes, Delaware 19958 United States of America (USA)
5. Impact of Working Stress on Productivity and Job Satisfaction in Public Transport Organisations of Maharashtra – Published – Hi-Tech Research Analysis - UGC Approved, Refereed & Peer Reviewed Research Journal, Issue : XXX, Vol. II., ISSN No. 2231-6671. Impact Factor : 6.70(Grifi), Aug. 2025 To Jan. 2026. – Latur
6. Literature Review - Impact of Working Stress on Productivity and Job Satisfaction: Role of Coping Strategies and Work Life Balance in Public Transport Organisations of Maharashtra. – Published – Universal Research Analysis - UGC Approved, Refereed & Peer Reviewed Research Journal, Issue : XXXI, Vol. I. Sept. 2025 To Feb. 2026, ISSN No. 2229-4406 Impact Factor 6.70 (GRIFI) – Latur

B) Conference/Seminars Attended:

Sr.No. – Title of Paper – Venue – Status (International/National/State)

1. One Week National Level Online Faculty Development Programme (FDP) on Data Collection & Data Analysis using SPSS – HI Learn Edutech Institute, Bijapur/ Vijayapur, Karnataka, India – National Level (From 19th November, 2025 to 25th November, 2025)
2. One Day Multidisciplinary International E-Conference - Indian Constitution and Viksit

Bharat @ 2047: Foundations for Inclusive, Democratic, and Sustainable Nation-Building – Rayat Shikshan Sanstha's Veer Wajekar Arts, Science and Commerce College, Uran Mahalan Vibhag, Phunde, (Uran) Navi Mumbai- 400 702 Organized by: Department of Political Science and Internal Quality Assurance Cell (IQAC) In Collaboration with Global Foundation, India – International E-Conference (on 26th November, 2025)

- C) Swayam (INI) Online Course Certification in “Financial Literacy” - 3 Credit / 12 Week Course, Date - July-October 2025.
- D) Swayam (INI) Online Course Certification in “Stress Management” - 3 Credit / 12 Week Course, Date - July-October 2025.
- E) Swayam – NPTEL- Online Course Certification in “Stress Management” – 4 Week Course, Date - July-August 2025.

- **Dr. Vijay N. Gaikwad**
Vice Principal and Head
Department of Commerce

**Business Administration Campus
B. Com & M. Com Department
(Self-Financed)**

The Department of Commerce (Self-Financed) has been scaling heights ever since its inception. The Department organizes various student centric activities every year. The departmental staff also motivates students to take part in activities apart from the rigid frames of the syllabus.

Guest Lectures / Social & Cultural Activities 1)

Title of the Event: Career in Aviation Industry

Date: 17/7/2025

Venue of Event: Shri Vidya hall

No of Participants: 80

Speaker Name – Ikneet Kaur

Description of the Event: Poise Academy conducted guest lecture on Career opportunities for Cabin Crew. They guided students on other opportunities in Aviation Industry. Ikneet Kaur conducted the guest lecture.

2) Title of the Event: Career Opportunities As Cost & Management Accountant

Date: 22/7/2025

No of Participants: 64

Speaker Name – CMA Amit Shahane

- 3) **Description of the Event:** This session on 'Career Opportunities As Cost & Management Accountant' The primary objective of this initiative is to provide high-quality professional education and guidance to students aspiring to obtain the Cost and Management Accountancy (CMA) qualification.
- 4) **Title of the Event: Career Guidance in Media after Graduation**
Date: 25th July 2025
Venue of Event: Shri Vidya hall
No of Participants: 50
Speaker Name – Prof. Mandar Deshpande
Description of the Event: This session on Career Guidance in Media was helpful to the students who were trying to know what area of career they can decide to take and this was one of the helpful guiding session to the students from this session. It was fulfilling the Aims of students who were hoping to step into a very profitable job in future.
- 5) **Title of the Event: Case study Methodology**
Date: 31st July 2025
Venue of Event: Shri Vidya hall
No of Participants: 60
Speaker Name – Dr. Navin Verma
Description of the Event: This session was helpful to the students who are currently doing various Projects like VSC and FP and also it will be helpful for them while doing their Post graduation research or any research as well. This was one of the guiding sessions to the students on how to choose the case and study it.
- 6) **Title of the Event: Samajik Rakshabandhan with Pune Municipal Corporation Safai Karmchari**
Date: 09 Aug 2025
Venue of Event: Lal Mahal Jijamata Garden
No of Participants: 7 students & 30 karmachari
Description of the Event: Samajik Raksha Bandhan program was organised to express gratitude about those people who make our life healthy. Swatch Santha Karmacharis were honoured by Rakhi on their hands by our students.
- 7) **Title of the Event: International Youth Day**
Date: 12 Aug 2025

Venue of Event: Lata Mangeshkar Hall

No of Participants: 90

Description of the Event: On the occasion of International Youth Day, various cultural programs were organized at the college, and students took a pledge to remain addiction-free.

- 8) **Title of the Event: Hindi Bhasha Diwas**

Date: 30 Sep 2025

Venue of Event: Class No. 05

No of Participants: 80

Speaker Name – Dr. Babasaheb Gavhane

Description of the Event: : संत ज्ञानेश्वर महाराज जी के ७५० जन्म शताब्दी वर्ष के अवसर पर उनकी जीवनगाथा एवं जीवन के प्रति मानवतावादी विचारों का महत्व बताते हुए वैश्विक मानवता की नींव उन्होंने किस प्रकार से रखी और वह आज भी प्रासंगिक है, इस पर मार्गदर्शन किया ।

- 10) **Title of the Event: Moot Court Inter-collegiate Competition**

Date: 14/2/26

No of Participants: 6 – Six

Description of the Event: The Event of Moot Court Inter-collegiate Competition was held in BMCC Commerce college, Pune on 14th of Feb 2026. It was a competition on Cases provided by the Organiser to be argued by the Team of three. Students from TYBcom and SYBcom a team of six of our Modern College BAC campus Shivajinagar, Pune participated in this legal competition at BMCC and they scored third place

This was a new event for commerce students and students took interest in participating in this competition and had prepared very well to faced 41 teams from all over Pune.

Sr No. – Name of the students – Class – Div – Sports – Level Played – Performance – Venue

- 1 Shreya Deepak Sakpal – T.Y.BCom – G – Netball – Inter Zonal Netball – Participation – Gangapur Nashik
 Intercollegiate Netball – Gold – SPPU, Pune.
 Basketball – Intercollegiate Basketball – Participation – Agashe College, Pune
 Handball – Intercollegiate Handball – Silver – Sidhivinayk College, Pune
 Volleyball – Intercollegiate – Volleyball – Gold – SPPU, Pune

- Kabbadi – Intercollegiate Kabbadi – Participation – SPPU, Pune
- Badminton – Intercollegiate Badminton – Participation – Bibewadi, Pune
- Ball Badminton – Intercollegiate – Ball Badminton – Participation – Sidhivinayk College, Pune
- 2 Khonde Vyas Gajanan – S.Y.B.Com – H – Badminton – Intercollegiate Badminton – Gold Bibewadi, Pune
- Ball Badminton – Intercollegiate – Ball Badminton – Silver – Sidhivinayk College, Pune
- 3 Rohit Kumar – S.Y.B.Com – Netball – Intercollegiate Netball – Gold – SPPU, Pune
- Handball – Intercollegiate Handball – Participation – SPPU, Pune
- 4 Chaudhari Abhas Duryodhan – F.Y. B.Com – Hockey – Intercollegiate Hockey – Gold – Sppu, Pune
- 5 Mate Aanchal Amar – T.Y.B.Com – H – Judo – Inter Zonal Judo – Participation – Nashik – Intercollegiate Judo – Gold – Pune
- 6 Pal Amresh Ramvilas – T.Y.B.Com – Kabaddi Intercollegiate Kabaddi – Participation – SPPU, Pune
- 7 Sonawane Mahadev Balaji – T.Y.B.Com – H – Best Physique – Intercollegiate Physique – Gold – HV Desai College
- 8 Charapale Rujul Bhimrao – S.Y.B.Com – Cricket – Intercollegiate Cricket – Participation – Ness Wadia, Pune
- 9 Mule Rutanshu Umesh – F.Y. B.Com – Football – Intercollegiate Football – Participation – Aissms, Pune
- 10 Pushkar Pillai – F.Y. B.Com – Football Intercollegiate Football – Participation – Aissms, Pune

1. Overall Participation

A total of **ten students** from F.Y.B.Com., S.Y.B.Com., and T.Y.B.Com., Represented the institution in various sports competitions at Inter Zonal and Intercollegiate levels.

The sports disciplines represented include:

- Netball
- Basketball
- Handball
- Volleyball

- Kabaddi
- Badminton
- Ball Badminton
- Hockey
- Judo
- Best Physique
- Cricket
- Football

Competitions Were Conducted At Venues Such As SPPU, Gangapur (Nashik), Agashe College, Sidhivinayak College, HV Desai College, Bibewadi, Ness Wadia, And AISSMS, Pune

Sports Achievement 2025-26 (BCom Self Finance)

2. Performance Highlights

The table reflects significant achievements across multiple disciplines:

- Gold Medals in Netball, Volleyball, Hockey, Judo, Best Physique, and Badminton.
- Silver Medals in Handball and Ball Badminton.
- Participation in several sports including Basketball, Kabaddi, Cricket, Football, and Inter Zonal Judo.
- The majority of achievements were secured at the Intercollegiate Level, demonstrating strong competitive performance within university-affiliated institutions

Sports Achievement 2025-26 (BCOM)

3. Notable Individual Achievements

- **Shreya Deepak Sakpal (T.Y.B.Com., Div G)** displayed exceptional multi-sport participation, securing:
 - Gold in Intercollegiate Netball
 - Gold in Intercollegiate Volleyball
 - Silver in Intercollegiate Handball
 - Participation in Basketball, Kabaddi, Badminton, Ball Badminton, and Inter Zonal Netball
- **Khonde Vyas Gajanan (S.Y.B.Com., Div H)** achieved:
 - Gold in Intercollegiate Badminton
 - Silver in Intercollegiate Ball Badminton
- **Rohit Kumar (S.Y.B.Com.)** secured Gold in Intercollegiate Netball and participated in Handball.

- **Chaudhari Abhas Duryodhan (F.Y.B.Com.)** won Gold in Intercollegiate Hockey.
- **Mate Aanchal Amar (T.Y.B.Com., Div H)** achieved Gold in Intercollegiate Judo and participated at the Inter Zonal level.
- **Sonawane Mahadev Balaji (T.Y.B.Com., Div H)** secured Gold in Intercollegiate Best Physique competition.
- Other students including Pal Amresh Ramvilas, Charapale Rujul Bhimrao, Mule Rutanshu Umesh, and Pushkar Pillai actively participated in Kabaddi, Cricket, and Football events .

Teacher Achievements :-

1. Dr. Philomena Fernandes -

- Participated in the one Week 'Malaviya Mission Teacher Training Programme' – 'Capacity Building Programme On Indian Knowledge System.' (Organized by UGC)
- Participated in the Faculty Knowledge Sharing Programme on the theme 'IPR' Organized by Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous) Business Administration Campus, Shivajinagar, Pune - 05
- Organised Research activities for the students from Sambhav foundation for three days
- Organised "Gender sensitisation Programme" for women students of our Campus

2. Prof. Shreya Vaidya -

- Participated in the Faculty Knowledge Sharing Programme on the theme 'IPR' Organized by Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous) Business Administration Campus, Shivajinagar, Pune - 05
- Participated in the Two Day National Conference On Innovating For Impact : Rethinking Business For a Sustainable & Inclusive Future. Organized by Abeda Inamdar Senior College of arts, Science and Commerce (Autonomous) Pune – 01
- Guided two teams for 'AVISHKAR RESEARCH PROJECT' organised by the college
- Presented research paper in 'The Influence of Digitalisation on trading volume with respect to Indian stock market'

3. Prof. Ashish Sartape -

- **Publication Patent :** Title Of Invention – Evaluating The Effectiveness of Multi Factor Authentication Online Protecting Sensitive Data.

4. Prof. Dipti Gaonkar -

- 'Digital Centres & Digital Academic E-Content Development Sway am' Organized by Maharashtra State Faculty Development Academy.

5. Prof. Samadhan Bhadkumbe -

- 'Digital Centres & Digital Academic E-Content Development Swayam' Organized by Maharashtra State Faculty Development Academy
- Participated in the Faculty Knowledge Sharing Programme on the theme 'IPR' Organized by Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous) Business Administration Campus, Shivajinagar, Pune -05
- The Preparation of E-Content for the Generic Indian Knowledge Systems (IKS) Course Translation in Marathi.

6. Prof. Sangeeta Mavale -

- Awarded on the occasion of International Women's Day by Lokmanya multi state Co-operative Society, Pune by the Hands of Chairman shri Kiran Thakur.

7. Prof Shamla Bhasme-

- Conducted a guest lecture on Career Guidance on Media was helpful to the students who were trying to know what area of career they can decide to take and this was one of the helpful guiding sessions to the students from this session. It was fulfilling the Aims of students who were hoping to step into a very profitable job in future.
- Conducted a session on case study methodology was helpful to the students who are currently doing various Projects like VSC and FP and also it will be helpful for them while doing their Post graduation research or any research as well. This was one of the guiding sessions to the students on how to choose the case and study it.
- Guided students on moot court competition organised by BMCC
- Participated and presented in two day National conference at Abeda Inamdar College and presented the paper titled "The sustainability

of performance Indicators of Green supply chain management with regards to Apple Inc”

8. **Prof Snehal Pol** : Organised Marathi Diwas in the Campus. Various competitions were conducted under the banner like Marathi handwriting ,Essay competition ,poetry writing.

- **Prof. Dr. Philomena Fernandes**
(HOD, B. Com SF)

- **Prof. Mrs. Shreya Vaidya**
(M. Com Coordinator)

Brief Report from Entrepreneurship Awareness Cell from Business Administration Campus

An Entrepreneurship Awareness Camp (EAC) in association with Maharashtra Center for Entrepreneurship Development (MCED) was organized by the Business Administration campus for three days from 4th March 2026 to 6th March 2026 where lectures by successful entrepreneurs, industry experts, and Government officials from MCED on the legal, regulatory, and financial aspects of state and central Government schemes, incentives, and financial assistance available for startups were invited. 98 students of B.Com, BBA, BBA (CA), BBA (IB) participated in this workshop. The main objective of this workshop was to empower the students to transform their innovative ideas into viable business models and strategic guidance. Overall it was an enriching and learning experience

- **Shreya Vaidya**
ED Cell Co-ordinator (BAC)

Research Cell Report Report on AI & Digital Skill Training Programme

AI & Digital Skill Training Programme was successfully organized at Modern College of Arts, Science & Commerce (Autonomous) Business Administration Campus in collaboration with Sambhav Foundation under the guidance of the Research Committee.

This certified training programme aimed to enhance students' awareness and practical knowledge of Artificial Intelligence (AI) and digital skills essential for modern career opportunities.

The programme featured Vishal Pujeri as the expert speaker, who provided valuable insights into AI tools, applications, and career prospects. A total of 65 students registered and actively participated in the training. Upon successful completion, participants received certificates from Sambhav Foundation, adding value to their academic and professional profiles.

The training was conducted over three days (11th, 12th, and 13th February 2026), each day focusing on different aspects of AI and digital competency:

11th February 2026: The resource person for the training was Vishal Pujeri, who delivered insightful sessions combining theoretical concepts with practical demonstrations. On the first day, the focus was on introducing various AI tools, their importance, and the process of registration and access. Students gained hands-on exposure to emerging AI platforms and understood how such tools can support academic as well as professional work.

- **Dr. Philomena Fernandes**
Research Co-ordinator (BAC)

Alumni Report

Title of the Event: Alumni Meet for academic year 2025-26.

Date: 7th of February 2026

Venue: Shree Vidya Hall

Number of Participants: 32

BBA-13

BBA (CA)- 08

BBA (IB)- 5

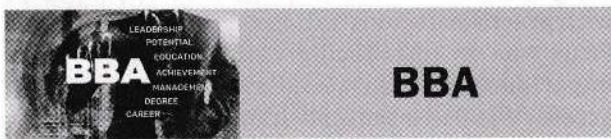
B.Com- 05

M.Com- 01

Description: The alumni committee of the college organized an alumni meet for the students who had passed out from BBA, BBA (CA), BBA (IB), and B.com. and M.Com students. The event was organized to foster connections between the current students and college alumni. The Alumni were invited to forge lasting connections with the college, fostering a sense of community that transcends graduation. They were encouraged to engage in various activities and initiatives aimed at enriching the experiences and development of the current student cohort, ensuring that their wisdom and expertise continue to inspire and guide future generations.

The current students created an engaging program filled with vibrant dance and musical performances to delight the gathered alumni. The lively session was followed by a warm introduction of the alumni participants, creating a genuine atmosphere of connection. Several alumni took the opportunity to share their memorable experiences, allowing everyone to reminisce and embrace the nostalgia of their shared past. As the event drew to a close, attendees enjoyed refreshments and interacted with the teachers, celebrating their continued bond with the institution.

- Dr. Pradnya Khalane
Alumni Co-ordinator (BAC)

Period of Annual Report 2025-2026: 15th June 2025 to 31st May 2026

Activity 1

Topic: Orientation Session of TNS India Foundation

Date: 16th July 2025

Name of Speakers: Ms. Shobhana Lala (Program Manager, TNS), Ms. Neeraja Bhide (Trainer, TNS) and Ms. Aishwarya Khurana (Trainer, TNS)

Class: TY BBA

Number of Students Attended: 50

Description: The BBA Department had organized an orientation program by **TNS India Foundation on Campus to Tech Financial Careers**, an initiative to enhance employability and job placement opportunities for final-year BBA students. Students received information about the training programs, including soft skills, technical skills such as Power BI and technical financial careers to be conducted during On-The-Job training, helping to improve their employability skills.

Activity 2

Topic: Mutual Fund Awareness held by Bombay Stock Exchange under SEBI Initiative

Date: 18th July 2025

Name of Speaker: Ms. Shweta Shastri, HSBC Mutual Fund, Pune

Class: SY BBA and TY BBA

Number of Students Attended: 100

Description: The session aimed to educate participants about mutual funds and their role in personal financial planning. Mrs. Shastri provided valuable insights on various types of mutual funds, their benefits, associated risks and strategies for long-term investment. The program emphasized the importance of informed decision-making and encouraged participants to adopt disciplined investment habits. The session was well-received and contributed to enhancing financial literacy among attendees.

Activity 3

Topic: An Awareness Program on Global Careers in Finance

Date: 23rd July 2025

Name of Speaker: Mr. Ashutosh Kulkarni, Dionysius Overseas Training and Consulting, Pune

Class: TY BBA

Number of Students Attended: 60

Description: The session aimed to educate participants about various career paths, required skills and opportunities available in the global financial sector. The session was well-received and contributed to enhancing awareness about opportunities in finance sector among attendees.

Activity 4

Topic: ED Activity **Udyamita - Let's Grow**

Date: 25th July 2025

Name of Speaker: Mr. Mayur Kamble, Founder of Demitasse Coffee, Pune

Class: TY BBA

Number of Students Attended: 156

Description: As part of the Annual Entrepreneurship Development (ED) activity, **"Udyamita-Let's Grow"**, students were provided with the opportunity to set up and operate a business within the college premises. The event aimed to foster entrepreneurial skills by engaging participants in real-world business operations and management. Following the event, students were required to prepare and submit a comprehensive report detailing their experiences, challenges faced and the outcomes achieved.

Activity 5

Topic: Visit at District and Sessions Court, Shivajinagar, Pune

Date: 20th August 2025

Class: TY BBA (HRM)

Number of Students Attended: 19

Description: TY BBA (HRM) students visited the District and Sessions Court at Shivaji Nagar, Pune to gain practical exposure to civil case proceedings. The visit, linked to their **Industrial Relations and Labour Laws** subject, helped students understand courtroom procedures, code of conduct and case listings. Students actively observed the proceedings, enhancing their practical knowledge of the judicial process.

Activity 6

Topic: KALEIDOSCOPE: Freedom of Expression

Date: 20th August 2025

Class: FY BBA, SY BBA and TY BBA

Number of Students Attended: 215

Description: Kaleidoscope is our Independence Day celebration that honors the spirit of freedom and unity. It brings students together to showcase their talents with enthusiastic participation in events like the AI poster-making and patriotic quiz competitions.

Activity 7

Topic: Income Tax Compliance: Learn Before You Earn

Date: 25th August 2025

Name of Speaker: CA Somnath Swami (CSSP & Association, Pune)

Class: SY BBA and TY BBA (Finance)

Number of Students Attended: 38

Description: This session was planned for SY BBA & TY BBA (Finance) students to make them aware about the Income Tax Compliance. The guest speaker was CA Somnath Swami (Chartered Accountant, CSSP & Association, Pune). The practical insights provided by him were much appreciated by the students. This knowledge was useful to them not only academically but also for financial planning in their future as well. The Guest speaker discussed ITR, TDS & TCS.

Activity 8

Topic: Two Days Certification Program on Business Analytics in Collaboration with IBS Pune under the Student Development Programme

Date: 19th September 2025 - 20th September 2025

Name of Speakers: Dr. T. Anupama (Dean and ACO, IBS Pune) and Prof. Moushmi Dasgupta (Faculty Member, IBS Pune)

Class: TY BBA

Number of Students Attended: 120

Description: Students gained valuable insights through the Business Analytics certification course,

getting a comprehensive overview of Business Analytics.

Activity 9

Topic: Hindi Language Day

Date: 30th September 2025

Name of Speaker: Dr. Babasaheb Gavhane, Garware College, Pune

Class: B.Com (SF), M.Com (SF), BBA, BBA (CA) and BBA (IB)

Number of Students Attended: 80

Description: Hindi Language Day was celebrated at the Business Administration Campus. Various competitions such as essay writing, poster making, Hindi poetry recitation and advertisement writing were conducted followed by a prize distribution ceremony.

Dr. Babasaheb Gavhane from Garware College, Pune was the chief guest and delivered a lecture on Sant Dnyaneshwar Maharaj. Winners were awarded with certificates and mementos.

Activity 10

Topic: Four Industrial visits for TY BBA (Autonomous Equivalence) students for the subject **Business Exposure**

Date: First Industrial Visit - 1st October 2025

Second and Third Industrial Visit - 8th October 2025

Fourth Industrial Visit - 9th October 2025

Class: TY BBA (Autonomous Equivalence)

Number of Students Attended: 19

Description: BBA Department had arranged four industrial visits for TY BBA (Autonomous Equivalence) students as part of their academic curriculum. The objective of these visits were to help students gain first-hand information about the functioning of industries and to provide opportunities to plan, organize and engage in active learning experiences beyond the classroom.

1. First Industrial Visit was at the **Auto Cluster Development and Research Institute**, Chinchwad, Pune. ACDRI had been arranged on 1st October 2025 for the TY BBA (Autonomous Equivalence) students under the subject **Business Exposure**.

Students explored advanced testing labs, the Incubation Centre and the EV battery testing facilities, gaining practical insights into industrial processes and start-up support. The visit effectively connected academic learning with real-world applications.

2. Second Industrial Visit had been arranged on 8th October 2025 at **Katraj Dairy**. The industrial visit to Katraj Dairy was insightful, providing students with a comprehensive understanding of the production process. Students gained valuable knowledge of dairy production processes, quality control, and industry best practices. Additionally, the visit highlighted the efficient packaging and distribution systems in place to ensure timely delivery.

3. Third Industrial Visit had been arranged at **Hygreens** on 8th October 2025. The industrial visit to Hygreens provided valuable insights into innovative hydroponics farming. Students learned about the closed-loop system that optimizes water and nutrient use, promoting sustainable agriculture practices.

The visit also offered hands-on exposure to farming processes and marketing management, helping students understand real-world operations. Overall, it was an enriching experience in eco-friendly and modern agricultural practices.

4. Fourth Industrial Visit had been arranged at **Pune Bytes** on 9th October 2025. Students learned about the laddoo production process, its marketing strategies and customer handling. The visit provided practical insights into managing and growing a traditional food business. It was an enriching experience for the students.

Activity 11

Topic: Introduction to Goods and Service Tax

Date: 4th October 2025

Class: SY BBA and TY BBA (Finance)

Name of Speaker: CA Raj Tank

Number of Students Attended: 76

Description: The BBA department had organized a guest lecture on Introduction to GST. The objective of this event was to help BBA students develop a clear understanding of Goods and Services Tax (GST), including its meaning, importance and role in the taxation system. The session provided knowledge about different types of GST such as CGST, SGST, IGST and UTGST along with their practical applications. It also covered GST registration, invoicing, return filing and compliance procedures giving students practical insights.

Activity 12

Topic: Hands on Practical Workshop on Business Analytics followed by Certification Ceremony held at IBS Campus, Hadapsar, Pune

Date: 7th October 2025

Name of Speakers: Prof. Jyoti Tilak (Sr. Director & Campus Head) and Dr. T. Anupama (Dean and ACO, IBS Pune)

Class: TY BBA and TY BBA (IB)

Number of Students Attended: 75

Description: IBS Pune had conducted a full-day practical laboratory workshop i.e. Hands-On Training in Business Analytics followed by a certificate distribution ceremony for TY BBA and TY BBA (IB) students at the IBS campus.

Dr. T. Anupama (Dean and ACO, IBS Pune) provided several practical insights, which were highly appreciated by the students. This knowledge was useful to them not only academically but also in their future careers.

Activity 13

Topic: Industrial Visit at AXA Global Business Services Premise at Kharadi

Date: 20th November 2025

Name of Speaker: Talent Acquisition team of AXA Global Business Services, Pune

Class: TY BBA (Finance & HRM)

Number of Students Attended: 23

Description: The BBA department had organized an industrial visit to AXA Global Business Services, Premise at Kharadi for final-year BBA students under an employee engagement CSR initiative in collaboration with IAHV. IAHV is an international volunteer-based NGO that helps companies with their CSR activities.

Sessions on resume building, interview preparation, cyber security and career opportunities were conducted by AXA employees. The visit included an interactive session and campus tour, providing valuable corporate exposure and practical guidance to students.

Activity 14

Topic: Visit to Pune Book Festival, Ferguson College

Date: 16th December 2025

Class: All BBA Students

Number of Students Attended: 40

Description: The Library Department had organized a visit for staff and students to the Pune Book Festival 2025 at Ferguson College Ground, aiming to promote reading habits and provide exposure to a wide variety of books across genres.

Activity 15

Topic: AI and Automation in HR

Date: 17th December 2025

Name of Speaker: Dr. Dipti Tulpule (Director of the Healing Mind)

Class: All BBA (HRM) Students

Number of Students Attended: 60

Description: The BBA Department had organized a guest lecture on *AI and Automation in HR* for all HRM students. The speaker shared insights on the use of AI in HR functions such as recruitment, selection, training and performance appraisal along with tools used to monitor work-from-home employees. The session was informative, interactive and provided valuable insights into modern HR trends.

Activity 16

Topic: Induction Program - UNNAYAN- Elevating to Excellence

Date: 23rd December 2025

Name of Speakers: Mrs. Anu Sethi, Director HR & Admin, FEV India Pvt. Ltd., Pune and

Mr. Mohan Palesha, Former District Governor, Rotary Club 3131, Pune

Number of Students Attended: 300

Class: FY BBA, BBA (CA), BBA (IB), B.Com (SF) and BCA (Science)

Description: The event aimed to familiarize the newcomers with the academic and techno-cultural environment of the institute.

Activity 17

Topic: Visit at Labor Court & Industrial Court Visit, Swargate, Pune

Date: 12th January 2026

Class: TY BBA (HRM) and SY BBA (HRM)

Number of Students Attended: 9

Description: SY and TY BBA (HRM) students visited the Labour Court and Industrial Court, Swargate, Pune to gain practical knowledge related to their Legal Aspects in HRM, Industrial Relations and Labour Law subjects. They observed hearings on Acts like the Industrial Disputes Act, 1947 and Payment of Gratuity Act, 1972. The visit also helped them understand basic court conduct and how cases are listed on daily boards for trial and proceedings.

Activity 18

Topic: Visit at District and Sessions Court, Shivajinagar, Pune

Date: 13th January 2026

Class: TY BBA (Finance)

Number of Students Attended: 10

Description: TY BBA (Finance) students had visited the District and Sessions Court, Shivajinagar, Pune to gain practical knowledge related to their Business Law subject. They observed civil case proceedings, including those under the Indian Contract Act, 1872. The visit helped them understand the court conduct and how cases are listed on daily boards for trial and proceedings.

Activity 19

Topic: Annual College Fest **AAROHAN: Exploring the Limitless Talent**

Date: 20th January 2026 - 4th February 2026

Number of Students Attended: 300

Class: All Students of BA Campus

Description: Aarohan is the college annual fest, providing a platform for students to showcase their cultural, managerial and sports skills. It provides a platform for students to showcase their talents, develop new skills and build teamwork and leadership qualities. The college fest was organized with the objective of encouraging student participation and promoting overall personality development.

Activity 20

Topic: Alumni Meet 2025-2026

Date: 7th February 2026

Class: B.Com (SF), M.Com (SF), BBA, BBA (CA) and BBA (IB)

Number of Students Attended: 32

Description: The Alumni Committee of Business Administration Campus had organized the Alumni Meet for the graduates of BBA, BBA (CA), BBA (IB), B.Com (SF) and M.Com (SF) to strengthen connections between alumni and current students. The event aimed to foster a sense of community and encourage alumni to contribute with their knowledge and experience for student development. The program included dance and musical performances by current students followed by alumni introductions and sharing of experiences. The event concluded with refreshments and interaction with faculty, celebrating the enduring bond with the institution

Activity 21

Topic: AI & Digital Skill Training Programme

Date: 11th February - 13th February 2026

Name of Speaker: Mr. Vishal Pujeri, Sambhav Foundation

Class: All Students of BA Campus

Number of Students Attended: 65

Description: The training programme proved highly beneficial for students by enhancing their technical knowledge, digital skills and awareness of future career opportunities in Artificial Intelligence. The initiative reflected the college's commitment to equipping students with industry-relevant skills and preparing them for evolving with the technological challenges.

Activity 22

Topic: Social Week 2025-2026

Date: 21st February - 24th February 2026

Name of Speakers: Mr. Chetan Hinge (Founder of Indian Real Art)

Mr. Rahul Papal (Managing Director of Ladachi Kulfi)

Mr. Kiran Turkamure (M.Sc. Physics, Freelancing Aptitude Trainer)

Class: B.Com (SF), M.Com (SF), BBA, BBA (CA) and BBA (IB)

Number of Students Attended: 75

Description: The Social Initiative Program was conducted at the Business Administration Campus with the objective of inculcating social values among students.

The program began with an inaugural session by Mr. Chetan Hinge who highlighted the Indian sculpture art and its significance in Indian culture and the importance of self-motivation. This was followed by a session by Mr. Rahul Papal who emphasized ethics in business.

On the final day, Mr. Kiran Turkamure conducted a session on *Mobile Chhodo: Naata Jodo*, focusing on the harmful effects of excessive mobile usage and ways to reduce addiction.

A Donation Box Activity was organized throughout the week, where students and faculty members contributed essential items. These were donated to **Goodwill India Foundation**, Pune which awarded a certificate of appreciation to the college.

Activity 23

Topic: Academic Visit to Heritage Fest at Bhandarkar Oriental Research Institute – An Exhibition

Date: 23rd February 2026

Class: All BBA Students

Number of Students Attended: 10

Description: BBA students had visited the **Bhandarkar Oriental Research Institute, Pune** for an academic visit to the Heritage Fest – an exhibition based on the Indian Knowledge System under NEP 2020.

The visit was a great experience for the students, providing insights into Indian history and ancient handwritten manuscripts (हस्तलिखित) dating back to 10,000 years. Models showcasing trigonometry in mathematics and some scientific models on the evaporation process were explained. Students gained valuable knowledge about the ancient heritage of the Indian Knowledge System.

Activity 24

Topic: Marathi Language Day

Date: 27th February 2026

Class: B.Com (SF), M.Com (SF), BBA, BBA (CA) and BBA (IB)

Number of Students Attended: 35

Description: The Marathi Language Day was celebrated on 27th February 2026 at the Business Administration Campus, titled as *Maharashtrachi Asmita – Marathi Loka Kala, Lok Sanskruti Darshan*. The program aimed to promote and preserve Marathi language and culture. Faculty members and students actively participated in the event.

The programme began with a Saraswati Vandana followed by a welcome address and poetry presentation. Various competitions such as essay writing, poetry writing, extempore speech and handwriting competitions were conducted and winners were awarded with prizes. Students also presented cultural performances including Marathi songs, Powada and Lavani dance.

Activity 25

Topic: Entrepreneurship Awareness Camp (EAC) in association with Maharashtra Center for Entrepreneurship Development (MCED)

Date: 4th March 2026 - 6th March 2026

Class: B.Com (SF), M.Com (SF), BBA, BBA (CA) and BBA (IB)

Number of Students Attended: 98

Description: The Entrepreneurship Awareness Camp (EAC) helped students understand key entrepreneurial qualities and assess their suitability for business. It provided insights into the risks and rewards of self-employment along with the knowledge of MSME setup, registration and compliance.

Students learned how to prepare project reports, develop customer acquisition strategies and build an online brand presence. The sessions also enhanced their ability to identify market opportunities and solve real-world problems, while creating awareness about government support and funding agencies.

Additionally, interactions with successful entrepreneurs offered practical, real-world insights and guidance to avoid common startup challenges.

Activity 26

Topic: TY BBA (Sem V and Sem VI) NEP 2024 Pattern Syllabus Designing BOS Meeting

Date: 6th March 2026

Name of External BOS Members:

1. Prof. Dr. Sharmila Kavediya (MES Garware College of Commerce, Pune)
2. Prof. Pradnya Gaikwad (MIT WPU)
3. Prof. Diksha Bedekar (MIT WPU)
4. Mr. Pushkar Aurangabadkar (Director, Milastic Education Private Limited, Pune)
5. Mr. Siljith Mohan (CEO & Founder – Eventomaniaa, Pune)
6. Prof. Dr. Sharayu Bhakare (Symbiosis College of Arts and Commerce, Pune)
7. Prof. Dr. Gauri Prabhu (AISSMS, Pune)

Description: The Board of Studies meeting was held in BA Campus to finalize the TY BBA (Sem V and Sem VI) NEP 2024 Pattern detailed syllabus under the SPPU guidelines.

Activity 27

Topic Name: Dream, Prepare, Qualify: The CS Journey

Date: 12th March 2026

Name of Speaker: Aarya A. Shinalkar (CS), AIR 20

Class: BBA, BBA IB, BBA CA and B. Com (SF)

Number of Students Attended: 32

Description: Ms. Aarya Shinalkar conducted an insightful session on CS preparation, explaining the exam structure, subject-wise strategies and answer-writing techniques. She highlighted the importance of consistency, planning and discipline and motivated students with real-life examples from her journey.

Activity 28

Topic: BBA (NEP 2024) Syllabus Framework Restructuring & FY BBA (NEP 2024) Syllabus Designing BOS Meeting in Online Mode

Date: 23rd March 2026

Name of External BOS Members:

1. Prof. Dr. Sharmila Kavediya (MES Garware College of Commerce, Pune)
2. Prof. Pradnya Gaikwad (MIT WPU)
3. Prof. Diksha Bedekar (MIT WPU)
4. Mr. Pushkar Aurangabadkar (Director, Milastic Education Private Limited, Pune)
5. Mr. Siljith Mohan (CEO & Founder – Eventomaniaa, Pune)
6. Prof. Dr. Sharayu Bhakare (Symbiosis College of Arts and Commerce, Pune)
7. Prof. Dr. Gauri Prabhu (AISSMS, Pune)

Description: The Board of Studies meeting was held online via the Google Meet to finalize the BBA (NEP 2024) syllabus framework and the FY BBA (NEP 2024) syllabus restructuring under the SPPU Guidelines for the two new additional specializations namely **BBA in Retail Management** and **BBA in Supply Chain and Logistics** for all three years.

Activity 29

Topic: Farewell Function for TY BBA

Date: 28th March 2026

Number of Students Attended: 100

Description: Farewell programme for the TY BBA students was a special occasion that marked the end of their academic journey and celebrated their memories and achievements. It was a time for the juniors and the faculty members to express their good wishes. The event included speech, performances and nostalgic moments making it both emotional and joyful. It was not just a goodbye, but a celebration of new beginnings and creation of future success stories.

- Prof. Lawly Das

Head, Department of BBA

BBA (CA)

The BBA (CA) Department is very happy to share the achievements of our department under the guidance of Hon. Co-ordinator Prof. Dr. Anjali Sardesai, for the academic year 2025-26. Every year our department organizes various student centric activities apart from regular syllabus. Details of the activities are as follows:

Guest Lectures/ Events Organized:

- The event “Social Media Marketing – Netwave” was organized for BBA (CA) Students dated on 06-Aug-2025. Event Organizer is Prof. Priyanka Babar. This event is useful to introduce them to the concepts and practical applications of digital marketing through social media platforms. Social media marketing is a modern marketing technique that uses platforms such as Facebook, Instagram, LinkedIn, and YouTube to promote products, services, or brands and engage with customers online. The main objective of this event is to make students aware of how businesses use social media for branding, promotion, and communication with customers. Through this session, students will learn about creating engaging content, running digital campaigns, analyzing audience behavior, and understanding marketing strategies used in the digital world.
- The event “How to crack the Technical Aptitude” was organized for BBA (CA) Students dated on 22-Aug-2025. Event Organizer is Prof. Sonali Raut. The session focuses on improving students’ logical thinking, problem-solving ability, numerical aptitude, and technical understanding, which are essential skills evaluated by recruiters. During the event, experts explain the pattern of aptitude tests, common question types, and effective problem-solving techniques. Aptitude rounds generally test a candidate’s speed, accuracy, analytical ability, and reasoning skills, and they often act as the first screening stage in recruitment processes.
- The event “Public Cloud Management” was organized for BBA (CA) Students dated on 26-Sep-2025. Event Organizer is Prof. Gauri Patil. The event focuses on understanding how businesses manage cloud resources effectively, including provisioning services, monitoring performance, ensuring security, and optimizing costs in cloud environments. Cloud management involves the administration and control of cloud infrastructure, applications, and services to maintain efficiency and scalability. This event helps students gain awareness of modern IT infrastructure and prepares them for careers in cloud computing, system administration, and IT management. It also enhances their understanding of how organizations use cloud technologies to improve efficiency, scalability, and digital transformation.
- The event “Emotional Intelligence/ Life Skills for Professional Life” was organized for BBA (CA) Students dated on 19-Dec-2025. Event Organizer was Prof. Dr. Pradnya Khalane, Prof. Saurabh Punde. This event focuses on develop essential personal and professional skills required in today’s competitive work environment. The session focuses on understanding and managing emotions, improving communication, building self-awareness, developing empathy, and handling stress effectively. Through interactive discussions and practical examples, students learn how emotional intelligence plays a vital role in teamwork, leadership, decision-making, and workplace relationships. The program aims to prepare students to face professional challenges confidently and enhance their overall personality and career readiness.
- The event “SAP-FICO membership Program by Skyward Infotech” was organized for BBA (CA) Students dated 09-Jan-2026. The event organizer was Prof. Sonali Raut. The objective of the event is to introduce students to SAP-FICO (Financial Accounting and Controlling) and highlight career opportunities in the ERP and finance-technology domain. During this program, industry experts explain the importance of SAP ERP systems in modern organizations, how financial data is managed using SAP software, and how students can build a career as SAP consultants or financial system analysts. SAP-FICO mainly focuses on financial accounting, cost controlling, reporting, and business process integration, which are widely used in corporate finance departments.
- The event “Full Stack Development” was organized for BBA (CA) Students dated on 12-Jan-2026. Event Organizer was Prof. Gauri Patil. The objective of the event is to create awareness about full stack development, provide practical exposure to modern web technologies, and guide students toward career opportunities in the IT industry. By participating in this event, students will understand how websites and applications are designed, developed, tested, and deployed. Full stack skills are highly demanded in the technology industry because developers who

understand both front-end and back-end development can build complete digital solutions. During this event, students will learn the basic concepts of web technologies such as HTML, CSS, JavaScript, databases, and server-side programming. The session will also demonstrate how different technologies work together to develop a complete web application from start to finish.

- The Guest Session on “Software Testing” was organized for BBA (CA) Students dated on 12-Jan-2026. Event Organizer was Prof. Dnyaneshwar Narwate. This session was focuses on concepts of software quality and testing. The session focuses on the importance of testing in the software development life cycle (SDLC). Students learn about different types of testing such as manual testing, automation testing, functional testing, and bug reporting. The event may include demonstrations of popular testing tools like Selenium IDE, practical examples, and interactive discussions. This program helps students understand how software testers identify errors, ensure software reliability, and improve application performance. It also creates awareness about career opportunities in the software testing field and encourages students to develop practical testing skills required in the IT industry.
- The event on “Computer Networking” was organized for BBA (CA) Students dated on 13-Jan-2026. Event Organizer was Prof. Shridevi Pawar. This event focuses on fundamental knowledge of how computers communicate and share data through networks. Computer networking refers to the interconnection of multiple computers and devices that allows them to exchange information, share resources, and access services such as the Internet. The main objective of this event is to introduce students to the basic concepts of networking, including network types (LAN, WAN, WLAN), networking devices such as routers, switches, and hubs, and common protocols like TCP/IP. Students will also learn how data travels across networks and how organizations use networking for communication and resource sharing.
- The event “Virtual - Lab Activity” was conducted on 18th December 2025 for Class S.Y.BBA Online by Prof. Manasi Vale. This session was organized by the BBA (CA) Dept.

taking into consideration to enhance the basic concepts of Python Programming of students. The session provided necessary inputs to motivate students about how to use online lab assignments in Python and simulate these assignments by giving different input to the simulator.

- Prof. Dr. Pradnya Khalane

HOD- BBA(CA)

BBA (IB)

The department of BBA-IB started lectures from 16th June 2025 for TY students and from 26th June for SY students. However, ESE examinations started from 9th June for FY AICTE courses.

Orientation Session by TNS India Foundation was conducted by Placement cell for TY students on 16th July 2025. Security Awareness Initiative Program by SEBI for SY & TY students was conducted on 18th July 2025. In the months of July and August, CIA -1 activities were conducted for all subjects of SY and TY.

FY admission procedure as per AICTE norms, also started during the month of August.

A guest lecture on Types of International Bank Deposits and Advances was conducted on 04/08/2025 by Mr. Rabindra Nath Mandi (Chief Manager), Indian Overseas Bank for TY BBA IB students with the objective of providing practical insights into global banking operations. The session introduced students to various international deposit accounts such as foreign currency accounts, non-resident deposits (NRE/NRO/FCNR), and Eurocurrency deposits.

Another guest lecture by Mr. Ashutosh Kulkarni was conducted on the topic of “Trends and Opportunities in International Business” on 22nd August 2025.

The guest elaborated various elements such as importance of skill sets for venture into Global workforce, significance of building professional connections and seeking guidance from experienced professionals in the field, different Global career paths such as US CMA, ACCA, IFRS, US CPA, Wealth Management etc.

On 4th September, NEP Question paper Setting workshop was conducted for submission of ESE question papers. CIE Examinations for SY & TY were conducted during 09-09-2025 to 13th Sept 2025.

During this period DAQRC of the department was prepared and sent to IQAC. We prepared ourselves for AAA of the department, which was conducted in the month of October. The website updating also happened during this period.

In the month of November, ESE examinations were conducted (Regular & Backlog).

On 10th January, 2026, port visit at KSH Distriparks Pvt Ltd. at MIDC Talegaon, Opp. JCB India Ltd, at Talegaon, Pune was organized for Second year students. Students gained knowledge of import export procedures, types of containers, custom procedure, custom duties, warehousing and documentation at dry port.

IB Exhibition 2025-2026 was conducted on 28 January 2026 on the theme of "India as an Emerging Global Trade Power". As India continues to expand its footprint in international trade, business, and investment, there is a growing need for skilled individuals who can think strategically and act innovatively. Through exhibition, students gain exposure to real-world trade concepts, global market trends, and cross-cultural business practices. This not only enhances their academic understanding but also prepares them to contribute effectively to India's dynamic economic growth. By nurturing practical skills and a global outlook, IB exhibitions empower students to become future leaders who can actively participate in strengthening India's position in the global trade landscape.

The Port visit and IB Exhibition was conducted under the banner of IIC. Under the MoU with the Airport Authority of India, Our 27 students have completed their internship with Pune International Airport, in the Operations Department. Second year students also visited the Airport and learned about the baggage belts, security checking, customs duty clearance etc. at the airport on 27th March, 2026.

Our students participated in the counselling sessions conducted by the Psychology department on 27th and 28th March, 2026 on the topics of SWOC Analysis and Goal Setting.

Apart from these departmental activities, students also participated in the common activities and events conducted by college. Such as Social week, Aarohan, ED Camp and various other sporting activities. Students also participated in NSS.

First semester examinations of AICTE students were conducted in the month of February, and they

immediately started with their second semester academics.

The ESE examinations of SY and TY are to commence from 6th April 2026. FY students will have their CIA examinations in the month of April, and ESE examinations in the month of June.

The BoS Meeting was conducted on 28th February, 2026.

- Dr. Neha Dixit,
Head, Dept. of BBA-IB

कनिष्ठ महाविद्यालय वार्षिक अहवाल

मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायत्त), शिवाजीनगर, पुणे ५ येथील कनिष्ठ महाविद्यालय, येथे २०२५-२०२६ या शैक्षणिक वर्षात खालीलप्रमाणे अनेक अभ्यासपूरक व अभ्यासेतर उपक्रम राबविण्यात आले.

● गुणवत्ता मूल्यांकन व आश्वासन आराखडा (SQAAP)

मॉडर्न महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे-०५ येथील कनिष्ठ महाविद्यालयात शाळा गुणवत्ता मूल्यांकन व आश्वासन आराखडा (SQAAP) २०२४-२५ च्या स्वयं मूल्यांकनावर आधारित दि. १० डिसेंबर २०१५ रोजी बाह्य मूल्यांकन करण्यात आले. यासाठी महाविद्यालयाच्या प्राचार्या प्रा.डॉ.निवेदिता एकबोटे मॅडम, कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक प्रा.श्री.दिलीप खंडाळे सर व प्रा.सौ.सुनिता निघोट मॅडम, प्रबंधक गणेश साठे सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली अंतर्गत समिती सदस्य श्री.वाल्मीक वाघ, सौ.सुचेता जाधव, सौ.रेणू भालेराव, डॉ. वैशाली आहरे, श्री.योगेश ठिपसे, श्री.समीर बडमंजी यांनी काम केले. SQAAP मध्ये सहा क्षेत्रांचा समावेश असून १२८ मानके अंतर्भूत आहेत. यापैकी महाविद्यालयास ११५ मानके लागू होतात. याअंतर्गत विद्यार्थी, पालक, शिक्षक, प्रशासन, पायाभूत सुविधा, अभ्यासक्रम, मूल्यांकन, अभ्यासेतर उपक्रम, लिंग समानता, संस्थेशी संबंधित सर्व लाभार्थी तसेच विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी आवश्यक सोयी सुविधांचा आढावा घेवून दस्तऐवज सादर करण्यात आले. सदर दस्तऐवजांची पूर्ती करण्यासाठी कनिष्ठ महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर सहकार्यांनी अथक परिश्रम घेतले.

बाह्य मूल्यांकनासाठी चार सदस्यीय त्रयस्थ समितीने महाविद्यालयास भेट दिली. या मूल्यांकना दरम्यान सादर करण्यात आलेल्या दस्तऐवजांविषयी बाह्य समितीने समाधान व्यक्त केले. या बाह्य मूल्यांकनामध्ये स्वयं मूल्यांकनापेक्षा ७ गुणांची वाढ होऊन महाविद्यालयाने ४६० पैकी ४४७ गुण म्हणजेच ९७.१७ % मिळविले व सर्वोच्च + श्रेणी प्राप्त केली.

याकरिता संस्थेचे कार्याध्यक्ष मा.प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे सर, सचिव प्रा. श्री. शामकांत देशमुख सर व सहसचिव मा. प्रा. डॉ. ज्योत्सना एकबोटे मॅडम यांचे मोलाचे मार्गदर्शन लाभले.

कला मंडळ

- दिनांक २९, ३० व १ सप्टेंबर रोजी कला मंडळातर्फे कला संगम या संगीत, नाट्य, नृत्य व रील बनवण्याच्या स्पर्धा आयोजित करण्यात आल्या. यामध्ये अनेक विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.
- दिनांक ८ ऑक्टोबर रोजी श्री. अमितेश कुमार व श्री. रवींद्र वंजारवाडकर यांच्या हस्ते कलासंगम मधील यशस्वी विद्यार्थ्यांना पारितोषिके देण्यात आली.
- फिरोदिया करंडक या फेब्रुवारीमध्ये होणाऱ्या आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धेत कनिष्ठ महाविद्यालयातील अनेक विद्यार्थ्यांनी अनेक प्रकारच्या कला प्रकारांमध्ये सहभाग घेतला.
- कला मंडळाच्या सर्व उपक्रमांमध्ये कलामंडळातील विविध शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी यांचा सक्रिय सहभाग होता.
- **वार्षिक स्नेहसंमेलन (उमंग)**
- १६ व १७ जानेवारी रोजी विद्यार्थ्यांसाठी ब्लॉक अँड व्हाईट दिवस आणि ट्रेडिशनल ड्रेस दिवस साजरा करण्यात आला. विद्यार्थ्यांनी यात अत्यंत आनंदाने सहभाग घेतला.
- दिनांक २२ जानेवारी रोजी उमंग या विविध गुणदर्शन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यासाठी २० आणि २१ जानेवारी रोजी निवड फेरी राबवली गेली. विविध विद्यार्थ्यांनी नृत्य, नाटिका, गायन, वादन अशा विविध प्रकारच्या उपक्रमांमध्ये सहभाग घेतला होता.

विविध विभागांतर्गत राबविण्यात आलेले उपक्रम खालीलप्रमाणे –
SR.NO. – NAME OF THE DEPARTMENT – DATE –
ACTIVITY CONDUCTED – RESOURSE PERSON

1. ENGLISH – 18.12.2025
GUIDANCE LECTURE – MR. AVINASH DHANAWADE
2. HINDI – 22.12.2025 – ESSAY COMPETITION
25.12.2025 – PRIZE DISTRIBUTION –
MR.RAJENDRA KANSE
3. SANSKRIT – 27.09.2025 – GUIDANCE
LECTURE RUCHA THATTE
4. PHYSICS – 02.12.2025 – QUIZ
COMPETITION
04.12.2025 – POSTER PRESENTATION
5. BIOLOGY – 08.01.2026 – GUIDANCE
LECTURE DR.RAVINDRA KHIRSAGAR

- QUIZ COMPETITION

- PROJECT PRESENTATION

6. MATHEMATICS (SCI) – 22.12.2025
GUIDANCE LECTURE – MR.DEVANAND
BAGUL
7. MATHEMATICS(COM) – 20.12.2025
GUIDANCE LECTURE – MRS. BINDU K.
8. COMMERCE – 19.07.2025
GUIDANCE LECTURE – SNEHA MUDKAVI
9. ECONOMICS – 23.12.2025
GUIDANCE LECTURE – MR. VALMIK WAGH
11. INFORMATION TECH.
COMPUTER SCIENCE – 18.02.2026
SEMINAR
21.02.2026– PROGRAMMING COMPETITION
12. NON-GRANT (SCI) – SEPTEMBER –
NOVEMBER – QUIZ
POSTER PRESENTATION
PPT PRESENTATION
13. NON-GRANT (COMM) – NOVEMBER
GUIDANCE LECTURE SERIES – MR.
SACHIN INGAWALE
QUIZ
POSTER PRESENTATION
PPT PRESENTATION

शिक्षक पालक प्रतिनिधी सभा (२०२५ – २६)

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे मॉडर्न कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय कनिष्ठ महाविद्यालय शिवाजीनगर, पुणे ५ येथे शनिवार दिनांक २८.०२.२०२६ रोजी सकाळी साडेअकरा वाजता महाविद्यालयातील हॉल नंबर ४१४ मध्ये शिक्षक पालक प्रतिनिधींची सभा आयोजित केली होती. सभेसाठी २५ पालक प्रतिनिधी आणि ३६ वर्ग सल्लागार शिक्षक व शिक्षकेतर सहकारी उपस्थित होते या सभेमध्ये खालील प्रमाणे ठराव सर्वानुमते संमत करण्यात आले.

शैक्षणिक वर्ष २०२५- २६ साठी शिक्षक पालक प्रतिनिधीच्या समितीची स्थापना करण्यात आली. सभा सुरु झाल्यानंतर प्रथम शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ साठी शिक्षक पालक प्रतिनिधीच्या समितीची स्थापना करण्याबाबत सविस्तर चर्चा करण्यात आली.

१. प्रा. श्री. दिलीप खंडाळे सर: अध्यक्ष (पर्यवेक्षक)
२. सौ. किरण पाठक : उपाध्यक्ष (पालक प्रतिनिधी)
३. प्रा. श्री. अजित सिंग ठाकूर :सचिव (सहशिक्षक)
४. सौ. सारिका गायकवाड: सहसचिव (पालक प्रतिनिधी)

५. प्रा.श्री. विनोद सूर्यवंशी: सहसचिव (सहशिक्षक)
६. सौ. मृणाल धोंगडे सदस्य (पालक प्रतिनिधी)
७. श्री कोंडीबा हांडे (पालक प्रतिनिधी)
८. सौ शिवानी शिरखेडकर (पालक प्रतिनिधी)
९. श्री हनुमंत ढालगडे (पालक प्रतिनिधी)

वरील प्रमाणे शिक्षक पालक प्रतिनिधी समिती गठीत करण्यास सर्वानुमते मान्यता देण्यात येवून ठराव संमत करण्यात आला.

Junior College students achieved impressive success in the H.S.C. Board Exams. 2025

H.S.C. Board Result :2024-25

Sr.No.	Stream	Result
1.	Arts	74.80%
2.	Science	86.58%
3.	Commerce	98.59%

Percentage Rank of XII Topper Students.

XII Arts

Name	Percentage	Rank
1) Napit Vidya Ashok	95.00	1st
2) Mohile Avani Nikhil	93.00	2nd
3) Pangare Rajlaxmi Navanath	92.83	3rd

XII Science

Name	Percentage	Rank
1) Waghmare Himanshu Suresh	86.50	1st
2) Nikam Shrawani Vijay	84.83	2nd
3) Ingale Janmesh Manoj	83.50	3rd

XII Commerce

Name	Percentage	Rank
1) Upadhyay Khushboo Brijkumar	94.33	1st
2) Kuchanur Apurva Adinath	94.00	2nd
5) Harpale Sharayu Anil	92.00	3rd
6) Sinha Rudraneel Manish	92.00	3rd

Percentage Rank of XI Topper Students.

XI -rts

Name	Percentage	Rank
1) Bankar Ishwari Ajay	89.33	1st
2) Shaikh Naosin Murtraj	87.17	2nd
3) Malpote Dnyanshwar Ganpat	80.83	3rd

XI Science

Name	Percentage	Rank
1) Naikwadi Yash Rajaram	95.04	1st
2) Bhalerao Prajakt Shriram	95.02	2nd
3) Pathak Aarushi Chandrashekhar	94.08	3rd

XI Commerce

Name	Percentage	Rank
1) Divya Ratanlal Sethiya	94.06	1st
2) Ameya Sushil Pawar	94.04	2nd
3) Swanandi Amit Maratkar	91.04	3rd

- Prof. Dilip Khandale
Supervisor

Library and Information Centre

During the Academic Year 2025-26, the College Library and Information Centre organized several programmes, observed days designated by the Government of Maharashtra, and provided library services through both offline and online modes. The library has been fully automated using KOHA Integrated Library Management Software, a globally recognized system widely adopted by libraries for its advanced features and functionality. In addition, the College Library website has been developed through KOHA, which also provides access to the WebOPAC facility for users. The yearly report is as follows:

A) Library Collection

In the Academic Year 2025-26, the library purchased 444 new books. The bifurcation is as follows:

- Senior College (Grantable): 354
- Senior College (Non-Grantable): 64
- Junior College: 26
- Books received in Gratis: 142

The library is thankful to the following academicians, teachers and publishers for donating books to the College Library:

- 1) Prof. Dr. Gajanan Ekbote, Chairman, P. E. Society, Pune-5.
- 2) Prof. Dr. Rajesh Pande, Vice Chancellor, Ramdeobaba University, Nagpur.
- 3) Prof. Shamkant Deshmukh, Secretary, P.E.Society, Pune-5.
- 4) Dr. Rajendra Zunjarrao, Retd. Principal, MCASC, Pune-5.
- 5) Dr. Shantashree Sengupta, Librarian, MCASC, Pune-5.
- 6) Dr. B. R. Ambedkar Shikshak Shikshakettar Sanghatna, Pune.
- 7) Dr. Vaijayantimala Jadhav, Department of Marathi, MCASC, Pune-5.

- 8) Dr. Gajanan Apine, Department of Marathi, MCASC, Pune-5.
- 9) Shri. Amit Salunke, Shivajinagar, Pune-5.
- 10) Shri. Mahesh Sane.
- 11) Dr. Nisha Bhandare, Department of Marathi, MCASC, Pune-5.
- 12) Dr. Pushkar Lele, Head, Department of Performing Arts, MCASC, Pune-5.
- 13) Shri. Raju Thokal.
- 14) Dr. Sarika Thorat, Department of Marathi, MCASC, Pune-5.

B) Special Events of the Library and Information Centre-

i) Library Visit of Second Year UG and PG NEP Students

In order to create awareness about reference books mentioned in the syllabi and to inculcate reading habits among the students, the Library and Information Centre conduct the library visit activity. Under the Library Activity, the students were introduced to a varied library collection of books and journals, rules and regulations of library, digital library section, institutional repository, rare books, subscribed databases etc. The following classes visited the library accompanied with their teachers:

M.Sc Biotechnology Part-2: 14.7.2025

SYBA Marathi: 24.7.2025 & 10.12.2025

TYBA Marathi: 4.8.2025 & 10.12.2025

ii) Book Exhibitions organised by Library:

On 16.10.2025, the Department of Psychology organised a One Day Book Exhibition in collaboration with the Library and Information Centre in Bharat Ratna Lata Mangeshkar Hall. The Book Exhibition displayed only books on and related to Psychology.

A display of new books published, was organised by the library on 5.12.2025 for the Faculty of Science. All teachers and students of the departments of Physics, Chemistry, Computer Science, Zoology, Botany, Biotechnology, Microbiology and Mathematics visited the library and selected the books.

iii) 'Pune Pustak Parikrama' Mobile Book Gallery Bus Visit:

On 3.11.2025, the 'Pune Pustak Parikrama' Mobile Book Gallery Bus visited the college under the calendar event of 'Pune Pustak Mahotsav' National Book Trust, New Delhi. It is a noble objective to promote the reading

and writing culture. Faculty members and students visited the mobile book gallery and purchased books.

iv) Shantata Punekar Vaachat Aahet : 9.12.2025

On 9.12.2025, under the Pune Pustak Mahotsav, activity of 'Shantata Punekar Vaachat Aahe (शांतता पुणेकर वाचत आहे)' was undertaken in the Library Reading Halls.

v) Visit to the Pune Books Festival: 16.12.2025

The library and information centre staff visited the Pune Book Festival 2025 and explored books from various genres.

v) Display of books on the Indian Knowledge System: 08.1.2026

The Library and Information Centre displayed books on 'Indian Knowledge System' under the 'Iti Festival' Department of History, showcasing a rich collection of books related to Indian Knowledge Systems, history, philosophy, culture, science, and traditional wisdom. Students and faculty enthusiastically explored the exhibition, engaging deeply with original texts and scholarly works that reflect India's vast intellectual heritage.

D) 'MODLIB' Library E-Bulletin:

The Library and Information Centre published monthly E-bulletins of 'MODLIB' and all the issues are accessible through the Institutional Repository.

E) Seminars/Webinars/ Workshops/Events attended by Library Staff:

- 1) AI Fluency Workshop organised on 5th & 6th January 2026 by Modern College, Pune-5 in association with Sambhav Foundation, Pune and sponsored by Google.

Attended by:

Dr. Shantashree Sengupta, Librarian.

Miss. Madhavi Kalwankar, Clerk, Library.

Mrs. Sarika Sable, Clerk, Library.

F) Library Staff invited as Resource Persons in Conferences/ Seminars/ Workshops:

1) Dr. Shantashree Sengupta, Librarian:

- 7.1.2026: Delivered online sessions on "Open Access Online learning resources for Faculty of Arts, Science and Commerce" and "Open Educational Resources (OER) and Referencing style and Style Manuals" organised by the

IQAC of KTHM College, Nasik for Ph.D research students.

G) Achievements and Felicitations received:

1) Dr. Shantashree Sengupta, Librarian:

- Nominated as Subject Expert Member of the Committee to prepare a detailed proposal in accordance with the Memorandum of Understanding between INFLIBNET Centre and the Department of Higher and Technical Education, Government of Maharashtra.
- On 19.11.2025, got felicitated for editing the book Sankatatan Sankalpakade (संकटातून संकल्पाकडे) published by the Directorate of Higher Education, Pune, Maharashtra.

H) Visitors to the Library and Information Centre:

- 1) 30.9.2025: Principal Dr. A.G.Dharia, Govt. Science College, Gujarat.
- 2) 06.02.2026: Akshay M. Choudhari, Bajaj CSR, Pune.

K) Events organised by the library in 2024-25 as per Government of Maharashtra Government Resolution:

- Mahatma Jyotiba Phule Jayanti: 11th April 2025.
- Dr. Babasaheb Ambedkar Jayanti: 14th April 2025.
- Rashtrasant Tukdoji Maharaj Jayanti: 30th April 2025.
- Mahatma Basweshwar Jayanti: 30th April 2025.
- Chhatrapati Sambhaji Maharaj Jayanti: 14th May 2025.
- Dahshatvaad va Hinsachar Virodhi Diwas : 21st May 2025
- Swatantrayveer Savarkar Jayanti : 28th May 2025.
- Maharana Pratap Jayanti : 29th May 2025.
- Ahilyadevi Holkar Jayanti : 31st May 2025.
- Shivswarajya Din: 06th June 2025.
- Rajarshi Shahu Maharaj Jayanti : 26th June 2025.
- Vasantrao Naik Jayanti : 1st July 2025.
- Lokmanya Bal Gangadhar Tilak Jayanti : 23rd July 2025.
- Sahityaratna Annabhau Sathe Jayanti : 01st August 2025.
- Krantisingh Nana Patil Jayanti : 3rd August 2025.
- Sadbhavna Diwas : 20th August 2025.

- Bhagwan Sarvadnya Shri Chakradhar Swami Avtaar Din Jayanti : 25th August 2025.
- Raje Umaji Naik Jayanti : 07th September 2025.
- Keshav Sitaram alias Prabodhankar Thackeray Jayanti: 17th September 2025.
- Pandit Deendayal Upadhyay Jayanti : 25th September 2025.
- Mahatma Gandhi Jayanti : 02nd October 2025.
- Lal Bahadur Shastri Jayanti : 02nd October 2025.
- Maharshi Valmiki Jayanti : 7th October 2025.
- Dr. A.P.J Abdul Kalam Jayanti : 15th October 2025.
- Indira Gandhi Punyatithi and Rashtriya Sankalp Diwas : 31st October 2025.
- Vallabhbbhai Patel Jayanti and Rashtriya Ekta Diwas : 31st October 2025.
- Pandit Nehru Jayanti : 14th November 2025.
- Birsa Munda Jayanti : 15th November 2025.
- Indira Gandhi Jayanti and Rashtriya Ekamata Din : 19th November 2025.
- Sanvidhan Diwas : 26th November 2025.
- Mahaparinirvan Din: 06th December 2025.
- Sant Santaji Jagnade Maharaj Jayanti : 08th December 2025.
- Atal Bihari Vajpayee Jayanti: 25th December 2025.
- Veer Bal Diwas: 26th December 2025.
- Dr. Bhausaheb alias Panjabrao Deshmukh Jayanti: 27th December 2025.
- Savitribai Phule Jayanti : 03rd January 2026.
- Rajmata Jijau and Swami Vivekanand Jayanti : 12th January 2026.
- Netaji Subhash Chandra Bose Jayanti and Balasaheb Thackeray Jayanti: 23rd January 2026.
- Sant Ravidas Maharaj Jayanti: 1st February 2026.
- Sant Sevalal Maharaj Jayanti: 15th February 2026.
- Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti : 19th February 2026.
- Balshastri Jambhekar Jayanti: 20th February 2026.
- Sant Gadge Baba Jayanti and: 23rd February 2026.
- Yashwantrao Chavan Jayanti : 12th March 2026.
- Shaheed Din : 23rd March 2026.

- Dr. Shantashree Sengupta
Librarian, Library and Information Centre

Fashion Technology

The Department of Fashion Technology was established in 2014. The Department offers a range of academic programmes designed to provide comprehensive and skill-oriented education in the field of fashion. The courses offered include the Bachelor of Vocation (B. Voc) in Fashion Technology & Apparel Designing (three-year degree programme), Master of Vocation (M. Voc) in Fashion Technology & Apparel Designing, and the Community College Diploma in Dress Designing and Tailoring. All programmes are affiliated with Savitribai Phule Pune University.

These programmes are structured with a strong emphasis on skill development, with approximately 70% of the curriculum being practically oriented. The courses are designed to equip students with hands-on experience, technical proficiency, and industry-relevant competencies, ensuring they are well-prepared for professional careers in the fashion and apparel sector.

Admissions and Academic Structure

The admissions for First Year B. Voc (Fashion Technology & Apparel Designing) were filled to full capacity, with an intake of 50 students. This reflects the increasing recognition of the programme and its relevance in the evolving fashion industry.

The curriculum is thoughtfully structured to provide a comprehensive understanding of the entire fashion ecosystem. Students are introduced to the journey of fashion from its very roots—beginning with fiber, yarn, and fabric manufacturing—to advanced stages such as concept development, design execution, garment construction, and styling. Further, the programme integrates critical aspects of identifying target markets, branding, marketing strategies, retail management, and profit generation. This ensures that students are not only trained as designers but also as industry-ready professionals equipped with entrepreneurial and managerial skills.

Instagram Account

The Department of Fashion Technology maintains an official Instagram page, which is managed internally by the department staff without the involvement of any external agency. Promotional activities are primarily driven through word-of-mouth publicity.

Positive feedback from current students regarding the course and teaching–learning processes has played a significant role in attracting new admissions. This reflects the department’s commitment to quality education and effective pedagogical practices.

Official Instagram Link:

@modernfashiontechnology

Co-Curricular and Experiential Learning Activities

To complement classroom teaching, the department organized a series of well-planned co-curricular activities aimed at enhancing practical knowledge, creativity, and innovation among students.

1. Paper Draping Competition:

The Paper Draping Competition was designed to encourage students to think beyond conventional materials and explore form, structure, and silhouette using paper as a medium. Students demonstrated exceptional creativity by transforming a simple material into innovative garment forms, thereby strengthening their understanding of draping techniques, proportion, and design aesthetics.

2. Open Classes (Beyond Classroom Learning):

The department conducted open classes to promote experiential and observational learning. These sessions were held outside the traditional classroom setting, allowing students to draw inspiration from real-life environments, textures, colours, and human interactions. This approach fostered creative thinking, adaptability, and a deeper connection between design and surroundings.

3. Tie and Dye Workshop:

A hands-on Tie and Dye Workshop was conducted to familiarize students with traditional textile techniques. Students explored various resist-dyeing methods, experimented with colour combinations, and gained practical insights into surface ornamentation. The workshop also emphasized the relevance of sustainable and handcrafted processes in contemporary fashion.

4. Printing Workshop:

The Printing Workshop provided students with exposure to fabric surface design techniques, including block printing and stencil

applications. Through guided practice, students developed an understanding of pattern creation, repeat design, and colour application, thereby enhancing their textile design skills.

5. Product Development Activities:

Under the subject Art and Craft Research and Documentation, students undertook an in-depth exploration of traditional and contemporary arts and crafts from across the world. Each student selected a specific art or craft form and conducted detailed research on its history, cultural significance, techniques, and making processes. Based on this study, students were guided to reinterpret these traditional practices into contemporary product designs.

This academic year, a total of 36 innovative products were developed using a wide range of materials such as wood, canvas, clay, ropes, gold foils, metals, and mixed media. The activity not only strengthened students' research and conceptualization skills but also provided them with valuable hands-on experience in material handling, craftsmanship, and product execution.

A proper Documentation of the research is done in form of thesis (Black Book)

Alongside apparel design, this exercise enabled students to engage deeply with traditional art forms while adapting them to modern contexts, thereby broadening their creative perspectives and technical capabilities.

6. Visit to Pune Book Festival

Students visited Pune Book Festival on 17/12/2025. This was to show how impactful and important books are in human life.

Major Events and Achievements

i) Vyapar Mela 2026 (12th & 13th January 2026):

The Department of Fashion Technology successfully organized Vyapar Mela 2026, a large-scale entrepreneurial event that witnessed participation of around 80 stalls. Students showcased and sold a diverse range of products, including garments, accessories, and lifestyle items. The Mela attracted a significant footfall and provided students with hands-on experience in merchandising, customer interaction, pricing strategies, and sales management. The event was highly appreciated for its organization, scale, and commercial success.

ii) Industrial Visit – Baramati (28th January 2026):

An industrial visit to a spinning mill in Baramati was organized to bridge the gap between theoretical knowledge and practical exposure. Students gained firsthand insight into yarn manufacturing processes, machinery operations, and quality control systems. The visit proved to be highly informative, strengthening students' understanding of the textile production chain.

iii) Annual Fashion Show – Darpan 2026 (18th February 2026):

The highlight of the academic year was the Annual Fashion Show, Darpan 2026, which served as a grand platform for the Third Year students to present their final collections. A total of 13 unique fashion collections were conceptualized and developed, reflecting innovation, technical precision, and contemporary design sensibilities.

The event was graced by esteemed Chief Guests, including Dr. Devidas Golhar, Mr. M. B. Sankeshwarkar, and Mr. Yogesh Deshpande. Their valuable insights, encouragement, and expert evaluation added immense value to the event.

The show was meticulously planned and executed, with students taking responsibility for every aspect—from design conceptualization and garment construction to choreography, styling, and presentation.

A total of 110 students from across the college were selected for participation in the modelling segment of the event. The selected students were systematically trained in ramp walk techniques and grooming by the faculty members of the Department of Fashion Technology.

The faculty also undertook the responsibility of designing and executing key production elements, including stage design and lighting design, ensuring professional presentation standards. In addition, efforts were made by the faculty to secure sponsorships for the makeup requirements of the models.

These coordinated initiatives by the teaching staff resulted in significant cost efficiency, leading to an estimated financial saving of approximately Rs.2,00,000 for the institution.

The event received an overwhelming response and stood as a testament to the students' dedication and the department's academic strength.

Internships and Industry Exposure

Internships are a crucial component of the programme, ensuring students gain real-world experience. It is noteworthy that 100% of the Third Year students are currently pursuing internships in diverse domains such as Designing, Merchandising, Retail, Production, and Styling. This reflects the department's strong industry connections and commitment to student placement and professional growth.

Academic Completion

The department maintained a disciplined academic schedule and successfully completed 100% of the syllabus prior to the commencement of examinations, ensuring adequate time for revision and student support.

Faculty Contribution and Departmental Efforts

The success of the department throughout the academic year is a direct result of the unwavering dedication, meticulous planning, and continuous mentorship provided by the faculty members. The teachers have consistently gone beyond conventional teaching methods by incorporating innovative pedagogical approaches, organizing hands-on workshops, and providing personalized guidance to students.

Faculty members actively mentored students at every stage—from ideation to execution—ensuring high-quality outcomes in both academic and co-curricular activities. Their efforts in organizing large-scale events such as Vyapar Mela 2026 and Darpan 2026 involved extensive coordination, industry collaboration, and student training, reflecting their commitment to excellence.

Moreover, the faculty played a pivotal role in motivating students to explore their creative potential while simultaneously developing professional discipline and industry readiness. Their continuous support, encouragement, and vision have significantly contributed to the department's achievements.

The academic year 2025–26 has been highly enriching and dynamic for the Department of Fashion Technology. Through a balanced integration of academics, practical exposure, and industry engagement, the department has successfully nurtured creative, skilled, and confident professionals ready to contribute to the fashion industry.

The department remains committed to further enhancing the quality of education and creating meaningful opportunities for student growth in the years to come.

- Prof. Manasi Thakur

Head, Dept. of Fashion Technology

Art Circle

The Art Circle of Modern college is involved in organising various activities for overall development of students. Some of these were as follows:

Kala Sangam : For identifying the talented students in the college, the Art Circle organised a talent hunt 2025 "KALASANGAM". This cultural fest was organised on 29th September 2024 to 1st October 2025. Many students participated in mono acting, instrumental music, dance, reel making, mimicry and singing competitions. The event was well organised by our student volunteers. Prof. Renu Bhalerao coordinated this event. Our Art Circle members Dr.Vaishali Aher, Prof. Rupali Ahire, Prof. Shweta Jawale, Prof. V.B. Suryavanshi, Prof. Anjali Joshi, Prof. Bhakti Kapre, Prof. Varada Kulkarni, Prof. Netra Kulkarni, Prof. Mukta Nagpurkar, Prof. Savita Gotpagar, Prof. Ashwini Deshkar, Prof. Manjusha Zambre, Prof. Gohad, Prof. Aditi Patil, Prof. Saad Ahmed Shaikh, Prof. Dishant Mistry, Prof. Shraddha Patil, Prof. Shripad Shirwalkar, Prof. Shivam Ubhe, Prof. Kiran Kulkarni, Mrs Swati Patwardhan, Mr.Sanjay Shigwan, Mr. Raghvendra Shawalkar, Mr.Ingale Shivraj, Mr T.G. Gandhi, Mr. Vijay Gogavale were in the organizing team.

The prize distribution ceremony was organized on 8th October 2025. Some prize winners also showcased their talents on the day. Pune Police Commissioner Mr. Amitesh Kumar and Mr. Ravindra Vanjarvadkar distributed prizes to winners.

UMANG 2026 (Annual Social Gathering):

'UMANG'2026, the Common Annual Social Gathering of our college was organized on 22nd January 2026. For the first time it was organised for all students from junior college to P.G. section together on the ground. It was a grand event enjoyed thoroughly by students and teachers as well. Because of the tremendous response by students, we have to conduct auditions. Audition rounds were conducted on 20th and 21st of January

followed by the final on 22nd. Along with it Black and White Day and Traditional Dress Day were celebrated by students as well as by teachers with enthusiasm. All Art Circle staff members worked in various committees of Annual Social Gathering.

Art Circle Members Achievements:

1. Art Circle Chairperson Prof Ashok V Kamble:

- Participated in the inter rotary club competition and performed the lead role in a one-act-play "Bali".
- Participated in Inter Rotary club play reading competition for the one act play "KA"

2. Art Circle Vice Chairperson Prof Renu Bhalerao

- Directed and won second prize for the drama "Tashi mi sahi kelelich ahe" in the Ganarang competition organised by Paranjape builders. She also won the best actress award for the same drama.
- Anchored singing program organised by the Department of Performing Arts "Bolava Viththal" for the Rotary Club.
- Art Circle member Prof Bhakti Kapre directed a one act play for Science Drama competition organised by science centre of Savitribai Phule Pune University.
- Mrs. Swati Patwardhan worked as a voice over artist for various commercial advertisements and also for radio advertisements. She also performed as a singer and anchor in various Hindi and Marathi singing programs.

5. Prof. Alka Kamble (Vice Principal):

- Participated in Inter Rotary club play reading competition for one act play "KA"

Workshop/Auditions

- In the month of July, a selection workshop for Purushottam Karandak was conducted by our Drama group students.
- The Firodiya Karandak workshop was organized on 11th, 12th and 13th December.

There were many college students who showed enthusiasm for this workshop. These students were further selected to compete in inter-college competitions.

Intercollegiate Drama Competition: Students from our college participated in various intercollegiate drama competitions and won prizes in the following competitions.

- Purushottam Karandak:** One act Play "Natyas Nav Apulya" directed by Rutvik Samel performed for this competition.
- Sakal Karandak (Inter-collegiate One-Act Play Competition):** The Team performed the one-act play "Matilda Junction" directed by Samruddhi Shinde and written by Rahul Kale and Samruddhi Shinde.
- Firodiya Karandak:** One act play "Ghisa" written and directed by Samruddhi Shinde was presented in this competition. Our team won first prize for group singing. Sharayu Kulkarni, Yash Masalkhamb, Vedant Sankpal, Siddarth Rana, Pratik Boralkar were the group members. Agasti Salunke won second prize for human puppets.
- Suman Karandak:** Our college team selected in top 9 teams for one act play "Ti" written and directed by Rahul Kale.
- Youth festival:** Art Circle students participated in various competitions at Youth Festival YUVA JALLOSH organised by Wadia College, Pune. Kaushik Kanva won third prize for mono act competition.
- Our junior college students participated in the Science Drama competition organised by the science centre of Savitribai Phule Pune University.

We are grateful for the constant support and encouragement by our Principal Prof. Dr. Nivedita Ekbote and Vice Principal Prof. Alka Kamble. Also, we are thankful to Mr Vilas Lad, Mr Shendkar, Mrs. Swati Patwardhan, Mr Shawalkar, Mr Dhananjay Shendkar, Amol Ghane, teaching and non teaching members of Art Circle for their active support.

- Prof. Ashok V. Kamble (Electronics)
Chairperson, Art Circle

संस्कृत विभाग

- संस्कृत विभागाने शैक्षणिक वर्ष २०२५ - २६ मध्ये शैक्षणिक, सांस्कृतिक व बौद्धिक उपक्रमांद्वारे विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी प्रयत्न केले. नियमित अध्यापनासोबतच विद्यार्थ्यांना संस्कृत भाषेची गोडी निर्माण व्हावी यासाठी वेगवेगळे उपक्रम राबविण्यात आले.
- संस्कृत दिनानिमित्त (श्रावण पौर्णिमा) आंतरमहाविद्यालयीन पंचरंग (पाच वेगवेगळ्या स्पर्धा) स्पर्धेचे आयोजन करण्यात

आले होते. पुण्यातील पाच महाविद्यालयातील १०० पेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांनी या स्पर्धेत भाग घेतला होता. या निमित्ताने संस्कृत भाषेचे महत्त्व आणि तिची परंपरा याबाबत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात आले.

- गीता जयंतीनिमित्त सामुहिक गीता पठणाचे आयोजन करण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांनी याला चांगला प्रतिसाद दिला होता. त्याचबरोबर वर्षभरात संस्कृत संभाषण स्पर्धा, श्लोक वाचन स्पर्धा, निबंध लेखन, व वक्तृत्व स्पर्धा यांचेही आयोजन करण्यात आले होते आणि विद्यार्थ्यांनी त्यामध्ये उत्स्फूर्त सहभाग नोंदवला होता.

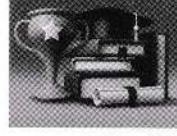
विभागातील विद्यार्थ्यांनी विविध विद्यापीठ/महाविद्यालय स्तरावरील स्पर्धांमध्ये सहभाग घेऊन यश संपादन केले. त्यामुळे विभागाचा गौरव वाढला.

संस्कृत ही प्राचीन व समृद्ध भाषा असून तिच्या जतन व प्रसारासाठी विभाग सातत्याने प्रयत्नशील आहे. भविष्यातही अशा विविध उपक्रमांद्वारे विद्यार्थ्यांमध्ये संस्कृत भाषेची आवड वाढविण्याचा विभागाचा प्रयत्न राहिल.

प्रा. भक्ती हृषीकेश कापरे

- Ministry of Education and Parakh यांच्या वतीने आयोजित केलेल्या Holistic Progress card HPC या पाच दिवसांच्या प्रशिक्षणात सहभागी.
- महाराष्ट्र शासन कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, छत्रपती शिवाजी महाराज शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, औंध, पुणे, यांच्यातर्फे वंदे मातरम् गीताच्या १५० व्या वर्धापन दिनानिमित्त आयोजित निबंध स्पर्धेसाठी समन्वयक.
- पूजनीय दादासाहेब एकबोटे जिल्हास्तरीय आंतरशालेय संस्कृत पाठांतर स्पर्धा २५-२६ साठी परीक्षक म्हणून काम.
- संस्कृत भारती तर्फे आयोजित संस्कृत संभाषण शिबिरात शिक्षक म्हणून सहभागी.
- प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे मॉडर्न शैक्षणिक संकुल वारजे, पुणे येथे वंदे मातरम् गीताच्या गौरवशाली १५० वर्षपूर्तीनिमित्त आयोजित रक्तदान शिबिरात रक्तदान.
- मॉडर्न महाविद्यालयात आयोजित दोन दिवसीय AI Training course मध्ये यशस्वी सहभाग.
- रा. स्व. संघ शताब्दीनिमित्त आयोजित आदित्य गार्डन वस्तीतील विराट हिंदू संमेलनात मातृशक्ती वक्ता.

– प्रा. भक्ती कापरे
संस्कृत विभाग प्रमुख

Best Student Trophy Committee

The Best Student Trophy is not just an award; it is a symbol of excellence, resilience, and determination. It represents the journey of a student who has gone above and beyond in academics, co-curricular activities, and values that make a true leader.

Selection as the 'Best Student' of the College is definitely a matter of pride for the student. Every year the committee does some value addition in order to enhance the abilities of students.

Value Addition in A.Y. 2025-26

- 1) Redesigned the norms for the Second Round of Interview and Group Discussion Round.
- 2) Planned to conduct the aptitude test of shortlisted students before the second and third round.

Best Student Trophy Contest 2025-26

This year we have received 21 applications from the junior wing, 67 applications from the senior wing and 16 applications from the post graduate wing.

The Second Round (Personal interview and Group Discussion) and Third Round (External Reviewer Round) of Best Student Trophy Contest 2025-26 held on 29th January 2026. The panel of judges including experienced faculties from diverse streams for each wing had been invited to assess the students as per the prescribed norms for the second round. Prof. Narendra Naidu, Ex. Vice-Principal, Modern College, Shivajinagar, Pune-5 worked as the external reviewer for the third round.

After scrutinizing the forms of contestants by committee members, the following students were qualified for the Second Round from each wing.

Junior Wing:

Arushi Chandrashekhar Pathak (12 Science), Gautami Abhijit Kulkarni (11 Science), Priyadarshani Uttam Wayase (11 Science), Umehra Salim Nadaf (11 Science), Mujeeb Javed Shaikh (11 Science).

Senior Wing:

Anushka Satyajit Sarangi (T.Y.B.Sc. Physics), Atul Maruti Gawade (T.Y.B.A.), Basvaraj Kammna Mane (T.Y.B.A.), Kajal Dongare (T.Y.B.A.), Nisha Anant Ghadi (T.Y.B.Sc.Micro.), Piyush Tarunkumar Kevalraman (T.Y.B.Com.)

Post Graduate Wing:

Anusha Girish Kulkarni (M.Sc.), Gauri Gurushantling Horginmath (M.Sc.), Harsha Pankaj Bhosale (M.Sc.), Ishwar Ashok Dube (M.A.), Nabhangi Samir Deshkar (M.Sc.), Vallabh Sachin Menghale (M. A.)

The finalists after Second Round are:

Junior Wing:

Arushi Chandrashekhar Pathak (12 Science), Priyadarshani Uttam Wayase (11 Science), Umehra Salim Nadaf (11 Science).

Senior Wing:

Anushka Satyajit Sarangi (T.Y.B.Sc. Physics), Atul Maruti Gawade (T.Y.B.A.), Nisha Anant Ghadi (T.Y.B.Sc.Micro.), Piyush Tarunkumar Kevalraman (T.Y.B.Com.)

Post Graduate Wing:

Harsha Pankaj Bhosale (M.Sc.), Ishwar Ashok Dube (M.A.), Nabhangi Samir Deshkar (M.Sc.).

The winners of Best Student Trophy Contest from each wing are:

Junior Wing:

Arushi Chandrashekhar Pathak (12 Science)

Senior Wing:

Nisha Anant Ghadi (T.Y.B.Sc.Micro.)

Post Graduate Wing:

Nabhangi Samir Deshkar (M.Sc.).

Felicitation and Award Function:

The felicitation and Award Function was organized on 7th January 2026 at Bharatratna Gansamradhni Lata Mangeshkar Auditorium of college.

This function was chaired by respected Principal Prof. Dr. Nivedita Ekbote. Vice Principal Prof. S. S. Deshmukh, Prof. Dr. S. S. Sakate, Dr. Shilpa Mujumdar and Dr. Shubhangi Puranik were also present on this occasion. The parents of the contestants and winners had also witnessed the function.

The function commenced with the overall briefing about the committee and the competition. The chairperson of the committee Dr. Pooja Paratane read the overall report of the committee highlighting the transparency of the competition and duties of winners.

The shortlisted students were felicitated with trophies by hands of Vice Principals. Principal Prof. Dr. Nivedita Ekbote felicitated winners from Junior Wing, Senior Wing and Post Graduate Wing with

the permanent trophy 'Pushp-Bhaskara Excellence Trophy'.

The past winners handed over the rolling trophies to winners of the three wings. Mr. Janmesh Ingale winner of Best Student Trophy 2024-25 (Junior Wing) handed the Rolling 'College Trophy' to Ms. Arushi Pathak winner of Best Student Trophy 2025-26 (Junior Wing) along with the Coordinator of Junior Wing Prof. Reeya Nair.

Ms. Maitreyee Biswas, winner of Best Student Trophy 2024-25 (Senior Wing) handed the Rolling 'Damodar Shield' to Ms. Nisha Ghadi, winner of Best Student Trophy 2025-26 (Senior Wing) along with the Coordinator of Senior Wing Dr. S. S. Patil.

Mr. Tejas Salunke winner of Best Student Trophy 2024-25 (Post Graduate Wing) handed the Rolling 'Late G. M. Bansude Trophy' to Ms. Nabhangi Deshkar winner of Best Student Trophy 2025-26 (Post Graduate Wing) along with the Coordinator of Post Graduate Wing Dr. Shilpa Dange.

Principal Prof. Dr. Nivedita Ekbote guided students on this occasion. In charge Vice-Principal Prof. Dr. S. S. Sakate briefed everyone about the concept of the Best Student Trophy Contest. Dr. Shilpa Mujumdar expressed her views as a judge of Best Student Trophy Contest. She mentioned how the students should keep themselves updated and active.

The winners expressed their experience and journey of being the best student. It was not just the students but the parents of Ms. Nabhangi Deshkar shared their experience as a parent and appreciated the support given by the college and staff for their daughter's studies and career.

- Dr. Pooja M. Paratane

Chairperson

Best Student Trophy Committee &
Advanced Learners Cell

Commerce Association

On 22nd August, 2025 the inaugural ceremony of the Commerce Association was conducted. CA Rajesh Pandit was chief Guest and he inaugurated and guided the students. Our Principal Dr. R.S. Zunjarrao guided the students on the other curriculum activities which are very important in the life of the students.

During the academic year, the Commerce Association conducted the following activities:

1. **Power point Competition :** The events of the Commerce Association for the year 2025-26 commenced with Power Point Presentation Competition . The Power Point presentation competition was conducted by the Commerce Association on 22nd December,2025. The purpose of the power point presentation competition was to present any subject by using power point software. More than 30 students participated in the competition. Dr. Moreshwar Meeshi conducted this competition
2. **Mock interview Competition :** It was held on 27th December,2025. The competition aimed to create confidence for facing interviews as per the qualification of the student. Dr. Shraddha Hirve and CA Rasika Date coordinated this activity.
3. **Poster Competition :** The Commerce Association conducted poster Competition on 27th December,2025.The aim of Poster Competition was to express emotions and suggest messages through the picture in posters. More than 30 students participated in this competition . Dr. Amol Nikale Prof. Yashshree Dargad conducted this competition.
4. **Photography Competition :** Photography Competition was conducted on 27th December, 2025. The aim of the photography competition is to search for photography talent among the students. More than 40 students participated in this competition. Dr. Moreshwar Meeshi and Prof. Rahul Jadhav took initiative to conduct this activity.
5. **Creative Advertisement Competition :** The aim of creative ad competition was to use students' talent toward making advertisements of any product or service. The Commerce Association organized Creative Ad. Competition on 29th December,2025. More than 30 students participated in a creative advertisement Competition. Dr. Shraddha Hirve, coordinated this activity.
6. **Rangoli Competition :** Rangoli Competition was held on 30th December, 2025. The aim of conducting the Rangoli Competition was to promote traditional Indian art and culture through the creation of Rangoli designs. Dr. Meeshi Moreshwar and Prof. Shweta Padekar conducted this activity.

7. **Business idea Competition :**The primary aim of business idea competition is to foster an entrepreneurial mindset by encouraging participants to create, develop and showcase innovative business ideas, ultimately turning theoretical concepts into viable high-growth ventures. These competitions offer a platform for mentor ship skill developments. The Commerce Association organised a Business idea competition on 3rd January, 2026. 10 students participated in a business idea competition. Prof. Amol Desai coordinated this activity.

Our vice Principle Dr. Vijay Gaikwad encouraged our students by supporting us in all the events and activities.. All the members of the committee gave their valuable suggestions and rendered their support in all the activities of the Commerce Association.

- **Dr. Rupesh Bansode**
Chairman, Commerce Association

Institutional Social Responsibility (ISR)

- The main activity conducted by the ISR committee was to provide financial assistance to needy students of the college and provide facilities to visually impaired students.
- Principal Dr. Nivedita G. Ekbote, Vice Principal (PG Section) & Student Development Officer Dr. Shubhangi Puranik had conducted interviews and shortlisted academically good and needy students.
- Financial Assistance- From 1) Emcure pharmaceuticals company, Pune: Authorities from Emcure Pharmaceutical Limited, Pune visited Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar on 19th September 2025 to conduct interviews of the needy students for financial assistance.
- The ISR committee of our college in collaboration with the CSR department of Emcure Pharmaceutical Limited conducted the interview process. Mrs Chandra Kumar Gupta, Assistant General Manager - HR; Mr. Aditya Paratkar, Assistant Manager; Dr. Umesh Khandelwal, Principal Scientist; Mr. Girish Ghanawat, Manager-CSR, Mr. Kaustubh Kenjale, Officer-CSR from Emcure Pharmaceutical Limited and Dr. Shubhangi S.

Puranik Vice Principal (P.G section), chairperson- ISR committee and Student Development Officer and Dr. Priyanka Dutta Saha, Coordinator, ISR committee were present to conduct the interviews.

- A total of about 110 students appeared for the interview, which was scheduled throughout the whole day. Respected Principal, Dr. Nivedita Ekbote, felicitated all the guests from Emcure Pharmaceutical Limited and guided the students with motivating and inspiring words. The interviews were conducted smoothly and efficiently and all the delegates were happy and satisfied and gave positive feedback.
 - Emcure Pharmaceutical Limited, Pune provided financial assistance of Rs Ten lakh and Sixteen thousand rupees to the needy students of our college. A total of 54 students were selected for providing financial assistance. The ISR committee of our college in collaboration with CSR department of Emcure Pharmaceutical Limited organized a short Certificate distribution program, where Dr. Abhijit Roychowdhury, Senior Vice President, R&D; Shri Sashikant Pawar, Associate Director, L&D; Dr. Umesh Khandelwal, Principal Scientist; Mr. Girish Ghanawat, Manager-CSR, Mr. Kaustubh Kenjale, Officer-CSR from Emcure Pharmaceutical Limited were present. The students were very happy and gave positive feedback.
- 2) Geeta Israni Scholarship, Mumbai: Nihchal Israni Foundation provided financial assistance of Four Lacs and Fifty Thousands rupees in name of “Geeta Israni Scholarship” to 30 needy students of our College who were selected after taking proper interviews.

The Institutional Social Responsibility (ISR) committee of our college under the Chairmanship Of Dr. Shubhangi Puranik (Vice Principal (PG), Student Development Officer) and coordinated by Dr. Priyanka Dutta Saha, organized a short program where the selected students got the certificate of scholarship by the hands of dignitaries from the Emcure Pharmaceutical Limited, Guardians The foundation, Pune and Nihchal Israni Foundation on 15th December 2025. A total of about 80 students and teaching and non-teaching staff of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous),

Shivajinagar attended the program. Dr. Shubhangi Puranik, Dr. Priyanka Dutta Saha, Dr. Sachin Sakate, Vice Principal, Science and Academics; Dr. R.M. Jagtap, Vice Principal and CEO Examination were also present.

- The program started with a welcome speech given by Dr. S.S.Puranik, which was then followed by the felicitation of all the guests by the hands of respected Vice Principals. This was followed by distribution of the letters of confirmation of scholarships to all the deserving students by the hands of the honorable Chief Guests and dignitaries who were present. After a brief introduction of the Chief guest by Dr. Priyanka Dutta Saha, Dr. Abhijit Roychowdhury gave a short motivational speech and encouraged the students to work hard to achieve their desired goal. Shri Sashikant Pawar and Dr. A.L. Deshmukh also encouraged the students and guided them with their inspiring words. The program ended with a vote of thanks which was proposed by Dr. R.M Jagtap. The recipients of the scholarships also expressed their gratitude towards the authorities.
- 3) “Guardian The Foundation” Pune which has been established mainly for orphan students who are needy, provides them educational expenses. Authorities from Guardians The foundation Pune, visited Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar on 15th December 2025 for providing financial assistance of provided a financial assistance of Two lakh and Sixteen thousands rupees to 16 students who have single parent. Dr. A.L. Deshmukh, retired educator from Laxamanrao Apte Prashala and recipient of Best Teacher, President award and Mr. Heblikar were present to hand over the certificates to the students. Mr. Sanjeev Pallod is the main force behind this activity.
- 4) “Samarthanam Trust For The Disabled” Bangalore: Authorities from Samarthanam Trust, Pune visited Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar on 21st August 2025 to meet and interact with the Scholarship beneficiaries, the funds for which are being provide by TIAA Global Capabilities. TIAA Global Capabilities through their CSR initiatives provided scholarships of Rs. 5,43, 040/- (Rs. Five lacs forty three thousand and forty only) to 24 students of the Modern College of Arts, Science

and Commerce in the academic year 2025-26 and are keen to continue supporting students in the current academic year as well.

A short interactive session was arranged by the ISR committee of our college which was co-ordinated by Dr. Shubhangi Puranik, Mr. B.S. Raghavendra, Program Manager- Higher Education, Samarthanam Trust; Mr. Chandan Soni, Samarthanam Trust; Dr. Shubhangi S. Puranik, Dr Sachin sakate, Dr. Priyanka Dutta Saha, and Mrs Sunita Sasane, were present during the session.

Dr. Shubhangi S. Puranik felicitated all the guests and started the program with a short introduction. Mr. B.S. Raghavendra guided the students with motivating and inspiring words. He emphasized the students to acquire different skills apart from education to achieve their goal in life. The students were very happy and gave positive feedback. The program ended with the vote of thanks which was proposed by Dr. Priyanka Dutta Saha.

- 5) Swami Vivekanand Jeevanjyot Sanstha, Pune' by taking interviews on 17th July 2025 in the Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-05, selected Three visually impaired students for financial assistance of Rs. 20,000/- each and two girls for financial assistance of Rs. 50,000/-
- 6) Mr. Pradeep Deshmukh , visited Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar and provided financial assistance of Rs 30,000/- to two financially needy students of our college.
- 7) Mukul Madhav Foundation provided financial assistance of Rs. 90000/- Mr. Hrishikesh Kondhalkar, from office, puts a lot of effort into this activity.
- 8) Kartikeya Rindani Scholarship for the students of the Computer Science department is a popular activity in the college.
- 9) Think Sharp Foundation has provided financial assistance to needy students of the Fashion Technology Department. Mr. Santosh Phad was the main force and initiator of this event. Mrs. Manasi Thakur, Head , Department of Fashion Technology puts a lot of effort into this activity.
- 10) Help The Blind Foundation, Chennai conducted interviews of 25 visually impaired students of Modern College of Arts, Science

and Commerce (Autonomous), Shivajinagar for financial assistance on 30th January 2026. The ISR committee of our college organized the interviews which was coordinated by Dr. Shubhangi Puranik,. Other members of ISR committee, Dr. Priyanka Dutta Saha and Mrs Sunita Sasane were also present and assisted in smooth conduction of the interviews. Mr. Prakash Satavalekar, Mr. Arun Rao and Mr. Sanjay Kulkarni from Help The Blind Foundation conducted the interviews.

Besides this Modern College gave financial assistance to needy students, for attending conferences, for purchasing books and copies, bus pass from Students Aid Funds.

In addition to this activity, the ISR committee conducted a CPR workshop by a well-known cardiologist. Dr. Chetan Bhole and Cyber security awareness session by Radiocity and federal bank.

- Dr. Shubhangi Puranik
Chairperson, ISR Committee
Vice Principal (PG section) & SDO.

**National Cadet
Corps -NCC
ARMY WING: 36
MAH BN NCC**

- NCC Army wing of our college undertook various activities in the year 2025-26 under the leadership of ANO Lt.K.D.Gopale.

Cadets Strength of Army wing

No.	year	SD	SW	cadets
1	III	13	06	19
2	II	09	03	12
3	I	09	06	15

Participation of Cadets in National level

1. SUO Om Sachin Shirke participated in the Inter-directorate Shooting Championship 2025
2. CDT Vallari Sapre participated in the All India Vayu Sainik Camp 2025
3. CDT Vaishnavi Shelke participated in the All India Vayu Sainik Camp 2025

Participation of Cadets in Inter Group Competition

1. JUO Vaibhav Khot participated in RDC-IGC held at Pune HQ (7 OCT 2025 to 16 OCT 2025)

2. CQMS Akshay Dore participated in Shooting Camp-IGC held at Pune HQ (15 JUNE 2025 to 24 JUNE 2025)
3. SGT Darshika Chikhale participated in RDC-IGC held at Pune HQ (7 Oct 2025 to 16 Oct 2025)
4. CDT Jyoti Dodmani participated in RDC-IGC held at Pune HQ (7 Oct 2025 to 16 Oct 2025)
5. CDT Sujal Khade participated in Advance leadership Camp held at Nashik (4 Aug 2024 to 15 Aug 2024)
6. CDT Tejas Kamble participated in TSC-IGC held at Amravati (17 July 2025 to 26 July 2025)
7. CDT Kalyani Payghan participated in RDC-IGC held at PuneHQ (7 Oct 2025 to 16 Oct 2025)
8. CDT Sakshi Dorshinge participated in RDC-IGC (Cultural) held at PuneHQ (7 Oct 2025 to 16 Oct 2025)
9. CSM Vaibhav Salunkhe participated in Hospital Attachment Camp held at Command Hospital – Pune (21 July 2025 to 30 July 2025)
10. CDT Vedant Deshmukh participated in Hospital Attachment Camp held at Command Hospital – Pune (21 July 2025 to 30 July 2025)
11. CDT Dhanashree Sonone participated in Hospital Attachment Camp held at Command Hospital – Pune (21 July 2025 to 30 July 2025)
12. CDT Siddhi Upare participated in Hospital Attachment Camp held at Command Hospital – Pune (21 July 2025 to 30 July 2025)
13. CDT Piyush Kadam participated in Army Attachment Camp held at 15 Jat Pune (3 Oct 2025 to 14 Oct 2025)
14. CDT Sahil Manve participated in Army Attachment Camp held at 15 Jat Pune (3 Oct 2025 to 14 Oct 2025)
15. CDT Ashish Tirkey participated in Army Attachment Camp held at 15 Jat Pune (3 Oct 2025 to 14 Oct 2025)
16. CDT Omkar Choudhari participated in Army Attachment Camp held at 15 Jat Pune (3 Oct 2025 to 14 Oct 2025)

Cadets' Participation in Social Activities

1. Yoga Day (College Assembly Hall & NCC Group Headquarters)
2. Blood Donation (Sassoon hospital)
3. Tree Plantation
4. Constitution Day
5. Swachatta Abhiyan

- Lt. K. D. Gopale
Army Wing

3 MAH NAVAL UNIT, DIV VII

Strength of NCC Cadets (NAVAL):-

YEAR	I YEAR	II YEAR	III YEAR
SD	15	08	08
SW	09	03	07
TOTAL	24	11	15

- The NCC NAVAL Wing of our College undertook various activities in the year 2025-2026 under the leadership of Lt. Cdr. A. V. Kamble and CC. Suchi Chavan, and also participated in an enormous number of camps.
 - CATC 713 :- 16 SD's and 10 SW's participated in the camps. Held at Gp. HQ, Pune from 1st August 2025 to 10th August 2025.
 - CC Suchi Chavan, PO Cdt.Kush Gadre, PO. Cdt.Sahil Rawool, PO. Cdt. Bhakti Bedarkar, Ldg. Cdt. Gayatri Dewade, LDG Cdt.Siddheshwar Naiknavre, Ldg Cdt. Atharva Deudkar Cdt. Ankita Hwashetty, Cdt. Sushmita Guha, Cdt Gunjan Lot, Cdt Seema Prajapati, Cdt Akash Durane, Cdt Prasad Bgal, Cdt Jay More, Cdt Shivam Suryawanshi, Ldg Cdt Pruthviraj Raut, Ldg Cdt Alankar Ombale, Ldg Cdt Sneha Patil, Cdt Nikita Desai, Cdt Arya Dombe, Cdt Pradip Ghule, Cdt Aryan Girme, Cdt Siddhant Bhosale, Cdt Tejas Tavaskar, Cdt Sandesh Sasane, Cdt Pushkraj Shevate
1. One Cadet participated in RDC- 2026 (REPUBLIC DAY CAMP), held at NEW DELHI from 29 Dec 2025 to 28 Jan 2026.
Cdt. Tejas Kishor Tavaskar
 1. Cadets Participated in AINSC-2025 (All India Nau Sainik Camp) held, at INS Shivaji Lonavala.:
 1. PO Cdt. Kush Gadre
 2. Cdt. Prasad Bagal
 3. Cdt. Alankar Ombale
 2. Cadets participated in EBSB-2025 (EK BHARAT SHRESHT BHARAT) held at OTA Kamptee from 7th of December to 20th of December 2025.
 1. Cdt. Akash Durane
 2. Cdt. Seema Prajapati
 3. Cadets Participated in AIGTC-2025 (All India Girls Trekking Camp) held at Haldi Ghati,

Rajasthan, from 21st of November 2025 to 30th of November 2025.

1. Ldg Cdt. Gayatri Dewade.
 4. Two Cadets Participated in Scuba Diving Camp.
 1. CC. Suchi Chavan
 2. Cdt. Jay More
 5. One Cadet Participated in Advance Leadership Camp -2024 held at Artillery Centre, Nashik.
 1. Cdt. Sushmita Guha
- Our 12 Cadets of 3rd Year secured 'A' Grade in C Certificate.

Social Activities Conducted by NCC Cadets:-

1. NCC Cadets participated in the Vijay Diwas Day on 24th of July 2025.
2. Cadets participated in Poster Making Competition on Swachh Bharat on 03th of October 2025.
3. NCC Cadets participated in YOGA AWARENESS PROGRAM on YOGA DAY held at Modern College Hall Shivajinagar, Pune on 21st of June 2025.
4. NCC Cadets Participated in Military Fusion Week at 15 JAT BN on 6th of March to 7th of March 2026.
5. Cleanliness Drive at Modern College, Shivajinagar on 02th of October 2025 in association with Rotary Club.

B: Individual Cadets Achievements:

Cdt Captain Suchi Chavan Scuba Diving Camp
Cdt Tejas Tavaskar Republic Day Camp 2026, Delhi
Cdt Jay More, Scuba diving Camp, Mumbai
Cdt Prasad Bagal
All India Nausainik team: Cdt Kushg Gadre, Cdt Omkar, Cdt Prasad Bagal

- Lt. Cdr. Ashok V. Kamble
ANO Navy Wing

National Service Scheme

Our NSS unit conducted the following activities for the academic year 2025-26.

- **6th September 2025 – Ganpati Bappa Immersion Procession:** The NSS Unit of Modern College, in collaboration with the Indian Red Cross Society, actively participated in social service activities on Anant

Chaturdashi. Volunteers contributed by distributing drinking water bottles and providing first aid assistance to the public during the festival processions. More than 20 NSS volunteers worked in two shifts – morning and afternoon, ensuring continuous support throughout the day. Their timely efforts helped devotees stay hydrated and safe, and minor medical needs were promptly attended. Overall, the event was a grand success, providing students a vibrant platform to display their creativity and talent.

- **15th September 2025 - Youth Leadership Development Activity:** An orientation program was organized by Swami Vivekanand Kendra, Kanyakumari in collaboration with NSS Unit of Modern college on 15 September 2025 at 10:00 am to familiarize volunteers with the objectives and activities of the organization. The session was conducted in the presence of over 35 volunteers, along with the Program Officer, Prof. Anuja Gaikwad. The chief speaker, Dr. Aparna Lalingkar, guided the volunteers on the values of service, discipline, and dedication. She also highlighted the ideals of Swami Vivekananda and role of youth in nation-building. The program successfully concluded at 12:00 pm.
- **15th September 2025 - Birthday Letters to Hon'ble PM Narendra Modi Ji:** On the occasion of the 75th birthday of Hon'ble Prime Minister Shri Narendra Modi Ji, the NSS Department of Modern College organized a special activity wherein volunteers wrote over 500 letters of birthday wishes. This initiative, conducted under the guidance of Prof. Prabhakar Varade, NSS Programme Officer, reflected the volunteers' admiration for the Prime Minister's leadership.
- **17th September 2025 – Pre NRD/ SRD Selection Camp:** The NRD and SRD Selection was organized on 17th September 2025 at Modern College. The selection process began at 9:00 a.m., with more than 150 volunteers from different colleges participating. Over 35 volunteers from the NSS Unit of Modern College assisted in managing the program. The event was conducted under the guidance of Prof. Dr. Prabhakar Varade, Program Officer of Modern College, along with Program Officers Pawan Shingare, Prof. Dr. Shivaji Pacharane, Dr. Savita Kulkarni and Prof. Sarika Mohol from different colleges.

They collectively oversaw the selection process. Faculty members from the Computer Science Department— Prof. Ankit Bhadwaj, Prof. Sanika Surawase, Prof. Harshali More, and Prof. Poonam Patil —also extended their valuable support. The selection process concluded successfully at 6:00 p.m. The event was well-organized and efficiently executed with the collective efforts of volunteers, staff members, and program officers.

- **17th September 2025 - Blood Donation Drive:** A Mega Blood Donation Drive commenced at 10:00 am on 17th September 2025 at Hall GE-33, Modern College. The event was jointly organized by Akhil Bharatiya Terapanth Yuvak Parishad and the (NSS) Department of the modern college. A total of 38 volunteers came forward to donate blood, making the event a remarkable success. The program was conducted under the guidance of Prof. Prabhakar Varade , NSS Program Officer, and in the esteemed presence of Dr. Nivedita Ekbote, Principal, Modern College. The camp, which continued till 3:00 pm, was a part of the 'Raktadan Amrit Mahotsav 2.0' launched by the Ministry of Health and Family Welfare and inspired a spirit of patriotism and responsibility among the volunteers.
- **23rd September 2025 - NSS Day Celebration:** The NSS Unit of Modern College celebrated NSS Day on 23rd September 2025 at 11:00 a.m. in the Assembly Hall. The programme was conducted under the guidance of Programme Officers Prof. Prabhakar Varade and Prof. Anuja Gaikwad and was attended by Prof. Ankit Bhadwaj, Prof. Poonam Patil, and Prof. Sanika Surwase. Around 150 volunteers actively participated in fun games and cultural activities including quizzes, dumb charades, singing, dance, and open mic. The celebration was filled with enthusiasm and team spirit. The programme concluded with refreshments for all and ended at 2:00 p.m.
- **28th September 2025 - Cleanliness Drive:** The NSS Unit of Modern College organized a Cleanliness Drive on the occasion of Mahatma Gandhi Jayanti under the 'Swachhta Hi Seva' Campaign. The drive was held on Sunday, 28th September 2025 at the college campus. The program commenced at 10:00 a.m. under the guidance of the Program Officer, Prof. Varade . Other faculty members including Prof. Ankit

Sir, Prof. Sanika Surwase and Prof. Poonam Patil were also present to motivate and support the volunteers. A total of 50 NSS volunteers actively participated in this noble initiative. The drive focused on cleaning the college premises and spreading awareness about the importance of hygiene and cleanliness. The program concluded at 12:00 p.m.

- **1st October 2025 - Dussehra Celebrations:** The NSS Unit of Modern College celebrated Dussehra with enthusiasm on 1st October 2025 at 12.00 pm. The programme was graced by Principal Dr. Nivedita Ekbote along with Programme officers. Poojan of all the tools were done by the hands of NSS P.O.
- **1st October 2025 - Gandhi Jayanti and Lal Bahadur Shastri Jayanti Celebration:** The NSS Unit of Modern College celebrated Birth anniversaries of Mahatma Gandhi and Lal Bahadur Shastri with great respect and devotion. The program commenced at 12:00 PM in Lata Mangeshkar Hall.
Principal Dr. Nivedita Ekbote paid floral tribute to the portraits of Mahatma Gandhi and Lal Bahadur Shastri, followed by the Program Officers, Prof. Prabhakar Varade and Prof. Anuja Gaikwad recalling their invaluable contributions to the nation. Prof. Ankit Bhadwaj was also present on this occasion, adding dignity to the celebration.
- **11th October 2025 - Indian Constitution Amrut Mahotsav:** The NSS Unit of Modern College organized a One-Day Workshop on "75 Years of the Indian Constitution" as part of the "Bharatiya Samvidhan Amrut Mahotsav celebration. The program began at 11:00 AM with a rally highlighting constitutional values, followed by the guest lecture session in the presence of Principal Dr. Nivedita Ekbote , Program Officer Prof. Prabhakar Varade , and Prof. Anuja Gaikwad Guest speakers Jagruti Ayachut and Krishna Bhandarkar Sir delivered insightful lectures on the Indian Constitution. After the lectures, a poster competition on the theme of constitutional awareness was organized, in which 20 NSS volunteers participated enthusiastically. Overall, 120 NSS volunteers took part in the day's events. The program concluded with a vote of thanks and lunch.
- **15th October 2025 - Marching Towards De-addiction rally:** The NSS Unit of Modern College actively participated in a rally on the

theme Marching Towards Deaddiction. The event was jointly organized by the Commissioner of Social Welfare, Pune and the Anti-Addiction Board of Maharashtra State on 15th October 2025. Volunteers reported at 9:30 AM and proceeded from Balgandharva Chowk to Shaniwarwada. The rally attracted the attention of the general public and created a strong sense of social awareness. The event was conducted in a disciplined and energetic manner under the guidance of the Program Officer, Prof. Prabhakar Varade and faculty members, Prof. Ankit Sir, Prof. Sasane Mam, Prof. Nisha Bhandare. More than 30 volunteers participated enthusiastically, carrying banners and placards with impactful slogans. The event concluded at 11:00 PM and was a great success in promoting the message of an addiction-free society.

- **7th to 17th October 2025 - Flood Donation Camp:** The NSS Department of Modern College organized a Flood Donation Camp from 7th to 17th October 2025 in collaboration with Avani foundation. During the camp, students, volunteers, and staff members actively participated and contributed various useful items (food grains, all grocery items, school bags, note books, pen, pencil, cloth and so on) for the needy people . All the collected material was neatly packaged and distributed to more than 200 flood affected families of Tirthapuri (Jalana district)and nearby villages. The enthusiastic response from all participants made the donation drive a great success. The efforts taken by college authority and NSS volunteers were appreciated by the Higher and Technical Education Department, Government of Maharashtra.
- **26th November 2025 - Constitution Day:** The Constitution Day program began at 11:00 a.m. in the college auditorium. The event commenced with the reading of the preamble, held in the presence of Principal Dr. Nivedita Ekbote, Program Officer Prof. Prabhakar Varade , Librarian Dr. Shantashree Senguptsa and other staff members. More than 50 volunteers were present and actively participated in the programme. Hon 'ble Principal delivered an enlightening speech on the importance of the constitution, emphasizing its significance in protecting citizens' rights, guiding democratic values, and shaping the nation's governance. The

programme concluded successfully at 12:00 p.m.

- **26th November 2025 - Tribute to brave soldiers Of 26/11 Attack:** The 26/11 Attack Remembrance Program began at 11:00 a.m. in the college auditorium. The event was conducted in the presence of Principal Dr. Nivedita Ekbote , Programme Officer Prof. Prabhakar Varade, and other staff members. More than 50 volunteers were present for the programme. The event commenced with paying tribute to the martyrs of the 26/11 Mumbai attacks. A moment of silence was observed to honor the brave soldiers, police personnel, and civilians who lost their lives. Principal ma'am addressed the gathering and spoke about the significance of remembering the sacrifices made during the tragic incident. The programme concluded respectfully at 12:00 p.m.
- **30 November 2025 - River Cleanliness Drive:** A River Cleaning Drive was held under 'River Cleaning Mahotsav 2025' at the Mula-Mutha River, Pune, beginning at 7:30 AM. Many colleges participated in the drive, and Modern College of Arts, Science and Commerce took part through its NSS Unit with more than 50 volunteers actively participating. The program was attended by PMC Commissioner Shri Naval Ram, IAS Officer Shri Jitendra Dudi, and Police Commissioner Shri Rajkumar Sharma, whose presence motivated everyone.
- **1st December 2025 - World AIDS Day:** The NSS Unit of Modern College organized a special program on the occasion of World AIDS Day on 1st December 2025 at Lata Mangeshkar Hall. The event began at 11:00 a.m. with enthusiastic participation from the volunteers. The program was conducted under the guidance of the NSS Programme officer. A special guest, Dr. Vaibhav Lunkad, was invited to deliver an informative lecture. Dr. Lunkad explained in detail the causes, prevention, and social aspects related to HIV/AIDS. A total of 85 NSS volunteers were present for the program. Their active participation contributed to the success of the event. The program concluded at 12:00 p.m.
- **5th December 2025 - Blood Donation Drive:** A Mega Blood Donation Drive was organized on 5th December 2025 at Hall GE-33, Modern College. The event began at 10:00 am in the

esteemed presence of Principal Dr. Nivedita Ekbote Ma'am. It was jointly conducted by HDFC Bank and Sassoon Hospital Blood Bank, in association with NSS and NCC units of Modern College. A total of 47 donors donated blood during the drive. The camp concluded at 5:00 pm.

- **9th December 2025 - Punekar Vachat Ahet:** The NSS Unit of Modern College participated in the citywide initiative Punekar Vachat Ahet held on 9th December 2025 at Balgandharva Rangmandir. The event began at 11:00 AM with enthusiastic involvement from the NSS team. A total of 50 NSS volunteers took part in the reading activity, contributing to the city's collective attempt to set a world record. The event concluded successfully at 12:00 PM, showcasing the NSS Unit's commitment to literacy awareness, active citizenship, and community engagement.

- **13th December 2025 - Pune Book Festival 2025 – Dindi :** The Pune Book Festival 2025 commenced on 13th December 2025 and was inaugurated at Modern College. On this occasion, a Dindi titled "Bhartiya Sangeet Parampara" was organized as part of the inaugural activities. The Dindi was conducted from Modern College to Fergusson College in the presence and guidance of Program officer Prof. Prabhakar Varade Sir, along with Prof. Ankit Sir, Prof. Sanika Madam, Prof. Harshali Madam, Prof. Poonam Madam, and Prof. Priyanka Madam.

A total of 130 student volunteers participated in the Dindi, which effectively showcased India's rich musical and cultural traditions and marked a meaningful beginning to the Pune Book Festival 2025.

- **7th January 2026 - Election Awareness Poster Making and Rangoli Competition:** On the occasion of the Municipal Corporation Elections, Poster Making and Rangoli Competitions were organized to create awareness about the importance of voting. The competition began at 9:00 a.m. with enthusiastic participation from volunteers. The event was conducted under the guidance of Prof. Prabhakar Varade along with the presence of guests Deepak Kadam Sir, Ujjwala Bhorse, Akshay Bhosale and Sagar Kashid . More than 50 volunteers participated in the competition. The posters were displayed in the college campus to spread awareness.

- **9th January 2026 - Election Awareness Flashmob:** The NSS Unit of Modern College organized a Flashmob activity for voter awareness. The flashmob was performed at Modern College, Balgandharva Rangmandhar, Kalakar Katta, and Kshetriya Karyalaya with the participation of 50 NSS volunteers, successfully spreading awareness about the importance of voting.
- **16th January 2026 - Youth Fest 2026:** The NSS Unit of Modern College organized Youth Fest 2026 on the occasion of Swami Vivekanand Jayanti. The program began at 11:00 a.m. with inauguration by Vice Principal Prof. Shyamkant Deshmukh Sir, in the presence of Program Officer Prof. Prabhakar Varade Sir and other staff members. The fest featured fun games, team activities, and Photography and Caricature Drawing competitions, with enthusiastic participation from NSS volunteers. The event concluded successfully at 3:00 p.m., promoting creativity, service, and enthusiasm among volunteers.
- **24th January 2026 - National Voter's Day Oath Taking Programme :** The NSS Unit of Modern College organized an Oath taking Programme on the occasion of National Voter's Day. The programme was held on the college campus at 11:00 a.m. During the programme, the volunteers took an oath to uphold democratic values and to exercise their right to vote responsibly. The programme was also graced by the presence of teachers and staff members, whose guidance and encouragement added significance to the occasion. The programme concluded successfully with a brief message on the role of youth in democracy.
- **23rd February 2026 - Blood Donation Drive:** A Mega Blood Donation Drive was successfully organized on 23rd February 2026 at Hall GE-33, Modern College. The event commenced at 9:00 AM in the esteemed presence of Dr. Nivedita Ekbote, Principal of Modern College. The drive was jointly conducted by 'Shwas Foundation' in association with the NSS Unit of Modern College. A total of 35 donors actively participated and donated blood during the camp. The program was organized under the guidance of Program Officer Prof. Prabhakar Varade along with Prof. Ankit Bhardwaj. The blood donation camp concluded successfully at 04:00 PM.

NSS Special Camp Report

Date : 23rd to 29th December 2025

A seven-day special camp was successfully conducted at Phulgaon from 23 December to 29 December 2025, with active participation from all volunteers. Each day focused on community service, learning, and cultural development. During the camp, volunteers were systematically assigned kitchen duties on a rotational basis, ensuring discipline and teamwork. Daily shramdaan activities were carried out across the village, including cleaning roads, Gram Panchayat surroundings, Ishwarpuram ground, Tekdi area, and important religious places such as Bhairavnath Temple, Shani Temple, Vitthal Temple, Ganesh Temple, and ShaniGhat and painting trees. These efforts significantly contributed to village cleanliness and public awareness.

The camp also emphasized intellectual and social development through informative sessions such as Viksit Bharat, Law of attraction, Anandvan Prayogvan, and expert lectures delivered by esteemed speakers. Volunteers actively participated in survey activities, gaining practical exposure to community interaction. Cultural enrichment was an integral part of the camp. Evenings featured engaging programs including Bharud presentation, Shiv-Parvati Vivah enactment, Santvani, Kirtan, and a cultural night, showcasing the creativity and talent of the volunteers. The camp concluded on 29 December 2025 with a farewell ceremony, where outstanding volunteers, group leaders, and core team members were honored. The camp ended on a meaningful note, leaving volunteers with valuable experiences, strengthened social responsibility, and lasting memories.

- Dr. Prabhakar Varade,

- Dr. Anjali Sardesai,

- Prof. Anuja Gaikwad

NSS Programme Officer

राष्ट्रीय सेवा योजना (+२)

नियमित उपक्रम:

- दिनांक २४ सप्टेंबर २०२५ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना +२ स्तर २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षातील कार्यक्रमाचा उद्घाटन समारंभ स्वरसम्राज्ञी लता मंगेशकर सभागृहात पार पडला. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षा महाविद्यालयाच्या प्राचार्या मा.प्रा.डॉ. निवेदिता एकबोटे यांनी कार्यक्रमाचे उद्घाटन केले. या प्रसंगी कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक प्रा.श्री. दिलीप खंडाळे यांनी

स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. यावेळी प्रा. श्री. विजय अंधारे यांनी स्वयंसेवकांना राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत राबविले जाणारे विविध उपक्रम, हिवाळी शिबिर व व्यक्तिमत्व विकास याविषयी सविस्तर माहिती दिली तसेच मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमास सुमारे २०० स्वयंसेवक उपस्थित होते. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक कार्यक्रम अधिकारी प्रा.श्री.विठ्ठल देवढे यांनी केले. कार्यक्रम अधिकारी डॉ. वैशाली आहेर यांनी या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन केले तसेच उपस्थितांचे आभार मानले.

या कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक, कार्यक्रम अधिकारी व राष्ट्रीय सेवा योजना समिती सदस्य उपस्थित होते.

- दिनांक २९ सप्टेंबर २०२५ रोजी व्यवसाय मार्गदर्शन या विषयावर डॉ. विजय गायकवाड यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते.

या व्याख्यानास सुमारे १०० स्वयंसेवक उपस्थित होते. यावेळी कनिष्ठ महाविद्यालयाचे आदरणीय पर्यवेक्षक प्रा.श्री. दिलीप खंडाळे सरांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले.

या कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे कार्यक्रम अधिकारी व राष्ट्रीय सेवा योजना समिती सदस्य उपस्थित होते.

- दिनांक ३० सप्टेंबर २०२५ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे स्वयंसेवक, कार्यक्रम अधिकारी प्रा. श्री. विठ्ठल देवढे, डॉ. वैशाली आहेर समिती सदस्य प्रा. विनोद सुर्यवंशी, प्रा.सौ.रूपाली अहिरे, प्रा.श्री. कानिफनाथ शिंदे, प्रा. वैशाली मोहोळ व प्रा.श्री.प्रशांत रणखांब यांनी केंद्रिय मधुमक्खी अनुसंधान एवं प्रशिक्षण संस्थान (सी.बी.आर.टी.आय.) खादी और ग्रामोद्योग आयोग ११५३, गणेशखिंड रोड, शिवाजीनगर, पुणे १६ येथे भेट देऊन मधुमाशांचे पर्यावरण संतुलनातील स्थान, त्यांची जीवनशैली, कार्यपद्धती याविषयी माहिती घेतली. यावेळी कनिष्ठ महाविद्यालयाचे आदरणीय पर्यवेक्षक प्रा.श्री. दिलीप खंडाळे सरांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. संस्थेतील अधिकारी व कर्मचारी यांनी स्वयंसेवकांना प्रात्यक्षिकांसह मार्गदर्शन केले. यावेळी ४० स्वयंसेवक उपस्थित होते.

- दिनांक ८ ऑक्टोबर २०२५ रोजी महाविद्यालयात नशामुक्त भारत अभियानांतर्गत विद्यार्थ्यांमध्ये याविषयी जागरूकता निर्माण व्हावी यासाठी मॉडर्न महाविद्यालय शिवाजीनगर व पोलीस मुख्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने विशेष कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष मा.प्रा.डॉ. गजानन एकबोटे सर यांनी भूषविले. याप्रसंगी पोलीस आयुक्त श्री. अमितेश कुमार व श्री. रविंद्र वंजारवाडकर यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांना व्याख्यान व चर्चा या माध्यमातून मार्गदर्शन केले. यावेळी महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे मॅडम यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांना व उपस्थित

विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमास पर्यवेक्षक प्रा.श्री. दिलीप खंडाळे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी व समिती सदस्य उपस्थित होते. या कार्यक्रमास सुमारे १५० स्वयंसेवक उपस्थित होते.

- दिनांक १४ नोव्हेंबर २०२५ रोजी महाविद्यालयात परिसर स्वच्छता अभियानाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांनी महाविद्यालयाच्या परिसरात स्वच्छता केली. यावेळी कनिष्ठ महाविद्यालयाचे आदरणीय पर्यवेक्षक प्रा.श्री. दिलीप खंडाळे सरांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. या उपक्रमास १०० स्वयंसेवक तसेच राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा.श्री.विठ्ठल देवढे प्रा. डॉ. वैशाली आहेर व प्रा.कार्यक्रम अधिकारी व राष्ट्रीय सेवा योजना समिती सदस्य उपस्थित होते.
- दिनांक २० नोव्हेंबर २०२५ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी श्री.विठ्ठल देवढे, डॉ. वैशाली आहेर, प्रा.सौ. सुनीता निघोट, प्रा.सौ. अश्विनी देशकर, प्रा.श्री. प्रशांत रणखांब व समिती सदस्य यांनी विशेष हिवाळी शिबिराची पूर्व तयारी म्हणून फुलगाव येथे एक दिवसीय भेट दिली. यावेळी मा. उपसरपंच श्री.राहुलदादा वागस्कर व मा. सरपंच श्री. सुनीलदादा वागस्कर तसेच ग्रामस्थ यांच्याशी हिवाळी शिबिराच्या नियोजनाबाबत चर्चा केली.
- दिनांक २६ नोव्हेंबर २०२५ रोजी संविधान दिनानिमित्त महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे मॅडम यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांना व उपस्थित विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमास पर्यवेक्षक प्रा.श्री. दिलीप खंडाळे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी व समिती सदस्य उपस्थित होते. या कार्यक्रमास सुमारे १५० स्वयंसेवक उपस्थित होते.
- दिनांक २० डिसेंबर २०२५ रोजी विशेष हिवाळी शिबिरानंतर पालकांचे अभिप्राय घेण्यासाठी सभेचे आयोजन करण्यात आले होते. या सभेस सुमारे ६० पालक उपस्थित होते.यावेळी कनिष्ठ महाविद्यालयाचे आदरणीय पर्यवेक्षक प्रा.श्री. दिलीप खंडाळे सरांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन केले. राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा.श्री.विठ्ठल देवढे, प्रा. डॉ. वैशाली आहेर व प्रा.कार्यक्रम अधिकारी व राष्ट्रीय सेवा योजना समिती सदस्य उपस्थित होते. यावेळी उपस्थित स्वयंसेवक व पालक यांच्या शंकांचे निरसन व मार्गदर्शन करण्यात आले.
- दिनांक २३ फेब्रुवारी २०२६ रोजी महाविद्यालयात शिवजयंती उत्सवाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे मॅडम यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांना व उपस्थित विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमास पर्यवेक्षक प्रा.श्री. दिलीप खंडाळे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे

कार्यक्रम अधिकारी व समिती सदस्य उपस्थित होते. यात सुमारे १०० स्वयंसेवकांनी सहभाग नोंदविला. यावेळी कार्यक्रम अधिकारी व राष्ट्रीय सेवा योजना समिती सदस्य उपस्थित होते.

राष्ट्रीय सेवा योजना +२ विशेष हिवाळी शिबिर:

सोमवार दिनांक १ डिसेंबर २०२५ ते ७ डिसेंबर २०२५ या कालावधीत मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय शिवाजीनगर, पुणे- ०५ कनिष्ठ महाविद्यालय +२ स्तर राष्ट्रीय सेवा योजनेचे हिवाळी शिबिर मौजे फुलगाव ता. हवेली जि.पुणे या ठिकाणी आयोजित करण्यात आले होते. मंगळवार दि. २ डिसेंबर २०२५ रोजी फुलगावचे प्रशासक मा.श्री.एस.आर.मोरे यांच्या हस्ते या शिबिराचे उद्घाटन झाले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान फुलगावचे माजी सरपंच श्री.सुनीलदादा वागस्कर यांनी भूषविले. यावेळी मा.उपसरपंच श्री.राहुलदादा वागस्कर यांनी विद्यार्थ्यांना मोलाचे मार्गदर्शन केले. यावेळी फुलगावचे माजी सरपंच श्री.कांताराम वागस्कर, श्री.शंकर वागस्कर, श्री. सोमनाथ वागस्कर तसेच राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा.श्री.विठ्ठल देवढे प्रा.डॉ.वैशाली आहेर समिती सदस्य, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे स्वयंसेवक व ग्रामस्थ उपस्थित होते. या सात दिवसांच्या शिबिरात विद्यार्थ्यांसाठी विविध प्रकारचे उपक्रम राबविले गेले.

बुधवार दि. ३ डिसेंबर २०२५ रोजी श्री. सुनीलदादा वागस्कर यांनी अध्यात्म व विज्ञान या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

गुरुवार दि. ४ डिसेंबर २०२५ प्रा. डॉ. नरेंद्र नायडू यांनी युवाप्रेरणा स्वामी विवेकानंद या विषयाच्या माध्यामातून विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

शुक्रवार दि. ५ डिसेंबर २०२५ रोजी मा.श्री. योगेश ठिपसे यांनी व्यवसाय मार्गदर्शन या विषयावर व्याख्यान दिले.

शनिवार दि. ६ डिसेंबर २०२५ रोजी प्रा.श्री.विजय अंधारे यांनी व्यक्तीमत्त्व विकासात राष्ट्रीय सेवा योजनेची भूमिका या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

या सात दिवसात राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांनी श्रमदानातून वृक्षारोपण, गावातील दत्त मंदिर परिसर व पालखी मार्ग तसेच महादेव घाट परिसराची स्वच्छता इ. कामे केली. तसेच ग्रामपंचायतीला भेट देऊन ग्रामस्थांसाठी असलेल्या विविध शासकीय योजनांची माहिती घेतली. गावातील ग्रामस्थांशी संपर्क साधून गावच्या विकासासाठी सहाय्यभूत ठरणारे घटक तसेच भविष्यकालीन योजनांविषयी चर्चा केली.

शिबिराच्या शेवटच्या दिवशी सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यात बहुसंख्य विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला.

अशाप्रकारे व्याख्याने, गटचर्चा, प्रात्यक्षिके, प्रत्यक्ष अनुभव, वृक्षारोपण, श्रमदान, ग्राम विकास, सामाजिक बांधिलकी, देशभक्ती, पर्यावरण संरक्षण, आणि आरोग्याविषयी जागरूकता इ. गोष्टी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना अनुभवता आले.

शनिवार दि.६ डिसेंबर २०२५ रोजी आयोजित शिबिराच्या समारोप समारंभाचे अध्यक्षस्थान मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या आदरणीय मा.प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे यांनी भूषविले.यावेळी त्यांनी आपल्या भाषणातून विद्यार्थ्यांना सामाजिक बांधिलकी जपून समाजाप्रति असलेल्या कर्तव्यांची जाणीव करून दिली.

मॉडर्न कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक श्री. दिलीप खंडाळे यांनी आपल्या मनोगतातून विद्यार्थ्यांना मोलाचे मार्गदर्शन केले. फुलगावच्या माजी सरपंच सौ. मंदाकिनी साकोरे (नानी) मा.उपसरपंच श्री. राहुलदादा वागस्कर यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

महाविद्यालयाच्या प्राचार्या,उपप्राचार्य,पर्यवेक्षक, पर्यवेक्षिका, तसेच फुलगावचे मा. सरपंच, मा.उपसरपंच,सामाजिक कार्यकर्ते,विविध पदाधिकारी यांनी आपल्या मनोगतातून विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.यावेळी फुलगावचे माजी सरपंच श्री.कांताराम वागस्कर, माजी सरपंच श्री. सुनील वागस्कर, मा.श्री.भानुदास वागस्कर, मुलींच्या सैनिकी शाळेचे व्यवस्थापक श्री. अर्जुन शिंदे सर, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. श्री.विठ्ठल देवढे प्रा.डॉ.वैशाली आहेर, राष्ट्रीय सेवा योजना समितीतील सदस्य, छड्ड चे स्वयंसेवक व ग्रामस्थ उपस्थित होते.

या सात दिवसीय हिवाळी शिबिरातून उत्कृष्ट स्वयंसेवकांना महाविद्यालयाच्या मा.प्राचार्या डॉ.निवेदिता एकबोटे यांच्या हस्ते सन्मानित करण्यात आले. तसेच प्रातिनिधिक स्वरूपात विद्यार्थ्यांनी मनोगत व्यक्त केले.

सदर कार्यक्रमांचे आयोजन आणि नियोजन आदरणीय प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे आणि पर्यवेक्षक प्रा. दिलीप खंडाळे यांचे मार्गदर्शनाखाली कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. वैशाली आहेर व प्रा. विठ्ठल देवढे यांनी सन २०२५-२०२६ या शैक्षणिक वर्षामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजनेचे सर्वोत्तमपणे कामकाज पाहिले आहे.

या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा. विठ्ठल देवढे यांनी केले. प्रास्ताविक व आभार प्रदर्शन डॉ. वैशाली आहेर यांनी केले.

- प्रा. दिलीप खंडाळे, पर्यवेक्षक
- डॉ. वैशाली आहेर, कार्यक्रम अधिकारी
- प्रा. विठ्ठल देवढे, कार्यक्रम अधिकारी

Planning Forum

The Planning Forum association aims at creating awareness among students about various issues related to economics. It also provides the students a platform to express their views about various current topics related to economics. This objective is achieved by organizing various co-curricular activities. The inauguration of Planning Forum activities for the academic year 2025-26 was held on 16th September, 2025 at the hands of Mr. Chandrakant Deshpande, Retired AGM of NABARD. He spoke on the topic 'The Changing Dimensions of NABARD'.

The following activities were conducted in the academic year 2025-26:

1. **An Essay competition** was conducted on 19th September 2025. The topic of the essay was 'Impact of US Tariff on Indian Export'. The total participants for the competition were 43. The essays were written in English as well as in Marathi. The competition was judged by Dr. Nilam Ingole. Following are the winners of the competition.

Prize	Name of the Student	Class and Division
First	Dyaneshwar Ovhal	T Y B Com-A
Second	Pratiksha Khandekar	F Y B A -L
	Prachiti Babar	T Y B Com -A
Third	Madhav Panchbhai	T Y B Com -B
Consolation	Sakshi Ghalot	T Y B Com -B

2. **A Quiz Competition** was conducted on current economic issues on 27th September, 2025 by Prof. Bhakti Kamble. The total participants were 45. Following are the winners of the competition.

Prize	Name of the Student	Class and Division
First	Vishal Matre	T Y B A
Second	Shankar Awad	S Y B A -B
	Sharmishta Verma	T Y B A-K
Third	Sejal Deshmukh	T Y B .Com- B
	Madhav Panchbhai	T Y B Com -B
	Manish Paygude	T Y B Com -A

3. A competition of **Personal Interviews** was held on 24th December 2025. The qualified participants of the competition were 11. The participants were interviewed by Dr. Navnath Wyal and Prof. Preshit P.S. The winners of the competition are as below.

Prize	Name of the Student	Class and Division
First	Nidhi Deshmukh	T Y B A-B
Second	Anushka Deotale	T Y B A-B
	Ajinkya B. Meshram	T Y B A -A
Third	Ridhi P. Thakare	T Y B Com-B
Consolation	Sukhada Joshi	M A Part-I

4. **A Power Point Presentation Competition** was conducted on 5th and 6th January, 2026. The topics for the competition were as below:

1. Gig Economy: Opportunities, Challenges and Government Initiatives
2. Role of Start Ups in development of Indian Economy
3. India's Blue Economy
4. Depreciation of Indian Rupee: Causes and Effects
5. Foreign Direct Investment in Indian Insurance Sector
6. Sports Tourism

A total of 18 participants participated from arts and commerce streams. The judges for the competition were Dr. Navnath Wayal and Prof. Sadhana Bhegade. Following is the list of winners.

Prize	Name of the Student	Class and Division
First	Sachi Patil	M A Part- I
	Sejal Deshmukh	T Y B Com -B
Second	Tejashri Padule	S Y B A -K
	Vaishali Raotole	S Y B A -K
Third	Piyush Kewalramani	T Y B Com -C
Consolation	Saif Sikalgar	S Y B Com-A

5. **A Group discussion competition** was conducted on 7th January, 2026 with a total of 12 participants. The competition was conducted on following topics

1. Impact of Social Media on Mental Health
2. Is Skill Education really necessary?
3. Artificial Intelligence: Threat or Opportunity
4. Minimum Support Price: A Boon or Political Tool
5. Brain Drain from India
6. Investment in Gold: Boon or Bane

The competition was judged by Prof. Saad Ahmad Shaikh and Prof. Sukanya Garg. The list of winners is given below.

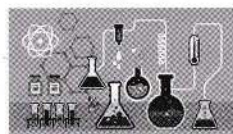
Prize	Name of the Student	Class and Division
First	Saif Sikalgar	S Y B Com-A

Second	Rutuja Gaikwad	S Y B Com-B
Third	Chandrakant Mourya	S Y B Com -A
Consolation	Sejal Deshmukh	T Y B Com -B
	Nishad Gawade	F Y B A-L

The Valedictory function was held on 27th January, 2026. On this occasion a guest lecture of Ms. Juthika Patankar, Former Secretary to Government of India (Central Information Commission) was organised. She delivered a very insightful talk on the topic 'Smart Cities and Sustainable Urban Development'.

The activities were organised by the active participation of Dr. Amrita Priyam, Prof. Bhakti Kamble, Prof. Pooja Bedage, Prof. Sneha Somkuvar, Prof. Arya Pansare, Prof. Ashvin Shukla and Prof. Sayali Upale. Prof. Abhay Shende, HOD Economics and Dr. Suresh Deshmukh Officiating HOD Economics have encouraged and supported these activities.

- **Dr. Padmashri Mujumdar**
Chairperson, Planning Forum

Science Association

Science Association aims to enhance the learning environment by promoting Team building with Group Activities and Interdisciplinary competitions. It acts as a Platform for nurturing young talent and developing scientific temperament amongst students. It conducts Skill enhancement activities. Several Seminars, Competitions and Activities were conducted to promote an enhanced learning experience.

Session conducted on 'The role of AI in Modern Research'

A session was conducted on 'The role of AI in Modern Research' on 24th February 2026 by Dr. Parikshit Mahalle, Dean, Research, VIT College, Pune. The session was organized by the Science Association along with the Department of Computer Science.

Objectives of the session:

- To help understand application of AI in Science
- To identify the application areas of Artificial Intelligence
- To create awareness about the various fields of science and their impact on society

- Understand recent trends in Artificial Intelligence such as Generative and Agentic AI

Dr. Mahalle commenced the session with the role of Artificial Intelligence, Data Science in day to day life. He discussed the advances in Generative AI and Agentic AI. Real world applications of Artificial Intelligence such as self-driven cars, healthcare, education, finance, retail, transportation, manufacturing, agriculture, entertainment, smart cities, Defence and Security were discussed.

- **Git Hub Copilot Workshop**

The GitHub Copilot Workshop was conducted on 10th September 2025 by our esteemed alumna, Ms. Dhanashree Chavan, who is currently working at GitHub. The workshop aimed to familiarize participants with the features and practical applications of GitHub Copilot, an AI-powered coding assistant that enhances programming efficiency and productivity. Around 80 students and 10 staff members actively participated in the session, gaining valuable insights into modern coding practices and tools used in the software industry. The Workshop was conducted with the Department of Computer Science. Dr. Kalyani Salla coordinated the Workshop.

- **ZooVision**

The Department of Zoology in association with the Science Association and IIC organized 'ZOOFEST' under "Zoologic Innovation" from January 11th -13th, 2026, under the leadership of the Head of the Department Dr. B. T. Kalbage. The event was inaugurated by Hon. Prof. Dr Sachin Sakate, Vice-Principal, Science faculty.

The ZOOFEST started with quiz competition "Zoo-Quiz" on 11th January 2026 with great student response. Zoo-Quiz was coordinated by Ms. Netra Kulkarni and M.Sc Zoology students whole heartedly participated in conducting this event. The Screening test was conducted in the classes and 4 students were selected on the basis of their highest score from 11th to M.Sc each. Approximately 60 Students from F.Y,S.Y and T.Y B.Sc enrolled for the elimination round for the Zoo-quiz. Four teams were prepared for the final Zoo-Quiz round, named Physiology Phantom, Helix Hunter, Neuron Ninja and Trophic Titans. Zooquiz was conducted in 4 rounds namely direct questions round, Audio visual round, Buzzer round and Rapid fire round. In each round questions related to Zoology, zoological facts and life sciences was asked to the participants. Physiology Phantoms was the winning team and Helix Hunters was the runner-up team.

On 12th January 2026 "Zoo-vision" was conducted which included poster and model competitions, coordinated by Dr. P. S. Kudnar and Prof Sagar Bhisade. Total 200 students, of Junior, Senior and PG wing participated in the poster and model presentation, where they displayed posters and models on various interesting subjects like Anatomy, Physiology, Cell Biology, Genetics, Biotechnology, Environmental Science, Economic Zoology, Entomology and Animal Diversity. For Zoo-vision 1st, 2nd and 3rd rank was selected from above wings. Dr. Rama Phadke and Dr. U.R Wayne worked as judge for the exhibition.

On 13th January 2026, ZOOFEST continued with several exciting activities. "ZooLens"-Photography competition was coordinated by Dr. Yugandhar Shinde, 40 students participated in the photography competition. Students displayed their photographs on Wildlife and Nature. Prof. Atharva Chavan worked as a judge for the photography competition. Poem and Essay writing competition was coordinated and assessed by Ms. Manisha Magar where 11 students participated in the poetry competition and 33 in the essay writing competition. Students wrote essays on topics like Genetics: the blueprint of life, The "Nobel Animals" and Adaptation Wonders. Seminar Presentation competition was coordinated by Dr. Netra Kulkarni and judged by Dr. Sharad Goswami where 7 students participated. The Rangoli competition was coordinated by Ms. Shilpa Mandlik where 9 students participated and judged by Dr. Kavita Hadawale.

Over 300 students from the Modern English medium and Marathi medium school along with their teachers visited Zoovision. Staff from different departments visited the event and appreciated the hard work and creativity of the participating students. Overall the event was a grand success.

Science Association also extended valuable support in the conduction of Avishkar completion at College level. 'Microcosm', an event organized by the Department of Microbiology was conducted with the Science Association.

We received great response for all the activities organized by the Science Association. We received valuable guidance and support from our respected Principal, Dr. Nivedita Ekbote. Our Vice Principals, Prof. Shamkant Deshmukh, Dr. Sachin Sakate, Dr. Shilpa Majumdar extended their valuable support. Head of Science Departments extended their valuable contribution in conducting activities, events and competitions.

- **Prof. Dr. Kalyani Salla**
Chairperson, Science Association

Green Campus Committee

The Green Campus Committee is actively working on various aspects in the college. This committee majorly works for VIIth NAAC criteria as per the previous structure. For discussing the work plans for this year as per the NAAC criteria the criteria incharge meeting was conducted on 1st October 2025 in Lata Mangeshkar Hall. The agenda of the meeting was to discuss the various initiatives to be taken by the Green Campus Committee in the year 2025-26.

The few activities listed here are Plastic free campus, Rainwater harvesting, Waste Management, Setting of EV charging points, Tree plantation, No vehicle day, setting up and maintenance of butterfly garden etc.

The college has signed a MOU with Bisleri Company for plastic collection. On 3rd Oct Mr. Sumit Chandanshive, a colleague of Mr. Appasaheb Dhanake from Bisleri Company gave plastic collection bags to the college. The bags can take up to 20 Kgs of waste. This activity is promoting the waste plastic collection from Modern College campus which can be taken for recycling in the appropriate facility. The main motive of this is to create awareness about proper disposal of plastic waste.

As part of Vyapar Mela at the Modern College of Arts, Science, and Commerce, Bisleri organized a "Bottles for Change" plastic recycling awareness campaign. Bisleri, the pioneer of packaged drinking water in India, took this initiative to create awareness among citizens about the importance of plastic recycling.

The objectives of the drive:

- To promote the responsible disposal of plastic waste.
- To educate students on the importance of plastic recycling.
- To showcase innovative products made from recycled plastic.
- To encourage sustainable waste management practices in daily life.

The second activity of the committee was meeting with Mrs. Preetu Chaudhari from Litter leaf foundation regarding the MOU for paper recycling. Litter leaf foundation is actively involved in waste paper recycling and making books / notebooks from it. The MOU

was signed for recycling of paper waste of college and getting A3 size printing pages from the organisation. The MOU was signed on 17th January 2026.

The committee worked on

1. Biocomposting of leaf litter and plant waste with the help of Rotary club and Pune Municipal Corporation. The biocomposting unit reactivated in the academic year was maintained with the help of culture provided by PMC and periodically added with leaf litter for biocomposting.
2. Similarly the vermicomposting unit activated in collaboration with INORA was also maintained by setting up the sprinklers and drip irrigation is provided to keep the units moist and fast degradation of biological waste. The unit is producing vermicompost now.
3. The butterfly garden concept was initiated with the help of Zoology and Botany departments. The experts from both the departments helped in choosing the plant species and maintaining them to attract butterflies. The budget for the butterfly garden was sanctioned through the YSS scheme and students were also encouraged to plant the plantlets and maintain them. Prof. Madhura Plashikar from Biotechnology department get the sanction of butterfly garden and six students worked under her guidance for maintenance of the garden. The drip irrigation system is also set for watering the plants during the summer vacation.
4. The committee is also working on rain water harvesting, solar energy generation and more effective solid waste management under the able guidance of Dr. Prof. Neeta Patil, advisor of the committee.
5. As a part of Social Responsibilities Tuesday 13th January 2026 was observed as "No Motor vehicle Day" The purpose of the activity was to reduce air pollution and to create awareness about conservation of natural resources among students and faculty members.
6. The Green Coverage of the college was calculated to furnish the information for NIRF ranking for the college. The green coverage is found to be 1.765 Acer, No of mature trees on campus is 101 and the number of samplings in the academic year 24-25 was 14.

- Dr. Rama Phadke

Chairperson, Green Campus Committee

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्राच्या वतीने शैक्षणिक वर्ग २०२५-२०२६ मध्ये विविध चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले. यावर्षी मराठी व्याकरण आणि प्रमानलेखन या विषयावर डॉ. गजानन अपिने यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. स्पर्धा परीक्षेची तयारी आणि त्या अनुषंगाने स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र समन्वयक डॉ. विलास कांबळे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र समन्वयक डॉ. वैजयंती जाधव यांनी विद्यार्थ्यांना विविध स्पर्धा परीक्षा आणि त्यांचे अभ्यासक्रम याविषयी माहिती दिली. प्रा. हरिदास जाधव यांनी स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्रामधील विविध कार्यक्रमात आपला सहभाग नोंदवला. स्पर्धा परीक्षा विभागासाठी स्वतंत्र पुस्तके आहेत ती विद्यार्थ्यांना अभ्यास करण्यास दिली जातात. या कार्यकाळात होणाऱ्या विविध परीक्षांसाठी अभ्यासक्रम पुरविणे, अभ्यासाचे व्यक्तिगत वेळापत्रक तयार करून देणे, संदर्भ पुस्तके पुरविणे, मागील झालेल्या परीक्षांच्या प्रश्न पत्रिका पुरविणे इ. उपक्रम राबविले जातात. यामध्ये समितीचे सर्व सदस्य हे सक्षमपणे मार्गदर्शन करतात.

केंद्राच्या वतीने स्पर्धा परीक्षांची तयारी कशी करावी या विषयावर केतनकुमार पाटील यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.

- डॉ. वैजयंतीमाला जाधव
स्पर्धा परीक्षा केंद्र समन्वयक

Student Development Committee

Earn and Learn Scheme 2025-26

All the activities were conducted in association with the Board of Student Development, Savitribai Phule Pune University. The main objectives of the committee are to help the needy & economically weak students, to promote the self employment in students and inculcate the value of work culture in students.

Uniqueness of the committee is that the committee is formed by staff members including all faculties. There is a group insurance policy for all the students which covers accidental death or injury. Financial aid to famine affected students is provided. Physically handicapped students are provided the text books & cash for conveyance for transportation. There is a facility of installments or waiver in fees, endowment prizes. Academic, personal, career, psycho-social counselling

programs help the students to enhance employability.

The main activity of this committee is the Earn and Learn Scheme: The college has an "Earn and Learn" scheme which gives great help to economically weak & needy students. This year the Earn and Learn Scheme was conducted from 22nd July 2025 to 28th February 2026 in different departments and play ground, library etc.. 134 students (94 boys+ 40 Girls) participated in the scheme. The scheme helped the students to become self-sufficient and self-independent. It provided great financial support to the students.

All these activities were conducted with the guidance of Principal Dr. Nivedita G. Ekbote and Student Development Officer Dr. S. S. Puranik all Vice Principals and committee members.

- Dr. Shubhangi Puranik
Student Development Officer

Timetable Committee Report

A summary of the committee's activities for the academic year 2025-2026 is as follows:

1. Timely Display of Timetables

All timetables were displayed at the onset of the academic year and updated regularly to reflect any changes. Notices were prominently displayed and communicated to faculty and students to ensure clarity.

2. Continuation of Timetables for the Junior College Wing

Timetables for Std. XI and XII were maintained with regular updates, especially during examination periods. Temporary arrangements were made to accommodate lectures in other lecture halls when required.

3. The timetables of TYBA, TYBSc, and TYBCom as per NEP 2023 Pattern were meticulously prepared in alignment with the NEP 2023 structure. Emphasis was placed on optimal utilization of resources.

4. Preparation of Practical Timetable for FYBSc and SYBSc Classes

Practical sessions for FYBSc and SYBSc classes were scheduled to ensure hands-on learning without clashing with theoretical lectures and laboratories were allocated efficiently

5. The committee also finalized the timetables of SYBA, BCom, and BSc for the academic year in accordance with the NEP 2024 structure.

6. **Permanent relocation of Psychology Department:** Lecture Halls CC-8 and CC-9 were allocated to the Department of Psychology, leading to the permanent shifting of classes (FYBA, TYBSc CS Div B, SYBSc CS Div B, FYBSc CS Div A) to CC-4 and CC-5 respectively (June 2025).
7. **Restoration of regular hall allocation:** Hall No. 416, temporarily used for XI classes, was returned to regular use, and classes (TYBCom Div A, FYBSc Div A, XII E) were directed to resume lectures in Hall No. 201 from August 8, 2025.
8. **Welcome initiative for new XI students:** The committee issued an appeal to all staff (teaching and non-teaching) to guide and support new XI students joining on August 11, 2025, helping them adjust to the campus environment.
9. **Permanent hall changes for XII A and XII B:** XII A was permanently shifted from CC-1 to CC-12, and XII B from CC-7 to CC-13, effective from August 8, 2025. Separate student notices were issued.
10. **Temporary shift due to Junior College exams:** Hall No. 201 was converted into a Strong Room and Examination Coordination Room from September 30, 2025, temporarily shifting TYBCom Div A and FYBSc Div A to CC-1.
11. **Permanent reallocation of Hall No. 201 to Examination Department:** From November 24, 2025, Hall No. 201 was permanently taken over by the Examination Department. A comprehensive reallocation was implemented for multiple classes, including TYBCom (to Hall 429), various BA and BSc divisions (to CC-5, AB-6, 306), and XII E (to 306).
- Whenever alternative arrangements were made for various classes, relevant notices were conveyed to all staff members through various WhatsApp groups.
- The committee extends heartfelt gratitude to all the faculty members for their cooperation in adhering to timetable changes and ensuring seamless transition and the administrative staff for their assistance in disseminating information promptly.
- The committee remains committed to upholding the institution's standards and looks forward to another productive year ahead.

- **Dr. Rajkumar B. Barmukh**
Chairman, Timetable Committee

करिअर कट्टा

कालावधी: जून २०२५ ते मार्च २०२६

महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या करिअर विकासासाठी Career Katta हे अत्यंत महत्त्वाचे आणि सक्रिय केंद्र (Cell) म्हणून कार्यरत आहे. विद्यार्थ्यांना बदलत्या काळातील कौशल्ये, मार्गदर्शन आणि संधी उपलब्ध करून देणे हे Career Kattaचे मुख्य उद्दिष्ट आहे.

१. Career Katta चे महत्त्व

Career Katta हे विद्यार्थ्यांना करिअरविषयक दिशा देणारे, व्यक्तिमत्त्व विकास घडविणारे आणि रोजगारक्षम कौशल्ये विकसित करणारे महाविद्यालयातील एक प्रभावी व्यासपीठ आहे. या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना नव्या संधीबाबत जागरूक केले जाते.

२. समन्वयक

Career Katta उपक्रमाचे समन्वयक:

- डॉ. वैजयंतीमाला जाधव
- प्रा. हरिदास जाधव

प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे यांच्या मार्गदर्शनाखाली सर्व उपक्रम यशस्वीरित्या राबविण्यात आले.

३. AI Fluency Workshop

Career Katta च्या वतीने AI Fluency Workshopचे आयोजन करण्यात आले.

या कार्यशाळेत:

- विद्यार्थ्यांना आणि शिक्षकांना कृत्रिम बुद्धिमत्ता (Artificial Intelligence) ची मूलभूत माहिती देण्यात आली.
- AI चा शिक्षण आणि करिअरमध्ये उपयोग कसा करावा याबाबत मार्गदर्शन करण्यात आले.
- आधुनिक तंत्रज्ञानाशी जुळवून घेण्याची प्रेरणा देण्यात आली.

४. वक्तृत्व स्पर्धा (Elocution Competition)

Career Katta अंतर्गत वक्तृत्व स्पर्धा आयोजित करण्यात आली.

या स्पर्धेमुळे:

- विद्यार्थ्यांच्या संवादकौशल्यात वाढ झाली.
- आत्मविश्वास विकसित झाला.
- विविध सामाजिक व करिअर विषयांवर विद्यार्थ्यांनी प्रभावी मांडणी केली.

५. शैक्षणिक सहल (Field Trip)

विद्यार्थ्यांच्या व्यावहारिक ज्ञानात भर घालण्यासाठी Career Katta च्या माध्यमातून Field Trip आयोजित करण्यात आली.

या उपक्रमातून:

- प्रत्यक्ष अनुभवावर आधारित शिक्षण मिळाले.
- उद्योग व कार्यक्षेत्राची ओळख झाली.
- करिअरच्या विविध संधीबाबत स्पष्टता मिळाली.

६. Career Sansad उपक्रम

Career Katta अंतर्गत विद्यार्थ्यांनी Career Sansad हा अभिनव उपक्रम राबविला.

या उपक्रमामध्ये:

- विद्यार्थ्यांनी विविध करिअर विषयांवर चर्चा व मांडणी केली.
- नेतृत्वगुण आणि निर्णयक्षमता विकसित झाली.
- गटचर्चा व सादरीकरण कौशल्यांना चालना मिळाली.

७. Centre for Excellence Award

या शैक्षणिक वर्षात Career Katta ला Centre for Excellence Award प्राप्त झाला, जो विभागाच्या उत्कृष्ट कार्याची दखल घेणारा सन्मान आहे. हा पुरस्कार Career Kattaच्या सातत्यपूर्ण आणि गुणवत्तापूर्ण कार्याचे प्रतीक आहे.

Career Katta ने या वर्षात विद्यार्थ्यांच्या करिअर विकासासाठी अत्यंत उपयुक्त आणि परिणामकारक उपक्रम राबविले. आधुनिक तंत्रज्ञान, कौशल्यविकास आणि व्यक्तिमत्व विकास यांचा समतोल साधत Career Katta ने महाविद्यालयात एक आदर्श केंद्र म्हणून आपली ओळख निर्माण केली आहे.

- डॉ. वैजयंतीमाला जाधव
समन्वयक, करिअर कट्टा
- प्रा. हरिदास जाधव
समन्वयक

Department of Physical Education & Sports (Senior Wing)

'Hearty Congratulations'

The college has demonstrated an outstanding performance in the inter-collegiate competitions organized by the Pune City Zonal Sports Committee under Savitribai Phule Pune University. The students have excelled in both team and individual sports, bringing great recognition and honor to the college.

While preparing the annual report of the Gymkhana Department, it is a matter of immense pride and appreciation to acknowledge the dedication, perseverance, and remarkable achievements of these players. Their success not only enhances the prestige of the institution but also serves as an inspiration for others to aim higher and achieve excellence in the years to come.

The department actively participated in 32 sports disciplines, including Athletics, Cross Country, Handball, Volleyball, Boxing, Softball, Basketball, Chess, Shooting, Weightlifting,

Badminton, Baseball, Cricket, Cycling, Wrestling, Kabaddi, Football, Swimming, Ball Badminton, Hockey, Judo, Kho-Kho, Lawn Tennis, Table Tennis, Fencing, Best Physique, Powerlifting, Mallakhamb, and Netball competitions.

The college teams achieved remarkable success across various events:

Inter-Collegiate Winner Teams:

Volleyball (Women), Kho-Kho (Men), Hockey (Men), Netball (Men & Women), Badminton (Men), Table Tennis (Women), Baseball (Men & Women), Athletics, Cross Country (Men), and Overall General Championship (Men & Women).

Inter-Collegiate Runner-Up Teams:

Cricket (Women), Ball Badminton (Men), Softball (Men & Women).

Inter-Collegiate Third Place:

Handball (Women).

These achievements reflect the consistent efforts of the students, the guidance of coaches, and the strong support of the institution. The department looks forward to continuing this tradition of excellence in the coming years.

Medal Tally of different level of competition:

Level of Participation	Gold	Silver	Bronze	Medal
	Medal	Medal	Medal	Tally
Inter Collegiate Team Event	12	4	1	17
Inter Collegiate Individual Event	7	2	7	16
State/ Krida Mahotsav	3	5	-	8
SPPU Inter Zonal	25	32	-	57
All India Inter University	4	3	0	7
West Zone Inter University	3	-	8	11
National	-	2	1	3
Khelo India University Games	-	1	-	1

Event Organized by Department

- **Inter Collegiate Volleyball (W):** The Inter-Collegiate Volleyball (Women) competition was organized on 30th September and 1st October 2025 at the Khashaba Jadhav Indoor Hall, Savitribai Phule Pune University. Teams from various colleges across Pune city participated in the tournament, showcasing a high level of skill and sportsmanship. The competition witnessed enthusiastic participation and competitive matches throughout the event.

The results of the tournament were as follows:

Winners: PES Modern College, Shivajinagar, Pune - 5

Runners-Up: Brihan Maharashtra College of Commerce

Third Place: Cummins College of Engineering

The tournament was inaugurated at the hands of Dr. Nivedita G. Ekbote (Principal) and Dr. Sudam Shelake (Director of Sports, SPPU), whose presence motivated the participants and added prestige to the event.

The outstanding performance of the college team in this competition is a matter of great pride and reflects their dedication, teamwork, and consistent efforts.

- **National Sports Day Celebration:** The birth anniversary of the legendary Major Dhyani Chand is celebrated as National Sports Day of India on 29th August 2025 with great enthusiasm. On this occasion, the Gymkhana Department organized 1-minute Sit-Up and 1-minute Skipping competitions for both students and staff at the Lata Mangeshkar Hall. The event aimed to promote physical fitness, awareness about sports, and active participation among all. A total of more than 85 students and staff members enthusiastically participated in these competitions, making the event lively and successful.

The celebration encouraged a spirit of fitness and sportsmanship, reflecting the importance of incorporating physical activity into daily life.

- **Health Screening Camp:**

On the occasion of International Women's Day, the Gymkhana Department of PES Modern College, Shivajinagar, Pune - 5, in collaboration with Modern College of Physiotherapy, organized a Health Screening Camp for teaching and non-teaching staff members. The camp was conducted at the Late Lata Mangeshkar Hall with the objective of promoting health awareness and early detection of common physical issues among staff members. More than 100 staff members actively participated in the camp, making the initiative highly successful. The camp provided valuable guidance and basic health assessments, contributing to the overall well-being of the participants.

This initiative reflects the institution's commitment towards the health, wellness, and care of its staff members.

All India Inter University, National, West Zone and State Players Achievement

Sr.No. - Name of Player - Class - Event - Level

- 1 Giri Vidya Vasant, M.A. I
Baseball & Softball - AIU Baseball Gold Medal & AIU Softball Participation
- 2 Waman Dnyaneshwari, F.Y.M.Sc
Baseball - AIU Gold Medal
- 3 Inamdar Arshiya, M.A. I
Baseball - AIU Gold Medal
- 4 Kadam Pooja, TYBCOM
Netball - AIU Gold Medal
- 5 Gaikwad Prathmesh, S.Y.MA
Shooting - National Silver Medal & AIU Participation
- 6 Sashte Sai, S.Y.B.A.
Korfbal - National Silver Medal
- 7 Atole Digvijay, M.A. I
Netball & Korfbal - AIU Silver Medal & National Korfbal Bronze Medal
- 8 Jadhwar Nikhil, M.A. I
Netball - AIU Silver Medal
- 9 Pradhan Mitali, M.A. I
Mallkhamb - AIU Silver Medal
- 10 Dalavi Mukta, S.Y.B.A.
Table Tennis - AIU Participation, WZ Gold Medal & KM Participation
- 11 Bansode Ketan, M.A. I
Softball - AIU Participation
- 12 Maske Aditya, T.Y.BA
Softball - AIU Participation
- 13 Waghmare Sushant, M.A. I
Softball - AIU Participation
- 14 Khedekar Shivam, T.Y.BA
Softball - AIU Participation
- 15 Koli Roshan, S.Y.BA
Kho-Kho - AIU Participation & KM Participation
- 16 Mohol Samruddhi, T.Y.B.Sc CS
Volleyball - National Participation & WZ Participation & KM Silver Medal
- 17 Lonari Vedashree, T.Y.BA
Athletics - National Participation & KM Gold Medal
- 18 Sakshi Phulsundar, T.Y.BA
Athletics - National participation & State Gold Medal
- 19 Shintre Sai, T.Y.B.Sc.
Rollball - National Participation
- 20 Khutwad Pranali, FYBCOM
Shooting - National Participation

- 21 Nair Tanay, M.A. I.
Korfball – National Participation
- 22 Dongare Aditi, TYBCOM
Cycling – KIUG Silver Medal
- 23 Pawar Paritosh, F.Y.BA
Lawn Tennis – AIU Participation & WZ Bronze Medal
- 24 Gawade Saniya, TYBCOM
Cricket – AIU Participation & WZ Bronze Medal
- 25 Shaikh Afreen, M.A. I
Hockey – AIU Participation & WZ Bronze Medal
- 26 Mulani Shaina Tahir, SYBSC
Hockey – AIU Participation & WZ Bronze Medal
- 27 Sudrik Akanksha Dattatray, TYBA
Hockey – AIU Participation & WZ Bronze Medal
- 28 Chavan DIpank, TYBCOM
Hockey – AIU Participation & WZ Bronze Medal
- 29 Ambi Salman, TYBCOM
Hockey – AIU Participation & WZ Bronze Medal
- 30 Bisane Aditya, TYBA
Hockey – AIU Participation & WZ Bronze Medal
- 31 Panavkar Sharad, M.A. I
Softball – AIU Participation & WZ Bronze Medal
- 32 Lidhade Atharva, T.Y.B.SC CS
Softball – AIU Participation & WZ Bronze Medal
- 33 Golande Pranjal, F.Y.BFT
Volleyball – WZ Participation & KM Silver Medal
- 34 Kolate Shravani, T.Y.B.Sc
Volleyball – WZ Participation & KM Silver Medal
- 35 Sargule Prathmesh, S.Y.MA
Volleyball – WZ Participation & KM Silver Medal
- 36 Dudhal Sahil, F.Y.BA
Volleyball – WZ Participation
- 37 Kulkarni Ninad, SYBA
Badminton – WZ Participation & KM Participation
- 38 Dhok Shravani, M.A. I
Softball – State Gold Medal
- 39 Kamble Tejas, S.Y.B.Sc
Volleyball – State Silver Medal

- 40 Pawar Om, F.Y. B.Sc. CS
Archery – State Participation

● **SPPU Inter Zonal Participation List 2025-26**

Sr.No. – Name of The Students – Class – Game

- 1 Kolte Shravani Gorakh, T.Y B.Sc.
Volleyball (Women)
- 2 Mohol Samruddhi Shivaji, T.Y B.Sc
Volleyball (Women)
- 3 Golande Pranjal Umesh, F.Y B.Voc FT&AD
Volleyball (Women)
- 4 Dudhal Sahil Ganesh, F.Y B.A.
Volleyball (Men)
- 5 Sargule Prathamesh Somnath, M.A.II
Volleyball (Men)
- 6 Dumbhare Aryaa Prafulla, M.Sc.II
Handball (Women)
- 7 Nikate Tejashri Balaji, M.A. I
Handball (Women)
- 8 Patil Avinash Sanjay, MA I
Netball (Men)
- 9 Jadhawar Nikhil Satyawar, M.A. I
Netball (Men)
- 10 Shivekar Prasad Raghunath, M.A. I
Netball (Men)
- 11 Unavane Rohan Baburao, T.Y B.A
Netball (Men)
- 12 Atole Digvijay Hanumant, M.A. I
Netball (Men)
- 13 Jadhav Prathmesh Prabhakar, M.Sc.I
Netball (Men)
- 14 More Yash Nitin, T.Y B.B.A.
Netball (Men)
- 15 Panse Yukta Aniruddha, S.YB.Sc.
Netball (Women)
- 16 Turray Kavya Ashish, T.Y B.Sc.
Netball (Women)
- 17 Sashte Sai Shivraj, S.Y.B.A.
Netball (Women)
- 18 Shreya Deepak Sakpal, T.Y B.Com.
Netball (Women)
- 19 Kadam Pooja Dnyaneshwar, T.Y B.Com.
Netball (Women)
- 20 Krishnapakshi Apurva Nanadkumar, S.Y
B.B.A. – Netball (Women)
- 21 Tahereen Shaikh, F.Y.B.Sc.(Blended)
Netball (Women)
- 22 Thorat Vismaya Hemant, F.Y.B.Sc.
Netball (Women)
- 23 Dudhagi Kanishka Babu, S.Y.B.A.
Softball (Women)

- 24 Teli Srushti Dhanaji, F.Y.B.A.
Softball (Women)
- 25 More Janhavi Anand, S.Y.B.A.
Softball (Women)
- 26 Waman Dnyaneshwari Avinash, M.Sc.I
Softball (Women)
- 27 Giri Vidya Vasant, M.A. I
Softball (Women)
- 28 Shedge Shrushti Bharat, S.Y.B.A.
Softball (Women)
- 29 Waghmare Sushant Shantinath, M.A. I
Softball (Men)
- 30 Bansode Ketan Manoj, M.A. I
Softball (Men)
- 31 Khedekar Shivam Atul, T.Y.B.A.
Softball (Men)
- 32 Panavkar Sharad Sampat, M.A. I
Softball (Men)
- 33 Maske Aditya Deepak, T.Y.B.A.
Softball (Men)
- 34 Sonawane Mehul Khemraj, S.YB.Sc.
Softball (Men)
- 35 Lidhade Atharv Nilkanth, T.Y.B.SC CS.
Softball (Men)
- 36 Pawshe Nagnath Ravindra, M.A. I
Cycling (Men)
- 37 Gawade Saniya Dayanand, T.Y.B.Com.
Baseball (Women)
- 38 Waman Dnyaneshwari Avinash, M.Sc.I
Baseball (Women)
- 39 Giri Vidya Vasant M.A. I, Baseball (Women)
- 40 Dudhagi Kanishka Babu, S.Y.B.A.
Baseball (Women)
- 41 Inamdar Arshiya Amir, M.A. I
Baseball (Women)
- 42 Banawane Samruddhi Nitin, M.A.
Geography Baseball (Women)
- 43 Desai Shrivani Rajendra, M.Com I
Baseball (Women)
- 44 Shedge Shrushti Bharat, S.Y.B.A.
Baseball (Women)
- 45 Panavkar Sharad Sampat, M.A. I
Baseball (Men)
- 46 Maske Aditya Deepak, T.Y.B.A.
Baseball (Men)
- 47 Lidhade Atharv Nilkanth, T.Y.B.SC CS
Baseball (Men)
- 48 Bansode Ketan Manoj, M.A. I
Baseball (Men)
- 49 Khedekar Shivam Atul, T.Y.B.A.
Baseball (Men)
- 50 Waghmare Sushant Shantinath, M.A. I
Baseball (Men)
- 51 Sonawane Mehul Khemraj, S.YB.Sc.
Baseball (Men)
- 52 Sonawane Mahadev Balaji, T.Y.B.Com.
Best Physique (Men)
- 53 Kulkarni Ninad Prashant, S.Y.B.A
Badminton (Men)
- 54 Taware Yash Rakesh, M.Com.I
Badminton (Men)
- 55 Badade Omkar Ravindra, M.Sc.II
Kho-Kho (Men)
- 56 Koli Roshan Shriram, S.Y.B.A.
Kho-Kho (Men)
- 57 Sagat Sagar Mahadev, S.Y.B.A.
Kho-Kho (Men)
- 58 Rajure Vivek Shridhar, S.YB.B.A.
Kho-Kho (Men)
- 59 Malakar Abhijeet Manoj, S.Y.B.A.
Kho-Kho (Men)
- 60 Sutar Abhay Pravin, F.Y.B.A.
Kho-Kho (Men)
- 61 Desai Shrivani Rajendra, M.Com I
Cricket (Women)
- 62 Gawade Saniya Dayanand, T.Y.B.Com.
Cricket (Women)
- 63 Inamdar Arshiya Amir, M.A. Marathi
Cricket (Women)
- 64 Banawane Samruddhi Nitin, M.A. Geography
Cricket (Women)
- 65 Pandey Nandini Shashishekhar,
F.Y.B.C.A. (Science) – Hockey (Women)
- 66 Yadav Samruddhi Rahul, F.Y.B.A.
Hockey (Women)
- 67 More Gayatri Santosh, F.Y.B.A.
Hockey (Women)
- 68 Shaikh Afreen Firdos Nizamuddin, M.A. I
Hockey (Women)
- 69 Shaina Tahir Mulani, S.YB.Sc
Hockey (Women)
- 70 Sudrik Akansha Dattatray, T.Y.B.A.
Hockey (Women)
- 71 Agre Aniket Vijay, T.Y.B.Sc
Hockey (Men)
- 72 Bisane Aditya Hemant, T.Y.B.A.
Hockey (Men)
- 73 Ambi Salman Samir, T.Y.B.Com.
Hockey (Men)
- 74 Chavan Deepank Vijay, T.Y.B.Com.
Hockey (Men)
- 75 Dhamal Kunal Namdev, T.Y.B.A.
Hockey (Men)

- 76 Holkar Prathamesh Rajendra, M.A.I
Athletics (Men)
- 77 Bachche Vedant Vinod, F.Y.B.Com
Athletics (Men)
- 78 Shaikh Affan Muzaffar, S.Y.B.B.A.
Athletics (Men)
- 79 Meshram Vruchita Anil, S.Y.B.A.
Athletics (Women)
- 80 Lonari Vedashree Vinod, T.Y.B.A
Athletics (Women)
- 81 Sakshi Neetin Phulsundar, T.Y.B.A
Athletics (Women)
- 82 Ausekar Vaishnavi Mahadev, S.Y.B.Com.
Athletics (Women)
- 83 Taware Yash Rakesh, M.Com.I
Ball badminton (Men)
- 84 Patil Kalpesh Nagraj, F.Y.B.Com
Ball badminton (Men)
- 85 Mane Anisha Sunil, F.Y.B.A.
Boxing (Women)
- 86 Samiya Mehar, M.A. I
Shooting (Women)
- 87 Gaikwad Prathmesh Pramod, M.A. II
Shooting (Men)
- 88 Dhayarkar Sanika Sampat, S.Y.B.A.
Kabaddi (Women)
- 89 Revati Raviraj Darekar, S.Y.B.SC
Fencing (Women)
- 90 Samarth Choudhary Yuvraj, S.Y.B.B.A.
Fencing (Men)
- 91 Mate Aanchal Amar, T.Y.B.COM
Judo (Women)
- 92 Devyani Asaware Anil, S.Y.B.Voc FT&AD
Judo (Women)
- 93 Dalvi Mukta Sanil, S.Y.B.A.
Table-Tennis (Womens)
- 94 Ashtekar Pranali Santosh, T.Y.B.A.
Power-Lifting (Womens)
- 95 Pawar Paritosh Hari, F.Y.B.A.
Lawn-Tennis (Mens)
- 96 Pradhan Mitali Ashish, M.A. I
Mallakhamb

● **Inter Collegiate Individual Event Performance**

No.-Name of The Students-Class-Event-Achievement

- 1 Ashtekar Pranali Santosh, T.Y.B.A
Power Lifting – Gold Medal
- 2 Sonawane Mahadev Balaji, T.Y.B. COM
Best Physique – Gold Medal
- 3 Mate Aanchal Amar, T.Y.B. COM
Judo – Gold Medal

- 4 Samiya Mehar, MA I
Shooting – Gold Medal
- 5 Pradhan Mitali Ashish, F.Y. M.A.
Malkhamb – Bronze Medal
- 6 Choudhary Samarth Yuvraj, F.Y.BBA
Fencing – Bronze Medal
- 7 Warade Bramha Dnyaneshwar, T.Y.B.A
Athletics – Gold Medal – 4*100m Relay
Gold Medal – 4*400m Relay
- 8 Shaikh Affan Muzaffar, S.Y.B.B.A.
Athletics – Gold Medal – 4*100m Relay
Gold Medal – 4*400m Relay
Bronze Medal – 200 m
- 9 Holkar Prathamesh Rajendra, F.Y.M.A
Athletics – Gold Medal – 1500m
Gold Medal – 4*100m Relay
Gold Medal – 4*400m Relay
Gold Medal – 4*400m mix Relay
- 10 Bachche Vedant Vinod, F.Y.B. Com
Athletics – Gold Medal – 4*100m Relay
Gold Medal – 4*400m Relay
Bronze Medal – 800 m
Bronze Medal – 400 m
- 11 Lonari Vedashree Vinod, T.Y.B.A
Athletics – Gold Medal – 4*100m Relay
Gold Medal – 4*400m Relay
Gold Medal – 4*400m mix Relay
Gold Medal – 800m
Gold Medal – 400 m
- 12 Golande Pranjal Umesh, F.Y. B.VOC
Athletics – Gold Medal – 4*100m Relay
Gold Medal – 4*400m Relay
Gold Medal – 4*400m mix Relay
- 13 Mohol Samruddhi Shivaji, T.Y.B.SC CS
Athletics – Gold Medal – 4*100m Relay
Gold Medal – 4*400m Relay
- 14 Ausekar Vaishnavi Mahadev, S.Y.B.Com
Athletics – Silver Medal – 20km Walk
- 15 Meshram Vruchita Anil, S.Y.B.A.
Athletics – Bronze Medal – 20km Walk
- 16 Pandit Sangharsha Ashok, F.Y.B.com
Athletics – Bronze Medal – Long Jump

● **Inter Collegiate Team Event Performance**
Inter Collegiate Badminton (M) Winner Team:

<i>Sr.No.</i>	<i>Name of The Students</i>	<i>Class</i>
1	Kamthe Harsh Vikas	S.Y.B. COM
2	Khonde Vyas Gajanan	S.Y.B. COM
3	Kulkarni Ninad Prashant	S.Y.B.A.
4	Rawat Mukeshsingh Mohansingh	S.Y.B. COM
5	Taware Yash Rakesh	FYMCOM

Inter Collegiate Volleyball (W) Winner Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Kadu Neha Krushnanath	F.Y.B.A.
2	Bagrecha Shruti Sunil	F.Y.B.com
3	Golande Pranjal Umesh	F.Y.BFT
4	Jadhav Vaishnavi Vijay	F.Y.Bio TECH
5	Shreya Deepak Sakpal	T.Y.B.com
6	Kadam Pooja Dnyaneshwar	T.Y.B.com
7	Kolte Shrivani Gorakh	T.Y.B.Sc
8	Mohol Samruddhi Shivaji	T.Y.B.Sc CS
9	Dorge Arpita Shailesh	S.Y.B.com

Inter Collegiate Kho-Kho (M) Winner Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Shinde Ajay Anil	F.Y.B.A.
2	Prasad Dhananjay Ramjanam	F.Y.B.A.
3	More Akash Eknath	F.Y.B.A.
4	Gaikwad Amit Sham	S.Y.B.A.
5	Koli Roshan Shriram	S.Y.B.A.
6	Lonari Nilesh Murlidhar	S.Y.B.com
7	Kute Omkar Ramesh	F.Y.B.com
8	Badade Omkar Ravindra	S.Y.M.Sc CA
9	Shinde Harshraj Subhash	T.Y.B.Sc CS
10	Malakar Abhijeet Manoj	S.Y.B.A.
11	Sagat Sagar Mahadev	S.Y.B.A.
12	Rajure Vivek Shridhar	S.Y.B.B.A.
13	Sutar Abhay Pravin	F.Y.B.A.

Inter Collegiate Hockey (M) Winner Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Chaudhari Abhas Duryodhan	F.Y.B. COM
2	Singh Sudhanshu Sujeetkumar	T.Y.B.B.A.
3	Bilange Rupesh Raju	T.Y.B.SC
4	Chavan Deepank Vijay	T.Y.B. COM
5	Dhamal Kunal Namdev	T.Y.B.A.
6	Pandey Abhishek Santosh	T.Y.B.B.A.
7	Sarode Pranav Vijay	T.Y.B.SC
8	Tarde Pratik Pralhad	T.Y.B.SC
9	Patil Aditya Ashok	T.Y.B.SC
10	Agre Aniket Vijay	T.Y.B.SC
11	Bisane Aditya Hemant	T.Y.B.A.
12	Ambi Salman Samir	T.Y.B. COM
13	Shinde Tej Prakash	MSC-II

Inter Collegiate Netball (M) Winner Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Chandawat Sahil Sanjay	T.Y.B.A
2	Kore Omkar Namdev	T.Y.B.Sc
3	Jadhawar Nikhil Satyawan	MA I
4	Patil Avinash Sanjay	MA I
5	Shivekar Prasad Raghunath	MA I

6	Nagorao Sahadu Watode	MA I
7	Nair Tanay Santosh	MA I
8	Unavane Rohan Baburao	T.Y.B.A
9	Atole Digvijay Hanumant	MA I
10	Jadhav Prathmesh Prabhakar	M.Sc I
11	More Yash Nitin	T.Y.B.B.A.
12	Jangale Sandeep Balasaheb	T.Y.B.A.

Inter Collegiate Netball (W) Winner Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Thorat Vismaya Hemant	F.Y.B.Sc
2	Panse Yukta Aniruddha	S.Y.BCS
3	Krishnapakshi Apurva Nanadkumar	S.Y.B.B.A.
4	Shirke Siddhi Dipak	F.Y.B.Sc
5	Turray Kavya Ashish	T.Y.Bio Tech
6	Tahereen Shaikh .	F.Y.Blended
7	Chaudhari Sanika Sanjay	F.Y.B.com
8	Shreya Deepak Sakpal	T.Y.B.com
9	Kadam Pooja Dnyaneshwar	T.Y.B.com
10	Sashte Sai Shivraj	S.Y.B.A.

Inter Collegiate Table tennis (W) Winner Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Meghana Shrinivas Kukka	M.COM-1
2	Disha Vishal Bhandari	S.Y.B.A.
3	Dalvi Mukta Sanil	S.Y.B.A.

Inter Collegiate baseball (W) Winner Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Bansode Ketan Manoj	MA I
2	Waghmare Sushant Shantinath	MA I
3	Patil Pranit Prashant	T.Y.B.Sc CS
4	Singh Sudhanshu Sujeetkumar	T.Y.B.B.A.
5	More Yash Nitin	F.Y.BBA
6	Nikam Yash Anil	F.Y.B.Sc
7	Bilange Rupesh Raju	T.Y.B.Sc
8	Maske Aditya Deepak	T.Y.B.A.
9	Panavkar Sharad Sampat	MA I
10	Khedekar Shivam Atul	T.Y.B.A.
11	Sagare Pranav Deelip	T.Y.B.B.A.
12	Saatvik Ritesh Gupta	S.Y.B.B.A.
13	Sonawane Mehul Khemraj	S.Y.B.Sc CS
14	Lidhade Atharv Nilkanth	T.Y.B.SC CS

Inter Collegiate Baseball (M) Winner Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	More Janhavi Anand	S.Y.B.A.
2	Gawade Saniya Dayanand	T.Y.B.COM
3	Dhok Shrivani Dharmendra	MA I
4	Giri Vidya Vasant	MA I
5	Inamdar Arshiya Amir	MA I
6	Desai Shrivani Rajendra	F.Y.M.COM

7	Shedge Shrushti Bharat	S.Y.B.A.
8	Bambale Rutuja Gangaram	S.Y.B.COM
9	Waman Dnyaneshwari Avinash	M.Sc I
10	Mahee Pritam Shinde	S.Y.B.A.
11	Banawane Samruddhi Nitin	MA I
12	Dudhagi Kanishka Babu	S.Y.B.A.
13	Teli Srushti Dhanaji	F.Y.B.A.

Inter Collegiate Cross Country (M) Winner Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Zambre Piyush Chandrakant	T.Y.B.Sc CS
2	Anil Rohidas Chavan	F.Y. B.Sc
3	Orse Keshav Ashok	S.Y.B.A.
4	Holkar Prathamesh Rajendra	MA I
5	Saatvik Ritesh Gupta	S.Y.B.B.A.

Inter Collegiate Cricket (W) Runner Up Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Gawade Saniya Dayanand	T.Y.B. COM
2	Rutuja Bapuso Katore	M. SC I
3	Desai Shravani Rajendra	M. SC I
4	Inamdar Arshiya Amir	MA I
5	Kolvankar Smruti Dinesh	S.Y.B. COM
6	Mahee Pritam Shinde	S.Y.B.A.
7	Teli Srushti Dhanaji	FYBA
8	Sashte Sai Shivraj	S.Y.B.A.
9	Kale Samruddhi Vitthalrao	F.Y.B. COM
10	More Janhavi Anand	S.Y.B.A.
11	Shirke Siddhi Dipak	FYBSC
12	Banawane Samruddhi Nitin	MA I
13	Bambale Rutuja Gangaram	S.Y.B. COM
14	Mahajan Ruchita Santosh	M. SC I
15	Dudhagi Kanishka Babu	S.Y.B.A.
16	Shedge Shrushti Bharat	S.Y.B.A.

Inter Collegiate Ball Badminton (M) Runner Up Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Desai Yash Baburao	F.Y.B.Sc CS
2	Patil Kalpesh Nagraj	F.Y.B.Com
3	Kamthe Harsh Vikas	S.Y.B.Com
4	Khonde Vyas Gajanan	S.Y.B.Com
5	Rawat Mukeshsingh Mohansingh	S.Y.B.Com
6	Kore Omkar Namdev	T.Y. BSc.
7	Taware Yash Rakesh	F.Y.M.Com
8	Ghoti Vishal Jagan	F.Y.B.Sc CS

Inter Collegiate Softball (M) Runner Up Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Lidhade Atharv Nilkanth	T.Y.B.Sc CS
2	Sonawane Mehul Khemraj	S.Y.B.Sc CS
3	Sagare Pranav Deelip	T.Y.B.B.A.

4	Khedekar Shivam Atul	T.Y.B.A.
5	Panavkar Sharad Sampat	MA I
6	Maske Aditya Deepak	T.Y.B.A.
7	Nikam Yash Anil	F.Y.B.Sc
8	More Yash Nitin	T.Y.B.B.A.
9	Patil Pranit Prashant	T.Y.B.Sc CS
10	Waghmare Sushant Shantinath	MA I
11	Bansode Ketan Manoj	MA I

Inter Collegiate Softball (W) Runner Up Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Shirke Siddhi Dipak	F.Y.BSC
2	More Janhavi Anand	S.Y.B.A.
3	Dhok Shravani Dharmendra	MA I
4	Giri Vidya Vasant	MA I
5	Mahajan Ruchita Santosh	M. SC I
6	Kolvankar Smruti Dinesh	S.Y.B.COM
7	Inamdar Arshiya Amir	MA I
8	Shedge Shrushti Bharat	S.Y.B.A.
9	Bambale Rutuja Gangaram	S.Y.B. COM
10	Waman Dnyaneshwari Avinash	M. SC I
11	Mahee Pritam Shinde	S.Y.B.A.
12	Banawane Samruddhi Nitin	MA I
13	Dudhagi Kanishka Babu	S.Y.B.A.
14	Teli Srushti Dhanaji	FYBA
15	Gawade Saniya Dayanand	T.Y.B. COM

Inter Collegiate Handball (W) 3rd place Team:

Sr. No.	Name of The Students	Class
1	Ausekar Vaishnavi Mahadev	S.Y.B. COM
2	Dhayarkar Sanika Sampat	S.Y.B.A.
3	Dumbhare Aryaa Prafulla	SYMSC
4	Mohol Samruddhi Shivaji	T.Y.B.SC
5	Giri Vidya Vasant	MA I
6	Dudhagi Kanishka Babu	S.Y.B.A.
7	Bukan Aditi Dattatraya	FYBA
8	Nikate Tejashri Balaji	MA I
9	Shreya Deepak Sakpal	T.Y.B. COM
10	Sashte Sai Shivraj	S.Y.B.A.
11	Kadam Pooja Dnyaneshwar	T.Y.B. COM

- 1-minute Sit-Up and 1-minute Skipping competitions Results

Student Category

- 1-Minute Skipping (Male):
1st – Ankur Hinge (178) – 11th Commerce
2nd – Pushkar Pillai (170) – F.Y.B.Com (H)
3rd – Vyas Khonde (168) – S.Y.B.Com (H)
- 1-Minute Skipping (Female):
1st – Darshika Chikhale (135) – T.Y.B.Com (A)
2nd – Samidha Kubde (91) – F.Y.B.A (A)

3rd – Dnyaneshwari Kamthe (71)– S.Y.B.Sc (A)

- 1-Minute Sit-ups (Female):
1st – Darshika Chikhale (41) – T.Y.B.Com (A)
2nd – Dnyaneshwari Kamthe (23)–S.Y.B.Sc (A)
- 1-Minute Sit-ups (Male):
1st – Rupesh Bilange (40) – T.Y.B.Sc (A)
2nd – Vyas Khonde (38) – S.Y.B.Com (H)
3rd – Prathamesh Holkar (37) – M.A.-I

Staff Category

- 1-Minute Skipping & Sit-ups (Male):
Winner – Prof. Hariom Jagtap
- 1-Minute Skipping (Female):
Winner – Prof. Yogita Tandle
Runner-up – Prof. Dr. Kanchan Shelke
- 1-Minute Sit-ups (Female):
Winner – Prof. Dr. Kanchan Shelke

- **Dr. Vikram Phale**
Director of Physical Education
Dr. Vijay Gaikwad
Chairman G.M.C.

Department of Physical Education & Sports (Junior Wing)

We are proud to state that 350 players of Junior college participated in team events as well as individual events at the inter school and various levels for the year 2025-26 organized by the District Sports Office & Municipal Corporation.

Sr.No - Level of Participatoin - Bronze - Silver - Gold - Total

1	Inter School	36	7	34	77
2	Inter Zonal	23	6	4	33
3	State Level	1	2	3	6
4	National Level	Part.	0	1	2
5	International Level	0	0	0	0
	Total	61	15	42	118

Our college organized an Inter-school Netball competition in October 2025. In this competition, a total of 20 teams of boys and girls under the age groups of 14, 17, and 19 participated. The event was inaugurated by our college Principal, Dr. Nivedita Ekbote, and Junior College Supervisor, Prof. Dilip Khandale.

Team Events

Tenniquiet girls' and boys' team (u-19)

Tenniquiet Girls and boys team got 1st Place in the inter school District under 19 Championship and the team was selected for

Inter Zonal Tournament which was held at Sangammer. The boys team was got 1st Place in Zonals and girls' team was got 3rd place in Zonals

The team members are as follows,

Sr No. - Player Name - Gender - Game Level - Performance - Class

- 1 Bhosale Prarthana – Female –
Tenniquiet – Zonal – 3rd – 12th
- 2 Adhav Samruddhi – Female
Tenniquiet – Zonal – 3rd – 12th
- 3 Bajare Kasturi – Female –
Tenniquiet – Zonal – 3rd – 12th
- 4 Anjali Gupta – Female
Tenniquiet – Zonal – 3rd – 12th
- 5 Sameeksha Nanaware
Female – Tenniquiet – Zonal – 3rd – 12th

Sr. No. - Name - Gender - Game - Level - Performance - Class

- 1 Viraj More – Male
Tenniquiet – Zonal – 2nd – 12th
- 2 Meet Thorat – Male
Tenniquiet – Zonal – 2nd – 12th
- 3 Abhijeet Shinde – Male
Tenniquiet – Zonal – 2nd – 12th
- 4 Akshay Kolhe – Male
Tenniquiet – Zonal – 2nd – 12th
- 5 Vignesh Aanshete – Male
Tenniquiet – Zonal – 2nd – 12th

Softball boys team got 1st Place in the Inter school District under 19

Championship and the team were selected for Inter Zonal Tournament which was held at Baramati and got 3rd place in Zonal

The team members are as follows,

Sr. No. - Player Name - Gender - Game - Level - Performance - Class

- 1 Sarthak Havale – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 11th
- 2 Nikhil Dhotre – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 11th
- 3 Sahil Jadhav – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 11th
- 4 Abhishek Rai – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 11th
- 5 Nilay Kadu – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 12th
- 6 Om Khandekar – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 12th
- 7 Ranveer Bhoite – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 12th

- 8 Shlok Gaikwad – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 11th
- 9 Agasti Salunkhe – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 11th
- 10 Sujay Kandale – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 12th
- 11 Jayant Alkunte – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 11th
- 12 Sai Tenkale – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 11th
- 13 Shriram Jadhav – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 12th
- 14 Murnak Vanjari – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 11th
- 15 Sahil Jahrad – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 11th
- 16 Ayush Shinde – Male
Softball – Zonal – 3rd place – 12th

Badminton Girls team got 3rd Place in the inter school District under 19 Championship

The team members are as follows,

Sr.No. – Player Name – Gender – Game – Level – Performance – Class

- 1 Purva Mandala – Female
Badminton – District – 3rd – 12th
- 2 Asawari Nevkar – Female
Badminton – District – 3rd – 12th
- 3 Gauri Kamble – Female
Badminton – District – 3rd – 11th
- 4 Swanadi Maratkar – Female
Badminton – District – 3rd – 11th
- 5 Sejal Kulkarni – Female
Badminton – District – 3rd – 11th

Baseball boys team got 3rd Place in the inter school District under 19 Championship

The team members are as follows

Sr.No. – Player Name – Gender – Game – Level – Performance – Class

- 1 Sarthak Havale – Male
Baseball – District – 3rd – 11th
- 2 Nikhil Dhotre – Male
Baseball – District – 3rd – 11th
- 3 Sahil Jadhav – Male
Baseball – District – 3rd – 11th
- 4 Abhishek Rai – Male
Baseball – District – 3rd – 11th
- 5 Nilay Kadu – Male
Baseball – District – 3rd – 12th
- 6 Om Khandekar – Male
Baseball – District – 3rd – 12th
- 7 Ranveer Bhoite – Male

- Baseball – District – 3rd – 12th
- 8 Shlok Gaikwad – Male
Baseball – District – 3rd – 11th
- 9 Agasti Salunkhe – Male
Baseball – District – 3rd – 11th
- 10 Sujay Kandale – Male
Baseball – District – 3rd – 12th
- 11 Jayant Alkunte – Male
Baseball – District – 3rd – 11th
- 12 Sai Tenkale – Male
Baseball – District – 3rd – 11th
- 13 Shriram Jadhav – Male
Baseball – District – 3rd – 12th
- 14 Murnak Vanjari – Male
Baseball – District – 3rd – 11th
- 15 Sahil Jahrad – Male
Baseball – District – 3rd – 11th
- 16 Ayush Shinde – Male
Baseball – District – 3rd – 12th

The College extends hearty congratulations to all the players for their outstanding performance in the Pune Municipal Corporation-organized MP Cup Softball Tournament, where our college boys' team secured 1st place in the Under-19 category.

The college extends hearty congratulations to all the players for their outstanding performance in the Pune Municipal Corporation organize MP Cup Softball Tournament, where our college girls' team secured 1st place in the Under-19 category.

Baseball and softball girls team got 3rd Place in the inter school District under 19 Championship

The team members are as follows

Sr.No. – Name – Gender – Game – Level – performance – Class

- 1 Sakshi Gaikwad – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 12th
- 2 Shravani Narke – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 12th
- 3 Disha Nimbalkar – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 11th
- 4 Sammksha Kulkarni – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 12th
- 5 Manavi Chandavat – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 11th
- 6 Anjali Gupta – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 12th
- 7 Ravati Sanyashi – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 12th
- 8 Hindavi Malpote – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 11th

- 9 Vaishanvi Hiwale – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 11th
- 10 Sapana Ude – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 11th
- 11 Sammeksha Nanaware – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 12th
- 12 Shalaka Mahajan – Female
Baseball/ Softball – District – 3rd – 11th

INDIVIDUAL ACHIEVEMENTS 2025-26

**Sr.No. – Player Name – Gender – Game – Level
– Performance – Class**

- 1 Aditya Joshi – Male
Carrom – National – Participation – 11th
- 2 Sanika Bhandari – Female
Karate – National – 1st – 11th
- 3 Sameeksha Ausarmal – Female
Boxing – State – 3rd – 12th
- 4 Sameeksha Ausarmal – Female
Kick Boxing – State – Participation – 12th
- 5 Yash Jagtap – Male
Karate – Division – 3rd – 12th
- 6 Manthan Kadam – Male
Carrom – Division – 3rd – 11th
- 7 Chaitanya Somose – Male
Taekwondo – Division – 2nd – 11th
- 8 Shravani Gouda – Female
Taekwondo – Division – 3rd – 11th
- 9 Viraj Phalke – Male
Carrom – District – 3rd – 11th
- 10 Darshan Shelke – Male
Fencing – District – 1st – 12th
- 11 Samarath Khole – Male
Yoga – District – 1st – 11th
- 12 Asawari Nevkar – Female
Swimming – District – 3rd – 11th
- 13 Parth Kamble – Male
Taekwondo – District – 2nd – 12th
- 14 Radhika Nanaware – Female
Taekwondo – District – 2nd – 11th
- 15 Dhurva Jadhav – Male
Boxing – District – 1st – 12th
- 16 Abhilasha Shedge – Female
Malkhamb – District – 3rd – 11th
- 17 Sneha Kadam – Female
Judo – District – 3rd – 11th
- 18 Shriram Jadhav – Female
Wrestling – District – 12th
- 19 Sairaj Shinde – Male
Shooting – District – 1st – 11th

- 20 Gayatri Dhalgude – Female
Shooting – District – 2nd – 11th

- Sairaj Shinde, who is studying in Class 11th, has been selected for the Indian team selection camp in rifle shooting.
- Neel Devale, who is studying in Class 11th, has been selected for the Indian team selection camp in ice- hockey

- Dr.Vijay Gaikwad

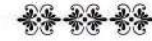
Chairman, Gymkhana Committee

Prof.Dilip Khandale

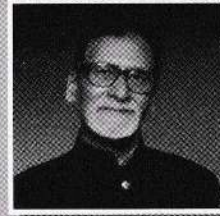
Supervisor

Prof. Dipak Kute

Gymkhana Head (Jr.Wing)

भावपूर्ण श्रद्धांजली

डॉ. अशोक पाथे

डॉ. एस. एन. नवलगुंदकर

डॉ. श्यामला बनारसे

प्रा. विकास उत्तुरकर

श्री. दगडू कुन्हाडे

श्री. किरण लागू

Record Breaking Glorious Moments

Inter Collegiate Winner Team Cross Country (M)

Inter Collegiate Winner Team Baseball (M&W) and Runner up Team Softball (M&W)

Inter Collegiate Runner up Team Cricket (W)

Inter Collegiate Runner up Team Ball Badminton (M)

Inter Collegiate 3rd Place Team Handball (W)

Pune, Maharashtra, India
 GM Bhosle Bhuyari Road, Shivaji Nagar, Pune,
 Maharashtra 411005, India

1. Fit India Moment Fitness Challenge (1 min skipping and 1 min Situp Competition)

Inter Collegiate Volleyball Women's Competition organized by college at SPPU Indoor Hall

1. Health Screening Camp organized with Modern Physiotherapy College for the Staff.

Special Moments

The Annual Sports Prize Distribution Function graced by the esteemed presence of Hon. Sports Minister (Maharashtra), Shri. Dattamama Bharne, Hon. Indian Cricketer Shri. Kedar Jadhav

Cdt. Om Shirke
Attended IDSSC 2025

Cdt. Vaishnavi Shelke
Attended AIVSC 2025

Cdt. Vallari Sapre
Attended AIVSC 2025

GMRT visit by Dept. of Electronic Science

Leo Lights visit by Dept. of Electronic Science

On Notes & Notations by Dept. of Performing Arts

Botany Study Tour

Special Moments

Avishkar Udghatan

Spardha Pariksha Vyakhan

International Womens Day 2026

Zee Puraskar Sohala

Marathi Bhasha Gaurav Din

Fashion Show 'Darpan'

Skill Development Programme

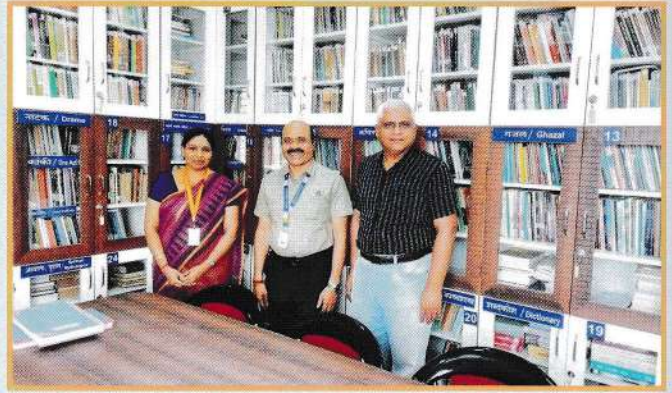
Karla, Maharashtra, India
Ofmc+73x, Ekvira Devi Rd, Aai Ekvira Area, Karla, Maharashtra
410405, India

IKS Field Trip

Special Moments

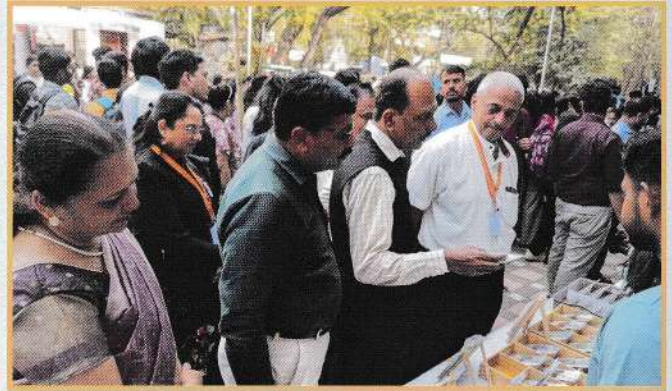
Bajaj Pune Grand Tour

Visit of Dr. Siddheshwar Gaikwad & Dr. Sandip Patil in Dept. of Hindi

Traditional Dress Day

Vyapar Mela

Vyapar Mela

Inter-School Netball Tournament (U-19, U-17, U-14 Boys and Girls)

AI Fluency Workshop

AI Fluency Workshop

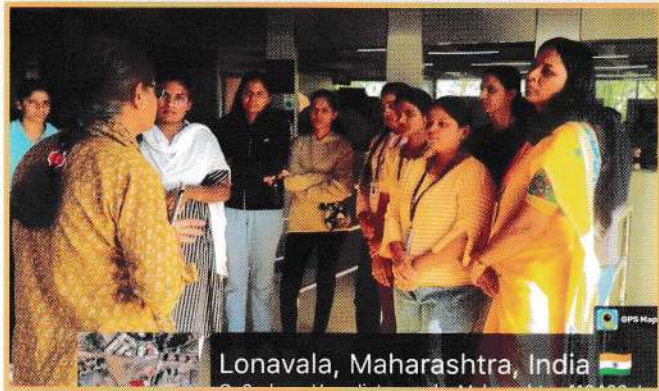
Special Moments

Center for Excellence Award 'Career Katta'

Vyakhyan: Hindi Local se Global

Lonavala, Maharashtra, India

Manashakti Kendra Bhet

Pune Pustak Mahotsav

Matadar Jagruti Abhiyan

Sanvidhan Din : Nibandh Spardha

Staff Group Photo during Annual Function

Special Moments

11th Std. Guidance Session by Dept. of Zoology

Career Guidance Workshop by Snehal Mudkavi, Bank of New York

Guidance Session by Ms. Bindu for 12th Std. Students

Hindi Essay Competition Winners

Hindi Essay Competition by Modern College & CBRI, Pune

HSC Guidance by Prof. Valmik Wagh

HSC Guidance by Shri. Ravindra Kshirsagar

Junior College Group Photo

Special Moments

NSS Camp Valedictory Session

PPT Competition by Physics Dept. Students

PTM Session

Sanskrit Day Celebrations

Shri. Avinash Dhanwade Guidance Session for 12th Std. Students

SQAAC 2025 Committee Visit

SQAAC (2025-26) Junior College Staff

Talent Hunt Winners Felicitation

Special Moments

Visit of Shri. Bagul for HSC Guidance

Welcoming of HSC Students by Prin. Dr. Nivedita Ekbote

GitHub Workshop

Koyna Study Tour by Dept. of Physics

14 Hours Abhyas Abhiyan

GST Workshop by Dept. of Commerce

Ekatvam 2026

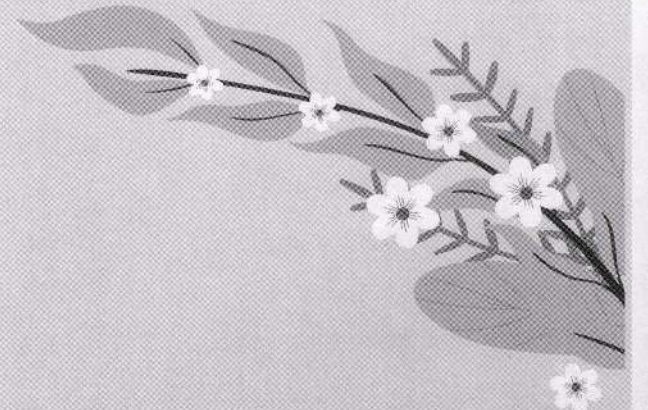
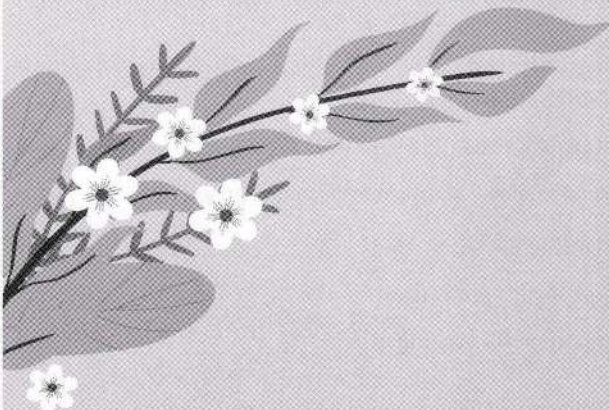
Math-Tech 2026

पर्यावरण संरक्षण, माझी जबाबदारी : साक्षी भोसले.....	१२७	प्रेरणादायी विचारांचे संचित : गायत्री गाडेकर	१४०
आयुष्यातील थांबा : आदित्य घोडके	१२८	स्वप्नांना दिलेले पंख : प्रतिक्षा खांडेकर	१४०
माझा गाव : आदेश गोळे	१२८	द ब्रेड विनर : गौरी गिरधारी	१४१
बटाट्याची चाळ : रौनक उके	१२९	स्वप्नांची वाट : निलेश लोणारी.....	१४१
राधा : आरती कुलकर्णी	१३०	आई : तनुजा निलेश कदम	१४१
स्वप्नपूर्ती : आदित्य घोडके	१३०	इंटरनशिपचा अनुभव... : आशुतोष चौधरी	१४२
युद्धकला : सन त्झू यांचे अमर तत्त्वज्ञान - आदित्य घोडके, राज तरटे	१३१	स्वप्नांची वाट : निलेश लोणारी.....	१४२
महाविद्यालयातील माझा पहिला दिवस : समृद्धी शेलार	१३१	अंतः अस्ति प्रारंभ : सागर आढाव	१४३
रानफुलं : अनुष्का डगळे	१३२	नटसम्राट : प्रचिती कांबळे	१४४
मी आणि माझे स्वप्न : हरीश मंगरुळे	१३२	मनाची शोकांतिका : प्रतिक्षा कदम	१४४
स्वप्नांचा प्रवास : देवांग किलजे	१३२	इंटरनशिपचा अनुभव : ईशा लोणारी	१४५
माझ्या आईची साडी : गौरी पोटघन	१३३	चांगल्या संस्काराचे संचित : तनुजा कदम	१४५
मृत्युंजय : पायल गुंडगे	१३४	अपराचित मनाचा संघर्ष : ओम नायकर, पंकज, प्रसाद बनकर..	१४६
तुका : अनुष्का डगळे	१३४	निरागसता : संकेत गिन्हे	१४७
पानिपत विषयी : दिशा भोसले	१३५	समाधान : संकेत गिन्हे	१४७
संघर्ष आणि महेनत : प्रचिती कांबळे	१३६	आयुष्याबाबत माझा दृष्टिकोन : गौरी पोटघन	१४७
अधर्म युद्ध : आदित्य घोडके.....	१३७	गेम ऑफ थॉर्न्स : ड्रॅगन्स अॅण्ड टार्गेरियन : ओमकार राऊत	१४८
द अल्केमिस्ट : साक्षी अन्नम	१३८	आजची शिक्षण पद्धती : ऋता तिखे	१४९
कष्टाची आणि यशाची प्रेरणा : साक्षी खेडेकर	१३९	सुखद स्मृति : संकेत गिन्हे	१४९
		गुलाबाचे काटे : संकेत गिन्हे	१४९

सुखद स्मृती : राज तरटे	१५०
त्यागाची जाणीव : दिव्या आढाव	१५०
संयमी आणि संस्कारी : श्रुती जाधव, अनिशा कुडले	१५१
खो - खो : ईशा लोणारी	१५१
तरुणपणाच्या उंबरठ्यावरचा सोहळा : मयुरी गोल्हर	१५२
मी अश्वत्थामा चिरंजीव : प्रतिक्षा कदम	१५३
तळमळ ती आसवांची : प्रतिक्षा कदम	१५३
मन में है विश्वास : गायत्री गांडेकर	१५४
शाळा : गायत्री गांडेकर	१५४
ती दुसरी एक स्त्री माझ्यासारखीच : तनुश्री अनंता	१५५
उत्साहाचा दिनु : श्रेया लोखंडे	१५६
स्वामी विषयी : तनमय कामथे	१५७
रिच डॅड पुअर डॅड : राज वनगरी	१५८
विंग्ज ऑफ फायर विषयी : पूर्वा डिंबळे	१५९
एका अमर योद्ध्याची कहाणी : देवेंद्र पुंडे	१६०
न संपणाऱ्या इच्छांची कहाणी : हर्षल बर्गे	१६४
संवाद कौशल्याचा अनुभव : रक्षा डांगी	१६५
आत्मबलाची शक्ती : धनश्री खांदवे	१६६
द सिक्रेट : भूमिका जगताप	१६७
कुंचलाचे आयुष्य जणु : अनुष्का डगळे	१६७
संकल्प करुया ! : मयुर तागडे	१६८
बालपण पुन्हा हवय मला : गौरी पोटघन	१६८
संत तुकाराम : थोर तत्त्वज्ञ : ऋतुजा वाबळे	१६९
झेशा : देवांग किलजे	१६९

शाश्वत प्रश्नांची कथा : नंदिनी कानगुडे	१७०
संघर्षातून यशाकडे : वैष्णवी किरण गुट्टे	१७१
टूटे हुए लम्हों की दास्तान : दिशा डांग	१७१
जीव द्यावा की चहा घ्यावा : संघर्ष खोमणे	१७२
असत्यं वदन् अपि सत्यवान् पुरुषः। : गौतमी कुलकर्णी	१७३
थिंक अॅन्ड ग्रो रिच : राज वनगरी	१७४
वृक्षस्य महत्वम् : प्रथमेश कुन्हाडे	१७४
द लॉर्ड ऑफ द रिग्ज् : द रिटन ऑफ द किंग :	
देवांग किलजे	१७५
आई म्हणजे गुलाबाचं झाड : कोमल जोरकर	१७५
जग बदलणारा बापमाणूस : प्रबुद्ध थोरात	१७६
शौर्य, संघर्ष यांची गाथा : नंदिनी कानगुडे	१७८
प्रकाशवाटा : अंकिता शिंदे	१७९
Love : Bhumika Dharmale	१८०
TICK THEN TOCK : Dhruva Burande	१८१
When I lay on my deathbed : Disha Dang	१८३
MY THREE MEMORABLE YEARS AT MODERN COLLEGE :	
Harish Mangrule	१८४
Stay Long : Sakshi Jadhav	१८५
Die Augen des ewigen Bruders : Janhavi Mandge... ..	१८६
Weihnachtszauber im Dezember - Komal Pakhale.....	१८६
Somer Freude im Juni : Sayali Kulkarni	१८६
Washstum durch Veraderung : Devika Kajale.....	१८६

पर्यावरण संरक्षण, माझी जबाबदारी

साक्षी शहाजी भोसले (द्वितीय वर्ष बी.बी.ए.-सी.ए.)

‘निसर्ग’ ही ईश्वराने मानवाला दिलेली सर्वात मोठी देणगी आहे. आपण ज्या परिसरात राहतो, श्वास घेतो आणि जीवन जगतो. त्या सभोवतालच्या सर्व घटकांच्या समूहाला पर्यावरण असे म्हणतात.

हवा, पाणी, जमीन, वनस्पती आणि प्राणी हे पर्यावरणाचे मुख्य आधारस्तंभ आहेत. परंतु, आधुनिकतेच्या शर्यतीत मानवाने निसर्गाचे महत्त्व विसरून स्वतःच्या फायद्यासाठी त्याचा वापर केला, ज्यामुळे आज निसर्गाचे समतोल ढासळला आहे. अशा स्थितीत पर्यावरण संरक्षण करणे ही केवळ सरकारची किंवा सामाजिक संस्थांची जबाबदारी नसून, ती आपल्या प्रत्येकाची वैयक्तिक जबाबदारी आहे.

पर्यावरणाची सद्यःस्थिती आणि धोके:

आज आपण जागतिक तापमान वाढ, वाढते प्रदूषण आणि हवामानातील बदल यांसारख्या गंभीर समस्यांना सामोरे जात आहोत. वाढत्या औद्योगिकीकरणामुळे आणि वाहनांच्या धुरामुळे हवेचे प्रदूषण वाढते आहे, तर कारखान्यांच्या सांडपाण्यामुळे नद्यांचे पाणी दुषित झाले आहे.

जंगलांची तोड झाल्यामुळे पावसाचे चक्र विस्कळीत झाले असून अनेक प्राणी आणि पक्ष्यांच्या जाती नष्ट होत आहेत. जर आपण आत्ताच सावध झालो नाही, तर भविष्यातील पिढ्यांनी शुद्ध हवा आणि पाण्यासाठी संघर्ष करावा लागेल.

पर्यावरण संरक्षण काळाची गरज:

पर्यावरण संवर्धन ही आता चैनीची गोष्ट नसून ती काळाची गरज बनली आहे. मानवी अस्तित्व टिकवून ठेवण्यासाठी पर्यावरणातील प्रत्येक घटकाचे रक्षण करणे आवश्यक आहे. निसर्गाचे चक्र योग्य रितीने चालण्यासाठी जैवविविधता टिकवणे गरजेचे आहे. जर निसर्ग सुरक्षित असेल, तरच मानव सुरक्षित राहिल.

माझी जबाबदारी आणि वैयक्तिक प्रयत्न:

पर्यावरण वाचवण्यासाठी मला जागतिक स्तरावर मोठे काम करण्याची गरज नाही, तर माझ्या दैनंदिन आयुष्यातील छोट्या बदलांतून मी मोठे योगदान देऊ शकतो.

१. वृक्षारोपण आणि संवर्धन:

‘‘एक मूळ, एक झाड’’ या संकल्पनेनुसार मी दरवर्षी किमान एक झाड लावीन आणि त्यांचे पूर्ण संगोपन करीन. झाडे आपल्याला प्राणवायू देतात आणि तापमान कमी करण्यास मदत करतात.

२. पाण्याचा वापर :

पाणी हे जीवन आहे. ब्रश करताना नळ चालू न ठेवणे, गळणारे नळ दुरुस्त करणे आणि पावसाचे पाणी जिरवणे यांसारख्या सवयी मी अंगीकारणे.

३. प्लास्टिकचा त्याग

पर्यावरणासाठी प्लास्टिक हा सर्वात मोठा शत्रू आहे. मी एकदाच वापर वापरल्या जाणाऱ्या प्लास्टिक पिशव्यांचा पूर्णपणे बंद करून कापडी पिशव्यांचा वापर सुरू केला आहे.

४. कचरा व्यवस्थापन:

ओला कचरा आणि सुका कचरा यांचे वर्गीकरण करून कचऱ्याची विल्हेवाट लावणे ही माझी जबाबदारी आहे. घरच्या घरी खतनिर्मिती करून मी बागेसाठी त्याचा वापर करू शकतो.

५. ऊर्जा बचत :

विनाकारण दिवे आणि पंखे चालू न ठेवणे, नैसर्गिक प्रकाशाचा वापर करणे आणि शक्य असल्यास सौर ऊर्जेचा वापर करणे यावर मी भर देईन.

६. प्रदूषण कमी करणे :

जवळच्या अंतरासाठी चालत जाणे किंवा सायकलचा वापर करणे. तसेच सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्थेचा वापर करून मी वैयक्तिक वाहनांचा प्रदूषण टाकू शकते.

सामाजिक जनजागृती:

केवळ स्वतः बदलून चालणार नाही, तर समाजालाही जागरूक करणे आवश्यक आहे. मी माझ्या मित्रांना आणि कुटुंबियांना पर्यावरणाचे महत्त्व पटवून देईन. ५ जून रोजी साजरा होणाऱ्या जागतिक पर्यावरण दिनानिमित्त विविध मोहिमांमध्ये सहभागी होऊन लोकांमध्ये पर्यावरण रक्षणाबद्दल गोडी निर्माण करीन.

सध्याच्या शाळांमध्ये भविष्यातील नागरिकांना पर्यावरणविषयक शिक्षणाला औपचारिक आणि अनौपचारिक

पद्धतीने दिले जाते तर मानवतेने या धोक्यापासून मुक्त होऊ शकतो.

माणसा आता तरी जागा होशील का?

एक तरी झाड लावशील का?

आता वाढल्या पाहिजेत वृक्ष-वेली,

तुकारामांच्या अभंगातील वृक्षवल्ली,

फुलतील वने येतील,

पक्षी गातील मंजूळ गाणी.

चराचरातून फुटतील झरे,

दऱ्याखोऱ्यातून खळखळेल पाणी...!!!!

निष्कर्ष:

निसर्ग आपला पालनकर्ता आहे आणि त्याचे रक्षण करणे हे आपले नैतिक कर्तव्य आहे. 'वसुधैव कुटुंबकम्' या विचारानुसार संपूर्ण पृथ्वी आपले घर आहे.

जर आपण आज पर्यावरणाचे रक्षण केले, तरच निसर्ग उद्या आपले रक्षण करेल. 'पर्यावरण वाचवा, पृथ्वी वाचवा' हा केवळ नारा न राहता ती प्रत्येकाच्या जगण्याची पद्धत बनली पाहिजे.

चला तर मग, आपण सर्वजण मिळून प्रतिज्ञा करूया की, आपण आपल्या वसुंधरेला हिरवीगार आणि प्रदुषणमुक्त ठेवण्यासाठी सदैव प्रयत्नशील राहू. ❀❀❀

आयुष्यातील थांबा

आदित्य घोडके (एम.ए. (राज्यशास्त्र) भाग १)

दुपारी एक- दोनची वेळ असेल. रविवारचा दिवस असल्याने वर्दळ तशी कमी.पण आमच्या शिस्तबद्ध 'पुणेरी' बस चालकाने नेहमी प्रमाणे 'सिग्रल' ला बस थांबवली. कुठल्याही 'चाकरमान्या' प्रमाणे मलाही कधी येथून निघतोय असे झाले होते.

तेवढ्यात हातात छान पिवळ्या फुलांची माळा घेऊन एक मनुष्य पुढे येतांना दिसला. आमच्यासाठी हा सिग्रल (थांबा) म्हणजे आयुष्यभराची कटकट होती. गतीशील आयुष्याचा टाइमपास करणारी बाब म्हटली तरी चालेल. पण त्यांच्यासाठी तो थांबा रोजगाराचे साधन होते. किंबहुना आम्हा सर्व हिरमुसल्यांमध्ये तोच एकटा खुष होता, कारण आम्हीच त्याचे चालते- फिरते ग्राहक होते.

अजून कोणीतरी टुमदार आनंदात होते. ते होते शेजारील फुटपाथवरील त्या मनुष्याचे कुटुंब. त्याची अर्धांगिणी पतीच्या कामात हातभार लावत होती, तर त्यांचे बाळ झाडाला बांधलेल्या झोळीत निवांत पहुडले होते. आयुष्यात सर्व अनिश्चितता असतांना आणि पुढचा थांबा (सिग्रल) कोणता असेल याची चिंता न करता ते आनंदाने जगत होते.

या लोभसवान्या दृश्याने मलाच प्रश्नांकित केले. आपण आयुष्यात प्रकाशाच्या वेगाने धावत असतांना एखादा थांबा आला तर तो अडथळा मानतो. पण इतरांसाठी तोच आयुष्याचा निवारा असतो. त्या ६० सेकंदाने आयुष्याकडे बघण्याची नवी

दृष्टी दिली. आजही तेथून कधी गेलो तर मी ते दृश्य शोधत असतो. तुम्ही देखील आयुष्याच्या प्रत्येक थांब्यावर नवी दृष्टी अवलंबवा, म्हणजे तो पूर्णविराम न ठरता पूर्णत्वाकडे नेणारा स्वल्पविराम ठरेल....!

माझा गाव

माझं गाव छोटंसं, पण मनाने खूप मोठं,
मातीचा सुगंध इथे, शहरापेक्षा गोडं.
सकाळी कोंबड्यांच्या आरवण्याने दिवस उजाडतो,
सूर्याच्या किरणांनी शेतांचा चेहरा उजळतो.
हिरवीगार शेती, निळं आभाळ,
नदीकाठी बसलं की मिळतो खूपच काळ.
गावातील माणसं साधी, प्रेमाने भरलेली,
दुःखातही एकमेकांसोबत उभी राहणारी.
संध्याकाळी चुलीवरची धूर उडतो आकाशात,
आईच्या हातच्या जेवणाचा सुगंध दरवळतो घरात.
गावची जत्रा, सण आणि उत्सव खास,
ढोल-ताशांच्या गजरात हरवतो प्रत्येक श्वास.
माझं गाव म्हणजे माझं स्वप्न, माझं घर,
जिथे मनाला मिळतो शांततेचा खरा दर.
जग कितीही मोठं असलं तरी वाटतं नेहमी,
माझं गावच आहे सर्वात सुंदर, सर्वात प्रेमळ ठिकाणी.
- आदेश गोळे (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

बटाट्याची चाळ

रौनक अरुण उके (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

बटाट्याची चाळ हे पु. ल. देशपांडे यांचे अत्यंत लोकप्रिय आणि विनोदी शैलीतील मराठी पुस्तक आहे. या पुस्तकात मुंबईतील जुन्या चाळ संस्कृतीचे जिवंत, हलकेफुलके आणि वास्तवदर्शी चित्रण करण्यात आले आहे. चाळ म्हणजे फक्त राहण्याची जागा नसून, ती एक स्वतंत्र जग आहे जिथे विविध स्वभावाचे, पार्श्वभूमीचे आणि विचारांचे लोक एकत्र गहतात, भांडतात, हसतात आणि एकमेकांच्या सुख-दुःखात सहभागी होतात. या पुस्तकात एकाच कथानकाऐवजी अनेक लहान लहान प्रसंग आणि व्यक्तिरेखा आहेत. प्रत्येक व्यक्तिरेखा वेगळी, ठळक आणि विनोदी रंगात रंगवलेली आहे. चाळीतील रहिवाशाचे दैनंदिन जीवन, त्यांचे स्वभाव, सवयी, भांडणे, मैत्री आणि सण-उत्सव यांचे चित्रण अत्यंत रजक पद्धतीने केले आहे. लेखकाने साध्या घटनांमधूनही विनोद निर्माण करण्याची अद्भुत कला दाखवली आहे.

चाळीतील लोक एकमेकांच्या खूप जवळ राहतात. त्यामुळे त्यांच्या आयुष्यात गोपनीयतेपेक्षा आपुलकी आणि एकमेकांबद्दलची काळजी अधिक दिसून येते. कोणाच्या घरी काही चांगले घडले की सगळे आनंद साजरा करतात, आणि कोणावर संकट आले तर सगळे मदतीला धावून येतात. ही सामूहिक भावना हे या पुस्तकाचे मुख्य वैशिष्ट्य आहे. पु. ल. देशपांडे यांनी या पुस्तकात विनोदाच्या माध्यमातून समाजातील अनेक गोष्टींवर हलक्याफुलक्या शैलीत भाष्य केले आहे. चाळीतील लोकांच्या सवयी, अंधश्रद्धा, बोलण्याची ढब, आणि त्यांच्या छोट्या छोट्या समस्यांवर लेखकाने मिशकील पद्धतीने प्रकाश टाकला आहे. वाचकाला हसवतानाच विचार करायला लावणे हे या पुस्तकाचे खास वैशिष्ट्य आहे.

या पुस्तकातील भाषा अत्यंत सोपी, ओघवती आणि बोलभाषेतील आहे. त्यामुळे वाचकाला असे वाटते की तो स्वतः त्या चाळीत राहतो आहे आणि त्या सर्व प्रसंगाचा प्रत्यक्ष अनुभव घेत आहे. लेखकाने वापरलेली उपमा, संवाद आणि विनोद वाचकाच्या मनात दीर्घकाळ टिकून राहतात.

बटाट्याची चाळ हे केवळ विनोदी पुस्तक नसून, ते एक सामाजिक चित्र आहे. यातून त्या काळातील मुंबईतील मध्यमवर्गीय जीवन, त्याची परिस्थिती आणि त्यांचे जीवनमान यांचे दर्शन होते. या पुस्तकातून आपल्याला समजले की साध्या जीवनातही आनंद कसा शोधता येतो आणि एकत्र राहण्याची ताकद किती मोठी असते.

माझ्या महाविद्यालयातील पहिला दिवस

माझ्या आयुष्यातील एक महत्वाचा आणि अविस्मरणीय क्षण म्हणजे माझ्या महाविद्यालयातील पहिला दिवस. शाळेचे आयुष्य संपून महाविद्यालयीन जीवनाची सुरुवात ही प्रत्येक विद्यार्थ्यांसाठी एक नवीन टप्पा असतो. या नव्या टप्पाची सुरुवात करताना माझ्या मनात उत्सुकता, आनंद आणि थोडीशी भीतीही होती.

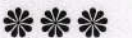
पहिल्या दिवशी मी लवकर उठलो. नवीन वातावरण, नवीन मित्र आणि नवीन शिक्षक यांची ओळख होणार होती. त्यामुळे मी खूप उत्साहित होती. मी नीट तयारी करून, स्वच्छ आणि साध्या पोशाखात महाविद्यालयात पोहोचला. महाविद्यालयाचा परिसर खूप मोठा आणि सुंदर होता. हिरवीगार झाडे, प्रशस्त इमारती आणि स्वच्छ वातावरण पाहून मला खूप आनंद झाला.

महाविद्यालयात प्रवेश केल्यानंतर सर्वप्रथम मी माझ्या वर्गाचा शोध घेतला. वर्गात पोहोचल्यावर मला अनेक नवीन चेहरे दिसले सुरुवातीला मला थोडी भीती वाटत होती. पण हळूहळू मी माझ्या सहाध्यायाशी ओळख करून घेतली. काही विद्यार्थी माझ्यासारखेच थोडे घाबरलेले होते, तर काही खूप आत्मविश्वासाने वागत होते.

थोड्याच वेळात आमचे शिक्षक वर्गात आले. त्यांनी आमचे स्वागत केले आणि महाविद्यालयाच्या नियमांबद्दल तसेच अभ्यासक्रमाबद्दल माहिती दिली. शिक्षकाचा स्वभाव खूप चांगला आणि मार्गदर्शक वाटला. त्यामुळे माझा आत्मविश्वास वाढला आणि मला महाविद्यालयीन जीवनाबद्दल सकारात्मक भावना निर्माण झाली.

पहिल्या दिवशी आम्हाला महाविद्यालयातील विविध विभागांचीही माहिती देण्यात आली. ग्रंथालय, प्रयोगशाळा, क्रीडांगण आणि इतर सुविधा पाहून मला खूप प्रेरणा मिळाली. ग्रंथालयात अनेक पुस्तके पाहून मला वाचनाची आवड अधिक वाढवण्याची इच्छा झाली. दुपारच्या सुटीत मी काही नवीन मित्रांसोबत वेळ घालवला. आम्ही एकमेकांशी गप्पा मारल्या, आपापल्या आवडी-निवडी सांगितल्या आणि एकमेकांशी मैत्री केली. त्या क्षणी मला जाणवले की महाविद्यालयीन जीवनात मैत्रीचे खूप महत्त्व आहे.

पहिल्या दिवसाचा अनुभव माझ्यासाठी खूप खास आणि शिकण्यासारखा होता. मला नवीन वातावरणाशी जुळवून घेण्याची संधी मिळाली आणि आत्मविश्वासाने पुढे जाण्याची प्रेरणा मिळाली. हा दिवस माझ्या आयुष्यात कायम नभूत राहील.

राधा

आरती कुलकर्णी, प्रथम वर्ष कला

समर या प्रसिद्ध लेखकाने लिहिलेली 'राधा' ही कादंबरी. ही कादंबरी ज्या विषया भोवती फिरते ते म्हणजे प्रेम... पण ही प्रेम कथा नसून प्रेम समजून सांगणारी कथा आहे.

कृष्ण हा सगळ्यांचा होता पण त्याची सर्वांत प्रिय होती ती फक्त राधा. आजच्या तरुण पिढी साठी ही कथा म्हणजे एक मोलाचा संदेश आहे.

जीवनाच्या प्रवासात आपण अनेकदा हरवतो, कधी नात्यांमध्ये तर कधी स्वतः मध्ये.

ही कथा आहे २२ वर्षीय तरुणीची श्रावणीची. ती अतिशय गोंधळलेली आहे. तिचं एका मुलावर प्रेम असते, परंतु काही कारणामुळे त्याचं नातं तुटतं. तिला अनेक प्रश्न पडलेत ज्याची उत्तर तिला माहित नाहियेत कदाचित याच प्रश्नांची उत्तरं शोधायला ती solo trip ला गेली आणि वृंदावनात फिरत असताना तिची भेट अश्या स्त्रीसोबत होते. जिच्या चेहऱ्यावर हजारो सूर्यांचं तेज आहे त्यामुळे तिचा चेहरा अधिक मोहक वाटतो ती म्हणजे राधा.....

राधा ही श्रावणीला एक देवी म्हणून नाही तर एक सखी म्हणून बोलते. ती श्रावणीला तिच्या प्रश्नाची उत्तर तर नाही देत परंतु आयुष्यातील सर्वात महत्त्वाची गोष्ट सांगते.

राधाने श्रावणीला प्रेमाच्या नऊ पाकळ्या सांगितल्या विश्वास, संवाद, आदर, आनंद, तडजोड, विकास, आत्मीयता आणि क्षमा. या नऊ पाकळ्या व त्यांचे तिने केलेले विश्लेषण मला सर्वात जास्त आवडलेले आहे.

राधाने सांगितलेल्या अनेक गोष्टीतून श्रावणीला तिच्या प्रश्नावर विचार करायला लावला. राधाशी बोलल्यामुळे श्रावणीला योग्य मार्ग दिसला.

तिच्या मते प्रेम हे जागृत असावं, विवेकी असावं व डोळस असावं.

ही कादंबरी वाचल्यावर एकच प्रश्न मला पडतो, मला भेटेल का राधा कधी??

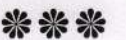

स्वप्नपूर्ती

आदित्य घोडके (एम.ए. (राज्यशास्त्र) भाग १)

आपल्या प्रत्येकाच्या आयुष्यात दोन प्रकारची माणसं असतात. एक जी रुळलेल्या वाटांवर चालतात, मोजून मापून बघतात, 'जमेल ना आपल्याला?' हे आधी मनाशी ठरवतात, मग अगदी विचारपूर्वक आखणी करून स्वप्न बघायला सुरुवात करतात....आणि दुसरी जी स्वप्नांसाठी जगतात. ती पूर्ण करण्यासाठी धडपडतात, त्यांच्याकडे 'एक्झिक्युशन' चा कोणताही प्लॅन A किंवा B नसतो. कारण मुळात या स्वप्न वेड्यांना, स्वप्न पूर्ण होणार की नाही ही भीती कधी नसते. यांना भीती असते आता पुढे काय या डोकं पोखरणान्या प्रश्नाची...

कसंय ना स्वप्न बघायला जशी हिंमत लागते तशीच किंबहुना त्याहूनही किंचित जास्तच हिंमत आवाजवी प्रयत्न करूनही पूर्ण झालेली स्वप्न डोळ्यातल्या पाण्यासोबत गिळायलाही लागते. हे पाणी पापणीबाहेर येऊ द्यायचं नाही...डोळ्यातल्या स्वप्नाचा अपमान असतो तो. गिळून टाकायचं स्वप्न, कोणाला कानोकान खबर लागू द्यायची नाही, अगदी आपल्यापुरतच ठेवायचं! चेहऱ्यावर दगडी हसू ठेवायचं आणि एकूण काय तर नाटकी जगायचं... आणि जगतोय ना आपण याचं समाधान मानायचं....!

युद्धकला सन ट्झू यांचे अमर तत्त्वज्ञान

आदित्य घोडके (एम.ए. (राज्यशास्त्र) भाग १), राज तरटे (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

सन ट्झू यांनी लिहिलेले The Art of War हे जगातील सर्वात प्राचीन आणि प्रभावशाली ग्रंथांपैकी एक आहे. इसवी सनपूर्व सहाव्या शतकात चीनमध्ये लिहिलेले हे पुस्तक आजही तितकेच प्रासंगिक आणि मार्गदर्शक आहे.

हे पुस्तक केवळ युद्धशास्त्राबद्दल नाही ते जीवनाच्या प्रत्येक क्षेत्रातील रणनीती, नेतृत्व आणि विजयाचे तत्त्वज्ञान आहे. व्यवसाय, राजकारण, क्रीडा किंवा वैयक्तिक जीवन प्रत्येक ठिकाणी या ग्रंथातील शिकवण उपयुक्त ठरते.

पुस्तकातील सर्वात महत्त्वाचा विचार म्हणजे स्वतःला आणि शत्रूला ओळखा, तर शंभर युद्धांतही पराभव नाही. हे वाक्य केवळ युद्धभूमीवरच नाही, तर आपल्या रोजच्या आव्हानांनाही लागू होते. आत्मज्ञान हे यशाचे पहिले पाऊल आहे, हा संदेश अत्यंत खोल आहे.

सन ट्झू यांनी १३ प्रकरणांमध्ये योजना आखणे, डावपेच, कमकुवत आणि सशक्त बाजू, वेग, लवचिकता आणि गुप्तचरांचे महत्त्व यावर भाष्य केले आहे. त्यांचा आग्रह आहे की न लढता जिंकणे हीच सर्वश्रेष्ठ कला आहे. शक्तीचा अपव्यय टाळून, बुद्धिमत्तेने विजय मिळवणे हे त्यांचे मूळ सूत्र आहे.

भाषा सोपी आणि नेमकी आहे. प्रत्येक वाक्य एखाद्या सुभाषितासारखे वाटते थोडक्यात पण अर्थगर्भ. हेच या पुस्तकाचे वेगळेपण आहे.

आधुनिक काळात Steve Jobs, Napoleon Bonaparte यांसारख्या महान व्यक्तींनी या ग्रंथातून प्रेरणा घेतली, यावरून त्याची व्यापकता लक्षात येते.

एकूणच, युद्धकला हे पुस्तक प्रत्येकाने एकदा तरी वाचावे असे आहे. जो स्वतःला घडवू इच्छितो, परिस्थितीवर मात करू इच्छितो, त्याच्यासाठी हे पुस्तक एक अमूल्य मार्गदर्शक आहे.

महाविद्यालयातील माझा पहिला दिवस

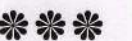
समृद्धी शेलार (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

शालेय जीवनाचा उंबरठा ओलांडून महाविद्यालयाच्या जगात पाऊल ठेवणे, हा प्रत्येक विद्यार्थ्याच्या आयुष्यातील एक रोमांचक टप्पा असतो. माझ्यासाठी मॉडर्न कॉलेजमधील पहिला दिवस असाच संमिश्र भावनांनी भरलेला होता. मनात थोडी भीती, खूप उत्सुकता आणि नवीन मित्र-मैत्रिणींना भेटण्याची ओढ होती.

सकाळी कॉलेजच्या गेटमधून आत प्रवेश करताना त्या भव्य इमारतीने आणि तेथील गजबजाटाने माझे लक्ष वेधून घेतले. शाळेसारखा गणवेश नसल्यामुळे आज आपण खऱ्या अर्थाने स्वतंत्र झालो आहोत, असे वाटत होते. वर्गात गेल्यावर सुरुवातीला कोणाशी बोलावे हे सुचत नव्हते, पण बाकावर शेजारी बसलेल्या मुलीशी गप्पा सुरू झाल्या आणि अवघ्या काही वेळातच आमची मैत्री झाली.

आमच्या पहिल्या तासाला प्राध्यापकांनी आमचे स्वागत केले. त्यांनी कॉलेजच्या शिस्तीबद्दल, अभ्यासाच्या पद्धतीबद्दल आणि भविष्यातील संधींबद्दल मोलाचे मार्गदर्शन केले. कॉलेजची लायब्ररी, कॅटीन आणि विस्तीर्ण मैदान पाहून मी भारावून गेले. कॅटीनमध्ये मित्रांसोबत घेतलेला तो पहिला चहा आणि मारलेल्या गप्पा आजही स्पष्ट आठवतात. तो दिवस केवळ अभ्यासाची सुरुवात नव्हता, तर एका नवीन व्यक्तिमत्त्वाच्या जडणघडणीची पहिली पायरी होती. कॉलेजचा तो पहिला दिवस माझ्या स्मरणात कायमचा कोरला गेला आहे.

मॉडर्न महाविद्यालय हे माझे दुसरे घरच आहे असे मला वाटते.

रानफुलं

अनुष्का डगळे (द्वितीय वर्ष कला)

रानफुलं गवतात वाढणारी दोन गवताळ झाडं पसरलेली इंद्रधनुष्याच्या एका वेगळ्याच रंगाचा थेंब वसुंधरेने या कळीत ठेवला आहे. चिमणीच्या चोचीच्या आकाराची पाने, देठ जणू त्या रेशीम बंधनाचा धागा

वसुंधरेने सडा टाकलेल्या डोंगराच्या पल्याड धबधब्याच्या प्रवाहात काळे गुळगुळीत लहान मोठे दगड धोंडे.

पाणी मातीला म्हणालं मी तुझी साथ सोडणार नाही. ही काळ्या दगडावरची रेघ. काळ्या दगडावरची ती रेघ दिसली नाही पण काळ्या दगडांवर काही रानफुलं मात्र दिसली. रानफुलांवर बोलावे तरी काय दृष्टीच पुरेशी आहे टिपायला.

प्रत्येकाच्या आयुष्यात काही टो असतात. विचित्रच जणू तसे ह्या रानफुलांमध्ये दोन रानफुलं टो दिसतायत दोघांमध्ये. बरेचसे अंतर असे *long distance love in land flowers*

मी आणि माझे स्वप्न

आजुबाजूला गर्दी आहे,
पण मनात मात्र शांततेचा शोध आहे.
प्रश्नांची रंग उभी आयुष्यात,
उत्तर मात्र अजूनही हरवलेलेच आहेत.
पुस्तकांच्या ओळीत अडकलेले स्वप्न,
डोळ्यांत मात्र भविष्य उजळलेले.
संघर्षाच्या प्रत्येक पायरीवर,
आत्मविश्वासाचे पाऊल ठाम झालेले.
कधी अपयशाची सावली पडते,
कधी यशाचा किरण हसतो.
पण या दोघांतही शिकवण एकच,
उभ राहण म्हणजेच आयुष्य असत.
माझ्या कष्टांना आज शब्द नाहीत,
पण उद्या ते इतिहास लिहतील.
मी थांबणार नाही, मी हार मानणार नाही,
कारण माझी स्वप्न मला ओळखतात
आणि मी माझ्या स्वप्नांना.
- हरीश मंगरुळे (द्वितीय वर्ष)

दूर असल्यामुळे संवाद साधता येत नाही, भेट होत नाही मुळ्या मातीत रुजलेल्या.

प्रेमात काही मित्रांना देखील खेचले जाते उपदेश करायला. अनुभव आलाच असेल. उपदेश असा आला वरून. भेटता येत नाही ना मग. खालून भेटा मुळांनी. अशा प्रकारे भेटीच्या प्रवासाला सुरुवात झाली. वाटेत त्यांना अनेक फुलांची मुळे अडचण करत त्या मुळांच्या जाळ्यातून वाट काढून अखेर ते समोरासमोर आले

विरहानंतरची प्रेमाची घडून आलेली पहिली भेट. हात हाताजवळ यायला लागले. अर्धाला अंतर राहिले हात हातात येणार एवढ्यात त्यातील एक झाड उपटण्यात आले पुन्हा विरह आला पण पुन्हा भेट होईल का ?

आमच्यासारखे निसर्गप्रेमी रानफुलांना कुंडीत उगवण्याचा प्रयत्न करतात. एक जर नेले आणि उगवलं नाही तर म्हणून अजून दोन तीन घेतले त्यातलंच एक दुसरा टगा होता.

स्वप्नांचा प्रवास

स्वप्नांच्या पंखांवर उडतो मी,
आभाळाशी गाठ घालतो मी।
कष्टांच्या वाटेवर चालताना,
यशाची चाहूल पाहतो मी।।
अंधार कितीही दाट असला,
विश्वास माझा ढळत नाही।
घामाच्या प्रत्येक थेंबातून,
नवीन सकाळ जन्म घेई।।
आई-वडिलांची माया सोबत,
गुरुंचा हात डोक्यावर।
मीही घडवीन माझे भवितव्य,
देवांग सुनिल किलजे (एस.वाय.बी.एस्सी.)

माझ्या आईची साडी

गौरी पोटघन (द्वितीय वर्ष कॉम्प्युटर सायन्स)

'माझ्या आईची साडी' ही कथा आईच्या मायेचा, तिच्या त्यागाचा आणि न बोलता व्यक्त होणाऱ्या प्रेमाचा हळवा स्पर्श देणारी आहे. या कथेत साडी हा केवळ कपडा राहत नाही, तर ती आईच्या अस्तित्वाचा, तिच्या आठवणींचा आणि तिच्या ममतेचा जिवंत ठेवा बनते.

लहानपणी आईची साडी म्हणजेच आपली दुनिया असते. तिच्या पदराला धरून चालताना मिळणारी सुरक्षितता, तिच्या कुशीत लपल्यावर जाणवणारी ऊब, आणि साडीला असलेला तिच्या शरीराचा ओळखीचा सुगंध हे सगळं बालपणाचं सुंदर सत्य असतं. आईची साडी म्हणजे तिचं सतत आपल्याभोवती असलेलं प्रेम, जे कधी शब्दांत मावत नाही.

आई स्वतःच्या इच्छा, स्वप्न आणि गरजा बाजूला ठेवून आपल्या मुलांसाठी जगत असते. तिच्या जुन्या साड्यांमध्ये तिच्या आयुष्याची कहाणी दडलेली असतेकष्टाची घामट वास, आनंदाच्या क्षणांचे हलके रंग, आणि दुःख लपवण्याचा शांत प्रयत्न. अनेक वेळा ती स्वतःसाठी नवीन साडी घेण्याचा विचारही करत नाही, पण मुलांच्या प्रत्येक छोट्या आनंदासाठी ती सर्वस्व देत असते.

काळ पुढे सरकतो, मुलं मोठी होतात, आणि आयुष्याच्या धावपळीत आईपासून थोडी दूर जातात. पण एक दिवस अचानक तिची तीच साडी हातात येते आणि सगळं बालपण डोळ्यासमोर उभं राहतं. तिच्या साडीचा स्पर्श अजूनही तसाच वाटतोउबदार, जिव्हाळ्याचा, आणि हृदयाला भिडणारा. त्या साडीमध्ये अजूनही आईची माया जिवंत असते, जणू ती अजूनही आपल्या जवळच आहे.

ही कथा आपल्याला जाणवून देते की आईचं प्रेम कधीच कमी होत नाही, आणि तिच्या आठवणी कधीच जुन्या होत नाहीत. तिची साडी म्हणजे तिच्या अस्तित्वाची, तिच्या प्रेमाची आणि तिच्या त्यागाची शांत साक्ष आहे.

एकंदरीत, 'माझ्या आईची साडी' ही कथा डोळ्यात पाणी आणणारी, हृदयाला भिडणारी आणि आईच्या प्रेमाची जाणीव अधिक खोल करणारी आहे. ती आपल्याला सांगतेआई असते

तेव्हा आपण जगतो, पण तिच्या आठवणींमध्ये आपण तिला पुन्हा पुन्हा भेटत राहतो.

माझा महाविद्यालयातील पहिला दिवस अनुभव

महाविद्यालयाचा पहिला दिवस हा आयुष्यातील एक खास आणि संस्मरणीय क्षण असतो. मी मॉडर्न कॉलेजमध्ये प्रवेश घेतल्यामुळे हा अनुभव माझ्यासाठी अधिकच वेगळा आणि उत्साहवर्धक होता. शाळेच्या जीवनांतर महाविद्यालयात पाऊल ठेवताना मनात थोडी भीती आणि खूप साऱ्या अपेक्षा होत्या.

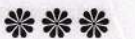
पहिल्या दिवशी वर्गात गेल्यावर सर्व काही नवीन वाटत होतेनवीन मित्र, नवीन शिक्षक आणि नवीन शिकण्याची पद्धत. सुरुवातीला सगळेच अनोळखी असल्यामुळे थोडं संकोच वाटत होतं, पण हळूहळू ओळखी वाढायला लागल्या. काही जणांशी लगेच मैत्री झाली, आणि त्यामुळे वातावरण हलकं आणि आनंदी झालं.

मॉडर्न कॉलेजमध्ये शिकण्याची पद्धत खूपच वेगळी आणि आधुनिक वाटली. शिक्षकांनी केवळ पुस्तकापुरते शिक्षण न देता, प्रत्यक्ष जीवनात उपयोगी पडणाऱ्या गोष्टींवर भर दिला. त्यांनी आम्हाला आत्मविश्वासाने बोलायला, विचार मांडायला आणि नवीन गोष्टी शिकायला प्रोत्साहित केलं.

त्या दिवशी मला एक गोष्ट स्पष्टपणे जाणवली की, महाविद्यालय म्हणजे फक्त शिक्षण घेण्याचं ठिकाण नसून, स्वतःला ओळखण्याची आणि घडवण्याची एक मोठी संधी आहे. इथे प्रत्येक दिवस काहीतरी नवीन शिकवणारा असतो.

मित्रांसोबत केलेल्या गप्पा, शिक्षकांचं मार्गदर्शन आणि नवीन वातावरणाशी जुळवून घेण्याचा अनुभवया सगळ्यामुळे माझा पहिला दिवस खूपच खास ठरला. त्या दिवसाने माझ्या आयुष्यातील एका नवीन अध्यायाची सुरुवात केली.

एकंदरीत, मॉडर्न कॉलेजमधील माझा पहिला दिवस हा आनंद, उत्सुकता आणि नवीन स्वप्नांनी भरलेला होता. या दिवसाच्या आठवणी नेहमीच माझ्या मनात जपून राहतील.

मृत्युंजय

पायल शिवकुमार गुंडगे (द्वितीय वर्ष विज्ञान)

शिवाजी सावंत लिखित 'मृत्युंजय' ही मराठी साहित्यातील एक अजरामर आणि कालजयी कादंबरी आहे. महाभारतातील अत्यंत उपेक्षित पण तितकाच तेजस्वी नायक असलेल्या 'कर्ण' याच्या जीवनावर आधारित हे लेखन केवळ एक कथा नसून मानवी संघर्षाचे एक महाकाव्य आहे.

कादंबरीचे स्वरूप:

या कादंबरीचे सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे तिची 'बहुआयामी' निवेदनशैली. लेखकाने ही कथा फक्त कर्णाच्या नजरेतून न सांगता कुंती, दुर्योधन, वृषाली, कृष्ण आणि स्वतः कर्ण अशा वेगवेगळ्या पात्रांच्या दृष्टिकोनातून मांडली आहे. यामुळे वाचकाला प्रत्येक पात्राच्या मानसिकतेचा आणि त्या वेळच्या सामाजिक परिस्थितीचा सखोल परिचय होतो.

कर्णाचे व्यक्तिमत्व:

कादंबरी वाचताना कर्णाच्या आयुष्यातील 'उपरेपण' सतत जाणवत राहते. 'सूतपुत्र' म्हणून झालेला अपमान, कवच-कुंडले दान करतानाची त्याची अढळ दातृवृत्ती आणि शेवटच्या श्वासापर्यंत पाळलेली मैत्री, या सर्व छटा शिवाजी सावंतांनी अतिशय प्रभावीपणे रंगवल्या आहेत. कर्णाच्या अंगी असलेले शौर्य आणि त्याला मिळालेली शापांची साथ, यातील द्वंद्व वाचकाला अस्वस्थ करते.

लेखनशैली आणि भाषा:

सावंतांची भाषा अत्यंत समृद्ध, अलंकारिक आणि नादमयी आहे. महाभारताचा कालखंड उभा करताना त्यांनी वापरलेले शब्द वाचकासमोर त्या काळाचे हुबेहूब चित्र उभे करतात. विशेषतः कर्णाचे स्वगत आणि त्याचे कृष्णाशी होणारे संवाद तत्वज्ञानाने भरलेले आहेत. मृत्यूवर विजय मिळवणारा तो 'मृत्युंजय' कसा ठरला, हे लेखकाने अत्यंत मार्मिकपणे पटवून दिले आहे.

निष्कर्ष:

'मृत्युंजय' ही कादंबरी आपल्याला हार न मानता परिस्थितीशी कसे झुंजावे, हे शिकवते. ती केवळ कर्णाची बाजू मांडत नाही, तर माणसाच्या अस्तित्वाचा आणि नियतीचा शोध घेते. मराठी साहित्यातील ही एक अशी कलाकृती आहे, जी प्रत्येक वाचकाने आयुष्यात एकदा तरी वाचायलाच हवी.

२. सचिन तेंडुलकर आणि मी

मी : नमस्कार सचिन सर! क्रिकेटच्या या प्रदीर्घ प्रवासात तुम्हाला 'देव' मानले जाते, याबद्दल काय सांगाल?

सचिन तेंडुलकर: नमस्कार! खरे सांगायचे तर, मी कधीही स्वतःला देव मानले नाही. मी फक्त देशासाठी क्रिकेट खेळलो आणि माझे सर्वस्व खेळाला अर्पण केले. रसिक प्रेम करतात, हे माझे नशीब आहे.

मी : १६ व्या वर्षी पदार्पण ते १०० शतके, हा प्रवास कसा वाटतो?

सचिन तेंडुलकर: हा एक स्वप्नवत प्रवास होता. १९८९ मध्ये पाकिस्तानविरुद्धची पहिली कसोटी आणि शेवटच्या क्षणापर्यंत क्रिकेट खेळणे, ही एक मोठी जबाबदारी होती. मॅचेस्टरचे पहिले शतक माझ्यासाठी खूप खास आहे.

मी : तुमच्या यशाचे रहस्य काय आहे?

सचिन तेंडुलकर: एकाग्रता, प्रचंड मेहनत आणि शिस्त. माझ्या प्रशिक्षकांनी स्टंपवर १ रुपयाचे नाणे ठेवून दिलेले आव्हान मला अजूनही आठवते, ते नाणे जिंकण्यासाठी मी अपार मेहनत केली.

मी : क्रिकेटमधून निवृत्त झाल्यानंतर जीवन कसे बदलले?

सचिन तेंडुलकर: क्रिकेट माझा श्वास होता, पण निवृत्तीनंतर मला कुटुंबासोबत वेळ घालवता येतोय. आता मी मुलांसाठी आणि समाजासाठी काहीतरी करण्याचे ध्येय ठेवले आहे.

मी : युवा पिढीला काय सल्ला द्याल?

सचिन तेंडुलकर: शॉर्टकट कधीही घेऊ नका. खेळाचा आनंद घ्या, समर्पित राहा आणि मैदानात सकारात्मक राहा.

मी : धन्यवाद, सर!

सचिन तेंडुलकर: धन्यवाद!

तुका

॥ तुकाने जव पाहिले ॥ ॥ ढग विडल जाहले ॥
॥ जिजाने जव पाहिले ॥ ॥ ढग तुकोबा जाहले ॥
॥ अन्नं जव मी पाहिले ॥ ॥ ढग पळोनिया गेले ॥
॥ निळ आभाळ उरले ॥ ॥ भेटे तुकोबा एवढे... ॥

- अनुष्का डगळे (द्वितीय वर्ष, कला)

पानिपत विषयी

दिशा भोसले (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

‘पानिपत’ ही मराठी साहित्यातील एक अत्यंत महत्त्वाची ऐतिहासिक कादंबरी आहे. लेखक विश्वास पाटील यांनी तिसऱ्या पानिपतच्या युद्धाचे प्रभावी, सखोल आणि वास्तवदर्शी चित्रण या कादंबरीत केले आहे. इ.स. १७६१ साली मराठा साम्राज्य आणि अहमदशाह अब्दाली यांच्यात झालेल्या या भीषण युद्धाची पार्श्वभूमी, कारणे, तसेच त्याचे दूरगामी परिणाम लेखकाने तपशीलवार मांडले आहेत.

या कादंबरीची खासियत म्हणजे केवळ युद्धाचे वर्णन न करता त्या काळातील सामाजिक, राजकीय आणि मानसिक परिस्थितीचे चित्रण देखील अतिशय प्रभावीपणे केले आहे. मराठा साम्राज्याची वाढती ताकद, त्यातील अंतर्गत मतभेद, धोरणातील चुका आणि नेतृत्वातील काही कमतरता यांचा सूक्ष्मपणे विचार केला आहे. यामुळे कादंबरी केवळ ऐतिहासिक घटना सांगत नाही, तर त्या मागील कारणांचा सखोल अभ्यास वाचकांसमोर ठेवते.

कादंबरीतील पात्रांची मांडणी अत्यंत प्रभावी आहे. सदाशिवराव भाऊ, विश्वासराव, नानासाहेब पेशवे यांसारख्या ऐतिहासिक व्यक्तींचे व्यक्तिचित्रण जिवंत वाटते. त्यांच्या स्वभाववैशिष्ट्यांमुळे, निर्णयक्षमतेमुळे आणि भावनिक संघर्षांमुळे कथा अधिक वास्तववादी बनते. विशेष म्हणजे, केवळ राजे आणि सरदारच नव्हे, तर सामान्य सैनिक, स्त्रिया आणि जनतेचे जीवनही लेखकाने संवेदनशीलतेने मांडले आहे. त्यामुळे वाचकाला त्या काळातील परिस्थितीची पूर्ण जाणीव होते.

लेखकाची भाषा ओघवती, प्रभावी आणि चित्रमय आहे. प्रत्येक प्रसंगाचे वर्णन इतके जिवंत आहे की वाचकाच्या डोळ्यांसमोर युद्धभूमी उभी राहते. युद्धातील तणाव, भीती, वेदना आणि शौर्य यांचे वर्णन अतिशय हृदयस्पर्शी आहे. विशेषतः युद्धाच्या शेवटच्या टप्प्यातील प्रसंग वाचताना वाचक भावनिक होतो.

या कादंबरीतून नेतृत्व, एकता, दूरदृष्टी आणि योग्य नियोजन यांचे महत्त्व अधोरेखित होते. तसेच, अंतर्गत मतभेद आणि चुकीचे निर्णय यांचे किती गंभीर परिणाम होऊ शकतात, हेही स्पष्ट होते. ‘पानिपत’ ही कादंबरी वाचकाला केवळ इतिहासाची माहिती देत नाही, तर जीवनासाठी महत्त्वाचे धडेही देते.

एकूणच, ‘पानिपत’ ही कादंबरी मराठी साहित्यातील एक उत्कृष्ट आणि अभ्यासपूर्ण कृती आहे. इतिहासप्रेमी, विद्यार्थी आणि सर्वसामान्य वाचकांसाठी ही कादंबरी अत्यंत उपयुक्त, प्रेरणादायी आणि विचारप्रवर्तक ठरते.

माझा महाविद्यालयातील पहिला दिवस अनुभव

प्रत्येकाच्या आयुष्यात काही क्षण असे असतात, जे कायम स्मरणात राहतात. माझ्या आयुष्यातील तसाच एक अविस्मरणीय क्षण म्हणजे माझ्या महाविद्यालयातील पहिला दिवस. शाळेचे जीवन संपून महाविद्यालयात प्रवेश घेताना मनात अनेक भावना दाटून आल्या होत्याउत्सुकता, थोडी भीती, नवीन मित्रमैत्रिणी मिळण्याची आशा आणि एक वेगळीच जबाबदारीची जाणीव.

पहिल्या दिवशी मी सकाळी लवकर उठले. नवीन कॉलेज, नवीन वातावरण आणि नवीन लोक यांचा विचार करताना मनात हलकी धडधड होती. मी नीट तयारी करून वेळेआधीच महाविद्यालयात पोहोचले. महाविद्यालयाचा मोठा परिसर, भव्य इमारत आणि विद्यार्थ्यांची गर्दी पाहून मला खूप वेगळं वाटलं. शाळेपेक्षा हे वातावरण खूपच मोकळं आणि स्वतंत्र वाटत होतं.

सुरुवातीला मला थोडं एकटं वाटलं, कारण ओळखीचं कोणीही नव्हतं. पण हळूहळू काही नवीन विद्यार्थ्यांशी ओळख झाली. आम्ही एकमेकांशी बोलायला लागलो आणि काही वेळातच आमच्यात मैत्रीची सुरुवात झाली. त्या क्षणी मला जाणवलं की, नवीन ठिकाणीही आपलेपणा निर्माण होऊ शकतो.

यानंतर आमचा पहिला तास सुरू झाला. प्राध्यापकांनी आमचं स्वागत केलं आणि महाविद्यालयातील नियम, अभ्यासक्रम आणि इतर उपक्रमांची माहिती दिली. त्यांची शिकवण्याची पद्धत खूप वेगळी आणि रंजक वाटली. शाळेपेक्षा इथे अभ्यास अधिक सखोल आणि स्वतंत्र विचार करण्यास प्रोत्साहन देणारा होता.

महाविद्यालयातील कॅन्टीन, ग्रंथालय आणि इतर सुविधा पाहताना खूप आनंद झाला. विशेषतः ग्रंथालयात इतकी विविध पुस्तके पाहून मला खूप प्रेरणा मिळाली. या ठिकाणी मला माझं ज्ञान वाढवण्याची उत्तम संधी मिळणार आहे, याची जाणीव झाली.

दिवसाच्या शेवटी, घरी परतताना माझ्या मनात एक समाधानाची भावना होती. सकाळी असलेली भीती आता पूर्णपणे नाहीशी झाली होती आणि तिच्या जागी आत्मविश्वास आणि उत्साह निर्माण झाला होता. नवीन मित्र, नवीन शिक्षक आणि नवीन अनुभव यामुळे माझा पहिला दिवस खूप खास बनला.

एकूणच, माझ्या महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा खूप आनंददायी, उत्साहवर्धक आणि अविस्मरणीय अनुभव होता. या दिवसाने मला नवीन सुरुवात करण्याची प्रेरणा दिली आणि पुढील आयुष्यासाठी सकारात्मक दृष्टिकोन दिला.

संघर्ष आणि मेहनत

प्रचिती कांबळे (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

हे पुस्तक डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांचे आत्मचरित्र आहे. या पुस्तकात त्यांच्या आयुष्याचा संघर्ष, मेहनत आणि यशाचा प्रवास खूप सुंदर पद्धतीने मांडलेला आहे.

या पुस्तकात डॉ. कलाम यांचे बालपण, त्यांचे शिक्षण आणि त्यांची स्वप्ने याबद्दल सविस्तर माहिती दिली आहे. त्यांनी लहानपणापासून अनेक अडचणींना सामोरे जाऊनही कधी हार मानली नाही. त्यांनी कठोर परिश्रम आणि चिकाटीच्या जोरावर भारताचे महान शास्त्रज्ञ आणि राष्ट्रपती बनण्यापर्यंतचा प्रवास केला.

या पुस्तकातील भाषा सोपी आणि समजण्यासारखी आहे. प्रत्येक घटना वाचताना प्रेरणा मिळते. विशेषतः विद्यार्थ्यांसाठी हे पुस्तक खूप उपयुक्त आहे, कारण ते आपल्याला मोठी स्वप्ने पाहण्यास आणि ती पूर्ण करण्यासाठी मेहनत करण्यास शिकवते.

या पुस्तकाचा मुख्य संदेश असा आहे की, स्वप्ने ती नसतात जी आपण झोपेत पाहतो, तर ती असतात जी आपल्याला झोपू देत नाहीत. हे पुस्तक वाचल्यानंतर माझ्यामध्ये सकारात्मक विचार आणि आत्मविश्वास वाढला.

मला हे पुस्तक खूप आवडले कारण ते प्रेरणादायी आहे आणि जीवनात यश मिळवण्यासाठी मार्गदर्शन करते. प्रत्येक विद्यार्थ्यांने हे पुस्तक एकदा तरी वाचावे, असे मला वाटते.

२. माझा महाविद्यालयातील पहिला दिवस

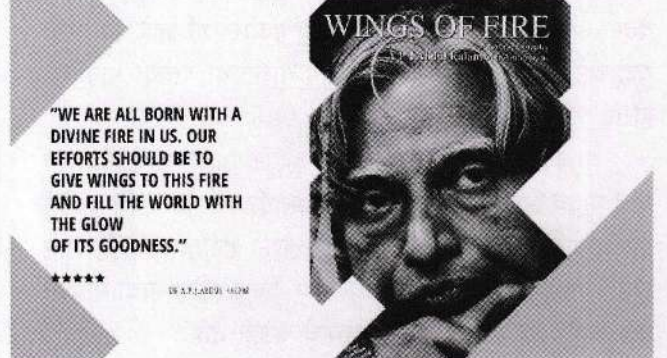
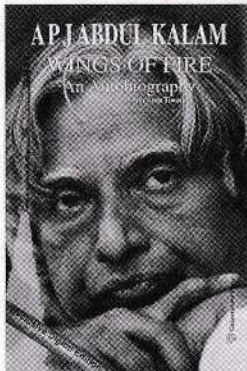
माझा महाविद्यालयातील पहिला दिवस माझ्यासाठी खूप खास आणि आठवणीत राहणारा होता. त्या दिवशी मला थोडी भीती आणि खूप उत्सुकता होती.

मी सकाळी लवकर उठून नवीन कपडे घातले आणि वेळेवर महाविद्यालयात पोहोचले. महाविद्यालयाचे वातावरण खूप मोठे आणि आकर्षक वाटले. नवीन मित्र-मैत्रिणी भेटतील याची उत्सुकता होती.

पहिल्या दिवशी आमचे शिक्षक खूप प्रेमळ आणि समजूतदार होते. त्यांनी आम्हाला महाविद्यालयाचे नियम, अभ्यासक्रम आणि इतर उपक्रमांची माहिती दिली. वर्गात सुरुवातीला थोडी भीती वाटत होती, पण हळूहळू मी सर्वांशी ओळख करून घेतली.

माझी काही नवीन मित्र-मैत्रिणींशी ओळख झाली आणि आम्ही एकत्र बसलो. त्यामुळे मला खूप आनंद झाला. पहिल्या दिवशी मला नवीन वातावरणाशी जुळवून घेण्याचा अनुभव मिळाला.

हा दिवस मला खूप काही शिकवून गेला. आत्मविश्वास वाढवण्यास आणि नवीन लोकांशी मैत्री करण्यास मदत झाली. त्यामुळे माझा पहिला दिवस खूप आनंददायी आणि संस्मरणीय ठरला.

अधर्म युद्ध

आदित्य घोडके (एम.ए. (राज्यशास्त्र) भाग १)

धर्माचा ध्वज जेव्हा अडाण्यांच्या हाती पडतो, तेव्हा या ध्वजावरून रक्त गळू लागते. आणि हे रक्त असते त्या धर्माचेच....!- कुसुमाग्रज

आजच्या मानवाची उत्पत्ती झाली ती होमोसेपियन्स या हुशार मानवाच्या प्रजातीपासून आणि आज हीच हुशारी 'कृत्रिम बुद्धिमत्ता' बनवण्यापर्यंत पोहचली यातून आपण हुशार आहोत हे तर नक्कीच सिद्ध होते.

पण वेळोवेळी या मानवाला देखील मार्गदर्शक म्हणून काही बाबी आवश्यक असतात. त्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका निभावली ती 'धर्म'ने. आता प्रत्येक धर्माचा उदय, शिकवण आणि त्याविषयक वाद वेगवेगळे असले तरी त्यांचा हेतू मात्र एकच तो म्हणजे मानवी कृतीचा 'मार्गदर्शक'.

पण आज आपण याला मूठमाती दिली असल्याचे प्रकर्षाने जाणवते. आणि तेही कमी - अधिक प्रमाणात सर्वत्र, सर्व धर्मात. याचे कारण म्हणजे या धर्माचा ध्वज हुशारांमधील अडाण्यांच्या हाती पडलाय आणि हे इतरांना धर्माचा अर्थ स्वतः ला सोईस्कर होईल या पद्धतीने सांगत आहेत. विशेष म्हणजे त्यांचे समर्थक (तसे 'भक्तगण' म्हणणे योग्य ठरेल.) निमुटपणे होकार देत अवलोकन करत आहेत. यात आपणच स्वतः चा विनाश कसा करतोय याचा मात्र विसर पडतो.

प्रथमतः सध्या धर्माचा अर्थ सांगण्याचा विडा उचलणाऱ्यांविषयी. यांना अडाणी म्हणण्याचे कारण म्हणजे यांना धर्मशास्त्राचे कुठलेही ज्ञान नाही. (आणि तसे ज्ञान असलेले सध्या काही बोलत नाही.) धर्मशास्त्राचा खरा गाभा सांगणाऱ्या पवित्र धर्मग्रंथांशी यांचा काही संबंध नाही. कारण या धर्मग्रंथांना सर्वच घरात कापडात गाठ मारून ठेवून दिले गेले आहे. त्यामुळे माणसाच्या मनाला आणि मेंदूला देखील बंदिस्तपणा प्राप्त झालाय. तरीही यांचे ज्ञान 'अगाध'. या ज्ञानाचे (त्यांच्यादृष्टीने) उत्तम माध्यम म्हणजे समाज माध्यमे (Social media).

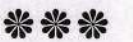
याच समाजमाध्यमाने सध्या अ-सामाजिक द्वंद्व निर्माण केले आहे. घटनांची यादी घायला गेलो तर खूप मोठी होईल. म्हणूनच कुठलाही अनुचित प्रकार घडण्याच्या पार्श्वभूमीवर 'जमाव' 'बंदीच्या आधी 'इंटरनेट' बंदी करावी लागते.

या धर्म रक्षकांना अडाणी म्हणण्यावर काही जण शंका घेतील. कारण यांचे औपचारिक शिक्षण तसे झालेले. पण सध्या त्यांची गणना सूशिक्षित बेरोजगारांमध्ये होते. त्यामुळे आपण खूप मोठे पवित्र कार्य करत असल्याचे वाटत ते स्वतः चा स्वाभिमान या धार्मिक कार्यातून जिवंत ठेवतात. तसंही समाजावर नियंत्रण मिळवू इच्छिणाऱ्यांना या प्रकारची फौज गरजेची असते. यातून दोन गोष्टी साध्य होतात. एक, जनता महत्वाचे प्रश्न विचारत नाही आणि दुसरे, समाजावर सत्ता, नियंत्रण अबाधित राहते.

उपरोक्त महाभागांसोबत काही अल्पजन देखील येऊन मिळतात, असे ज्यांची आर्थिक परिस्थिती स्थिर - स्थावर आहे व विरंगुळा म्हणून धर्म रक्षण, धर्म प्रसार (त्यांना समजलेल्या अर्थाने) करतात. निश्चितच भारतीय संविधानाने त्यांना तसा मूलभूत हक्क दिलाय. त्यांना तशी सवड मिळते कारण आर्थिक स्थिरता. मात्र दोन वेळच्या जेवणाची भ्रांत असलेल्या व्यक्तीला कुठल्या धर्मात कोणता रंग, पोशाख पवित्र आहे?, खरे धर्मस्थळ 'आपले' की 'त्यांचे'?, किंवा दुसऱ्याचा धर्म कसा वाईट? याची फिकीर नसते. आणि सध्या भारतातील बहुतांशी जनता यात मोडते. कारण ८० कोटी जनतेला अजूनही मोफत धान्यपुरवठा करावा लागतो.

कुठल्यातरी लांबपल्याडच्या देशात अमुक धर्मियांवर अन्याय झाला म्हणून दुःख व्यतीत करणारे आम्ही स्वतः ला कोठे घेऊन जात आहोत याची जाणीव होणे आवश्यक आहे. 'धर्म' ने याअगोदर किती रक्ताचे पाट वाहिले आहेत हे भारतासहित जगाने अनुभवले आहे. आणि पुन्हा आपण त्याच इतिहासाचा कित्ता गिरवत असू तर मग आपल्या 'हुशार' असण्यावर शंका घेण्यास नक्कीच वाव आहे.

विकसित भारताच्या दिशेने वाटचाल नक्कीच या द्वंद्वाला भेदल्याखेरीज होणार नाही. त्यामुळे सर्व सीमा ओलांडून एकमेकांकडे मानव म्हणून बघण्याची आवश्यकता आहे.

द अल्केमिस्ट

साक्षी बालाजी अन्नम (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

माझे आवडते पुस्तक म्हणजे 'द अल्केमिस्ट' हे आहे. हे पुस्तक हे पाउलो कोएलो यांनी लिहिले आहे. हे एक प्रेरणादायी आणि जीवनाला दिशा देणारे पुस्तक आहे. या पुस्तकात स्वप्नांच्या मागे जाण्याची आणि आपल्या ध्येयासाठी संघर्ष करण्याची सुंदर शिकवण दिली आहे.

या कथेचा नायक सॅंटियागो नावाचा एक मॅदपाळ मुलगा आहे. त्याला वारंवार एक स्वप्न पडते, ज्यामध्ये त्याला इजिप्तच्या पिरॅमिडजवळ खजिना मिळेल असे दिसते. त्या स्वप्नाचा अर्थ शोधण्यासाठी तो आपल्या प्रवासाला सुरुवात करतो. या प्रवासात त्याला अनेक अडचणी येतात, पण तो कधीही हार मानत नाही. त्याला वेगवेगळ्या लोकांची भेट होते, जसे की एक राजा, व्यापारी आणि एक अल्केमिस्ट, जे त्याला जीवनाचे महत्त्वाचे धडे शिकवतात.

या पुस्तकाचा मुख्य संदेश असा आहे की, जर तुम्हाला काहीतरी खरोखर हवे असेल, तर संपूर्ण विश्व तुम्हाला ते मिळवण्यासाठी मदत करते. हा विचार खूप प्रेरणादायी आहे. या पुस्तकातून आपण शिकतो की आपल्या स्वप्नांवर विश्वास ठेवावा आणि त्यासाठी सतत प्रयत्न करावेत. अपयश आले तरी निराश न होता पुन्हा उभे राहावे.

मला हे पुस्तक खूप आवडते कारण ते खूप सोप्या भाषेत मोठा अर्थ सांगते. प्रत्येक प्रसंगातून काहीतरी नवीन शिकायला मिळते. या पुस्तकाने मला सकारात्मक विचार करायला आणि माझ्या ध्येयावर लक्ष केंद्रित करायला शिकवले.

आजच्या धकाधकीच्या जीवनात असे प्रेरणादायी पुस्तक वाचणे खूप गरजेचे आहे. 'द अल्केमिस्ट' हे पुस्तक प्रत्येकाने एकदा तरी वाचावे, कारण ते आपल्या जीवनाकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन बदलू शकते.

म्हणूनच, 'द अल्केमिस्ट' हे माझे आवडते पुस्तक आहे आणि ते मला नेहमीच प्रेरणा देत राहील.

'मी आणि तेजस्वी प्रकाश

आजचा दिवस माझ्यासाठी आयुष्यातला सर्वात खास आणि अविस्मरणीय दिवस ठरला. मी आज माझ्या आवडत्या टीव्ही अभिनेत्रीला, म्हणजेच तेजस्वी प्रकाशला प्रत्यक्ष भेटले! अनेक दिवसांपासून तिची मालिकांमधील भूमिका पाहून मी तिची खूप मोठी चाहती झाले होते. पण आज तिला समोर पाहण्याचा योग आला, आणि तो क्षण शब्दांत सांगणे खरंच कठीण आहे.

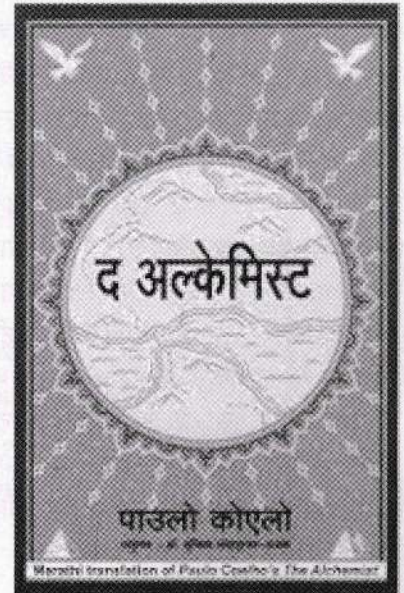
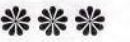
मी सकाळपासूनच खूप उत्सुक होते. कार्यक्रम जिथे आयोजित केला होता तिथे मी वेळेआधीच पोहोचले. तिथे माझ्यासारखे अनेक चाहते जमले होते, सगळ्यांच्या चेहऱ्यावर आनंद आणि उत्साह दिसत होता. काही वेळाने तेजस्वी आली, आणि संपूर्ण वातावरणात एकदम उत्साहाची लाट पसरली, ती खूप साधी, सुंदर आणि हसतमुख दिसत होती.

मी तिच्याजवळ गेले तेव्हा माझं हृदय जोरात धडधडत होतं, पण ती इतकी नम्र आणि प्रेमळ होती की मला अजिबात भीती वाटली नाही. तिने माझ्याशी अगदी आपुलकीने संवाद साधला, मी तिच्यासोबत फोटो काढला आणि काही क्षण तिच्याशी बोलण्याची संधीही मिळाली, तो क्षण माझ्यासाठी खूप खास होता.

तेजस्वीने मला सांगितलं की, 'स्वतःवर विश्वास ठेवा आणि तुमची स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी मेहनत घ्या. तिचे हे शब्द माझ्या मनात कायमचे कोरले गेले. तिचा आत्मविश्वास आणि सकारात्मकता पाहून मला खूप प्रेरणा मिळाली.

आजचा दिवस मला एक गोष्ट शिकवून गेला आपल्या आवडत्या व्यक्तीला भेटण्याचा आनंद खूप वेगळा असतो, ती फक्त एक अभिनेत्री नसून एक प्रेरणादायी व्यक्तिमत्त्व आहे. तिची साधेपणा आणि प्रेमळ स्वभाव मला खूप आवडला.

हा दिवस मी आयुष्यभर कधीही विसरणार नाही. आज माझं एक स्वप्न पूर्ण झालं, आणि त्या आठवणी कायम माझ्या मनात जपून ठेवेन.

कथाची आणि यशाची प्रेरणा

साक्षी खेडेकर (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

अविस्मरणीय अनुभव

माझ्या आवडीचे पुस्तक अग्निपंख आहे. हे पुस्तक भारताचे माजी राष्ट्रपती आणि महान शास्त्रज्ञ ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांच्या जीवनावर आधारित आत्मचरित्र आहे. या पुस्तकातून त्यांच्या संघर्षमय जीवनाची, कथाची आणि यशाची प्रेरणादायी कहाणी आपल्याला समजते.

अग्निपंख या पुस्तकात अब्दुल कलाम यांच्या लहानपणापासून ते भारताचे राष्ट्रपती होईपर्यंतचा प्रेरणादायी प्रवास सांगितला आहे. त्यांचा जन्म तामिळनाडूतील रामेश्वरम येथे एका साध्या आणि कष्टकरी कुटुंबात झाला होता. आर्थिक परिस्थिती साधी असतानाही त्यांनी शिक्षणाची आवड कधी सोडली नाही. लहानपणी ते वर्तमानपत्रे वाटण्याचे काम करत होते, पण त्याचबरोबर अभ्यासातही ते नेहमी पुढे होते. अडचणी असूनही त्यांनी आपल्या स्वप्नांवर विश्वास ठेवला आणि सतत मेहनत घेत राहिले.

या पुस्तकात त्यांनी भारताच्या अंतराळ संशोधन आणि क्षेपणास्त्र कार्यक्रमातील महत्त्वाच्या कार्याचा अनुभव सांगितला आहे. वैज्ञानिक म्हणून काम करताना आलेल्या अडचणी, अपयश आणि त्यातून घेतलेले धडे त्यांनी प्रामाणिकपणे मांडले आहेत. त्यांच्या नेतृत्वामुळे भारताने विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात मोठी प्रगती केली. त्यामुळे हे पुस्तक केवळ आत्मचरित्र नसून यश मिळवण्याचा मार्ग दाखवणारे मार्गदर्शक आहे.

या पुस्तकाची भाषा अतिशय सोपी, स्पष्ट आणि प्रेरणादायी आहे. प्रत्येक प्रकरणातून सकारात्मक विचार, आत्मविश्वास आणि देशप्रेमाची भावना निर्माण होते. हे पुस्तक विद्यार्थ्यांना मोठी स्वप्ने पाहण्याची, अपयशाला न घाबरण्याची आणि कठोर परिश्रम करण्याची शिकवण देते.

या पुस्तकातून मला एक महत्त्वाचा संदेश मिळाला की, कोणतीही व्यक्ती आपल्या मेहनतीच्या जोरावर मोठे यश मिळवू शकते. परिस्थिती कितीही कठीण असली तरी चिकाटी आणि आत्मविश्वास असल्यास ध्येय गाठता येते.

माझ्या मते अग्निपंख हे अत्यंत प्रेरणादायी, ज्ञानवर्धक आणि जीवनाला योग्य दिशा देणारे पुस्तक आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्यांने आणि तरुणाने हे पुस्तक वाचून आपल्या जीवनात सकारात्मक बदल घडवण्याचा प्रयत्न करावा.

माझ्या आयुष्यातील महाविद्यालयाचा पहिला दिवस हा खूप खास आणि अविस्मरणीय अनुभव होता. शाळेचे जीवन संपवून महाविद्यालयात प्रवेश घेताना मनात उत्सुकता, आनंद आणि थोडी भीतीही होती. नवीन ठिकाण, नवीन मित्र-मैत्रिणी आणि नवीन शिक्षक यांना भेटण्याची उत्सुकता मनात होती.

पहिल्या दिवशी मी वेळेआधीच महाविद्यालयात पोहोचले. महाविद्यालयाची मोठी इमारत, सुंदर परिसर आणि विद्यार्थ्यांची गर्दी पाहून मला खूप आनंद झाला. सुरुवातीला थोडे संकोच वाटत होते, कारण कोणीही ओळखीचे नव्हते. पण हळूहळू नवीन मित्र-मैत्रिणी मिळू लागले आणि वातावरण आपलेसे वाटू लागले. सर्वजण नवीन असल्यामुळे एकमेकांशी ओळख करून घेताना वेगळाच आनंद मिळत होता.

महाविद्यालयातील वातावरण शाळेपेक्षा खूप वेगळे वाटले. येथे विद्यार्थ्यांना अधिक स्वातंत्र्य आणि जबाबदारी दिली जाते हे जाणवले. प्रत्येकजण आपापल्या ध्येयासाठी मेहनत करत असल्याचे पाहून मला देखील प्रेरणा मिळाली. नवीन वर्ग, नवीन विषय आणि नवीन अभ्यासपद्धती यामुळे शिकण्याची उत्सुकता आणखी वाढली.

पहिल्या तासाला शिक्षकांनी सर्व विद्यार्थ्यांचे स्वागत केले आणि महाविद्यालयातील नियम, अभ्यासक्रम आणि विविध उपक्रमांची सविस्तर माहिती दिली. शिक्षकांनी दिलेले मार्गदर्शन खूप प्रेरणादायी होते. त्यांनी फक्त अभ्यासावरच नव्हे तर व्यक्तिमत्त्व विकास, वेळेचे महत्त्व आणि शिस्त याबद्दलही सांगितले. त्यामुळे माझा आत्मविश्वास अधिक वाढला.

त्या दिवशी आम्हाला महाविद्यालयातील ग्रंथालय, प्रयोगशाळा, क्रीडांगण आणि इतर सुविधा पाहण्याची संधी मिळाली. मोठे ग्रंथालय पाहून मला खूप आनंद झाला, कारण ते ज्ञानाचा खजिना असल्यासारखे वाटत होते. नवीन मित्रांसोबत कॅम्पसमध्ये फिरताना दिवस कसा संपला ते कळलेच नाही.

दिवसाच्या शेवटी घरी परतताना मनात खूप आनंद आणि समाधान होते. महाविद्यालयीन जीवन हे केवळ शिक्षणापुरते मर्यादित नसून व्यक्तिमत्त्व घडविण्याचा महत्त्वाचा टप्पा आहे, याची जाणीव झाली. महाविद्यालयाचा पहिला दिवस मला आत्मविश्वास, नवीन मैत्री, नवीन अनुभव आणि उज्वल भविष्याची आशा देऊन गेला.

प्रेरणादायी विचारांचे संचित

गायत्री संतोष गाडेकर (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

अग्निपंख हे भारताचे माजी राष्ट्रपती आणि महान शास्त्रज्ञ. डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांचे आत्मचरित्र आहे. या पुस्तकात त्यांच्या साध्या जीवनापासून ते देशातील एक महान शास्त्रज्ञ आणि राष्ट्रपती होईपर्यंतचा प्रेरणादायी प्रवास सांगितला आहे. हे पुस्तक प्रत्येकाला स्वप्ने पाहण्याची आणि ती पूर्ण करण्यासाठी कठोर परिश्रम करण्याची प्रेरणा देते.

डॉ. कलाम यांचा जन्म रामेश्वरम् या छोट्या गावात एका साध्या कुटुंबात झाला. त्यांचे वडील बोटी भाड्याने देण्याचे काम करत होते आणि आई घर सांभाळत होती. घरची आर्थिक परिस्थिती खूप मजबूत नव्हती, त्यामुळे लहानपणीच डॉ. कलाम यांनी वर्तमानपत्रे विकून आपल्या शिक्षणाचा खर्च भागवला. पण या अडचणींमुळे त्यांची जिद्द अधिकच वाढली. त्यांनी शिक्षणाला खूप महत्त्व दिले आणि आपल्या मेहनतीच्या जोरावर मोठे यश मिळवले.

शालेय जीवनात त्यांना विज्ञान विषयाची विशेष आवड होती. त्यांच्या शिक्षकांनी त्यांना नेहमी प्रोत्साहन दिले. विशेषतः त्यांच्या एका शिक्षकाने त्यांना उडणाऱ्या पक्ष्यांबद्दल समजावून सांगितले आणि त्यातूनच त्यांच्या मनात विमान आणि अवकाश विज्ञानाबद्दलची आवड निर्माण झाली. पुढे त्यांनी एरोनॉटिकल इंजिनिअरिंगचे शिक्षण घेतले आणि वैज्ञानिक म्हणून आपल्या कारकिर्दीची सुरुवात केली.

या पुस्तकात भारताच्या अवकाश संशोधन आणि क्षेपणास्त्र विकास कार्यक्रमातील त्यांच्या महत्त्वाच्या कामाचे वर्णन आहे. त्यांनी Indian Space Research Organisation आणि Defence Research and Development Organisation मध्ये काम करताना अनेक महत्त्वाच्या प्रकल्पांमध्ये सहभाग घेतला. भारताच्या उपग्रह प्रक्षेपण वाहनांच्या विकासात आणि क्षेपणास्त्र कार्यक्रमात त्यांचे मोठे योगदान होते. त्यांच्या नेतृत्वामुळे भारताने विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात मोठी प्रगती केली.

अग्निपंख या पुस्तकात डॉ. कलाम यांच्या आयुष्यातील अनेक अनुभव, संघर्ष आणि यशस्वी क्षणांचे सुंदर वर्णन केले आहे. या पुस्तकातून आपल्याला मेहनत, चिकाटी, शिस्त आणि सकारात्मक विचार यांचे महत्त्व समजते. तसेच या पुस्तकात

त्यांनी आपल्या गुरु, सहकारी आणि कुटुंबीयांविषयी कृतज्ञता व्यक्त केली आहे.

या पुस्तकाची भाषा अतिशय सोपी, समजण्यास सुलभ आणि प्रेरणादायी आहे. त्यामुळे विद्यार्थी, तरुण आणि प्रत्येक वयोगटातील वाचकांसाठी हे पुस्तक अत्यंत उपयुक्त आहे. हे पुस्तक वाचल्यानंतर प्रत्येकाला असे वाटते की जीवनात मोठे ध्येय ठेवले तर ते नक्कीच पूर्ण करता येते.

एकूणच अग्निपंख हे अत्यंत प्रेरणादायी आणि विचार करायला लावणारे पुस्तक आहे. या पुस्तकातून आपल्याला कळते की साध्या परिस्थितीतूनही माणूस मोठे यश मिळवू शकतो. कठोर परिश्रम, प्रामाणिकपणा आणि दृढनिश्चय यांच्या बळावर कोणतेही स्वप्न साकार करता येते. त्यामुळे अग्निपंख हे माझ्या आवडत्या आणि प्रेरणा देणाऱ्या पुस्तकांपैकी एक आहे.

स्वप्नांना दिलेले पंख

गरीब होतो, तरी मुलींना
मोठी स्वप्न उराशी दिली.
रवेड्यात वाढल्या त्या, पण
मनात उंच भरारी जावली.

संस्कार दिले तसे की
बोलण्यातच सौंदर्य दिसे,
डोळ्यांत त्यांच्या शांत तेज
माझ्या विश्वासाची झळाळी दिसे.

मी दुःख पेलत राहिलो
कोपऱ्यातल्या शांततेतही,
पण त्यांच्यावर कधीही
अश्रूंची सावली पडू दिली नाही.

त्या माझी ताकद झाल्या,
मी त्यांचा आधार ठरलं,
आज त्यांच्या प्रत्येक यशात
माझं जग पुढे उजळू न्निघालं.

- प्रतिक्षा खांडेकर (प्रथम वर्ष इ.)

द ब्रेड विनर

गौरी गिरधारी (११वीं, कॉमर्स)

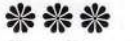
अहं यत् पुस्तकं पठामि तस्य नाम द ब्रेड विनर इति। एतत् पुस्तकम् अनुवादितम् अस्ति। अस्य मूललेखिका डोबेरा एलिस् अस्ति। अपर्णवेलङ्करेण च अनुवादितम्। एतत् पुस्तकं मनसि विस्मयम् जनयति। एतत् पुस्तकं मेहता प्रकाशनगृहेन प्रकाशितम् अस्ति। अयं ग्रन्थः पर्वणा इति बालिकायाः जीवनस्य आधारेण निर्मितः अस्ति। अफगानिस्तानदेशे (शिकाराः) तालिबानसङ्घटना नागरिकाधिकारानाम् हननम् अकरोत्। ते जनान् बन्दिनः कृत्वा पीडयन्ति स्म। पुस्तके एतादृशस्य एकस्य कुटुम्बस्य दुःखदघटना वर्णिता अस्ति यदा कार्तापुरुषाः तेषां पङ्क्तौ गृहीताः अभवन्, पर्वनाही कथं परिवारस्य उद्धाराय परिस्थितेः विरुद्धं युद्धं कृतवती इति च वर्णितम् अस्ति।

पितुः तालिबान-सैनिकैः गृहीतस्य अनन्तरं सा परिवारस्य उद्धाराय उत्तिष्ठति स्म। यतः स्त्रियः बहिः गन्तुं न अर्हन्ति स्म, तस्मात् सा बालकवेषं कृत्वा गृहे सर्वाणि भोजनानि आनेतुं आरब्धा। गृहं चालयितुं च आवश्यकतानुसारं कार्यं कृतवान्। प्रसङ्गे सः

श्मशानं गत्वा अस्थीनि सङ्गृह्य विक्रीतवान्। परन्तु भोजनं पेयं च प्रदत्तवान्। अस्मात् परिस्थित्याः बहिः आगच्छन्ती सा स्वमित्रस्य शौजियायाः, मातुः मित्रस्य च समर्थनं प्राप्तवती। अस्मात् कथातः वयं अवगच्छामः यत् सा कस्यापि कठिनपरिस्थितिः परिस्थितिः वा अतितर्तुं जानाति तथा च एतावता अल्पवयसि सा परिवारस्य उत्तरदायित्वं स्वीकृत्य तेषां ब्रेड विनर भवति, पितुः अभावे च तेषां पोषकर्त्री भवति।

मम इदं पुस्तकं बहु रोचते। यतः परिस्थितिः कियत् अपि कठिना भवेत् तथापि प्रत्येकं परिस्थितिं कथं पारितव्यं वा साहसं न त्यक्तुं वा अहं शिक्षितवान्। एतत् एकं अनुज्ञापत्रं यस्मात् प्रत्येकं बालिकायाः प्रेरणा ग्रहीतव्या। जनान् एतत् पुस्तकं पठितुं अनुशंसति।

अस्य ग्रन्थस्य परवाना शौजिया च द्वौ अपि भागौ स्तः। एतयोः पुस्तकयोः अस्य पुस्तकस्य सदृशम् अस्ति। तस्मिन् च पुस्तके परवानाशौजियायोः परजीवनं दत्तम्।

स्वप्नांची वाट

आकाशात उंच उडायचं,
स्वप्नांना पंख दयायचे,
कष्टाच्या प्रत्येक थेंबातून
यशाचे फुल उमलायचे.
लहान लहान पावलांनी
मोठे ध्येय गाठायचे,
अडचणींना न घाबरता
पुढेच पुढे चालायचे.
सूर्यासारखे तेजस्वी
आपले जीवन करायचे,
मेहनत आणि विश्वासाने
स्वप्नांना खरे करायचे.
जीवनाची ही सुंदर वाट
आशेने भरलेली असते,
धैर्य आणि परिश्रमानेच
यशाची फुले फुलते.

- निलेश लोणारी (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

आई

आई म्हणजे मायेचा सागर,
तिच्या प्रेमाला नाही कधी किनारा.
दुःखः आले तरी हसत राहते,
मुलासाठी ती सर्व काही सहन करते.

तिच्या शब्दांत असतो आशीर्वाद,
तिच्या हातात असतो प्रेमाचा स्पर्श.
आई असते घराचा आधार,
तिच्यामुळेच जीवन होते सुंदर .

तनुजा निलेश कदम (एम.ए.)

इंटर्नशिप चा अनुभव...

आशुतोष अण्णासाहेब चौधरी (द्वितीय वर्ष, विज्ञान)

माझ्या शिक्षणादरम्यान मला इंटर्नशिप करण्याची संधी मिळाली. हा अनुभव माझ्यासाठी खूप महत्त्वाचा आणि शिकण्यासारखा होता. वर्गात आपण जे सैद्धांतिक ज्ञान मिळवतो, ते प्रत्यक्ष कामात कसे वापरायचे हे मला या इंटर्नशिपमुळे समजले.

इंटर्नशिपच्या पहिल्या दिवशी मला थोडी भीती आणि उत्सुकता दोन्ही वाटत होती. नवीन ठिकाण, नवीन लोक आणि नवीन जबाबदाऱ्या यामुळे सुरुवातीला थोडे संकोच वाटले. पण तिथले कर्मचारी आणि मार्गदर्शक खूप सहकार्य करणारे होते. त्यांनी मला कामाची पद्धत, नियम आणि जबाबदाऱ्या समजावून सांगितल्या.

इंटर्नशिप करताना मला अनेक वेगवेगळ्या लोकांशी संवाद साधण्याची संधी मिळाली. त्यामुळे माझ्या संवाद कौशल्यात आणि आत्मविश्वासात वाढ झाली. काम करताना वेळेचे नियोजन, जबाबदारीने काम करणे आणि संघात काम करण्याचे महत्त्व मला कळले.

या अनुभवामुळे मला कामाच्या ठिकाणचे वातावरण समजले आणि भविष्यातील करिअरबद्दलही अधिक स्पष्टता मिळाली. तसेच, समस्यांना कसे सामोरे जायचे आणि त्यावर योग्य उपाय कसे शोधायचे हेही मी शिकलो.

एकूणच, इंटर्नशिप हा माझ्यासाठी अत्यंत उपयुक्त आणि समृद्ध करणारा अनुभव ठरला. या अनुभवामुळे मला व्यावहारिक ज्ञान मिळाले आणि माझ्या व्यक्तिमत्त्वाच्या विकासालाही मदत झाली.

प्रसिद्ध व्यक्तीची मुलाखत - डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम

मी : सर, आपल्या बालपणाबद्दल थोडे सांगाल का?

कलामजी : माझे बालपण रामेश्वरम येथे साध्या कुटुंबात गेले. माझे वडील बोट चालवत आणि आमचे कुटुंब साधे जीवन जगत होते. लहानपणापासून मला शिक्षणाची खूप आवड होती आणि मी नेहमी काहीतरी नवीन शिकण्याचा प्रयत्न करत असे.

मी : आपल्याला वैज्ञानिक बनण्याची प्रेरणा कशी मिळाली?

कलामजी : मला लहानपणापासून विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाबद्दल खूप कुतूहल होते. शाळेत माझ्या शिक्षकांनी मला मोठे स्वप्न

पाहायला शिकवले. त्यांच्यामुळेच मला वैज्ञानिक बनण्याची प्रेरणा मिळाली.

मी : विद्यार्थ्यांना आपण काय संदेश द्याल?

कलामजी : विद्यार्थ्यांनी मोठी स्वप्ने पाहिली पाहिजेत. मेहनत, चिकाटी आणि प्रामाणिकपणा या गुणांच्या जोरावर कोणतेही ध्येय गाठता येते. अपयश आले तरी निराश न होता पुन्हा प्रयत्न करणे महत्त्वाचे आहे.

मी : आपल्या यशामागचे गुपित काय आहे?

कलामजी : माझ्या यशामागे कठोर परिश्रम, शिस्त आणि माझ्या शिक्षकांचे मार्गदर्शन आहे. तसेच, देशासाठी काहीतरी चांगले करण्याची भावना माझ्या मनात नेहमी होती.

मी : भारताच्या भविष्यासाठी आपले स्वप्न काय आहे?

कलामजी : माझे स्वप्न आहे की भारत हा देश ज्ञान, विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात जगात अग्रस्थानी जावा. तरुणांनी पुढे येऊन देशाच्या विकासासाठी योगदान द्यावे.

ही मुलाखत विद्यार्थ्यांना प्रेरणा देणारी आहे आणि मोठे ध्येय ठेवून मेहनत करण्याची शिकवण देते.

स्वप्नांची वाट

निळ्या आकाशात उंच भरारी,
मनात माझ्या नवी उमेद सारी.
स्वप्नांच्या त्या रंगी दुनियेत,
उजळतात आशेचे दिवे हळूच.
कष्टांच्या वाटेवर चालताना,
थकवा कधीच येऊ नये मनाला.
विश्वास ठेवून स्वतःवर,
जिंकू शकतो आपण जगाला.
सूर्य जसा रोज नवा उगवतो,
तसाच आशेचा किरण देतो.
अपयश आले तरी घाबरू नको,
यशाचा मार्ग पुढेच असतो.
चला मग सारे ध्येय गाठू,
मेहनतीने जीवन घडवू.
स्वप्नांच्या त्या सुंदर वाटेवर,
नव्या आनंदाची फुले फुलवू.

- निलेश लोणारी (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

अंत: अस्ति प्रारंभः

सागर आढाव (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

अंत: अस्ति प्रारंभः The End is the Beginning हे वैभव दुस लिखित पुस्तक जीवनातील बदल, संघर्ष आणि नव्या सुरुवातीचा अर्थ प्रभावीपणे मांडते. शीर्षकातूनच स्पष्ट होते की प्रत्येक शेवट हा एका नव्या सुरुवातीचा संकेत असतो. लेखकाने साध्या पण अर्थपूर्ण भाषेत जीवनातील सत्य परिस्थिती आणि त्यातून मिळणारे धडे वाचकांसमोर मांडले आहेत.

या पुस्तकाचा मुख्य गाभा म्हणजे मानवी जीवनातील चढ-उतार, अपयश, आणि त्यातून उभारी घेण्याची प्रेरणा. अनेकदा आपण एखाद्या अपयशाला शेवट समजतो, परंतु लेखक सांगतो की तेच अपयश पुढील यशाचा पाया ठरू शकते. त्यामुळे वाचकांना सकारात्मक दृष्टिकोन ठेवण्याची प्रेरणा मिळते. पुस्तकातील उदाहरणे आणि विचार खूपच वास्तववादी आहेत, त्यामुळे ते वाचकांच्या मनाला भिडतात.

लेखकाने जीवनातील विविध प्रसंग, भावनिक संघर्ष आणि आत्मपरीक्षण यांचा छान संगम घडवला आहे. काही ठिकाणी तत्त्वज्ञानात्मक विचार मांडले असले तरी ते अवघड वाटत नाहीत. उलट ते सोप्या शब्दांत समजावून सांगितलेले असल्याने कोणत्याही वयोगटातील वाचकांना ते समजण्यास सोपे जाते. पुस्तकातील प्रत्येक अध्याय वाचकाला काहीतरी नवीन शिकवतो आणि विचार करायला भाग पाडतो.

पुस्तकाची भाषा सरळ, ओघवती आणि प्रभावी आहे. त्यामुळे वाचन करताना कंटाळा येत नाही. कथानकात सातत्य असून विचारांची मांडणी नीटनेटकी आहे. काही ठिकाणी भावनिकता जास्त जाणवते, पण तीच या पुस्तकाची ताकद आहे कारण ती वाचकाला स्वतःच्या आयुष्याशी जोडते.

एकंदरीत, अंत:आरंभ प्रारंभः हे प्रेरणादायी आणि आत्मचिंतनाला प्रवृत्त करणारे पुस्तक आहे. जीवनात आलेल्या अडचणींना घाबरून न जाता त्यांना सामोरे जाण्याची आणि त्यातून शिकण्याची प्रेरणा हे पुस्तक देते. विद्यार्थ्यांपासून प्रौढांपर्यंत सर्वांसाठी हे पुस्तक उपयुक्त ठरू शकते.

निष्कर्षः

हे पुस्तक प्रत्येकाने एकदा तरी वाचावे असे आहे, कारण ते आपल्याला जीवनाकडे सकारात्मक नजरेने पाहायला शिकवते आणि प्रत्येक शेवटामध्ये दडलेल्या नव्या सुरुवातीची जाणीव करून देते.

आनंदी दिवस

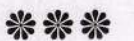
माझा महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा आयुष्यातील एक नवीन आणि उत्साहवर्धक टप्पा होता. शाळेतील परिचित वातावरण सोडून मॉडर्न महाविद्यालयात पाऊल ठेवताना मनात थोडी भीती, थोडी उत्सुकता आणि खूप आनंद होता. हा दिवस माझ्यासाठी विशेष ठरला.

पहिल्याच दिवशी महाविद्यालयाचा मोठा आणि सुंदर परिसर पाहून मी प्रभावित झाले. स्वच्छ वर्गखोल्या, प्रशस्त मैदान आणि नीटनेटका परिसर पाहून शिक्षणासाठी एक चांगले वातावरण मिळणार याची खात्री वाटली. सुरुवातीला नवीन मित्रमैत्रिणींशी बोलताना थोडा संकोच वाटत होता, पण हळूहळू ओळखी वाढल्या आणि मैत्रीचे नवे बंध तयार होऊ लागले.

प्राध्यापकांनी आमचे स्वागत खूप प्रेमाने केले. त्यांनी अभ्यासक्रम, नियम आणि महाविद्यालयातील विविध उपक्रमाविषयी माहिती दिली. त्यांचे मार्गदर्शन ऐकून आत्मविश्वास वाढला आणि पुढील शिक्षणाबद्दल स्पष्टता मिळाली. महाविद्यालयात केवळ अभ्यासच नव्हे, तर इतर उपक्रमांनाही महत्त्व दिले जाते हे समजले, त्यामुळे माझ्या आवडी-निवडी जोपासण्याची संधी मिळणार आहे याचा आनंद झाला.

कॅन्टीनमध्ये जाऊन मित्रमैत्रिणींशी गप्पा मारताना एक वेगळाच आनंद मिळाला. नवीन वातावरणाशी जुळवून घेताना थोडी भीती वाटत होती, पण त्याच वेळी नवीन गोष्टी शिकण्याची उत्सुकता देखील होती.

एकंदरीत, मॉडर्न महाविद्यालयातील माझा पहिला दिवस खूप आनंददायी आणि लक्षात राहणारा ठरला. या दिवसाने मला नवीन सुरुवात, नवीन मित्र आणि आत्मविश्वास दिला. पुढील काळात मी माझे शिक्षण मनापासून करून स्वतःचे व्यक्तिमत्त्व घडवण्याचा निर्धार केला आहे.

नटसम्राट

प्रचिती रमेश कांबळे (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

'नटसम्राट' ही कुसुमाग्रजांची अत्यंत प्रभावी आणि हृदयस्पर्शी कादंबरी आहे. या कादंबरीत एका महान रंगकर्मीचे जीवन, त्याचे यश, त्याची कीर्ती आणि त्याच्या आयुष्याच्या शेवटच्या टप्प्यातील एकाकीपणा अत्यंत जिवंतपणे मांडलेला आहे.

गणपतराव बेलवलकर हा या कादंबरीचा मुख्य नायक आहे. तो रंगभूमीवर 'नटसम्राट' म्हणून ओळखला जातो. त्याने आपल्या अभिनयाने असंख्य प्रेक्षकांची मने जिंकली आहेत. पण निवृत्तीनंतर त्याचे जीवन पूर्णपणे बदलते. त्याने आपल्या मुलांवर आणि कुटुंबावर पूर्ण विश्वास ठेवून आपली सर्व संपत्ती त्यांच्याकडे दिली, परंतु त्याच मुलांकडून त्याला अपेक्षित प्रेम आणि सन्मान मिळत नाही.

कादंबरीत मानवी नातेसंबंधांचे वास्तव चित्रण दिसते. वृद्धापकाळात माणसाला कशा प्रकारच्या समस्या येतात, कुटुंबातील बदलत्या मूल्यांमुळे कसे संबंध तुटतात हे अत्यंत प्रभावीपणे दाखवले आहे. गणपतराव आणि त्याची पत्नी कावेरी यांचे नाते खूप हृदयस्पर्शी आहे.

या कादंबरीचे सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे त्यातील संवाद. संवादांमधून जीवनाचे तत्त्वज्ञान व्यक्त होते. भाषाशैली अत्यंत समृद्ध, सुंदर आणि भावनिक आहे. वाचक कादंबरी वाचताना त्या कथेत पूर्णपणे गुंतून जातो.

'नटसम्राट' ही केवळ एका नटाची कथा नसून ती प्रत्येक माणसाच्या आयुष्याचे वास्तव दर्शन घडवते. यातून आपल्याला कुटुंबाचे महत्त्व, नात्यांची जपणूक आणि जीवनातील सत्य समजते.

माझ्या दृष्टीने ही कादंबरी अत्यंत प्रेरणादायी आणि विचार करायला लावणारी आहे. प्रत्येकाने एकदा तरी वाचावी अशी ही उत्कृष्ट साहित्यकृती आहे.

माझा महाविद्यालयातील पहिला दिवस अनुभव

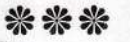
माझ्या आयुष्यातील एक खास आणि लक्षात राहणारा दिवस म्हणजे माझा महाविद्यालयातील पहिला दिवस. मी Modern College, Shivajinagar, Pune येथे प्रवेश घेतला. त्या दिवशी मला खूप आनंद, उत्सुकता आणि थोडी भीतीही वाटत होती.

पहिल्या दिवशी कॉलेजमध्ये जाताना नवीन वातावरण कसे असेल, नवीन मित्र मिळतील का, शिक्षक कसे असतील असे अनेक प्रश्न माझ्या मनात होते. कॉलेजमध्ये पोहोचल्यावर मोठी इमारत आणि खूप सान्या विद्यार्थ्यांची गर्दी पाहून मी थोडी घाबरले, पण हळूहळू सगळं सहज वाटू लागलं.

वर्गात गेल्यावर शिक्षकांनी आमचं स्वागत केलं आणि कॉलेजच्या नियमांबद्दल माहिती दिली. त्यांची शिकवण्याची पद्धत मला खूप आवडली. मला काही नवीन मित्र-मैत्रिणी भेटल्या. आम्ही एकमेकांशी ओळख करून घेतली आणि थोड्या वेळातच छान मैत्री झाली.

शाळेच्या तुलनेत कॉलेजचं वातावरण खूप वेगळं वाटलं. इथे जास्त स्वातंत्र्य आणि जबाबदारी दोन्ही आहेत हे जाणवलं. पहिल्या दिवशीच मला आत्मविश्वास वाढल्यासारखा वाटला.

हा दिवस माझ्या आयुष्यात नेहमी लक्षात राहील, कारण याच दिवशी माझ्या आयुष्यातील नवीन प्रवासाची सुरुवात झाली.

मनाची शोकांतिका

काळाचे ओझे आले आणि धपकन पुड्यात आदळले..

त्याच्या देहाचे विद्रूप रूप.. पेलणे कठीण

उभ्या आयुष्यावर शंका यावी..?

त्याच्यासाठी जो तो आटाटोप

एवढ्यातच आशा संपुष्टात जावी..

का कोणास ठाऊक इच्छा उरत नाही..

मरण एकाला आणि दुसरीकडे मरण का घेत नाही..

आशावाद जीव तोडून घात करतो..

मग इच्छाशक्ती कधीच मोडून पडलेली असते..

सगळंच कसं विरुद्ध पण तितकंच विदीर्णच..

आणि आपण म्हणतो जगणं सुंदरच..

- प्रतिक्षा कदम (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

इंटरॅनिशिपचा अनुभव

ईशा लोणारी (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

मी माझ्या महाविद्यालयाच्या अभ्यासक्रमाचा भाग म्हणून इंटरॅनिशिप केले. ही इंटरॅनिशिप मला प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव देणारी आणि खूप उपयुक्त ठरली. या काळात मला कार्यालयातील विविध कामे कशी केली जातात, लोकांशी कसे बोलायचे आणि जबाबदारीने काम कसे करायचे याची माहिती मिळाली.

इंटरॅनिशिप दरम्यान मला कागदपत्रांची नोंद ठेवणे, फाईल्स व्यवस्थित लावणे, संगणकावर माहिती टाकणे आणि लोकांना आवश्यक माहिती देणे अशी कामे करायला मिळाली. सुरुवातीला मला थोडी भीती वाटत होती, कारण हे सर्व काम माझ्यासाठी नवीन होते. पण हळूहळू मी आत्मविश्वासाने काम करू लागले.

माझ्या वरिष्ठांनी मला योग्य मार्गदर्शन केले आणि चुका झाल्यास त्या कशा सुधारायच्या हे शिकवले.

या फील्ड वर्कमुळे मला वेळेचे महत्त्व, शिस्त आणि टीमवर्क यांचे महत्त्व समजले. तसेच, लोकांशी नम्रपणे आणि आदराने कसे वागायचे हेही मी शिकले. प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव घेतल्यामुळे माझे ज्ञान वाढले आणि भविष्यात नोकरी करताना मला याचा नक्कीच फायदा होईल.

एकूणच, माझा इंटरॅनिशिप अनुभव खूप चांगला आणि शिकण्यासारखा होता. या अनुभवांमुळे माझा आत्मविश्वास वाढला आणि मला माझ्या करिअरबद्दल अधिक स्पष्टता मिळाली.

चांगल्या संस्काराचे संचित

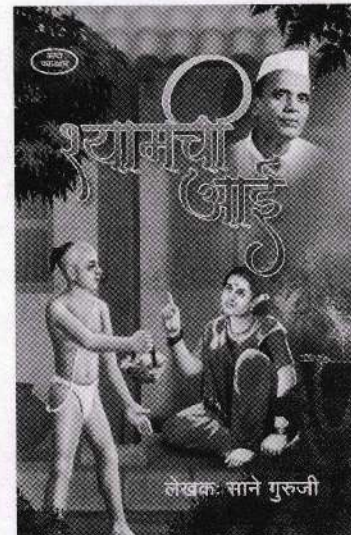
तनुजा निलेश कदम (एम.ए.)

श्यामची आई हे साने गुरुजी यांनी लिहिलेले मराठी साहित्यातील अतिशय प्रसिद्ध आणि हृदयस्पर्शी पुस्तक आहे. या पुस्तकात लेखकाने आपल्या बालपणीच्या आठवणींमधून आईचे प्रेम, तिचे संस्कार आणि तिची महानता अतिशय सुंदरपणे मांडली आहे. श्याम हा या कथेमधील मुख्य पात्र आहे आणि त्याची आई त्याला चांगले संस्कार, प्रामाणिकपणा, कष्टाची सवय आणि इतरांबद्दल आदर ठेवायला शिकवते.

या पुस्तकात आई आणि मुलाच्या नात्याचे अतिशय भावनिक आणि वास्तव चित्रण केले आहे. श्यामची आई गरीब असली तरी तिचे मन खूप मोठे आहे. ती श्यामला नेहमी सत्य बोलायला, इतरांची मदत करायला आणि चांगला माणूस बनायला शिकवते. आईच्या शिकवणीमुळे श्यामच्या स्वभावात प्रामाणिकपणा, दया आणि नम्रता दिसून येते.

पुस्तकातील प्रत्येक प्रसंग वाचकांच्या मनाला स्पर्श करतो. काही प्रसंग आनंद देतात तर काही प्रसंग डोळ्यात पाणी आणतात. लेखकाने अतिशय सोप्या आणि सुंदर भाषेत आईच्या त्यागाचे आणि प्रेमाचे वर्णन केले आहे. त्यामुळे हे पुस्तक वाचताना प्रत्येक वाचकाला स्वतःच्या आईची आठवण येते.

या पुस्तकातून आपल्याला कुटुंबातील प्रेम, आईचे महत्त्व आणि चांगले संस्कार यांची जाणीव होते. आजच्या काळातही या पुस्तकातील विचार आणि शिकवण अत्यंत महत्त्वाची आहे. म्हणूनच श्यामची आई हे पुस्तक मराठी साहित्यातील एक अमूल्य आणि प्रेरणादायी पुस्तक मानले जाते.

अपराजित मनाचा संघर्ष :

ओम नायकर, पंकज, प्रसाद सोमनाथ बनकर (एम.ए.)

शिवाजी सावंत यांची 'मृत्युंजय' ही कादंबरी केवळ एक पुस्तक नाही, तर ती मराठी साहित्यातील एक अजरामर महाकाव्य आहे. महाभारतातील अत्यंत गुंतागुंतीचे, उपेक्षित आणि तरीही तेजस्वी व्यक्तिमत्त्व असलेल्या 'दानशूर कर्णा'च्या जीवनावर आधारित ही कादंबरी वाचकाला एका वेगळ्याच विश्वात घेऊन जाते. सहसा महाभारतात अर्जुनाला नायक मानले जाते, परंतु 'मृत्युंजय' वाचताना कर्णाच्या वाट्याला आलेली उपेक्षा आणि त्याने दिलेला लढा पाहून वाचक कर्णाच्या प्रेमात पडतो.

या कादंबरीचे सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे तिची 'बहुआयामी' मांडणी. लेखकाने हे पुस्तक केवळ कर्णाच्या नजरेतून न लिहिता, त्याच्या आयुष्याशी संबंधित इतर महत्त्वाच्या व्यक्तींच्या कुंती, दुर्योधन, वृषाली, शोण आणि श्रीकृष्ण यांच्या दृष्टिकोनातूनही मांडले आहे. यामुळे कर्णाचे व्यक्तिमत्त्व अधिक स्पष्टपणे आणि विविध अंगांनी उलगडत जाते. सूतपुत्र म्हणून झालेला अपमान, द्रोणाचार्यांनी नाकारलेले धनुर्विद्या शिक्षण, परशुरामांचा शाप आणि कवच-कुंडलांचे दान यांसारख्या प्रसंगांचे वर्णन वाचताना अंगावर काटा येतो.

कर्ण हा नियतीशी सतत झुंज देणारा नायक आहे. जन्मापासूनच त्याला 'अवैध' ठरवून त्यागले गेले. आयुष्याच्या प्रत्येक वळणावर त्याला त्याच्या जातीवरून आणि जन्मावरून हिणवले गेले. तरीही, त्याने स्वतःच्या हिमतीवर 'अंगराज' पद मिळवले. दुर्योधनाने त्याला संकटकाळात साथ दिली, म्हणून त्याने आपली निष्ठा शेवटपर्यंत पाळली. कर्णाने केलेले दान आणि त्याने स्वतःच्या मृत्यूला समोर पाहूनही दिलेली कवच-कुंडल ही घटना त्याच्या थोरपणाची साक्ष देते.

शिवाजी सावंत यांची भाषा अतिशय समृद्ध, अलंकारिक आणि ओघवती आहे. त्यांनी वापरलेले शब्द आणि निर्माण केलेले प्रसंग वाचकाच्या डोळ्यासमोर जिवंत होतात. ही कादंबरी केवळ युद्धकथा नाही, तर ती मानवी स्वभाव, मैत्री, धर्म, अधर्म आणि कर्तव्याचा संघर्ष मांडणारे एक महान तत्त्वज्ञान आहे.

निष्कर्ष:

'मृत्युंजय' हे पुस्तक आपल्याला शिकवते की, माणूस त्याच्या जन्माने नाही तर त्याच्या कर्माने आणि स्वभावाने मोठा होतो. आयुष्यात कितीही संकटे आली, तरी आपल्या मूल्यांशी तडजोड न करता मृत्यूलाही हसतमुखाने सामोरे जाण्याची प्रेरणा हे पुस्तक देते. प्रत्येक मराठी वाचकाने आयुष्यात एकदा तरी वाचावे असे हे श्रेष्ठ पुस्तक आहे.

२. महाविद्यालयातील पहिला दिवस: एक अविस्मरणीय अनुभव

शाळेचे सुरक्षित आणि शिस्तबद्ध वातावरण सोडून जेव्हा एखादा विद्यार्थी महाविद्यालयाच्या (कॉलेजच्या) उंबरठ्यावर पाऊल ठेवतो, तेव्हा त्याच्या मनात भीती, उत्सुकता आणि स्वप्नांची एक मोठी गर्दी असते. माझ्या आयुष्यातील महाविद्यालयाचा पहिला दिवस आजही माझ्या स्मरणात अगदी ताजा आहे. तो दिवस माझ्यासाठी केवळ एका नवीन वर्षाची सुरुवात नव्हती, तर एका नवीन आयुष्याची नांदी होती.

त्या दिवशी सकाळी मी खूप लवकर उठलो होतो. शाळेत असताना आम्ही रोज गणवेश (युनिफॉर्म) घालून जायचो, पण आज पहिल्यांदाच मी माझ्या आवडीचे कपडे घालून कॉलेजला जाणार होतो. आरशासमोर उभे राहून स्वतःला पाहताना एक वेगळाच आत्मविश्वास जाणवत होता, पण त्याच वेळी 'रॅगिंग' होईल का? नवीन मित्र मिळतील का? शिक्षक कसे असतील? अशा अनेक शका मनात घर करून होत्या

जेव्हा मी कॉलेजच्या भव्य गेटमधून आत पाऊल ठेवले, तेव्हा तिथले वातावरण पाहून मी थक्क झालो. विस्तीर्ण मैदान, मोठी इमारत, पार्किंगमधील गाड्यांची गर्दी आणि सगळीकडे हसत-खिदळत वावरणारी मुले-मुली. शाळेपेक्षा हे जग खूपच मोठे आणि वेगळे वाटत होते. नोटीस बोर्डवर आपले नाव आणि वर्ग शोधताना थोडी धावपळ झाली, पण शेवटी माझा वर्ग सापडला.

वर्गात गेल्यावर मी एका कोपऱ्यातील बाकावर जाऊन बसलो. हळूहळू वर्ग भरू लागला. सुरुवातीला सगळेच एकमेकांकडे अनोळखी नजरेने पाहत होते. माझ्या शेजारी बसलेल्या मुलाशी

मी संवाद साधला आणि कळले की तोही माझ्यासारखाच थोडा घाबरलेला आहे. आमचे पहिले प्राध्यापक वर्गात आले, तेव्हा त्यांनी विषयापेक्षा 'कॉलेज लाइफ' कसे जगावे, यावर जास्त भर दिला. त्यांनी आम्हाला सांगितले की, इथे तुम्हाला केवळ पुस्तकी ज्ञान मिळणार नाही, तर जगण्याचे धडे मिळतील

मधल्या सुट्टीत (ब्रेक) आम्ही कॉलेजच्या कॅटीनमध्ये गेलो. कॉलेज वॅटीन म्हणजे गप्पांचा अड्डाच असतो. तिथल्या वडापावचा सुगंध आणि चहाच्या कपावर रंगलेल्या चर्चा पाहून खऱ्या अर्थाने आपण 'मोठे' झालो आहोत, असे वाटू लागले. काही तासांपूर्वी जे लोक अनोळखी होते, ते आता जिवलग मित्र वाटू लागले होते. आम्ही आमचे छंद, राहण्याचे ठिकाण आणि भविष्यातील स्वप्ने यावर खूप गप्पा मार

दिवसभर नवीन माहिती आणि अनुभव घेऊन जेव्हा मी संध्याकाळी घरी परतण्यासाठी निघालो, तेव्हा मनातील सगळी भीती पळून गेली होती. कॉलेजचे ते मोकळे वातावरण मला खूप आवडले होते. घरी येताना माझ्या मनात केवळ एकच विचार होतापुढचे पाच वर्षे खूप मज्जा करायची आहे आणि खूप काही शिकायचे आहे. महाविद्यालयाचा तो पहिला दिवस मला 'स्वातंत्र्य' आणि 'जबाबदारी' या दोन्ही गोष्टींची जाणीव करून देणारा ठरला.

निरागसता

साधे सरळ तिचे हसू,
तिच्या गालावर अलगत लागले दिसू.
हसून हसून फारच दमली,
सुंदर निरागसता तिच्या चेहऱ्यावर दिसली.
- संकेत गिन्हे (बीबीए-आय.बी. - प्रथम वर्ष)

समाधान

आयुष्य खूप सुंदर आहे फक्त जगता आले पाहिजे,
जे आपल्यासाठी नाही ते सोडता आले पाहिजे.
याच्या त्याच्या मागे पळून नुसता हतबल व्हायचे,
हातातले काय सुटते त्याला कधीच नाही पाहायचे.
पळून पळून नुसते दमायचे, नुसते दमायचे,
उगाच 'माझ्या नशिबी नाही' म्हणून स्वतःलाच कोसत
बसायचे.
एवढे सगळे होऊन मग देवालाच म्हणायचे,
माझे नशिब फुटके, तू तरी सावर... तू तरी सावरायचे.
- संकेत गिन्हे (बीबीए-आय.बी. - प्रथम वर्ष)

आयुष्याबाबत माझा दृष्टिकोन

आयुष्य असा एक प्रवास आहे. जिथे
मला शोध घ्यायचाय स्वतःपासून
स्वतः पर्यंतचा. गजबच आहे पण आयुष्य.
कधी सुखाच्या बागेत ढकलत कधी
दुःखाच्या दस्त. कठीण तर आहे हा
प्रवास पण अशक्य नाही.
आयुष्याच्या रंगभूमीवर प्रत्येक मनुष्य
कलाकार असतो. जणू एखाद्या
नाटकाचे पानच तो निभवत असतो.
आयुष्य जगताना अनेक अनुभव येतात.
काही चांगले तर काही वाईट. चांगले
अनुभव आठवणी देतात तर वाईट
अनुभव धडे देतात. एक सुंदर अवर्णनीय
प्रवास म्हणजे आयुष्य. कधी-कधी तर
नको असलेल्या आठवणी आठवून
अश्रुंचा पूर येतो. आठवणी कधी
आनंद देतात तर कधी दुःख
स्वतःच्या क्षमता ओळखल्या की आयुष्याचा
स्वर्ग कधी बनून जातो हे ही कळत नाही.
स्वतःच्या छोट्या छोट्या चांगल्या
कामांचं कौतुक करा. आणि मुळात आयुष्य
specially आपलं असतं. त्यामुळे आपल्या
आयुष्यातले निर्णय आपण स्वतः घ्यायला शिका.
आयुष्यात येणारा एक-एक क्षण
एक-एक व्यक्ती आपल्याला
नवीन काहीतरी शिकवून जाते हे मात्र नक्की.
स्वतःच अस्तित्व सिद्ध करण्यासाठी जो संघर्ष केला जातो
त्याचच दुसर नांव म्हणजे आयुष्य.
या आयुष्याच्या सुंदर प्रवासात
काही चांगल्या व्यक्ती भेटतील
तर काही वाईट.
गौरी पोटघन
(द्वितीय वर्ष कॉम्प्युटर सायन्स)

गेम ऑफ थॉन्स : ड्रॅगन्स अँड टार्गेरियन

ओमकार संतोष राऊत (द्वितीय वर्ष बी.एस्सी.-मायक्रोबायोलॉजी)

अविस्मरणीय दिवस

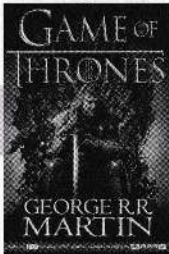
Game of Thrones हे George R. R. Martin यांनी लिहिलेले एक अप्रतिम आणि जगप्रसिद्ध फॅन्टसी पुस्तक आहे. हे Song of Ice and Fire मालिकेतील पहिले पुस्तक असून यात सत्ता, युद्ध, नातेसंबंध, विश्वासघात आणि मानवी स्वभावाचे उत्कृष्ट चित्रण करण्यात आले आहे. पुस्तक वाचताना वाचक एका विशाल आणि रहस्यमय जगात प्रवेश करतो.

कथेची पार्श्वभूमी Westeros या काल्पनिक खंडावर आधारित आहे. येथे विविध राजघराणी सत्ता मिळवण्यासाठी संघर्ष करत असतात. Eddard Stark हा प्रामाणिक आणि कर्तव्यनिष्ठ सरदार राजा दरबारातील कारस्थानांमध्ये अडकतो. दुसरीकडे Daenerys Targaryen आपले हरवलेले राज्य परत मिळवण्यासाठी प्रवास सुरू करते. Jon Snow आणि Tyrion Lannister यांसारखी पात्रे कथेला अधिक रंजक बनवतात.

या पुस्तकाचे सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे प्रत्येक पात्राला स्वतंत्र महत्त्व दिले गेले आहे. कोणी पूर्णपणे चांगले किंवा वाईट नाही; प्रत्येक पात्राच्या कृतीमागे काही कारणे आहेत. त्यामुळे कथा अधिक वास्तववादी वाटते. लेखकाने युद्धदृश्ये, राजकीय खेळी, मैत्री, प्रेम आणि सूड यांचे प्रभावी वर्णन केले आहे.

लेखनशैली तपशीलवार असून सुरुवातीला काही पात्रे आणि घटना लक्षात ठेवणे कठीण जाऊ शकते. परंतु एकदा कथा समजू लागली की पुस्तक खाली ठेवावेसे वाटत नाही. प्रत्येक अध्यायात नवे रहस्य आणि अनपेक्षित वळण असल्यामुळे वाचकाची उत्सुकता कायम राहते.

माझ्या मते, Game of Thrones हे फक्त फॅन्टसी पुस्तक नसून मानवी स्वभाव, सत्ता आणि लोभ यांचे सखोल चित्रण करणारे साहित्य आहे. साहस, रहस्य आणि गुंतागुंतीच्या कथा आवडणाऱ्या वाचकांसाठी हे पुस्तक अत्यंत उत्तम आहे. त्यामुळे प्रत्येक पुस्तकप्रेमीने हे पुस्तक एकदा तरी वाचावे.

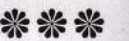
माझ्या आयुष्यातील सर्वात सुंदर आणि अविस्मरणीय आठवणींपैकी माझ्या विद्यालयातील माझा पहिला दिवस ही एक महत्त्वाची आठवण आहे. त्या दिवशी माझ्या मनात आनंद, उत्सुकता आणि थोडीशी भीती असे तिन्ही भाव होते. कारण त्या दिवशी मी प्रथमच नवीन वातावरणात जाणार होतो.

सकाळी मी नेहमीपेक्षा लवकर उठलो. आईने मला आंगोळ घालून स्वच्छ आणि नवीन गणवेश घालून दिला. माझे केस नीट विंचरले आणि शाळेची पिशवी तयार करून दिली. नवीन पुस्तके, वह्या, पेन्सिल, रबर आणि रंगीत डबा पाहून मला खूप आनंद झाला. आईने मला प्रेमाने नाश्ता दिला आणि अभ्यास चांगला कर असे सांगितले.

थोड्याच वेळात बाबा मला विद्यालयात घेऊन गेले. विद्यालयाची मोठी इमारत, सुंदर बाग, स्वच्छ वर्गखोल्या आणि मोठे खेळाचे मैदान पाहून मी आश्चर्यचकित झालो. विद्यालयात अनेक मुले-मुली हसत खेळत होती. काहीजण माझ्यासारखे नवीन आले होते. मी वर्गात गेल्यावर वर्गशिक्षकांनी माझे हसतमुखाने स्वागत केले. त्यांनी माझे नाव विचारले आणि मला एका बाकावर बसवले. सुरुवातीला मी थोडा शांत बसलो होतो, कारण मला कोणी ओळखीचे नव्हते. पण काही वेळाने माझ्या शेजारी बसलेल्या मुलाशी माझी ओळख झाली. आम्ही एकमेकांशी बोललो आणि लवकरच मित्र झालो.

त्या दिवशी शिक्षकांनी आम्हाला सुंदर गोष्टी सांगितल्या, गाणी शिकवली आणि शिस्त, स्वच्छता व वेळेचे महत्त्व समजावून सांगितले. शिक्षकांचा प्रेमळ स्वभाव पाहून माझी भीती पूर्णपणे दूर झाली. मला विद्यालय हे आनंदाचे ठिकाण वाटू लागले. दुपारी सुट्टीच्या वेळी आम्ही सर्वांनी एकत्र डबा खाल्ला. त्यानंतर मैदानात थोडा वेळ खेळलो. मला खूप मजा आली. दिवस कसा गेला हेच कळले नाही.

विद्यालय सुटल्यानंतर मी आनंदाने घरी परतलो. घरी गेल्यावर मी आई-बाबांना माझ्या पहिल्या दिवसाचे सर्व अनुभव सांगितले. त्यांनीही माझे कौतुक केले. माझ्या विद्यालयातील माझा पहिला दिवस माझ्यासाठी खूप आनंददायी, प्रेरणादायी आणि संस्मरणीय ठरला. ती आठवण मी कधीही विसरणार नाही.

आजची शिक्षण पद्धती

सौ. ऋता तिखे, एम ए भाग २ (मराठी)

आजची शिक्षण पद्धती ही पारंपरिक वर्ग, पाठांतर आणि परीक्षांपेक्षा खूप वेगळी झाली आहे. तंत्रज्ञान, नवीन धोरणे आणि बदलत्या गरजांमुळे शिक्षणाचे स्वरूप पूर्णपणे बदलत आहे.

आजच्या शिक्षण पद्धतीची ठळक वैशिष्ट्ये

१. **तंत्रज्ञानाचा वापर:** स्मार्ट बोर्ड, टॅब्लेट, ऑनलाइन वर्ग, YouTube आणि शैक्षणिक ॲप्स यामुळे शिक्षण वर्गाच्या चार भिंतीपुरते मर्यादित राहिलेले नाही. कोविडनंतर 'हायब्रिड लर्निंग' ही तर नवीन सामान्य गोष्ट झाली आहे.
२. **NEP २०२० चा प्रभाव:** ५+३+३+४ रचनेमुळे इयत्ता १-२ पासूनच पायाभूत साक्षरता आणि संख्याज्ञानावर भर दिला जातो. घोकंपट्टीपेक्षा आकलन, कौशल्य आणि अनुभवात्मक शिक्षणाला महत्त्व आहे.
३. **कौशल्याधारित शिक्षण:** फक्त मार्क्स नाही, तर कोडिंग, रोबोटिक्स, आर्ट, स्पोर्ट्स, फायनान्शियल लिटरसी यांसारखी जीवनोपयोगी कौशल्ये इयत्ता ६ वी पासूनच शिकवली जात आहेत.
४. **विद्यार्थी-केंद्रित दृष्टिकोन:** एकच पद्धत सर्वांना लागू होत नाही हे लक्षात घेऊन प्रोजेक्ट वर्क, ग्रुप ॲक्टिव्हिटी, गेम्स यातून शिकवले जाते. प्रत्येक मुलाच्या गतीचा विचार केला जातो.
५. **मूल्यमापनात बदल:** केवळ वार्षिक परीक्षा नाही, तर सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन CCE. प्रेझेंटेशन, प्रॅक्टिकल, प्रोजेक्ट यांनाही गुण दिले जातात.

सकारात्मक बदल -

- * माहिती सहज उपलब्ध झाली आहे. गावातील मुलगाही इंटरनेटवरून MIT चे लेक्चर पाहू शकतो.
- * सृजनशीलता आणि विचार करण्याची क्षमता वाढते. का? 'आणि कसे?' या प्रश्नांना जागा मिळाली.
- * मातृभाषेतून शिक्षणावर भर दिल्याने पायाभूत संकल्पना पक्क्या होतात.

आव्हाने -

- * स्क्रीन टाईम वाढला - मोबाईलमुळे एकाग्रता कमी होण्याची भीती.
- * सर्वांसाठी समान संधी नाही - ग्रामीण भागात अजूनही इंटरनेट, उपकरणे यांची कमतरता आहे.
- * शिक्षकांवरील ताण - नवीन तंत्रज्ञान, नवीन पद्धती शिकणे आणि त्याचवेळी सिलॅबस पूर्ण करणे हे आव्हानात्मक आहे.

- * मानवी मूल्यांचा अभाव - मार्क्स आणि स्पर्धेच्या नादात सहकार्य, सहानुभूती वाकडे दुर्लक्ष होण्याची शक्यता.

निष्कर्ष -

आजची शिक्षण पद्धती फक्त 'नोकरी मिळवणे' या उद्देशापुरती नाही, तर चांगला माणूस घडवणे आणि आयुष्यासाठी तयार करणे यावर भर देते. तंत्रज्ञान हे फक्त साधन आहे, साध्य नाही. जर आपण तंत्रज्ञान मानवी स्पर्श मूल्यशिक्षण यांचा समतोल साधता, तर आजचा विद्यार्थी उद्याचा जबाबदार नागरिक नक्की बनेल.

शेवटी, कोणतीही पद्धत परिपूर्ण नसते. गरज आहे ती पालक, शिक्षक आणि समाज यांनी एकत्र येऊन मुलांना शिकण्याचा आनंद देण्याची. कारण माकपेक्षा महत्वाचा असतो तो ज्ञानाचा प्रकाश.

सुखद स्मृति

रातीला काळोखाची अश्रूंची साथ असे,
विसाव्यासाठी पापण्यांचे कुंपण दिसे.
या कुंपणाचा वापर करण्यास असमर्थ मन काय करे?
सुप्त होऊनी निद्रा घेण्यात मन माझे बसे.
- संकेत गिन्हे (बीबीए-आय.बी. - प्रथम वर्ष)

गुलाबाचे काटे

सुंदर फुल गुलाबाचे
मला प्रिय त्याचे काटे
टोचले तरी सुखद भासे
पाकळ्यांत काय असे
सुकतील कुजतील नाशवंत सारे
लाल गुलाबी आणि पिवळे किती तरी रंग यांचे
रंग बदलणारे गुलाब मोहदायक वाटे
या मोहात भुलले सारे
रुतणारे काटे मनी वाटे बरे
टोचणारे काटे मोहदायक सारे
- संकेत गिन्हे (बीबीए-आय.बी. - प्रथम वर्ष)

सुखद स्मृती

राज तरटे (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

पंढरपूरसारख्या शांत, पवित्र शहरातून थेट पुण्याच्या गजबजलेल्या शिवाजीनगरला येणे हा अनुभव म्हणजे एका वेगळ्याच जगात प्रवेश करण्यासारखा होता. त्या दिवशी सकाळी उठलो तेव्हा मनात एक वेगळीच धडधड होती पंढरपूरच्या विठ्ठलाच्या चरणी मनोमन नमस्कार केला आणि निघालो नव्या आयुष्याच्या दिशेने बसमधून पुण्याकडे येताना खिडकीतून बाहेर पाहत होतो. रस्त्यावरची गर्दी धावणाऱ्या गाड्या उंच इमारती सगळं नवीन सगळं अनोळखी.

शिवाजीनगरला उतरलो तेव्हा क्षणभर थांबलो चहूबाजूंनी माणसांची वर्दळ दुचाकींचा आवाज हॉर्नचा गोंगाट पंढरपूरच्या शांततेशी किती वेगळं होतं हे सारं मॉडर्न महाविद्यालय समोर उभा राहिलो तेव्हा ती भव्य इमारत पाहून मनात आदर आणि भीती एकत्र आले. आत गेलो तर शेकडो नवीन चेहरे कुणाशी ओळख नाही, कुणाशी बोलायचं माहीत नाही. वर्गात बसलो. शेजारी कोण बसेल याची वाट पाहत राहिलो मन सांगत होतं चुकीचं तर केलं नाही ना घर सोडून.

पण हळूहळू वातावरण बदलत गेलं शेजारी बसलेल्या मुलाने आधी हात पुढे केला मी राहुल सोलापूरचा आणि मग संभाषण सुरु झालं ते थांबलंच नाही तासाभरात चार पाच मित्र झाले वॅटिनमध्ये चहा घेताना कळलं की इथे आलेले बहुतेक सगळेच माझ्यासारखेच होते नवीन घाबरलेले, पण उत्सुक.

प्राध्यापकांनी वर्गात येऊन जेव्हा सांगितलं, हे महाविद्यालय तुम्हाला घडवेल तुम्ही फक्त स्वतःला झोकून द्या. तेव्हा मनातली भीती कुठेतरी विरून गेली.

संध्याकाळी घरी परतताना मात्र मनात एकच विचार होतासकाळी एकटा आलो होतो संध्याकाळी मित्रांसह परतलो पंढरपूरने मला संस्कार दिले आणि पुण्याने मॉडर्न महाविद्यालयाने मला स्वप्न पाहायला शिकवलं.

तो पहिला दिवस आयुष्यभर लक्षात राहिल कारण त्या दिवशी खऱ्या अर्थाने माझा प्रवास सुरु झाला.

त्यागाची जाणीव

दिव्या विठ्ठल आढाव (द्वितीय वर्ष विज्ञान, कॉम्प्युटर सायन्स)

वाचन ही माझी अत्यंत आवडती सवय आहे, आणि अनेक पुस्तके वाचल्यानंतर मला विशेष आवडलेले पुस्तक म्हणजे श्यामची आई. हे पुस्तक साने गुरुजी यांनी लिहिले आहे. या पुस्तकात आई आणि मुलगा यांच्यातील प्रेम, संस्कार आणि जीवनमूल्ये अतिशय सुंदर रीतीने मांडलेली आहेत.

श्यामची आई या पुस्तकात श्याम नावाच्या मुलाची आणि त्याच्या आईची कथा सांगितली आहे. श्यामची आई अत्यंत प्रेमळ, कष्टाळू आणि समजूतदार होती. ती श्यामला नेहमी चांगले विचार, प्रामाणिकपणा, आणि इतरांबद्दल दया ठेवण्याचे धडे देत असे. तिच्या शिकवणीमुळे श्याम एक चांगला आणि सुसंस्कृत मुलगा बनतो.

या पुस्तकातील प्रत्येक प्रसंग मनाला स्पर्श करणारा आहे. आईच्या त्यागाची आणि प्रेमाची जाणीव या कथेतून होते. अनेक वेळा श्याम चुका करतो, पण त्याची आई त्याला रागावण्याऐवजी प्रेमाने समजावते. त्यामुळे श्यामला आपल्या चुका समजतात आणि तो सुधारतो.

या पुस्तकातून मला खूप काही शिकायला मिळाले. आई-वडिलांचा आदर करणे, प्रामाणिक राहणे, आणि इतरांना मदत करणे ही मूल्ये मला या पुस्तकामुळे समजली. तसेच, साधे जीवन जगण्यातही किती आनंद असतो हेही या कथेतून कळते.

म्हणूनच श्यामची आई हे माझे आवडते पुस्तक आहे. हे पुस्तक प्रत्येकाने वाचावे, कारण ते आपल्याला चांगले माणूस बनण्याची प्रेरणा देते.

संयमी आणि संस्कारी

श्रुती विकास जाधव, अनिशा नितीन कुडले (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

श्यामची आई' हे साने गुरुजी यांनी लिहिलेले अत्यंत प्रसिद्ध आणि प्रेरणादायी मराठी पुस्तक आहे. या पुस्तकात लेखकाने आपल्या बापाच्या आठवण आणि आईबद्दलची अपार माया अतिशय साध्या आतिभावनात्मक भाषेत मांडली आहे. श्यामची आई ही प्रेमळ, संयमी आणि संस्कार देणारी आई म्हणून दाखविली आहे. ती आपल्या मुलांना चांगले संस्कार देण्यासाठी नेहमी प्रयत्न करते. लेखकाच्या बोलण्यातून आणि वागण्यातून प्रामाणिकपणा, कष्टाची सवय, इतरांबद्दल आदर आणि माणुसकीचे महत्त्व शिकायला मिळते.

या पुस्तकातील प्रत्येक प्रसंग वाचताना वाचकाला आपल्या आईची आठवण येते. श्यामच्या छोट्या छोट्या चुका आई खूप समजुतीने समजावते आणि त्याला योग्य मार्ग दाखवते. त्यामुळे हे पुस्तक केवळ कथा नसून जीवनमूल्ये शिकविणारे आहे. साने गुरुजींची भाषा अतिशय सोपी आणि हृदयस्पर्शी आहे, त्यामुळे कोणालाही हे पुस्तक सहज समजते. आजच्या काळातही या पुस्तकाचे महत्त्व कमी झालेले नाही. विद्यार्थ्यांना चांगले संस्कार, कुटुंबाचे महत्त्व आणि आईचे प्रेम समजण्यासाठी हे पुस्तक अत्यंत उपयुक्त आहे. म्हणूनच 'श्यामची आई' हे माझ्या आवडीच्या पुस्तकांपैकी एक आहे.

भीती आणि उत्सुकता यांचा संगम

महाविद्यालयातील पहिला दिवस माझ्यासाठी खूप उत्सुकता आणि थोडीशी भीती घेऊन आला होता. नवीन ठिकाण, नवीन मित्र आलि नवीन शिक्षक यामुळे मनात खूप विचार चालू होते. सकाळी महाविद्यालयात पोहोचल्यावर मोठी इमारत आणि परिसर पाहून खूप आनांद झाला. पहिल्या दिवशी आम्हाला वर्गात नेण्यात आले आणि शिक्षकांनी सर्व विद्यार्थ्यांची ओळख करून घेतली. माझी काही नवीन मित्रांशी ओळख झाली. सुरुवातीला थोडे संकोच वाटत होते, पण हळूहळू सगळ्यांशी मोकळेपणाने बोलायला लागलो. शिक्षकांनी आम्हाला अभ्यासक्रम, नियम आणि महाविद्यालयातील विविध उपक्रमांची माहिती दिली. त्या दिवशी मला असे वाटले की महाविद्यालयीन जीवन खूप नवीन संधी देणारे आहे. इथे केवळ अभ्यासच नाहीतर व्यक्तिमत्त्व विकासासाठीही अनेक संधी मिळतात. माझा पहिला दिवस खूप छान आणि लक्षात राहणारा अनुभव ठरला.

खो - खो

खो-खो खेळू या
खो-खो खेळू या सगळे,
मैदानात धावू या सगळे।
चपळाईने पकडू मित्राला,
आनंदाने हसू या सगळे।।

जलद पळणे, वळणे झटपट,
खो देताना करुचा धडपड।
संघभावना शिकवतो खेळ,
खो-खो आहे आपला मेळ।।

घाम गाळून जिकू सामना,
खेळात आहे खरा खजिना।
तंदुरुस्ती आणि मैत्री वाढे,
खो-खो खेळू आनंदाने।।

ईशा लोणारी (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

तरुणपणाच्या उंबरठ्यावरचा सोहळा

मयुरी गोल्हर (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

महाविद्यालयातीत्र पहिला दिवस हा प्रत्येकाच्या आयुष्यातील एक अविस्मरणीय क्षण असतो. शाळेच्या शिस्तबद्ध वातावरणातून बाहेर पडून मुक्त आणि नव्या जगात पाऊल ठेवण्याचा हा दिवस मनात थोडी भीती आणि प्रचंड उत्सुकता घेऊन येतो. माझ्या कॉलेजच्या पहिल्या दिवसाचा अनुभवही असाच काहीसा संमिश्र भावनांनी भरलेला होता.

नवीन सुरुवात आणि संभ्रम..

ज्या दिवशी मी पहिल्यांदा महाविद्यालयाच्या भव्य प्रवेशद्वारातून आत पाऊल ठेवले, तेव्हा तिथली गर्दी आणि चैतन्य बघून मी भारावून गेले. अंगात नवीन कपडे, खांद्यावर नवीन बॅग आणि डोळ्यात भविष्याची स्वप्ने होती. शाळेतील युनिफॉर्मची सवय असल्यामुळे रंगीबेरंगी कपड्यांमधील तरुण-तरुणींना पाहून 'आता आपण मोठे झालो आहोत' ही जाणीव प्रकर्षाने झाली,

सुरुवातीला वर्ग शोधताना थोडी पंचायत झाली. कॉलेजची इमारत इतकी मोठी होती की, कोणत्या मजल्यावर आपला वर्ग आहे हे समजायला वेळ लागला. तिथे असलेल्या काही सिनियर्सनी मला मदत केली, ज्यामुळे मनातील भीती थोडी कमी झाली.

वर्गातील अनुभव आणि नवीन मैत्री...

वर्गात गेल्यावर दिसले की अनेक मुलं-मुली आधीच येऊन बसली होती. मी एका नाकावर जाऊन बसले. सुरुवातीला आम्ही सर्वेक्षण एकमेकांकडे अनोळखी नजरेने पाहत होतो. पण जसा वेळ गेला, तसा शेजारी बसलेल्या मुलीशी माझा संवाद सुरु झाला. आम्ही एकमेकांची नावे विचारली, कुठल्या गावातून आलो आहोत हे सांगितले आणि पाहता पाहता आमची मैत्री झाली शाळेत वर्षानुवर्षे एकत्र असलेल्या मित्र-मैत्रिणींनंतर, इतक्या लवकर नवीन मित्र मिळतीन असे मना वाटले नव्हते.

प्राध्यापकांचे मार्गदर्शन..

पहिल्या दिवशी फारसा अभ्यास झाला नाही, पण प्रत्येक विषयाच्या प्राध्यापकांनी स्वतःची ओळख करून दिली आणि विषयाची व्याप्ती समजवून सांगितली. प्राध्यापकांचे बोलणे ऐकताना समजले की, आता केवळ पुस्तकी ज्ञान नाही, तर व्यक्तिमत्व विकासावरही भर द्यावा लागणार आहे.

थोडक्यात सांगायचे तर...

कॉलेजचा पहिला दिवस म्हणजे बालपण संपवून जबाबदारीच्या जगात पाऊल ठेवण्याचा एक सुंदर टप्पा होता. तो दिवस मला नवीन मित्र-मैत्रिणी, नवीन अनुभव आणि स्वावलंबनाची नवी दिशा देऊन गेला.

कॅटीन आणि कॅम्पसचा फेरफटका..

लेक्चर संपल्यानंतर आम्ही नवीन मित्र-मैत्रिणी मिळून कॉलेजचे कॅटीन गाठले. तिथला तो वडापाव आणि चहा यांची चव आजही विसरता येत नाही. कॅटीनमध्ये बसून मारलेल्या गप्पा आणि जोरात हसणे, यात एक वेगळाच आनंद होता. त्यानंतर आम्ही लायब्ररी, प्रयोगशाळा आणि जिमखाना पाहिला. सगळीकडे एक मुक्त वातावरण होते. जे खूप आश्वासक वाटत होते.

समारोप..

दिवस संपला तेव्हा मी थकून गेले होते. पण मनात प्रचंड समाधान होते. सकाळी जाताना जी भीती होती, त्याची जागा आता उत्साहाने घेतली होती.

महाविद्यालयाच्या पहिल्या दिवसाने मला शिकवले की, बदल हा नेहमीच चांगला असतो, फक्त तो स्वीकारण्याची तयारी हवी.

तो दिवस म्हणजे बालपणाची ओढ सोडून तरुणपणाच्या उंबरठ्यावर उभे राहण्याचा एक सुंदर सोहळा होता. आजही त्या आठवणींनी चेहऱ्यावर हसू येते.

परंतु एक वाईट गोष्ट म्हणजे माझ्या अकरावीतल्या तेव्हाच्या त्या मैत्रिणी सगळ्या वेगवेगळ्या ठिकाणी पसरल्या गेल्या.. आणि त्या दिवसानंतर अजूनही मी कोणाशी मैत्री केलेली नाही कारण.. आमच्यातलं असलेलं ते निस्वार्थ प्रेम आणि मस्ती आजूनही मला इतर कोणत्याच व्यक्तीत जाणवलं नाही

मी अश्वत्थामा : चिरंजीव

प्रतिक्षा कदम (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

मी बऱ्याच कादंबरी आणि बरेच पुस्तकं वाचली. त्यातून माझी सगळ्यात आवडती कादंबरी म्हणजे 'मी अश्वत्थामा चिरंजीव.' अशोक समेळ यांनी ही कादंबरी लिहिली आहे, ते कलाक्षेत्रात अभिनयाबरोबरच बऱ्याच कामगिरी बजावतात. जवळजवळ १४ वर्ष त्यांनी अश्वत्थामा व्यक्त केला.

या कादंबरीतील गोष्ट आहे एका जीर्ण पुरुषाची, एक असा जीर्ण पुरुष ज्याला अमरत्व प्राप्त असून तो एक शापित चिरंजीव आहे, जो हजारो वर्ष माथी कर्माची खोल जखम घेऊन दारोदारी भटकत आहे, ही तिच जखम ज्यातून आता केवळ रक्तस्राव आणि दुर्गंध भरलेली आहे. एकेकाळी त्या जखमेच्या जागी नीलमणी स्थायित होता, ज्याने त्या द्रोणाचार्यपुत्र अश्वत्थामाचं रूपडं चंद्राच्या प्रकाशने निळ्या सागरासारखं लखलखायचं, अश्वत्थामा हा महाभारतातील आणि हस्तिनापुरातील कौरव व पांडव गुरु द्रोणाचार्य यांचा पुत्र आहे, ब्राम्हण पुत्र असल्याने त्याच्यावर बरेच अत्याचार झाले, त्याची सल कुठेना कुठे होतीच तर मित्राच्या प्रेमात आणि वाचनात बुद्धी भ्रष्ट करून त्याने केलेल्या अविस्मरणीय पापाची नोंद या कादंबरीने घेतली आहे, अश्वत्थामा हा मुळातच कधी वाईट नव्हता, आणि त्याने कधीच कोणाचे वाईट चिंतले नाही, मग नेमका तो कोण होता आणि काय होता, त्याचं सगळ्यांशी असलेलं नातं यात खूप सुंदर पद्धतीने उलगडलेलं आहे.

आजच्या जगातला अश्वत्थामा कसा आणि तो त्याचं शापित चिरंजीवित्व किती कठोर आणि रहस्यमयी पद्धतीने व्यतीत करत असेल हे या कादंबरीत मांडलं आहे. मुळातच त्याच्या हृदयात किती जिव्हाळा आणि आपुलकी आहे, याचा परिचय इथे होतो. अश्वत्थामाला श्रीकृष्ण श्राप देतो कारण त्याने ब्रह्मास्त्राने भ्रूणहत्या केलेली असते आणि, नियमांचा भंग करून, मध्यरात्री पांडवांच्या महाभारतातील विजयानंतर पांडवांच्या पुत्रांना व उर्वरित सेनाला जीवे मारलेले असते. गोष्टीतून अश्वत्थामाचा अहंकार ठेवण्यासाठी व महापापाची शापित शिक्षा अर्थात शाप देऊन तो त्याला शापित चिरंजीवित्व देतो, अर्जुनाला बाणाच्या टोकाने, कपाळावर महादेवांचा प्रसाद असलेला नीलमणी, उपसायला लावतो व तिथून त्या अमर जखमेची सुरुवात होते, ज्या जखमेला तेल

लावण्यासाठी तो दारी दारी भटकतो, एक असं चिरंजीवित्व जे मरणाची अतांत इच्छा असू मरण देणार नाही, एकटेपणा, अस्तित्व विसरणारा आणि पदोपदी दुःख प्रदान करणारं, थोड्या फार कल्पना आणि बऱ्याच सत्याशी निगडित ही कादंबरी, अशोक समेळ यांनी स्वतः अश्वत्थामा वास करत असलेल्या डोंगराच्या गावी संशोधन केलं, जे गावी अस्तित्व अनुभवतं, पर्वताचं नाव अस्तंब पर्वत आहे, जे आजवर कोणी सहजासहजी चढू नाही शकलं.

मी अश्वत्थामा चिरंजीव ही कादंबरी प्रत्येकाने जरूर वाचायला हवी, महाभारतातील अशी व्यक्तिरेखा जी अजूनही त्या युद्धाचा परिणाम रोज तिळ तिळ अनुभवत आहे.

तळमळ ती आसवांची

एकसुरात धेंबाची हुरहूर..
अंतरी दडलेली ती धूळ..
वाचा फुटताच आसवांना..
फक्त मोकळीक मिळावी आपोआप..
तळमळ ती आसवांची..

जरी गुंतविले हे चित्त..
उरी न गरजे एकांत..
संयमानिशी का होईना..
नव पालवी फुटण्या रुजायचे आहे..
तळमळ ती आसवांची..

जाहीर या नयनांना..
कोंडीस का आणावे..
गुदमरलेला जीव हा..
वाटच तर मागते आहे..
इतुकेही निष्ठोर न होता, अलगद ओघळू द्यावे..
तळमळ ती आसवांची..

रधे रधे

- प्रतिक्षा कदम (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

मन में है विश्वास

गायत्री संतोष गांडेकर (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

मला आवडलेले पुस्तक मन मे है विश्वास'. हे प्रसिद्ध आयपीएस अधिकारी विश्वास नांगरे पाटील यांनी लिहिलेले प्रेरणादायी आत्मचरित्रात्मक पुस्तक आहे. या पुस्तकामध्ये लेखकांनी आपल्या जीवनातील संघर्ष, मेहनत, जिद्द आणि यशाचा प्रवास अतिशय प्रभावीपणे मांडला आहे. हे पुस्तक विशेषतः तरुणांसाठी मार्गदर्शक ठरते.

विश्वास नांगरे पाटील हे महाराष्ट्रातील एक कर्तव्यदक्ष, प्रामाणिक आणि धाडसी पोलीस अधिकारी म्हणून ओळखले जातात. त्यांनी ग्रामीण भागातून शिक्षण घेतले आणि कठीण परिस्थितीत UPSC सारखी कठीण परीक्षा उत्तीर्ण करून आयपीएस अधिकारी होण्याचा मान मिळवला. या प्रवासात त्यांना आलेल्या अडचणी, संकटे आणि त्यावर मात करण्यासाठी केलेले प्रयत्न पुस्तकात सविस्तर सांगितले आहेत.

या पुस्तकाचा मुख्य संदेश असा आहे की, कोणतीही व्यक्ती आपल्या आत्मविश्वास, मेहनत आणि चिकाटीच्या जोरावर मोठे यश मिळवू शकते. परिस्थिती कितीही कठीण असली तरी मनात विश्वास असेल तर अशक्य काहीच नाही. लेखकाने विद्यार्थ्यांना वेळेचे महत्त्व, शिस्त, प्रामाणिकपणा आणि सकारात्मक विचार यांचे महत्त्व पटवून दिले आहे.

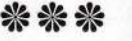
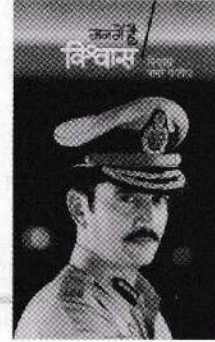
पुस्तकातील भाषा साधी, सोपी आणि ओघवती आहे. त्यामुळे सर्वसामान्य वाचकांनाही हे पुस्तक सहज समजते.

लेखकाने स्वतःचे अनुभव मांडताना कुठेही दिखावा केलेला नाही. त्यामुळे पुस्तक वाचताना वाचकाला प्रेरणा मिळते आणि जीवनात काहीतरी मोठे करण्याची उमेद निर्माण होते.

या पुस्तकातील अनेक प्रसंग मनाला स्पर्श करणारे आहेत. ग्रामीण भागातील मुलाने स्वतःच्या कष्टावर अधिकारी होण्यापर्यंतचा प्रवास खरोखर प्रेरणादायी आहे. विशेषतः स्पर्धा परीक्षांची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी हे पुस्तक खूप उपयुक्त आहे.

एकंदरीत, 'मन मे है विश्वास' हे पुस्तक केवळ आत्मचरित्र नसून जीवनात यशस्वी होण्यासाठी प्रेरणा देणारे मार्गदर्शक पुस्तक आहे. मेहनत, जिद्द आणि आत्मविश्वास यांच्या जोरावर स्वप्ने पूर्ण करता येतात, हा संदेश हे पुस्तक देते. त्यामुळे प्रत्येक युवकाने हे पुस्तक जरूर वाचावे.

खरच हे पुस्तक म्हणजे जीवनाला आकार देणारे व योग्य दिशा दाखवणारे मार्गदर्शक आहे.

शाळा

शाळेत असतो काळा फळा, मुलांना तोच लावतो शाळेचा लळा.
अभ्यास नाही झाला तर छडी लागते छमछम, त्याच छडीमुळे विद्या येते घमघम.
शाळेत शिकवतात खूप सारे खेळ, विद्यार्थी चुकवीत नाहीत शाळेची वेळ.
शाळेत आहे आमचा फ्रेंडशीपचा कव्हा, कायम सुरू असतो आमच्या तोंडाचा पट्टा.
रोजच चालते आमची मज्जा मस्ती, शिक्षकांना त्रास आम्ही द्यायचो तरी किती?
जेवणाच्या सुट्टीतील धमालच वेगळी असते, सर्वांचे डबबे एकत्र खायची मज्जाच न्यारी येते.
अशीच होती माझी शाळा, मलाही लागला आहे शाळेचा लळा.
शाळा सोडायची होणार नाही हिंमत, पण शाळा सोडल्यावरच कळते शाळेची किंमत.

गायत्री संतोष गांडेकर (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

ती दुसरी एक स्त्री माझ्यासारखीच

तनुश्री अनंता (एम ए भाग २ मराठी)

आज मला वाटतं, मनाच्या खोल गाभान्यातून काहीतरी व्यक्त व्हावं. आजचा दिवस म्हणजे एक अनुभव, त्या दिवशी सकाळी मी बस स्टॉपवर उभी होते.

शेजारी एक स्त्री होती साधारण माझ्याच वयाची. हातात जड पिशव्या, पाठीवर दप्तर, आणि तरीही चेहऱ्यावर एक शांत, थकलेलं हास्य. ती कुणाशी बोलत नव्हती. फक्त उभी होती जणू एका क्षणाचा श्वास घेत होती. बस आली, ती चढली, आणि गर्दीत विरून गेली. पण ती दृश्य माझ्या मनात राहिली. कारण त्या चेहऱ्यात मला माझाच चेहरा दिसला होता.

आपल्या आजूबाजूला अशा असंख्य स्त्रिया आहेत. घरात, ऑफिसमध्ये, रस्त्यावर, बाजारात. प्रत्येकीच्या पाठीशी एक न सांगितलेली गोष्ट असते. एक थकवा जो डोळ्यांत कधी कधी दिसतो, पण ओठांवर कधीच येत नाही.

ती रोज उठते. स्वयंपाक करते, कामावर जाते, मुलांचं बघते, सासू-सासऱ्यांची काळजी घेते, मैत्रिणींना मी ठीक आहे सांगते आणि रात्री झोपताना स्वतःशीच विचारते, मी खरंच ठीक आहे का ?

हा प्रश्न विचारण्याची सवड तिला कुठे असते? आपल्या आजूबाजूच्या प्रत्येक स्त्रीचं आयुष्य एक संघर्ष आहे. ती रोज कुठल्या ना कुठल्या परिस्थितीशी झुंज देत असते कधी मनाने, कधी शरीराने, तर कधी पूर्ण अस्तित्वाने.

ती एकटीच सारे सांभाळते. Emotionally, mentally आणि physically ती स्वतःला सतत सिद्ध करत असते. तिच्या चेहऱ्यावरचं हास्य आणि तिच्या डोळ्यातली शांतता कधी नकळत तिच्या अंतरंगातील खंबीरपणाची साक्ष देऊन जातात. आपण अनेकदा आपल्या वैयक्तिक गरजा, स्वप्नं, इच्छा बाजूला ठेवतो. फक्त इतरांसाठी जगण्याची सवय लागते. हीच सवय कधी आत्मसमर्पणात बदलते आणि त्या समर्पणातून उगम होतो नव्या 'ती'चा.

कधी तरी त्या स्त्रीला दोन घोट शांततेत चहा प्यायला मिळावा, कुणीही व्यत्यय आणू नये, एकांतात स्वतःशी थोडा वेळ संवाद व्हावा हीसुद्धा एक luxury वाटू लागते.

पण या सगळ्यात एक गोष्ट मला खूप महत्त्वाची वाटते आपण स्त्री म्हणून एकमेकींशी कसं वागतो? आपण अनेकदा बोलतो स्त्रियांनी एकमेकींना support करावं. पण प्रत्यक्षात? आपण एकमेकींच्या निवडींवर नकळत टीका करतो. तिने नोकरी

सोडली? चुकीचं केलं. किंवा तिने मूल उशिरा केलं? स्वार्थी आहे. किंवा ती एकटी राहते? काहीतरी बिनसलंय नक्की.

आपण निर्णय देतो न विचारता, न समजून घेता. आणि हे करताना आपल्याला जाणवत नाही की आपण त्या दुसऱ्या स्त्रीच्या आधीच थकलेल्या खांद्यावर आणखी एक ओझं टाकत आहोत.

आजच्या धावपळीच्या काळात career, education, family, lifestyle यांचा समतोल राखणं हे प्रत्येक स्त्रीसमोरचं मोठं आव्हान आहे. ती प्रत्येक वेळी यशस्वीच होईल असं नाही. कधी ती अडखळेल, थांबेलही. पण त्या वेळी जर तुम्ही तिच्या पाठीशी उभे राहिलात, तर ती पुन्हा उभी राहू शकते हेच खरे स्त्रीत्व!

स्त्रीत्व म्हणजे दुसऱ्या स्त्रीचा आदर करणं, तिच्या निवडी समजून घेणं, आणि तिच्या वाटचालीतील संघर्ष ओळखणं. आज आपण career, lifestyle, relationship यासारख्या गोष्टींबाबत अनेक निर्णय घेतो.

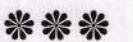
पण थांबा हे निर्णय खरंच आपल्याला आनंद देणारे आहेत का? की आपण फक्त आनंदी असल्याचा देखावा करत आहोत? जर तुम्ही एखादं career निवडलं, वेगळी life शैली स्वीकारली आणि त्यावर समाधान व्यक्त करत असाल, तर हे समाधान तुमचं खरंच आहे का, की दुसऱ्यांनाही हेच निवडावं असं अप्रत्यक्षपणे सांगण्यासाठी तुम्ही तसं दाखवत आहात?

कारण तुमच्या अशा बोलण्यामुळे, एखादी दुसरी स्त्री जी वेगळ्या टप्प्यावर आहे, तिला वाटतं का माझ्या आयुष्यात अडचणी आहेत? बाकीच्यांचं सगळं छानच चाललंय!

पण सत्य वेगळं असतं. आपल्या प्रत्येकाच्या वाटेवर संघर्ष असतो. फक्त आपण तो उघडपणे बोलत नाही. आपण तो लपवतो.

म्हणूनच, आजचा खरा प्रश्न असा आहे तुम्ही जे निर्णय घेतले, त्यामधून तुम्हाला आतून समाधान मिळतंय का? की ते निर्णय इतरांना आनंदी दाखवण्यासाठी आहेत? जर तुमचं उत्तर हो असेल, तर तेच खरं empowerment आहे.

अन्यथा फक्त हसऱ्या चेहऱ्यांचा मुखवटा घालून आयुष्य जगणं, ही आणखी एक साखळी ठरते. आजची स्त्री दुसऱ्या स्त्रीसाठी तसं प्रामाणिकपणे उभी राहिल्याशिवाय पुढच्या पिढ्यांसाठी खरोखरच काही बदल घडणार नाही.

उत्साहाचा दिनु...

श्रेया विक्रम लोखंडे (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या आयुष्यात महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा खूप महत्त्वाचा आणि लक्षात राहणारा दिवस असतो. माझ्यासाठी देखील हा दिवस खूप खास आणि उत्साहाने भरलेला होता. शाळेचे शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर महाविद्यालयीन जीवनाची सुरुवात होत होती. त्यामुळे माझ्या मनात खूप आनंद, उत्सुकता आणि थोडीशी भीती देखील होती. नवीन वातावरण, नवीन मित्र-मैत्रिणी आणि नवीन शिक्षक यांना भेटण्याची मला खूप उत्सुकता होती.

महाविद्यालयाच्या पहिल्या दिवशी मी सकाळी लवकर उठले. नवीन दिवसाबद्दल खूप उत्साह होता. मी व्यवस्थित तयारी करून महाविद्यालयात गेले. महाविद्यालयाच्या परिसरात प्रवेश करताच मला खूप आनंद झाला. मोठी इमारत, स्वच्छ परिसर, हिरवळ आणि विद्यार्थ्यांची गडबड पाहून मला खूप वेगळा अनुभव मिळाला. शाळेच्या तुलनेत महाविद्यालयाचे वातावरण खूप मोठे आणि स्वतंत्र वाटत होते.

वर्गात गेल्यानंतर सुरुवातीला मला थोडी भीती वाटत होती, कारण सगळे विद्यार्थी माझ्यासाठी नवीन होते. कोणाशीही ओळख नव्हती. पण थोड्या वेळाने आम्ही एकमेकांशी बोलायला सुरुवात केली. आम्ही एकमेकांची ओळख करून घेतली. हळूहळू आमच्यात मैत्री निर्माण झाली. नवीन मित्र-मैत्रिणी मिळाल्यामुळे मला खूप आनंद झाला आणि माझी भीती कमी झाली.

थोड्या वेळाने आमचे शिक्षक वर्गात आले. त्यांनी आमचे स्वागत केले आणि महाविद्यालयातील नियम, अभ्यासाची पद्धत आणि विविध उपक्रमांविषयी माहिती दिली. शिक्षकांनी खूप प्रेमाने आणि समजून घेऊन आम्हाला मार्गदर्शन केले. त्यामुळे आम्हाला महाविद्यालयाबद्दल चांगली माहिती मिळाली आणि आम्हाला आत्मविश्वास वाटू लागला.

त्या दिवशी आम्ही महाविद्यालयाचा परिसर देखील पाहिला. ग्रंथालय, प्रयोगशाळा आणि इतर विभाग पाहून मला खूप आनंद झाला. महाविद्यालयात खूप चांगल्या सुविधा आहेत हे पाहून मला वाटले की येथे मला खूप काही शिकायला मिळेल.

महाविद्यालयातील पहिल्या दिवशी मला खूप नवीन अनुभव मिळाले. नवीन मित्र, नवीन शिक्षक आणि नवीन वातावरणामुळे माझ्या आयुष्यातील एक नवीन टप्पा सुरु झाला असे मला वाटले. त्या दिवशी मला खूप आनंद झाला आणि पुढील दिवसांबद्दल उत्सुकता वाढली.

महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा माझ्या आयुष्यातील एक सुंदर आठवण आहे. आजही त्या दिवसाची आठवण आली की मला खूप आनंद होतो. हा दिवस माझ्या आयुष्यात कायम लक्षात राहील.

स्वामी विषयी

तन्मय विलास कामथे (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

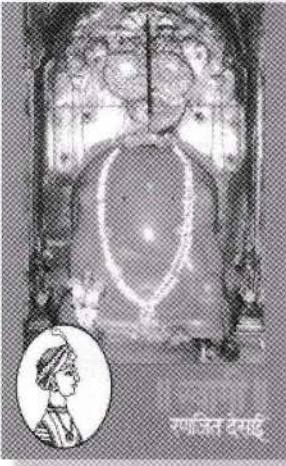
माझ्या आवडीच्या पुस्तकांपैकी एक म्हणजे 'स्वामी'. हे पुस्तक रणजित देसाई यांनी लिहिलेले असून मराठी साहित्यातील एक प्रसिद्ध कादंबरी आहे. या कादंबरीत मराठा साम्राज्याचे तरुण पेशवे माधवराव पेशवे यांच्या जीवनाची कथा सांगितली आहे. त्यांच्या नेतृत्वगुणांबरोबरच त्यांच्या संघर्षमय जीवनाचे चित्रण या पुस्तकात प्रभावीपणे केले आहे.

या पुस्तकात माधवराव पेशवे यांचे व्यक्तिमत्त्व अतिशय प्रभावी पद्धतीने मांडले आहे. लहान वयातच मोठी जबाबदारी त्यांच्या खांद्यावर आली होती. तरीही त्यांनी धैर्य, बुद्धिमत्ता आणि प्रामाणिकपणाच्या जोरावर राज्यकारभार उत्तम प्रकारे सांभाळला. त्यांच्या आयुष्यात अनेक अडचणी आणि संकटे आली, पण त्यांनी कधीही हार मानली नाही.

लेखकाने त्या काळातील राजकारण, समाजजीवन आणि मराठा साम्राज्याची परिस्थिती खूप जिवंतपणे वर्णन केली आहे. त्यामुळे पुस्तक वाचताना वाचक त्या काळात गेल्यासारखे वाटते. कथेतील प्रसंग, संवाद आणि वर्णन वाचकाला खिळवून ठेवतात.

या पुस्तकातून आपल्याला नेतृत्व, कर्तव्यनिष्ठा आणि धैर्य यांचे महत्त्व समजते. कठीण परिस्थितीतही शांतपणे निर्णय घेणे आणि आपल्या ध्येयासाठी सतत प्रयत्न करणे किती महत्त्वाचे आहे हे या पुस्तकातून शिकायला मिळते.

म्हणूनच 'स्वामी' हे माझ्या आवडीच्या पुस्तकांपैकी एक आहे. हे पुस्तक केवळ ऐतिहासिक कथा नसून प्रेरणादायी विचार देणारे आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्याने हे पुस्तक वाचावे असे मला वाटते.

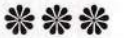
महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा प्रत्येक विद्यार्थ्यांसाठी विशेष आणि अविस्मरणीय असतो. माझ्यासाठीही हा दिवस खूप उत्सुकता आणि थोडीशी भीती घेऊन आला होता. नवीन ठिकाण, नवीन मित्र आणि नवीन शिक्षक यांची ओळख होणार असल्यामुळे मनात अनेक विचार होते.

पहिल्या दिवशी मी वेळेवर महाविद्यालयात पोहोचलो. महाविद्यालयाचा मोठा आणि सुंदर परिसर पाहून मला खूप आनंद झाला. सुरुवातीला थोडी भीती वाटत होती, कारण सर्व काही नवीन होते. पण हळूहळू वातावरणाशी जुळवून घेणे सोपे वाटू लागले.

त्या दिवशी आमची ओळखपर बैठक झाली. शिक्षकांनी महाविद्यालयाचे नियम, अभ्यासक्रम आणि विविध उपक्रमांची माहिती दिली. तसेच नवीन मित्रांशी ओळख झाली. सुरुवातीला सर्वजण थोडे संकोचलेले होते, पण थोड्या वेळातच गप्पा सुरू झाल्या आणि मैत्रीची सुरुवात झाली.

महाविद्यालयातील वातावरण शाळेपेक्षा वेगळे आणि अधिक मोकळे वाटले. येथे विद्यार्थ्यांना स्वतःचे विचार मांडण्याची आणि विविध उपक्रमांमध्ये भाग घेण्याची संधी मिळते. त्यामुळे मला खूप प्रेरणा मिळाली.

माझ्या महाविद्यालयातील पहिला दिवस आनंददायी आणि संस्मरणीय होता. त्या दिवसाने माझ्या आयुष्यातील नवीन प्रवासाची सुरुवात केली. नवीन स्वप्ने, नवीन ध्येय आणि नवीन मैत्री यांची सुरुवात त्या दिवसापासून झाली.

Sankalp Bele,
FYBA

रिच डॅड पुअर डॅड विषयी

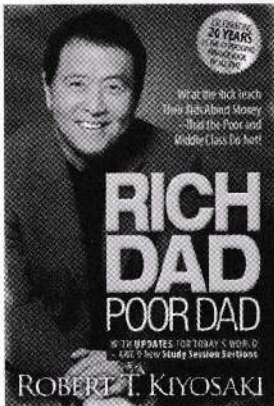
राज व्यंकटेश वनगरी (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

'रिच डॅड पुअर डॅड' हे प्रसिद्ध लेखक Robert T. Kiyosaki यांनी लिहिलेले एक प्रेरणादायी आणि ज्ञानवर्धक पुस्तक आहे. हे पुस्तक पैशांचे व्यवस्थापन, बचत आणि गुंतवणूक याबद्दल महत्त्वाचे धडे देते. जगभरातील अनेक लोकांनी हे पुस्तक वाचले असून ते आर्थिक शिक्षणासाठी खूप उपयुक्त मानले जाते. या पुस्तकामध्ये लेखकाने आपल्या बालपणीच्या अनुभवांच्या माध्यमातून पैशांबद्दलचे महत्त्वाचे विचार मांडले आहेत.

या पुस्तकात दोन वेगवेगळ्या व्यक्तींच्या विचारांची तुलना केली आहे. एक म्हणजे लेखकाचे खरे वडील, ज्यांना ते Poor Dad म्हणतात, आणि दुसरे म्हणजे त्यांच्या मित्राचे वडील, ज्यांना ते Rich Dad म्हणतात. Poor Dad हे चांगले शिक्षण घेऊन नोकरी करणे आणि सुरक्षित जीवन जगणे यावर भर देतात. दुसरीकडे Rich Dad पैसे कसे कमवायचे, त्यांची गुंतवणूक कशी करायची आणि आर्थिकदृष्ट्या स्वतंत्र कसे व्हायचे हे शिकवतात.

या पुस्तकाचा मुख्य संदेश असा आहे की फक्त नोकरी करून पैसे कमावणे पुरेसे नसते. पैशांचे योग्य नियोजन करणे, बचत करणे आणि योग्य ठिकाणी गुंतवणूक करणे खूप महत्त्वाचे असते. लेखकाने सोप्या भाषेत आणि उदाहरणांच्या मदतीने आर्थिक ज्ञान समजावून सांगितले आहे. त्यामुळे वाचकांना पैशांबद्दल योग्य विचार करण्याची प्रेरणा मिळते.

या पुस्तकाची भाषा खूप सोपी आणि समजण्यासारखी आहे. त्यामुळे विद्यार्थी तसेच सामान्य वाचक हे पुस्तक सहज वाचू शकतात. हे पुस्तक वाचल्यानंतर पैशांचे महत्त्व आणि आर्थिक स्वातंत्र्याचे महत्त्व अधिक स्पष्टपणे समजते.

एकूणच 'Rich Dad Poor Dad' हे प्रेरणादायी आणि उपयुक्त पुस्तक आहे. हे पुस्तक वाचकांना पैशांचे योग्य व्यवस्थापन करण्याची, भविष्याचा विचार करण्याची आणि जीवनात यश मिळवण्यासाठी योग्य निर्णय घेण्याची प्रेरणा देते.

संमिश्र अनुभव

प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या आयुष्यात महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा खूप महत्त्वाचा आणि लक्षात राहणारा असतो. शाळेचे जीवन संपल्यानंतर महाविद्यालयीन जीवनाची सुरुवात होते. त्यामुळे पहिल्या दिवशी प्रत्येकाच्या मनात उत्सुकता, आनंद आणि थोडीशी भीती असते. माझ्यासाठीही महाविद्यालयातील पहिला दिवस एक नवीन आणि वेगळा अनुभव होता.

पहिल्या दिवशी मी थोडा घाबरलेला पण तितकाच उत्साही होतो. महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर सर्व काही नवीन वाटत होते. मोठी इमारत, नवीन वर्गखोल्या आणि अनेक नवीन विद्यार्थी पाहून मला खूप वेगळे वाटले. सुरुवातीला मला कोणालाही ओळखत नव्हते, त्यामुळे मला थोडा संकोचही वाटत होता.

काही वेळानंतर आम्ही वर्गात बसलो आणि शिक्षक वर्गात आले. त्यांनी सर्व विद्यार्थ्यांचे स्वागत केले आणि महाविद्यालयाबद्दल महत्त्वाची माहिती दिली.

त्यांनी अभ्यासाची पद्धत, विषयांची माहिती आणि महाविद्यालयात होणाऱ्या विविध उपक्रमांबद्दल सांगितले. शिक्षकांचा स्वभाव खूप मैत्रीपूर्ण होता, त्यामुळे आम्हाला खूप छान वाटले.

त्या दिवशी मी काही नवीन मित्रांशी ओळख करून घेतली. आम्ही एकमेकांशी बोललो आणि हळूहळू आमची चांगली मैत्री झाली. नवीन वातावरणाशी जुळवून घेण्याचा तो एक सुंदर अनुभव होता. दिवस जसजसा पुढे गेला तसतसे माझे संकोच कमी झाले आणि मला महाविद्यालय खूप आवडू लागले.

महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा माझ्या आयुष्यातील एक खास आणि आनंददायी आठवण आहे. त्या दिवशी मला नवीन गोष्टी शिकण्याची प्रेरणा मिळाली आणि पुढील महाविद्यालयीन जीवनाबद्दल तसाह निर्माण झाला. हा अनुभव मी आयुष्यभर विसरणार नाही.

विंग्ज ऑफ फायर विषयी

पुर्वा शैलेश डिंबळे (एस.वाय.बी.एस्सी. बायोटेक)

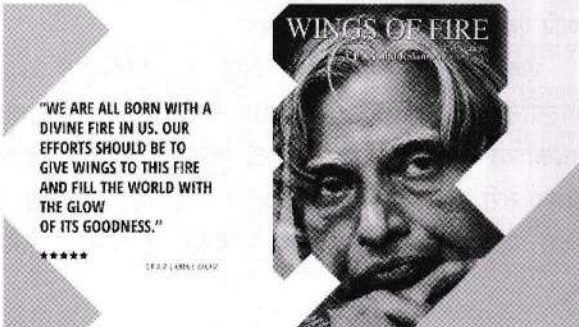
माझ्या आवडीचे पुस्तक म्हणजे 'विंग्ज ऑफ फायर' हे पुस्तक भारताचे माजी राष्ट्रपती आणि महान शास्त्रज्ञ डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांचे आत्मचरित्र आहे. या पुस्तकात त्यांच्या साध्या जीवनातून सुरु झालेल्या प्रवासाची आणि कठोर परिश्रमामुळे मिळालेल्या यशाची प्रेरणादायी कथा सांगितली आहे.

डॉ. कलाम यांचा जन्म तमिळनाडूतील रामेश्वरम या छोट्या गावात झाला. त्यांचे कुटुंब आर्थिकदृष्ट्या साधे होते. लहानपणापासूनच त्यांना शिक्षणाची आणि विज्ञानाची खूप आवड होती. त्यांनी कठीण परिस्थितीतही आपले शिक्षण पूर्ण केले. लहानपणी ते वृत्तपत्रे वाटण्याचे काम करत असत. पण त्याच वेळी त्यांनी शिक्षणावर लक्ष केंद्रित केले आणि आपल्या स्वप्नांना पूर्ण करण्यासाठी कठोर मेहनत घेतली. या पुस्तकात त्यांच्या शालेय जीवनापासून ते भारताच्या क्षेपणास्त्र आणि अंतराळ कार्यक्रमात केलेल्या योगदानापर्यंतचा प्रवास खूप सुंदरपणे मांडलेला आहे. त्यांनी भारताला प्रगत तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात पुढे नेण्यासाठी मोठे योगदान दिले. त्यामुळे त्यांना मिसाईल मॅन ऑफ इंडिया असेही म्हटले जाते.

या पुस्तकाची भाषा अतिशय सोपी, समजण्यास सोपी आणि प्रेरणादायी आहे. वाचकाला हे पुस्तक वाचताना अनेक ठिकाणी जीवनातील महत्त्वाच्या मूल्यांची जाणीव होते. डॉ. कलाम यांनी त्यांच्या शिक्षकांचे, सहकाऱ्यांचे आणि कुटुंबियांचे महत्त्व या पुस्तकात सांगितले आहे. त्यांच्या आयुष्यात शिक्षकांची भूमिका किती महत्त्वाची असते हेही या पुस्तकातून स्पष्ट होते. या पुस्तकातील सर्वात महत्त्वाचा संदेश म्हणजे मोठी स्वप्ने पाहणे आणि ती पूर्ण करण्यासाठी सतत प्रयत्न करणे. डॉ. कलाम यांचे प्रसिद्ध वाक्य आहे की स्वप्ने ती नसतात जी आपण झोपेत पाहतो, तर स्वप्ने ती असतात जी आपल्याला झोपू देत नाहीत. हा संदेश विद्यार्थ्यांना खूप प्रेरणा देतो.

माझ्या आयुष्यातील महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा खूप खास आणि अविस्मरणीय अनुभव होता. शाळेचे आयुष्य संपल्यानंतर महाविद्यालयीन जीवनाची सुरुवात होत असल्यामुळे मला खूप उत्सुकता आणि थोडीशी भीतीही वाटत होती. नवीन वातावरण, नवीन शिक्षक आणि नवीन मित्रमैत्रिणी यांची ओळख होणार असल्यामुळे माझ्या मनात अनेक विचार चालू होते.

त्या दिवशी मी सकाळी लवकर उठले आणि महाविद्यालयात जाण्यासाठी तयारी केली. नवीन कपडे घालून आणि आवश्यक पुस्तके व वही बॅगेत ठेवून मी महाविद्यालयात जाण्यासाठी घरातून निघाले. मनात थोडी घाबरटपणा होती, पण त्याचबरोबर नवीन अनुभव मिळणार याचा आनंदही होता. महाविद्यालयात पोहोचल्यावर मी मोठी आणि सुंदर इमारत पाहिली. परिसर खूप स्वच्छ आणि आकर्षक होता. अनेक नवीन विद्यार्थी-विद्यार्थिनी तिथे आले होते. सुरुवातीला मला थोडे संकोच वाटत होते कारण सर्व काही माझ्यासाठी नवीन होते. काही वेळाने मी माझ्या वर्गात गेले. तिथे बसल्यानंतर माझ्या शेजारी बसलेल्या मुलीशी मी ओळख करून घेतली. हळूहळू आम्ही एकमेकींशी बोलू लागलो आणि माझी भीती कमी झाली. थोड्याच वेळात आमचे शिक्षक वर्गात आले. त्यांनी सर्व विद्यार्थ्यांचे स्वागत केले आणि महाविद्यालयातील नियम, अभ्यासक्रम आणि विविध उपक्रमांबद्दल माहिती दिली. त्यांनी आम्हाला चांगले शिक्षण घेण्यासाठी, नियमित अभ्यास करण्यासाठी आणि आपल्या ध्येयावर लक्ष केंद्रित करण्यासाठी प्रेरित केले. शिक्षकांचे बोलणे ऐकून मला खूप प्रेरणा मिळाली. यानंतर आम्हाला महाविद्यालयातील विविध विभाग दाखवण्यात आले. आम्ही ग्रंथालय, प्रयोगशाळा, क्रीडांगण आणि इतर सुविधा पाहिल्या. ग्रंथालयात खूप मोठ्या प्रमाणात पुस्तके पाहून मला खूप आनंद झाला. प्रयोगशाळाही खूप आधुनिक आणि व्यवस्थित होती. त्या दिवशी मला काही चांगल्या मैत्रिणी मिळाल्या. आम्ही एकत्र बसलो, बोललो आणि महाविद्यालयीन जीवनाबद्दल चर्चा केली. त्यामुळे माझा आत्मविश्वास वाढला आणि मला नवीन वातावरणाशी जुळवून घेणे सोपे झाले. दिवसाच्या शेवटी मी घरी परतताना खूप आनंदी होते. महाविद्यालयातील पहिला दिवस माझ्यासाठी खूप सुंदर आणि प्रेरणादायी अनुभव ठरला. त्या दिवशी माझ्या आयुष्यातील एका नवीन टप्प्याची सुरुवात झाली. हा दिवस मला नेहमीच आठवत राहील.

एका अमर योद्ध्याची कहाणी

देवेंद्र चंद्रकांत पुंडे (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

माझ्या आवडीच्या पुस्तकांपैकी मृत्यूंजय हे एक अत्यंत प्रभावी आणि विचारप्रवर्तक पुस्तक आहे. या कादंबरीचे लेखक सुप्रसिद्ध साहित्यिक शिवाजी सावंत आहेत. महाभारतातील कर्ण या महान पण दुर्दैवी योद्ध्याच्या जीवनावर आधारित ही कादंबरी केवळ एक पौराणिक कथन न राहता मानवी मूल्ये, संघर्ष, निष्ठा आणि आत्मसन्मान यांचा खोल अभ्यास मांडते.

कर्ण हा केवळ दानशूर योद्धा म्हणून नव्हे, तर एक संवेदनशील, स्वाभिमानी आणि अन्यायाने ग्रस्त व्यक्ती म्हणून लेखकाने उभा केला आहे. जन्मतःच कुंतीपुत्र असूनही समाजाने त्याला सूतपुत्र म्हणून हिणवले. तरीसुद्धा त्याने कधीही आपल्या परिस्थितीला दोष दिला नाही. आपल्या कर्तृत्वावर आणि परिश्रमावर विश्वास ठेवून तो एक महान धनुर्धर झाला. या कादंबरीत कर्णाच्या आयुष्यातील विविध टप्पेबालपण, शिक्षण, दुर्योधनाशी असलेली मैत्री, पांडवांशी असलेले तणावपूर्ण नाते आणि अखेरचा मृत्यू अत्यंत भावनिक आणि परिणामकारक पद्धतीने उलगडले आहेत.

शिवाजी सावंतांची लेखनशैली अतिशय ओघवती, भावस्पर्शी आणि प्रभावी आहे. त्यांनी कर्णाच्या मनातील द्वंद्व, त्याची वेदना, त्याचा अभिमान आणि त्याग इतक्या जिवंत शब्दांत मांडला आहे की वाचकाला कर्णाशी आपलेपण वाटू लागते. विशेषतः कुंतीशी झालेला संवाद, परशुरामांचा शाप आणि दानशूरतेचे प्रसंग हे वाचकाच्या मनावर खोल ठसा उमटवतात. लेखकाने केवळ कर्णाचे गौरवीकरण न करता त्याच्या चुका, कमकुवतपणा आणि मानवी मर्यादाही प्रामाणिकपणे दाखवल्या आहेत.

मृत्यूंजय या कादंबरीतून जीवनातील अनेक मूल्ये शिकायला मिळतात. कर्तव्यनिष्ठा, मैत्री, त्याग, आत्मसन्मान आणि नियतीशी झुंज देण्याची ताकद. समाजातील जन्माधारित भेदभाव, अन्याय आणि मानवी अहंकार यावरही ही कादंबरी प्रकाश टाकते. त्यामुळे ही कादंबरी केवळ पौराणिक कथानकापुरती मर्यादित न राहता आजच्या काळातही तितकीच सुसंगत वाटते.

एकंदरीत, मृत्यूंजय हे पुस्तक प्रत्येक वाचकाने किमान एकदा तरी वाचावे असे आहे. कर्णाच्या जीवनकथेतून आपल्याला स्वतःकडे पाहण्याची, आपल्या मूल्यांचा विचार करण्याची प्रेरणा

मिळते. म्हणूनच हे पुस्तक माझ्या मनात विशेष स्थान मिळवून बसले आहे. मृत्यूंजय वाचताना केवळ कर्णाची कथा समजत नाही, तर प्रत्येक वाचक स्वतःच्या जीवनातील संघर्ष, अपमान, अपेक्षा आणि स्वप्ने यांचा विचार करू लागतो. कर्णासारखेच अनेक वेळा आपणही समाजाकडून गैरसमज, दुर्लक्ष किंवा अन्याय सहन करतो; पण तरीही परिस्थितीला शरण न जाता आत्मसन्मान जपून पुढे जाण्याची प्रेरणा हे पुस्तक देते.

या कादंबरीची खरी ताकद तिच्या तात्त्विक खोलीत आहे. यश, अपयश, नशीब आणि पुरुषार्थ यांचा अर्थ लेखकाने अत्यंत समर्पक रीतीने उलगडला आहे. कर्णाचे जीवन सांगते की जन्म किंवा परिस्थितीपेक्षा माणसाची निष्ठा, कर्तव्यभावना आणि चारित्र्य अधिक महत्त्वाचे असते. त्याने घेतलेले निर्णय योग्य की अयोग्य यावर वाद होऊ शकतो, पण त्यामागील प्रामाणिकपणा आणि मैत्रीशी असलेली निष्ठा नक्कीच आदर्शवत आहे.

विद्यार्थ्यांसाठी हे पुस्तक विशेष प्रेरणादायी ठरते. अभ्यास, करिअर किंवा वैयक्तिक आयुष्यात अडचणी आल्या तरी स्वतःवर विश्वास ठेवून सातत्याने प्रयत्न करत राहिले पाहिजेत, हा संदेश कर्णाच्या जीवनातून मिळतो. तसेच, समाजातील भेदभाव, अहंकार आणि सत्तेचा गैरवापर यांचे दुष्परिणामही हे पुस्तक ठळकपणे दाखवते.

एकूणच, मृत्यूंजय ही केवळ एक कादंबरी नसून जीवनाकडे पाहण्याची दृष्टी देणारा ग्रंथ आहे. भावनात्मक, विचारप्रवर्तक आणि प्रेरणादायी असल्यामुळे हे पुस्तक पुन्हा पुन्हा वाचावेसे वाटते. कर्णाच्या शौर्यबरोबरच त्याच्या वेदनांशी आपली नाळ जोडली जाते आणि वाचन संपल्यानंतरही त्याचे विचार दीर्घकाळ मनात घोळत राहतात. म्हणूनच मृत्यूंजय हे पुस्तक माझ्यासाठी केवळ आवडतेच नव्हे, तर आयुष्याला दिशा देणारे, मनाला बळ देणारे एक अमूल्य साहित्यकृती आहे.

एक अमूल्य साहित्यकृती आहे. या कादंबरीचे वाचन संपल्यानंतरही कर्णाचा संघर्ष, त्याचा आत्मसन्मान आणि त्याग वाचकाच्या मनात सतत घुमत राहतो. जीवनात कितीही अडचणी आल्या तरी सत्य, निष्ठा आणि कर्तव्य यांचा मार्ग सोडू नये, हा संदेश मनावर ठसतो. म्हणूनच मृत्यूंजय हे पुस्तक केवळ

वाचण्यापुरते न राहता आयुष्यभर सोबत ठेवावे असे, विचारांना समृद्ध करणारे आणि मनाला प्रेरणा देणारे पुस्तक ठरते.

या कादंबरीची खरी ताकद तिच्या तात्त्विक खोलीत आहे. यश, अपयश, नशीब आणि पुरुषार्थ यांचा अर्थ लेखकाने अत्यंत समर्पक रीतीने उलगडला आहे. कर्णाचे जीवन सांगते की जन्म किंवा परिस्थितीपेक्षा माणसाची निष्ठा, कर्तव्यभावना आणि चारित्र्य अधिक महत्त्वाचे असते. त्याने घेतलेले निर्णय योग्य की अयोग्य यावर वाद होऊ शकतो, पण त्यामागील प्रामाणिकपणा आणि मैत्रीशी असलेली निष्ठा नक्कीच आदर्शवत आहे.

विद्यार्थ्यांसाठी हे पुस्तक विशेष प्रेरणादायी ठरते. अभ्यास, करिअर किंवा वैयक्तिक आयुष्यात अडचणी आल्या तरी स्वतःवर विश्वास ठेवून सातत्याने प्रयत्न करत राहिले पाहिजेत, हा संदेश कर्णाच्या जीवनातून मिळतो. तसेच, समाजातील भेदभाव, अहंकार आणि सत्तेचा गैरवापर यांचे दुष्परिणामही हे पुस्तक ठळकपणे दाखवते.

एकूणच, मृत्यूंजय ही केवळ एक कादंबरी नसून जीवनाकडे पाहण्याची दृष्टी देणारा ग्रंथ आहे. भावनात्मक, विचारप्रवर्तक आणि प्रेरणादायी असल्यामुळे हे पुस्तक पुन्हा पुन्हा वाचावेसे वाटते. कर्णाच्या शौर्याबरोबरच त्याच्या वेदनांशी आपली नाळ जोडली जाते आणि वाचन संपल्यानंतरही त्याचे विचार दीर्घकाळ मनात घोळत राहतात. म्हणूनच मृत्यूंजय हे पुस्तक माझ्यासाठी केवळ आवडतेच नव्हे, तर आयुष्याला दिशा देणारे, मनाला बळ देणारे एक अमूल्य साहित्यकृती आहे.

एक अमूल्य साहित्यकृती आहे. या कादंबरीचे वाचन संपल्यानंतरही कर्णाचा संघर्ष, त्याचा आत्मसन्मान आणि त्याग वाचकाच्या मनात सतत घुमत राहतो. जीवनात कितीही अडचणी आल्या तरी सत्य, निष्ठा आणि कर्तव्य यांचा मार्ग सोडू नये, हा संदेश मनावर ठसतो. म्हणूनच मृत्यूंजय हे पुस्तक केवळ वाचण्यापुरते न राहता आयुष्यभर सोबत ठेवावे असे, विचारांना समृद्ध करणारे आणि मनाला प्रेरणा देणारे मृत्यूंजय कादंबरी वाचताना कर्णाचा जीवनप्रवास केवळ एका योद्ध्याचा संघर्ष न वाटता संपूर्ण मानवी आयुष्याचे प्रतीक वाटतो. मृत्यूंजय ही कादंबरी माणसाच्या अंतर्मनातील प्रश्नांना हात घालतेमी कोण आहे, माझे स्थान काय, माझ्याशी अन्याय झाला तर मी कसे वागावे, आणि परिस्थितीविरुद्ध उभे राहण्याची ताकद माझ्यात आहे का? हे प्रश्न प्रत्येक वाचकाच्या मनात नकळत उभे राहतात. त्यामुळेच या कादंबरीचे वाचन केवळ कथानकापुरते मर्यादित राहत नाही, तर ते आत्मपरीक्षणाची प्रक्रिया बनते.

लेखक शिवाजी सावंत यांनी कर्णाच्या व्यक्तिरेखेला मानवी स्पर्श देताना त्याला देवत्वाच्या चौकटीत अडकवले नाही. त्यांनी

कर्णाला चुका करणारा, द्विधा मनःस्थितीत सापडणारा, भावनांनी हेलावणाराम्हणजेच आपल्यासारखाच माणूसम्हणून उभे केले आहे. कर्णाचा अभिमान, त्याची असुरक्षितता, त्याची दानशूर वृत्ती आणि त्याच्या निर्णयांमागील अंतर्गत संघर्ष हे सर्व घटक लेखकाने अत्यंत समतोलपणे मांडले आहेत. त्यामुळे वाचक कर्णावर टीका करतानाही थांबतो आणि त्याला समजून घेण्याचा प्रयत्न करतो.

कर्ण आणि दुर्योधनाची मैत्री ही या कादंबरीतील एक अत्यंत महत्त्वाची आणि गुंतागुंतीची बाजू आहे. समाजाने नाकारलेल्या कर्णाला दुर्योधनाने दिलेली ओळख, सन्मान आणि राजकीय स्थानयामुळे कर्ण त्याच्याशी आयुष्यभर निष्ठावान राहतो. ही निष्ठा योग्य की अयोग्य, यावर मतभेद असू शकतात; पण कर्णाने एकदा स्वीकारलेल्या नात्याशी शेवटपर्यंत प्रामाणिक राहणे, हा त्याच्या चारित्र्याचा मोठा गुण आहे. या संदर्भातून लेखक मैत्री, ऋणानुबंध आणि कर्तव्य यांतील संघर्ष प्रभावीपणे उलगडतो.

कादंबरीतील कुंतीकर्ण संवाद हा संपूर्ण कथानकाचा भावनिक कळस मानला जातो. आईपुत्राचे नाते, ओळखीचा उशिरा झालेला स्वीकार, आणि तरीही न बदललेला कर्णाचा निर्णय हे प्रसंग वाचकाच्या मनात दीर्घकाळ रुतून बसतात. येथे कर्ण केवळ एक योद्धा न राहता, त्याग करणारा पुत्र आणि आत्मसन्मान जपणारा माणूस म्हणून समोर येतो. परशुरामांचा शाप, इंद्राकडून कवच-कुंडलांचे दान, आणि युद्धातील अखेरचा क्षण हे सर्व प्रसंग नियती आणि पुरुषार्थ यांतील संघर्ष अधोरेखित करतात. महाभारताच्या पार्श्वभूमीवर आधारित असूनही ही कादंबरी आजच्या काळाशी तितकीच सुसंगत वाटते. कर्ण याचा संघर्ष हा आजच्या समाजातील अनेक व्यक्तींच्या संघर्षाशी साधर्म्य साधतो जिथे जन्म, ओळख, सामाजिक स्थान किंवा आर्थिक परिस्थिती यांमुळे माणसाची क्षमता कमी लेखली जाते. अशा वेळी कर्णाचे जीवन सांगते की प्रतिकूल परिस्थितीतही आत्मविश्वास, परिश्रम आणि स्वाभिमान यांच्या बळावर स्वतःची ओळख निर्माण करता येते.

विद्यार्थ्यांसाठी, तरुणांसाठी आणि आयुष्यात संघर्ष करणाऱ्या प्रत्येकासाठी ही कादंबरी एक मार्गदर्शक ठरते. अपयश आले, अन्याय झाला किंवा अपेक्षित यश मिळाले नाही तरी स्वतःच्या मूल्यांशी तडजोड न करता पुढे जाणे किती महत्त्वाचे आहे, हे कर्णाच्या जीवनातून ठळकपणे समोर येते. यशअपयश तात्पुरते असते; पण चारित्र्य, निष्ठा आणि आत्मसन्मान हेच माणसाला खऱ्या अर्थाने मोठे बनवतात, हा संदेश कादंबरी ठसठशीतपणे देते.

एकूणच, मृत्यूंजय ही केवळ पौराणिक कादंबरी नसून जीवनाचे तत्त्वज्ञान सांगणारी साहित्यकृती आहे. ती वाचकाला भावनिकदृष्ट्या समृद्ध करते, विचार करायला भाग पाडते आणि

आयुष्याकडे सकारात्मक दृष्टीने पाहण्याची प्रेरणा देते. वाचन संपल्यानंतरही कर्णाचे प्रश्न, त्याचे निर्णय आणि त्याचा त्याग मनात घोळत राहतो. म्हणूनच मृत्यूंजय हे पुस्तक केवळ अभ्यासासाठी किंवा छंद म्हणून नव्हे, तर जीवनाला अर्थ देणारे, मनाला बळ देणारे आणि विचारांना दिशा देणारे एक अमूल्य साहित्यरत्न ठरते.

शिस्तबद्ध, नियंत्रित आयुष्याचा अनुभव

महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या आयुष्यातील एक अत्यंत महत्त्वाचा, संस्मरणीय आणि आयुष्याला कलाटणी देणारा दिवस असतो. शालेय जीवनाच्या चौकटीत सुरक्षितपणे वाढलेला विद्यार्थी अचानक एका विशाल, स्वतंत्र आणि जबाबदारीने भरलेल्या जगात प्रवेश करतो. हा दिवस केवळ नवीन शिक्षणसंस्थेत जाण्याचा नसून, तो व्यक्तिमत्त्व विकासाचा, आत्मविश्वास निर्माण होण्याचा आणि स्वतःला नव्याने घडवण्याचा प्रारंभबिंदू असतो. माझ्यासाठीही महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा अनेक भावनांनी, विचारांनी आणि अनुभवांनी भरलेला एक अविस्मरणीय दिवस ठरला.

शालेय जीवनाची आठवण आणि बदलाची जाणीवशालेय जीवन हे शिस्तबद्ध, नियंत्रित आणि ओळखीच्या वातावरणात घडलेले असते. ठरावीक गणवेश, ठरलेली वेळ, शिक्षकांचे सतत लक्ष आणि मित्रांचा लहानसा पण घट्ट समूहया सगळ्याची सवय झालेली असते. शाळेत शिक्षक पालकांसारखे मार्गदर्शन करतात आणि चुका झाल्या तरी लगेच सुधारणा करून घेतात. पण महाविद्यालयीन जीवन म्हणजे अधिक स्वातंत्र्य, अधिक जबाबदारी आणि स्वतः निर्णय घेण्याची संधी.

शाळा संपल्यानंतर आणि महाविद्यालय सुरू होईपर्यंतचा काळ हा मनात अनेक प्रश्न निर्माण करणारा असतो. आपण या नवीन वातावरणात जुळवून घेऊ शकू का?, नवीन मित्र मिळतील का?, अभ्यास जड तर नसेल ना? असे अनेक विचार मनात येत होते. तरीसुद्धा, महाविद्यालयीन जीवनाबद्दलची उत्सुकता या सगळ्यांवर भारी होती.

पहिल्या दिवसापूर्वीची तयारी आणि उत्सुकता

महाविद्यालयाच्या पहिल्या दिवसाची तयारी ही केवळ बाह्य नसून मानसिकही असते. नवीन कपडे, पिशवी, वह्याया सगळ्याबरोबरच मनाचीही तयारी करावी लागते. पहिल्या दिवसाच्या आदल्या रात्री झोप लागत नव्हती. उद्याच्या दिवसाचे चित्र डोळ्यांसमोर सतत फिरत होते. कधी भीती वाटायची, तर कधी आनंदाने मन भरून यायचे.

सकाळी लवकर उठून तयारी करताना घरातील वातावरणही

थोडे वेगळे वाटत होते. आई-वडिलांनी दिलेले आशीर्वाद, आत्मविश्वास ठेव, प्रामाणिकपणे अभ्यास कर, चांगली संगत ठेव हे शब्द मनात खोलवर रुजले. घरातून बाहेर पडताना असे वाटत होते की आपण आयुष्याच्या एका महत्त्वाच्या टप्प्यात प्रवेश करत आहोत. महाविद्यालयाच्या आवारात प्रवेश

महाविद्यालयाच्या गेटपाशी पोहोचताच मनात वेगळीच धडधड सुरू झाली. मोठी इमारत, प्रशस्त मैदान, झाडांनी वेढलेला परिसर आणि सर्वत्र दिसणारी विद्यार्थ्यांची गर्दी हे सगळे पाहून थक्क व्हायला झाले. शाळेच्या तुलनेत हे जग खूप मोठे, खुले आणि स्वतंत्र वाटत होते.

प्रत्येक विद्यार्थी आपापल्या विचारात मग्न होता. काही जण आधीच ओळखीच्या मित्रांसोबत गप्पा मारत होते, तर काही जण माझ्यासारखेच थोडे घाबरलेले आणि उत्सुक दिसत होते. त्या क्षणी जाणवले की आपण एकटे नाही; सगळ्यांच्याच मनात साधारण तेच विचार चालू आहेत.

वर्गात प्रवेश आणि पहिली ओळखवर्गात प्रवेश करताना मनात थोडीशी धाकधूक होती. सर्व चेहरे नवीन, सर्व आवाज अनोळखी होते. कुठे बसावे, कोणाशी बोलावे हे समजत नव्हते. सुरुवातीला प्रत्येकजण थोडासा संकोचलेला होता. पण हळूहळू ओळखी वाढू लागल्या.

नाव, गाव, कोणत्या कॉलेजमधून आलो आहोत, कोणता विषय निवडला आहे अशा साध्या प्रश्नांपासून संवाद सुरू झाला. काही वेळातच वर्गात हलकीफुलकी गडबड, हशा आणि चर्चा सुरू झाली. पहिल्याच दिवशी काही मित्रांशी जमलेली ओळख पुढे आयुष्यभराची मैत्री ठरेल, याची तेव्हा कल्पनाही नव्हती.

शिक्षकांची ओळख आणि मार्गदर्शनपहिल्या दिवशी शिक्षकांनी वर्गात येऊन स्वतःची ओळख करून दिली. त्यांनी महाविद्या

लयाचे नियम, अभ्यासक्रम, परीक्षा पद्धत आणि उपस्थितीचे महत्त्व समजावून सांगितले. त्यांचे बोलणे ऐकताना जाणवले की आता शिक्षणाची पातळी बदलणार आहे.

शिक्षकांनी आम्हाला स्पष्टपणे सांगितले की महाविद्यालयीन जीवनात यशस्वी व्हायचे असेल तर केवळ बुद्धिमत्ता पुरेशी नसते; मेहनत, सातत्य, शिस्त आणि सकारात्मक दृष्टिकोनही तितकाच महत्त्वाचा असतो. हे शब्द मनाला प्रेरणा देणारे होते. स्वातंत्र्याची चव आणि जबाबदारीची जाणीवमहाविद्यालयीन जीवनात स्वातंत्र्य खूप असते. आपला वेळ आपणच ठरवतो, अभ्यास कसा करायचा हेही आपल्यावरच अवलंबून असते. पण हे स्वातंत्र्य योग्य पद्धतीने वापरणे खूप महत्त्वाचे असते. कारण चुकीच्या सवयी लवकर लागू शकतात. पहिल्याच दिवशी जाणवले की आता आपल्यावर

कोण सतत लक्ष ठेवणार नाही. त्यामुळे स्वतःची शिस्त स्वतःच लावावम्हणून स्वतःची शिस्त स्वतःच लावावी लागणार आहे, ही जाणीव प्रकर्षाने झाली. शाळेत जसे शिक्षक सतत लक्ष देत असत, तशी परिस्थिती येथे नसते. वर्गाला हजर राहायचे की नाही, अभ्यास नियमित करायचा की नाही हे सर्व निर्णय आता आपल्यालाच घ्यायचे असतात. त्यामुळे स्वातंत्र्याबरोबरच जबाबदारीही वाढलेली असते. या दोन्हींचा समतोल साधणे हेच खरे महाविद्यालयीन जीवनाचे कसब आहे, हे पहिल्याच दिवशी उमगले. महाविद्यालयातील वातावरण आणि विविधता

महाविद्यालयात विविध पार्श्वभूमीतून आलेले विद्यार्थी भेटतात. वेगवेगळी गावे, शहरे, भाषा, विचारसरणी आणि संस्कृती असलेले विद्यार्थी एकत्र येतात. ही विविधता पाहून मन प्रसन्न झाले. प्रत्येकाकडे काहीतरी वेगळे अनुभव, वेगळी स्वप्ने आणि वेगळे उद्दिष्टे होती. काहीजण अभ्यासात प्राविण्य मिळवण्याच्या तयारीत होते, तर काहीजण खेळ, कला, संगीत, नाटक यांसारख्या उपक्रमांमध्ये नाव कमवण्याची स्वप्ने पाहत होते.

ही विविधता केवळ ओळखी वाढवणारी नव्हती, तर विचारांची व्याप्तीही वाढवणारी होती. वेगवेगळ्या मतांचा आदर करणे, चर्चा करणे आणि एकमेकांकडून शिकणे हे सारे महाविद्यालयीन वातावरणात सहज घडत होते. पहिल्याच दिवशी जाणवले की इथे केवळ पुस्तकातील ज्ञान नाही, तर जीवनाचे खरे धडेही शिकायला मिळणार आहेत. पहिल्या दिवसातील लहान पण लक्षात राहणारे क्षण

पहिल्या दिवसातील काही लहानसहान प्रसंग मनात कायमचे कोरले गेले. नवीन वर्गात चुकीच्या बाकावर बसणे, वेळापत्रक नीट न समजल्याने थोडा गोंधळ होणे, कॅटीन शोधताना झालेली धावपळ हे सगळे अनुभव सुरुवातीला थोडे गमतीशीर वाटले, पण नंतर त्याच आठवणी हसू आणणाऱ्या ठरल्या.

कॅटीनमध्ये बसून चहा किंवा नाश्ता करताना नवीन मित्रांशी गप्पा मारणे, आपापल्या शाळेच्या आठवणी सांगणे, भविष्यात काय करायचे याबद्दल चर्चा करणे हे क्षण मनाला खूप आनंद देणारे होते. त्या थोड्याशा वेळेतच ओळखी वाढू लागल्या आणि अनोळखी चेहरे हळूहळू आपलेसे वाटू लागले. अभ्यासाची जाणीव आणि उद्दिष्टांची दिशा

पहिल्या दिवसाच्या शेवटी मनात अभ्यासाबद्दल एक वेगळीच जाणीव निर्माण झाली. आता केवळ परीक्षेसाठी अभ्यास करायचा नाही, तर विषय समजून घेण्यासाठी, ज्ञान वाढवण्यासाठी अभ्यास करायचा आहे, हे लक्षात आले. शिक्षकांनी सांगितलेले संदर्भग्रंथ, प्रकल्प, सेमिनार आणि सादरीकरणे या सगळ्यांमुळे अभ्यास अधिक व्यापक आणि सखोल होणार होता.

या सगळ्यामुळे मनात स्वतःसाठी काही उद्दिष्टे ठरवायची इच्छा निर्माण झाली. नियमित वर्गाला हजर राहणे, वेळेचे योग्य नियोजन करणे, अभ्यासाबरोबरच इतर उपक्रमांमध्येही सहभाग घेणे ही काही प्राथमिक उद्दिष्टे मनाशी पक्की केली. पहिल्याच दिवशी आयुष्याला एक दिशा मिळाल्यासारखे वाटले.

दिवसाचा शेवट आणि मनातील भावनांचा कल्लोळ

महाविद्यालयातील पहिला दिवस संपून घरी परतताना मनात भावनांचा एक वेगळाच कल्लोळ होता. सकाळची भीती आणि संकोच आता आत्मविश्वासात बदलले होते. नवीन अनुभवांनी मन समृद्ध झाले होते. थकवा असला तरी तो समाधानाचा होता.

घरी पोहोचल्यावर आई-वडिलांना दिवसभराचे अनुभव सांगताना पुन्हा तो दिवस डोळ्यांसमोर उभा राहिला. त्यांनीही समाधानाने ऐकून घेतले आणि पुढील वाटचालीसाठी प्रोत्साहन दिले. त्या रात्री झोपताना मनात एकच विचार होता आजचा दिवस केवळ एक सुरुवात आहे; पुढची वर्षे अधिक शिकवणारी, आव्हानांनी भरलेली आणि यशाच्या संधी देणारी असणार आहेत.

निष्कर्ष

महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा केवळ नवीन इमारतीत पाऊल ठेवण्याचा दिवस नसतो, तर तो स्वतःला ओळखण्याचा, स्वतःवर विश्वास ठेवण्याचा आणि जबाबदारी स्वीकारण्याचा दिवस असतो. या एका दिवसातच आयुष्याची दिशा ठरू लागते. माझ्यासाठी महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा उत्सुकता, भीती, आनंद, आत्मविश्वास आणि प्रेरणा या सगळ्यांचा सुंदर संगम ठरला. हा दिवस आयुष्यभर स्मरणात राहिल, कारण याच दिवसाने मला खऱ्या अर्थाने प्रौढत्वाच्या आणि स्वप्नांच्या प्रवासाला सुरुवात करून दिली.

धन्यवाद!

न संपणाऱ्या इच्छांची कहाणी

हर्षल बबन बर्गे (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

वि. स. खांडेकर हे मराठी साहित्यातील अत्यंत मान्यवर आणि प्रतिभावान कादंबरीकार होते. त्यांच्या लेखनातून मानवी जीवनातील भावना, विचार, संघर्ष आणि नैतिक मूल्ये यांचे अत्यंत प्रभावी चित्रण दिसून येते. त्यांच्या ययाती या कादंबरीला मराठी साहित्यात विशेष स्थान प्राप्त झाले आहे. ही कादंबरी पौराणिक कथानकावर आधारित असून तिच्यामधून मानवी स्वभावाचा सखोल विचार मांडलेला आहे.

या कादंबरीचे कथानक प्राचीन काळातील ययाती या राजाच्या जीवनाभोवती फिरते. ययाती ता अत्यंत पराक्रमी, सामर्थ्यवान आणि ऐश्वर्यसंपन्न राजा असतो. त्याच्या आयुष्यात देवयानी आणि शर्मिष्ठा या दोन स्त्रियांचे महत्त्वाचे स्थान आहे. देवयानी ही शुक्राचार्य यांची कन्या असून ती स्वाभिमानी आणि अभिमानी स्वभावाची आहे. शर्मिष्ठा ही दैत्यराजाची कन्या असून तिच्या स्वभावात धैर्य आणि आत्मविश्वास दिसून येतो. या दोन्ही स्त्रियांच्या माध्यमातून मानवी स्वभावातील विविध गुण लेखकाने प्रभावीपणे दाखवले आहेत.

काही परिस्थितीमुळे ययाती आणि शर्मिष्ठा यांच्यात संबंध निर्माण होतात. ही गोष्ट समजल्यानंतर शुक्राचार्य अत्यंत क्रोधित होतात आणि ते ययातीला अकाली वार्धक्य येण्याचा शाप देतात. अचानक आलेल्या या वार्धक्यामुळे ययाती अत्यंत दुःखी होतो. त्याला अजूनही जीवनातील सुखांचा अनुभव घ्यायचा असतो. त्यामुळे तो आपल्या मुलांकडे विनंती करतो की कोणी आपने तारुण्य त्याला द्यावे.

ययातीचा मुलगा पुरु आपल्या पित्याबद्दल असलेल्या आदरामुळे आणि कर्तव्यभावनेतून स्वतःचे तारुण्य देण्यास तयार होतो. त्यामुळे ययाती पुन्हा तरुण हातो आणि बराच काळ भाग व ऐश्वर्य यांत रमतो. तो विविध सुखांचा अनुभव घेत गहलो. परंतु काही काळानंतर त्याला जाणवते की मानवी इच्छा कधीही संपत नाहीत. जितक्या इच्छा पूर्ण होतात तितक्याच नवीन इच्छा निर्माण होत राहातात.

शेवटी ययातीला जीवनाचे खरे तत्व समजते. भोग आणि ऐश्वर्य यात खरे समाधान मिळत नाही, हे त्याच्या लक्षात येते. त्यामुळे तो पुन्हा आपले वार्धक्य स्वीकारता आणि संसारातील भोगापासून दूर जाऊन शांत आणि साधे जीवन स्वीकारतो.

या कादंबरीचे वैशिष्ट्य म्हणजे लेखकाने पौराणिक कथेला अत्यंत विचारपूर्ण स्वरूप दिले आहे. कथेमधील प्रत्येक पात्र मानवी स्वभावातील वेगवेगळ्या गुणांचे प्रतिनिधित्व करते. ययातीच्या पात्रातून भोगलालसा दिसून येते. देवयानीच्या पात्रातून अभिमान आणि स्वाभिमान दिसतो, तर शर्मिष्ठाच्या पात्रातून धैर्य आणि आत्मविश्वास प्रकट होतो. पुरुचे पात्र त्याग, कर्तव्य आणि आदर्श पुत्रत्व यांचे प्रतीक म्हणून उभे राहते.

या कादंबरीची भाषा साधी, ओघवती आणि प्रभावी आहे. स्थानक अत्यंत रोचक असल्यामुळे वाचकाची उत्सुक्ता शेवटपर्यंत टिकून राहते. लेखकाने मानवी जीवनातील सत्य आणि अनुभव अत्यंत प्रभावीपणे मांडले आहेत.

एकूणच ययाती ही कादंबरी मानवी जीवनातील इच्छा, भोग आणि आत्मज्ञान याचा सखोल विचार करणारी आहे. या कादंबरीतून असे स्पष्ट होते की अमर्याद इच्छा माणसाला स्थिती समाधान देत नाहीत. खरे सुख संयम, कर्तव्य आणि आत्मज्ञान यामध्येच असते त्यामुळे ही कादंबरी मराठी साहित्यातील एक अमूल्य आणि महत्वपूर्ण ठेवा मानली जाते.

'स्वावलंबन आणि मी'

प्रत्येक माणसाच्या आयुष्यात कामाला खूप महत्त्व असते. काम केल्यामुळे माणूस स्वावलंबी बनतो आणि त्याच्या व्यक्तिमत्त्वाचा विकास होतो. कामाच्या माध्यमातून माणसाला अनेक नवीन गोष्टी शिकायला मिळतात. त्यामुळे कामाचा अनुभव हा आयुष्यातील एक महत्त्वाचा भाग मानला जातो.

मी पॅटर्न टेक्नॉलॉजी या कंपनीमध्ये सहाय्यक म्हणून काम करतो. मला या ठिकाणी काम करताना सुमारे सुमारे दीड वर्षांचा अनुभव मिळाला आहे. सुरुवातीला काम सुरू करताना मला थोडी भीती आणि संकोच वाटत होता. नवीन वातावरण, नवीन लोक आणि नवीन काम यामुळे थोडी अडचण जाणवत होती. परंतु हळूहळू मी त्या वातावरणाशी जुळवून घेतले आणि काम समजून घेण्याचा प्रयत्न केला.

कामाच्या ठिकाणी मला अनेक नवीन गोष्टी शिकायला मिळाल्या. ज्येष्ठ सहकारी आणि अधिकारी यांचे मार्गदर्शन मला नेहमी मिळत राहिले. त्यांनी मला काम कसे नीट आणि

जबाबदारीने करावे है शिकवले. त्याच्या अनुभवातून मला खूप काही शिकायला मिळाले.

सहाय्यक म्हणून काम करताना अनेक जबाबदाऱ्या पार पाडाव्या लागतात. दिलेले काम वेळेत पूर्ण करणे, आवश्यक कागदपत्राची बाळाजी घेणे आणि इतर सहकाऱ्यांना मदत करणे ही माझी मुख्य समे असतात. सुरुवातीला काही चुका होत होत्या, परंतु त्या चुका सुधारत मी हळूहळू अधिक आत्मविश्वासाने काम करू लागली.

कामाच्या अनुभवामुळे मला शिस्त, वेळेचे महत्त्व आणि परिश्रम यांचे खरे महत्त्व समजले. काम करताना वेळेचे योग्य नियोजन करणे आवश्यक असते. वेळेवर काम पूर्ण केल्यामुळे वरिष्ठांचा विश्वास मिळला आणि स्वतःलाही समाधान वाटते.

कामाच्या ठिकाणी अनेक प्रकारचे लोक भेटतात. प्रत्येकाचा स्वभाव वेगळा असतो. काही लोक मदत करणारे असतात, तर

काही लोक कठोर स्वभावाचे असतात. अशा वेगवेगळ्या बाबाशी जुळवून घेण्याची कसा मला या कामाच्या अनुभवातून शिकायला मिळाली.

या कामामुळे माझा आत्मविश्वास वाढला आहे. स्वतःच्या कष्टाने काही साध्य केल्यावर मनाला खूप आनंद मिळतो. काम करताना आलेल्या अडचणींमधून मार्ग काढताना खूप काही शिकायला मिळते. त्यामुळे माणूस अधिक मजबूत आणि समजूतदार बनतो.

एकूणच, पॅटर्न टेक्नॉलॉजी या कंपनीमध्ये काम करताना मला जीवनातील अनेक महत्वाच्या गोष्टी शिकायला मिळाल्या. या अनुभवामुळे माझ्यामध्ये जबाबदारीची जाणीव, शिस्त आणि संयम या गुणांची वाढ आली. त्यामुळे कामाचा अनुभव माणसाला केवळ उपजीविका देत नाही, तर त्याचे जीवन अधिक समृद्ध आणि अर्थपूर्ण बनवले.

संवाद कौशल्याचा अनुभव

रक्षा राजेश डांगी (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

माझ्या शिक्षणाच्या काळात मला इंटर्नशिप आणि फील्ड वर्क करण्याची संधी मिळाली. या अनुभवामुळे मला केवळ पुस्तकातील ज्ञानच नाही तर प्रत्यक्ष काम करण्याची पद्धतही समजली. फील्ड वर्कदरम्यान विविध लोकांशी संवाद साधणे, माहिती गोळा करणे आणि त्या माहितीचे विश्लेषण करणे यासारख्या अनेक गोष्टी शिकायला मिळाल्या.

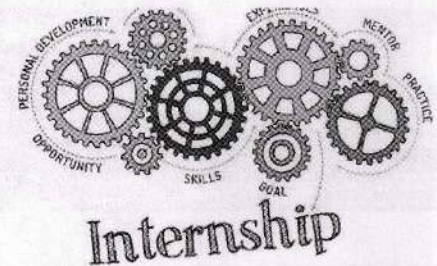
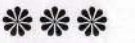
फील्ड वर्क करताना आम्हाला समाजातील वेगवेगळ्या घटकांशी संपर्क साधावा लागला. लोकांच्या समस्या समजून घेणे, त्यांची मते जाणून घेणे आणि त्यावर आधारित अहवाल तयार करणे ही प्रक्रिया खूप महत्वाची होती. यामुळे संवाद कौशल्य (Communication Skills) वाढण्यास मदत झाली. तसेच लोकांशी नम्रपणे आणि आत्मविश्वासाने बोलण्याची सवय लागली.

इंटर्नशिपदरम्यान कार्यालयीन वातावरणात काम करण्याचा अनुभव मिळाला. वेळेचे नियोजन, कामाची जबाबदारी घेणे, टीमसोबत काम करणे आणि दिलेले काम वेळेत पूर्ण करणे याचे महत्त्व समजले, वरिष्ठांकडून मार्गदर्शन मिळाल्यामुळे काम अधिक चांगल्या पद्धतीने कसे करावे हेही शिकायला मिळचे कार्यालयात

कागदपत्रांची नोंद ठेवणे, माहिती व्यवस्थित मांडणे आणि अहवाल तयार करणे यासारख्या गोष्टींचाही अनुभव आला.

या अनुभवामुळे माझ्या व्यक्तिमत्त्वात सकारात्मक बदल झाले. आत्मविश्वास वाढला, जबाबदारीची जाणीव निर्माण झाली आणि प्रत्यक्ष जीवनात काम करण्यासाठी आवश्यक कौशल्ये विकसित झाली. तसेच शिक्षण आणि प्रत्यक्ष काम यामधील संबंध अधिक स्पष्टपणे समजना.

एकूणच, इंटर्नशिप आणि फील्ड वर्क हा माझ्यासाठी खूप उपयुक्त आणि शिकण्यासारखा अनुभव ठरला. यामुळे अतिच्यातील करिअरसाठी आवश्यक असलेली व्यावहारिक ज्ञान आणि कौशल्ये मिळाली. हा अनुभव माझ्या शैक्षणिक प्रवासात महत्त्वाचा टप्पा ठरला.

आत्मबलाची शक्ती

धनश्री सुरेश खांदवे (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

प्रोत्साहन आणि उत्सुकता

महात्मा गांधींच्या 'सत्याग्रह' या पुस्तकात त्यांनी सत्य आणि अहिंसेच्या तत्वांवर चर्चा केली आहे. या पुस्तकामध्ये गांधीजींचा विचार, अनुभव, आणि सामाजिक व राजकीय बदल साधण्यासाठी त्यांनी वापरलेल्या तंत्रांची विस्तृत माहिती आहे.

गांधीजींच्या जीवनातील घटना आणि त्यांचे तत्त्वज्ञान यांचा समावेश केलेला आहे.

त्यांनी ब्रिटिश साम्राज्यावर शांततामय मार्गाने संघर्ष कसा केला, याबद्दल सखोल माहिती दिली आहे. पुस्तकात सत्याग्रहाची प्रक्रिया, त्याचे महत्त्व, आणि यामुळे साधलेले सामाजिक परिवर्तन यांचा उल्लेख आहे.

लेखन शैली साधी आणि सोपी आहे, त्यामुळे वाचकांना त्यांच्या विचारांची स्पष्टता आणि गहराई जाणवते. पुस्तकातील कथा आणि उदाहरणे वाचकाला प्रेरित करतात. गांधीजींचा विश्वास आहे की प्रत्येक व्यक्तीला त्याच्या अंतरातल्या सत्याशी संपर्क साधावा लागतो, आणि त्यासाठी संघर्षाची आवश्यकता असू शकते.

कुल मिलाकर, 'सत्याग्रह' हे पुस्तक केवळ ऐतिहासिक दृष्टिकोनातूनच नव्हे, तर आजच्या काळातही प्रेरणादायक आहे. सत्य, अहिंसा, आणि स्वराज्याची महत्त्वाची शिकवण आजच्या काळातही लागू पडते. हे पुस्तक सर्व वाचनप्रिय व्यक्तींना वाचायला हवे.

माझ्या कनिष्ठ महाविद्यालयातील पहिला दिवस माझ्या आयुष्यातील एक अविस्मरणीय अनुभव होता. त्या दिवशी मला नवीन वातावरण, नवीन शिक्षक आणि नवीन मित्र भेटले. सकाळी मी खूप उत्सुक आणि थोडा घाबरलेलो होतो कारण मला माहित नव्हते की महाविद्यालयात कसे वागायचे आणि काय शिकवले जाईल.

महाविद्यालयात पोहोचल्यावर मला मोठ्या इमारती आणि स्वच्छ वर्ग पाहून आनंद झाला. शिक्षकांनी आम्हाला प्रेमाने स्वागत केले आणि महाविद्यालयाच्या नियमांची माहिती दिली.

त्यांनी आम्हाला अभ्यासक्रमाबद्दल सांगितले आणि आम्हाला प्रोत्साहित केले की आपण मेहनत करून यांगले गुण मिळवू शकतो.

पहिल्या दिवशी मी अनेक नवीन मित्र बनवले. आम्ही एकमेकांना ओळखून खूप आनंद केला. वर्गात शिक्षकांनी आम्हाला विविध विषयांची ओळख करून दिली आणि अभ्यासासाठी आवश्यक असलेल्या पुस्तकांची माहिती दिली. संध्याकाळी घरी परतताना मला महाविद्यालयाबद्दल खूप चांगले वाटले आणि पुढील दिवसांसाठी उत्सुकता वाढली.

माझ्या पहिल्या दिवसाचा अनुभव मला शिकवतो की नवीन सुरुवात नेहमीच थोडीशी भीतीदायक असते, पण ती आपल्याला नवीन संधी आणि ज्ञान देते. महाविद्यालयातील पहिला दिवस माझ्या शिक्षणाच्या प्रवासाचा महत्त्वाचा टप्पा आहे ज्यामुळे मला आत्मविश्वास आणि उमेद मिळाली.

द सिंकेट

भूमिका राकेश जगताप (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

'द सिंकेट' हे ऱ्होंडा बायरन यांनी लिहिलेले ँक प्रसिद्ध आणि प्रेरणादायी पुस्तक आहे. हे पुस्तक २००६ साली प्रकाशित झाले असून जगभरातील लाखो लोकांनी ते वाचले आहे. या पुस्तकात जीवनात यश, आनंद आणि समाधान मिळवण्यासाठी सकारात्मक विचारांचे महत्त्व सांगितले आहे.

लेखकाने या पुस्तकात आकर्षणाचा नियम म्हणजेच Law of Attraction याबद्दल सविस्तर माहिती दिली आहे.

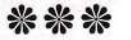
या पुस्तकानुसार, आपल्या विचारांचा आपल्या जीवनावर खूप मोठा प्रभाव पडतो. आपण जसे विचार करतो तसेच परिणाम आपल्या आयुष्यात दिसून येतात. जर एखादी व्यक्ती नेहमी सकारात्मक विचार करत असेल, आपल्या ध्येयावर विश्वास ठेवत असेल आणि मनापासून प्रयत्न करत असेल, तर त्याला यश मिळण्याची शक्यता वाढते. लेखकाने अनेक उदाहरणे आणि प्रेरणादायी अनुभवांच्या माध्यमातून हा नियम समजावून सांगितला आहे.

या पुस्तकाची भाषा खूप सोपी आणि समजण्यासारखी आहे. त्यामुळे कोणत्याही वयोगटातील वाचक हे पुस्तक सहजपणे वाचू शकतात. पुस्तकात जीवनाकडे सकारात्मक दृष्टिकोन ठेवण्याचा संदेश दिला आहे. तसेच स्वतःवर विश्वास ठेवणे, मोठी स्वप्ने पाहणे आणि त्यासाठी सातत्याने प्रयत्न करणे किती महत्त्वाचे आहे हेही लेखकाने स्पष्ट केले आहे.

या पुस्तकातून आपल्याला हे शिकायला मिळते की आपल्या विचारांमध्ये शक्ती असते. जर आपण चांगले आणि सकारात्मक विचार केले तर आपल्या आयुष्यात चांगल्या गोष्टी घडू शकतात. म्हणूनच प्रत्येकाने आपले विचार सकारात्मक ठेवण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे.

एकूणच 'द सिंकेट' हे प्रेरणादायी, विचार करायला लावणारे आणि जीवनाकडे सकारात्मक दृष्टी देणारे पुस्तक आहे. हे पुस्तक वाचकांना स्वतःवर विश्वास ठेवायला, आपल्या स्वप्नांसाठी प्रयत्न करायला आणि आयुष्यात यश मिळवण्यासाठी प्रेरणा देते. त्यामुळे हे पुस्तक प्रत्येकाने एकदा तरी वाचावे असे वाटते.

कुंचलाचे आयुष्यं जणु

कधी पेटित, कधी पेल्यात. पापी कुंचला रंगात मिसळतो. रंग काय तो मध्याचा पिवळा नि पहाटेचा निळा आणि तेचं पापाचे रंग धुण्यासाठी पांढऱ्या शुभ्र नदीत कुंचला स्नान करतो. थोडा रंग राहिला तर ते नितळ पाण्याच्या माथी मारतो. स्वच्छ पाणी पापी रंगाने भिजते. पाण्याची खून नसावी म्हणून कापडानेही पुसतो. जगाला मात्र कुंचला आदर्श वाटतो.

नाही का..

पण त्याने उधळलेले रंग कोणाला बरं दिसतात.

एक रंग काय आयुष्यात आला सोबत पांढरी शुभ्र नदी, पाणी, कापडालाही मारला.

रंगांना झालंय कुंचलावर प्रीत
कुंचला रमतो पांढऱ्या नदीत
भेटण्या ही नाही तो भीत
पण आड येते रंगांची ती भीत
पांढरी नदी मिळे सागरीत
असावी जगण्याची ही रीत

अनुष्का डगळे (द्वितीय वर्ष कला)

संकल्प करुया!

मयुर लता संपत तायडे (एम.ए. (मराठी) भाग २)

आज आपण डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची १३५ वी जयंती मोठ्या उत्साहात आणि जल्लोषात साजरी करत आहोत. समाजाच्या सर्व स्तरांतून उमटणारा हा उत्सवभाव निश्चितच प्रेरणादायी आहे; मात्र या उत्सवाच्या स्वरूपाकडे जरा गंभीरपणे पाहण्याची गरज आज निर्माण झाली आहे.

अलीकडच्या काळात जयंती साजरी करण्याची पद्धत अधिकाधिक भव्य, दिमाखदार आणि प्रामुख्याने ध्वनीप्रदूषणावर आधारित होत चालली आहे. मोठे डिजे, डॉल्बी, मिरवणुका आणि बाह्य दिखावा यांमुळे उत्सवाला एक वेगळीच दिशा मिळत आहे. उत्साह व्यक्त करणे चुकीचे नाही, परंतु हा उत्साह जर केवळ दिखाव्यापुरता मर्यादित राहिला, तर तो बाबासाहेबांच्या विचारांच्या मूलभूत गाभ्याशी विसंगत ठरतो.

बाबासाहेबांचे संपूर्ण जीवन हे ज्ञान, तर्क, समता आणि सामाजिक न्याय यासाठी वाहिले गेले. त्यांनी दिलेला शिका, संघटित व्हा आणि संघर्ष करा हा संदेश केवळ घोषवाक्य नसून तो सामाजिक परिवर्तनाचा शाश्वत मार्ग आहे. या संदेशातील 'शिका' हा शब्द केवळ वैयक्तिक प्रगतीसाठी नसून, समाजाच्या बौद्धिक उन्नतीसाठी आहे.

मात्र आजच्या जयंती उत्सवांमध्ये आपण स्वतःला एक मूलभूत प्रश्न विचारला पाहिजे आपण बाबासाहेबांच्या विचारांचे स्मरण करतो आहोत की केवळ त्यांच्या प्रतिमेचे पूजन?

आजही ग्रामीण व शहरी भागांमध्ये अनेक विद्यार्थी मूलभूत शैक्षणिक सुविधांपासून वंचित आहेत. वाचनालयांची संख्या अत्यल्प आहे, आणि जी आहेत त्यांचीही उपयोग मर्यादित आहे. ज्ञानाची भूक असलेला समाज घडवण्याऐवजी आपण केवळ क्षणिक उत्सवांमध्ये गुंतून राहिलो, तर ती बाबासाहेबांच्या कार्याशी अन्याय करणारी बाब ठरेल.

जयंतीचा खरा अर्थ हा केवळ एका दिवसापुरता उत्सव नसून, तो एक सामाजिक संकल्प असला पाहिजे.

प्रत्येक गावात, प्रत्येक परिसरात -

- * एक सुसज्ज वाचनालय उभारणे
- * विद्यार्थ्यांसाठी अभ्यासिका निर्माण करणे
- * वाचन संस्कृतीला चालना देणे
- * आणि समाजात विचारप्रवृत्ती जागृत करणे

हे उपक्रम राबवले, तरच आपण त्यांच्या कार्याला न्याय देऊ शकतो.

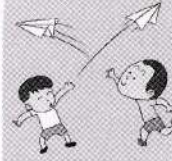
उत्सव आणि जबाबदारी यांचा समतोल राखणे ही काळाची गरज आहे. आपण जर केवळ आवाज वाढवला, तर तो काही क्षणांसाठीच ऐकू येईल; परंतु आपण जर ज्ञानाचा दीप प्रज्वलित केला, तर त्याचा प्रकाश पिढ्यान्पिढ्या मार्गदर्शक ठरेल.

चला, या जयंतीनिमित्त आपण एक ठाम संकल्प करूया दिखाव्यापेक्षा विचारांना प्राधान्य देऊया, आवाजापेक्षा ज्ञानाचा प्रसार करूया, आणि बाबासाहेबांचे स्वप्न असलेला सुजाण, समताधिष्ठित आणि प्रबुद्ध समाज घडवूया.

हीच त्यांना खरी आणि अर्थपूर्ण अभिवादन ठरेल.

बालपण पुन्हा हवय मला

विनाकारणच हसणार

कारण नसताना रडणार

ते बालपण पुन्हा हवय मला

कशाचीही पर्वा न करता

मनमोकळ हुंदडणार

ते बालपण पुन्हा हवय मला

मनसोक्त पावसात भिजणार

मातीत खेळणार

ते बालपण पुन्हा हवय मला

कोणाचीतरी खोडी काढून

माराच्या भीतीने लपून बसणार

ते बालपण पुन्हा हवय मला

लपाछपीचा डाव खेळताना

दुकानदार काकाच्या चोरुन गोळ्या खाणार

ते बालपण पुन्हा हवय मला

कशाचही भान न राखता

बेभान होऊन जगणार

ते बालपण पुन्हा हवय मला

- गौरी पोटघन (द्वितीय वर्ष कॉम्प्युटर सायन्स)

संत तुकाराम : थोर तत्त्वज्ञ

ऋतुजा वाबळे (द्वितीय वर्ष)

जेव्हा नवीन असं काही वाचायला जवळ नसतं किंवा नवीन असे वाचताना आकलन व्हायला हवी असलेली मनाची स्थिती नसते, तेव्हा संग्रही असलेले आणि आधीच वाचलेलं पुस्तक मी घेतो आणि त्या पुस्तकांच कुठलं पान मला निदान विरंगुळा तरी देईल हे मला इतकं छान माहिती असतं की बरेचदा ते ते पान.. त्या त्या पानावरील ते ते परिच्छेद मुखपाठ व्हायला लागतात.

पुष्कळाशी पुस्तके ही पहिल्या पानापासून अगदी अखेरच्या पानापर्यंत वाचनिय नसतात पण अधून-मधून लेखकाला मनापासून स्फुरलेलं काहीतरी असतं आणि तो ते चांगलं लिहून जातो.

संत तुकाराम हे पुस्तक महान संतकवी तुकाराम महाराज यांच्या जीवनकार्यावर आधारित आहे. या पुस्तकात त्यांच्या जीवनातील घटना, विचारसरणी, समाजसुधारक दृष्टिकोन आणि त्यांच्या अभंगाचा प्रभाव याचे सविस्तर वर्णन केले आहे. लेखकाने तुकाराम महाराजांचे व्यक्तिमत्त्व आणि त्याचे अध्यात्मिक विचार अत्यंत सोप्या आणि प्रभावी भाषेत मांडले आहेत.

तुकाराम महाराजांचा जन्म महाराष्ट्रातील देहू येथे झाला. त्यांनी आपल्या अभंगांद्वारे समाजातील अंधश्रद्धा, अन्याय आणि भेदभाव यांचा तीव्र निषेध केला. त्यांची भक्ति विठोबा प्रति अत्यंत निष्ठाची होती. त्यांच्या अभंगांमध्ये ईश्वरप्रेम, साधेपणा, प्रामाणिकपणा आणि मानवतेचा संदेश आढळतो.

या पुस्तकाची विशेषता म्हणजे लेखकाने तुकाराम महाराजांच्या जीवनातील संघर्ष खूप सुंदरपणे मांडले आहेत. त्यांच्या आयुष्यात अनेक अडचणी आल्या, परंतु त्यांनी कधीही श्रद्धा सोडली नाही. समाजातील लोकांना योग्य मार्ग दाखवण्यासाठी त्यांनी अभंगांच्या माध्यमातून संदेश दिला. त्यामुळे त्याचे साहित्य आजही लोकांना प्रेरणा देते.

या पुस्तकातील भाषा साधी, स्पष्ट आणि वाचकांना समजण्यास सोपी आहे. लेखकाने ऐतिहासिक माहिती आणि आध्यात्मिक विचार यांचा उत्तम संगम केला आहे. त्यामुळे हे पुस्तक वाचताना वाचकांना तुकाराम महाराजांचे जीवन आणि त्यांच्या विचारांची सखोल ओळख होते.

एकूणच, संत तुकाराम हे पुस्तक प्रेरणादायी आणि ज्ञानवर्धक आहे. हे पुस्तक वाचकांना भक्ती, नैतिक मूल्ये आणि समाजसुधारणेचा संदेश देते. त्यामुळे संत साहित्याची आवड असलेल्या प्रत्येकाने हे पुस्तक जरूर वाचावे.

ज्ञेशा

निळ्या आकाशात उडती पक्षी,
सूर्य देतो सोनेरी किरणे.
हिरवीगार झाडे डोलत आहेत,
वाऱ्याने हलके गाणे गुणगुणे.
फुलांच्या बागेत सुगंध दरवळे,
रंगांनी धरती हसत आहे.
नदी वाहते शांतपणे पुढे,
तिचे पाणी गाणे गात आहे.
डोंगर उभे अभिमानाने,
दग त्यांना अलगत स्पर्श करतात.
निसर्गाचे हे सुंदर रूप,
आपल्या मनाला आनंद देतात.
क्षणभर थांबून पाहिले तर,
सगळे जग सुंदर दिसते.
निसर्गाच्या या सांनिध्यात,
मन शांत आणि प्रसन्न होते.

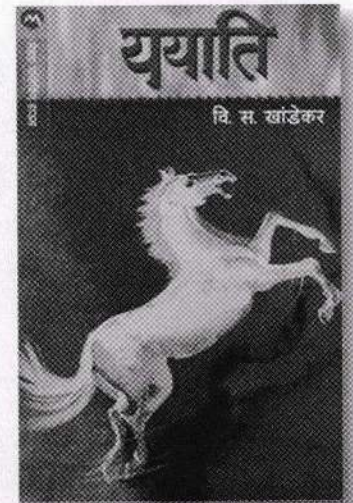
देवांग सुनिल किलजे (एस.वाय.बी.एस्सी.)

शाश्वत प्रश्नांची कथा

नंदिनी नामदेव कानगुडे (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

स्मृतीकोशातील दुवा

महाविद्यालयातील माझा पहिला दिवस हा माझ्या स्मृतीकोशातील अत्यंत धरारक आणि आनंदाचा क्षण आहे. शाळेचा तोच तो गणवेश आणि शिस्तबद्ध वातावरणातून बाहेर पडून, मुक्त छंदातील या नव्या विश्वात पाऊल ठेवताना मनात प्रचंड उत्सुकता आणि थोडी धाकधूकही होती. सकाळी लवकर आवरून, नवीन कपडे घालून जेव्हा मी कॉलेजच्या त्या भव्य गेटमधून आत प्रवेश केला, तेव्हा एक वेगळाच अभिमान वाटला. सगळीकडे असणारी तरुणाईची गर्दी, कैटीनमधून येणारा खमंग वास आणि नोटीस बोर्डवरची ती लगबग पाहून आपण आता खऱ्या अर्थाने 'मोठे झालो आहोत, याची जाणीव झाली. वर्गात शिस्ताना सुरुवातीला थोडे अवघडल्यासारखे झाले. पण शेजारी बसलेल्या मुलाशी ओळख करून घेताच गप्पांचा ओघ सुरू झाला आणि मैत्रीचे पहिले बीज पेरले गेले. प्राध्यापकांनी विषयाची ओळख करून देताना विद्यार्थी म्हणून आपली जबाबदारी किती वाढली आहे, हे समजावून सांगितले. लेक्चर संपल्यावर मित्रांसोबत कॉलेजचा 'कट्टा' आणि कैटीनचा फेरफटका मारताना जाणवले की, हे चार भिंतींचे शिक्षण नसून जगण्याचे शिक्षण देणारे एक नवे व्यासपीठ आहे. तो संपूर्ण दिवस नवीन स्वप्ने, नवीन मित्र आणि भविष्यातील संर्धीच्या विचाराने भारलेला होता, जो आजही माझ्या डोळ्यांसमोर जसाच्या तसा उभा राहतो.

वि. स. खांडेकर लिखित ययाति ही कादंबरी केवळ एक पौराणिक कथा नसून मानवी स्वभावाचे आणि अफाट वासनेचे विदारक चित्रण करणारी एक अजरामर कलाकृती आहे. एक विद्यार्थी म्हणून या पुस्तकाकडे पाहताना मला प्रकषिण जाणवले की, हजारो वर्षांपूर्वीची ही कथा आजही आपल्या आधुनिक जीवनाला तितकीच लागू पडते. कादंबरीचा नायक राजा ययाति हा भोगवादाचे प्रतीक आहे, ज्याला आयुष्यात फक्त सुख, संता आणि कधीही न संपणारे तारुण्य हवे असते. मात्र, सुखाच्या या मृगजळामागे धावताना तो स्वतःचे आणि आपल्या प्रियजनांचे आयुष्य करी उद्ध्वस्त करतो, याचा प्रवास अंगावर काटा आणणारा आहे. लेखकाने देवयानीचा अहंकार, शर्मिष्ठचा निस्वार्थ त्याग आणि कच या पात्राची संयमी वृत्ती यांतील द्वंद्व अत्यंत प्रभावीपणे मांडले आहे.

या पुस्तकाने सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे याची भाषाशैली, खांडेकरांनी वापरलेली रूपके आणि संवाद वाचताना आपण त्या काळात हरवून जातो, माणसाची वासना ही अग्रीसारखी असते, तिला जेवढे तूप अर्पण कराल, तेवढी ती अधिक प्रज्वलित होते. हा विचार मला वैयक्तिरित्या खूप भावला, आजच्या स्पर्धेच्या युगात, जिथे आपण सतत नवनवीत वस्तू आणि भौतिक सुखांच्या मागे धावत आहोत, तिचे ययातिची ही शोकांतिका आपल्याला थांबून विचार करायला लावते. हे पुस्तक आपल्याला शिकवते की, सुखाची व्याख्या बाह्य वस्तुमध्ये नसून ती मनाच्या समाधानात आहे. पुरुने आपल्या वडिलांसाठी केलेले तारुण्याचे दान हे त्यागाची पराकाष्ठा दर्शवते, जे आजच्या पिढीला कर्तव्याची जाणीव करून देते.

शेवटी, ययाति हे पुस्तक केवळ परीक्षेसाठी किंवा अवांतर वाचन म्हणून वाचण्यासारखे नाही, तर ते जगण्याचे तत्वज्ञान समजून घेण्यासाठी वाचणे आवश्यक आहे. या कादंबरीला 'मिळालेला ज्ञानपीठ पुरस्कार' हा तिच्या श्रेष्ठतेची साक्ष देतोच, पण एक वाचक म्हणून ती आपल्या मनावर जी खोल ठसा उमटवते, तेच या पुस्तकाचे खरे यश आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्याने आपल्या आयुष्यात एकदा तरी या वैचारिक समृद्धीचा अनुभव घेण्यासाठी ययाति नक्कीच वाचायला हवे.

संघर्षातून यथाकडे

वैष्णवी किरण गुट्टे (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

माझ्या आवडत्या पुस्तकाचे नाव 'विंग्ज ऑफ फायर' आहे. हे पुस्तक भारताचे माजी राष्ट्रपती आणि महान शास्त्रज्ञ डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांच्या जीवनावर आधारित आत्मचरित्र आहे.

या पुस्तकात त्यांच्या बालपणापासून ते राष्ट्रपती होईपर्यंतचा प्रेरणादायी प्रवास सांगितला आहे. या पुस्तकात डॉ. कलाम यांचे साधे जीवन, कठोर परिश्रम आणि मोठी स्वप्ने याबद्दल माहिती मिळते. त्यांचा जन्म तामिळनाडूतील एका छोट्या गावात झाला. त्यांचे कुटुंब आर्थिकदृष्ट्या साधे होते, तरीही त्यांनी कधीही हार मानली नाही. शिक्षणासाठी त्यांनी खूप मेहनत घेतली आणि आपल्या कष्टांच्या जोरावर ते भारतातील महान शास्त्रज्ञ बनले. पुस्तकात त्यांनी अंतराळ आणि क्षेपणास्त्र तंत्रज्ञान क्षेत्रातील त्यांच्या कामाबद्दलही सांगितले आहे. भारताच्या संरक्षण क्षेत्रात त्यांनी मोठे योगदान दिले. त्यांच्या नेतृत्वामुळे भारताने अनेक महत्त्वाच्या वैज्ञानिक यश संपादन केले. हे पुस्तक विद्यार्थ्यांसाठी खूप प्रेरणादायी आहे. या पुस्तकातून आपल्याला शिकायला मिळते की, जीवनात यश मिळवण्यासाठी मेहनत, आत्मविश्वास आणि धैर्य आवश्यक आहे. कोणतीही अडचण आली तरी आपण हार मानू नये आणि आपल्या ध्येयासाठी सतत प्रयत्न करत राहावे. या पुस्तकाची भाषा खूप सोपी आणि समजण्यास सोपी आहे. त्यामुळे प्रत्येक वाचकाला ते सहज समजू शकते. पुस्तक वाचताना आपल्याला प्रेरणा मिळते आणि काहीतरी मोठे करण्याची इच्छा निर्माण होते.

माझ्या मते हे पुस्तक प्रत्येक विद्यार्थ्यांने वाचायला हवे. कारण ते आपल्याला स्वप्ने पाहायला आणि ती पूर्ण करण्यासाठी प्रयत्न करायला शिकवते. त्यामुळे Wings of Fire हे माझ्या आवडीचे आणि प्रेरणादायी पुस्तक आहे.

आत्मविश्वासाने भरलेला अनुभव

महाविद्यालयातील पहिला दिवस माझ्यासाठी खूप खास आणि थोडासा उत्सुकतादायक होता. शाळेच्या आयुष्यानंतर महाविद्यालयात जाण्याचा हा पहिलाच अनुभव होता. त्यामुळे मनात थोडी भीती आणि खूप उत्सुकता होती. पहिल्या दिवशी मी नवीन कपडे घालून वेळेआधीच महाविद्यालयात पोहोचले. महाविद्यालयाचा मोठा परिसर, नवीन वर्गखोल्या आणि नवीन वातावरण पाहून खूप छान वाटले. सुरुवातीला कोणालाही ओळखत नसल्यामुळे थोडेसे संकोच वाटत होते. पण हळूहळू

काही नवीन मित्र-मैत्रिणी भेटले आणि आम्ही एकमेकांशी ओळख करून घेतली.

त्या दिवशी आमच्या शिक्षकांनी आम्हाला अभ्यासक्रमाची माहिती दिली आणि महाविद्यालयातील नियम समजावून सांगितले. शिक्षक खूप समजूतदार आणि मदत करणारे वाटले. त्यामुळे आमचा आत्मविश्वास वाढला.

महाविद्यालयातील पहिल्या दिवशी नवीन मित्र बनले, नवीन गोष्टी शिकायला मिळाल्या आणि एक नवीन प्रवास सुरु झाला. हा दिवस माझ्या आयुष्यातील एक सुंदर आठवण बनून राहिला आहे.

टूटे हुए लम्हों की दास्तान

वो लम्हे भी क्या लम्हे थे,
जब मेरे आँसू तुम्हारी आँखों से बहते थे।
तुम्हारी खुशी में ही मेरी खुशी थी,
तुम ही मेरे जीने की वजह बन गए थे।
आज ऐसा लगा वो इंसान तुम नहीं,
हँसी नहीं, सिर्फ एक मुखौटा था।
शायद अब तुम्हारे दिल में नहीं,
कोई और बस चुका था।

वो दिन जब तुम मुझसे
साँस लिए बिना रह नहीं पाते थे,
अब तो तुम मुझसे मिले बिना भी
मुस्कुराने लगे हो।

क्या है वो जो मुझसे छुपा रहे हो?
कौन है वो जिसे अब
अपने दिल में बसा रहे हो?

ऐ खुदा, एक मौका दे दे,
तो तेरी-मेरी किस्मत बदल दूँ।
तुझसे कभी मिली ही ना होती,
ऐसा मैं अपनी तरक्की में लिख दूँ।

आज जो देखा वो तुम नहीं थे,
काश जो अभी हो रहा है वो सपना ही सही।
मेरे बस में होता तो तुझे कहती,
ले चलती तुझे उन दिनों में
जहाँ सिर्फ तेरा-मेरा बसेरा होता,
और जीने का कोई
इससे बेहतर तरीका ना होता।

दिशा डांग (द्वितीय वर्ष, बी.बी.ए.-आय.बी.)

जीव द्यावा की चहा घ्यावा

संघर्ष संतोष खोमणे (एस.वाय.बी.एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजी)

रम्य सोनेरी दिवस

मराठी साहित्यात विनोदी नाटकांना विशेष स्थान आहे. अशाच उत्कृष्ट विनोदी नाटकांपैकी एक म्हणजे जीव द्यावा की चहा घ्यावा. हे नाटक राम गणेश गडकरी यांनी लिहिले असून त्यात मानवी स्वभाव, दैनंदिन जीवनातील घटना आणि समाजातील काही सवयी यांचे हलक्या-फुलक्या शैलीत चित्रण केलेले आहे. या नाटकात विनोदासोबतच समाजाचे वास्तवचित्र देखील दिसून येते.

या नाटकाची कथा साध्या पण मनोरंजक प्रसंगांवर आधारित आहे. पात्रांमधील संवाद, त्यांच्या स्वभावातील वैशिष्ट्ये आणि छोट्याछोट्या गैरसमजांमुळे अनेक मजेशीर प्रसंग निर्माण होतात. जीव द्यावा की चहा घ्यावा हा वाक्यप्रचारच या नाटकाचा मुख्य विनोदी भाग आहे. साध्या प्रसंगाला लेखकाने इतक्या सुंदर पद्धतीने मांडले आहे की वाचक किंवा प्रेक्षकाला सतत हसू येत राहते.

या नाटकातील पात्रे अगदी वास्तव जीवनाशी जोडलेली वाटतात. त्यांच्या वागण्या-बोलण्यातून मानवी स्वभावातील विविध पैलू दिसून येतात. काही पात्रे हट्टी, काही भोळी तर काही हुशार अशी वेगवेगळ्या स्वभावाची आहेत. त्यामुळे कथानक अधिक रंगतदार बनते. लेखकाने समाजातील लोकांच्या वागण्यातील विसंगती आणि त्यांच्या विचारांतील विरोधाभास यांचे विनोदी चित्रण केले आहे.

या नाटकाची भाषा अतिशय सोपी, सरळ आणि प्रभावी आहे. संवादप्रधानशैलीमुळे नाटक अधिक जिवंत वाटते. गडकरी यांच्या विनोदीशैलीमुळे वाचकांचे मनोरंजन तर होतेच, पण त्याचबरोबर विचार करायलाही भाग पाडते.

माझ्या मते जीव द्यावा की चहा घ्यावा हे मराठी साहित्यातील एक उत्कृष्ट विनोदी नाटक आहे. यातून वाचकांना आनंद, हास्य आणि समाजाचे वास्तव दर्शन घडते. त्यामुळे हे नाटक प्रत्येकाने वाचावे असे मला वाटते. हे नाटक मराठी साहित्याची समृद्ध परंपरा दर्शवणारे एक महत्त्वाचे आणि मनोरंजक साहित्यकृती आहे.

प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या आयुष्यात महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा अत्यंत महत्त्वाचा आणि अविस्मरणीय क्षण असतो. शाळेचे शिक्षण पूर्ण केल्यानंतर महाविद्यालयात प्रवेश घेताना विद्यार्थ्यांच्या मनात अनेक भावना निर्माण होतात. उत्सुकता, आनंद, थोडी भीती आणि नवीन अनुभवांची अपेक्षा यासगळ्या भावना त्यादिवशी मनात असतात. माझ्यासाठी ही माझ्या महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा खूप खास आणि संस्मरणीय अनुभव होता.

महाविद्यालयाच्या पहिल्या दिवशी मी खूप उत्साहाने सकाळी लवकर उठलो. नवीन कपडे घालून, आवश्यक पुस्तके आणि वह्या घेऊन मी महाविद्यालयाकडे निघालो. महाविद्यालयाचा मोठा आणि सुंदर परिसर पाहून मला खूप आनंद झाला. सभोवताली हिरवळ, मोठी इमारत आणि विद्यार्थ्यांची गर्दी पाहून मला खूप वेगळा अनुभव आला. सर्वत्र नवीन विद्यार्थी दिसत होते आणि प्रत्येकाच्या चेहऱ्यावर उत्सुकता आणि आनंद दिसत होता.

पहिल्या दिवशी आमची ओळख वर्गशिक्षक आणि इतर प्राध्यापकांशी करून देण्यात आली. प्राध्यापकांनी आम्हाला महाविद्यालयाचे नियम, अभ्यासक्रम, परीक्षा पद्धती आणि विविध उपक्रमांबद्दल माहिती दिली. त्यांच्या बोलण्यातून आम्हाला खूप प्रेरणा मिळाली. त्यांनी आम्हाला नियमित अभ्यास करण्याचा, वेळेचे महत्त्व समजून घेण्याचा आणि महाविद्यालयातील प्रत्येक संधीचा योग्य उपयोग करण्याचा सल्ला दिला.

त्यादिवशी मला अनेक नवीन मित्रही मिळाले. आम्ही एकमेकांशी ओळख करून घेतली, आपापल्या शाळांबद्दल आणि आवडी-निवडींबद्दल बोललो. हळूहळू आम्ही सर्वजण एकमेकांशी मोकळे झालो आणि चांगली मैत्री निर्माण झाली. नवीन मित्र मिळाल्यामुळे मला खूप आनंद झाला आणि महाविद्यालयातील वातावरण अधिक आपलेसे वाटू लागले.

महाविद्यालयातील ग्रंथालय, प्रयोगशाळा, खेळाचे मैदान आणि इतर सुविधा पाहून मला खूप उत्साह वाटला. शाळेच्या तुलनेत महाविद्यालयातील वातावरण अधिक मोकळे आणि प्रेरणादायी वाटले. येथे विद्यार्थ्यांना स्वतःचे विचार मांडण्याची

आणि विविध क्षेत्रांत प्रगती करण्याची संधी मिळते.

माझ्या महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा माझ्या आयुष्यातील एक नवीन सुरुवात होती. त्यादिवशी मला नवीन मित्र, नवीन शिक्षक आणि अनेक नवीन अनुभव मिळाले. हा

दिवस माझ्या आयुष्यातील एक सुंदर आठवण बनून राहिला आहे. मला विश्वास आहे की महाविद्यालयातील पुढील दिवसही असेच आनंददायी, ज्ञानवर्धक आणि प्रेरणादायी असतील.

असत्यं वदन् अपि सत्यवान् पुरुषः ।

गौतमी अभिजीत कुलकर्णी (११ वी ए (विज्ञान शाखा))

संदर्भ :- अकबर आणि बिरबल यांच्या ७० कहाण्या या पुस्तकातील एक कथेचा संस्कृत अनुवाद

एकदा महाराजः अकबरः बीरबलं प्रति कुद्दः अभवत्। सः बीरबलं राज्यतः निष्कासितवान्। बीरबलः एकस्मिन् दूहे स्थिते ग्रामे छद्यवेषेण निवसितुं आरब्धवान्।

किञ्चित् कालानन्तरं महाराजः अकबर बीरबलं स्मृतवान्, परन्तु तस्य अन्वेषणं कठिनम् आसीत्। अतः अकबरः एकं उपायं चिन्तितवान्। सः सर्वेषु ग्रामेषु उद्वोषणां कृतवान् यत्- कः कोऽपि मम कृते स्वर्णस्य कृषि करिष्यति, तस्मै अहं बहु मूल्यं दास्यामि।

केऽपि एतत् कार्यं कर्तुं न समर्थाः अभवन्। परन्तु बीरबलः (वः तस्मिन् ग्रामे आसीत्) ग्रामिणान् उक्तवान् यत् सः एतत् कर्तुं शक्नोति। बीरबलः अकबरस्य सभां गत्वा अवदत् महाराज, अहं स्वर्णस्य कृषि करिष्यामि, परन्तु मम एकः नियमः अस्ति।

नियमः अयम् आसीत्

स्वर्णबीजानां वपनं केवलं सः एव व्यक्तिः कर्तुं शक्नोति, चेन जीवने कदापि किमपि असत्यं न भाषितम्।

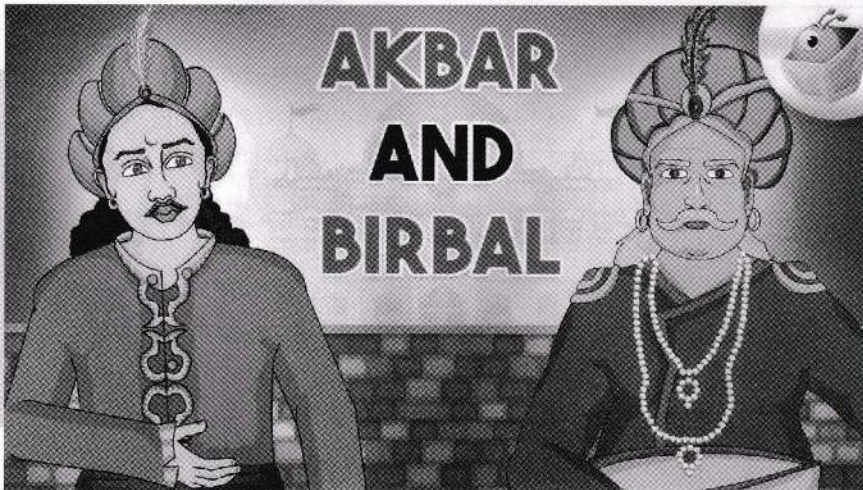
महाराजः अकबरः एतं नियमं स्वीकृतवान्। बीरबलः स्वर्णकलान् गृहीत्वा क्षेत्रं गतवान्। सः महाराज, मन्त्रिणः च तत्र आहूतवान्। बीरबलः अवदत्

महाराज, अहं तु चतुरः अस्मि परन्तु मया बाल्ये अगत्यं भाषितम्। अतः आहं नवपामि। भवान् अथवा कोऽपि मन्त्री एतानि बीजानि वपतु।

अकबरः स्वमन्त्रिणः पृष्ठवान्। सर्वे मन्त्रिणः अधोमुखाः अभवन् यतः सर्वे जीवने कदाचित् असायं भाषितवन्तः आसन्। अन्ते अकबरः अपि अङ्गीकृतवान् यत् तेनापि असत्यं भाषितम्। इङ्गतदा वीरबालः हसिला अवदत् महाराज, यदि अस्मिन् जगति कोऽपि पूर्णतया साधवादी नारित, तर्हि कथं कोऽपि स्वर्णस्य कृषि कर्तुं शक्नोति ? एषा केवलं पुक्तिः आसीत्।

अकबरः झटिति ज्ञातवान् यत् एषः बीरबलः एष अहित। सः प्रसन्नः भूत्वा बीरबलं पुनः सम्माननेन सह राजधानी अनयत् शिक्षा

बुद्धिमातुर्येण कठिनतमाः समस्याः अपि सुलभाः भवन्ति।

थिंक अँड ग्रो रिच

राज व्यंकटेश वनगरी (द्वितीय वर्ष वाणिज्य)

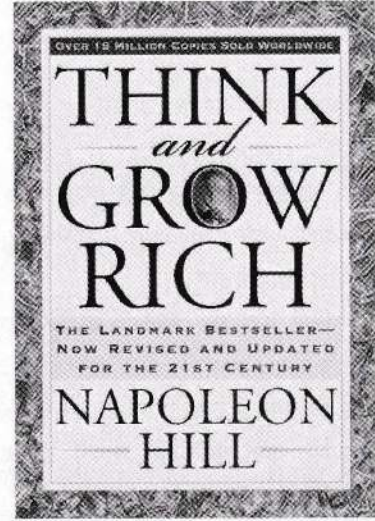
‘थिंक अँड ग्रो रिच’ हे नेपोलियन हिल यांनी लिहिलेले एक प्रसिद्ध आणि प्रेरणादायी पुस्तक आहे. हे पुस्तक यश मिळवण्यासाठी आवश्यक असलेल्या विचारसरणी आणि सवयींबद्दल मार्गदर्शन करते. हे पुस्तक अनेक वर्षांपासून वाचकांना प्रेरणा देत आहे.

या पुस्तकात लेखकाने यशस्वी लोकांच्या अनुभवांचा अभ्यास करून काही महत्वाचे नियम सांगितले आहेत. या नियमांमध्ये ठाम ध्येय असणे, स्वतःवर विश्वास ठेवणे, सकारात्मक विचार करणे आणि सतत प्रयत्न करणे यांचा समावेश आहे. लेखक सांगतात की, केवळ इच्छा असणे पुरेसे नाही, तर त्यासाठी सातत्याने मेहनत घेणे आवश्यक आहे.

या पुस्तकाचा मुख्य संदेश असा आहे की आपले विचार आपल्या यशाचा पाया असतात. जर आपण सकारात्मक आणि स्पष्ट विचार केला, तर आपण आपल्या आयुष्यात मोठे यश मिळवू शकतो. लेखकाने सोप्या भाषेत आणि उदाहरणांच्या मदतीने हे विचार स्पष्ट केले आहेत, त्यामुळे वाचकांना ते सहज समजते.

या पुस्तकाची भाषा खूप सोपी आणि प्रभावी आहे. त्यामुळे विद्यार्थी तसेच सर्वसामान्य लोक हे पुस्तक सहज वाचू शकतात. हे पुस्तक वाचकांना आत्मविश्वास वाढवण्यास आणि आपल्या ध्येयासाठी प्रयत्न करण्यास प्रेरणा देते.

एकूणच ‘थिंक अँड ग्रो रिच’ हे एक प्रेरणादायी आणि उपयुक्त पुस्तक आहे. हे पुस्तक वाचकांना सकारात्मक विचार करण्याची, मेहनत करण्याची आणि जीवनात यश मिळवण्यासाठी योग्य दिशा दाखवते. त्यामुळे प्रत्येकाने हे पुस्तक एकदा तरी वाचावे असे वाटते.

वृक्षस्य महत्वम्

प्रथमेश सचिन कुन्हाडे F.Y.B.A. संस्कृत विभागः

एकस्मिन् ग्रामे रमेशः नाम बालकः निवसति स्म। तस्य गृहस्य समीपे एकः विशालः वृक्षः आसीत्। सः वृक्षः ग्रामस्य जनानां कृते छायां ददाति स्म, पक्षिणां निवासस्थानं च आसीत्। रमेशः प्रतिदिनं तस्य वृक्षस्य समीपे क्रीडति स्म। सः वृक्ष मित्रवत् मन्यते स्म। ग्रीष्मकाले सर्वे जनाः तस्य छायायां विश्रामं कुर्वन्ति स्म।

एकदा ग्रामे नूतनमार्गनिर्माणस्य योजना अभवत्। केचन जनाः उक्तवन्तः ‘अस्य वृक्षस्य छेदनं करणीयम्, मार्गं बाधां करोति। इति। एतत् श्रुत्वा रमेशः खिन्नः अभवत्। सः ग्रामध्यक्ष प्रति गत्वा अवदत् ‘भोः! अयं वृक्षः केवलं काष्ठं न अस्ति। अस्माकं जीवनस्य अंशः अस्ति। अस्य छाया, अस्य फलानि, अस्य सौन्दर्यं च ग्रामास्य कृते तथा च जनानां कृते हितकरम्।

ग्रामध्यक्षः तस्य वचनं श्रोतुं सज्ज अभवत्। अन्ये अपि जनाः चिन्तितवन्तः एषः वयसा लघुः अस्ति किन्तु सत्यं वदति। वृक्षस्य संवर्धनम् अस्माकम् दायित्वम्। अन्ते निर्णयः अभवत् यात् मार्गः किञ्चित् परिवर्त्यं निर्मायताम्, वृक्षः तु रक्षितः भवतु। रमेशः अत्यन्त इष्टः अभवत्। सर्वे जनाः अपि ज्ञातवन्तः यत् प्रकृतेः संरक्षणं अस्माकं कर्तव्यं भवति।

तात्पर्यम्— प्रकृते संरक्षणं सर्वेषां दायित्वम्।

लेखकः— अजातः

अनुवादकः प्रथमेश कुलाई

द लॉर्ड ऑफ द रिंग्ज् : द रिटर्न ऑफ द किंग

देवांग सुनिल किलजे (एस.वाय.बी.एस्सी.)

The Lord of the Rings: The Return of the King हे प्रसिद्ध इंग्रजी लेखक J. R. R. Tolkien यांचे एक अत्यंत महत्त्वाचे आणि लोकप्रिय फॅटसी कादंबरीचे अंतिम भाग आहे. ही कादंबरी संपूर्ण Lord of the Rings त्रयीचा शेवट दर्शवते आणि मध्य-पृथ्वीच्या (Middle-earth) भवितव्याचा निर्णायक क्षण दाखवते.

या पुस्तकात मुख्यतः सौरॉनविरुद्ध चाललेल्या अंतिम युद्धाचे वर्णन केले आहे. गॅंडोर्फे राज्य धोक्यात आलेले असते आणि त्याचे रक्षण करण्यासाठी अनेक योद्धे आणि मित्र एकत्र येतात. अरॅगॉर्न हा खरा राजा म्हणून उदयास येतो आणि आपल्या धैर्य, नेतृत्व आणि शौर्यामुळे लोकांचा विश्वास जिंकतो. दुसरीकडे, फ्रॉडो आणि सॅम हे दोघेही एक अंगठी नष्ट करण्याच्या धोकादायक मोहिमेवर असतात. त्यांना अनेक संकटांचा सामना करावा लागतो, पण त्यांच्या मैत्री आणि धैर्यामुळे ते पुढे जात राहतात.

या कादंबरीची सर्वात मोठी ताकद म्हणजे लेखकाने निर्माण केलेले काल्पनिक जग. Tolkien यांनी मध्य-पृथ्वीचे वर्णन इतक्या जिवंत पद्धतीने केले आहे की वाचक स्वतः त्या जगात असल्यासारखे अनुभवतो. पात्रांचे स्वभाव, त्यांचे संघर्ष आणि त्यांचे ध्येय यांचे वर्णन अत्यंत प्रभावी आहे. विशेषतः फ्रॉडो, सॅम, अरॅगॉर्न आणि गॅंडाल्फ ही पात्रे वाचकांच्या मनावर खोल छाप सोडतात.

पुस्तकात मैत्री, धैर्य, त्याग आणि चांगल्या-वाईटातील संघर्ष यांसारख्या महत्त्वाच्या मूल्यांवर भर दिला आहे. जरी कथा काल्पनिक असली तरी तिचा संदेश वास्तव जीवनालाही लागू होतो. संकटांच्या काळात धैर्य आणि एकजूट किती महत्त्वाची असते हे लेखकाने सुंदरपणे दाखवले आहे.

एकंदरीत, The Return of the King ही फक्त एक फॅटसी कादंबरी नसून एक प्रेरणादायी आणि भावनिक कथा आहे. समृद्ध कथानक, लक्षवेधी पात्रे आणि प्रभावी संदेश यांमुळे हे पुस्तक वाचकांना शेवटपर्यंत गुंतवून ठेवते. फॅटसी साहित्य आवडणाऱ्या प्रत्येकाने हे पुस्तक नक्की वाचावे.

आई म्हणजे गुलाबाचं झाड

आईसारखीच माया देणारं,
ते एक गुलाबाचं झाड होतं,
संकटांच्या वादळातही जे,
खंबीरपणे घरासाठी उभं होतं.

झाडाचे ते तीक्ष्ण काटे म्हणजे,
आजीने सोसलेली दुनियादारी,
आणि त्यावर उमललेली फुले आम्ही,
ज्यांच्यावर तिने माया केली भारी.

चुटकीसरशी प्रश्न सोडवणारी ती,
हुशार, चतुर अन अतिशय खंबीर,
कुटुंबाच्या फुलांना हात लावताच कुणी,
काटा होऊन टोचणारी ती होती खंबीर.

आज ती गेली अन जाणीव झाली,
की किती कठीण असतं एकटं लढणं,
काट्यांची ढाल बनून तिने शिकवलं,
शून्यातून स्वतःचं विश्व घडवणं.

सुवास तिचा आठवणीत राहिल,
जरी झाड आज डोळ्यांसमोर नाही,
अशी आमची शूर आणि लाडकी आजी,
जिची जागा जगात घेऊ शकणार नाही कोणीही.

मी ही जी कविता लिहिली आहे, ती माझं आणि माझ्या कुटुंबाचं आजीबद्दलचं प्रेम आणि तिच्या आठवणी मनात साठवून ठेवण्यासाठी. माझी आजी खूप हुशार आणि हिंमतवान होती. ती गेल्यावर आम्हाला जाणीव झाली की तिने स्वतः कष्ट सोसून आम्हाला किती जपलं होतं. ती आमच्यासाठी एका गुलाबाच्या झाडासारखी होती, जी कायम आम्हाला जपायची.

- कोमल सुरेश जोरकर (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

जग बदलणारा बापमाणूस

प्रबुद्ध रविंद्र थोरात (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

माझ्या आवडत्या पुस्तकांपैकी एक म्हणजे जग बदलणारा बापमाणूस (डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर) हे पुस्तक आहे. या पुस्तकाचे लेखक जगदीश ओहोळ आहेत. हे पुस्तक खूप छान आणि सोप्या भाषेत लिहिलेले आहे, त्यामुळे ते सहज समजते. मला हे पुस्तक खूप आवडले कारण यातून मला बाबासाहेबांच्या जीवनाबद्दल खूप काही नवीन समजले.

या पुस्तकात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे बालपण, त्यांचे शिक्षण, त्यांना आलेल्या अडचणी आणि त्यांनी केलेले महान कार्य याबद्दल माहिती दिली आहे. बाबासाहेब लहान असताना त्यांना खूप त्रास सहन करावा लागला. त्यांना शाळेत इतर मुलांसारखे वागवले जात नव्हते. त्यांना पाणी पिण्यासाठीही अडचणी येत होत्या. पण त्यांनी कधी हार मानली नाही. त्यांनी नेहमी शिक्षणावर भर दिला.

बाबासाहेब खूप हुशार आणि मेहनती होते. त्यांनी भारतात आणि परदेशात जाऊन शिक्षण घेतले. त्यांनी खूप मोठ्या पदव्या मिळवल्या. पण ते फक्त स्वतःसाठी नाही, तर समाजासाठी जगले. त्यांनी गरीब, दलित आणि वंचित लोकांसाठी खूप काम केले. समाजात समानता यावी यासाठी त्यांनी खूप संघर्ष केला.

या पुस्तकातून आपल्याला समजते की शिक्षण किती महत्त्वाचे आहे. बाबासाहेब नेहमी म्हणायचे की शिका, संघटित व्हा आणि संघर्ष करा. या वाक्याचा अर्थ या पुस्तकातून खूप छान समजतो. त्यांनी लोकांना त्यांच्या हक्कांसाठी उभे राहायला शिकवले.

या पुस्तकात भारतीय संविधान तयार करताना बाबासाहेबांनी केलेल्या कामाची माहितीही दिली आहे. ते भारतीय संविधानाचे शिल्पकार होते. त्यांनी सर्व लोकांना समान हक्क मिळावेत यासाठी संविधानात अनेक चांगल्या गोष्टी समाविष्ट केल्या. त्यामुळे आज आपल्याला समानता आणि स्वातंत्र्य मिळाले आहे.

लेखकाने हे पुस्तक खूप सोप्या शब्दांत लिहिले आहे. त्यामुळे हे पुस्तक लहान मुलांनाही समजू शकते. वाचताना असे वाटते की आपण एखादी गोष्ट ऐकत आहोत. पुस्तकात कुठेही

कठीण भाषा नाही. त्यामुळे हे पुस्तक वाचायला खूप सोपे आणि मजेदार वाटते.

हे पुस्तक वाचून मला खूप प्रेरणा मिळाली. बाबासाहेबांनी इतक्या अडचणींवर मात करून यश मिळवले, हे पाहून आपल्यालाही मेहनत करावी असे वाटते. त्यांनी कधीही हार मानली नाही, हे खूप महत्त्वाचे आहे. त्यांच्या आयुष्यातून आपल्याला चिकाटी आणि धैर्य शिकायला मिळते.

माझ्या मते, प्रत्येक विद्यार्थ्याने हे पुस्तक वाचले पाहिजे. कारण यातून आपल्याला चांगले विचार मिळतात. आपण आयुष्यात कसे पुढे जायचे, कसे मेहनत करायची, हे या पुस्तकातून समजते. तसेच समाजातील सर्व लोकांशी समान वागणे किती महत्त्वाचे आहे, हेही कळते.

हे पुस्तक मला खूप आवडले कारण ते साध्या भाषेत लिहिलेले आहे आणि त्यातून खूप मोठा संदेश मिळतो. हे पुस्तक वाचल्यानंतर मला बाबासाहेबांविषयी अधिक आदर वाटू लागला. त्यांनी केलेले कार्य खूप महान आहे आणि ते आपल्यासाठी प्रेरणादायी आहे.

निष्कर्ष:

जग बदलणारा बापमाणूस हे एक खूप चांगले आणि प्रेरणादायी पुस्तक आहे. यातून आपल्याला बाबासाहेबांचे महान जीवन समजते. त्यांनी केलेल्या संघर्षामुळेच आज आपल्याला समान हक्क मिळाले आहेत. त्यामुळे हे पुस्तक प्रत्येकाने नक्की वाचावे.

जग बदलणारा बापमाणूस

जगदीश ओहोळ

सोनेरी दिवस

शाळा संपल्यानंतर महाविद्यालयात जाणे हा माझ्या आयुष्यातला एक नवीन टप्पा होता. ११वीत प्रवेश घेतल्यावर माझा महाविद्यालयातील पहिला दिवस खूप खास होता. माझ्या महाविद्यालयाचे नाव मॉडर्न कॉलेज, शिवाजी नगर, पुणे ०५ आहे. या महाविद्यालयात शिकायला मिळत आहे याचा मला खूप आनंद झाला होता, पण थोडी भीतीही वाटत होती.

पहिल्या दिवशी मी सकाळी लवकर उठलो. मनात खूप विचार चालू होते. नवीन ठिकाण, नवीन लोक, नवीन शिक्षक सगळेच नवीन होते. मी पटकन तयार झालो, आईने दिलेला डबा घेतला आणि घरातून निघालो. रस्त्यात जाताना मला थोडी काळजी वाटत होती की कसे असेल महाविद्यालय.

महाविद्यालयात पोहोचलो तेव्हा मोठी इमारत पाहून मला आश्चर्य वाटले. परिसर खूप मोठा आणि छान होता. अनेक विद्यार्थी तिथे फिरत होते. काहीजण हसत होते, काहीजण गप्पा मारत होते. मला वाटले की मी एकटाच नवीन आहे, पण नंतर लक्षात आले की अजून बरेच विद्यार्थी माझ्यासारखेच नवीन आहेत.

सुरुवातीला मी थोडा शांत उभा राहिलो. मग हळूहळू माझी ओळख काही मुलांशी झाली. आम्ही एकमेकांना आपली नावे सांगितली. कोण कोणत्या शाळेतून आला आहे, कोणता विषय घेतला आहे हे विचारले. थोड्या वेळात आम्ही मित्र झालो. त्यामुळे माझी भीती कमी झाली आणि मला बरे वाटू लागले.

थोड्याच वेळात वर्ग सुरू झाला. आम्ही आमच्या वर्गात गेलो. वर्ग खूप मोठा आणि स्वच्छ होता. सर्वजण आपापल्या जागेवर बसले. थोड्या वेळाने शिक्षक वर्गात आले. त्यांनी हसून आमचे स्वागत केले. त्यामुळे वातावरण हलके झाले.

शिक्षकांनी आधी स्वतःची ओळख करून दिली. त्यांनी त्यांचे नाव, विषय आणि अनुभव सांगितला. मग त्यांनी आम्हालाही एकेक करून उभे राहून आपली ओळख सांगायला सांगितली. सुरुवातीला मला थोडी भीती वाटली, पण मी धीर करून माझे नाव आणि माझी शाळा सांगितली. सर्वांनी लक्ष देऊन ऐकले, त्यामुळे मला आत्मविश्वास वाटला.

शिक्षकांनी आम्हाला महाविद्यालयाचे नियम सांगितले. वेळेवर यायचे, अभ्यास करायचा, शिस्त पाळायची हे त्यांनी सांगितले. त्यांनी असेही सांगितले की महाविद्यालयात आपल्याला थोडे जास्त स्वातंत्र्य असते, पण त्याचबरोबर जबाबदारीही असते. हे ऐकून मला समजले की आता मला अधिक लक्ष देऊन अभ्यास करावा लागेल.

दुपारच्या सुट्टीत आम्ही सगळे मित्र एकत्र बसलो. आम्ही

आपापले डबे उघडले आणि खायला सुरुवात केली. त्या वेळेत आम्ही खूप गप्पा मारल्या. कोणाला काय आवडते, कोण कुठे राहतो, याबद्दल आम्ही बोललो. त्यामुळे आमची मैत्री आणखी वाढली. मला खूप आनंद झाला की मला नवीन मित्र मिळाले.

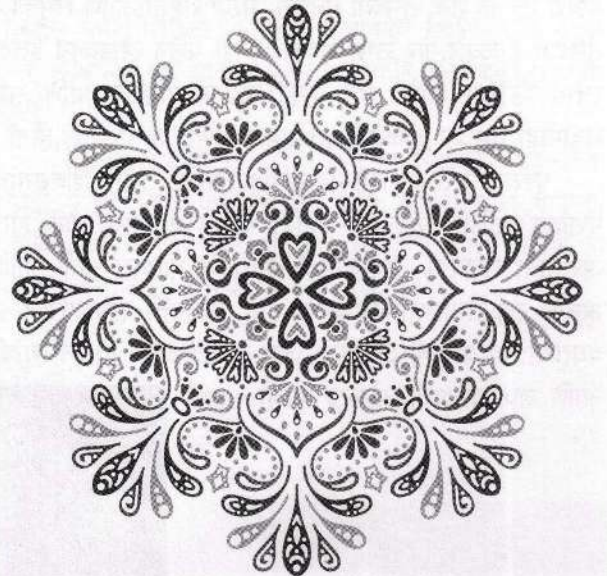
महाविद्यालयाचे वातावरण शाळेपेक्षा वेगळे वाटले. शाळेत सगळे ठरलेले असते, पण महाविद्यालयात थोडी मोकळीक असते. तरीही अभ्यास करणे खूप महत्त्वाचे आहे हे शिक्षकांनी सांगितले. त्यामुळे मला वाटले की मला वेळेचे नीट नियोजन करावे लागेल.

पहिल्या दिवशी मला थोडी भीती वाटत होती, पण दिवस संपता संपता ती भीती पूर्णपणे कमी झाली. मला आत्मविश्वास वाटू लागला. नवीन मित्र, चांगले शिक्षक आणि सुंदर महाविद्यालय पाहून मला खूप छान वाटले.

दिवस संपल्यावर मी घरी परतलो. आईला मी सगळा दिवस कसा गेला ते सांगितले. तिला खूप आनंद झाला. मला देखील वाटले की माझा पहिला दिवस खूप छान गेला.

हा दिवस माझ्यासाठी खूप खास होता. कारण या दिवशी माझ्या आयुष्यात एक नवीन सुरुवात झाली. मला नवीन गोष्टी शिकायला मिळाल्या आणि नवीन लोक भेटले. मला खात्री आहे की पुढील दिवसही असेच चांगले जातील.

अशा प्रकारे माझा महाविद्यालयातील पहिला दिवस खूप छान आणि लक्षात राहणारा होता. हा दिवस मी कधीच विसरणार नाही.

शौर्य, संघर्ष यांची गाथा

नंदिनी कानुगडे (द्वितीय वर्ष, वाणिज्य)

झुकला औरंग्या म्हणे कैसा हा छावा

ऐसा मर्द मराठा पुन्हा पुन्हा जन्माला यावा...

शिवपुत्र संभाजी महाराजांचा जीवनप्रवास म्हणजे एक अग्निदिव्य. छत्रपतींच्या निधनानंतर औरंगजेब पाच लाखांचे सैन्य व चौदा कोटींचा खजिना घेऊन दख्खन जिंकायला निघाला. पण छत्रपती संभाजी महाराजांनी त्याला नऊ वर्षे निकराचा लढा देऊन जेरीस आणले. दख्खन जिंकायला निघालेल्या या क्रूर औरंगजेबाला पुन्हा दिल्लीच्या तख्तावर विराजमान होता आले नाही.

लेखक शिवाजी सावंत यांनी छावा सन १९७२ साली लिहायला घेतलं. लिखाणाच्या पहिल्याच दिवशी जगदंबेने कसा कौल दिला याबद्दल त्यांनी प्रस्तावनेत लिहिलं आहे. किल्ले प्रतापगडावर १९७९ साली यशवंतराव चव्हाण यांच्या हस्ते छावा प्रकाशित झालं आणि महाराष्ट्राच्या जनतेने या पुस्तकाला अक्षरशः डोक्यावर घेतलं.

छत्रपती संभाजी महाराजांच्या जन्मापासून या कादंबरीची सुरुवात होते. पुस्तकातील भाषेवर काळानुरूप मावळ प्रांतातील रांगडी भाषेचा प्रभाव आहे. लेखकाने ज्या पद्धतीने पात्रांच्या मनाचा कौल घेण्याचा प्रयत्न केला आहे तो विशेष. प्रत्येक वाक्य प्रत्येक शब्द तुमच्या मनाला भिडत राहतो आणि शंभुकाळ तुमच्या डोळ्यांसमोर उभा राहतो. काही प्रसंग लेखकाने इतके उत्तम लिहिले आहेत की तुम्ही गडावर आहात आणि सर्व घडामोडी तुमच्या डोळ्यादेखत घडत आहेत असा भास होतो.

पुस्तक जरी संभाजी महाराजांवर असलं तरीही शिवरायांचे पराक्रम संक्षिप्त स्वरूपात आहेत कारण शंभुराजे मोठे होत असताना छत्रपती शिवाजीराजे स्वराज्य वाढवत होते आणि अनेक संकटांचा सामना करत होते. छत्रपती संभाजीराजांना वयाच्या नवव्या वर्षी आग्र्याला जावं लागलं आणि तिथून त्यांची आणि राजकारणाची ओळख झाली.

संभाजीराजे शूर योद्धे तर होतेच त्याबरोबरच ते कवीमनाचे देखील होते. त्यांनी संस्कृतमध्ये बुद्धभूषणम काव्यरचना केली. एक योद्धा कवी असणे ही एक दुर्मिळ आणि विलक्षण गोष्ट. एकाचवेळी पाच आघाड्यांवर झुंज देणारा भारतातील किंवा कदाचित जगातील एकमेव धुरंधर सेनानी. शंभुराजे एकाचवेळी जंजिरेकर सिद्धी, इंग्रज, गोव्याचे फिरंग, मगूर औरंगजेब आणि स्वराज्यातील फितूर यासर्वांशी लढत होते. म्हणूनच शंभुराजांना स्वराज्यरक्षक म्हणतात.

श्री शंभो: शिवजातस्य मुद्रा द्यौरिव राजते।

यदंकसेविनी लेखा वर्तते कस्य नोपरि।।

फितुरीमुळे शंभुराजांना झालेली अटक मनाला सलते. आणि त्यांच्यावर झालेल्या अत्याचार वाचून हृदयावर अनुकुचीदार शस्त्राने सपासप वार होतायेत असं वाटतं. जगाच्या पाठीवर कोणत्या राजाने सोसल्या नाहीत त्या यातना या छाव्याने सोसल्या पण मगूर औरंग्यासमोर शंभुराजे झुकले नाहीत.

लेखकाने संभाजीराजांच्या शौर्याला, त्यागाला पुरेपूर न्याय दिला आहे. तत्कालीन स्वराज्याचे वर्णन अप्रतिम पद्धतीने केलं आहे. या पुस्तकातून सध्या बऱ्याच चित्रपट आणि मालिकांमध्ये संदर्भ घेतल्याचं जाणवतं. पुस्तकाचा विषय, भाषेचा लहेजा, प्रसंगवर्णन, पराक्रम, त्याग, लेखकाचा अभ्यास आणि निष्ठा या सर्व गोष्टींचा सारासार विचार करता छावा हे मराठी साहित्यातील शिरोमणी आहे. खंत हीच वाटते की शंभुराजांचे बलिदान लोकांपर्यंत पोहचले नाही आणि म्हणूनच प्रत्येकाने छावा एकदातरी जरूर वाचावे आणि हा इतिहास इतरांपर्यंत देखील पोहचवावा.

माझे सुंदर महाविद्यालय

शाळेचे दिवस संपवून जेव्हा मी पहिल्यांदा कॉलेजच्या मुख्य गेटमधून आत पाऊल टाकले, तेव्हा मनात प्रचंड धाकधूक होती. माझ्याकडे आवश्यक कागदपत्रे आणि नवीन स्टेशनरी होती. कॅम्पसमध्ये पोहोचल्यावर मला मोठ्या इमारती, चैतन्यमय वातावरण आणि विविध पार्श्वभूमीतील विद्यार्थी पाहून खूप आश्चर्य वाटले।

कॉलेज परिसर खूप मोठा आणि आकर्षक होता. वरिष्ठ विद्यार्थ्यांनी आमचे स्वागत केले, ज्यामुळे मनातील भीती थोडी कमी झाली। आपल्या वर्गाचा शोध घेताना माझी चांगलीच फजिती झाली, पण शेवटी एका कर्मचाऱ्याच्या मदतीने मी माझ्या 'फर्स्ट ईअर'च्या वर्गात पोहोचलो। वर्गात गेल्यावर नवीन मित्र-मैत्रिणींशी ओळख झाली. प्राध्यापकांनी आमचे स्वागत केले आणि कॉलेजच्या नियमांची माहिती दिली।

दुपारच्या जेवणाच्या सुट्टीत आम्ही कॅटीनमध्ये गेलो. तिथे पहिल्यांदाच मैत्रीचे नवीन बंध जुळले आणि जुन्या मित्रांची आठवणही आली। कॉलेजचा पहिला दिवस हा केवळ अभ्यासाची सुरुवात नव्हती, तर एक नवीन व्यक्ती म्हणून स्वतःला घडवण्याच्या प्रवासाची सुरुवात होती. संध्याकाळी घरी परतताना मनात अनेक स्वप्ने आणि आनंदाची भावना होती, जी मला आयुष्यभर लक्षात राहिल.

प्रकाशवाटा

अंकिता रामचंद्र शिंदे (द्वितीय वर्ष, बी.एससी.)

प्रत्येक व्यक्तीच्या आयुष्यात एखादे पुस्तक विशेष स्थान मिळवते. माझे आवडते पुस्तक म्हणजे प्रकाशवाटा आहे. हे पुस्तक वाचताना जीवनाकडे पाहण्याचा सकारात्मक दृष्टिकोन मिळतो. या पुस्तकात अनेक प्रेरणादायी विचार, अनुभव आणि जीवनमूल्ये सुंदर पद्धतीने मांडलेली आहेत.

प्रकाशवाटा या पुस्तकाचे नावच खूप अर्थपूर्ण आहे. अंधारातून प्रकाशाकडे जाण्याचा मार्ग म्हणजेच प्रकाशवाटा. जीवनात कितीही अडचणी आल्या तरी धैर्य, चिकाटी आणि आत्मविश्वास यांच्या जोरावर आपण पुढे जाऊ शकतो, हा महत्त्वाचा संदेश या पुस्तकातून मिळतो.

या पुस्तकातील उदाहरणे साधी, पण अत्यंत प्रभावी आहेत. प्रत्येक प्रकरणातून काही ना काही नवीन शिकायला मिळते. लेखकाने जीवनातील संघर्ष, अपयश आणि त्यातून मिळणारे यश याचे सुंदर वर्णन केले आहे. त्यामुळे वाचकाला प्रेरणा मिळते आणि जीवनातील संकटांना सामोरे जाण्याची ताकद मिळते.

हे पुस्तक वाचल्यानंतर माझ्या विचारांमध्ये सकारात्मक बदल झाला. मला आत्मविश्वासाने पुढे जाण्याची प्रेरणा मिळाली. म्हणूनच प्रकाशवाटा हे पुस्तक माझ्या मनाला खूप जवळचे आहे आणि माझे सर्वात आवडते पुस्तक आहे.

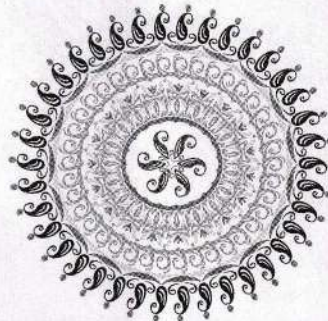
महाविद्यालयातील पहिला दिवस

महाविद्यालयातील पहिला दिवस हा आयुष्यातील अत्यंत महत्त्वाचा आणि संस्मरणीय दिवस असतो. शाळेच्या सुरक्षित वातावरणातून बाहेर पडून एका नवीन जगात प्रवेश करण्याचा हा क्षण असतो. माझा महाविद्यालयातील पहिला दिवस उत्सुकता, आनंद आणि थोडीशी भीती अशा मिश्र भावनांनी भरलेला होता.

त्या दिवशी मी सकाळी लवकर उठले आणि नवीन कपडे घालून महाविद्यालयात पोहोचले. महाविद्यालयाची भव्य इमारत, मोठे मैदान आणि गजबजलेला परिसर पाहून मी थक झाले. सुरुवातीला कोणालाही ओळखत नसल्यामुळे थोडेसे एकटे वाटले, पण हळूहळू नवीन मित्र-मैत्रिणी मिळू लागले.

पहिल्या दिवशी प्शिक्षकांनी अभ्यासक्रम, नियम व शिस्त याबद्दल माहिती दिली. वर्गातील वातावरण नवीन आणि वेगळे होते. शाळेपेक्षा येथे अधिक स्वातंत्र्य आणि जबाबदारी जाणवत होती.

दिवसभरात अनेक नवीन अनुभव मिळाले. दिवसाच्या शेवटी माझी भीती कमी झाली आणि आत्मविश्वास वाढला. महाविद्यालयीन जीवनाची सुरुवात आनंदाने झाली आणि हा दिवस माझ्या आयुष्यात कायम लक्षात राहिल.

Love

*I talk about love like we have known each other
forever,
Like we stayed up late counting stars and
unspoken thoughts.*

*But really, I learned love,
Watching it pass through rooms that were never
mine.*

*In tiny giggles that escaped freely,
In stolen glances held longer than necessary,
In hands intertwined to be felt and not just seen.*

*I saw love
In favourite food cooked quietly,
In plates pushed across the table,
In comfort offered without solutions,
In staying even when there's nothing to say.*

*That's how I learned my language,
Not in grand confessions but in care,
In showing up,
In choosing someone even on ordinary days.*

*People assume I have loved,
I let them believe it,
Because some truths feel safer, unspoken.*

*And it makes me wonder,
Have I loved or only known how to love,
As I gave so much of myself away,
Learning the shape of love
Without ever being held by it.*

*So I stopped searching,
Stopped mistaking attention for care.*

*I decided I would wait,
Not because I was empty, but because I had
learned to be gentle with my hope.*

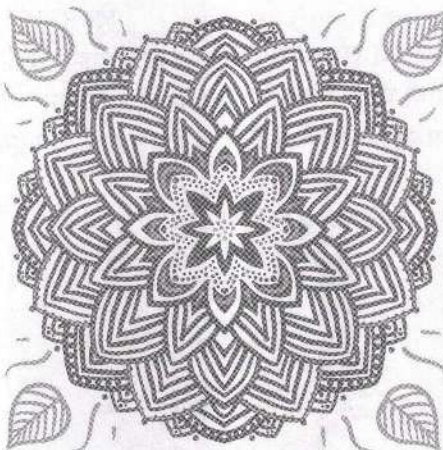
*Wait until love knocks, softly, patiently,
recognisable by its peace.*

*Love that doesn't rush me,
Doesn't ask me to become louder to be chosen,
Love that feels like home before it ever calls itself
love.*

*Maybe that's what I missed.
Love has always lived in me,
Grown in me, learning my rhythm,
Waiting for the moment it no longer has to be
imagined, just recognised.*

*And until then, I carry it carefully,
As a proof that my heart knew love, long before it
was returned.*

- Bhumika Ganesh Dharmale (SYBA)

TICK THEN TOCK

You give up
You go quiet
You quit conflict
cancel collision
call it calm
when it's only collapse
You avoid confrontation.
You aren't running
you repeat that softly
you're just letting it all happen standing still
while things slip, slide, settle into something
smaller
After you discover
how many things can go wrong life loosens its
grip on living and leans into waiting
Waiting rooms
Waiting rhythms
Waiting for the next disaster like it's already
scheduled simply slow
The Enlightenment is over The light didn't leave
it dulled, dimmed, degraded What we live in now
is Dis-Enlightenment
We use rebellion
as refuge
We use criticism
as counterfeit participation We speak sharp
sentences and mistake them for movement
"Denial"
isn't the right word
but it's the first one
that stumbles forward
Inside my skull
a radar rattles
days drilling
nights kneeling with knives, ready for raid and
rupture and I cancel the report.
I hum along
to the sirens' signal
soothing, seductive, sincere
as I lie down
in the middle of my operation base sprawled
where strategy should be Emotions thin
Fade.
Flatten into mirage
heat without hydration
feeling without form
Then the thought starts circling slow, surgical
not dramatic—just direct
What if I'm nothing
but a brain
bolted to aluminium

chemically convinced
electrically instructed
to believe this is life?
A program
processing programs
inside a simulated setting
Am I an experiment
the world a constructed stage actors assigned
affection
weather rendered as effects sky painted
sea stretched like a screen across a lightbulb
horizon? Is everything
a set?
Is that it?
Camera, roll—
Action.
I look at my palms
my veins,
my body
and say
no shit
"Trance"
not the right word
but every breath feels guided governed
gently hijacked
"Hypnosis"
not the right word
but something is counting me down
without disclosure
"Cyborg"
isn't the right word
but my nerves feel networked
"Existential"
isn't the right word
but it sits heavy
insistent
inescapable
Information floods
Synapses stall
A database of failed signals
bombards the brain
Attention feels a clock tick long
Tick
I'm so freaking tired
Tock
my chest aches
pumping red
repeating itself without relief
Tick
out of cigarettes
Tock
find stable work
Tock

something smells scorched

Tick

consciousness becomes the enemy Tock

where is my lighter

Tick

my mouth tastes metallic

Tick

self-disgust

buzzes, blurs

passes behind the iris

Tick

Then tock

“Depression” isn’t the right word

But that’s the only word that comes to mind My

little identity paradigm shifts

Period revival

I reconstruct daily suffering

not to cure it

but to curate it

align it

arrange it

in the order I want

How my dysfunction

functions flawlessly

To make order out of chaos

You collect details, look for a pattern

And organise

You make sense out of senseless facts

These useless details

They’re only useless until you connect them all together

Everything is nothing by itself

You puzzle together bits of everything

You shuffle and reorganise

Create a brief timeline of your collapse

The countdown to start your wreckage

The Oracle of your mistakes

Misery Colosseum

Develop a formula and wrap it in coil

Then put it in a capsule so it wont go extinct

Because it’s all you’ve ever known And you are nothing without your pain

A montage

Assembled

Archived

Documented

Mummified

Your latest ancient ruins

I say deliver me from hope

I say deliver me from change

I say deliver me

from me

Please don’t fasten your seat belts

as we begin

our terminal descent

into oblivion

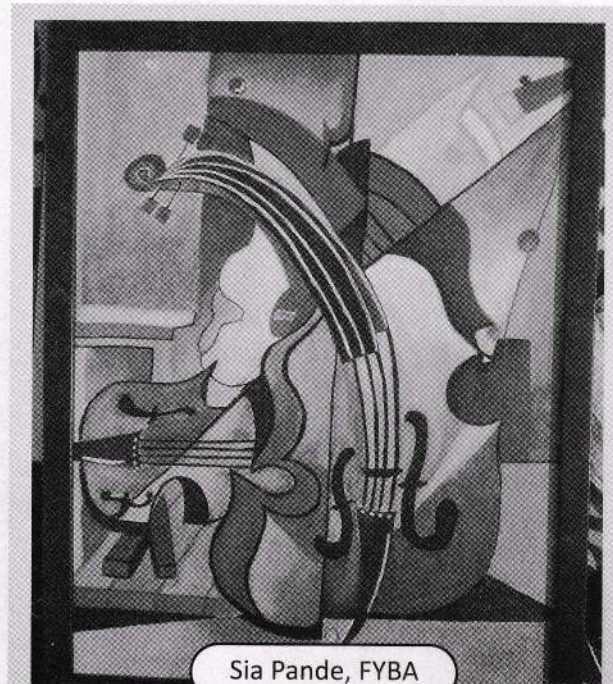
“Suicide”

isn’t the right word

but it’s the first one

that comes to mind

- Dhruva Burande, MA II

Sia Pande, FYBA

When I lay on my deathbed

*When I lay on my deathbed
And death I shall await
When I count my last heartbeats
Will you come to me, mate?*

*Then we would reminisce our memories
We made peaks and valleys of life
What a beautiful trade*

*And I would ask for your forgiveness
From the soft heart left with you
Carefully
For if I have ever hurt you in the past
In affections
In greetings I shall amend
If we ever met*

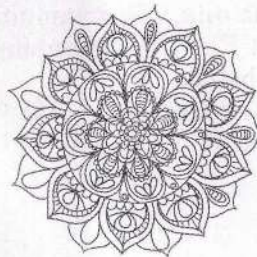
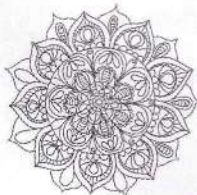
*In the last moment of life when I
Join the stars above*

*You know I mattered
You know I was loved
You know I made you laugh
You know I made your days brighter
Tell me you were happy in my company*

*For this is all I shall take with me
This is all I shall leave behind
The good deeds and the memories
And no regrets left in mind*

*And when my eyes are closed
to never be open again
And I've become a classic in life
After the grave my friend
Our bond fades due to the acceptance of death
But death is the only truth and the most intense
pain
But by grieving upon the dead,
Let your life not go in vain*

- Disha Dang, SYBBA (IB)

MY THREE MEMORABLE YEARS AT MODERN COLLEGE

Harish Mangrule, TYBCom (Business Administration Campus)

I am Harish Mangrule, and I had the great pleasure of spending three precious years of my academic life at Modern College of Arts, Science and Commerce (Business Administration Campus) while pursuing my Bachelor of Commerce (B.Com) from 2023 to 2026. These three years have been one of the most memorable and pivotal phases of my life. They were replete with learning, experiences, friendships, struggles, and personal development that have helped me become a more confident and responsible person.

I opted for this college because it is famously known as one of the most prestigious colleges for commerce education. The college enjoys a prestigious reputation for its academic excellence, experienced faculty, and favorable learning environment. Right from the start, I was convinced that attending this college would enable me to lay a solid academic foundation and offer ample opportunities for development beyond the classroom walls.

My first day at college was a time of immense excitement and slight nervousness. Starting a new life in a new setting, interacting with new classmates, and experiencing the stunning campus of the college made me feel both inquisitive and optimistic. Like most students, I wondered how my college life would turn out. However, soon after, the college environment and the amiable nature of my classmates made me feel at ease. Slowly, the college began to feel like a second home where I could learn, discover, and develop.

During my three years at Modern College, I was actively involved in a number of academic and non-academic events. I participated in inter-college events like Moot Court, Inter Department Quiz Competitions, Book Review Competitions, Handwriting Competitions, and various Field Projects. Engaging in these activities has helped me build confidence and enhance my knowledge outside of textbooks. It has also provided me with

the chance to meet students from other colleges and gain new insights.

One of the most cherished experiences of my college life was winning an inter-college competition organized by Christ College. Our team performed well and proudly brought back the trophy to our college. This achievement was not only a personal triumph but also a source of pride for my college and our teachers who supported us. This experience has taught me the importance of teamwork, hard work, and determination.

Another significant aspect of my college life was the guidance and inspiration I received from my professors. I was highly inspired by Prof. Dr. Ashwini Joshi, who was extremely punctual, hardworking, intelligent, kind, and humble. She was a perfect faculty for any

college due to her dedication to her profession and her highly inspiring nature. She always motivated her students to give their best and remain disciplined in their academic life.

I was also fortunate to learn from Prof. Meena Gawande, who was friendly, supportive, and highly accurate in her teaching methods. Her friendly nature made it easy for students to clear their doubts and learn in a comfortable environment. She was highly encouraging and supportive to her students and was available to help us whenever we needed it. These professors have thus played an important role in my life.

Apart from the academic knowledge I received in these three years, I have also learned many important skills in life. I have become confident enough to participate in competitions and have learned the importance of team collaboration. I have also become confident in improving my communication skills and have learned to come out of my comfort zone.

My college life would not have been complete without the wonderful friends who have supported

and accompanied me throughout this journey. My close friends include Darshana Nemade, Disha Hapse, Yash Jadhav, Om Bhandari & Riya Meher. I have shared many wonderful moments with these friends, including preparing for competitions, completing assignments, and enjoying our campus life. I have learned a lot from these wonderful friends. I must say that I have had a wonderful experience in my college life because of these wonderful friends.

As a student, I have faced some challenges during my college life. I have learned that I need to have good time management skills to manage my assignments and submit them in due time. I have learned that I need to improve my communication and move out of my comfort zone to become a better person. I have learned many things during my college life. I have become more disciplined and responsible. I can confidently say that I have become a better person during my three years of stay at Modern College. I have not only become a better person, but I have also become more confident and motivated to achieve my goals.

Stay Long

*Maybe I want to be a happy human.
Maybe I want to travel alone.*

All alone.

*Just to wonder if I'll find someone by my side.
Just to be called mine, morning and night.*

Who would it be?

Who would climb up to be mine?

*Who would say I am not worthy to be with you,
But still give me reason to stay by his side?*

Understand my soul.

Understand my habits.

Remember my likes and dislikes.

Remember things around me,

Even he won't be near me.

To be loved or not to be,

This is what I ask myself.

The girl I am and the girl you all know:

Introvert, boyish brash brat.

Or the girl:

Smart mouth, sunshine, clever, confident, proud, persistent.

Or a person who can last long.

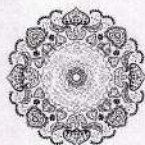
Wonder about the past,

The attempt to get free.

Run, ruin, return, reclaim.

Just knowing to be myself again

- Sakshi Jadhav, FYBA

Die Augen des ewigen Bruders

*Lieber Bruder,
wohin ich gehe,
du bist das, was ich sehe.*

*Schuldig bin ich,
verantwortlich bin ich.
König? Ich weiß es nicht.*

*Was ist Macht, wenn sie nicht schützt?
Was ist Gewalt, wenn sie nicht verteidigt?
Was ist Besitz, wenn mir nichts wirklich gehört?*

*Ich versuchte loszulassen,
ich versuchte zu vergessen,
und doch fühle ich mich nicht froh.*

*Wie kann ich Gerechtigkeit bringen,
wenn mein Blut selbst schmutzig ist?
Wie kann ich herrschen,
wenn meine Krone schon gefallen ist?
Wie kann ich einsam leben,
wenn die Luft selbst mit mir spricht?*

*Mein Herz bleibt schwarz,
mein Geist ist durchnässt.*

*Deswegen werde ich als Diener leben,
ich werde dienen,
da jeder Mensch mein Bruder ist,
da du ewig in mir lebst.*

- Janhavi Mandge (SYBA)

Weihnachtszauber im Dezember

Dezember
Weiß , schön
Singen , schenken,feiern
AlleHerzenkommenzusammen
Weihnachten

- Komal Pakhale, SY-BA (German)

Somer Freude im Juni

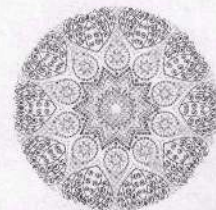
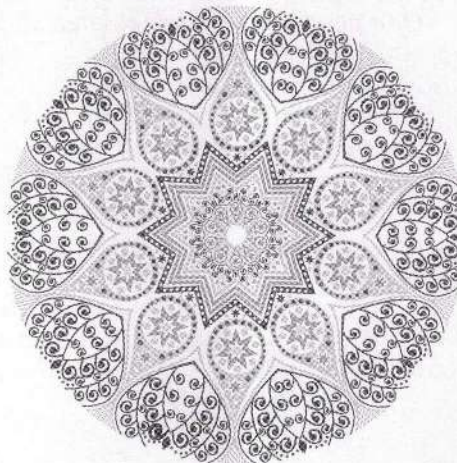
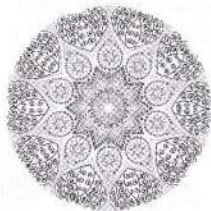
Juni
warm , heiß
reisen , feiern , tanzen
Mein LieblingsmonatistJuni.
Geburtstagsparty!

- Sayali Kulkarni, SY-BA (German)

Washstum durch Veraderung

Die Veränderung
EineNotwendigkeit
VeränderungbringtWachstum
VeränderungöffnetneueTüren
Die Evolution

-Devika Kajale, SY-BA (German)

महाराष्ट्र राज्य उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यता केंद्र

यांच्या संयुक्त विद्यमाने

उद्योजक आपल्या भेटीला

- उद्योजकीय व्यक्तिमत्व विकास
- व्यवस्थापकीय कौशल्य व प्रत्यक्ष उद्योजकांचे मार्गदर्शन
- वित्त व्यवस्थापन
- निर्णय क्षमता
- जोखीम व्यवस्थापन (Risk Management)
- मनुष्यबळ व साधनसामुग्री व्यवस्थापन
- आधुनिक तंत्रज्ञान

करिअर कट्टा

युवकांच्या
सर्वांगीण विकासासाठी

आयएस आपल्या भेटीला

- राज्यपातळीवरील स्पर्धा परीक्षा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग
- पोलीस भरती
- बँकिंग सेवा
- स्टाफ सिलेक्शन कमिशन
- केंद्रीय पातळीवरील स्पर्धा परीक्षा (यु.पी.एस.सी.)

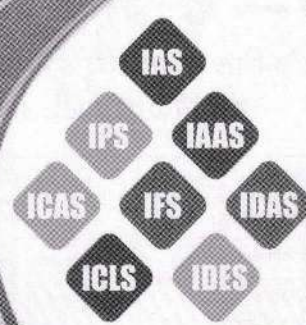
३६५ रुपयांमध्ये
१००० दिवस
मार्गदर्शन

५० add on
कोर्सेस मोफत

ध्येयाच्या वाटेवर
सातत्याने ३६५ दिवस

नाव नोंदणी व अधिक माहितीसाठी

७५०७६५२५५५ या नंबरवर आपले नाव करा

Web. : www.mitsc.co.in

Career Katta
(Career and Entrepreneurship Counseling, Skill Development,
Internships, Placement, etc.)

Career Katta is an initiative of Department of Higher and Technical Education, Govt of Maharashtra and in coordination with Maharashtra Information Technology Support Centre. The college conducts various activities to guide students about Career, Competitive Examinations (UPSC, MPSC, Banking, SSB, SSC, Police, LIC, etc.), Entrepreneurship, Skill Development; Credit Earnings under new CBCS and NEP Curriculum Framework, Internship and Placement Opportunities, etc.

Eligibility to Join:

Any student admitted for any regular course in the college or college alumni referred by College Coordinator.

Registration Fees:

A one-time fee of Rs. 365 for 1000 days provides free access to all activities, courses, and State-Level Competitive Examinations, etc.

College Code: AISHE CODE C-42103

Contact: For more details visit college webpage . <https://moderncollegepune.edu.in/> college website

Contact coordinator: Dr. Vaijayanti Jadhav, 8308839337, Prof. Haridas Jadhav

or Career Katta Helpline 75076 52555

करिअर कट्टा अंतर्गत

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणामध्ये अपेक्षित असणारे पदवीच्या प्रथम वर्षासाठी
सर्व विद्यार्थ्यांसाठी आवश्यक असणारे कोर्सेस

1	VEC	Indian constitution	2 Credits	4	IKS	Generic Indian knowledge system	2 Credits
		Environmental studies					
2	AEC	German Language	2 Credits	5	CC	NSS	2 Credits
		Russian Language				Cultural	
		Arabic Language				Sports	
		Spanish Language				NCC	
		French Language		6	GE/OE	Digital marketing	2 Credits
		Japanese Language		7	GE/OE	Event management	2 Credits
		3		VSC	Communication skill development	2 Credits	8
Writing skill in English	9		GE/OE		Emotional intelligence		2 Credits
Business communication	10		GE/OE		Time and stress management		2 Credits
Personality development	11		GE/OE		Financial literacy		2 Credits
Writing skill in Marathi	12		GE/OE		Personality development for overseas placement		2 Credits

शिक्षकांनी, राजकारण्यांपुढे वाकू नका; उच्चशिक्षणमंत्र्यांचे आवाहन

मोहन मूकुरेकर

पूर्व शिक्षकांनी राजकारणातून दूर राहणे गरजेचे आहे. हेच वाक्य पुन्हा पुन्हा ऐकणे सुरु आहे. राजकारणातून दूर राहणे गरजेचे आहे. हेच वाक्य पुन्हा पुन्हा ऐकणे सुरु आहे.

मौडर्न महाविद्यालयातील शिक्षकांच्या बैठकीत राज्य सरकारचे उच्चशिक्षण मंत्री, मोहन मूकुरेकर यांचे संबोधन.

उच्चशिक्षण मंत्र्यांनी राजकारणातून दूर राहणे गरजेचे आहे. हेच वाक्य पुन्हा पुन्हा ऐकणे सुरु आहे. हेच वाक्य पुन्हा पुन्हा ऐकणे सुरु आहे.

साहित्य समाजाला सरकारात्मक दिशेने घेऊन जाणारे हत्यार : डॉ. गोसावी

गोसावी

साहित्य समाजाला सरकारात्मक दिशेने घेऊन जाणारे हत्यार : डॉ. गोसावी. साहित्य समाजाला सरकारात्मक दिशेने घेऊन जाणारे हत्यार : डॉ. गोसावी.

मौडर्न महाविद्यालयात टपाल पेटीला अनोख्या पद्धतीने निरोप

मोहन मूकुरेकर

मौडर्न महाविद्यालयात टपाल पेटीला अनोख्या पद्धतीने निरोप. मोहन मूकुरेकर यांच्या या निरोपाने शिक्षकांच्या मनात मोठा आस्वाद झाला आहे.

लक्ष्मीकांत देशमुख; बालकुमार साहित्य संस्थेच्या पुरस्कार सोहळ्यात मांडले विचार

मोहन मूकुरेकर

लक्ष्मीकांत देशमुख; बालकुमार साहित्य संस्थेच्या पुरस्कार सोहळ्यात मांडले विचार. लक्ष्मीकांत देशमुख यांच्या या निरोपाने शिक्षकांच्या मनात मोठा आस्वाद झाला आहे.

तरुणांमध्ये नशेचे वाढते प्रमाण चिंताजनक

मोहन मूकुरेकर

तरुणांमध्ये नशेचे वाढते प्रमाण चिंताजनक. मोहन मूकुरेकर यांच्या या निरोपाने शिक्षकांच्या मनात मोठा आस्वाद झाला आहे.

खेल कोटे में प्रवेश के बदलेंगे नियम

मंजी दत्तात्रय भरणे ने दिया भरोसा

खेल कोटे में प्रवेश के बदलेंगे नियम. मंजी दत्तात्रय भरणे ने दिया भरोसा. मंजी दत्तात्रय भरणे यांच्या या निरोपाने शिक्षकांच्या मनात मोठा आस्वाद झाला आहे.

डॉ. निवेदिता एकबोटे प्राचार्यपदी

मोहन मूकुरेकर

डॉ. निवेदिता एकबोटे प्राचार्यपदी. मोहन मूकुरेकर यांच्या या निरोपाने शिक्षकांच्या मनात मोठा आस्वाद झाला आहे.

मौडर्न महाविद्यालयाला जेतेपद

मोहन मूकुरेकर

मौडर्न महाविद्यालयाला जेतेपद. मोहन मूकुरेकर यांच्या या निरोपाने शिक्षकांच्या मनात मोठा आस्वाद झाला आहे.

नवभारत

मोहन मूकुरेकर

नवभारत. मोहन मूकुरेकर यांच्या या निरोपाने शिक्षकांच्या मनात मोठा आस्वाद झाला आहे.

नवराष्ट्र

मोहन मूकुरेकर

नवराष्ट्र. मोहन मूकुरेकर यांच्या या निरोपाने शिक्षकांच्या मनात मोठा आस्वाद झाला आहे.

लक्ष्मीकांत देशमुख; बालकुमार साहित्य संस्थेच्या पुरस्कार सोहळ्यात मांडले विचार

वाचन निरंतर, आनंददायी शिक्षण

A large advertisement for 'Pune Plus Edition' featuring a group of children and text promoting reading and education. It includes the name 'लक्ष्मीकांत देशमुख' and 'बालकुमार साहित्य संस्था'.

पुजारी

मॉडर्न कॉलेजचा संघ ठरला अव्वल

मॉडर्न कॉलेजचा संघ ठरला अव्वल

मूल्यव्यवस्था मजबूत करणारे उत्तम प्रशासक

डॉ. राजेंद्र बुजारावा यांच्या सेवापूर्ती सोहळ्यात मान्यवरांकडून कार्याचा गौरव

प्रभात पुणे, दि. २२ - विद्यार्थ्यांच्या मजबूत करणारे उत्तम प्रशासक डॉ. राजेंद्र बुजारावा यांच्या सेवापूर्ती सोहळ्यात आज मंगळीत डॉ. राजेंद्र बुजारावा यांच्या सेवापूर्ती सोहळ्यात आज मंगळीत डॉ. राजेंद्र बुजारावा यांच्या सेवापूर्ती सोहळ्यात आज मंगळीत...

डॉ. राजेंद्र बुजारावा यांच्या सेवापूर्ती सोहळ्यात आज मंगळीत डॉ. राजेंद्र बुजारावा यांच्या सेवापूर्ती सोहळ्यात आज मंगळीत...

स्वतःच्या कर्तृत्वाने यशाचे शिखर गाठा

डॉ. निवेदिता एकमते यांचे विद्यार्थ्यांना आवाहन

डॉ. निवेदिता एकमते यांचे विद्यार्थ्यांना आवाहन

डॉ. निवेदिता एकमते यांच्या विद्यार्थ्यांना आवाहन करताना डॉ. निवेदिता एकमते यांच्या विद्यार्थ्यांना आवाहन करताना...

चांगला शिक्षकवर्ग हा संस्थेला मिळालेला आशीर्वाद

प्रा. डॉ. गजानन एकमते यांच्या विद्यार्थ्यांच्या शानत्रती स्मृती ग्रंथाचे प्रकाशन

प्रभात पुणे, दि. २२ - चांगला शिक्षकवर्ग हा संस्थेला मिळालेला आशीर्वाद प्रा. डॉ. गजानन एकमते यांच्या विद्यार्थ्यांच्या शानत्रती स्मृती ग्रंथाचे प्रकाशन...

प्रा. डॉ. गजानन एकमते यांच्या विद्यार्थ्यांच्या शानत्रती स्मृती ग्रंथाचे प्रकाशन

शिक्षणाने प्रशासन संवेदनशील होईल : डॉ. काळकर

डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक

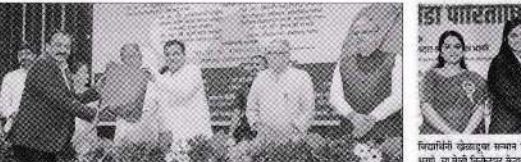
डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली...

डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक

प्रभात

पुजारी

जीवनमूल्य, नैतिकतेच्या आधारावरच शिक्षण हवे

प्रभात पुणे, दि. २२ - शिक्षणाने जीवनमूल्य, नैतिकतेच्या आधारावरच शिक्षण हवे. शिक्षणाने जीवनमूल्य, नैतिकतेच्या आधारावरच शिक्षण हवे...

केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली...

शिक्षणातूनच चांगला नागरिक घडण्याचे संस्कार

नितीन गडकरी यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. नितीन गडकरी यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली...

डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली...

डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली...

डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली...

शिक्षकांनी गुरुंचे स्थान उंचावले पाहिजे

चंद्रकांत पाटील यांचे मत : विकसित भारताबाबत परिसंवाद. शिक्षकांनी गुरुंचे स्थान उंचावले पाहिजे. शिक्षकांनी गुरुंचे स्थान उंचावले पाहिजे...

डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली...

Pune Porsche crash case has exposed systemic corruption. Police Commissioner Amtesh Kumar

पुणे पोलीस कमिश्नर अमिष कुमार यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. पुणे पोलीस कमिश्नर अमिष कुमार यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली...

डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. डॉ. काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली...

Special Moments

Pune, Maharashtra, India 🇮🇳
26.11.2025: Indian Constitution Day Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)

Constitution Day of India 26th November 2025

Constitution Day of India 26th November 2025

Indira Gandhi Punyatithi and Sardar Vallabhbhai Patel Jayanti 31st October 2025

Pune Pustak Parikrama Mobile Book Gallery 3.11.2025

Pune, Maharashtra, India 🇮🇳
9.12.2025: Shantata Punekar Vaachat Aahet P.E.Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)

Shantata Punekar Vaachat Aahet 9.12.2025

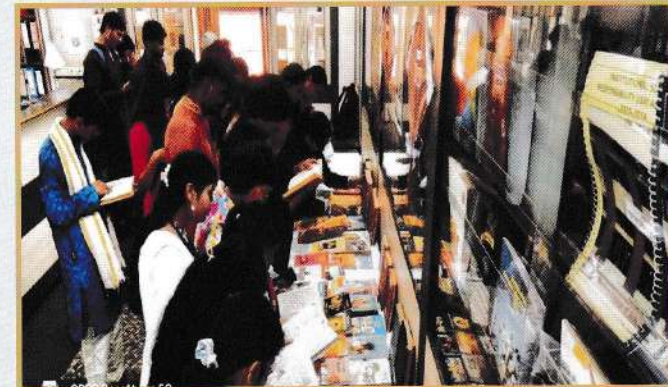

Pune, Maharashtra, India 🇮🇳
GM Bhoole Bhuyari Road, Shivajinagar, Pune,
Maharashtra 411005, India
Lat 18 529983, Long 73 846492
09/27/2025 09:33 AM GMT+05:30
Note : Captured by GPS Map Camera

Smart India Hackathon 2025

SYBA Students Library Visit Hour 24.7.2025

ITI Festival 8.1.2026

Special Moments

ITI Festival 8.1.2026

ITI Festival 8.1.2026

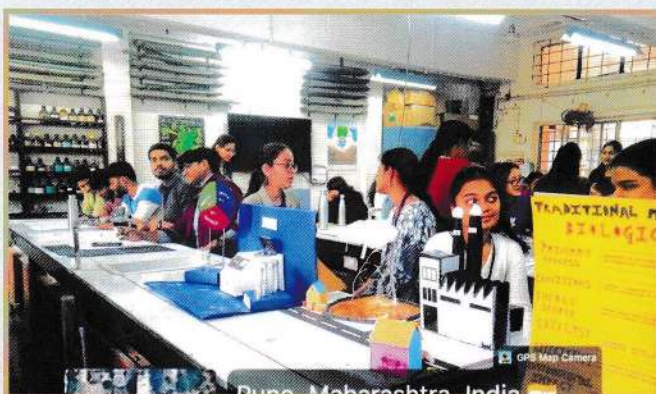
Career Development Forum by Dept. of Physics

Library Visit Hour of TYBA Marathi Students on 4.8.2025

Microtoon by Dept. of Microbiology

Scientific Model & Poster Competition by Dept. of Botany

Zoovision by Dept. of Zoology

Vasundhara Fest 2026

Special Moments

Pune Book Festival Visit 16.12.2025

Vermicomposting Workshop by Dept. of Zoology

Raje Umaji Naik Jayanti 7.9.2025

Microcosm 2026 Prize Distribution

Shantata Punekar Vaachat Aahet
9.12.2025 Group Photo

Shantata Punekar Vaachat Aahet
9.12.2025 Staff and NSS Photo

ISR Activities

Pune, Maharashtra, India

Emcure Pharmaceutical Limited

Emcure Pharmaceutical Limited

Pune, Maharashtra, India
Of Science, Modern College Of Arts Science & Commerce, Shivajinagar, 875, Modern

Emcure, Guardian & Nihchal Israni Foundation

Pune, Maharashtra, India
1186/a, Off J.m. Road, Shivaji Nagar, Grgw+f5j,
Modern Engineering College Rd, Sumukh Society,
Shivajinagar, Pune, Maharashtra 411005, India
Lat 18.526012° Long 73.846389°

Emcure, Guardian & Nihchal Israni Foundation_

Pune, Maharashtra, India

Emcure, Guardian and Nihchal Israni Foundation_

Pune, Maharashtra, India
Grgw+f5j, Modern Engineering College Rd, Sumukh Society,

Samarthanam Trust Visit

Samarthanam Trust Visit

Pune, Maharashtra, India
Of Science, 29, Modern Engineering College Rd, Sumukh

TIAA and Samarthanam Trust

Sports Senior College

Our Proud Achievers

Giri Vidya Vasant
F.Y.M.A.

Baseball & Softball
AIU Baseball Gold Medal &
AIU Softball Participation

Waman Dnyaneshwari
F.Y.M.Sc.

Baseball
AIU Gold Medal

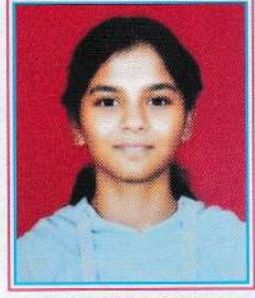
Inamdar Arshiya
F.Y.M.A.

Baseball
AIU Gold Medal

Kadam Pooja
T.Y.B.Com.

Netball
AIU Gold Medal

Sashte Sai
S.Y.B.A.

Korfball
National Silver Medal

Gaikwad Prathmesh
S.Y.M.A.

Shooting National
Silver Medal &
AIU Participation

Atole Digvijay
F.Y.M.A.

Netball & Korfball
AIU Silver Medal & National
Korfball Bronze Medal

Jadhwar Nikhil
F.Y.M.A.

Netball
AIU Silver Medal

Pradhan Mitali
F.Y.M.A.

Mallkhamb
AIU Silver Medal

Dalavi Mukta
S.Y. B.A.

Table Tennis AIU Participation
WZ Gold Medal
& KM Participation

Bansode Ketan
F.Y.M.A.

Softball
AIU Participation

Maske Aditya
T.Y.B.A.

Softball
AIU Participation

Waghmare Sushant
F.Y.M.A.

Softball
AIU Participation

Khedekar Shivam
T.Y.B.A.

Softball
AIU Participation

Koli Roshan
S.Y.B.A.

Kho-Kho
AIU Participation &
KM Participation

Mohol Samruddhi
T.Y.B.Sc. CS

Volleyball National Parti.
& WZ Participation &
KM Silver Medal

Lonari Vedashree
T.Y.B.A.

Athletics
National Participation &
KM Gold Medal

Sakshi Phulsundar
T.Y.B.A.

Athletics
National participation
& State Gold Medal

Shintre Sai
T.Y.B.Sc.

Rollball
National Participation

Khutwad Pranali
F.Y.B.Com.

Shooting
National Participation

Sports Senior College

Our Proud Achievers

Nair Tanay
F.Y.M.A.
Korfball
National Participation

Dongare Aditi
T.Y.B.Com.
Cycling
KIUG Silver Medal

Pawar Paritosh
F.Y.B.A.
Lawn Tennis
AIU Participation
& WZ Bronze Medal

Gawade Saniya
T.Y.B.Com.
Cricket
AIU Participation &
WZ Bronze Medal

Shaikh Afreen
F.Y.M.A.
Hockey
AIU Participation &
WZ Bronze Medal

Mulani Shaina Tahir
S.Y.B.Sc.
Hockey
AIU Participation &
WZ Bronze Medal

Sudrik Akanksha
T.Y.B.A.
Hockey
AIU Participation &
WZ Bronze Medal

Chavan Dipank
T.Y.B.Com.
Hockey
AIU Participation &
WZ Bronze Medal

Ambi Salman
T.Y.B.Com.
Hockey
AIU Participation &
WZ Bronze Medal

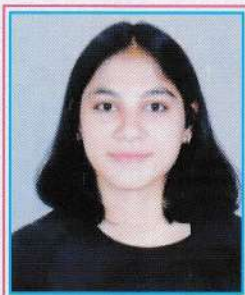
Bisane Aditya
T.Y.B.A.
Hockey
AIU Participation &
WZ Bronze Medal

Panavkar Sharad
F.Y.M.A.
Softball
AIU Participation &
WZ Bronze Medal

Lidhade Atharva
T.Y.B.Sc. CS
Softball
AIU Participation &
WZ Bronze Medal

Golande Pranjal
F.Y.BFT
Volleyball
WZ Participation &
KM Silver Medal

Kolate Shravani
T.Y.B.Sc.
Volleyball
WZ Participation &
KM Silver Medal

Sargule Prathmesh
S.Y.M.A.
Volleyball
WZ Participation &
KM Silver Medal

Dudhal Sahil
F.Y.B.A.
Volleyball
WZ Participation

Kulkarni Ninad
S.Y.B.A.
Badminton
WZ Participation &
KM Participation

Dhok Shravani
M. A.
History Softball
State Gold Medal

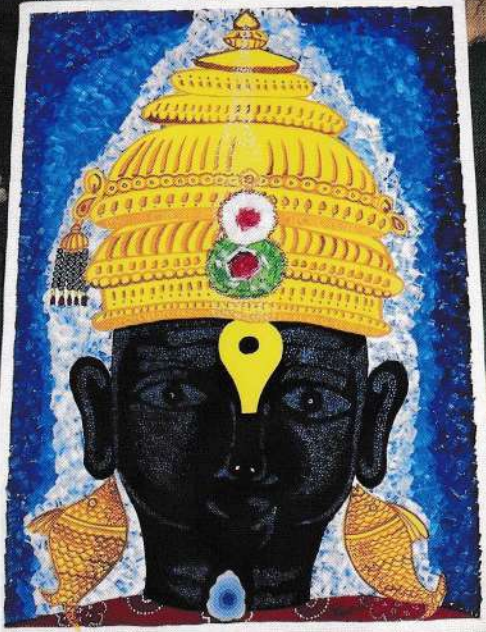

Kamble Tejas
S.Y.B.Sc.
Volleyball
State Silver Medal

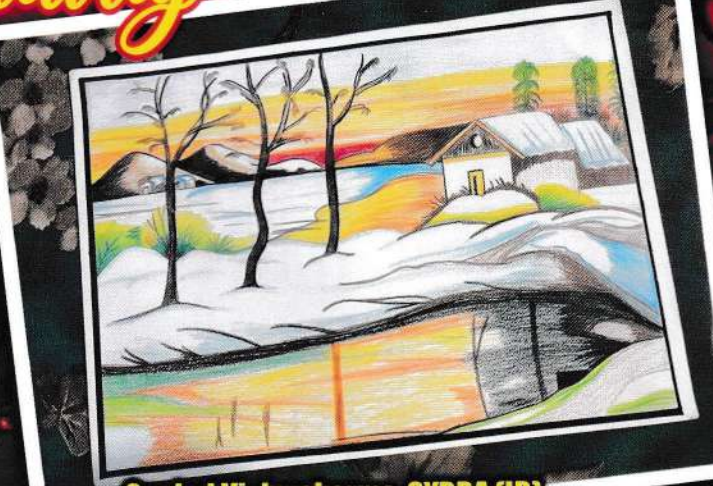

Pawar Om
F.Y. B.Sc. CS
Archery
State Participation

Creativity

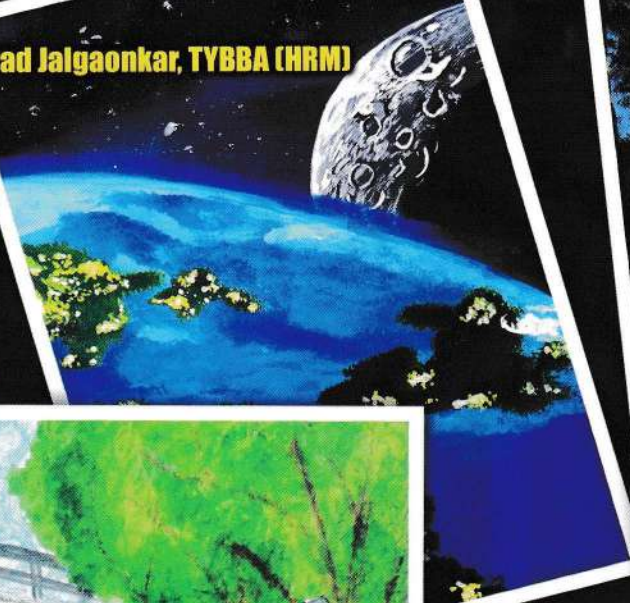

Snehal Vishwakarma, SYBBA (IB)

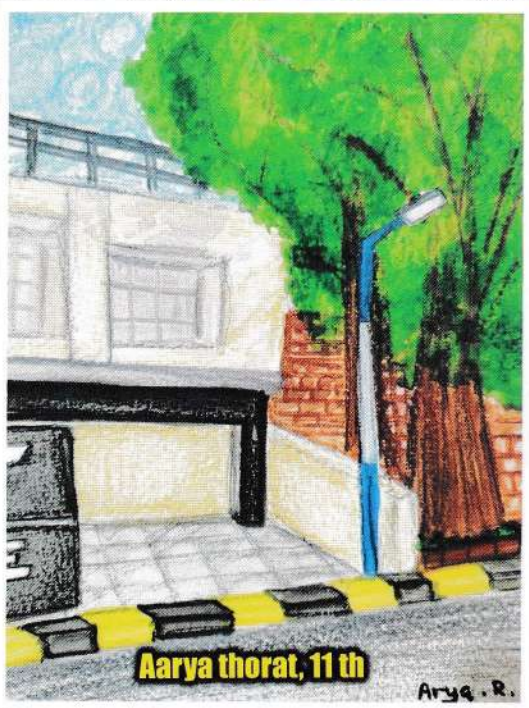
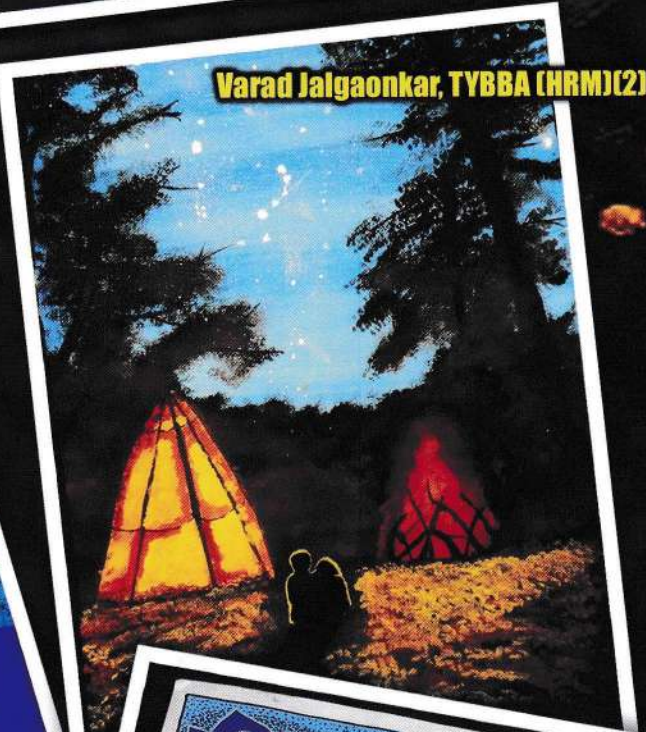

Snehal Vishwakarma, SYBBA (IB)

Varad Jalgaonkar, TYBBA (HRM)

Varad Jalgaonkar, TYBBA (HRM)(2)

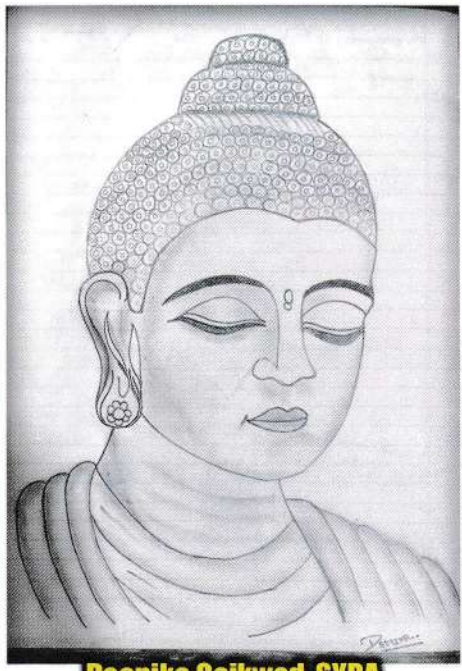
Aarya thorat, 11 th

Arya . R.

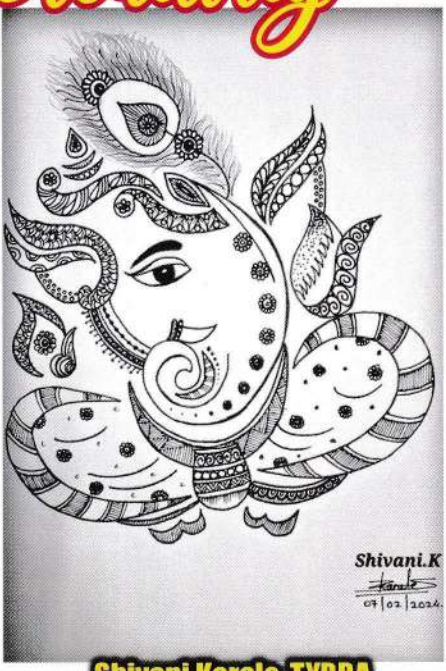

Snehal Vishwakarma, SYBBA (IB)

Creativity

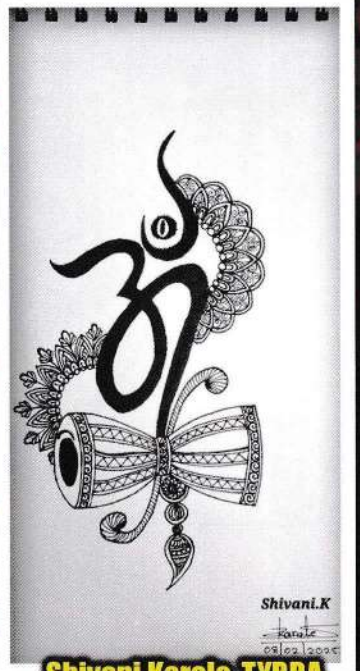

Deepika Gaikwad, SYBA

Shivani.K
Karale
07/02/2024

Shivani Karale, TYBBA

Shivani.K
Karale
07/02/2024

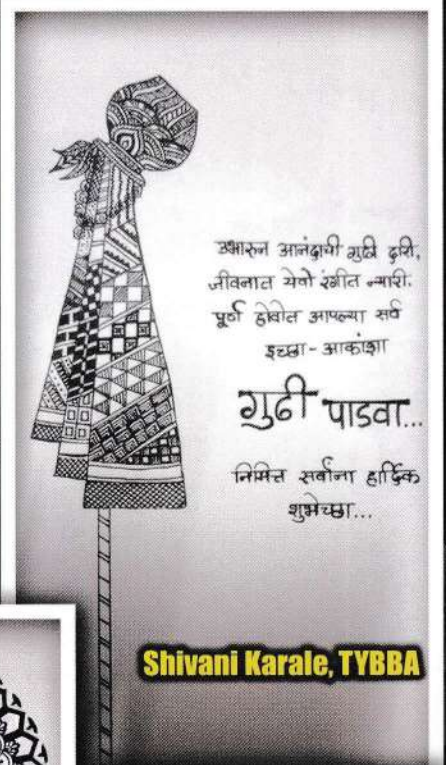
Shivani Karale, TYBBA

Sankalp Bele, FYBA

Varad Jalgaonkar, TYBBA (HRM)

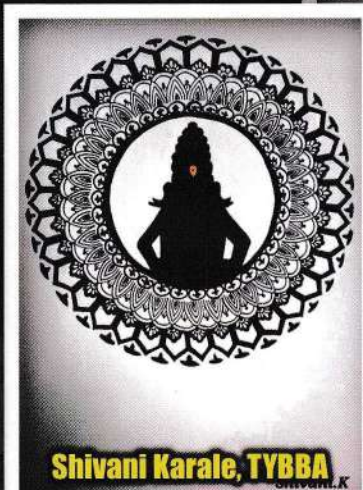

अभारुन आनंदापी गुढी इरी,
जीवनात येपो इधीत न्यारी:
पुर्ण हेषेत आपल्या सर्व
इच्छा-आकांक्षा
गुढी पाडवा...
निमित्त सर्वांना हार्दिक
शुभेच्छा...

Shivani Karale, TYBBA

Varad Jalgaonkar, TYBBA (HRM)(2)

Shivani Karale, TYBBA

Shivani Karale, TYBBA

Special Moments

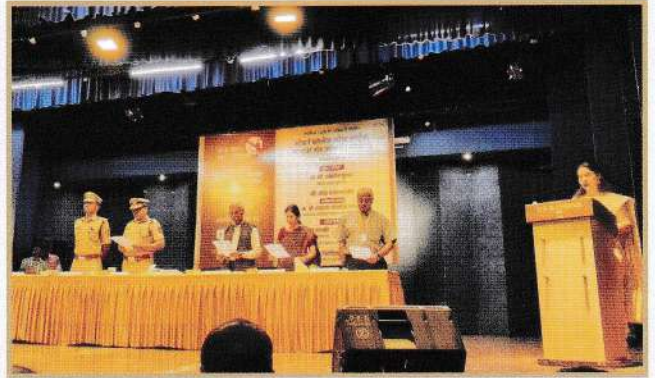
UMANG 2026 Annual Social Gathering

Chirputkar Sir Smrutigranth Prakashan

Raste Suraksha Abhiyan Karyashala

Nasha Mukta Abhiyan

NCC Army Wing Group Photo

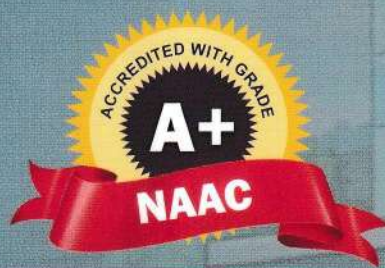
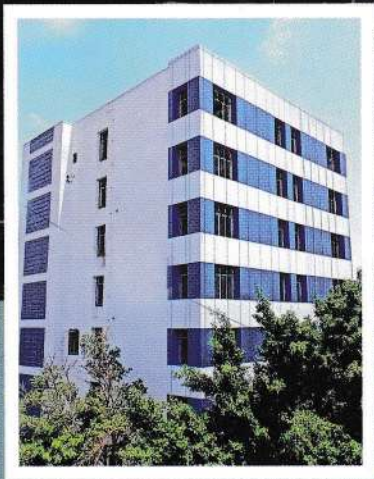
NCC Naval Wing Group Photo

Sankatatun Sankalpakade Puraskar Vitaran

Sankatatun Sankalpakade Puraskar Vitaran

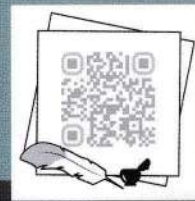

MISSION STATEMENT

To create multidisciplinary best citizens, to suit the local, national and international needs, having scientific temperament, moral and ethical values and a multifaceted, proactive personality by providing excellent education.

@modernmedia1042

Modern College, Shivajinagar,
Pune-5 Website